

Přehled zpráv

Glosa: Seriál Rédl má mouchy, ale nevytváří iluze o lidech typu Alojze Lorence	16
1.12.2018 ct24.cz ~ str. 00 ~ Kultura <i>benediktovaj</i>	
ROZHOVOR: Šašci, lži a kvákání	17
1.12.2018 neviditelnypes.cz ~ str. 00 ~ Neviditelný pes / Politika <i>Neviditelný pes, Václav Vlk st.</i>	
Kalouskova sprostota. Kdo ovládá velká média, může manipulovat tupým davem. Petr Hampl si to vyřídil s neobolševiky: Zemana nám ve světě mohou závidět	21
1.12.2018 magazin.panobcan.cz ~ str. 00 ~ <i>Úryvky Z Rozhovoru</i>	
Kalouskova sprostota. Kdo ovládá velká média, může manipulovat tupým davem. Petr Hampl si to vyřídil s neobolševiky: Zemana nám ve světě mohou závidět	23
1.12.2018 novarepublika.cz ~ str. 00 ~ <i>Václav Dvořák</i>	
Kalouskova sprostota. Kdo ovládá velká média, může manipulovat tupým davem. Petr Hampl si to vyřídil s neobolševiky: Zemana nám ve světě mohou závidět	26
1.12.2018 pravdive.eu ~ str. 00 ~	
Tady Lorenc, přepínám	28
2.12.2018 respekt.cz ~ str. 00 ~ <i>Andrea Procházková</i>	
Ondřej Neumann: Kterak nám exšéf StB Lorenc kazí mládež	28
3.12.2018 hlidacipes.org ~ str. 00 ~	
In media res Ondřeje Neumanna	29
3.12.2018 Marketing & Media ~ str. 34 ~ Tečka	
Tady Lorenc, přepínám	30
3.12.2018 Respekt ~ str. 36 ~ Fokus kontext <i>ANDREA PROCHÁZKOVÁ</i>	
Čtvrt miliardy a rekord v závěru roku. Do banky už Češi nemusí	31
3.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
Social Innovation Weekend 2018: Co to vlastně jsou sociální inovace?	33
3.12.2018 reflex.cz ~ str. 00 ~ Zajímavosti <i>red</i>	
Rédl se trefil do nálady společnosti. Lorenc nám udělal promo, říká scenárista televizní série	34
3.12.2018 irozhlas.cz ~ str. 00 ~ Televize <i>Kristina Roháčková</i>	

Social Innovation Weekend 2018: Co to vlastně jsou sociální inovace?.....	36
3.12.2018 reflex.cz ~ str. 00 ~	
Lidi v sociální nouzi mezi demonstranty nenajdete! Režisér Svoboda sleduje ty, kteří chodí opakovaně na protivládní protesty. A má pro ně špatnou zprávu.....	37
3.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ <i>Zuzana Koulová</i>	
Lidi v sociální nouzi mezi demonstranty nenajdete! Režisér Svoboda sleduje ty, kteří chodí opakovaně na protivládní demonstrace. A má pro ně špatnou zprávu.....	39
3.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~	
S*acky, kadibudky, Němcová. Senátor se omlouvá, ale jinak kauzu Babiš komentovat neumí. A je toho víc.....	41
3.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ <i>David Hora</i>	
S*acky, kadibudky, Němcová. Senátor se omlouvá, ale jinak kauzu Babiš komentovat neumí. A je toho víc.....	43
3.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ <i>Hans Štembera, Senátor Jaroslav Doubrava</i>	
Lidi v sociální nouzi mezi demonstranty nenajdete! Režisér Svoboda sleduje ty, kteří chodí opakovaně na protivládní protesty. A má pro ně špatnou zprávu.....	45
3.12.2018 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~ <i>Vít Hassan</i>	
S*acky, kadibudky, Němcová. Senátor se omlouvá, ale jinak kauzu Babiš komentovat neumí. A je toho víc.....	48
3.12.2018 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~ <i>Hans Štembera, Senátor Jaroslav Doubrava</i>	
Jak to vidí Josef Šlerka.....	50
3.12.2018 ČRo Dvojka ~ str. 01 ~ 08:30 Jak to vidí	
Romancov: Rusko porušuje mezinárodní právo, případné nové sankce mohou zvýšit tlak na jeho ekonomiku.....	56
4.12.2018 investicniweb.cz ~ str. 00 ~	
Bezpečnost: NATO varuje Rusko, Překreslení bezpečnostní mapy Evropy. Drolící se dohoda o likvidaci raket, Evropa v nebezpečí? Rusko-ukrajinský konflikt.....	56
4.12.2018 ČT 24 ~ str. 01 ~ 22:00 Události, komentáře	
Výnosy ve finančních institucích.....	64
4.12.2018 Auditor ~ str. 19 ~ Téma čísla - výnosy <i>Lenka Bízová</i>	
Evropský obranný fond je výtah do vyšších pater byznysu.....	67
4.12.2018 e15.cz ~ str. 00 ~ Byznys	

komerční prezentace

Evropský obranný fond je výtah do vyšších pater byznysu	68
4.12.2018 e15.cz ~ str. 00 ~	
O zprávě BIS o útocích ruské tajné služby na ČR	69
4.12.2018 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 12:30 Radioforum	
Ať na Národní třídu prostě nechodí. Jejich svátek to není. Poslanec ODS Žáček o Babišovi, ale třeba i generálu Lorencovi na akademické půdě... ..	76
4.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ <i>Oldřich Szaban</i>	
Ruská ambasáda v Praze jako brána špiónů na Západ. Měli bychom se zbavit ruských diplomatů?	78
4.12.2018 seznamzpravy.cz ~ str. 00 ~ Zahraniční, Stalo se <i>Nela Vejvodová</i>	
Ať na Národní třídu prostě nechodí. Jejich svátek to není. Poslanec ODS Žáček o Babišovi, ale třeba i generálu Lorencovi na akademické půdě... ..	79
4.12.2018 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~	
Když ČT mluví o dezinformacích, ukazuje obrázky Parlamentních listů. Za porušování jejího vlastního kodexu bude podána stížnost	81
4.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ <i>Barbora Richterová</i>	
Když ČT mluví o dezinformacích, ukazuje obrázky Parlamentních listů. Za porušování jejího vlastního kodexu bude podána stížnost	83
4.12.2018 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~	
Jak rozvrátit mezinárodní obchod? Vyvolat hladomor, energetickou krizi? Rusko naznačilo scénář, který už léta děsí svět	85
4.12.2018 denikn.cz ~ str. 00 ~ <i>Michael Romanov</i>	
Státní úřad pro jadernou bezpečnost: Verifikace v oblasti nešíření jaderných zbraní a zákazu chemických zbraní.....	88
5.12.2018 pravdive.eu ~ str. 00 ~	
Státní úřad pro jadernou bezpečnost: Verifikace v oblasti nešíření jaderných zbraní a zákazu chemických zbraní.....	88
5.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~	
Vyhne se Michael Flynn vězení?	89
5.12.2018 ČT 24 ~ str. 09 ~ 21:31 Horizont	

Moc nechápal, co se to děje, ale dovedl to do konce. Expert v ČT vzpomínal na zemřelého George Bushe	90
5.12.2018 pravdive.eu ~ str. 00 ~	
Moc nechápal, co se to děje, ale dovedl to do konce. Expert v ČT vzpomínal na zemřelého George Bushe	90
5.12.2018 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~	
Moc nechápal, co se to děje, ale dovedl to do konce. Expert v ČT vzpomínal na zemřelého George Bushe	91
5.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ <i>mp</i>	
Moc nechápal, co se to děje, ale dovedl to do konce. Expert v ČT vzpomínal na zemřelého George Bushe	91
5.12.2018 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~	
Moc nechápal, co se to děje, ale dovedl to do konce. Expert v ČT vzpomínal na zemřelého George Bushe	92
5.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~	
Angela Merkelová odchází, díl první: V pátek se rozhodne, kdo kancléřku nahradí v čele její strany. Souboj o křeslo šéfa CDU svádí tři silní kandidáti	93
5.12.2018 ihned.cz ~ str. 00 ~	
Angela Merkelová odchází, díl první: V pátek se rozhodne, kdo kancléřku nahradí v čele její strany. Souboj o křeslo šéfa CDU svádí tři silní kandidáti	94
5.12.2018 ihned.cz ~ str. 00 ~	
Merkelová odchází: Rozhoduje se, kdo ji nahradí v čele strany. Šanci má žena, která ví, jak porazit protiimigrační AfD, konzervavec i byznysmen	95
5.12.2018 iHNed.cz ~ str. 00 ~ <i>Tomáš Procházka</i>	
ANGELA MERKELOVÁ ODCHÁZÍ, DÍL PRVNÍ	96
5.12.2018 Hospodářské noviny ~ str. 10 ~ Panorama <i>Tomáš Procházka</i>	
USA se ponoří do smutku. Powellův projev se odkládá	97
5.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
Článek	98
5.12.2018 ods.cz ~ str. 00 ~	
Článek	100
5.12.2018 ods.cz ~ str. 00 ~	

Dvacet procent, nebo víc? Nejen fotka prodává. Co vymysleli Češi?	102
5.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
Dárek pro lišku podšitou.....	104
5.12.2018 zpravy.tiscali.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Komentáře <i>Václav Štefan</i>	
Novinky	106
6.12.2018 ctk.cz ~ str. 00 ~	
Mladí politologové napadli ParlamentníListy.cz. Při argumentaci ovšem veřejně lhali	106
6.12.2018 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~	
Jak svazáci? Mládežníci hubují, že škola pozvala Ovčáčka. Nyní dostali tvrdou odpověď	107
6.12.2018 pravdive.eu ~ str. 00 ~	
Mladí politologové napadli ParlamentníListy.cz. Při argumentaci ovšem veřejně lhali	107
6.12.2018 pravdive.eu ~ str. 00 ~	
Jak svazáci? Mládežníci hubují, že škola pozvala Ovčáčka. Nyní dostali tvrdou odpověď	107
6.12.2018 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~	
Jak svazáci? Mládežníci hubují, že škola pozvala Ovčáčka. Nyní dostali tvrdou odpověď	108
6.12.2018 czpravy.cz ~ str. 00 ~	
Co s insolvenčním zákonem?	108
6.12.2018 Právo ~ str. 14 ~ Salon <i>Daniel Prokop</i>	
Jak svazáci? Mládežníci hubují, že škola pozvala Ovčáčka. Nyní dostali tvrdou odpověď	110
6.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~	
Jak svazáci? Mládežníci hubují, že škola pozvala Ovčáčka. Nyní dostali tvrdou odpověď	112
6.12.2018 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~	
Jak svazáci? Mládežníci hubují, že škola pozvala Ovčáčka. Nyní dostali tvrdou odpověď	114
6.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ <i>kas</i>	
Bezpečnostní rada státu dnes vzala na vědomí výroční zprávu o extremismu v Česku za rok 2017 v původní znění.....	115

6.12.2018	ČRo Radiožurnál ~ str. 01 ~ 12:08 Ozvěny dne - publicistika	
Mladí politologové napadli ParlamentníListy.cz. Při argumentaci ovšem veřejně lhali		117
6.12.2018	parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ <i>tan</i>	
Mladí politologové napadli ParlamentníListy.cz. Při argumentaci ovšem veřejně lhali		118
6.12.2018	politicke-listy.cz ~ str. 00 ~	
Mladí politologové napadli ParlamentníListy.cz. Při argumentaci ovšem veřejně lhali		118
6.12.2018	parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~	
CDU vyhlíží nástupce po Merkelové. Ani jeden z kandidátů nebude k Rusku vstřícnější, říká expert.....		119
6.12.2018	info.cz ~ str. 00 ~ Evropská unie <i>Eliška Kubátová</i>	
CDU vyhlíží nástupce po Merkelové. Ani jeden z kandidátů nebude k Rusku vstřícnější, říká expert.....		120
6.12.2018	info.cz ~ str. 00 ~ <i>Eliška Kubátová</i>	
LOVEC HOLEK Z NAŠICH ŠKOLEK.....		122
6.12.2018	Instinkt ~ str. 86 ~ Kultura Tv	
Prorektor Karlovy univerzity čelí podezření z plagiátorství		123
6.12.2018	respekt.cz ~ str. 00 ~ respekt.cz <i>Andrea Procházková</i>	
Euforie a ponurost patřily k sobě.....		125
6.12.2018	Týdeník Echo ~ str. 38 ~ Rozhovor <i>JIRÍ PEŇÁS</i>	
Mladí politologové napadli ParlamentníListy.cz. Při argumentaci ovšem veřejně lhali		129
7.12.2018	czpravy.cz ~ str. 00 ~	
Přednáška Verifikace v oblasti nešíření jaderných zbraní a zákazu chemických zbraní		129
7.12.2018	energyhub.eu ~ str. 00 ~	
NYMBURSKO VČERA.....		129
7.12.2018	Nymburský deník ~ str. 01 ~ Titulní strana <i>(lut)</i>	
Nová předsedkyně CDU		130
7.12.2018	ČRo Radiožurnál ~ str. 03 ~ 18:10 Ozvěny dne - publicistika	
Nástupkyně Merkelové má jiný přístup než kancléřka, říká analytička Lizcová		131
7.12.2018	e15.cz ~ str. 00 ~ Názory	

Jiří Liebreich

Nástupkyně Merkelové má odmítavější přístup než kancléřka, říká analytička Lizcová	132
7.12.2018 e15.cz ~ str. 00 ~ <i>Jiří Liebreich</i>	
O protestech ve Francii	133
7.12.2018 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 12:30 Radioforum	
Dolar pod tlakem a silné zítřky pro korunu	140
7.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Dominik Stroukal</i>	
next.....	141
7.12.2018 vedavyzkum.cz ~ str. 00 ~	
Co s insolvenčním zákonem? Daniel Prokop a jeho Úvod do praktické sociologie	143
7.12.2018 novinky.cz ~ str. 00 ~ Kultura - SALON <i>Daniel Prokop, SALON</i>	
Euforie a ponurost patřily k sobě.....	145
8.12.2018 echoprime.cz ~ str. 00 ~ Rozhovory <i>Jiří Peňás</i>	
Protesty v Paříži	148
8.12.2018 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 17:10 Den podle...	
Státní úřad pro jadernou bezpečnost: Verifikace v oblasti nešíření jaderných zbraní a zákazu chemických zbraní.....	151
9.12.2018 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~	
Euforie a ponurost patřily k sobě.....	152
9.12.2018 echo24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jiří Peňás</i>	
Euforie a ponurost patřily k sobě, říká scenárista seriálu Rédl.....	154
9.12.2018 echo24.cz ~ str. 00 ~ Názory, Domov, Krátké zprávy, Týdeník <i>Jiří Peňás</i>	
Rizikem jsou politici i nové technologie.....	157
10.12.2018 Marketing & Media ~ str. 18 ~ Anketa	
Levnější pohonné hmoty a jídlo. Rozhýbá korunu inflace?	158
10.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
Digitalizace usnadní zapojení občanů do veřejného dění.....	159
10.12.2018 Respekt ~ str. 24 ~ Příloha - Data pro lepší Česko - Rozhovor	

Michal Tošovský

Výzvy a příležitosti brexitu: Hlas Spojeného království bude při možné sebereflexi EU chybět, obchodní lichoběžník má neevropské favority	161
11.12.2018 investicniweb.cz ~ str. 00 ~	
Zrod velmoci - Dějiny Sovětského svazu 1917-1945	161
11.12.2018 databazeknih.cz ~ str. 00 ~	
<i>Michal Reiman, Bohuslav Litera, Daniela Kolenovská, Karel Svoboda</i>	
Radost patří těm, kdo darují	162
11.12.2018 Katolický týdeník ~ str. 05 ~ Téma - Jak se dělit	
<i>LUBOMÍR MLČOCH</i>	
Čidla pro Internet věci z Čech do celého světa!	163
11.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~	
<i>Jaroslav Průcha</i>	
Starším divačkám vadí sprostá slova v inscenacích,	164
11.12.2018 REGION OPAVSKO ~ str. 08 ~ Rozhovor	
<i>Text a foto: Tereza Piskořová</i>	
Rusko přistupuje k dějinám po bolševicku. Upraví si je podle svého a použije jako zbraň	166
11.12.2018 denikn.cz ~ str. 00 ~	
<i>Michael Romancov</i>	
Získejte pohled do nitra ženské duše	169
12.12.2018 klubknihomolu.cz ~ str. 00 ~	
<i>Místa Ve</i>	
BYDLENÍ: KRIZE NEBO VIZE?	170
12.12.2018 asocr.cz ~ str. 00 ~	
<i>Miroslav Svoboda</i>	
KDYŽ RADOST VÍTĚZÍ NAD DŘINOU	173
13.12.2018 Glanc ~ str. 46 ~ Rozhovor	
<i>LENKA VRTIŠKOVÁ NEJEZCHLEBOVÁ</i>	
Konec jedné éry. Kvantitativní uvolňování v eurozóně končí	177
14.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~	
<i>Dominik Stroukal</i>	
Domy, které pomáhají matkám v nouzi. A nejen o Vánocích	179
14.12.2018 denik.cz ~ str. 00 ~ Česko	
<i>Magdalena Havlíková</i>	
Domy, které pomáhají matkám v nouzi. A nejen o Vánocích	180
14.12.2018 Pražský deník ~ str. 02 ~ Praha/Reportáž	
<i>MAGDALENA HAVLÍKOVÁ</i>	
Domy, které pomáhají matkám v nouzi. A nejen o Vánocích	181
14.12.2018 prazsky.denik.cz ~ str. 00 ~ Moje Praha	
<i>Magdalena Havlíková</i>	

Zásadní milník pro ECB i ČNB. Prosinec 2018	182
14.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
Bosna skanzen války	16
15.12.2018 Mladá fronta DNES ~ str. 09 ~ Ze světa <i>Ivana Faryová</i>	
Politické rozložení sil v ČR	17
16.12.2018 ČRo Plus ~ str. 02 ~ 18:10 Názory a argumenty	
Existenciální problémy politických stran	21
16.12.2018 ČRo Plus ~ str. 03 ~ 18:10 Názory a argumenty	
Kauza Andreje Babiše	23
16.12.2018 ČRo Plus ~ str. 01 ~ 18:10 Názory a argumenty	
Výrok ruského ministra zahraničí o údajné chystané ukrajinské provokaci	26
17.12.2018 ČRo Plus ~ str. 04 ~ 21:10 Den v 60 minutach	
Trutnov si v zadávání zakázek vede dobře	28
17.12.2018 trutnov.cz ~ str. 00 ~ <i>Mgr Michaela Dědková</i>	
Třetí prosincový týden budou režírovat centrální bankéři	28
17.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
Univerzita Karlova ukáže zakladací listinu. Bude v pancéřové vitrině	29
17.12.2018 zpravy.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Domácí <i>MF DNES, Robert Oppelt</i>	
Poklad univerzity	30
17.12.2018 Mladá fronta DNES ~ str. 04 ~ Z domova <i>Robert Oppelt</i>	
Výrobky Simple Hardware: Revoluční, praktické a mají i svého ducha	31
17.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
Africe musíme pomáhat aktivněji, říká ministr zahraničí Tomáš Petříček	33
17.12.2018 e15.cz ~ str. 00 ~ Domácí <i>Pavel Otto</i>	
Klíček k šifře mistra Leonarda	34
17.12.2018 vedavyzkum.cz ~ str. 00 ~ Daniel Münich <i>Daniel Münich</i>	
musíme pomáhat aktivněji	36

17.12.2018	E15 ~ str. 08 ~ Rozhovor <i>Pavel Otto</i>	
traktát o svobodě a o knedlicích		37
17.12.2018	Respekt ~ str. 76 ~ Literární příloha <i>PROKOP HAVEL</i>	
Africe musíme pomáhat aktivněji, říká ministr zahraničí Tomáš Petříček.....		39
17.12.2018	e15.cz ~ str. 00 ~ <i>Pavel Otto</i>	
SLEPOTY SE NEZBAVÍME		41
17.12.2018	Be the Best ~ str. 12 ~ BE in <i>Tomáš Zima</i>	
Zprávy v 10, 17. 12. 2018		43
17.12.2018	ČT 24 ~ str. 01 ~ 10:00 Zprávy	
V Maďarsku pokračovaly i včera protesty vyvolané novelou zákoníku práce		45
18.12.2018	ČRo Radiožurnál ~ str. 02 ~ 12:08 Ozvěny dne - publicistika	
O demonstracích a protestech v Maďarsku.....		48
18.12.2018	ČRo Plus ~ str. 01 ~ 12:30 Radioforum	
Trump se zase opřel do Fedu. Paříž hoří, Čína je na tom bledě		50
18.12.2018	roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Dominik Stroukal</i>	
Čechoamerický příběh: Jak to viděla CIA před 30 lety		56
18.12.2018	casopisargument.cz ~ str. 00 ~ <i>Stanislav Perkner</i>	
Nejistota dělá z dětí materialisty		56
19.12.2018	e15.cz ~ str. 00 ~ The Student Times <i>Magdalena Hostomská</i>	
Nejistota dělá z dětí materialisty		64
19.12.2018	e15.cz ~ str. 00 ~ <i>Magdalena Hostomská</i>	
Komunikaci ČSOB od ledna povede Hašlarová		67
19.12.2018	mediar.cz ~ str. 00 ~ Články <i>Ondřej Aust</i>	
Anna Hašlarová povede od ledna komunikaci ČSOB		68
19.12.2018	roklen24.cz ~ str. 00 ~	
Powell se Trumpa nebojí. Fed letos počtvrté zvýšil sazby.....		69
19.12.2018	roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	

Anna Hašlarová povede od ledna komunikaci ČSOB.....	76
19.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~ Zprávy Online <i>Roklen24</i>	
Představujeme zastupitele města	78
19.12.2018 kuryr-ricany.cz ~ str. 00 ~ <i>Vladimír Kořen</i>	
Fed by měl zvýšit sazby, letos počtvrté. Trumpovi navzdory	79
19.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
Anna Hašlarová povede od ledna komunikaci ČSOB.....	81
20.12.2018 faei.cz ~ str. 00 ~	
Anna Hašlarová povede od ledna komunikaci ČSOB.....	83
20.12.2018 bankovnipoplatky.com ~ str. 00 ~	
Ruský prezident odpovídal na otázky.....	85
20.12.2018 ČRo Plus ~ str. 02 ~ 21:10 Den v 60 minutach	
Anna Hašlarová povede od ledna komunikaci ČSOB.....	88
20.12.2018 managementnews.cz ~ str. 00 ~	
Novým tiskovým mluvčím Thomayerovy nemocnice se stává Petr Sulek	88
20.12.2018 prvnikrok.cz ~ str. 00 ~ <i>Napsal První Krok</i>	
Putin hodiny odpovídal novinářům. Mluvil o Ukrajině, žoldnících i socialismu, který „už nastolit nejde“	89
20.12.2018 ct24.cz ~ str. 00 ~ Svět <i>dolejsii</i>	
Rusnok: Možná jsme na začátku nové etapy, rozhodování bude obtížnější.....	90
20.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha, Hdp ČR</i>	
Letos pětkrát a dost. ČNB v novém složení sazby nezvýší.....	90
20.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
Spoluzakladatel fintechu InspiPay: Placení bude jednou zážitek	91
20.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~ <i>Jaroslav Průcha</i>	
Jak to vidí - rektor Tomáš Zima.....	91
20.12.2018 ČRo Dvojka ~ str. 01 ~ 08:30 Jak to vidí	
Nový mluvčí Thomayerovy nemocnice v Praze.....	92

21.12.2018 Zdravotnictví medicína ~ str. 47 ~ Personálie

Rezignace amerického ministra obrany.....93

21.12.2018 ČRo Plus ~ str. 02 ~ 17:10 Den podle...

Colliers International v České republice posiluje oddělení průmyslových nemovitostí a Design & Build 94

21.12.2018 hypoindex.cz ~ str. 00 ~

21. prosince 2018.....95

21.12.2018 systemylogistiky.cz ~ str. 00 ~

ČNB před Vánoci Čechům „hike“ nenadělila.....96

21.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~
Dominik Stroukal

Co čekat od ČNB v roce 2019 pohledem ekonomů.....97

21.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~
Jaroslav Průcha

Čtyřicet pět let s Popelkou. Může nejoblíbenější štědrovečerní pohádku nahradit jiný příběh?.....98

21.12.2018 lidovky.cz ~ str. 00 ~

Čtyřicet pět let s Popelkou. Může nejoblíbenější štědrovečerní pohádku nahradit jiný příběh?.....100

21.12.2018 lidovky.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Kultura
Lidové noviny, Vladan Šír

Samozřejmě PoPelka.....102

21.12.2018 Pátek Lidových novin ~ str. 12 ~ Téma
Vladan Šír

Bosna připomíná válečný skanzen, do zaminované země se lidé nevrací.....104

22.12.2018 zpravy.iDNES.cz ~ str. 00 ~ Zprávy / Zahraniční
MF DNES, Ivana Faryová

Proč byl umlčen generál Lorenc? ? Mgr. Bc. Jan Kopal106

23.12.2018 i-sn.cz ~ str. 00 ~

Trutnov si v zadávání zakázek vede dobře106

25.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~

Trutnov si v zadávání zakázek vede dobře107

25.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~
PV

Facebook politologa, jakého jste neviděli: Barbaři bez vzdělání zdobí stromy kýčovými ozdobami, já si raději dám kebab. A teď něco pro voliče hradní107

26.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~
Budova Fakulty

Facebook politologa, jakého jste neviděli: Barbaři bez vzdělání zdobí stromy kýčovitými ozdobami, já si raději dám kebab. A teď něco pro voliče hradní107

26.12.2018 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~
Budova Fakulty

Facebook politologa, jakého jste neviděli: Barbaři bez vzdělání zdobí stromy kýčovitými ozdobami, já si raději dám kebab. A teď něco pro voliče hradní108

26.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~
kas

Čím dál více Rusů lituje rozpadu Sovětského svazu. A Putin dělá, co může, aby jim ho vrátil108

26.12.2018 denikn.cz ~ str. 00 ~
Michael Romancov

Miroslav Kotek a Manuel Pérez Cascajares posílili oddělení průmyslových nemovitostí Design & Build Colliers International v České republice110

27.12.2018 Kariera.iHNed.cz ~ str. 00 ~
-rkp

27. 12. 2018 / poslední aktualizace: 27. 12. 2018 09:49112

27.12.2018 ihned.cz ~ str. 00 ~

Škodí Česku politická nedůvěra?114

27.12.2018 e15.cz ~ str. 00 ~
Tomáš Valenta

Škodí Česku politická nedůvěra?115

27.12.2018 e15.cz ~ str. 00 ~ The Student Times
Tomáš Valenta

Komunikaci ČSOB vede od ledna Hašlarová.....117

28.12.2018 autologistika.cz ~ str. 00 ~

Dolar ztrácí. Investoři hledají bezpečné přístavy118

28.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~
Jaroslav Průcha

Rok 2018 končí, dvojka Babiš a Zeman nekončí, ale my taky ne118

28.12.2018 Xantypa ~ str. 12 ~ Názor
MARTIN FENDRYCH (KOMENTÁTOR AKTUÁLNĚ. CZ), PSÁNO 10. PROSINCE 2018,

SNAŽÍM SE O HUMOR.....119

28.12.2018 Pátek Lidových novin ~ str. 22 ~ Rozhovor:
Petra Smítalová

Francouzi vynikají v teatrálních protestech. Kdysi to bylo „šarivari“, teď mávají žlutými vestami120

28.12.2018 ct24.cz ~ str. 00 ~ Věda
kozlik

KSČM zkritizovali kvůli novoročence na Facebooku. Vsadili na symboliky spojené se SSSR	122
29.12.2018 pravdive.eu ~ str. 00 ~ <i>Sputnik Cz</i>	
KSČM zkritizovali kvůli novoročence na Facebooku. Vsadili na symboliky spojené se SSSR	123
29.12.2018 almanach.cz ~ str. 00 ~	
KSČM zkritizovali kvůli novoročence na Facebooku. Vsadili na symboliky spojené se SSSR	125
29.12.2018 cz.sputniknews.com ~ str. 00 ~	
Nález zakládací listiny Univerzity Karlovy je skoro zázrak	129
29.12.2018 Pardubický deník ~ str. 12 ~ <i>Kateřina PERKNEROVÁ</i>	
JAN ROYT: Nález zakládací listiny Univerzity Karlovy je skoro zázrak	129
29.12.2018 Českolipský deník ~ str. 12 ~ <i>Kateřina PERKNEROVÁ</i>	
JAN ROYT: Nález zakládací listiny Univerzity Karlovy je skoro zázrak	129
29.12.2018 Vyškovský deník ~ str. 12 ~ <i>Kateřina PERKNEROVÁ</i>	
Johana Hovorková a Pavel Šafr: Obrana před Babišem	130
30.12.2018 mistnikultura.cz ~ str. 00 ~	
KSČM zkritizovali kvůli novoročence na Facebooku. Vsadili na symboliky spojené se SSSR	131
30.12.2018 zpravyextra.cz ~ str. 00 ~	
Václavu Klausovi prý zvoní v uších. Daniela Drtinová mluvila o multikulturalismu	132
30.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~	
Václavu Klausovi prý zvoní v uších. Daniela Drtinová mluvila o multikulturalismu	133
30.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~ <i>mp</i>	
Václavu Klausovi prý zvoní v uších. Daniela Drtinová mluvila o multikulturalismu	140
31.12.2018 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~	
Armáda by mohla mít pět tisíc záložníků už v roce 2021, za dva roky se jejich počet zdvojnásobil.....	141
31.12.2018 ceskatelevize.cz ~ str. 00 ~	
Čtyřiačtyřicet procent dotázaných lidí věří, že bude příští rok lepší než ten letošní.....	143
31.12.2018 ČRo Sever ~ str. 03 ~ 17:00 Události regionu - Ústecký kraj	
Václavu Klausovi prý zvoní v uších. Daniela Drtinová mluvila o multikulturalismu	145

31.12.2018 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~

Armáda by mohla mít pět tisíc záložníků už v roce 2021, za dva roky se jejich počet zdvojnásobil148

31.12.2018 ct24.cz ~ str. 00 ~ Domáci
spicakovak

Silvestr? Na forexovém trhu klid.....151

31.12.2018 roklen24.cz ~ str. 00 ~
Jaroslav Průcha

Koncert neonacistických skupin věnovaný padesátému výročí úmrtí Jana Palacha, který se má 19. ledna odehrát pod záštitou místních úřadů v italské Vero152

31.12.2018 ČRo Radiožurnál ~ str. 01 ~ 12:08 Ozvěny dne - publicistika

Evropský obranný fond je výtah do vyšších pater byznysu154

31.12.2018 businessinfo.cz ~ str. 00 ~

Procházíme systémovou krizí. Okolnosti, které nás přinutí spolupracovat, budou zdrcující, spisovatel Kahuda bilancuje157

31.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~
Jonáš Kříž

Procházíme systémovou krizí. Okolnosti, které nás přinutí spolupracovat, budou zdrcující, spisovatel Kahuda bilancuje158

31.12.2018 parlamentnilisty.cz ~ str. 00 ~
Jonáš Kříž

Procházíme systémovou krizí. Okolnosti, které nás přinutí spolupracovat, budou zdrcující, spisovatel Kahuda bilancuje159

31.12.2018 politicke-listy.cz ~ str. 00 ~
Jonáš Kříž

Když Indiana Jonese honili po Praze příslušníci VB161

31.12.2018 respekt.cz ~ str. 00 ~
Petr Horký

Když Indiana Jonese honili po Praze příslušníci VB161

31.12.2018 respekt.cz ~ str. 00 ~ respekt.cz
Petr Horký

Plné znění zpráv

Glosa: Seriál Rédl má mouchy, ale nevytváří iluze o lidech typu Alojze Lorence

1.12.2018 ct24.cz str. 00 Kultura
benediktovaj

Jednou z pozoruhodných tuzemských událostí posledních dní je účast Alojze Lorence, předlistopadové hlavy Státní bezpečnosti, na diskusi k výročí 17. listopadu na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Shodou okolností v témže čase ČT vysílá čtyřdílnou minisérii Rédl. Je zde jistá souvislost.

Mladý slovenský scenárista, absolvent FAMU Miro Šifra, napsal scénář, který situoval do Československa těsně před jeho rozpadem, do druhé poloviny prosince roku 1992. Základní situace je takováto: jednačtyřicetiletý vojenský prokurátor Roman Rédl pracuje na případu předlistopadového vnitřáckého generála Ference, který se momentálně nachází ve vazbě. Jde o to, zda mu bude prodloužena.

Poručík Rédl sezná, že právně validní důvody pro její trvání neexistují, ovšem kolegové prokurátoři chtějí Ference udržet ve vazbě přes Nový rok, protože pak zanikne Československo, Ferenc odjede na své rodné (potom již samostatné) Slovensko a Češi na něj už nedosáhnou.

U Ferencovy postavy, nejspíš jako jediné z celého seriálu, se scenárista Šifra zřetelně inspiroval reálným předobrazem: právě generálem Lorencem, jehož Vyšší vojenský soud v říjnu 1992 shledal vinným za zneužívání pravomoci veřejného činitele a omezování osobní svobody.

Rozsudek čtyř let nepodmíněně potvrdilo vojenské kolegium Vrchního soudu v Praze, ovšem slovenský občan Lorenc odmítl trest nastoupit; nakonec na Slovensku vyfasoval podmínku na patnáct měsíců.

Respektive je tu ještě jedna, a to naprosto přiznaná inspirace: proslulá kauza rakouského plukovníka Alfreda Redla (1864–1913), dvojitého agenta, jehož hra a zároveň i homosexualita se provalily a on se ve vídeňském hotelu zastřelil. Miro Šifra si původně představoval, že Redlovu aféru jen posune do roku 1992, ovšem „během přepisů scénáře se vyznění vytrácelo a nakonec zůstalo jen jméno a orientace“. Kšefty se sovětským vojenským materiálem

Motiv stíhání Ference ovšem ustupuje u Romana Rédl do pozadí, protože prokurátora vtáhne událost související s téměř již nemohoucím stárnoucím sousedem, jemuž se ztratí vnuk, jenž o něj pečuje. Rédl se tím propracuje k aktivitě dvou mladých mužů, Bočka a Frima, kteří přijdou na to, že reálné počty ruských vojenských vagonů projíždějících československým územím na východ se liší od počtů deklarovaných.

S obsahem „neviditelných“ vagonů s vojenským materiálem se kšeftuje a mladí koumáci a poručík Rédl se vmotají do sítě, která lupy provádí a bohatne na nich. Boček je nalezen mrtvý, Frima Rédl skryje.

Zde je však filmařská licence o poznání větší než u linie s generálem Ferencem. Vlaky transportující sovětský/ruský vojenský materiál, na nichž měla kriminální síť objevená Rédlem založenu svoji živnost, v té době přes Československo téměř jistě nepřejížděly v takové intenzitě, jak to sugeruje seriál.

Odkaz

Přehrajte si minisérii Rédl v iVysílání

Záležitosti okolo transportů analyzuje diplomová práce Jany Kosové **Odchod sovětských vojsk z území Německa, Československa a Polska, obhájená roku 2012 na Fakultě sociálních věd UK.**

„Dne 18. prosince 1992 byla v Praze podepsána Dohoda mezi vládou ČSFR, RF a vládou Ukrajiny o tranzitu vojenských vlaků s vojenskými náklady Západní skupiny vojsk ozbrojených sil RF ze SRN do RF přes území ČSFR a Ukrajiny. Podle této Dohody smělo být v jednom tranzitním vlaku max. 24 osob, na území ČSFR mohly vstoupit max. 4 tranzitní vlaky za 24 hodin a vjet k nám pohraničními stanicemi Děčín, Vojtanov či Rumburk, na území Ukrajiny se dostanou přes hraniční přechody Čierna nad Tisou a Maťovice. Zakázány byly přeprava munice a výzbroje současně v jednom vlaku a transport radioaktivních materiálů,“ stojí v diplomce.

Zmocněnec tuzemské vlády pro tranzit ruské armády Jan Zenkl v březnu 1993 litoval, že „Československo neumožnilo přepravu pro Západní skupinu vojsk dříve, neboť tím přišlo asi o 1,5 miliardy korun“. Jinými slovy: v Rédlovi, tedy v prosinci 1992, je kšeft s transporty už pěkně zaveden a běží na plné obrátky, zatímco v ony dny byla reálně teprve podepsána dohoda o těchto transportech...

Celou glosu Josefa Chuchmy si můžete přečíst na webu ArtZóna, kulturním speciálu České televize.

URL| <https://ct24.ceskatelevize.cz/kultura/2667323-glosa-serial-redl-ma-mouchy-ale-nevytvari-iluze-o-lidech-typu-alojze-lorence>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[ceskatelevize.cz](https://www.ceskatelevize.cz)

ROZHOVOR: Šašci, lži a kvákání

1.12.2018 neviditelnypes.cz str. 00 Neviditelný pes / Politika

Neviditelný pes, Václav Vlk st.

A jaké že důvody? Tvrzení, že nikde „ve vyspělých státech“ by nemohla být předsedou vlády žalovaná osoba? Vzhledem k malé znalosti cizích jazyků a celkovému nezájmu o svět, z hlediska mnoha „polykačů senzací“, většina lidí baští tuto lež, chodí s nadšením demonstrovat a fungují jako hloupé loutky.

Jaký význam mohlo mít nedávné hlasování o nedůvěře vládě? Bylo dobře, že opozice připomněla veřejnosti důvody, proč by premiérem neměl být Andrej Babiš, nebo šlo o ztrátu času, protože bylo jasné, že se potřebný počet hlasů nenajde?

A jaké že důvody? Tvrzení, že nikde „ve vyspělých státech“ by nemohla být předsedou vlády žalovaná osoba? Vzhledem k malé znalosti cizích jazyků a celkovému nezájmu o svět, z hlediska mnoha „polykačů senzací“, většina lidí baští tuto lež, chodí s nadšením demonstrovat a fungují jako hloupé loutky. Z hlavy jen: Silvio Berlusconi měl na krku celý hrozen žalob, stejně tak jako několik posledních hlav Izraele bylo vyšetřováno – Benjamin Netanjahu a Ehud Olmert. Vyšetřování, podávání žalob na hlavu státu je obzvláště populární také ve Francii. Tam měli oplétačky se soudy prezidentů Valéry Giscard d'Estaing, François Mitterrand, Jacques Chirac a za údajné podvody ve výši dvaceti milionů eur také Sarkozy. Vyšetřován a obžalován je také Donald Trump. A dalo by se pokračovat. Nejsem fandou Babiše, ale tahle politicko-mediální hra probíhá v posledních desetiletích na mnoha místech na celém světě. Kdekdo – a nejen u nás – se pokouší odstranit nepohodlného politika pomocí mediálních skandálů, policie a určité části justice. Když to nejde udělat volbami. Opozice si ve frašce „pokus o svržení Babiše“ spíše ublížila. Její poslanci vypadali jako banda šašků spíše rozčilujících se a znechucujících lidi.

Přesto, mohla na té frašce, jak říkáte, některá z parlamentních stran u veřejnosti získat? Strany bývalého Demokratického bloku? Piráti? Tomio Okamura, který se nejprve postavil po bok jejich předsedů, ale později vysvětlil, že SPD by jen chtěla ve vládě nahradit ČSSD? Nebo to dokonce prospělo Andreji Babišovi?

Výsledky ukazují, že by na tom mohli vydělat jen nové klony marxismu, a to Piráti a v budoucnu parta „pokrokářů“ z Prahy. Co se týče Babiše, po té přehlídce marnosti a nechutnosti spíše vrůstala nálada vyjádřená

slovy jedné dámy: „ A tohle to chce vést stát místo sice pošpiněného, ale jinak akčního Babiše? Tihle trapní hoši? Bez programu, bez nápadů, jen takové kvákající cosi?“

Hlasování o nedůvěře vládě bylo vyústěním dění předchozích dvou týdnů, tedy zveřejněnou reportáží Sabiny Slonkové a Jiřího Kubíka o Andreji Babišovi mladším a akcemi k výročí 17. listopadu, které se proměnily v protesty proti Andreji Babišovi a prezidentu Miloši Zemanovi. Lze to chápat tak, že česká společnost je do značné míry opravdu aktivně našťvaná, nebo jde jen o akci části Pražanů, kteří slyší na výzvy Miroslava Kalouska a Miroslavy Němcové?

Lidi už jsou našťvaní, ani ale vlastně nevědí proč. Babiš je zástupný cíl. Včera to byl Zeman, předtím Klaus, jak jim to média předhodí. Lidé cítí velkou nejistotu z budoucnosti, v níž se invaze islámu stane reálným nebezpečím i pro nás. A také z pocitu, že se z Evropské unie stal čísi trójský kůň. Toužili jsme do Evropy a kreslili jsme si ji jako princeznu. A ona se z ní vyklubala stará čarodějnice.

Velkou „zásluhu“ na neklidu mají média. Nedávno je někdo přirovnal k francouzským médiím z doby aféry kapitána Alfreda Dreyfuse, kdy uměle vyprovokovala ve Francii bojovný antisemitismus a rozdělila společnost. Z důvodů zvýšení zisků, z vlastní ješitnosti a na přání některých finančních skupin. U nás výzva Kalouska a Němcové a akce party nýmandů pořádajících bůh ví, za čí peníze, propagandistický teátr zvaný „Milion chviliek pro demokracii“ umožnila mládeži zahrát si na revolucionáře. Hezky v bezpečí, si na pokyny placené klaky jít zařvat jakoby „bojová hesla“ s kreditkami v kapse a s hlavou bez existenčních starostí se „revolučně“ přidat k exhibici bezvýznamných anebo politicky „mrtvých koní“, jako je Miroslav Kalousek a další.

Andreji Babišovi se během uplynulých dvou týdnů dostalo nespočet výzev a vzkazů. „Ty bezectný a bezcitný dobytku,“ napsal mu prostřednictvím Twitteru právě Miroslav Kalousek v rámci kauzy Babišova nemocného syna. „Jste agent StB, podvodník a špatný otec,“ vzkázal premiérovi senátor Tomáš Golář. Lze s těmito jadrnými výroky souhlasit?

V zásadě lze říci : „Kdybyste raději byli oba zticha, udělali byste líp!“ Angličan by to vyjádřil stručně: „Shut up!“

Premiér tvrdí, že si zlobu opozice vysloužil proto, že je jeho kabinet úspěšný. Chlubí se, že jeho vláda funguje, že nás v zahraničí výborně reprezentuje, že země prosperuje. Pokud odhlédneme od těch afér, má pravdu?

No, z pohledu velké části národa a z hlediska úspěšnosti by se dala použít citace ze starého slovenského vtipu: „Naozaj! Odtiaľto to tak vyzerá“. Kolik a jak by se komu mělo přidávat je sice diskutovanou otázkou, ale tvrzení: „Hlavně být slušně a čistě, i když chudě, oblečen, spořit, pracovat a čekat na štěstí“, jak doporučoval Kalousek s mnozí tzv. „pravicoví politici“, očividně k úspěchu příliš nevede. Máme se o mnoho a mnoho lépe než se měli rodiče mladých demonstrantů před rokem 89.

Ale pořád jsme na konci pelotonu, možná o nějakou pozici lépe. Ale peloton nám ujíždí. A kafe na benzínce v Německu nás pořád stojí to, co doma oběd. Na co jsou lidem kecý, jak naše ekonomika úžasně vzkvátá, když my osobně nevzkvátáme!

Už se naše noviny a hlavně Česká televize, největší informační kanál pro střední a starší generace, začíná podobat dobám, kdy Rudé právo hlásalo, kolik že jsme zase vyrobili navíc tun oceli a betonu, přičemž nebyl hajzlapír a pomeranče jen na Vánoce, a to kubánské. Nejedlé.

A tak Babiš říká to, co si všichni myslí: „Máme na víc, než dostáváme“. Na výplatní pásce i od Evropy. A navíc Babiš boduje odmítáním muslimských imigrantů, zjevnou nenáklonností k homosexuálnímu hnutí a všem těm genderům a LGBT, vzpíráním se mnoha nařízením z Bruselu a také tím, že dokáže s každým evropským potentátem mluvit jako rovný s rovným. Anebo to tak dokáže prezentovat. Drží veřejně s Polskem a Maďarskem a chápe těžkou situaci Slovenska. Zda a jak to bude úspěšné do budoucna, to se ukáže za deset let. Ale vždy je lepší být bohatý a zdravý než chudý a nemocný, že?! Jak se ukázalo, pouze spořením a pečlivou a usilovnou prací na cizím prostě nikdo nezbohatne. Jak já bych se radoval, kdyby tohle pochopili třeba v ODS a ČSSD! Nepochopí. Nemají čas. Jsou v zajetí „velikých myšlének“!

Když se věci uklidnily a objevil se dokument, který potvrzuje, že Andrej Babiš mladší se v roce 2015 pral s policií a tvrdil, že je George Clooney a Barack Obama, zdá se vysvětlení premiéra věrohodné? Neměl by i tak kvůli

nedořešené kauze Čapí hnízdo odstoupit, nebo vytrvat, dokud ho političtí protivníci neporazí ve volbách, jak je vyzývá?

A on někde někdo odstupuje? On odstoupil Clinton? Nebo někdo jiný? Od dob Khola nikde nikdo! Po vražedné Angele si začali všichni setsakra dávat pozor! U nás se tahle finta, jak sejmout politického protivníka, používala, když jsme byli ještě úplně politicky naivní. Už jsem říkal, žaloba, u nás často a houfně zneužívaná, a to včetně soudních řízení, nemůže být relevantním důvodem. Obludná žaloba na Jiřího Čunka se ukázala jako předem připravený podvod za účasti policie a státních zástupců. Stejně tak případ Věry Jurové. Obludná záležitost byl případ Vladimíra Mlynáře, kdy byl z politiky záměrně „odstřelen“ nastupující talentovaný politik. A dokonce nesmyslně a obludně odsouzen nezapomenutelnou soudkyní Městského soudu v Praze Silvií Slepíckovou k nepodmíněnému trestu pět a půl roku vězení. A to jsme nezačali hovořit o kauze státního převratu za vlády Nečase. A tak bych mohl pokračovat. Kdyby každý politik, který se někomu nelíbí, měl ihned po mediální kampani anebo žalobě odstoupit, tak by tady vládli asi jen Ištván, Bradáčová a Šlachta. Jediní čistí.

Připomněl jste kauzy, které se už nezmiňují, nebo jen okrajově. Takže podle vás lidovci, TOP 09 a další by se na ně měli raději trochu rozpomenout, než se budou pouštět do dalších pokusů svrhnout stávající vládu?

Jak napsal Zdeněk Jemelík na Neviditelném psu v článku Úlety opozice: Zejména KDU-ČSL a TOP 09 vystupují jako mravokárci neoprávněně, protože jejich strany jsou odpovědné za nejbrutálnější zásah do nezávislého vyšetřování, ... ve věci Jiřího Čunka... Důkazní situace byla tak slabá, že Jiří Čunek by patrně dosáhl zprošťujícího rozsudku. Ale koaliční strana KDU-ČSL přesto vydírala předsedu vlády hrozbou, že odejde z vlády, pokud se Jiří Čunek bude muset dostavit před soud. Pokud chce někdo tvrdit, že není spojitost mezi vydíráním a podivným zastavením trestního stíhání Jiřího Čunka, sotva někoho přesvědčí o pravdivosti svého názoru. Nestydatý zásah do trestního řízení tehdy vyvolal obrovské pobouření veřejnosti a vypukla „válka žalobců“ a začalo se mluvit o „justiční mafii“. Ve všem tom fungoval dnešní předseda TOP 09, politizující advokátní koncipient Jiří Pospíšil jako capo di tutti capi „justiční mafie“... Dnes se Jiří Pospíšil staví do postavení jediného spravedlivého a strážce nestrannosti vyšetřování. Drzé čelo je lepší než poplužní dvůr.

Z právního hlediska, jak já si pamatuji od právních zkoušek na Institutu řízení, pro každý zločin musí být důkaz, že se vůbec nějaký zločin stal. Proto máme už od dob Římanů systém zvaný „corpus delicti“. Wikipedie říká: „Corpus delicti (z lat., doslovně tělo deliktu), neboli předmět doličný, je určitá věc důležitá pro trestní řízení. Slouží k prokázání toho, zda se opravdu stal skutek, v němž je spatřován daný trestný čin, jde tedy především o přímý důkazní prostředek“.

To myslíte i na kauzu s Čapím hnízdem a volání po odstoupení Andreje Babiše?

Zda je zločinem z hlediska „corpus delicti“ porušení předpisů o dotacích v případě Čapího hnízda, to netuší, jak se ukázalo, ani evropský OLAF. Finta to byla, podvod možná, ale lidi na nějakých padesát milionů kašlou. Už téměř třicet let kolem sebe vidí, jak se za pomoci Evropské unie vyhazují miliardy na nesmyslná školení, cyklostezky na hlavních ulicích měst a tak dále. Dotace z Unie začíná být považováno obecně za nějakou lumpárnu, která je spíš je škodě než užítku.

Navíc, faktická škoda, která by mohla být trestná, tady vrácením dotace padesát milionů vlastně nevznikla. Není-li zločin, nemůže být trest. To, že si Evropská unie a hlavně naše policie a státní zástupci vymysleli teorii, že každé porušení předpisů je zločinem, a to bez ohledu na to, zda se vůbec dokáže, že se někde něco ztratilo, viz případ Rath či Parkanová, mě vede k myšlence, že by odstupovat neměl, Nejen on, ale nikdo, kdo je takto bez důkazu o zločinu obžalován. Stále marně čekám, kdy to policie a státní zástupci jednou tak přepísknou, že na ně někdo vlítne a zatne jim jejich mocenské choutky a podvodné hry. A že jich není málo. Třeba kdo dal Slonkové tip?

Tak na to vám neodpovím, ale spíš se zeptám, zda demokracii prospěla reportáž Slonkové a Kubíka? Je namísto je pochválit, nebo spíše kritizovat? Šlo v případě natočení rozhovoru s údajně psychicky nemocným Babišem mladším skrytou kamerou o narušení soukromí a překročení pomyslné čáry, za kterou se nechodí?

To je snad až nesmyslná otázka. Jak říká o věci zmiňovaný Zdeněk Jemelík: Hlavním cílem opozičních akcí je vytlačení Andreje Babiše z politického života navždy. Je to pochopitelné: je to výrazná osobnost s velkým vlivem na masy. Volební úspěch ANO 2011 je z velké části výsledkem jeho charismatického působení na voliče. Jeho odchod do ústraní by byl pro hnutí katastrofou. Na druhé straně Andrej Babiš si je jistě vědom svého osobního

vlivu na volební úspěch svého hnutí a není ochoten nechat se připravit o plody svého úsilí. Tím ovšem bere na svá bedra kříž trojího souběžného zatížení: povinnostmi předsedy vlády a hnutí ANO 2011 a útrapami účastníka trestního řízení.

Slonková a Kubík, stejně tak jako Janek Kroupa jsou dezinformační pseudonovináři, pracující téměř vždy na něčí zakázku a ve spolupráci s orgány či lidmi, kteří mají k dispozici tajné dokumenty a informace a kteří ty informace záměrně s nějakým účelem pouští do médií a vyvolávají pak mezi lidmi hysterii, což má následně politické dopady.

No ale vámi zmiňovaný Janek Kroupa se před pár dny ohradil proti tomu, že je mu přičítána vina za uvěznění Věry Jourové. Zaznamenal jste to?

Připomněl bych jen, že v kauze Jourová nejprve na Nově běžela reportáž Janka Kroupy točená skrytou kamerou, která na podzim 2006 vyvrcholila zatčením Péti, Doležela, Jourové a úředníka z rezortu zemědělství. Jourová se nakonec z té snůšky lží a podvodů, ve kterých byla zapojena policie, státní zástupci i soudci, nějak vykoupila a následně dostala jako „držhubné“ trafikou v Bruselu. Tito lidé – Slonková a Kubík – jsou morálně stejní jako ti, co psali v padesátých letech v době procesů v novinách o mém otci, že je nutno jej pověsit, neboť prý patří všem zrádcovským „psům psí smrt“. Či o nás v Chartě 77 sepišovali litanie jako o „zrádcích a zaprodancích“. Hlavně by tu vámi zmiňovanou „čáru“ měl stanovit Parlament, jako je tomu třeba ve Švýcarsku anebo v Kanadě. A pojmenovat takovéto jednání jako trestný čin. A soudy by měly konat. To je jediné řešení. Co si myslí lidé o činnosti dvojice Slonková–Kubík si lze najít na diskuzi k jejich „investigativnímu seriálu“ Zvláštní vyšetřování.

Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy vystoupil v rámci jednoho diskuzního panelu k výročí 17. listopadu komunistický generál Alojz Lorenc. V České republice byl odsouzen na čtyři roky, před rozsudkem ovšem utekl na Slovensko, kde dostal podmínku. Dá se i diskuze s ním považovat za prospěšnou, nebo některé osoby do veřejného prostoru prostě nepatří, jak poukazoval další z hostů, reportér České televize Marek Wollner?

Budeme-li zakazovat poražené straně, aby mohla vyjádřit své názory, ublížíme tím jen sobě. To neznamená, jak řekl Jean-Paul Sartre, že spravedlnost je to, že dáme čas mluvit deset minut pro Hitlera a deset minut pro židy. Budou-li novináři a politologové a podobní připraveni na takovouto diskuzi a bude-li na ní postupně připravena i společnost, nebudeme tak ovladatelní.

Generál Lorenc není masový vrah, je to normalizační policista, či lépe řečeno příslušník orgánů státní bezpečnosti, se kterou jsem měl mnoho nepříjemných kontaktů – výslechy, zatčení, dohled a tak dále. O to by mělo být užitečnější jej vyslechnout a diskutovat s ním. Lorenc nebyl Berija, který vraždil lidi po desetitisících. Do pořadu „Máte slovo“ bych jej jistě nepozval, ale na **Fakultu sociálních věd** anebo na jiné fakulty, odkud pak vycházejí budoucí policisté a diplomaté, tam jistě. Tak jako tyto lidi vytěžoval a někdy dokonce používal třeba Sovětský svaz jako v případě polního maršála Pauluse. Ten od roku 1954 působil jako ředitel vědecké instituce pro výzkum válečných dějin a vyučoval vojenské umění na Vysoké policejní škole v Drážďanech. A USA využívali naše přeběhlíky a po listopadu v byznysu vysoké komunistické funkcionáře. On se Lorence pan Wollner bojí, protože velká část jeho „pořadů“ by pod profesionálním rozbořem neobstála? A StB měla kvalitní „rozboráře“.

Jaké další pokračování honu na premiéra Andreje Babiše tedy očekáváte?

Babiš je drsný podnikatel, s mnohdy nevybíravými způsoby, To ovšem byli Baťa a Emil Škoda taky. Údajně je 60 procent lidí proti Babišovi a nedůvěřuje mu. Ale pozůstatkům „pravdy a lásky“ a „pražské kavárně“ nedůvěřuje podle výsledků voleb prakticky nikdo. Podívejte se na výsledky TOP 09, Starostů a KDU-ČSL. Plno lidí si myslí a řeknou vám, že Babiš je sice možná pěkný pacholek, ale je to pacholek NÁŠ! A ne Bruselu, ani neziskovek a LGBT, ani Sorose. To je to, co lidi zajímá. Pochopí-li Babiš, že „zaklekávání“ na firmy a veřejné vytahování jakýchsi materiálů na toho či onoho není cesta k vítězství, má šanci vyhrát.

Jinak z té zoufalé plejády politiků nevidí lid nikoho schopného. Od již směšného a lidmi opovrhovaného Kalouska, přes blátivého Fialu, který si hraje na skálu a působí spíše jako tvaroh, jehož ODS nahnal o volbách polovičku hlasů Klaus junior.

Relativní úspěch má neomarxista Bartoš .Ale jen to ne! Muž tak milující dozor nad každým a vším, plný chtivosti mít možnost vlézt každému do peněženky i do postele. A kdo nebude poslouchat, toho zavřít, jak veřejně napsal na svůj volební autobus. A lidi mu dali hlasy jako kdysi Klémovi, když říkal, že podle vzoru bolševiků demokracii zakrouťí krkem. A lidi nevěřili. A on jim těmi krky zakrouťil.

Bartoš žádá: Pusťte nás na ně. A ve skutečnosti říká: pusťte mě, abych mohl vlítnout na vás.

A jen aby ti mladí rozhořčení demonstranti, všichni se státním zdravotním pojištěním, studující na vysokých školách bez školného, a různí rádoby intoši, živící se pohodlně a dobře v dobách plné zaměstnanosti v různých neziskovkách a v myšlenkových trustech, ještě jednou hořce neplakali: „Zlatý Babiš a jeho časy!“ A to jsem Babiše fakt nikdy nevolil!!!!

Otázky kladl Jiří Hroník, PL, 29.11.2018

URL| http://neviditelnypes.lidovky.cz/rozhovor-sasci-lzi-a-kvakani-dgb-/p_politika.aspx?c=A181129_212007_p_politika_wag

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
neviditelnypes.lidovky.cz

Kalouskova sprostota. Kdo ovládá velká média, může manipulovat tupým davem. Petr Hampl si to vyřídil s neobolševiky: Zemana nám ve světě mohou závidět

1.12.2018 magazin.panobcan.cz str. 00
Úryvky Z Rozhovoru

30.11.2018 ParlamentníListy Sociolog Petr Hampl se vyjádřil k aktuálním politickým tématům. Proběhlé hlasování o nedůvěře vládě považuje za ztrátu času, během které pod rouškou tmy proběhnou skutečné průšvihy. "Třeba rozhodnutí vlády darovat půl miliardy korun korporaci BMW. Ta korporace za to postaví fabriku, kde budou na manažerských místech Němci, u strojů Ukrajinci a Bulhaři, k tomu vytáhnou pár technologických expertů z posledních českých firem, čímž je dostanou do problémů," říká Hampl. K Andreji Babišovi prý neexistuje schopná alternativa. A hovořil i o degeneraci veřejnoprávních médií.

ÚRYVKY Z ROZHOVORU: Je dobojováno. Hlasování o vyslovení nedůvěry vládě se nepovedlo, pro bylo 92 poslanců, proti 90, opozici tedy chybělo 9 hlasů. Co si o celé páteční anabázi myslíte?

Naprostá ztráta času. Ale na druhou stranu, když uvážíme, že téměř všechno, co tato sněmovna schvaluje, směřuje ke ztížení života obyvatel, je vlastně docela dobře, že ztráceli čas takovou zbytečnou šaškárnou. Lepší než kdyby zavedli další euronesmýsl.

A mezitím unikají skutečné průšvihy. Třeba rozhodnutí vlády darovat půl miliardy korun korporaci BMW. Ta korporace za to postaví fabriku, kde budou na manažerských místech Němci, u strojů Ukrajinci a Bulhaři, k tomu vytáhnou pár technologických expertů z posledních českých firem, čímž je dostanou do problémů. Místním obyvatelům to přinese zmatky, vyšší kriminalitu a různá životní nepohodlí. Není to skvělý obchod? Když se podobné investiční pobídky přidělovaly před 10 lety, mohl snad někdo věřit, že to pomůže českému hospodářství. Ale dnes už je jasné, že to je čistá rozkrádačka. Takové lithium v menším.

.....

Jednání pana Okamury v tomto případě nerozumím a nechci ho komentovat. Jinak se ale zdá, že vyhráli všichni. Neziskovkáři si zasloužili svoje peníze. Neobolševický blok, který používá nálepku liberální demokracie, zase vybičoval emoce úzkého kruhu svých skalních stoupců, a Andrej Babiš ukázal celému národu, že vůči němu neexistuje alternativa. Jen šílenec by mohl chtít, aby se dostalo k moci to, co se předvádělo na pražských náměstích.

.....

K protestům 17. listopadu, jmenovitě například vyhazování věnců do koše:

Ty akce ukazují, že se podařilo vypěstovat celou společenskou vrstvu s dokonale vymytými mozky. Chcete někoho lynčovat? Jsou k dispozici. Potřebujete dav pro vzývání Stalina, Hitlera nebo Mohameda? Bez

problémů. Takoví lidé jsou vhodným materiálem pro jakoukoliv demonstraci, pro práci v korporacích nebo jako aktivisté neziskovek.

Proto je tak důležitá kontrola médií. Kdo ovládá velká média, ten může s takovým tupým davem neomezeně manipulovat. A ukazuje se, že Babišova Mafra nedisponuje srovnatelným vlivem jako aliance veřejnoprávních médií, Bakalových médií a Seznamu.

Mimochodem, můžete se s jistotou spolehnout, že v tuto chvíli již v nějaké reklamní agentuře připravují další skandál. Otázka pouze zní, zda ho odpálí v lednu nebo až v únoru.

Jak se to stalo, že se objevila tak relativně velká skupina lidí, která je tak náchylná k manipulaci?

Předpokládám, že většina čtenářů zná mou knihu Prolomení hradeb, kde v desáté kapitole ukazují, že poměry ve sklobetonových centrálech jsou velmi podobné těm na dekadentních královských dvorech. Jenom navoněné paruky byly nahrazeny bílými košilemi nebo neziskovkářskými frázemi. Kdo si chce udržet postavení v takovém prostředí, nemůže si dovolit ani náznak nezávislého myšlení. Ti lidé jsou vybíráni a dlouhodobě trénováni k tomu, aby byli absolutně manipulovatelní.

Jenže jakmile vznikne taková společenská vrstva, začnou v celé společnosti vznikat skupiny, které mají ambici stát se součástí této nové aristokracie. Napodobují tedy její životní styl, chování a návyky, včetně těch vymytých mozků. Logicky je jich nejvíce mezi mladými lidmi a logicky je jich nejvíce na humanitních vysokých školách. Beztvará neosobní dokonale manipulovatelná masa. Dnes křičí proti Babišovi, zítra budou křičet proti Kalouskovi, pokud to panstvo uzná za potřebné.

Elity s tím pochopitelně cíleně pracují a dávají okázale najevo, jak velká odměna čeká ty nejlépe přizpůsobené. Před pár dny třeba proskočila zpráva o tom, že historik Michal Frankl byl za proimigrační propagandu odměněn 52 miliony korun, které může rozdělit mezi sebe a své blízké spolupracovníky. To je více peněz, než kolik si Andrej Babiš přisvojil v kauze Čapí hnízdo! O takovou cenu se soutěží! To už stojí za to vzdát se nezávislého myšlení. Zejména, když je to podpořeno masivní propagandou.

.....

Babišova vláda si počíná o něco méně špatně než Sobotkova vláda a podle všeho lépe, než by si počítala vláda ODS, TOP a Pirátů. A odmítla migrační pakty. To je její nesmírná zásluha.

To je ale také všechno. V naprosté většině záležitostí pokračuje Babišova vláda v Sobotkově linii. Voliči Sobotku smetli a dostali pokračování téhož pod nálepkou Babiš. Premiér si dokonce nechal stejné multikulturní aktivisty, které do vládních úřadů přivedl ještě Dienstbier, a dal jim volnou ruku k prosazování svých zběsilých nápadů. Neprovedl dokonce ani nutné změny v radě České televize! Totéž platí o školství, obraně, průmyslové politice a zahraničí. Všechno probíhá přesně podle Sobotkova receptu. A období prosperity se chýlí ke konci.

Opět se rozběhla diskuze o nezávislosti médií. Prospěla demokracii reportáž Slonkové a Kubíka? Je namístě je pochválit, nebo spíše kritizovat?

Je na místě je ignorovat. To bude mít parlament speciální zasedání pokaždé, když nějaká vyhozená novinářka natočí hysterickou reportáž o svém bývalém zaměstnavateli?

.....

Nejde jen o poslední události. Majitel Seznamu pan Lukačovič už přibližně rok cíleně usiluje o změnu politických poměrů v zemi. Je tedy naprosto legitimní, aby byl posuzován stejně přísně jako jakýkoliv poslanec, ministr nebo šéf neziskovky. Je prostě politickým hráčem. A je správné, aby se těšil stejně malé míře ochrany soukromí. Až někdo začne rýpat do rodinných poměrů pana Lukačoviče nebo do toho, s kým obchoduje, bude to naprosto legitimní. Zejména s ohledem na to, že pan Lukačovič dramaticky posunul hranici, kam až je možné zajít.

.....

Která média v Babišově listopadové krizi obstála a která ne?

Nestalo se nic nového. Veřejnoprávní média už degenerovala v centra pokleslé propagandy. Totéž platí o Bakalových a Lukačovičových médiích, která s nimi jednají ve shodě, jako by se fakticky jednalo o jeden podnik. MF Dnes si drží solidní profesionální úroveň, což – žel – nelze říci o dalších Babišových médiích.

Prima je občas odvážná a zajímavá. Před pěti lety by to nestálo za řeč, ale v dnešním marasmu vyniká. A Barrandov se postupně mění ve skutečně alternativní televizní stanici zjevně inspirovanou americkými Inforwars. To je skvělé, protože takový formát tu chyběl.

Babiš v jednom týdnu vystoupil v médiích v mnoha obsáhlých rozhovorech, mimo jiné na Nově, na Barrandově, v Blesku, na Primě, v ČT. Prokázal tím svou komunikační zdatnost, nebo se spíše snažil využít média, která jsou, jak někteří tvrdí, k němu přátelská?

Viděl jsem jenom některá z těch vystoupení a zdálo se mi, že pan premiér postupoval velmi profesionálně. Ale na druhou stranu je třeba vidět, že neměl těžkou práci. Neobolševický blok cílil výhradně na nejfanatičtější část svých stoupenců, čímž Babišovi poskytli možnost vstoupit do role slušného, pracovitého a neprávem napadaného člověka.

Rozhodně si nemyslím, že by měl premiér Babiš někomu objasňovat psychický stav svých dětí. Celá ta diskuze je pouze dalším potvrzením toho, že si tzv. lepšolidé osvojili ty nejodpornější bulvární praktiky, jakých se štítí i dělníci s nedokončeným základním vzděláním. Všimněte si, že mezi těmi všemi slavnými intelektuály a kazateli morálky se nenašel ani jediný, který by naše odvahu říct, že tohle už je přehnané. Pokaždé nám připadá, že kavárna už nemůže klesnout hlouběji a pokaždé nás překvapí. Bojím se, jaký hnus se na nás vyvalí příště.

.....

Bylo by dobré, aby příští rok vláda padla, nebo nyní Česká republika potřebuje trochu klidu a stability bez ohledu na to, co si o vládě myslíme?

To jsou dvě různé otázky. Stabilita za trvalého zhoršování poměrů není nijak prospěšná. A to je přesně naše současná situace. Politické neziskovky získávají stále více peněz a politické moci. Školy se plynule posouvají od výuky k ideologickému vymývání mozků. Islámská komunita roste a roste také její agresivita. Bezpečnostní rizika narůstají. Státní dluh se zvyšuje. Přibývá bezdomovců a lidí v exekucích. Čeští podnikatelé jsou drceni a korporace odvádí stovky miliard do zahraničí. Blíží se další ekonomická krize a české hospodářství je připraveno ještě mnohem hůře než na prahu té minulé. Evropská unie si přivlastňuje další pravomoci a česká vláda je tak servilní, že dokonce podpořila direktivu proti automobilovému průmyslu, na kterém jsme závislí. Přibývá státních úředníků, jejich svévole roste a státní aparáty jsou nadále ovládány genderovými a multikulturními aktivisty. Zdražují se energie a vláda připravuje zvýšení daní. To není stabilita, která by byla prospěšná.

Jenže zatím vůči Babišově vládě neexistuje alternativa. Nebo snad chcete svěřit správu země těm, kdo v posledních dnech povykovali v pražských ulicích?

Pokud jde o výročí, na akademické půdě vystoupil například i komunistický generál Alojz Lorenc. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy se potkal v rámci jednoho diskuzního panelu s veřejnoprávním reportérem Markem Wollnerem. Ten byl přítomností Lorence šokován a ptal se, kde je policie, která by Lorence „sebrala“. Lorenc byl totiž v ČR odsouzen na 4 roky, před rozsudkem ovšem utekl na Slovensko, kde dostal podmínku. Má Marek Wollner pravdu? Je diskuze s každým prospěšná, nebo některé osoby do veřejného prostoru prostě nepatří?

Z toho mála, co o generálu Lorencovi vím, se zdá, že to byl zločinec, ale osobnost. Je rozhodně dobré rozumět, jak se takoví lidé dívají na svět. Pro studenty sociálních věd by to měla být povinnost.

Že pan Wollner, který je jenom takový ubohý opakovač frází, nemá ze srovnání s generálem Lorencem dobrý pocit, to chápu. Ale není správné vyřadit z diskuze všechny, kdo jsou chytřejší nebo zajímavější než páni redaktoři České televize. To by v téhle zemi nemohl diskutovat téměř nikdo.

Miloše Zemana můžeme kvůli ledačemu kritizovat, ale zde se projevil jako skutečný státník. Stabilizoval situaci. Zesměšnil ty, kdo se snažili nahrazovat argumenty jekotem. A vzápětí pronesl velkolepý projev v Izraeli. Takového prezidenta nám může závidět většina světa.

- - -

URL| <https://magazin.panobcan.cz/kalouskova-sprostota-kdo-ovlada-velka-media-muze-manipulovat-tupym-davem-petr-hampl-si-to-vyridil-s-neobolseviky-zemana-nam-ve-svete-mohou-zavidet/>

Kalouskova sprostota. Kdo ovládá velká média, může manipulovat tupým davem. Petr Hampl si to vyřídil s neobolševiky: Zemana nám ve světě mohou závidět

1.12.2018 novarepublika.cz str. 00

Václav Dvořák

ROZHOVOR30.11.2018 ParlamentníListy

Sociolog Petr Hampl se vyjádřil k aktuálním politickým tématům. Proběhlé hlasování o nedůvěře vládě považuje za ztrátu času, během které pod rouškou tmy proběhnou skutečné průšvihy. "Třeba rozhodnutí vlády darovat půl miliardy korun korporaci BMW. Ta korporace za to postaví fabriku, kde budou na manažerských místech Němci, u strojů Ukrajinci a Bulhaři, k tomu vytáhnou pár technologických expertů z posledních českých firem, čímž je dostanou do problémů," říká Hampl. K Andreji Babišovi prý neexistuje schopná alternativa. A hovořil i o degeneraci veřejnoprávních médií.

ÚRYVKY Z ROZHOVORU:

Je dobojováno. Hlasování o vyslovení nedůvěry vládě se nepovedlo, pro bylo 92 poslanců, proti 90, opozici tedy chybělo 9 hlasů. Co si o celé páteční anabázi myslíte?

Naprostá ztráta času. Ale na druhou stranu, když uvážíme, že téměř všechno, co tato sněmovna schvaluje, směřuje ke ztížení života obyvatel, je vlastně docela dobře, že ztráceli čas takovou zbytečnou šaškárnou. Lepší než kdyby zavedli další euronesmysl.

A mezitím unikají skutečné průšvihy. Třeba rozhodnutí vlády darovat půl miliardy korun korporaci BMW. Ta korporace za to postaví fabriku, kde budou na manažerských místech Němci, u strojů Ukrajinci a Bulhaři, k tomu vytáhnou pár technologických expertů z posledních českých firem, čímž je dostanou do problémů. Místním obyvatelům to přinese zmatky, vyšší kriminalitu a různá životní nepohodlí. Není to skvělý obchod? Když se podobné investiční pobídky přidělovaly před 10 lety, mohl snad někdo věřit, že to pomůže českému hospodářství. Ale dnes už je jasné, že to je čistá rozkrádačka. Takové lithium v menším.

.....
Jednání pana Okamury v tomto případě nerozumím a nechci ho komentovat. Jinak se ale zdá, že vyhráli všichni. Neziskovkáři si zasloužili svoje peníze. Neobolševický blok, který používá nálepku liberální demokracie, zase vybičoval emoce úzkého kruhu svých skalních stoupců, a Andrej Babiš ukázal celému národu, že vůči němu neexistuje alternativa. Jen šílenec by mohl chtít, aby se dostalo k moci to, co se předvádělo na pražských náměstích.

.....
K protestům 17. listopadu, jmenovitě například vyhazování věnců do koše:

Ty akce ukazují, že se podařilo vypěstovat celou společenskou vrstvu s dokonale vymytými mozky. Chcete někoho lynčovat? Jsou k dispozici. Potřebujete dav pro vzývání Stalina, Hitlera nebo Mohameda? Bez problémů. Takoví lidé jsou vhodným materiálem pro jakoukoliv demonstraci, pro práci v korporacích nebo jako aktivisté neziskovek.

Proto je tak důležitá kontrola médií. Kdo ovládá velká média, ten může s takovým tupým davem neomezeně manipulovat. A ukazuje se, že Babišova Mafra nedisponuje srovnatelným vlivem jako aliance veřejnoprávních médií, Bakalových médií a Seznamu.

Mimochodem, můžete se s jistotou spolehnout, že v tuto chvíli již v nějaké reklamní agentuře připravují další skandál. Otázka pouze zní, zda ho odpálí v lednu nebo až v únoru.

Jak se to stalo, že se objevila tak relativně velká skupina lidí, která je tak náchylná k manipulaci?

Předpokládám, že většina čtenářů zná mou knihu Prolomení hradeb, kde v desáté kapitole ukazují, že poměry ve sklobetonových centrálech jsou velmi podobné těm na dekadentních královských dvorech. Jenom navoněné paruky byly nahrazeny bílými košilemi nebo neziskovkářskými frázemi. Kdo si chce udržet postavení v takovém prostředí, nemůže si dovolit ani náznak nezávislého myšlení. Ti lidé jsou vybírání a dlouhodobě trénováni k tomu, aby byli absolutně manipulovatelní.

Jenže jakmile vznikne taková společenská vrstva, začnou v celé společnosti vznikat skupiny, které mají ambici stát se součástí této nové aristokracie. Napodobují tedy její životní styl, chování a návyky, včetně těch vymytých mozků. Logicky je jich nejvíce mezi mladými lidmi a logicky je jich nejvíce na humanitních vysokých školách. Beztvará neosobní dokonale manipulovatelná masa. Dnes křičí proti Babišovi, zítra budou křičet proti Kalouskovi, pokud to panstvo uzná za potřebné.

Elity s tím pochopitelně cíleně pracují a dávají okázale najevo, jak velká odměna čeká ty nejlépe přizpůsobené. Před pár dny třeba proskočila zpráva o tom, že historik Michal Frankl byl za proimigrační propagandu odměněn 52 miliony korun, které může rozdělit mezi sebe a své blízké spolupracovníky. To je více peněz, než kolik si Andrej Babiš přisvojil v kauze Čapí hnízdo! O takovou cenu se soutěž! To už stojí za to vzdát se nezávislého myšlení. Zejména, když je to podpořeno masivní propagandou.

.....
Babišova vláda si počíná o něco méně špatně než Sobotkova vláda a podle všeho lépe, než by si počítala vláda ODS, TOP a Pirátů. A odmítla migrační pakty. To je její nesmírná zásluha.

To je ale také všechno. V naprosté většině záležitostí pokračuje Babišova vláda v Sobotkově linii. Voliči Sobotku smetli a dostali pokračování téhož pod nálepkou Babiš. Premiér si dokonce nechal stejné multikulturní aktivisty, které do vládních úřadů přivedl ještě Dienstbier, a dal jim volnou ruku k prosazování svých zběsilých nápadů. Neprovedl dokonce ani nutné změny v radě České televize! Totéž platí o školství, obraně, průmyslové politice a zahraničí. Všechno probíhá přesně podle Sobotkova receptu. A období prosperity se chýlí ke konci.

Opět se rozběhla diskuze o nezávislosti médií. Prospěla demokracii reportáž Slonkové a Kubíka? Je namístě je pochválit, nebo spíše kritizovat?

Je na místě je ignorovat. To bude mít parlament speciální zasedání pokaždé, když nějaká vyhozená novinářka natočí hysterickou reportáž o svém bývalém zaměstnavateli?

.....

Nejde jen o poslední události. Majitel Seznamu pan Lukačovič už přibližně rok cíleně usiluje o změnu politických poměrů v zemi. Je tedy naprosto legitimní, aby byl posuzován stejně přísně jako jakýkoliv poslanec, ministr nebo šéf neziskovky. Je prostě politickým hráčem. A je správné, aby se těšil stejně malé míře ochrany soukromí. Až někdo začne rýpat do rodinných poměrů pana Lukačoviče nebo do toho, s kým obchoduje, bude to naprosto legitimní. Zejména s ohledem na to, že pan Lukačovič dramaticky posunul hranici, kam až je možné zajít.

.....

Která média v Babišově listopadové krizi obstála a která ne?

Nestalo se nic nového. Veřejnoprávní média už degenerovala v centra pokleslé propagandy. Totéž platí o Bakalových a Lukačovičových médiích, která s nimi jednají ve shodě, jako by se fakticky jednalo o jeden podnik. MF Dnes si drží solidní profesionální úroveň, což – žel – nelze říci o dalších Babišových médiích.

Prima je občas odvážná a zajímavá. Před pěti lety by to nestálo za řeč, ale v dnešním marasmu vyniká. A Barrandov se postupně mění ve skutečně alternativní televizní stanici zjevně inspirovanou americkými Infowars. To je skvělé, protože takový formát tu chyběl.

Babiš v jednom týdnu vystoupil v médiích v mnoha obsáhlých rozhovorech, mimo jiné na Nově, na Barrandově, v Blesku, na Primě, v ČT. Prokázal tím svou komunikační zdatnost, nebo se spíše snažil využít média, která jsou, jak někteří tvrdí, k němu přátelská?

Viděl jsem jenom některá z těch vystoupení a zdálo se mi, že pan premiér postupoval velmi profesionálně. Ale na druhou stranu je třeba vidět, že neměl těžkou práci. Neobolševický blok cílil výhradně na nejfanatictější část svých stoupců, čímž Babišovi poskytli možnost vstoupit do role slušného, pracovitého a neprávem napadaného člověka.

Rozhodně si nemyslím, že by měl premiér Babiš někomu objasňovat psychický stav svých dětí. Celá ta diskuze je pouze dalším potvrzením toho, že si tzv. lepšolidé osvojili ty nejodpornější bulvární praktiky, jakých se štítí i dělníci s nedokončeným základním vzděláním. Všimněte si, že mezi těmi všemi slavnými intelektuály a kazateli morálky se nenašel ani jediný, který by naše odvahu říct, že tohle už je přehnané. Pokaždé nám připadá, že kavárna už nemůže klesnout hlouběji a pokaždé nás překvapí. Bojím se, jaký hnus se na nás vyvalí příště.

.....

Bylo by dobré, aby příští rok vláda padla, nebo nyní Česká republika potřebuje trochu klidu a stability bez ohledu na to, co si o vládě myslíme?

To jsou dvě různé otázky. Stabilita za trvalého zhoršování poměrů není nijak prospěšná. A to je přesně naše současná situace. Politické neziskovky získávají stále více peněz a politické moci. Školy se plynule posouvají od výuky k ideologickému vymývání mozků. Islámská komunita roste a roste také její agresivita. Bezpečnostní rizika narůstají. Státní dluh se zvyšuje. Přibývá bezdomovců a lidí v exekucích. Čeští podnikatelé jsou drceni a korporace odvádí stovky miliard do zahraničí. Blíží se další ekonomická krize a české hospodářství je připraveno ještě mnohem hůře než na prahu té minulé. Evropská unie si přivlastňuje další pravomoci a česká vláda je tak servilní, že dokonce podpořila direktivu proti automobilovému průmyslu, na kterém jsme závislí. Přibývá státních úředníků, jejich svévole roste a státní aparáty jsou nadále ovládány genderovými a multikulturálními aktivisty. Zdražují se energie a vláda připravuje zvýšení daní. To není stabilita, která by byla prospěšná.

Jenže zatím vůči Babišově vládě neexistuje alternativa. Nebo snad chcete svěřit správu země těm, kdo v posledních dnech povykovali v pražských ulicích?

Pokud jde o výročí, na akademické půdě vystoupil například i komunistický generál Alojz Lorenc. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy se potkal v rámci jednoho diskuzního panelu s veřejnoprávním reportérem Markem Wollnerem. Ten byl přítomností Lorence šokován a ptal se, kde je policie, která by Lorence „sebrala“. Lorenc byl totiž v ČR odsouzen na 4 roky, před rozsudkem ovšem utekl na Slovensko, kde dostal podmínku. Má Marek Wollner pravdu? Je diskuze s každým prospěšná, nebo některé osoby do veřejného prostoru prostě nepatří?

Z toho mála, co o generálu Lorencovi vím, se zdá, že to byl zločinec, ale osobnost. Je rozhodně dobré rozumět, jak se takoví lidé dívají na svět. Pro studenty sociálních věd by to měla být povinnost.

Že pan Wollner, který je jenom takový ubohý opakovač frází, nemá ze srovnání s generálem Lorencem dobrý pocit, to chápu. Ale není správné vyřadit z diskuze všechny, kdo jsou chytřejší nebo zajímavější než páni redaktoři České televize. To by v téhle zemi nemohl diskutovat téměř nikdo.

Miloše Zemana můžeme kvůli ledačemu kritizovat, ale zde se projevil jako skutečný státník. Stabilizoval situaci. Zesměšnil ty, kdo se snažili nahrazovat argumenty jekotem. A vzápětí pronesl velkolepý projev v Izraeli. Takového prezidenta nám může závidět většina světa.

- - -

Vystavil v 14:12:00 Odeslat e-mailem BlogThis! Sdílet ve službě Twitter Sdílet ve službě Facebook Sdílet na Pinterestu

URL| <http://www.novarepublika.cz/2018/12/kalouskova-sprostota-kdo-ovlada-velka.html>

Kalouskova sprostota. Kdo ovládá velká média, může manipulovat tupým davem. Petr Hampl si to vyřídil s neobolševiky: Zemana nám ve světě mohou závidět

1.12.2018 pravdive.eu str. 00

ROZHOVOR 30.11.2018 ParlamentníListy Sociolog Petr Hampl se vyjádřil k aktuálním politickým tématům. Proběhlé hlasování o nedůvěře vládě považuje za ztrátu času, během které pod rouškou tmy proběhnu skutečné průšvihy.

"Třeba rozhodnutí vlády darovat půl miliardy korun korporaci BMW. Ta korporace za to postaví fabriku, kde budou na manažerských místech Němci, u strojů Ukrajinci a Bulhaři, k tomu vytáhnou pár technologických expertů z posledních českých firem, čímž je dostanou do problémů," říká Hampl. K Andreji Babišovi prý neexistuje schopná alternativa. A hovořil i o degeneraci veřejnoprávních médií. ÚRYVKY Z ROZHOVORU: Je dobojováno. Hlasování o vyslovení nedůvěry vládě se nepovedlo, pro bylo 92 poslanců, proti 90, opozici tedy chybělo 9 hlasů. Co si o celé páteční anabázi myslíte? Naprostá ztráta času. Ale na druhou stranu, když uvážíme, že téměř všechno, co tato sněmovna schvaluje, směřuje ke ztížení života obyvatel, je vlastně docela dobře, že ztráceli čas takovou zbytečnou šaškárnou. Lepší než kdyby zavedli další euronesmýsl. A mezitím unikají skutečné průšvihy. Třeba rozhodnutí vlády darovat půl miliardy korun korporaci BMW. Ta korporace za to postaví fabriku, kde budou na manažerských místech Němci, u strojů Ukrajinci a Bulhaři, k tomu vytáhnou pár technologických expertů z posledních českých firem, čímž je dostanou do problémů. Místním obyvatelům to přinese zmatky, vyšší kriminalitu a různá životní nepohodlí. Není to skvělý obchod? Když se podobné investiční pobídky přidělovaly před 10 lety, mohl snad někdo věřit, že to pomůže českému hospodářství. Ale dnes už je jasné, že to je čistá rozkrádačka. Takové lithium v menším..... Jednání pana Okamury v tomto případě nerozumím a nechci ho komentovat. Jinak se ale zdá, že vyhráli všichni. Neziskovkáři si zasloužili svoje peníze. Neobolševický blok, který používá nálepku liberální demokracie, zase vybičoval emoce úzkého kruhu svých skalních stoupenců, a Andrej Babiš ukázal celému národu, že vůči němu neexistuje alternativa. Jen šílenec by mohl chtít, aby se dostalo k moci to, co se předvádělo na pražských náměstích..... K protestům 17. listopadu, jmenovitě například vyhazování věnců do koše: Ty akce ukazují, že se podařilo vypěstovat celou společenskou vrstvu s dokonale vymytými mozky. Chcete někoho lynčovat? Jsou k dispozici. Potřebujete dav pro vzývání Stalina, Hitlera nebo Mohameda? Bez problémů. Takoví lidé jsou vhodným materiálem pro jakoukoliv demonstraci, pro práci v korporacích nebo jako aktivisté neziskovek. Proto je tak důležitá kontrola médií. Kdo ovládá velká média, ten může s takovým tupým davem neomezeně manipulovat. A ukazuje se, že Babišova Mafra nedisponuje srovnatelným vlivem jako aliance veřejnoprávních médií, Bakalových médií a Seznamu. Mimochodem, můžete se s jistotou spolehnout, že v tuto chvíli již v nějaké reklamní agentuře připravují další skandál. Otázka pouze zní, zda ho odpálí v lednu nebo až v únoru. Jak se to stalo, že se objevila tak relativně velká skupina lidí, která je tak náchylná k manipulaci? Předpokládám, že většina čtenářů zná mou knihu Prolomení hradeb, kde v desáté kapitole ukazují, že poměry ve sklobetonových centrálach jsou velmi podobné těm na dekadentních královských dvorech. Jenom navoněné paruky byly nahrazeny bílými košilemi nebo neziskovkářskými frázemi. Kdo si chce udržet postavení v takovém prostředí, nemůže si dovolit ani náznak nezávislého myšlení. Ti lidé jsou vybírání a dlouhodobě trénováni k tomu, aby byli absolutně manipulovatelní. Jenže jakmile vznikne taková společenská vrstva, začnou v celé společnosti vznikat skupiny, které mají ambici stát se součástí této nové aristokracie. Napodobují tedy její životní styl, chování a návyky, včetně těch vymytých mozků. Logicky je jich nejvíce mezi mladými lidmi a logicky je jich nejvíce na humanitních vysokých školách. Beztvará neosobní dokonale manipulovatelná masa. Dnes křičí proti Babišovi, zítra budou křičet proti Kalouskovi, pokud to panstvo uzná za potřebné. Elity s tím pochopitelně cíleně pracují a dávají okázale najevo, jak velká odměna čeká ty nejlépe přizpůsobené. Před pár dny třeba proskočila zpráva o tom, že historik Michal Frankl byl za proimigrační propagandu odměněn 52 miliony korun, které může rozdělit mezi sebe a své blízké spolupracovníky. To je více peněz, než kolik si Andrej Babiš přisvojil v kauze Čapí hnízdo! O takovou cenu se soutěží! To už stojí za to vzdát se nezávislého myšlení. Zejména, když je to podpořeno masivní

propagandou..... Babišova vláda si počíná o něco méně špatně než Sobotkova vláda a podle všeho lépe, než by si počítala vláda ODS, TOP a Pirátů. A odmítla migrační pakty. To je její nesmírná zásluha. To je ale také všechno. V naprosté většině záležitostí pokračuje Babišova vláda v Sobotkově linii. Voliči Sobotku smetli a dostali pokračování téhož pod nálepkou Babiš. Premiér si dokonce nechal stejné multikulturní aktivisty, které do vládních úřadů přivedl ještě Dienstbier, a dal jim volnou ruku k prosazování svých zběsilých nápadů. Neprovedl dokonce ani nutné změny v radě České televize! Totéž platí o školství, obraně, průmyslové politice a zahraničí. Všechno probíhá přesně podle Sobotkova receptu. A období prosperity se chýlí ke konci. Opět se rozběhla diskuze o nezávislosti médií. Prospěla demokracii reportáž Slonkové a Kubíka? Je namístě je pochválit, nebo spíše kritizovat? Je na místě je ignorovat. To bude mít parlament speciální zasedání pokaždé, když nějaká vyhozená novinářka natočí hysterickou reportáž o svém bývalém zaměstnavateli?..... Nejde jen o poslední události. Majitel Seznamu pan Lukačovič už přibližně rok cíleně usiluje o změnu politických poměrů v zemi. Je tedy naprosto legitimní, aby byl posuzován stejně přísně jako jakýkoliv poslanec, ministr nebo šéf neziskovky. Je prostě politickým hráčem. A je správné, aby se těšil stejně malé míře ochrany soukromí. Až někdo začne rýpat do rodinných poměrů pana Lukačoviče nebo do toho, s kým obchoduje, bude to naprosto legitimní. Zejména s ohledem na to, že pan Lukačovič dramaticky posunul hranici, kam až je možné zajít..... Která média v Babišově listopadové krizi obstála a která ne? Nestalo se nic nového. Veřejnoprávní média už degenerovala v centra pokleslé propagandy. Totéž platí o Bakalových a Lukačovičových médiích, která s nimi jednají ve shodě, jako by se fakticky jednalo o jeden podnik. MF Dnes si drží solidní profesionální úroveň, což – žel – nelze říci o dalších Babišových médiích. Prima je občas odvážná a zajímavá. Před pěti lety by to nestálo za řeč, ale v dnešním marasmu vyniká. A Barrandov se postupně mění ve skutečně alternativní televizní stanici zjevně inspirovanou americkými Inforwars. To je skvělé, protože takový formát tu chyběl. Babiš v jednom týdnu vystoupil v médiích v mnoha obsáhlých rozhovorech, mimo jiné na Nově, na Barrandově, v Blesku, na Primě, v ČT. Prokázal tím svou komunikační zdatnost, nebo se spíše snažil využít média, která jsou, jak někteří tvrdí, k němu přátelská? Viděl jsem jenom některá z těch vystoupení a zdálo se mi, že pan premiér postupoval velmi profesionálně. Ale na druhou stranu je třeba vidět, že neměl těžkou práci. Neobolševický blok cílil výhradně na nejfanatictější část svých stoupenců, čímž Babišovi poskytli možnost vstoupit do role slušného, pracovitého a neprávem napadaného člověka. Rozhodně si nemyslím, že by měl premiér Babiš někomu objasňovat psychický stav svých dětí. Celá ta diskuze je pouze dalším potvrzením toho, že si tzv. lepšolidé osvojili ty nejodpornější bulvární praktiky, jakých se štítí i dělníci s nedokončeným základním vzděláním. Všimněte si, že mezi těmi všemi slavnými intelektuály a kazateli morálky se nenašel ani jediný, který by naše odvalu říct, že tohle už je přehnané. Pokaždé nám připadá, že kavárna už nemůže klesnout hlouběji a pokaždé nás překvapí. Bojím se, jaký hnus se na nás vyvalí příště..... Bylo by dobré, aby příští rok vláda padla, nebo nyní Česká republika potřebuje trochu klidu a stability bez ohledu na to, co si o vládě myslíme? To jsou dvě různé otázky. Stabilita za trvalého zhoršování poměrů není nijak prospěšná. A to je přesně naše současná situace. Politické neziskovky získávají stále více peněz a politické moci. Školy se plynule posouvají od výuky k ideologickému vymývání mozků. Islámská komunita roste a roste také její agresivita. Bezpečnostní rizika narůstají. Státní dluh se zvyšuje. Přibývá bezdomovců a lidí v exekucích. Čeští podnikatelé jsou drceni a korporace odvádí stovky miliard do zahraničí. Blíží se další ekonomická krize a české hospodářství je připraveno ještě mnohem hůře než na prahu té minulé. Evropská unie si přivlastňuje další pravomoci a česká vláda je tak servilní, že dokonce podpořila direktivu proti automobilovému průmyslu, na kterém jsme závislí. Přibývá státních úředníků, jejichž svévole roste a státní aparát jsou nadále ovládnuty genderovými a multikulturními aktivisty. Zdražují se energie a vláda připravuje zvýšení daní. To není stabilita, která by byla prospěšná. Jenže zatím vůči Babišově vládě neexistuje alternativa. Nebo snad chcete svěřit správu země těm, kdo v posledních dnech povykovali v pražských ulicích? Pokud jde o výročí, na akademické půdě vystoupil například i komunistický generál Alojz Lorenc. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy se potkal v rámci jednoho diskuzního panelu s veřejnoprávním reportérem Markem Wollnerem. Ten byl přítomností Lorence šokován a ptal se, kde je policie, která by Lorence „sebrala“. Lorenc byl totiž v ČR odsouzen na 4 roky, před rozsudkem ovšem utekl na Slovensko, kde dostal podmínku. Má Marek Wollner pravdu? Je diskuze s každým prospěšná, nebo některé osoby do veřejného prostoru prostě nepatří? Z toho mála, co o generálu Lorencovi vím, se zdá, že to byl zločinec, ale osobnost. Je rozhodně dobré rozumět, jak se takoví lidé dívají na svět. Pro studenty sociálních věd by to měla být povinnost. Že pan Wollner, který je jenom takový ubohý opakovač frází, nemá ze srovnání s generálem Lorencem dobrý pocit, to chápu. Ale není správné vyřadit z diskuze všechny, kdo jsou chytřejší nebo zajímavější než páni redaktorů České televize. To by v téhle zemi nemohl diskutovat téměř nikdo. Miloše Zemana můžeme kvůli ledačemu kritizovat, ale zde se projevil jako skutečný státník. Stabilizoval situaci. Zesměšnil ty, kdo se snažili nahrazovat argumenty jekotem. A vzápětí pronesl velkolepý projev v Izraeli. Takového prezidenta nám může závidět většina světa. - - -

URL| <http://pravdive.eu/news/78319/kalouskova-sprostota-kdo-ovlada-velka-media-muze-manipulovat-tupym-davem-petr-hampl-si-to-vyridil-s-neobolseviky-zemana-nam-ve-svete-mohou-zavidet>

Tady Lorenc, přepínám

2.12.2018 [respekt.cz](http://www.respekt.cz) str. 00

Andrea Procházková

Proč je důležité mít šéfa StB v debatě o sametu na Karlově univerzitě

Nedávné pozvání bývalého šéfa komunistické Státní bezpečnosti Alojze Lorence k debatě o listopadu 1989 na půdě Karlovy univerzity vzbudilo emoce a spory. Mají představitelé represivních složek někdejší diktatury dostávat prostor pro svůj výklad dějin, na kterých se podíleli? Vzhledem k mlčení studentů na samotné debatě je přitom zajímavé, jak se na tuhle otázku dívá nastupující generace.

Netradiční diskuse

Debatu byla určena především pro studenty žurnalistiky a s nápadem pozvat generála StB Lorence přišel pedagog **Fakulty sociálních věd** UK, bývalý novinář a kněz Karol Lovaš, který se – společně s kolegou ze slovenské televize RTVS – zároveň ujal i role moderátora.

„Hledal jsem v rámci našeho školního projektu lidi, kteří byli před 29 lety u toho. A hned na začátku mě napadl Alojz Lorenc, se kterým jsem před dvaceti lety dělal ještě jako novinář rozhovor. Přišlo mi prospěšné slyšet také pohled na událost z druhé strany barikády, tedy zevnitř StB,“ vysvětluje pozvání Lovaš, kterému letos s Lorencem vyšel knižní rozhovor – a veřejné vystoupení hlavního protagonisty zároveň mohlo být pro knihu skvělou reklamou.

Seznam hostů pedagog konzultoval i s vedením pražské katedry – s ředitelem Institutu komunikačních studií a žurnalistiky Jakubem Končelíkem a také s Barborou Osvaldovou, která na fakultě působí jako garantka oboru žurnalistiky. „Snažila jsem se mu ten nápad s šéfem StB vymluvit. Když jsem ale viděla, že je to bez úspěchu, rozhodla jsem se, že pozvání na...“

Poslední šéf Státní bezpečnosti. (Alojz Lorenc) • Autor: ČTK.

URL| <https://www.respekt.cz/tydenik/2018/49/tady-lorenc-prepinam>

Ondřej Neumann: Kterak nám exšéf StB Lorenc kazí mládež

3.12.2018 hlidacipes.org str. 00

V roce 2005 vyšla dvoudílná publikace Vítězové? Poražení? Je poskládána z rozhovorů s bývalými disidenty a špičkami komunistického režimu. Tedy s klíčovými aktéry tzv. normalizace. O přínosu knihy se napsalo mnohé. Mimo jiné i proto, že nabídla pohled „poražených“.

Generál Alojz Lorence řídil komunistickou Státní bezpečnost, tedy zločineckou organizaci. Šéfoval jí v době, kdy se totalitní režim zhroutil.

Než však přišel na konci roku 1989 pád (režimu i Lorence), s opozicí i nespokojeným občanstvem komunisté tvrdě zametali.

Nyní, po 29 letech Lorenc dostal pozvání na diskuzi na **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy. Přiznám se, že informaci jsem nejprve nevěnoval větší pozornost. Mozek zafungoval na lince: výročí Sametu – StB – Národní – Lorenc – debata – OK.

Vidět osobně „zlouna“ Mnozí ctihodní kolegové byli jiného názoru. Mimo jiné novinář a mediální manažer Michal Klíma. I rozhořela se veřejná debata. Děkanka potrefené fakulty Alice Němcová Tejkalová kritikům protiargumentovala výrokem, že pro studenty „vidět zlouna je zkušenost, kterou knihy nenahradí“.

Chápu rozhořčení Michala Klímy. On a jeho blízcí si s Lorencem a spol. před listopadem 1989 „užili“ své. Alojz Lorence je však jedním z klíčových aktérů doby, ze které čerpá současná republika svůj étos.

Ano, stál „na druhé straně“. Ano, šéfoval zločinecké organizaci. Ano, byl odsouzen za mlácení demonstrantů. Ano, stále si trvá na svém vidění tehdejších událostí i současného světa.

Proč by ale nemohl vystoupit před studenty novinářské vysoké školy? Navíc v diskusi, v níž mluví i „naši“, kupříkladu Marek Wollner?

Z obavy, že nám zkazí mládež? Tak málo si věříme? Tak malou máme důvěru v novinářský dorost?

Dějiny píší vítězové, ale... Ano, Lorenc lhal a lhát bude. Překrucoval a překrucovat bude. Jeho vidění světa je ale důležitým dílem mozaiky, ze kterých se dá poskládat obraz pádu komunistického režimu.

Okřídlené rčení tvrdí, že dějiny píší vítězové. Historie ale byla tvořena motivy a činy „vítězů“ i „poražených“. A kde jinde, než na akademické půdě, by se o bývalých dějích mělo otevřeně diskutovat? I se zločinci. Samozřejmě s vědomím, kdo je kdo...

Lock Platbu on-line zabezpečuje Darujme.cz

URL| <https://hlidacipes.org/ondrej-neumann-kterak-nam-exsef-stb-lorenc-kazi-mladez/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

hlidacipes.org

In media res Ondřeje Neumanna

3.12.2018 Marketing & Media str. 34 Tečka

Proč by neměl Alojz Lorenc vystoupit před studenty novinářské vysoké školy, samozřejmě s vědomím kdo je kdo?

V roce 2005 vyšla publikace Vítězové? Poražení? Je poskládána z rozhovorů s bývalými disidenty a špičkami komunistického režimu. O přínosu knihy se napsalo mnohé. Mimo jiné i proto, že nabídla pohled „poražených“.

Generál Alojz Lorenc řídil komunistickou Státní bezpečnost, tedy zločineckou organizaci.

Šéfoval jí v době, ve které se totalitní režim zhroutil. Než však přišel na konci roku 1989 pád (režimu i Lorence), s opozicí i nespokojeným občanstvem bylo tvrdě zametáno.

POZVÁNÍ PRO ZLOUNA

Po 29 letech Lorence pozvali na diskusi na **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy. Přiznám se, že informaci jsem nevěnoval větší pozornost. Mozek zafungoval na lince: výročí Sametu – StB – Národní - Lorenc – debata – OK.

Mnozí ctihodní kolegové byli jiného názoru. Mimo jiné novinář a mediální manažer Michal Klíma. I rozhořela se veřejná debata. Děkanka potrefené fakulty Alice Němcová Tejkalová kritikům protiargumentovala výrokem, že pro studenty „vidět zlouna je zkušenost, kterou knihy nenahradí“.

Chápu rozhořčení Michala Klímy. On a jeho blízcí si s Lorencem a spol. před listopadem 1989 „užili“ své. Alojz Lorenc je však jedním z klíčových aktérů doby, ze které čerpá současná republika svůj étos.

Ano, stál „na druhé straně“. Ano, šéfoval zločinecké organizaci. Ano, byl odsouzen za mlácení demonstrantů. Ano, stále si trvá na svém vidění tehdejších událostí i současného světa.

Proč by ale nemohl vystoupit před studenty novinářské vysoké školy? Navíc v diskusi, v níž mluví i „naši“, kupříkladu Marek Wollner?

Z obavy, že nám zkazí mládež? Tak málo si věříme? Tak malou máme důvěru v novinářský dorost? Ano, Lorenc lhal a lhát bude. Překrucoval a překrucovat bude. Jeho vidění světa je ale důležitým dílem mozaiky, ze které se dá poskládat obraz pádu komunistického režimu.

Okřídlené rčení tvrdí, že dějiny píší vítězové. Historie ale byla tvořena motivy a činy „vítězů“ i „poražených“. A kde jinde, než na akademické půdě, by se o bývalých dějích mělo otevřeně diskutovat? I se zločinci. Samozřejmě s vědomím, kdo je kdo...

O autorovi| ZAKLADATEL HLÍDACÍPES. ORG

Foto popis|

Tady Lorenc, přepínám

3.12.2018 Respekt str. 36 Fokus kontext
ANDREA PROCHÁZKOVÁ

Proč je důležité mít šéfa StB v debatě o sametu na Karlově univerzitě

Nedávné pozvání bývalého šéfa komunistické Státní bezpečnosti Alojze Lorence k debatě o listopadu 1989 na půdě Karlovy univerzity vzbudilo emoce a spory. Mají představitelé represivních složek někdejší diktatury dostávat prostor pro svůj výklad dějin, na kterých se podíleli? Vzhledem k mlčení studentů na samotné debatě je přitom zajímavé, jak se na tuhle otázku dívá nastupující generace.

Netradiční diskuse Debata byla určena především pro studenty žurnalistiky a s nápadem pozvat generála StB Lorence přišel pedagog **Fakulty sociálních věd** UK, bývalý novinář a kněz Karol Lovaš, který se – společně s kolegou ze slovenské televize RTVS – zároveň ujal i role moderátora.

„Hledal jsem v rámci našeho školního projektu lidi, kteří byli před 29 lety u toho. A hned na začátku mě napadl Alojz Lorenc, se kterým jsem před dvaceti lety dělal ještě jako novinář rozhovor. Přišlo mi prospěšné slyšet také pohled na událost z druhé strany barikády, tedy zevnitř StB,“ vysvětluje pozvání Lovaš, kterému letos s Lorencem vyšel knižní rozhovor – a veřejné vystoupení hlavního protagonisty zároveň mohlo být pro knihu skvělou reklamou.

Seznam hostů pedagog konzultoval i s vedením pražské katedry – s ředitelem Institutu komunikačních studií a žurnalistiky Jakubem Končelíkem a také s Barborou Osvaldovou, která na fakultě působí jako garantka oboru žurnalistiky. „Snažila jsem se mu ten nápad s šéfem StB vymluvit. Když jsem ale viděla, že je to bez úspěchu, rozhodla jsem se, že pozvání na debatu raději přijmu, než aby výroky Lorence zůstaly bez oponentury,“ říká Osvaldová, která navíc svou účast podměnila přizváním dalšího diskutujícího, tehdejšího studentského účastníka, dnes novináře České televize Marka Wollnera. Větší detaily debaty nikdo z vedení fakulty neznal, Končelík Respektu napsal, že panu Lovašovi věří a že tehdy „necítil potřebu jakkoli zasahovat“. Na pódiu se tak nakonec vytvořila ojedinělá konstelace diskutujících: bývalý demonstrant Wollner, pamětnice a předí polistopadová vyučující žurnalistiky Osvaldová, historik normalizace Michal Macháček a Lorenc – poslední šéf Státní bezpečnosti, který během revoluce v listopadu 1989 velel orgánu snažícímu se o likvidaci protivníků komunistické diktatury a z pozice náměstka na ministerstvu vnitra je mimo jiné zodpovědný za akci protizákonného zničení dokumentů StB, která je doposud výraznou překážkou ve vyšetřování totalitních zločinů. Po revoluci byl Lorenc navíc za zneužití úřední pravomoci ve službách předlistopadového režimu odsouzen na čtyři roky vězení, trest si ale nikdy neodpykal: po rozdělení federace odjel na Slovensko a jako občan cizí země odmítl do českého vězení nastoupit.

Do debaty o listopadu 1989 tak vstoupily emoce už na samém začátku, kdy Marek Wollner označil Lorence za zločince, který by měl sedět ve vězení. Ve stejně vyhoceném duchu se pak nesl i zbytek setkání, kdy Lorenc celou dobu obhajoval sebe, své počínání, mluvil o tom, že byl pouze úředník a vlastně nic nenařizoval, zatímco část debatérů na pódiu i v publiku ho obviňovala ze lži a popírání viny. A ačkoli byla debata koncipována především pro studenty novinářiny, z přibližně třiceti účastníků tvořili studenti jen zhruba polovinu. „Byla tam i řada lidí okolo šedesáti sedmdesáti let, kteří výrazně podporovali pana Lorence a na nás při odpovědích často pokřikovali,“ vzpomíná Osvaldová. Na závěr dvouhodinové debaty zbyl ještě prostor pro otázky, ale nikdo ze studentů se téměř na nic nezeptal.

Nová generace „Já sám nejsem zastáncem debaty se šéfem organizace, která tady desítky let ničila životy lidí, a jehož lze označit za zločince. Zvlášť když jsem na Národní třídě byl, v tom režimu žil a vím, že ačkoli generál Lorenc nikoho za revoluce přímo nemlátíl a neposílal na něj psy, byl za to zodpovědný,“ vrací se ke kontroverzní diskusi Marek Wollner. „Chápu, že si mladí lidé chtějí udělat nezprostředkovaný názor a zažít takového člověka na živo. Ale přesto si stále myslím, že tohle pro to nebyl vhodný formát.“ Wollner, který před příchodem do sálu netušil, jak bude diskuse vypadat, považuje za hlavní problém absenci nějakého úvodu, který by studentům lépe objasnil, kdo byl vlastně Alojz Lorenc zač. Moderátor Lovaš jej totiž představil jen jeho úřednickými tituly, což nezasvěceným mnoho neřekne. „Navíc Lorenc během debaty velmi klidně, snažil se zlepšovat svůj veřejný obraz a my se svým pobouřením jsme tam ve výsledku vypadali jako ti špatní,“ říká Wollner.

S nedostatkem informací souhlasí i historik Petr Blažek z Ústavu pro studium totalitních režimů, který během debaty seděl v publiku a v průběhu několikrát vystoupil se svými poznámkami. „Myslím, že úvod vyzněl tak, jako kdyby byl Alojz Lorenc vážená figura, která napomohla listopadu 1989. A to není pravda. Ten člověk se podílel na velice závažných zločinech. A to mělo zaznít,“ říká Blažek.

Po skončení debaty přirovnal jeden z přítomných studentů Lorencovo vystoupení pro server iROZHLAS.cz k „hodnému strejdovi, co dělal úřednickou práci“. Je tedy tohle hlavní vzkaz, jaký si z akce studenti odnesli?

Co ale Semelová?

„Nemyslel jsem to jako popření faktu, že generál Lorenc byl součástí totalitního režimu, který má na svědomí spoustu životů. Jen prostě působil klidně, když se všichni okolo hádali,“ vysvětluje svůj výrok student prvního ročníku pražské žurnalistiky Maxmilián Nový. Pohled Marka Wollnera a jeho rozhořčení nad Lorencovou přítomností Nový chápe, přesto je ale toho názoru, že by se podobné akce konat měly. „Táta musel kvůli komunistům emigrovat. Takže můj postoj neznamená, že schvaluji komunismus. Jen mě láká vidět naživo přímého spolupracovníka, protože chci pochopit, jak vypadá a mluví někdo, kdo dobrovolně od mládí spolupracoval s režimem a například nařizoval mlácení studentů. Neumím si to pořád vysvětlit, proč to někdo dělal,“ říká Nový. Debata ho však po této stránce příliš neuspokojila.

„Kdybych měl shrnout, co jsem se dozvěděl, tak hodnotné bylo jen vyprávění pana Wollnera nebo docentky Osvaldové, kteří popisovali, co na Národní třídě zažili, jak to fungovalo na univerzitách a podobně. Pan Lorenc příliš neřekl, rozhodně nic, co by pro mě bylo nějak šokující nebo přínosné. Vlastně tam ani nemusel být a diskuse by asi co do informovanosti hodnotu neztratila.“

Proč se ani on sám ani téměř nikdo z přítomných studentů Lorence nebo jiných diskutujících na nic nezeptal, Maxmilián Nový vysvětluje atmosférou debaty, která podle něj byla pro přihlížející emotivní a občas nepřehledná. „Nechtěli jsme tu situaci ještě vyhrotit, a protože jsme si přesné informace o panu Lorencovi zjišťovali až poté, pravděpodobně ani nikdo moc nevěděl, na co se ptát.“

Zamítavý pohled na význam debat s vůdčími policajty totalitního režimu má Nového spolužačka na žurnalistice Anita Mejzrová. Na debatu odmítla jít, protože i když svědectví pamětníků považuje obecně za důležité, nelíbilo se jí, že na půdě její školy dostane Alojz Lorenc jakýkoli prostor. „Nevěřím, že by nám bývalý šéf StB mohl pomoci při hledání pravdy o akci, díky které definitivně skončila jeho velká moc,“ říká Anita. „Nevidím tedy důvod, proč se ho na něco veřejně ptát.“

Student politikologie Jiří Komárek, který o debatě napsal článek na studentský web Studenta.cz, organizaci podobných akcí nepodporuje, nicméně si myslí, že v dnešní společnosti běžně dostávají větší prostor i kontroverznější názory, než zazněly v debatním příspěvku generála Lorence. „Komunističtí představitelé a poslanci jako Josef Skála nebo Marta Semelová a další dostávají velký prostor a veřejně zpochybňují vylhanost monstrprocesu s Miladou Horákovou nebo chválí invazi v roce 1968,“ připomíná Komárek. „A podle mě jsou tyhle výstupy pro budoucnost naší demokracie nebezpečnější než oponentní debata s bývalým šéfem StB. Lorenc je muž minulosti, ale ti druzí jsou dnes aktivní politici, které si Češi už několikrát demokraticky zvolili.“

Fakulta sociálních věd si za pozváním Alojze Lorence podle děkanky Alice Němcové Tejkalové stojí. „Mladí lidé mají pocit, že každého ‚zlouna‘ poznáte lehce. Ale v životě to takhle nevypadá. Největší hrůzy bohužel často přicházejí s lidmi, na kterých to na první pohled nepoznáme,“ napsala děkanka v oficiálním vyjádření. Stejně to vidí i zmíněný ředitel Jakub Končelík. „Kontroverzní ohlasy jsem ale předpokládal,“ říká. „Alojz Lorenc je i pro mě ikonou normalizačního zla a jsem rád, že reakce na uskutečněnou debatu potvrzují, že máme jako společnost ještě pořád dějinnou paměť.“ Vedení novinářské katedry nicméně uznalo, že na začátku nezazněly veškeré podstatné informace – a pro příště se budou podobný formát diskusí s pamětníky snažit obecně vylepšit. X WWW. RESPEKT. CZ/AUDIO

Hlavní otázkou je, co si z debaty odnesli posluchači. „Chci pochopit, jak vypadá člověk, který nařizoval mlácení studentů.“

Foto autor| FOTO ČTK

Foto autor| FOTO PETR BLAŽEK

Foto popis| Poslední šéf Státní bezpečnosti. (Alojz Lorenc)

Foto popis| Neobvyklý panel. (Zleva: Karol Lovaš, Alojz Lorenc, Michal Macháček, L'ubomir Bajaník z RTVS, Barbora Osvaldová, Marek Wollner)

Čtvrt miliardy a rekord v závěru roku. Do banky už Češi nemusí

3.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: Fundlift, investice, crowdfunding, NWT, reality

Plné znění zprávy

Investiční platforma Fundlift si své místo na trhu našla opravdu velmi rychle. Čím dál tím víc lidí s námi zjišťuje, že dnes už nemusí chodit jen do banky. Serveru Roklen24 to v rozhovoru řekl CEO Fundliftu Radek Musil, který má s Fundliftem velké ambice. Chce postupně představovat větší množství příležitostí, které budou cílit na vyšší objemy, dlouhodobě expandovat do zahraničí a zároveň se zabývat tématy, jako je například spuštění sekundárního trhu. Se vším souvisí nabírání nových partnerů.

Přes investiční platformu Fundlift se již podařilo vybrat více než čtvrt miliardy korun. Překvapila tě rychlost i částka? Fundlift funguje necelé tři roky.

Můžu s radostí říct, že si Fundlift na trhu své místo našel opravdu velmi rychle. Je to způsobené kombinací několika faktorů, jednak jsme příjemně překvapeni tím, jak hned od začátku našeho působení byli Češi otevření crowdfundingu jako nové alternativě, jednak je to důkazem toho, že se nám na Fundliftu daří představovat příležitosti, které jsou pro investory zajímavé. Čím dál tím víc lidí s námi zjišťuje, že dnes už nemusí chodit jen do banky.

Minulý týden se podařilo zafinancovat developerský projekt, za kterým stojí technologický koncern NWT v čele s manželi Vítkovými. Můžeš nám říct víc o tomto projektu?

NWT se rozhodlo realizovat developerský projekt PARK TOWER ve Zlíně, který částečně financovali na Fundliftu. Kampaň vyvolala mimořádný zájem investorů a uzavřela se na úrovni 25 milionů korun, což je největší objem, jaký jsme kdy dělali. Skupina tak dala možnost se na projektu investičně podílet jak externím investorům, tak svým zaměstnancům.

Jaké jsou reakce přímo z NWT? Počítali s dvojnásobným navýšením?

Myslím, že jsou nadšení, stejně jako my. Věřili jsme, že úpis bude úspěšný, ale realita opravdu předčila naše očekávání, 25 milionů získali za cca tři týdny, což je na české poměry opravdu mimořádné.

Proč byla podle Tebe právě tato kampaň takto úspěšná? Co investory zaujalo?

Byla to kombinace toho, že za projektem stojí velká a známá skupina NWT v čele s manželi Vítkovými, a toho, že investorům dával smysl projekt PARK TOWER jako takový.

Jedná se o největší online investiční kampaň v České republice, která byla uskutečněna. Jaké jsou další cíle a milníky?

S Fundliftem máme velké ambice. Jednak postupně chceme představovat větší množství příležitostí, které budou cílit na takto vyšší objemy, jednak chceme dlouhodobě expandovat do zahraničí a zároveň se zabýváme tématy, jako je například spuštění sekundárního trhu. Se vším souvisí nabírání nových partnerů, již teď se můžeme pyšnit partnery jako je Deloitte, KPMG, nebo Expobank.

NWT je co do objemu nejen největší kampaní, ale zároveň je velmi blízko regulačnímu limitu 1 mil. EUR, který se vztahuje na podlimitní nabídku bez nutnosti schvalování prospektu regulačními orgány. Je vůbec v tomto ohledu kam na Fundliftu ještě růst a můžeš, prosím, blíže specifikovat tento limit?

Určitě je – jednak můžeme představovat větší množství příležitostí o větších objemech, a jednak nikdo neříká, že jednou nemůžeme tento limit překročit a skutečně představovat kampaně, jejichž součástí bude prospekt schválený ČNB. To by se týkalo kampaní, které by přesahovaly právě limit milion eur na jednoho emitenta na rok.

Co tým Fundliftu připravuje do konce letošního roku?

Ve velmi brzké době plánujeme spustit ještě jednu kampaň pro jeden technologický startup a uvidíme, zda se nám podaří spustit i kampaně další.

Sleduješ konkurenci? Nabízí v ČR někdo něco podobného?

Ano, mám o ostatních platformách přehled, ale hlavně se snažím soustředit na to, co a jak děláme my. V ČR různé platformy vznikají, některé mi připadají celkem rozumné, o některých si myslím, že moc zajímavé nejsou. S pokorou, ale sebevědomě mohou říct, že myslím, že s Fundliftem jsme opravdu o krok dál – z hlediska licencí obchodníka s cennými papíry v rámci skupiny Roklen, na kterých investování u nás probíhá, z hlediska mediálního přesahu, které kampaně přináší, z hlediska know how ve vyhodnocování příležitostí a schopnosti strukturovat transakce apod.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/SaVXZ/ctvrt-miliardy-a-rekord-v-zaveru-roku-do-banky-uz-cesi-nemusi>

Social Innovation Weekend 2018: Co to vlastně jsou sociální inovace?

3.12.2018 reflex.cz str. 00 Zajímavosti

red

Konkrétní nápady, které vznikly na vůbec prvním středoevropském Social Innovation Weekendu 2018, přinesly odpověď. Vítězný tým inovátorů v kategorii předluženosti se stal polský PMK Solutions, který se rozhodl bojovat s extrémní zadlužeností, jež trápí mladé i v jejich zemi, pomocí osvětové webové stránky. Další umístěné týmy chtějí pomocí počítačové hry lépe propojit komunitu neslyšících se slyšícími nebo díky únikové hře zlepšit vztahy mezi seniory a mladší generací. Soutěžní maraton, při němž 16 týmů hlavně ze zemí V4 vymýšlelo nová sociální řešení, proběhl 23.- 25. listopadu 2018 v designovém coworkingovém prostoru Business Link v pražských Holešovicích. Spolufinancován byl Visegrádským fondem.

Inovátoři jsou nadějí společnosti

Navzdory tomu, že zavádění sociálních inovací zvyšuje konkurenceschopnost států, většina obyvatel v České republice o nich nemá téměř žádné povědomí. A to i přes to, že projekty, které se jako sociální inovace dají nazvat, stále častěji vznikají i zde. Sami sociální inovátoři by rádi propojili svá řešení s komerční sférou a pohlíželi na projekty jako na byznysové modely. „První ročník Social Innovation Weekendu poskytl čas, prostor, expertizu a další zdroje mladým lidem z Česka, Slovenska, Polska a Maďarska, aby přišli s nápady, jak svět změnit k lepšímu. Pokud se povede rozjet byt' jen jeden z jejich nápadů, setkání splnilo účel. Povědomí o sociálních inovacích roste v Česku pomaleji než v západních zemích, ale našich šedesát inovátorů dokázalo, že nás čekají inovované zítřky,“ představil ideu SIW 2018 jeho pořadatel Tomáš Studeník.

Všichni si rádi hrajeme, tak proč se zábavou také nepoučit

„Kreditní karty i půjčky mají v Polsku opravdu dobrý marketing,“ mluví o pozadí svého nápadu zástupkyně polského týmu PMK Solutions Paula Wysmolinska, „jenže mladí lidé si neuvědomují, jaké následky jejich využívání má.“ Speciální webovou stránkou, která bude systém života na dluh a jeho úskalí popisovat, chtějí tíživou situaci, která trápí Polsko stejně jako Česko, změnit. Svým nápadem si vysloužili účast na konferenci Ashoka European Changemakers Summit 2019.

Kromě zadluženosti vylepšovali inovátoři ze zemí visegrádské čtyřky také takzvanou mezigenerační propast. Maďarský tým Empathy Talent Crew se rozhodl ji zaplnit pomocí únikové hry Labyrint života, v níž se účastníci stanou vždy o 10 let staršími. Musí tak řešit životní výzvy skrz odlišný úhel pohledu. Hra vyústí ve dvacet minutovou retrospektivu, ve které dostane hráč na své úkony zpětnou vazbu od profesionála. Tým Eye Scream složený na místě z jednotlivců z Polska a Slovenska, byl pak vlastně zhmotněnou ukázkou, jak spolu mohou při dobré vůli komunikovat neslyšící a slyšící. Společně vymysleli počítačovou hru, která má dětem pomoci objevit svět druhé strany. Děti ve hře objevují super svět jiné planety a komunikují spolu jako příšerky, které znakují. Jde vlastně o learning proces pro slyšící, kteří ve hře postupují úrovněmi nahoru podle toho, kolik znaků už se zvládly naučit.

Partneři akce

Záštitu převzaly **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy i Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dalšími partnery akce byla Ashoka, Kariérní centrum ČVUT, Nadace Karla Janečka, Junior Achievement Czech Republic, Connect Coworking, Startup Academy Poland, Demokratikus Jogok Fejlesztésért Alapítvány, Alliance pro mladé, Impact Hub Praha, Inovační laboratoř, UP21, IdeaSense, The Slovak Alliance for Innovation Economy.

Výsledková listina Social Innovation Weekend 2018

Oblast předluženosti:

Ashoka European Changemakers 2019

PMK solutions: Lets talk about money

Projekt PMK solutions se rozhodl bojovat s extrémní zadlužeností, jež trápí mladé lidi pomocí osvětové webové stránky. Ta lidem ukáže, že existují i alternativní řešení, jak si půjčit peníze, než jsou kreditní karty. Lidé si často neuvědomují následky, které využívání karet přináší, a proto bude web také popisovat systém života na dluh a jeho úskalí. Zároveň by měl poskytovat individuální konzultace tak, aby lidé začali nejdříve s jednoduššími finančními operacemi a naučili se základy finanční gramotnosti.

Oblast vzdělávání neslyšících:

Startup World Cup and Summit 2019

Eye Scream

Tým Eye Scream spolupracoval s neslyšící mentorkou a společně vymysleli počítačovou hru, která má pomoci objevit svět neslyšících. Děti mají ve hře superschopnosti příšerky a objevují svět jiné planety pouze pomocí rukou a učí se znakovat. Jde vlastně o learning proces pro slyšící, kteří ve hře postupují nahoru podle toho, kolik znaků už se zvládnou naučit. Hra by měla být dostupná také ve virtuální realitě.

Oblast mezigenerační propasti:

Startup Safari Budapest 2019

Empathy Talent Crew: The Labyrinth of Lifetime

Úniková hra The Labyrinth of Lifetime se zaměřuje na mezigenerační propast. V různých částech hry se hráči musí popasovat s různými životními výzvami a to vždy v různém věku. Vyzkouší si, jaké to je např. žádat o práci v 16, ale i v 60 letech. Životní výzvy řeší skrze různé perspektivy. Hra vyústí ve dvacetiminutovou retrospektivu, ve které dostane hráč na své úkony zpětnou vazbu od profesionála.

Speciální cena

Shortlist TOP20 Social Impact Award Czech Republic

No F-Ears

Tým No F-Ears vymyslel aplikaci, která řeší návštěvu neslyšícího u lékaře. V aplikaci si neslyšící zarezervuje čas, kdy lékaře navštíví a zároveň čas tlumočnicka znakového jazyka. Tím odpadne nejen stres lékařů, kteří neslyšícího nemohou vždy správně vyšetřit, ale také by se tím vyřešil problém nedostatku tlumočnicků, kteří s neslyšícím ne vždy mohou být přímo u lékaře. Spojení s tlumočnickem by totiž mohlo probíhat skrze aplikaci i na dálku.

Cena veřejnosti

G-set: KeepUP with people around

O cenu veřejnosti se zasloužila platforma KeepUP, která chce vytvořit sousedskou komunitu. Platforma propojí lidi z okolí a rychleji mohou vyřešit problém, který je v místě bydliště trápí. Komunita by navíc propojovala více generací díky společným aktivitám.

URL| <https://www.reflex.cz/clanek/91587/social-innovation-weekend-2018-co-to-vlastne-jsou-socialni-inovace>

Rédl se trefil do nálady společnosti. Lorenc nám udělal promo, říká scenárista televizní série

3.12.2018 irozhlas.cz str. 00 Televize

Kristina Roháčková

Do nejisté atmosféry pouhých několika dní před rozdělením Československa zavedla diváky čtyřdílná minisérie Rédl. Režisér Jan Hřebejk ji natočil podle scénáře Mira Šifry. Mladý slovenský tvůrce přitom dobu skoro vůbec nepamatuje. V rozhovoru pro server iROZHLAS.cz popisuje, kde se vzal jeho zájem o 90. léta i zda nezvažoval změnit konec hlavního hrdiny seriálu.

Rozhovor prozrazuje obsah zápletky všech čtyř dílů televizní série Rédl. Čtete na vlastní nebezpečí.

Jaký máte zatím na sérii ohlas? Myslím, že pozitivní, pro mě celkem překvapivě. Asi se to chytilo do nějaké nálady společnosti. Vůbec jsem nečekal, že budou lidé řešit, do jaké míry je to reálné a do jaké míry ty věci ovlivnily, co se děje dnes.

Navíc se mezi epizodami vzedmula kauza s účastí Alojze Lorence, bývalého šéfa Státní bezpečnosti, na debatě k 17. listopadu na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze. Ano, je to od něj velmi milé, že nám dělá promo.

Kde se vzal váš zájem o dobu bouřlivých 90. let? V podstatě to vzniklo díky tomu, že jsem dělal na Rudém kapitánovi (krimi snímku s Oldřichem Kaiserem z roku 2016, pozn. red.), který se odehrává ve stejné době. V tu chvíli mi zbylo dost materiálu, který se do filmu nevešel. Přišlo mi, že je tam ještě v rešerších, které jsem si dělal, spousta zajímavých příběhů. A jedním z nich bylo právě to, jakým způsobem se mýjely bezpečnostní složky po revoluci. To prostředí mi přišlo stále hrozně zajímavé, takže tam vznikl můj zájem.

Z jakých zdrojů jste při psaní vycházel? Tu dobu si vlastně skoro vůbec nepamatuji, pouze ze školky. Takže to byla trochu jiná nálada, než je v seriálu. Byly k dispozici podstatě všechny možné historické knihy a vzpomínky lidí, kteří pracovali v StB. Lorencovi vyšly paměti Ministerstvo strachu. Vladimír Palko, bývalý slovenský ministr spravedlnosti, zase v knize Boj o moc a tajná služba psal o tom, jak nastupoval v 90. letech do bezpečnostních složek.

Jedna celá linka je vlastně vyřešovaná z archivů Vojenského soudu v Táboře, kde mi dali přístup ke spisům z procesu s generálem Lorencem. Viděl jsem tak všechny výpovědi a protokoly. A tam jsem také mohl vidět rozpad bezpečnostních složek bez filtru člověka, který píše své paměti.

Rešeršoval jsem si všechno od toho, jak mohly fungovat zbrojařské kšefty, jak funguje železnice, až po celou osobní linku Rédl, to, že byl homosexuál.

Přímo s Lorencem jste tedy nemluvil? Ne, já jsem spíš ten typ člověka, co radši bude sedět dva měsíce v archivech, než aby se setkával s lidmi.

Na to navazuje má další otázka. Postavu generála Ference jsme už probrali, ta má svůj předobraz v Alojzi Lorencovi. Jak je to ale s postavou vojenského prokurátora Romana Rédl? Je to slavný případ Alfréda Rédl, což byl člověk, který dopadl podobně jako seriálový Rédl (Ondřej Sokol). Je to příběh o dvojitěm agentovi, rakouském vojákovi, který zároveň pracoval pro Rusko. Byl vydíratelný kvůli své homosexualitě. Na konci dostal na výběr: zachránit si svůj krk, nebo odejít z Čech. A on se zastřelil.

Na začátku jsem zvažoval, že Alfréda Rédl přesu do 90. let. Nakonec jsem ani neplánoval, že se finále bude tak podobat jeho osudu. Sebevražda přišla až později. Natočily se dokonce dva různé konce, až ve střihně se rozhodlo, jak to vlastně skončí. Takže jsem vycházel z Rédlůva příběhu, ale nakonec z něj zůstalo jen jméno a homosexualita.

Takže jste zvažoval verzi, kde Roman Rédl nezemře? Ano. Konců jsem při psaní měl hroznou spoustu. Potom, když se natočila verze, kdy Rédl nezemře, tak tomu najednou chyběla tečka. Působilo to, jako že stále čekáme, že bude nějaké pokračování. Reálně jsme uvažovali, jaké jsou v té situaci jeho možnosti, jak z toho může vyjít, aby si zachoval tvář. A toto bylo jediné, co nám vyšlo. I když chápu, že zabít si postavu na konci příběhu je docela krutá tečka.

Poslední díl je hodně temný a dost otevřený v zobrazení násilí. Jediný způsob, jak se člověk přes to dokáže přenést, je s vědomím toho, že byl Rédl v úvodní scéně, která se odehrává až ve skoro samém závěru příběhu, naživu. To byl plán, že dáme divákovi satisfakci v tom, že největší grázlové (mlátičky ztvárněné Davidem Novotným a Martinem Hofmannem, pozn. red.) nepřežijí. Od začátku mi bylo jasné, že tyhle dva musí porazit. To, že neporazil to vyšší zlo, je další věc, které z toho vylezla.

Organizovaný zločin 90. let je dost nosné téma. Už jste z něj vyčerpali všechno, co jste chtěl říct, nebo ještě budete pokračovat? Teď si dám pauzu od devadesátkových námětů. Nechce se mi trávit další čas nad tou dobou. Nemyslím si ale, že je to úplně vyčerpané období. Ani náhodou. Naopak mi přijde, že je to mnohem zajímavější než se nostalgicky vracet do socialismu nebo první republiky. Je to hrozně podceňovaná doba oproti tomu, jak se například řeší buď Mnichov, nebo komunistický převrat. Ty doby jsou výrazněji víc zpracované než podobně obrovská změna, která nastala ve společnosti začátkem 90. let.

Ten přechod je podle mě hrozně šedý a zajímavý v tom, že stará doba úplně neodešla a nová nepřišla. Jen pro kriminálku je tam spousta dobrých námětů.

URL | https://www.irozhlas.cz/kultura/televize/rozhovor-miro-sifra-redl-ceska-televize_1812031415_kro

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

irozhlas.cz

Social Innovation Weekend 2018: Co to vlastně jsou sociální inovace?

3.12.2018 reflex.cz str. 00

PMK Solutions - vítězný tým inovátorů v kategorii předluženosti • foto: Facebook Business Link

Konkrétní nápady, které vznikly na vůbec prvním středoevropském Social Innovation Weekendu 2018, přinesly odpověď. Vítězný tým inovátorů v kategorii předluženosti se stal polský PMK Solutions, který se rozhodl bojovat s extrémní zadlužeností, jež trápí mladé i v jejich zemi, pomocí osvětové webové stránky. Další umístěné týmy chtějí pomocí počítačové hry lépe propojit komunitu neslyšících se slyšícími nebo díky únikové hře zlepšit vztahy mezi seniory a mladší generací. Soutěžní maraton, při němž 16 týmů hlavně ze zemí V4 vymýšlelo nová sociální řešení, proběhl 23.- 25. listopadu 2018 v designovém coworkingovém prostoru Business Link v pražských Holešovicích. Spolufinancován byl Visegrádským fondem.

Inovátoři jsou nadějí společnostiNavzdory tomu, že zavádění sociálních inovací zvyšuje konkurenceschopnost států, většina obyvatel v České republice o nich nemá téměř žádné povědomí. A to i přes to, že projekty, které se jako sociální inovace dají nazvat, stále častěji vznikají i zde. Sami sociální inovátoři by rádi propojili svá řešení s komerční sférou a pohlíželi na projekty jako na byznysové modely. „První ročník Social Innovation Weekendu poskytl čas, prostor, expertizu a další zdroje mladým lidem z Česka, Slovenska, Polska a Maďarska, aby přišli s nápady, jak svět změnit k lepšímu. Pokud se povede rozjet byt' jen jeden z jejich nápadů, setkání splnilo účel. Povědomí o sociálních inovacích roste v Česku pomaleji než v západních zemích, ale našich šedesát inovátorů dokázalo, že nás čekají inovované zítřky,“ představil ideu SIW 2018 jeho pořadatel Tomáš Studeník.

Všichni si rádi hrajeme, tak proč se zábavou nepoučit,Kreditní karty i půjčky mají v Polsku opravdu dobrý marketing,“ mluví o pozadí svého nápadu zástupkyně polského týmu PMK Solutions Paula Wysmolinska, „jenže mladí lidé si neuvědomují, jaké následky jejich využívání má.“ Speciální webovou stránkou, která bude systémem života na dluh a jeho úskalí popisovat, chtějí tíživou situaci, která trápí Polsko stejně jako Česko, změnit. Svým nápadem si vysloužili účast na konferenci

Ashoka European Changemakers Summit 2019.

Kromě zadluženosti vylepšovali inovátoři ze zemí visegrádské čtyřky také takzvanou mezigenerační propast. Maďarský tým Empathy Talent Crew se rozhodl ji zaplnit pomocí únikové hry Labyrint života, v níž se účastníci stanou vždy o 10 let staršími. Musí tak řešit životní výzvy skrz odlišný úhel pohledu. Hra vyústí ve dvacet minutovou retrospektivu, ve které dostane hráč na své úkony zpětnou vazbu od profesionála. Tým Eye Scream složený na místě z jednotlivců z Polska a Slovenska, byl pak vlastně zhmotněnou ukázkou, jak spolu mohou při dobré vůli komunikovat neslyšící a slyšící. Společně vymysleli počítačovou hru, která má dětem pomoci objevit svět druhé strany. Děti ve hře objevují super svět jiné planety a komunikují spolu jako příšerky, které znakují. Jde vlastně o learning proces pro slyšící, kteří ve hře postupují úrovněmi nahoru podle toho, kolik znaků už se zvládly naučit.

Partneři akceZáštitu převzaly **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy i Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dalšími partnery akce byla Ashoka, Kariérní centrum ČVUT, Nadace Karla Janečka, Junior Achievement Czech Republic, Connect Coworking, Startup Academy Poland, Demokratikus Jogok Fejlesztésért Alapítvány, Alliance pro mladé, Impact Hub Praha, Inovační laboratoř, UP21, IdeaSense, The Slovak Alliance for Innovation Economy.

Výsledková listina Social Innovation Weekend 2018

Oblast předluženosti:

Ashoka European Changemakers 2019

PMK solutions: Lets talk about money

Projekt PMK solutions se rozhodl bojovat s extrémní zadlužeností, jež trápí mladé lidi pomocí osvětové webové stránky. Ta lidem ukáže, že existují i alternativní řešení, jak si půjčit peníze, než jsou kreditní karty. Lidé si často neuvědomují následky, které využívání karet přináší, a proto bude web také popisovat systém života na dluh a jeho úskalí. Zároveň by měl poskytovat individuální konzultace tak, aby lidé začali nejdříve s jednoduššími finančními operacemi a naučili se základy finanční gramotnosti.

Oblast vzdělávání neslyšících:

Startup World Cup and Summit 2019

Eye Scream

Tým Eye Scream spolupracoval s neslyšící mentorkou a společně vymysleli počítačovou hru, která má pomoci objevit svět neslyšících. Děti mají ve hře superschopnosti příšerky a objevují svět jiné planety pouze pomocí rukou a učí se znakovat. Jde vlastně o learning proces pro slyšící, kteří ve hře postupují nahoru podle toho, kolik znaků už se zvládly naučit. Hra by měla být dostupná také ve virtuální realitě.

Oblast mezigenerační propasti:

Startup Safari Budapest 2019

Empathy Talent Crew: The Labyrinth of Lifetime

Úniková hra The Labyrinth of Lifetime se zaměřuje na mezigenerační propast. V různých částech hry se hráči musí popasovat s různými životními výzvami a to vždy v různém věku. Vyzkouší si, jaké to je např. žádat o práci v 16, ale i v 60 letech. Životní výzvy řeší skrze různé perspektivy. Hra vyústí ve dvacetiminutovou retrospektivu, ve které dostane hráč na své úkony zpětnou vazbu od profesionála.

Speciální cena

Shortlist TOP20 Social Impact Award Czech Republic

No F-Ears

Tým No F-Ears vymyslel aplikaci, která řeší návštěvu neslyšícího u lékaře. V aplikaci si neslyšící zarezervuje čas, kdy lékaře navštíví a zároveň čas tlumočnicka znakového jazyka. Tím odpadne nejen stres lékařů, kteří neslyšícího nemohou vždy správně vyšetřit, ale také by se tím vyřešil problém nedostatku tlumočnicků, kteří s neslyšícím ne vždy mohou být přímo u lékaře. Spojení s tlumočnickem by totiž mohlo probíhat skrze aplikaci i na dálku.

Cena veřejnosti

G-set: KeepUP with people aroundO cenu veřejnosti se zasloužila platforma KeepUP, která chce vytvořit sousedskou komunitu. Platforma propojí lidi z okolí a rychleji mohou vyřešit problém, který je v místě bydliště trápí. Komunita by navíc propojovala více generací díky společným aktivitám.

URL| <https://www.reflex.cz/clanek/zajimavosti/91587/social-innovation-weekend-2018-co-to-vlastne-jsou-socialni-inovace.html>

Lidi v sociální nouzi mezi demonstranty nenajdete! Režisér Svoboda sleduje ty, kteří chodí opakovaně na protivládní protesty. A má pro ně špatnou zprávu

3.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

Zuzana Koulová

ROZHOVOR „Definici toho, co se skrývá pod pojmem diskuze, ať si poslanci vyhledají na internetu,“ tvrdí režisér Jiří Svoboda. Odchod sociální demokracie při hlasování o nedůvěře vládě označil za neúspěch pro všechny, kdo věří v prospěch zastupitelské demokracie. O účelném načasování reportáže týkající se syna premiéra Andreje Babiše a nevhodném zásahu do jeho soukromí nepochybuje. Otázkou prý zůstává, zda to novináři dělají z přesvědčení, nebo na objednávku.

Jak ve sledu událostí posledního půl roku, kdy 21. srpna lidé křičeli na Babiše u Českého rozhlasu, 28. října demonstrovali lidé proti Zemanovi před Pražským hradem, vnímat protesty 17. listopadu? Například vyhazování věnců do koše či demonstraci na Václavském náměstí? Právo vyjádřit názor na společenské dění, či na podporu určitých sociálních požadavků prostřednictvím demonstrací je v demokratické společnosti samozřejmostí. Sledujete-li dění ve Francii, protestní požadavky veřejnosti, zaměřené i proti prezidentovi Macronovi, podpořili občané desetitisíčovými demonstracemi v mnoha velkých městech. Trvají už třetí víkend, a jak to při masových shromážděních bývá, eskalují do násilí. Policie používá slzný plyn a vodní děla, demonstranti zapalují automobily, došlo k poškození Vítězného oblouku na Champs-Élysées. Dochází k vandalismu. U nás se zatím jen hází věnce připomínající oběti násilí – ať již roku 1939, nebo 1968 – do odpadkových košů. Příliš se to neliší od vandalismu, který čas od času zaznamenáváme na hřbitovech. Občas také nějaká dáma plive představiteli státu do obličeje. Chvála Bohu, demonstrace v Čechách francouzských, či majdanských parametrů nedosahují. Ve vámi citovaných případech byla občas zřejmá sofistika – připravené krabice s unifikovanými nápisy, které byly rozdávány demonstrantům. Někdo se třeba hrdě přihlásí k finančnímu a organizačnímu zajištění. Na rozdíl od Francie naše demonstrace nebyly zaměřené na nějakou

změnu konkrétních vládních opatření, nýbrž na změnu vlády obecně, tedy na změnu výsledků voleb. Nic originálnějšího – ve Spojených státech byly demonstrace proti zvolení Donalda Trumpa prezidentem podstatně většího rozsahu. Podněcovaly je sdělovací prostředky a různé v uvozovkách celebrity. I Trump má svá Čapí hnízda a nad sebou Damoklův meč impeachmentu, v horším případě návštěvu Dallasu. Své hříchy kompenzuje posouváním světa na pokraj války a vojenským rozpočtem. Nic z toho český premiér nemá k dispozici. Co má? Současná vláda má mandát voličů, odevzdaný jim ve všeobecných parlamentních volbách. Bylo by možná nepřijemné nalézat analogii v demonstracích z února 1948, jejichž cílem byl rovněž prostý nátlak na chování prezidenta Beneše v průběhu politické krize. Je v tomto srovnání samozřejmě podstatná otázka legitimacy, nikoli legality. Pokud soudíme, že události února 1948 byly politickým pučem, který změnil a tragicky poznamenal politický vývoj v Československu na desítky let, lze najít ve vámi uváděných příkladech výrazně odlišné prvky? V obou případech převraty, které se snaží měnit politické poměry konstituované parlamentními volbami. Důsledky vzdáleně připomínající tuto situaci – ukrajinský Majdan, podporovaný řadou evropských politiků, nepřinesl v konečném účtování Ukrajincům blahobyt, ani přijetí do Evropské unie, což byl klíčový požadavek na počátku. Nade všechnu pochybnost však umožnil organizování paramilitárních organizací, které zdobí své standarty symboly otevřeně reprezentující kolaboraci některých Ukrajinců s německými nacisty. A ti se jim v uvozovkách jako méněcennému národu odměnili vypalováním celých vesnic a vyražděním desítek tisíc Ukrajinců. Tito kolaboranti předtím vypalovali židovské synagogy a ve vražděném antisemitismu si s německými nacisty nezdali. Je česká společnost pobouřená a nespokojená, jak by se na demonstracích mohlo zdát? Většinou jde o tisícovky lidí, nikoliv desetitisíce.

K sociální nespokojenosti má většina našich spoluobčanů jen málo důvodů. Životní úroveň je nejvyšší za celou dobu existence Československa. Nelze přitom samozřejmě popírat, že existuje i řada občanů v sociální nouzi nebo na její hranici. Ty ale mezi demonstranty nenaleznete. Naopak tam najdete lidi upravené, ze sociologického hlediska příslušející ke střední třídě. A mezi nimi část lidí deklasovaných, kteří vybíjejí psychologické tenze v násilných aktech. Žádná sociologická agentura bohužel netestuje na těchto jedincích, zda jsou schopni formulovat, proč se tak zlobí a proč se nenávisně chovají. Osobně se domnívám, že nejen česká společnost, ale fakticky celý západní svět prožívá jakousi psychickou deprivaci z nadbytku, ztrátu schopnosti radovat se ze všech malých i velkých věcí, které nám život v současnosti nabízí. Nakolik jsou protesty ukázkou nespokojenosti a nakolik neschopnosti smířit se s výsledky voleb, jak často zaznívá od těch, kdo stojí na straně prezidenta Miloše Zemana a premiéra Andreje Babiše? Umí Češi respektovat výsledek voleb? A jaké výsledky by asi všechny uspokojily? Podle všech klasických teorií demokracie lid – nevím, jestli se to slovo ještě smí používat – odevzdává na časově ohraničené období právo jej zastupovat stranám či hnutím. V tomto časovém období se snaží většinou zvolená reprezentace dokázat, že volba byla správná a prospěšná. Menšinová uskupení pak mají čas na uvažování, v čem voliče neuspokojila a jak své programy, personální obsazení leaderů a chování vůči veřejnosti modifikovat tak, aby v následujících volbách uspěla. Mají-li jako dominantní program skandalizování většiny, která vzešla z voleb, nikoli pozitivní program, kýžených cílů dosáhnou jen málokdy. Většina Čechů výsledky voleb podle mne respektuje. Určité skupiny, jejichž ambice nebyly opakovaně uspokojeny, prožívají frustraci. Povytce jsou to skupiny, jejichž ambice nebudou uspokojeny nikdy. Nepožívají totiž důvěru většiny společnosti, důvěru v to, že by reprezentovaly jejich zájmy. Nepožívají důvěru většiny lidu, jak by to asi formuloval Abraham Lincoln. Pokud jde o výročí, na akademické půdě vystoupil například i komunistický generál Alojz Lorenc. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy se potkal v rámci jednoho diskuzního panelu s veřejnoprávním reportérem Markem Wollnerem. Ten byl přítomností Lorence šokován a ptal se, kde je policie, která by Lorence „sebrala“. Lorenc byl totiž v České republice odsouzen na čtyři roky, před rozsudkem ovšem utekl na Slovensko, kde dostal podmínku. Má Marek Wollner pravdu? Je diskuze s každým prospěšná, nebo některé osoby do veřejného prostoru prostě nepatří? Považuji to za ne příliš šťastnou epizodu s příliš očekávaným průběhem a koncem. Jen málokdo považuje za užitečné diskutovat s kdekým. Efekt takové diskuze je marginální. Nepřísluší mi ale právo uvedený příklad hodnotit, jelikož jsem této události nebyl přítomen. A přiznám se, že toho ani nelituji. Kdybych byl pozván, určitě bych účast odmítl. Proč by mě mělo zajímat povídání pana Lorenze třicet let po 17. listopadu 1989, si opravdu neumím představit. Přínos by měli posoudit spíše zúčastnění studenti. Ukrajina vyhlásila v některých oblastech válečný stav na 30 dní kvůli blokování svobodné plavby Kerčským průlivem ze strany Ruské federace. Ta zajala tři lodě ukrajinského námořnictva a 23 námořníků. Česká vláda už vydala stanovisko, ve kterém vyžaduje okamžité propuštění, Rusko tvrdí, že jde o provokaci a promyšlenou taktiku. Téma kolem Ruska je stále citlivější, dokážeme objektivně vnímat informace ze všech dotčených stran? Nevím jak kdo. Já se nepovažuji za všeználka. Jen nevím, co jsou to objektivní informace? Jaké mají znaky, aby tak byly kvalifikovány? Objektivně mohu říct za sebe jediné – přeji si dožít bez toho, že bych se stal svědkem, či obětí válečného konfliktu. A totéž přeji svým dětem a vnoučatům. Máme za sebou hlasování o vyslovení nedůvěry vládě. Pro bylo 92 poslanců, proti 90, opozici tedy chybělo 9 hlasů. Co si o nedávné sněmovní diskusi myslíte? A co ukázala o české politice? Diskuze ve Sněmovně nepřinesla žádné překvapení. Bohužel. Podle mého skromného názoru bych diskusi ve Sněmovně považoval za překvapivou a také

užitečnou, pokud by byla vedena o užitečných zákonech, které by přinášely prospěch české společnosti. Definici toho, co se skrývá za pojmem diskuze, ať si poslanci vyhledají na internetu. Čí úspěch, či neúspěch jsme zaznamenali? Jak vnímat jednání sociální demokracie, která na hlasování samotné opustila sál? Neúspěch jsme utrpěli všichni, kdo věříme v prospěšnost zastupitelské demokracie. Babiš se chlubí, že jeho vláda funguje, že v zahraničí nás výborně reprezentuje, že země prosperuje. Jak hodnotíte činnost vlády vy bez ohledu na všemožné aféry?

Nejsem politolog ani ekonom. Mám své povolání a snažím se, aby instituce, pro kterou pracuji, byla mou prací slušně reprezentována. Výsledky kterékoli vlády lze hodnotit teprve s odstupem. Obdobně pak výsledky práce dobře placených zástupců lidu ve Sněmovně. Zahraniční prezentace premiéra je podle mého názoru pro Českou republiku prospěšná. Zcela nepochybně prospěšnější, než jednání některých českých europoslanců. Jaroslav Plesl řekl, že bylo od Seznamu nezodpovědné, že se rýpal v soukromí Andreje Babiše, zejména jeho údajně psychicky nemocného syna. Šlo o narušení soukromí a překročení pomyslné čáry, za kterou se nechodí? Je to trefná poznámka, nebo jen Plesl hájí zájmy s ním spřízněného Babiše? Je namístě novinářské duo Slonková–Kubík pochválit, nebo spíše kritizovat? Že se jednalo o narušení soukromí, o tom snad nikdo nepochybuje. Že k tomu byly použity nástroje, jejichž legalita je sporná, zdá se mi být evidentní. Že si bydliště syna A. Babiše nenašli v telefonním seznamu, to je zřejmé i dětem z obecné školy. Že se zveřejněním čekali snad měsíc na 17. listopad, důvěryhodnosti zmíněným nepřidá. Že se dlouhodobě zabývají badáním v záležitostech osob, či osobností pouze na jedné straně polarizované společnosti, jistě nikomu neuniklo. Jestli to dělají na objednávku, nebo z přesvědčení, se patrně nedozvíme.

Výsledek je však podle posledního průzkumu veřejného mínění opačný, než vámi zmínění chtěli patrně dosáhnout. To jsou ale paradoxy, jak říkával občas prezident Havel. Prezident Miloš Zeman prohlásil, že pokud vláda padne, znovu Andreje Babiše pověří jejím sestavováním. Souhlasíte s tímto krokem? Co ho k tomu vede? Jmenovat politika pověřeného sestavením vlády je ústavní pravomocí prezidenta. Prezident Zeman to udělal s podmíněným předstihem, což je sice nezvyklé, ale Ústava ho v této věci neomezuje. Rozhodně si neosobují právo Ústavu hodnotit. Na motivy rozhodnutí prezidenta se musíte zeptat jeho. V každém případě se nakonec ukázalo, že k takovému kroku nebyl důvod.

URL| http://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Lidi-v-socialni-nouzi-mez-demonstranty-nenajdete-Reziser-Svoboda-sleduje-ty-kteri-chodi-opakovane-na-protivladni-protesty-A-ma-pro-ne-spatnou-zpravu-561834?utm_source=nm&utm_medium=xml

Lidi v sociální nouzi mezi demonstranty nenajdete! Režisér Svoboda sleduje ty, kteří chodí opakovaně na protivládní demonstrace. A má pro ně špatnou z

3.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

ROZHOVOR „Definici toho, co se skrývá pod pojmem diskuze, ať si poslanci vyhledají na internetu,“ tvrdí režisér Jiří Svoboda. Odchod sociální demokracie při hlasování o nedůvěře vládě označil za neúspěch pro všechny, kdo věří v prospěch zastupitelské demokracie. O účelném načasování reportáže týkající se syna premiéra Andreje Babiše a nevhodném zásahu do jeho soukromí nepochybuje. Otázkou prý zůstává, zda to novináři dělají z přesvědčení, nebo na objednávku.

Jak ve sledu událostí posledního půl roku, kdy 21. srpna lidé křičeli na Babiše u Českého rozhlasu, 28. října demonstrovali lidé proti Zemanovi před Pražským hradem, vnímat protesty 17. listopadu? Například vyhazování věnců do koše či demonstraci na Václavském náměstí?

Právo vyjádřit názor na společenské dění, či na podporu určitých sociálních požadavků prostřednictvím demonstrací je v demokratické společnosti samozřejmostí. Sledujete-li dění ve Francii, protestní požadavky veřejnosti, zaměřené i proti prezidentovi Macronovi, podpořili občané desetitisíčovými demonstracemi v mnoha velkých městech. Trvají už třetí víkend, a jak to při masových shromážděních bývá, eskalují do násilí. Policie používá slzný plyn a vodní děla, demonstranti zapalují automobily, došlo k poškození Vítězného oblouku na Champs-Élysées. Dochází k vandalismu. U nás se zatím jen hází věnce připomínající oběti násilí – ať již roku 1939, nebo 1968 – do odpadkových košů. Příliš se to neliší od vandalismu, který čas od času zaznamenáváme na hřbitovech. Občas také nějaká dáma plive představiteli státu do obličeje. Chvála Bohu, demonstrace v Čechách francouzských, či majdanských parametrů nedosahují.

Ve vámi citovaných případech byla občas zřejmá sofistikovaná příprava – připravené krabice s unifikovanými nápisy, které byly rozdávány demonstrantům. Někdo se třeba hrdě přihlásí k finančnímu a organizačnímu zajištění. Na rozdíl od Francie naše demonstrace nebyly zaměřené na nějakou změnu konkrétních vládních opatření, nýbrž na změnu vlády obecně, tedy na změnu výsledků voleb. Nic originálního – ve Spojených státech byly demonstrace proti zvolení Donalda Trumpa prezidentem podstatně většího rozsahu. Podněcovaly je sdělovací prostředky a různé v uvozovkách celebrity. I Trump má svá Čapí hnízda a nad sebou Damoklův meč impeachmentu, v horším případě návštěvu Dallasu. Svě hříchy kompenzuje posouváním světa na pokraj války a vojenským rozpočtem. Nic z toho český premiér nemá k dispozici.

Co má?

Současná vláda má mandát voličů, odevzdaný jim ve všeobecných parlamentních volbách. Bylo by možná nepříjemné nalézat analogii v demonstracích z února 1948, jejichž cílem byl rovněž prostý nátlak na chování prezidenta Beneše v průběhu politické krize. Je v tomto srovnání samozřejmě podstatná otázka legitimacy, nikoli legality. Pokud soudíme, že události února 1948 byly politickým pučem, který změnil a tragicky poznamenal politický vývoj v Československu na desítky let, lze najít ve vámi uváděných příkladech výrazně odlišné prvky? V obou případech převraty, které se snaží měnit politické poměry konstituované parlamentními volbami.

Důsledky vzdáleně připomínající tuto situaci – ukrajinský Majdan, podporovaný řadou evropských politiků, nepřinesl v konečném účtování Ukrajincům blahobyt, ani přijetí do Evropské unie, což byl klíčový požadavek na počátku. Nade všechnu pochybnost však umožnil organizování paramilitárních organizací, které zdobí své standarty symboly otevřeně reprezentující kolaboraci některých Ukrajinců s německými nacisty. A ti se jim v uvozovkách jako méněcennému národu odměnili vypalováním celých vesnic a vyražděním desítek tisíc Ukrajinců. Tito kolaboranti předtím vypalovali židovské synagogy a ve vražedném antisemitismu si s německými nacisty nezdali.

Je česká společnost pobouřená a nespokojená, jak by se na demonstracích mohlo zdát? Většinou jde o tisícovky lidí, nikoliv desetitisíce.

Nakolik jsou protesty ukázkou nespokojenosti a nakolik neschopnosti smířit se s výsledky voleb, jak často zaznívá od těch, kdo stojí na straně prezidenta Miloše Zemana a premiéra Andreje Babiše? Umí Češi respektovat výsledek voleb?

A jaké výsledky by asi všechny uspokojily? Podle všech klasických teorií demokracie lid – nevím, jestli se to slovo ještě smí používat – odevzdává na časově ohraničené období právo jej zastupovat stranám či hnutím. V tomto časovém období se snaží většinou zvolená reprezentace dokázat, že volba byla správná a prospěšná. Menšinová uskupení pak mají čas na uvažování, v čem voliče neuspokojila a jak své programy, personální obsazení leadrů a chování vůči veřejnosti modifikovat tak, aby v následujících volbách uspěla. Mají-li jako dominantní program skandalizování většiny, která vzešla z voleb, nikoli pozitivní program, kýžených cílů dosáhnou jen málokdy. Většina Čechů výsledky voleb podle mne respektuje. Určité skupiny, jejichž ambice nebyly opakovaně uspokojeny, prožívají frustraci. Povýtce jsou to skupiny, jejichž ambice nebudou uspokojeny nikdy. Nepožívají totiž důvěru většiny společnosti, důvěru v to, že by reprezentovaly jejich zájmy. Nepožívají důvěru většiny lidu, jak by to asi formuloval Abraham Lincoln.

Pokud jde o výročí, na akademické půdě vystoupil například i komunistický generál Alojz Lorenc. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy se potkal v rámci jednoho diskuzního panelu s veřejnoprávním reportérem Markem Wollnerem. Ten byl přítomností Lorence šokován a ptal se, kde je policie, která by Lorence „sebrala“. Lorenc byl totiž v České republice odsouzen na čtyři roky, před rozsudkem ovšem utekl na Slovensko, kde dostal podmínku. Má Marek Wollner pravdu? Je diskuze s každým prospěšná, nebo některé osoby do veřejného prostoru prostě nepatří?

Považuji to za ne příliš šťastnou epizodu s příliš očekávaným průběhem a koncem. Jen málokdo považuje za užitečné diskutovat s kdekým. Efekt takové diskuze je marginální. Nepřísluší mi ale právo uvedený příklad hodnotit, jelikož jsem této události nebyl přítomen. A přiznám se, že toho ani nelituji. Kdybych byl pozván, určitě bych účast odmítl. Proč by mě mělo zajímat povídání pana Lorenze třicet let po 17. listopadu 1989, si opravdu neumím představit. Přínos by měli posoudit spíš zúčastnění studenti.

Ukrajina vyhlásila v některých oblastech válečný stav na 30 dní kvůli blokování svobodné plavby Kerčským průlivem ze strany Ruské federace. Ta zajala tři lodě ukrajinského námořnictva a 23 námořníků. Česká vláda už vydala stanovisko, ve kterém vyžaduje okamžité propuštění, Rusko tvrdí, že jde o provokaci a promyšlenou taktiku. Téma kolem Ruska je stále citlivější, dokážeme objektivně vnímat informace ze všech dotčených stran?

Nevím jak kdo. Já se nepovažuji za všeználka. Jen nevím, co jsou to objektivní informace? Jaké mají znaky, aby tak byly kvalifikovány? Objektivně mohu říct za sebe jediné – přeji si dožít bez toho, že bych se stal svědkem, či obětí válečného konfliktu. A totéž přeji svým dětem a vnoučatům.

Máme za sebou hlasování o vyslovení nedůvěry vládě. Pro bylo 92 poslanců, proti 90, opozici tedy chybělo 9 hlasů. Co si o nedávné sněmovní diskuzi myslíte? A co ukázala o české politice?

Diskuze ve Sněmovně nepřinesla žádné překvapení. Bohužel. Podle mého skromného názoru bych diskuzi ve Sněmovně považoval za překvapivou a také užitečnou, pokud by byla vedena o užitečných zákonech, které by přinášely prospěch české společnosti. Definici toho, co se skrývá za pojmem diskuze, ať si poslanci vyhledají na internetu.

Čí úspěch, či neúspěch jsme zaznamenali? Jak vnímat jednání sociální demokracie, která na hlasování samotné opustila sál?

Neúspěch jsme utrpěli všichni, kdo věříme v prospěšnost zastupitelské demokracie.

Babiš se chlubí, že jeho vláda funguje, že v zahraničí nás výborně reprezentuje, že země prosperuje. Jak hodnotíte činnost vlády vy bez ohledu na všemožné aféry?

Jaroslav Plesl řekl, že bylo od Seznamu nezodpovědné, že se rýpal v soukromí Andreje Babiše, zejména jeho údajně psychicky nemocného syna. Šlo o narušení soukromí a překročení pomyslné čáry, za kterou se nechodí? Je to trefná poznámka, nebo jen Plesl hájí zájmy s ním spřízněného Babiše? Je namístě novinářské duo Slonková–Kubík pochválit, nebo spíše kritizovat?

Že se jednalo o narušení soukromí, o tom snad nikdo nepochybuje. Že k tomu byly použity nástroje, jejichž legalita je sporná, zdá se mi být evidentní. Že si bydliště syna A. Babiše nenašli v telefonním seznamu, to je zřejmé i dětem z obecné školy. Že se zveřejněním čekali snad měsíc na 17. listopad, důvěryhodnosti zmíněným nepřidá. Že se dlouhodobě zabývají bádáním v záležitostech osob, či osobností pouze na jedné straně polarizované společnosti, jistě nikomu neuniklo. Jestli to dělají na objednávku, nebo z přesvědčení, se patrně nedozvíme.

Výsledek je však podle posledního průzkumu veřejného mínění opačný, než vámi zmínění chtěli patrně dosáhnout. To jsou ale paradoxy, jak říkával občas prezident Havel.

Prezident Miloš Zeman prohlásil, že pokud vláda padne, znovu Andreje Babiše pověří jejím sestavováním. Souhlasíte s tímto krokem? Co ho k tomu vede?

Jmenovat politika pověřeného sestavením vlády je ústavní pravomocí prezidenta. Prezident Zeman to udělal s podmíněným předstihem, což je sice nezvyklé, ale Ústava ho v této věci neomezuje. Rozhodně si neosobují právo Ústavu hodnotit. Na motivy rozhodnutí prezidenta se musíte zeptat jeho. V každém případě se nakonec ukázalo, že k takovému kroku nebyl důvod.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

Foto: Archiv PLTV Popisek: Jiří Svoboda v pořadu Horké téma.

URL| <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Lidi-v-socialni-nouzi-mez-demonstranty-nenajdete-Reziser-Svoboda-sleduje-ty-kteri-chodi-opakovane-na-protivladni-demonstrace-A-ma-pro-ne-spatnou-zpravu-561834>

S*ačky, kadibudky, Němcová. Senátor se omlouvá, ale jinak kauzu Babiš komentovat neumí. A je toho víc

3.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

David Hora

ROZHOVOR „Americká administrativa situaci cíleně hrotí, protože ví, že Rusko je slabé a je třeba ho ještě více oslabit. Nerostné bohatství Ruska je příliš lákavé!“ říká k tomu, co se děje mezi Ruskem a Ukrajinou, senátor Jaroslav Doubrava. V rozhovoru pak rozhodně nešetřil českou politickou scénu ani novináře Slonkovou a Kubíka. „Jejich reportáž je ukázkou neskutečného hnusu, ze kterého musí slušnému člověku být na zvracení. Navíc byla o ničem,“ říká senátor k reportáži, ve které promluvil Andrej Babiš mladší.

Pane senátore, hned na úvod našeho rozhovoru se zeptám, co říkáte na to, co se děje v těchto dnech na Ukrajině a v Rusku? Máte nějaké informace z tamního tisku? Co se tam ve skutečnosti děje? V podstatě v Rusku se spekuluje, jaké další provokace si ještě Ukrajinci vymyslí. Nehovoří se ale jenom o tom, rozebírá se i nebezpečí ukrajinských diverzí, které by měly poškodit Rusko. A ty vidím jako podstatně pravděpodobnější než jakoukoli akci Ruska proti Ukrajině. Nejzajímavější je, že tyto úvahy nejsou jenom z ruských hlav, ale v řadě případů jde o překlady a citace ze západního tisku. I na Západě je dost lidí, kteří si o fašistech na Ukrajině a americkém vměšování nedělají iluze. Například 28. 11. 2018 lze vyčíst z „Nezavisimoy gazety (Nezávislých

novin)“ varování od agentury Reuters o nebezpečí zaminování Azovského moře ukrajinskými šmejdíky. Nejde jenom o to, že by psychopatické vedení západní (kyjevské) Ukrajiny lidem na pobřeží zaminovalo přístupy k ukrajinským přístavům a místům, kde by hrozilo vylodění „ruských agresorů“, a byly jenom ponechány koridory pro ukrajinsky prověřené lodě. Nebezpečím mohou být i rybářské lodě – nepozorovaně „vytrousí“ miny v rámci provokativní strategie Kyjeva. Když na minu narazí cizí loď, Ukrajina okamžitě prohlásí Rusko za viníka. Vždyť Rusko ovládá Azovské moře a je to přece ruská vina. Prostě, kdo chce psa bít, hůl si vždycky najde. Ostatně ve vymyšlení, jak nenaplnit minské dohody, aby tu hůl na Ruskou federaci měl, je Porošenko velmi vynalézavý. Lidé na Ukrajině už ho začínají mít plné zuby. On v panické hrůze, že ho nezvolí znovu, je schopen kdejaké voloviny. Kam až podle vás může takto vyhrcoená situace dojít? To nezáleží ani na Rusku, ani na Ukrajině, ale na amerických tajných službách. Ty hlavně mají o stále vyhrcování situace zájem, aby splnily stranický příkaz soudruhů jestřábů z Washingtonu, ti jsou skutečnými pány Ukrajiny. Vždyť se oficiálně Američané přiznali, že vydali pět miliard dolarů na pomoc „demokratické“ opozici na svržení řádně zvoleného prezidenta, aby nakonec došlo k převratu v rámci Majdanu. Jak by se podle vás měly k této situaci postavit Amerika a EU? Angela Merkelová řekla, že se pokusí zmírnit napětí mezi Ruskem a Ukrajinou, její názor sdílí i prezident Zeman. Americká administrativa situaci cíleně hrotí, protože ví, že Rusko je slabé a je třeba ho ještě více oslabit. Nerostné bohatství Ruska je příliš lákavé! Zejména když Američané už nemohou tak beztréstně rabovat nerostné bohatství Afriky a dalších. Přitom mediálně se snaží hrozit tím, že Rusko bezmála chce obsadit nejen hospody v Lotyšsku, ale i například mnichovské hospody. V EU vládnou proameričtí vlezdoprdelisté, takže tato svoloč udělá, co si budou Američané přát. A Merkelová? Když se jako blbá slepice zachovala při útoku nelegálních migrantů do středu Evropy, co asi může s Putinem vyřešit? Myslím, že pro obyčejného Rusa je Merkelová jenom německá politická čím dál větší nula, dá se říci, odborně řečeno, řitní alpinistka plácající nesmysly. Například v sobotu odpoledne se objevilo v ruském tisku, že Krymský most nemůže zasahovat do navigace v Kerčské úžině, jak v zahraničních médiích krafala německá Angela. Řekla totiž, ona necná Merkelová, že v důsledku výstavby mostu přes úžinu se lodní podmínky v Kerčské úžině údajně zhoršily. Agentura TASS ale v sobotním článku upozornila, že: „Podle průzkumu Rosmorrechflot se v období od ledna do října 2018 zvýšila intenzita dopravy přes Kerč o více než 12 % ve srovnání se stejným obdobím v roce 2017.“ Z obou stran se na slaných mokřích vlnkách pohupovalo cestou sem a tam „více než 16,7 tisíce lodí včetně 162 plavidel, jejichž délka přesahuje 160 metrů“. Prostě fakta nemají nic společného s politikou a okecat se nedají! Když se podíváme k nám, situace na politické scéně vyústila minulý týden v hlasování o vyslovení nedůvěry vládě. Opozici nakonec chybělo devět hlasů. Co na to všechno říkáte, co by pro ČR podle vás znamenaly předčasné volby? A myslíte, že k nim dojde? Myslím, že šlo o další nedomyšlenou hysterii. Plácnutí do vody. Pochybují, že opozice se ve snaze ukázat se a mít možnost plácát nesmysly, myslela dál než na ztřeštější ráno. Nejsou žádné signály toho, že by v nových volbách měla lepší výsledky než v předchozích. ČSSD se hlasování nezúčastnila, T. Okamura se nejprve postavil po bok předsedů stran bývalého Demokratického bloku a Pirátů, aby poté svá vyjádření omezil na to, že chce ve vládě nahradit ČSSD. Prezident Zeman uvedl, že pokud vláda padne, pověří sestavením nové opět Andreje Babiše. Kdo z politiků se k situaci postavil čelem a kdo to naopak „neustál“ se ctí? Nejsolidnější nadhled si podržel bývalý prognostik Zeman, dnes naštěstí zaměstnaný jako prezident republiky. Emocím nepodléhala KSČM, babišovci se snažili zachovat si důstojné mlčení, sociální demokraté jsou tradičně vychcaní, ještě více než Okamura, takže nakonec udělali to, co udělali, opozice byla v pozici zfetovaných trollů. Samuraj Okamura je neřízená střela. Jeho jediným kladem je, že je důsledně proti migraci a velmi ostražitý kolem EU bláženice. Úsměvný byl požadavek, aby z vlády odešel jen Babiš. Asi ti křiklouni netuší, k čemu by došlo odstoupením předsedy vlády. Nejsem jeho přívržencem. Ale jsem přesvědčen, že ta jejich hysterie pramení z toho, že vidí úspěšnost vlád pod vedením Babiše. Úspěšnost, o které se jim ani nesnilo. Reportáž Slonkové a Kubíka, kde mluvil Andrej Babiš mladší, někteří chválí s tím, že je to výborná investigativní práce, další ale mluví o tom, že toto už bylo „přes čáru“. Jak to vidíte vy? A co při této příležitosti říci o nezávislosti médií? Jejich reportáž je ukázkou neskutečného hnusu, ze kterého musí slušnému člověku být na zvracení. Navíc byla o ničem. Vše bylo již v policejních spisech. Šlo jenom o účelové vyvolání politické hysterie. To nebyla investigativní práce, ale investigativní stupidita a špína. Před pár dny nějaký supergéniové odhalili, kde přesně prvorozené babišátko pobývalo se svou ruskou sexuální kamarádkou. Jako by to byl nějaký supervýznamný politický objev. Prostě někde byli. Proč nepátrali, které kadibudky v té době navštěvovala třeba modroptáčá poslankyně Němcová? To by mělo stejný význam. A odhalení, že mladobabišovská dívčina byla proruský orientovaná? No hrůza! Ti tulpasové si neuvědomují, že drtivá většina občanů v referendu rozhodla o připojení Krymu zpět do Ruské federace. Co si o těchto investigativních sračkách (omlouvám se, ale vhodnější výraz asi není) myslet? A co vlastně říkáte na celou situaci kolem Babiše, jeho staršího syna a Čapího hnízda? Nic. Od toho je policejní vyšetřování, případně soudní projednávání čili za pár let se dozvíme verdikt. Já jsem trpělivý. Nejsem vyšetřovatel, abych věděl, o co skutečně jde. Osobně si myslím, že vyšetřování se táhne tak dlouho jen proto, aby řvouni typu Kalousek a přiblíbí sluníčkáři měli neustále možnost skandalizovat Babiše, svolávat křiklouny na náměstí, rozdávat demisní plakátky, aby jimi mávali, a to vše prý za 500 Kč na hodinu!

Nevěřím, že by Babiš byl tak hloupý, aby porušil při žádosti o dotaci zákony. Někdo vše kontroloval, někdo rozhodl nejen o žádosti, ale i o přiznání dotace. Pod každým krokem je někdo podepsaný a zaručil tak správnost. Tak oč jde? Mimochodem, reportáž, ve které mluví Andrej Babiš mladší, přišla zrovna v období, kdy jsme si připomínali 29 let od sametové revoluce. Jak v tomto kontextu vnímáte náladu ve společnosti? Do ulic vyrazily tisíce lidí, květiny od prezidenta Zemana i premiéra Babiše skončily v koši. Lze to chápat tak, že česká společnost je do značné míry opravdu aktivně naštvaná, nebo jde o akci pražské bubliny? Pro některé lidi včetně vzteklého Kalouska a bosorky Němcové to je hobby. Tak ať si hrají. Mají se lidé dívat na TV stupidní seriály třeba o špinavé zahradě v nemocnici, nebo jít na mejdan na nějaké náměstí, a ještě si to prý nechat zaplatit? Druhé řešení, jít na politický mejdan je lepší pro tělo, protože oni se člověci alespoň projdou, což je také forma tělocviku. Pokud jste to sledovala, pak ty zhovadilosti se uskutečňovaly především přibližky v Praze. Obrátila se na mne jedna paní, abych inicioval vyčlenění Prahy z republiky a pak bude v republice klid. Myslím, že ten nápad přesně situaci vystihuje. Když mluvíme o výročí 17. listopadu, na akademické půdě vystoupil například i komunistický generál Alojz Lorenc. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy se potkal v rámci jednoho diskusního panelu s veřejnoprávním reportérem Markem Wollnerem. Ten byl přítomností Lorence šokován a ptal se, kde je policie, která by Lorence „sebrala“. Lorenc byl totiž v ČR odsouzen na čtyři roky, před rozsudkem ovšem utekl na Slovensko, kde dostal podmínku. Má Marek Wollner pravdu? Je diskuse s každým prospěšná, nebo některé osoby do veřejného prostoru prostě nepatří? Od roku 1989 to již bude brzy 30 let, takže téma to již je nudné, ošoupané. Proto pozvání generála Alojze Lorence nebylo nic více než okouření už nudného tématu. Já v tom problému nevidím. Když se v televizi mrcasí vrah Kajínek, proč by nemohl něco povídat na univerzitní fakultě generál Lorenc? Jen diskutujeme můžeme dobrat pravdy. Víte, nejvíc o demokracii vyřvávají ti, kteří se jí nejvíc děsí, kteří o ní nemají páru, a tak diskriminují i strany zvolené v demokratických volbách a označují toho, kdo se jim nehodí a nepodřídí za extremistické a nedemokratické. Bylo by to úsměvné, kdyby to nebylo tak smutné.

URL| http://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/S-acky-kadibudky-Nemcova-Senator-se-omlouvava-ale-jinak-kauzu-Babis-komentovat-neumi-A-je-toho-vic-561722?utm_source=nm&utm_medium=xml

S*ačky, kadibudky, Němcová. Senátor se omlouvá, ale jinak kauzu Babiš komentovat neumí. A je toho víc

3.12.2018 [parlamentnilisty.cz](http://www.parlamentnilisty.cz) str. 00

Hans Štembera, Senátor Jaroslav Doubrava

ROZHOVOR „Americká administrativa situaci cíleně hrotí, protože ví, že Rusko je slabé a je třeba ho ještě více oslabit. Nerostné bohatství Ruska je příliš lákavé!“ říká k tomu, co se děje mezi Ruskem a Ukrajinou, senátor Jaroslav Doubrava. V rozhovoru pak rozhodně nešetřil českou politickou scénu ani novináře Slonkovou a Kubíka. „Jejich reportáž je ukázkou neskutečného hnusu, ze kterého musí slušnému člověku být na zvracení. Navíc byla o ničem,“ říká senátor k reportáži, ve které promluvil Andrej Babiš mladší.

Pane senátore, hned na úvod našeho rozhovoru se zeptám, co říkáte na to, co se děje v těchto dnech na Ukrajině a v Rusku? Máte nějaké informace z tamního tisku? Co se tam ve skutečnosti děje?

V podstatě v Rusku se spekuluje, jaké další provokace si ještě Ukrajinci vymyslí. Nehovoří se ale jenom o tom, rozebírá se i nebezpečí ukrajinských diverzí, které by měly poškodit Rusko. A ty vidím jako podstatně pravděpodobnější než jakoukoli akci Ruska proti Ukrajině. Nejzajímavější je, že tyto úvahy nejsou jenom z ruských hlav, ale v řadě případů jde o překlady a citace ze západního tisku. I na Západě je dost lidí, kteří si o fašistech na Ukrajině a americkém vměšování nedělají iluze.

Například 28.11. 2018 lze vyčíst z „Nezavisimoj gazety (Nezávislých novin)“ varování od agentury Reuters o nebezpečí zaminování Azovského moře ukrajinskými šmejdičky. Nejde jenom o to, že by psychopatické vedení západní (kyjevské) Ukrajiny lidem na pobřeží zaminovalo přístupy k ukrajinským přístavům a místům, kde by hrozilo vylodění „ruských agresorů“ a byly jenom ponechány koridory pro ukrajinsky prověřené lodě. Nebezpečím mohou být i rybářské lodě – nepozorovaně „vytrousí“ miny v rámci provokativní strategie Kyjeva. Když na minu narazí cizí loď, Ukrajina okamžitě prohlásí Rusko za viníka. Vždyť Rusko ovládá Azovské moře, a je to přece ruská vina. Prostě kdo chce psa bít, hůl si vždycky najde. Ostatně ve vymyšlení, jak nenaplnit minské dohody, aby tu hůl na Ruskou federaci měl, je Porošenko velmi vynalézavý. Lidé na Ukrajině už ho začínají mít plné zuby. On v panické hrůze, že ho opět nezvolí, je schopen kdekjaké voloviny.

Kam až podle vás může takto vyhrocená situace dojít?

To nezáleží ani na Rusku, ani na Ukrajině, ale na amerických tajných službách. Ty hlavně mají o stále vyhrocování situace zájem, aby splnily stranický příkaz soudruhů jestřábů z Washingtonu, ti jsou skutečnými pány Ukrajiny. Vždyť se oficiálně Američané přiznali, že vydali pět miliard dolarů na pomoc demokratické opozici na svržení řádně zvoleného prezidenta, aby nakonec došlo k převratu v rámci Majdanu.

Jak by se podle vás měly k této situaci postavit Amerika a EU? Angela Merkelová řekla, že se pokusí zmírnit napětí mezi Ruskem a Ukrajinou, její názor sdílí i prezident Zeman.

Americká administrativa situaci cíleně hrotí, protože ví, že Rusko je slabé a je třeba ho ještě více oslabit. Nerostné bohatství Ruska je příliš lákavé! Zejména když Američané už nemohou tak beztravně rabovat nerostné bohatství Afriky a dalších. Přitom mediálně se snaží hrozit tím, že Rusko bezmála chce obsadit nejen hospody v Lotyšsku, ale i například mnichovské hospody. V EU vládou proameričtí vlezdoprdelisté, takže tato svoloč udělá, co si budou Američané přát. A Merkelová? Když se jako blbá slepice zachovala při útoku nelegálních migrantů do středu Evropy, co asi může s Putinem vyřešit? Myslím, že pro obyčejného Rusa je Merkelová jenom německá politická čím dál větší nula, dá se říci, odborně řečeno, řitní alpinistka plácající nesmysly. Například v sobotu odpoledne se objevilo v ruském tisku, že Krymský most nemůže zasahovat do navigace v Kerčské úžině, jak v zahraničních médiích krafala německá Angela. Řekla totiž, ona necná Merkelová, že v důsledku výstavby mostu přes úžinu se lodní podmínky v Kerčské úžině údajně zhoršily. Agentura TASS ale v sobotním článku upozornila, že: „Podle průzkumu Rosmorrechflot se v období od ledna do října 2018 zvýšila intenzita dopravy přes Kerč o více než 12 % ve srovnání se stejným obdobím v roce 2017.“ Z obou stran se na slaných mokřých vlnkách pohupovalo cestou sem a tam „více než 16,7 tisíce lodí včetně 162 plavidel, jejichž délka přesahuje 160 metrů“. Prostě fakta nemají nic společného s politikou a okecat se nedají!

Když se podíváme k nám, situace na politické scéně vyústila minulý týden v hlasování o vyslovení nedůvěry vládě. Opozici nakonec chybělo devět hlasů. Co na to všechno říkáte, co by pro ČR podle vás znamenaly předčasné volby? A myslíte, že k nim dojde?

Myslím, že šlo o další nedomyšlenou hysterii. Plácnutí do vody. Pochybuji, že opozice se ve snaze ukázat se a mít možnost plácet nesmysly, myslela dál než na zítřejší ráno. Nejsou žádné signály toho, že by v nových volbách měla lepší výsledky než v předchozích.

ČSSD se hlasování nezúčastnila, T. Okamura se nejprve postavil po bok předsedů stran bývalého Demokratického bloku a Pirátů, aby poté svá vyjádření omezil na to, že chce ve vládě nahradit ČSSD. Prezident Zeman uvedl, že pokud vláda padne, pověří sestavením nové opět Andreje Babiše. Kdo z politiků se k situaci postavil čelem a kdo to naopak „neustál“ se ctí?

Nejsolidnější nadhled si podřel bývalý prognostik Zeman, dnes naštěstí zaměstnaný jako prezident republiky. Emocím nepodléhala KSČM, babišovci se snažili zachovat si důstojné mlčení, sociální demokraté jsou tradičně vychcaní, ještě více než Okamura, takže nakonec udělali to, co udělali, opozice byla v pozici zfetovaných trollů. Samuraj Okamura je neřízená střela. Jeho jediným kladem je, že je důsledně proti migraci a velmi ostražitý kolem EU blázince. Úsměvný byl požadavek, aby z vlády odešel jen Babiš. Asi ti křiklouni netuší, k čemu by došlo odstoupením předsedy vlády. Nejsem jeho přívržencem. Ale jsem přesvědčen, že ta jejich hysterie pramení z toho, že vidí úspěšnost vlád pod vedením Babiše. Úspěšnost, o které se jim ani nesnilo.

Reportáž Slonkové a Kubíka, kde mluvil Andrej Babiš mladší, někteří chválí s tím, že je to výborná investigativní práce, další ale mluví o tom, že toto už bylo „přes čáru“. Jak to vidíte vy? A co při této příležitosti říci o nezávislosti médií?

Jejich reportáž je ukázkou neskutečného hnusu, ze kterého musí slušnému člověku být na zvracení. Navíc byla o ničem. Vše bylo již v policejních spisech. Šlo jenom o účelové vyvolání politické hysterie. To nebyla investigativní práce, ale investigativní stupidita a špína. Před pár dny nějaký supergéniové odhalili, kde přesně prvorozené Babišátko pobývalo se svou ruskou sexuální kamarádkou. Jako by to byl nějaký supervýznamný politický objev. Prostě někde byli. Proč nepátrali, které kadibudky v té době navštěvovala třeba modroptačí poslankyně Němcová? To by mělo stejný význam. A odhalení, že mladobabišovská dívčina byla prorusky orientovaná? No hrůza! Ti tulpasové si neuvědomují, že drtivá většina občanů v referendu rozhodla o připojení Krymu zpět do Ruské federace. Co si o těchto investigativních sračkách (omlouvám se, ale vhodnější výraz asi není) myslet?

A co vlastně říkáte na celou situaci kolem Babiše, jeho staršího syna a Čapího hnízda?

Nic. Od toho je policejní vyšetřování, případně soudní projednávání, čili za pár let se dozvíme verdikt. Já jsem trpělivý. Nejsem vyšetřovatel, abych věděl, o co skutečně jde. Osobně si myslím, že vyšetřování se táhne tak dlouho jen proto, aby řvoucí typu Kalousek a přiblížil sluníčkáři měli neustále možnost skandalizovat Babiše, svolávat křiklouny na náměstí, rozdávat demisní plakátky, aby jimi mávali, a to vše prý za 500 Kč na hodinu! Nevěřím, že by Babiš byl tak hloupý, aby porušil při žádosti o dotaci zákony. Někdo vše kontroloval, někdo rozhodl nejen o žádosti, ale i o přiznání dotace. Pod každým krokem je někdo podepsaný, a zaručil tak správnost. Tak oč jde?

Mimochodem, reportáž, ve které mluví Andrej Babiš mladší, přišla zrovna v období, kdy jsme si připomínali 29 let od sametové revoluce. Jak v tomto kontextu vnímáte náladu ve společnosti? Do ulic vyrazily tisíce lidí, květiny od prezidenta Zemana i premiéra Babiše skončily v koši. Lze to chápat tak, že česká společnost je do značné míry opravdu aktivně naštvaná, nebo jde o akci pražské bubliny?

Pro některé lidi včetně vzteklého Kalouska a bosorky Němcové to je hobby. Tak ať si hrají. Mají se lidé dívat na TV stupidní seriály třeba o špinavé zahradě v nemocnici, nebo jít na mejdan na nějaké náměstí, a ještě si to prý nechat zaplatit? Druhé řešení, jít na politický mejdan, je lepší pro tělo, protože oni se člověci alespoň projdou, což je také forma tělocviku. Pokud jste to sledovala, pak ty zhovadilosti se uskutečňovaly především přibližky v Praze. Obrátila se na mne jedna paní, abych inicioval vyčlenění Prahy z republiky a pak bude v republice klid. Myslím, že ten nápad přesně situaci vystihuje.

Když mluvíme o výročí 17. listopadu, na akademické půdě vystoupil například i komunistický generál Alojz Lorenc. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy se potkal v rámci jednoho diskusního panelu s veřejnoprávním reportérem Markem Wollnerem. Ten byl přítomností Lorence šokován a ptal se, kde je policie, která by Lorence „sebrala“. Lorenc byl totiž v ČR odsouzen na čtyři roky, před rozsudkem ovšem utekl na Slovensko, kde dostal podmínku. Má Marek Wollner pravdu? Je diskuse s každým prospěšná, nebo některé osoby do veřejného prostoru prostě nepatří?

Od roku 1989 to již bude brzy 30 let, takže téma to již je nudné, ošoupané. Proto pozvání generála Alojze Lorence nebylo nic více než okořenění už nudného tématu. Já v tom problém nevidím. Když se v televizi mrcasí vrah Kajínek, proč by nemohl něco povídat na univerzitní fakultě generál Lorenc? Jen diskusí se můžeme dobrat pravdy. Víte, nejvíc o demokracii vyřívávají ti, kteří se jí nejvíc děsí, kteří o ní nemají páru, a tak diskriminují i strany zvolené v demokratických volbách a označují toho, kdo se jim nehodí a nepodřídí za extremistické a nedemokratické. Bylo by to úsměvné, kdyby to nebylo tak smutné.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

Foto: Hans Štembera Popisek: Senátor Jaroslav Doubrava.

URL| <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/S-acky-kadibudky-Nemcova-Senator-se-omlouv-a-le-jinak-kauzu-Babis-komentovat-neumi-A-je-toho-vic-561722>

Lidi v sociální nouzi mezi demonstranty nenajdete! Režisér Svoboda sleduje ty, kteří chodí opakovaně na protivládní protesty. A má pro ně špatnou zprávu

3.12.2018 politicke-listy.cz str. 00

Vít Hassan

ROZHOVOR „Definici toho, co se skrývá pod pojmem diskuze, ať si poslanci vyhledají na internetu,“ tvrdí režisér Jiří Svoboda.

Odchod sociální demokracie při hlasování o nedůvěře vládě označil za neúspěch pro všechny, kdo věří v prospěch zastupitelské demokracie. O účelném načasování reportáže týkající se syna premiéra Andreje Babiše a nevhodném zásahu do jeho soukromí nepochybuje. Otázkou prý zůstává, zda to novináři dělají z přesvědčení, nebo na objednávku.

Jak ve sledu událostí posledního půl roku, kdy 21. srpna lidé křičeli na Babiše u Českého rozhlasu, 28. října demonstrovali lidé proti Zemanovi před Pražským hradem, vnímat protesty 17. listopadu? Například vyhazování věnců do koše či demonstraci na Václavském náměstí?

Právo vyjádřit názor na společenské dění, či na podporu určitých sociálních požadavků prostřednictvím demonstrací je v demokratické společnosti samozřejmostí. Sledujete-li dění ve Francii, protestní požadavky veřejnosti, zaměřené i proti prezidentovi Macronovi, podpořili občané desetitisíčovými demonstracemi v mnoha velkých městech. Trvají už třetí víkend, a jak to při masových shromážděních bývá, eskalují do násilí. Policie používá slzný plyn a vodní děla, demonstranti zapalují automobily, došlo k poškození Vítězného oblouku na Champs-Élysées. Dochází k vandalismu. U nás se zatím jen hází věnce připomínající oběti násilí – ať již roku 1939, nebo 1968 – do odpadkových košů. Příliš se to neliší od vandalismu, který čas od času zaznamenáváme

na hřbitovech. Občas také nějaká dáma plive představiteli státu do obličeje. Chvála Bohu, demonstrace v Čechách francouzských, či majdanských parametrů nedosahují.

Ve vámi citovaných případech byla občas zřejmá sofistikovaná příprava – připravené krabice s unifikovanými nápisy, které byly rozdávány demonstrantům. Někdo se třeba hrdě přihlásí k finančnímu a organizačnímu zajištění. Na rozdíl od Francie naše demonstrace nebyly zaměřené na nějakou změnu konkrétních vládních opatření, nýbrž na změnu vlády obecně, tedy na změnu výsledků voleb. Nic originálního – ve Spojených státech byly demonstrace proti zvolení Donalda Trumpa prezidentem podstatně většího rozsahu. Podněcovaly je sdělovací prostředky a různé v uvozovkách celebrity. I Trump má svá Čapí hnízda a nad sebou Damoklův meč impeachmentu, v horším případě návštěvu Dallasu. Své hříchy kompenzuje posouváním světa na pokraj války a vojenským rozpočtem. Nic z toho český premiér nemá k dispozici.

Fotogalerie: - Demisi, Babiši!

Co má?

Současná vláda má mandát voličů, odevzdaný jim ve všeobecných parlamentních volbách. Bylo by možná nepřijemné nalézat analogii v demonstracích z února 1948, jejichž cílem byl rovněž prostý nátlak na chování prezidenta Beneše v průběhu politické krize. Je v tomto srovnání samozřejmě podstatná otázka legitimacy, nikoli legality. Pokud soudíme, že události února 1948 byly politickým pučem, který změnil a tragicky poznamenal politický vývoj v Československu na desítky let, lze najít ve vámi uváděných příkladech výrazně odlišné prvky? V obou případech převraty, které se snaží měnit politické poměry konstituované parlamentními volbami.

Důsledky vzdáleně připomínající tuto situaci – ukrajinský Majdan, podporovaný řadou evropských politiků, nepřinesl v konečném účtování Ukrajincům blahobyt, ani přijetí do Evropské unie, což byl klíčový požadavek na počátku. Nade všechnu pochybnost však umožnil organizování paramilitárních organizací, které zdobí své standarty symboly otevřeně reprezentující kolaboraci některých Ukrajinců s německými nacisty. A ti se jim v uvozovkách jako méněcennému národu odměnili vypalováním celých vesnic a vyvražděním desítek tisíc Ukrajinců. Tito kolaboranti předtím vypalovali židovské synagogy a ve vražedném antisemitismu si s německými nacisty nezahlali.

Je česká společnost pobouřená a nespokojená, jak by se na demonstracích mohlo zdát? Většinou jde o tisícovky lidí, nikoliv desetitisíce.

Anketa

Který prezident České republiky byl prozatím nejlepší?

Havel

9%

Klaus

7%

Zeman

84% hlasovalo: 21971 lidí

K sociální nespokojenosti má většina našich spoluobčanů jen málo důvodů. Životní úroveň je nejvyšší za celou dobu existence Československa. Nelze přitom samozřejmě popírat, že existuje i řada občanů v sociální nouzi nebo na její hranici. Ty ale mezi demonstranty nenaleznete. Naopak tam najdete lidi upravené, ze sociologického hlediska příslušející ke střední třídě. A mezi nimi část lidí deklasovaných, kteří vybíjejí psychologické tenze v násilných aktech. Žádná sociologická agentura bohužel netestuje na těchto jedincích, zda jsou schopni formulovat, proč se tak zlobí a proč se nenávisně chovají. Osobně se domnívám, že nejen česká společnost, ale fakticky celý západní svět prožívá jakousi psychickou deprivaci z nadbytku, ztrátu schopnosti radovat se ze všech malých i velkých věcí, které nám život v současnosti nabízí.

Nakolik jsou protesty ukázkou nespokojenosti a nakolik neschopnosti smířit se s výsledky voleb, jak často zaznívá od těch, kdo stojí na straně prezidenta Miloše Zemana a premiéra Andreje Babiše? Umí Češi respektovat výsledek voleb?

A jaké výsledky by asi všechny uspokojily? Podle všech klasických teorií demokracie lid – nevím, jestli se to slovo ještě smí používat – odevzdává na časově ohraničené období právo jej zastupovat stranám či hnutím. V tomto časovém období se snaží většinou zvolená reprezentace dokázat, že volba byla správná a prospěšná. Menšinová uskupení pak mají čas na uvažování, v čem voliče neuspokojila a jak své programy, personální obsazení leadrů a chování vůči veřejnosti modifikovat tak, aby v následujících volbách uspěla. Mají-li jako dominantní program skandalizování většiny, která vzešla z voleb, nikoli pozitivní program, kýžených cílů dosáhnou jen málokdy. Většina Čechů výsledky voleb podle mne respektuje. Určité skupiny, jejichž ambice nebyly opakovaně uspokojeny, prožívají frustraci. Povýtce jsou to skupiny, jejichž ambice nebudou uspokojeny nikdy. Nepožívají totiž důvěru většiny společnosti, důvěru v to, že by reprezentovaly jejich zájmy. Nepožívají důvěru většiny lidu, jak by to asi formuloval Abraham Lincoln.

Pokud jde o výročí, na akademické půdě vystoupil například i komunistický generál Alojz Lorenc. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy se potkal v rámci jednoho diskuzního panelu s veřejnoprávním reportérem

Markem Wollnerem. Ten byl přítomností Lorence šokován a ptal se, kde je policie, která by Lorence „sebrala“. Lorenc byl totiž v České republice odsouzen na čtyři roky, před rozsudkem ovšem utekl na Slovensko, kde dostal podmínku. Má Marek Wollner pravdu? Je diskuze s každým prospěšná, nebo některé osoby do veřejného prostoru prostě nepatří?

Považuji to za ne příliš šťastnou epizodu s příliš očekávaným průběhem a koncem. Jen málokdo považuje za užitečné diskutovat s kdekým. Efekt takové diskuze je marginální. Nepřísluší mi ale právo uvedený příklad hodnotit, jelikož jsem této události nebyl přítomen. A přiznám se, že toho ani nelituji. Kdybych byl pozván, určitě bych účast odmítl. Proč by mě mělo zajímat povídání pana Lorenze třicet let po 17. listopadu 1989, si opravdu neumím představit. Přínos by měli posoudit spíš zúčastnění studenti.

Ukrajina vyhlásila v některých oblastech válečný stav na 30 dní kvůli blokování svobodné plavby Kerčským průlivem ze strany Ruské federace. Ta zajala tři lodě ukrajinského námořnictva a 23 námořníků. Česká vláda už vydala stanovisko, ve kterém vyžaduje okamžité propuštění, Rusko tvrdí, že jde o provokaci a promyšlenou taktiku. Téma kolem Ruska je stále citlivější, dokážeme objektivně vnímat informace ze všech dotčených stran? Nevím jak kdo. Já se nepovažuji za všeználka. Jen nevím, co jsou to objektivní informace? Jaké mají znaky, aby tak byly kvalifikovány? Objektivně mohu říct za sebe jediné – přeji si dožít bez toho, že bych se stal svědkem, či obětí válečného konfliktu. A totéž přeji svým dětem a vnoučatům.

Máme za sebou hlasování o vyslovení nedůvěry vládě. Pro bylo 92 poslanců, proti 90, opozici tedy chybělo 9 hlasů. Co si o nedávné sněmovní diskuzi myslíte? A co ukázala o české politice?

Diskuze ve Sněmovně nepřinesla žádné překvapení. Bohužel. Podle mého skromného názoru bych diskuzi ve Sněmovně považoval za překvapivou a také užitečnou, pokud by byla vedena o užitečných zákonech, které by přinášely prospěch české společnosti. Definici toho, co se skrývá za pojmem diskuze, ať si poslanci vyhledají na internetu.

Čí úspěch, či neúspěch jsme zaznamenali? Jak vnímat jednání sociální demokracie, která na hlasování samotné opustila sál?

Neúspěch jsme utrpěli všichni, kdo věříme v prospěšnost zastupitelské demokracie.

Andrej Babiš

ANO 2011 předseda vlády

Sympatizovat Profil

Položit dotaz Odpovědi

Hodnotit Štítky

Babiš se chlubí, že jeho vláda funguje, že v zahraničí nás výborně reprezentuje, že země prosperuje. Jak hodnotíte činnost vlády vy bez ohledu na všemožné aféry?

Anketa

Co soudíte o Andreji Babišovi

Je to dobrý politik a čestný člověk 8%

Má své vady, ale podporuji ho

78%

Nemyslím si o něm příliš dobrého 10%

Nenávidím ho

4% hlasovalo: 27620 lidí

Nejsem politolog ani ekonom. Mám své povolání a snažím se, aby instituce, pro kterou pracuji, byla mou prací slušně reprezentována. Výsledky kterékoli vlády lze hodnotit teprve s odstupem. Obdobně pak výsledky práce dobře placených zástupců lidu ve Sněmovně. Zahraniční prezentace premiéra je podle mého názoru pro Českou republiku prospěšná. Zcela nepochybně prospěšnější, než jednání některých českých europoslanců.

Jaroslav Plesl řekl, že bylo od Seznamu nezodpovědné, že se rýpal v soukromí Andreje Babiše, zejména jeho údajně psychicky nemocného syna. Šlo o narušení soukromí a překročení pomyslné čáry, za kterou se nechodí? Je to trefná poznámka, nebo jen Plesl hájí zájmy s ním spřízněného Babiše? Je namístě novinářské duo Slonková–Kubík pochválit, nebo spíše kritizovat?

Že se jednalo o narušení soukromí, o tom snad nikdo nepochybuje. Že k tomu byly použity nástroje, jejichž legalita je sporná, zdá se mi být evidentní. Že si bydliště syna A. Babiše nenašli v telefonním seznamu, to je zřejmé i dětem z obecné školy. Že se zveřejněním čekali snad měsíc na 17. listopad, důvěryhodnosti zmíněným nepřidá. Že se dlouhodobě zabývají bádáním v záležitostech osob, či osobností pouze na jedné straně polarizované společnosti, jistě nikomu neuniklo. Jestli to dělají na objednávku, nebo z přesvědčení, se patrně nedozvíme.

Výsledek je však podle posledního průzkumu veřejného mínění opačný, než vámi zmínění chtěli patrně dosáhnout. To jsou ale paradoxy, jak říkával občas prezident Havel.

Prezident Miloš Zeman prohlásil, že pokud vláda padne, znovu Andreje Babiše pověří jejím sestavováním. Souhlasíte s tímto krokem? Co ho k tomu vede?

Jmenovat politika pověřeného sestavením vlády je ústavní pravomocí prezidenta. Prezident Zeman to udělal s podmíněným předstihem, což je sice nezvyklé, ale Ústava ho v této věci neomezuje. Rozhodně si neosobují právo Ústavu hodnotit. Na motivy rozhodnutí prezidenta se musíte zeptat jeho. V každém případě se nakonec ukázalo, že k takovému kroku nebyl důvod.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?goto=182543-lidi-v-socialni-nouzi-mezi-demonstranty-nenajdete--reziser-svoboda-sleduje-ty--kteri-chodi-opakovane-na-protivladni-protesty.-a-ma-pro-ne-spatnou-zpravu.html>

S*ačky, kadibudky, Němcová. Senátor se omlouvá, ale jinak kauzu Babiš komentovat neumí. A je toho víc

3.12.2018 [politicke-listy.cz](http://www.politicke-listy.cz) str. 00

Hans Štembera, Senátor Jaroslav Doubrava

ROZHOVOR „Americká administrativa situaci cíleně hroťí, protože ví, že Rusko je slabé a je třeba ho ještě více oslabit.“

Nerostné bohatství Ruska je příliš lákavé!“ říká k tomu, co se děje mezi Ruskem a Ukrajinou, senátor Jaroslav Doubrava. V rozhovoru pak rozhodně nešetřil českou politickou scénu ani novináře Slonkovou a Kubíka. „Jejich reportáž je ukázkou neskutečného hnusu, ze kterého musí slušnému člověku být na zvracení. Navíc byla o ničem,“ říká senátor k reportáži, ve které promluvil Andrej Babiš mladší.

Pane senátore, hned na úvod našeho rozhovoru se zeptám, co říkáte na to, co se děje v těchto dnech na Ukrajině a v Rusku? Máte nějaké informace z tamního tisku? Co se tam ve skutečnosti děje?

V podstatě v Rusku se spekuluje, jaké další provokace si ještě Ukrajinci vymyslí. Nehovoří se ale jenom o tom, rozebírá se i nebezpečí ukrajinských diverzí, které by měly poškodit Rusko. A ty vidím jako podstatně pravděpodobnější než jakoukoli akci Ruska proti Ukrajině. Nejzajímavější je, že tyto úvahy nejsou jenom z ruských hlav, ale v řadě případů jde o překlady a citace ze západního tisku. I na Západě je dost lidí, kteří si o fašistech na Ukrajině a americkém vměšování nedělají iluze.

Fotogalerie: - Orbán v Senátu

Anketa

Podporujete Viktora Orbána?

Ano

97%

Ne

3% hlasovalo: 5374 lidí

Například 28. 11. 2018 lze vyčíst z „Nezavisimoy gazety (Nezávislých novin)“ varování od agentury Reuters o nebezpečí zaminování Azovského moře ukrajinskými šmejdíky. Nejde jenom o to, že by psychopatické vedení západní (kyjevské) Ukrajiny lidem na pobřeží zaminovalo přístupy k ukrajinským přístavům a místům, kde by hrozilo vyloďení „ruských agresorů“, a byly jenom ponechány koridory pro ukrajinsky prověřené lodě. Nebezpečím mohou být i rybářské lodě – nepozorovaně „vytrousí“ miny v rámci provokativní strategie Kyjeva. Když na minu narazí cizí loď, Ukrajina okamžitě prohlásí Rusko za viníka. Vždyť Rusko ovládá Azovské moře a je to přece ruská vina. Prostě, kdo chce psa bít, hůl si vždycky najde. Ostatně ve vymyšlení, jak nenaplnit minské dohody, aby tu hůl na Ruskou federaci měl, je Porošenko velmi vynalézavý. Lidé na Ukrajině už ho začínají mít plné zuby. On v panické hrůze, že ho nezvolí znovu, je schopen kdejaké voloviny.

Kam až podle vás může takto vyhrocená situace dojít?

To nezáleží ani na Rusku, ani na Ukrajině, ale na amerických tajných službách. Ty hlavně mají o stále vyhrocování situace zájem, aby splnily stranický příkaz soudruhů jestřábů z Washingtonu, ti jsou skutečnými pány Ukrajiny. Vždyť se oficiálně Američané přiznali, že vydali pět miliard dolarů na pomoc „demokratické“ opozici na svržení řádně zvoleného prezidenta, aby nakonec došlo k převratu v rámci Majdanu.

Jak by se podle vás měly k této situaci postavit Amerika a EU? Angela Merkelová řekla, že se pokusí zmírnit napětí mezi Ruskem a Ukrajinou, její názor sdílí i prezident Zeman.

Americká administrativa situaci cíleně hrotí, protože ví, že Rusko je slabé a je třeba ho ještě více oslabit. Nerostné bohatství Ruska je příliš lákavé! Zejména když Američané už nemohou tak beztravně rabovat nerostné bohatství Afriky a dalších. Přitom mediálně se snaží hrozit tím, že Rusko bezmála chce obsadit nejen hospody v Lotyšsku, ale i například mnichovské hospody. V EU vládou proameričtí vlezdoprdelisté, takže tato svoloč udělá, co si budou Američané přát. A Merkelová? Když se jako blbá slepice zachovala při útoku nelegálních migrantů do středu Evropy, co asi může s Putinem vyřešit? Myslím, že pro obyčejného Rusa je Merkelová jenom německá politická čím dál větší nula, dá se říci, odborně řečeno, řitní alpinistka plácající nesmysly. Například v sobotu odpoledne se objevilo v ruském tisku, že Krymský most nemůže zasahovat do navigace v Kerčské úžině, jak v zahraničních médiích krafala německá Angela. Řekla totiž, ona necná Merkelová, že v důsledku výstavby mostu přes úžinu se lodní podmínky v Kerčské úžině údajně zhoršily. Agentura TASS ale v sobotním článku upozornila, že: „Podle průzkumu Rosmorrechflot se v období od ledna do října 2018 zvýšila intenzita dopravy přes Kerč o více než 12 % ve srovnání se stejným obdobím v roce 2017.“ Z obou stran se na slaných mokřících vlnkách pohupovalo cestou sem a tam „více než 16,7 tisíce lodí včetně 162 plavidel, jejichž délka přesahuje 160 metrů“. Prostě fakta nemají nic společného s politikou a okecat se nedají! Když se podíváme k nám, situace na politické scéně vyústila minulý týden v hlasování o vyslovení nedůvěry vládě. Opozici nakonec chybělo devět hlasů. Co na to všechno říkáte, co by pro ČR podle vás znamenaly předčasné volby? A myslíte, že k nim dojde?

Myslím, že šlo o další nedomyšlenou hysterii. Plácnutí do vody. Pochybuji, že opozice se ve snaze ukázat se a mít možnost plácet nesmysly, myslěla dál než na zítřejší ráno. Nejsou žádné signály toho, že by v nových volbách měla lepší výsledky než v předchozích.

ČSSD se hlasování nezúčastnila, T. Okamura se nejprve postavil po bok předsedů stran bývalého Demokratického bloku a Pirátů, aby poté svá vyjádření omezil na to, že chce ve vládě nahradit ČSSD. Prezident Zeman uvedl, že pokud vláda padne, pověří sestavením nové opět Andreje Babiše. Kdo z politiků se k situaci postavil čelem a kdo to naopak „neustál“ se ctí?

Nejsolidnější nadhled si podržel bývalý prognostik Zeman, dnes naštěstí zaměstnaný jako prezident republiky. Emocím nepodléhala KSČM, babišovci se snažili zachovat si důstojné mlčení, sociální demokraté jsou tradičně vychcaní, ještě více než Okamura, takže nakonec udělali to, co udělali, opozice byla v pozici zfetovaných trollů. Samuraj Okamura je neřízená stfela. Jeho jediným kladem je, že je důsledně proti migraci a velmi ostražitý kolem EU blázince. Úsměvný byl požadavek, aby z vlády odešel jen Babiš. Asi ti křiklouni netuší, k čemu by došlo odstoupením předsedy vlády. Nejsem jeho přívržencem. Ale jsem přesvědčen, že ta jejich hysterie pramení z toho, že vidí úspěšnost vlád pod vedením Babiše. Úspěšnost, o které se jim ani nesnilo.

Reportáž Slonkové a Kubíka, kde mluvil Andrej Babiš mladší, někteří chválí s tím, že je to výborná investigativní práce, další ale mluví o tom, že toto už bylo „přes čáru“. Jak to vidíte vy? A co při této příležitosti říci o nezávislosti médií?

Jejich reportáž je ukázkou neskutečného hnusu, ze kterého musí slušnému člověku být na zvracení. Navíc byla o ničem. Vše bylo již v policejních spisech. Šlo jenom o účelové vyvolání politické hysterie. To nebyla investigativní práce, ale investigativní stupidita a špína. Před pár dny nějakí supergéniové odhalili, kde přesně prvorozené babišátko pobývalo se svou ruskou sexuální kamarádkou. Jako by to byl nějaký supervýznamný politický objev. Prostě někde byli. Proč nepátrali, které kadibudky v té době navštěvovala třeba modroptáčí poslankyně Němcová? To by mělo stejný význam. A odhalení, že mladobabišovská dívčina byla proruský orientovaná? No hrůza! Ti tulpasové si neuvědomují, že drtivá většina občanů v referendu rozhodla o připojení Krymu zpět do Ruské federace. Co si o těchto investigativních sračkách (omlouvám se, ale vhodnější výraz asi není) myslet?

Jaroslav Doubrava

S.cz senátor

Sympatizovat Profil

Položit dotaz Odpovědi

Hodnotit Štítky

A co vlastně říkáte na celou situaci kolem Babiše, jeho staršího syna a Čapího hnízda?

Nic. Od toho je policejní vyšetřování, případně soudní projednávání čili za pár let se dozvíme verdikt. Já jsem trpělivý. Nejsem vyšetřovatel, abych věděl, o co skutečně jde. Osobně si myslím, že vyšetřování se táhne tak dlouho jen proto, aby řvouni typu Kalousek a přiblíbí sluníčkáři měli neustále možnost skandalizovat Babiše, svolávat křiklouny na náměstí, rozdávat demisní plakátky, aby jimi mávali, a to vše prý za 500 Kč na hodinu! Nevěřím, že by Babiš byl tak hloupý, aby porušil při žádosti o dotaci zákony. Někdo vše kontroloval, někdo rozhodl nejen o žádosti, ale i o přiznání dotace. Pod každým krokem je někdo podepsaný a zaručil tak správnost. Tak oč jde?

Mimochodem, reportáž, ve které mluví Andrej Babiš mladší, přišla zrovna v období, kdy jsme si připomínali 29 let od sametové revoluce. Jak v tomto kontextu vnímáte náladu ve společnosti? Do ulic vyrazily tisíce lidí,

květiny od prezidenta Zemana i premiéra Babiše skončily v koši. Lze to chápat tak, že česká společnost je do značné míry opravdu aktivně našťvaná, nebo jde o akci pražské bubliny?

Pro některé lidi včetně vzteklého Kalouska a bosorky Němcové to je hobby. Tak ať si hrají. Mají se lidé dívat na TV stupidní seriály třeba o špinavé zahradě v nemocnici, nebo jít na mejdan na nějaké náměstí, a ještě si to prý nechat zaplatit? Druhé řešení, jít na politický mejdan je lepší pro tělo, protože oni se člověci alespoň projdou, což je také forma tělocviku. Pokud jste to sledovala, pak ty zhovadilosti se uskutečňovaly především přiblížky v Praze. Obrátila se na mne jedna paní, abych inicioval vyčlenění Prahy z republiky a pak bude v republice klid. Myslím, že ten nápad přesně situaci vystihuje.

Když mluvíme o výročí 17. listopadu, na akademické půdě vystoupil například i komunistický generál Alojz Lorenc. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy se potkal v rámci jednoho diskusního panelu s veřejnoprávním reportérem Markem Wollnerem. Ten byl přítomností Lorence šokován a ptal se, kde je policie, která by Lorence „sebrala“. Lorenc byl totiž v ČR odsouzen na čtyři roky, před rozsudkem ovšem utekl na Slovensko, kde dostal podmínku. Má Marek Wollner pravdu? Je diskuse s každým prospěšná, nebo některé osoby do veřejného prostoru prostě nepatří?

Od roku 1989 to již bude brzy 30 let, takže téma to již je nudné, ošoupané. Proto pozvání generála Alojze Lorence nebylo nic více než okořenění už nudného tématu. Já v tom problém nevidím. Když se v televizi mrcasí vrah Kajínek, proč by nemohl něco povídat na univerzitní fakultě generál Lorenc? Jen diskutujeme můžeme dobrat pravdy. Víte, nejvíc o demokracii vyřvávají ti, kteří se jí nejvíc děsí, kteří o ní nemají páru, a tak diskriminují i strany zvolené v demokratických volbách a označují toho, kdo se jim nehodí a nepodřídí za extremistické a nedemokratické. Bylo by to úsměvné, kdyby to nebylo tak smutné.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

URL| http://www.politicke-listy.cz/?goto=182513-s*acky--kadibudky--nemcova.-senator-se-omlouva--ale-jinak-kauzu-babis-komentovat-neumi.-a-je-toho-vic.html

Jak to vidí Josef Šlerka

3.12.2018 ČRo Dvojka str. 01 08:30 Jak to vidí

Vladimír KROC, moderátor

Hostem pořadu Jak to vidí je dnes sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky Josef Šlerka, dobrý den.

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Příjemný poslech vám přeje Vladimír Kroc. V polovině listopadu jste pořádali novinářské fórum. Jaký o něj byl zájem?

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

My jsme byli mile překvapeni, protože to byl první ročník a vůbec jsme netušili, co bude. Bylo to zadarmo, takže se přihlásilo asi 330 lidí, nakonec jich dorazilo 200, což předčilo naše očekávání, takže my jsme spokojeni. Výborný bylo, že dorazili jak začínající novináři, tak zkušení novináři, tak ale i studenti žurnalistiky. Takže doufám, že v tom budem pokračovat.

Vladimír KROC, moderátor

Mezi tématy byla česká investigativní novinařina. Co zajímavého v té souvislosti zaznělo?

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

My jsme při té, při té kompozici vlastně toho, toho fóra chtěli, aby zaznělo i to, že investigativní novinařina nejsou jenom ty velké reportáže nebo jenom vlastně práce třeba s úniky ze spisů nebo s blíže nedefinovanými zdroji, ale že má různé podoby, takže kromě Jaroslava Kmenty, který je takový nestor české investigativní žurnalistiky, tam byla Pavla Holcová, která mluvila o tom, že vlastně tři čtvrtiny čtyři pětiny její práce je celkem nezáživný čtení spousty dokumentů a vyhledávání vztahů v těch dokumentech, anebo Honza Cibulka ze Samizdatu, který je spojený s Českým rozhlasem, který mluvil vlastně o tom, jak složité je získávat data pro to, aby se nad nimi mohla dělat nějaká další analýza, protože investigativní novinařina není jenom ten adrenalin toho, že zjišťujete něco, ale je to taky /nesrozumitelné/, prostě práce, kterou ten člověk musí udělat nad, nad konkrétními daty, a to je věc, která často nebývá vidět.

Vladimír KROC, moderátor

Není to jenom natáčení skrytou kamerou. Jak se tedy díváte na reportáž Sabiny Slonkové a Jiřího Kubíka ze Švýcarska o Andreji Babišovi mladším, která pochopitelně tedy vyvolala velký rozruch. Nacházíte, myslím konkrétně v té reportáži, v práci novinářů nějaký etický poklesek, jak jsou často pranýřováni?

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Ne, já si myslím, že vlastně celá ta reportáž by mohla sloužit jako základ takového pěkného semestrálního semináře na žurnalistice, protože ona v sobě obsahuje spoustu zvláštních nebo spoustu zajímavých věcí, ne zvláštních. Tak první věc je ta celá debata toho, za jakých okolností mohou či nemohou novináři se chovat, jak se říká anglicky, transgresivně, to znamená jako překročit nějaké normy, neříkám zákon, ale normy, a aby to bylo ještě akceptovatelné. Běžně o tom mluvíme jako o problému toho, že jsou to, že to mohou udělat ve chvíli, kdy existuje veřejný zájem. To znamená, když by ty normy jako neporušili, tak by vlastně byl poškozen ten veřejný zájem, lidé by se nedozvěděli něco, co je jako důležitější. Ta invaze tam je a je to tak, že prostě k ní dochází. V Čechách máme velkou krizi toho, co je veřejný zájem. Nemůžeme se vlastně domluvit na tom, co je veřejný zájem. Nicméně já se domnívám, že v tomhle případě ten veřejný zájem tam existoval a můžeme vést celou jako debatu o, o tom, jak to skutečně je, ale ten veřejný zájem, aby se ukázalo, jaké propojení tam je, kdo to je, celá ta vlastně šílená vazba na Krym a podobně, čili veřejný zájem tam byl. Druhá věc, která je tam strašně zajímavá, je ten žánr. Já bych osobně třeba tenhle žánr nevolil. Přejde mi, že ten žánr, který směřuje k bulvarizaci té věci, a vlastně místo důrazu na tu informaci, tam jako úplně rovnocenný, ne-li převyšující dává důraz na to, jak to probíhalo, na tu metodu, na tu osobu těch novinářů a podobně. Myslím si, že tomu ve finále ublížilo, že vlastně u řady lidí je ten žánr tak jako nepřekonatelný, že vlastně odpor k tomu žánru posílil i odpor k tomu, co tam zaznělo. Čili já bych třeba ten žánr nevolil. A je tam spousta takových takových prvků a bylo to opravdu zajímavý se v tom vlastně pohrbat. Ale ten hlavní, ta hlavní otázka je veřejný zájem versus přerušení těch norem a ten žánr. Myslím si, že veřejný zájem tam stoprocentně byl, žánr bych volil úplně jiný.

Vladimír KROC, moderátor

Čili jinými slovy, ta forma je pro vás diskutabilní, ale ten obsah v pořádku i třeba díky tomu, že oni pokud vím, tak se zpětně Andreje Babiše mladšího dotazovali mailem, připomněli mu, že jsou novináři, že tedy přiznali se, že ho skrytě natáčeli a že chtějí tu reportáž použít a on to proti tomu neprotestoval.

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Tak a přesně to, co popisujete, je důsledek toho žánru, jo, že kdyby, kdyby zvolili jiný žánr, tak celá tahle ta, celé tohle to zmatení nemuselo, nemuselo proběhnout.

Vladimír KROC, moderátor

Neměli bychom si dát pozor na takové to časté shazování žurnalistů ze strany zejména politiků? Ptám se i v té souvislosti, třeba co se nebo když víme, jak to daleko zašlo na Slovensku, třeba hyeny, nevím, jestli je to v pořádku.

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Já myslím, že to je součást širšího, širší rétoriky, kterou politici často používají. Novináři ve velmi neutrálním slova smyslu patří k elitám té země. A teď se omlouvám za to slovo, já ho nemyslím jako hodnotící, jako je to, prostě jsou to lidi, kteří mají schopnost formovat jako názory společnosti v nějaké oblasti, stejně jako k elitám patří lékaři nebo vysokoškolští profesori nebo právníci, prostě to jsou elity v neutrálním slova smyslu. A dnešní politika je postavená na tom, že vlastně říká lidem, a politici říkají, ne my, to ty elity vás zradily, my jsme ty, co vás před těma elitama zachráněj, a což je samozřejmě lež, ty politici jsou elita úplně stejná jak ty ostatní, ale lžou prostě v tomhle ohledu lidem, že oni jsou něco jiného, a tím pádem ty útoky na ty novináře jako jsou součástí té rétoriky obecně. No, a samozřejmě jedna z úloh novinářů, jedna z úloh, ne jediná, je kontrolovat politiky. A vzhledem k tomu, když se podíváme na českou politickou scénu, kolik vlastně špíny v minulostech těch politiků a přítomnosti je, tak je pochopitelné, že se rádi na tom svezou.

Vladimír KROC, moderátor

Hostem konference byl taky britský novinář John Lloyd, autor knihy Žurnalistika ve věku teroru. O čem mluvil?

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Já se přiznám, že jeho přednášku jsem vynechal, protože jsem zajišťoval židle. Je to úplně hrozné doznání. Nicméně tím, že nám přišlo tolik lidí, tak já jsem běhal, běhal kolem a přinášel jsem židle a musím se hrozně omluvit, ale jeho přednášku já jsem neslyšel.

Vladimír KROC, moderátor

Tak aspoň je to příklad toho, že nemáme úplně domluveno to, o čem se bude mluvit, takže to není nacvičeno takříkajíc. Co tedy zaznělo na novinářském fóru, zkusím to ještě jednou, na adresu médií veřejné služby? To už židle byly v pořádku.

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

V zásadě, v zásadě ta diskuse v tomhle ohledu je pořád stabilní, je to, je to v širším slova smyslu ta otázka toho, do jaké míry vlastně veřejná do jaké míry plní tu službu. Shoda je víceméně na tom, že plní, jo. S médii, s veřejnoprávními médii jsou v tomhle kontextu spíš jiné problémy, jo. V tom, jak je ta společnost polarizovaná, anebo aspoň je tak prezentovaná. Já si myslím, že to s tou polarizací je ještě složitější, tak vlastně často je problém věcně kritizovat přešlapy, který se v tý produkci veřejnoprávních médiích stanou. A oni se stávají. To není tak, že by se nestávaly, ale ve chvíli, kdy je začnete kritizovat, tak se často dostanete vlastně do sporu s těmi, kdo tvrdí, že tím, že kritizuje tu práci veřejnoprávních médií, tak vlastně nahráváte té takzvané druhé straně. No, a obráceně ta takzvaná druhá strana často kritizuje věci, který jsou naprosto přirozený. A myslím si, že asi ten největší zmatek, který se tam děje, je pořád ten, jestli ta požadovaná vyváženost znamená nutně vyváženost vcelku vysílání nebo vyváženost pořadu. Existuje nález, nález Ústavního soudu ve věci vysílání televize Nova, který ukazuje, že tou vyvážeností se spíš myslí jako vyváženost vcelku toho vysílání. A druhá věc, jestli vyváženost znamená, že musí nutně dostat ta druhá strana prostor, aby mluvila, jo, zda jako referování o tom, jaký je její názor, není dostatečnou, není dostatečnou částí té vyváženosti, protože vidíme u politiků toho extrémního spektra, jako je třeba Tomio Okamura, že vlastně jako unášejí ten veřejný prostor, že vlastně využívají, a když jim, když se jim dostane nějaké silné oponentury, tak prostě s těmi médii přestanou mluvit.

Vladimír KROC, moderátor

Institut komunikačních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy uspořádal debatu s názvem Listopad 1989, pozval na ni i Alojze Lorence, který ten byl tedy v roce 1989 faktickým šéfem Státní bezpečnosti. Co si o tom myslíte?

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Já teda musím dneska vypadat jako takovej posedlej literární teoretik, protože řeknu zase slovo žánr, jo. Já si myslím, že problém té debaty nebyl v tom, že na akademické půdě vystupuje generál Lorenc, problém té debaty byl v tom formátu. Generál Lorenc kdyby se účastnil uzavřeného semináře studentů a bylo to vedeno tak, aby

jako studenti skutečně s ním mohli hovořit a byl takřkajíc jako subjektem zkoum... nebo objektem zkoumání, tak by mně to přišlo vlastně docela fajn, byť z minulosti akademické víme, že tohle je problematický moment. Na filozofické fakultě, a teď se omlouvám, možná už je to patnáct let dokonce zpátky, probíhala velká debata a byly tam i nějaké vlastně "kázeňské" postihy pro jednoho z pedagogů za to, že přizval na takovýhle uzavřený seminář neonacistu, jo. Čili ani tohle není rozhodně, ale já si myslím, že tam problém nebyl. Problém je ve chvíli, kdy je to pořádáno jako veřejná debata, to znamená, vlastně ty hosti jsou jaksi autorizováni tou fakultou jako hosti té fakulty, nikoliv jako objekty zkoumání, a ještě větší problém je, když se vlastně ukáže, že ta veřejnost převálcovala tu debatu, takže ten avizovaný záměr, že studenti si můžou vyzkoušet, ptát se jako estébáka na to, jak to bylo, tak se vlastně vůbec nenaplnil. Čili já bych volil vlastně úplně jiný formát. Nicméně je to právo jaksi fakulty si s tím dělat co chce, právo ostatních je říct, že se jim to nelíbí.

Vladimír KROC, moderátor

Americká televize CNN dala výpověď svému komentátorovi Marku Hillovi za jeho výroky v OSN k Mezinárodnímu dni solidarity palestinským lidem. Hill, který je tedy nejenom televizní osobností, ale také akademik a občanský aktivista, v OSN mluvil o nutnosti ukončit izraelské násilí a osvobodit Palestinu. Co si o tom celém myslíte? Jak jsem pochopil, tak Hill netahal svoje názory na obrazovku. On vlastně žil jakoby "dvojitý život".

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Je to, je to jeden z příznaků té dnešní doby, která vlastně důsledně začala likvidovat hranici mezi soukromím a veřejným. A když se podíváte na Facebook, tak na Facebooku vlastně chcete, se chováte tak, abyste u ostatních vzbudili dojem o sobě, jaký chcete, a ale zároveň máte prostě pocit, že to je nějakým způsobem soukromý prostor, ve kterém vaše názory můžou jako být trošku jiné, než jak je říkáte třeba do vysílání, respektive do vysílání většinou neříkáte názory, pokud nejsou jako komentátor, tady v tom případě to komentátor byl, jestli mě paměť neklame. A myslím si, že vlastně najednou je po těch lidech požadována taková jako ucelená jednota prezentace, ať jsou, kde jsou. A myslím si, že ve finále je to vlastně hrozně stresující moment. Já jsem kdysi pro to používal paralelu, že jsme se ocitli v kalvínské Ženevě, ve které nejsou závěsy ve oknech, protože přece správný křesťan se chová tak, že nemůže nikoho pobouřit, když je mu vidět jako do ložnice. A je to podobná situace. Navíc ještě ke všemu problém vlastně nějaké veřejné debaty ve Spojených státech nebo i u nás o konfliktu mezi, mezi státem Izrael a Palestinci je nesmírně citlivý. Když se podíváte vlastně na to, jakou ta debata má dynamiku, tak zaprvé čistě ta otázka, na čí, takzvaně na čí straně jste, tak láme českou politiku, jo, názory lidí, je to vlastně hrozně diferencující prvek, jo, na čí straně jste. A zadruhé ona je opravdu zatížená, a to říkám jako člověk, který má stát Izrael velmi rád, respektive velmi respektuje to, co se vlastně podařilo a je to malý zázrak, ona je navíc vyhocená v tom smyslu, že díky tomu, jak je ta debata zatížená tou minulostí, tak do ní neustále vpadají ať už reálně, nebo podezřele, nebo, nebo podezření ze dvou extrémů. První je samozřejmě v popírání holocaustu a antisemitismus nejhrubšího zrna a na té druhé straně je to to, čemu se říká instrumentalizace holocaustu, to znamená vlastně automatický používání toho té tragédie, kterou tím ten národ prošel, pro zlehčování nějakých kroků, které za normálních okolností bysme nezlehčovali. A myslím si, že třeba extrémně v českých podmínkách se ta veřejná debata nebo komentování prakticky jako nevede a nerozebírá právě proto, že velmi rychle sklouzne do těch extrémů. No, a v těch Spojených státech je tohle velmi podobný.

Vladimír KROC, moderátor

Já bych se ještě vrátil k tomu, co jste jenom tak letmo zmínil, a to je právě chování třeba novinářů na sociálních sítích. Je tam vlastně nebo kde je ta hranice, co je soukromé, co je veřejné? Může si dovolit novinář projevit svůj osobní názor ve chvíli, kdy je to třeba zdůrazněno, že to je soukromý účet, který nijak nesouvisí s médiem, kde pracuje?

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Tak ono asi si myslet, že novináři nemají názor, je strašně naivní představa, nebo dokonce to po nich požadovat, jo, nebo že nemají, to je jako nesmysl.

Vladimír KROC, moderátor

Ono by to bylo ulehčující nic nemyslet.

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Bylo by to... Ale já jsem, já jsem v sobotu byl na konferenci Cyberspace v Brně, která se mimo jiné věnovala i současným stavům v novinářství z takového akademického pohledu, nebyli tam novináři, ale akademici, a v tom bloku zazněla otázka, do jaké míry vlastně třeba u těch investigativních novinářů hraje roli už při výběru těch témat jejich názory na svět, jo, protože jedna je metodologie a druhá věc je, jaký témata si vlastně vyberou, jo. A faktem je, že ta objektivita neznamena, že nemáte názor, objektivita znamená, že nezapřete tomu nebo nepředpojatost znamená, že nezapřete tomu čtenáři, posluchači, divákovi nějakou informaci, která by mohla změnit to vaše vyznění reportáže a je skutečně validní. To je objektivita, nikoliv to, že nemáte názor. A jiná věc je, že my v Čechách hodně, když se řekne novinář, tak si představíme komentátory, jo. Myslím si, že to je velká chyba a velký problém českého vnímání médií, že novináři jsou pro nás primárně Šídlo, Honzejk, Mitrofanov. Jasně, to jsou jako komentátoři a ty názor mají a budou ho projevovat, protože ostatně platíme buďto svým časem, nebo časem a penězi za jejich názory, protože chceme vědět, co si myslí, takže překvapení, že mají názor, je fakt divný. No, a pak je, pak je tam ta vrstva, kdy to jsou skutečně novináři, největší překvapení bývají u sportovních novinářů, že se sportovní novinář, proboha, sportovní novinář si něco myslí, jo. A já si myslím, že je vlastně dobře, že je to vidět. A já si myslím, že vlastně je dobře, že ty lidi můžou vstupovat do té diskuse, na tom Twitteru se jich můžete zeptat. A myslím si, že to do určité míry pomáhá demýtizovat tu naši takovou jako upjatou představu o tom, že ti novináři jsou buďto prodaný, nebo že jsou poloboží, jako...

Vladimír KROC, moderátor

Vzdělávací program Jeden svět na školách společnosti Člověk v tísni chce se zaměřit na větší podporu učitelů při mediální výchově. Proč musí vlastně neziskovka suplovat stát v tomhle?

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Ale tak neziskovky přece supluje stát úplně běžně ne, to, to není, to není...

Vladimír KROC, moderátor

Já vím, ale jestli by, jestli by...

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Když se podíváme na tu scénu u nás a kdekoli jinde, tak zjistíte, že jako neziskovky je jako zlevněná verze státního starání se.

Vladimír KROC, moderátor

A proč konkrétně? Třeba ... Proč mediální výchova teď vypadá, že tak pokulhává, že je potřeba akutně s tím něco dělat?

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

V první řadě je zapotřebí si uvědomit, že problém té mediální výchovy je relativně nový. Když se vrátíme, když se vrátíme jako zpátky v čase, tak je to věc, která se začala silně diskutovat vlastně tak spíš čtyři pět let zpátky. A když se podíváte na způsob, kterým funguje ministerstvo školství vlastně za celou tu dobu, myslím si, že jako životnost ministra školství je tak rok a půl, jo, nebo dva roky při tom střídání těch vlád, tak vlastně kulhá veškerý zavádění něčeho koncepčního. To je zapotřebí říct, jo. Druhá věc je ta, že problém toho mediálního vzdělávání je komplikovaný i v tom, že nejde o to, že bysme měli mediálně vzdělané učitele, kteří by jenom předávali tu znalost, ale jde o to, že vlastně nemáme dostatek těch mediálně zdatných jako mediálně vzdělaných jako učitelů. Na to ukazuje celá řada výzkumů. To znamená, že ten problém je ještě jakoby větší v tomhle tom kontextu. A neziskovka Jeden svět, teda ten projekt Jednoho světa na školách, když se dlouhodobě vlastně pracuje v tom prostředí, tak je vlastně dost přirozený, že do toho vstupuje nějaký program, ve kterém se snaží vlastně tuhle tu situaci, tuhle tu situaci řešit. Pravda je taková, že vlastně dokud se z mediální gramotností nebo z mediálního vzdělávání nestane státní agenda, tak to budou vlastně dobré pokusy, ale bude

to spíš takový hašení toho, co je. A druhý problém je samozřejmě ten, že nám se zvětšuje vlastně propast mezi různějma typama škol. Na jedny straně jsou tady gymnázia, který si myslím, že vlastně nemají problém úplně tenhle ten, jako myslím si, že většinou, většinou je to, většinou ty lidi jsou vlastně mediálně dost zdatný, jenže to je daný tím, že oni reprodukuje vlastně sociální status a znalosti svých rodičů. Daleko větší problém jsou, jsou prostě učňáky a instituce tohoto typu, který taky reprodukuje ty statusy a reprodukuje ty znalosti, a tam je ta situace vlastně strašidelná. Fatima Rahimi nedávno mluvila, z Deníku Referendum, kde psala velkou reportáž o hate speech vlastně a o, o, o normalizaci nenávisti, tak mluvila o svých zážitcích, když objížděla ty učňáky a vlastně říkala, že na těch učňácích skutečně ty studenti jako nic nečtou a ty nejchytřejší ve třídě čtou Aeronet, protože jsou vlastně dost chytrý na to, aby věděli, že ten stát jim lže, tak čtou to nejlepší z té dezinformační scény. A když se zamyslíte nad tou logikou, tak tohle je něco, co je zapotřebí, s tím je zapotřebí jako pracovat a s čím je zapotřebí nějakým způsobem vzdělávat.

Vladimír KROC, moderátor

Microsoft vyhrál vojenský kontrakt ve výši skoro 500 milionů dolarů, aby americké armádě dodal sto tisíc svých brýlí s augmentovanou realitou. Nejprve co je to ta rozšířená realita, co je tím myšleno?

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Tohle je strašně zajímavá věc a tady se přiznám, že tak jak, tak jak jste mě nachytl s tím ... s tím BBC, tak tady, tady já mám tohle téma hrozně rád.

Vladimír KROC, moderátor

To jste mi nadhodil vlastně. Já jsem se ho rád ujal.

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Tak. Ne proto, že ... ne proto, že bych měl rád jako tu dotyčnou firmu nějak jako, je to fajn firma, jo, ale to, co je na tom zajímavý, je osud té technologie té rozšířený reality nebo dneska se mluví taky o Mixed Reality a podobně. My jsme jenom pro posluchače rychle úvod. Jedna věc jako virtuální realita, to znamená nějaké přístroje, které vás obklopí nějakou úplnou změnou toho prostředí, do které vy se jako ponoříte a jste někde jinde, jo. To je, to jsou všechny ty helmy, všechny ty virtuální brýle a celá tahle ta věc. A jiná věc jsou vlastně rozšířená realita nebo Mixed Reality, které což jsou technologie, které jsou schopné do toho, jak vy vnímáte ten svět, přidat novou vrstvu, kterou vy vidíte. Jakoby, jakoby jsou schopný vám nabídnout prolnutí mezi tou realitou a mezi tou technologií. Na té úplně nejjednodušší rovině si to můžete představit tak, že vlastně můžete jít po ulici a koukat se na budovy a rovnou u těch budov vidět třeba informace z Wikipedie a vědět, co je která budova zač. A tyhle ty technologie se, technologicky vzato se to pokouší řešit firmy jako Google nebo Microsoft už řadu let, a to, co je zajímavé, na jaké problém to naráží, protože ono to naráží ani ne tak na technologické problémy, jako spíš na problémy, dejme tomu, etické a právní, protože je to obrovské vpád do soukromí. Představte si, že skutečně jdete po ulici a místo toho, abyste viděl ty budovy, tak vidíte u obličejů těch lidí, jestli třeba nabízejte seznámení na Tinderu nebo jestli hráli v nějakým pornofilmu a teď to, co posluchačům může znít trochu jako divně, tak ve skutečně nic z toho divný není. Existovala ruská služba, která mapovala obličeje uživatelů ruské sítě Vkontakte na pornofilmy a byla schopná vám říct, jestli tenhle ten člověk s tímhle tím profilem nehrál náhodou v tomhle tom pornofilmu, jo. Není to nic, co bych si teď tady vymyslel od stolu, je to něco, co, co jako skutečně existovalo a vlastně to představuje obrovský zásah do soukromí. A my jsme se dostali do situace, kdy technologie vlastně předběhly naše pojetí toho, co je naše, naše sociální normy a právní normy. Týká se to celých řady oblastí, umělé inteligence, aplikací výsledků. A zdá se, jakoby bude západ stát před jako těžkou otázkou, jak držet krok se zeměmi, které si s tímhle moc hlavu nelámou, jako je třeba Čína, aniž by vlastně porušil svoje vlastní principy, a proto jsem za tu otázku hrozně rád, protože vlastně nakonec ten největším odbytíštěm se stala ta armáda, která si s tímhle tím zrovna hlavu vůbec hlavu neláme.

Vladimír KROC, moderátor

A je to třeba důvod, proč zaměstnanci Microsoftu proti tomu vojenskému kontraktu protestují?

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Jaksi byznys s armádou je vždycky byznys, na který se kouká přes prsty. A je to obchod se smrtí koneckonců. Čili já si myslím, že je tam spousta důvodů, proč být velmi opatrný. A myslím si, že jako obecně zaměstnanci IT firem, programátoři a celá tahle ta vrstva lidí je spojená spíš, dejme tomu, s nějakými liberálníma názorama. Může s tím mít určitý problém. Samozřejmě problém je, že americká armáda ve využívání těchto technologií je hodně daleko a vyvolává to celou řadu otázek. Typicky věc, kterou řeší třeba Financial Times, abych se schoval se za někoho s velkou autoritou. Před pár lety bylo používání dronů pro zabíjení lídrů teroristických skupin. To vypadá velmi ušlechtilé. Miloš Zeman mluvil v parlam... mluvil v OSN, tuším, o tom, že je to zapotřebí využívat. Financial Times jako poměrně striktně upozorňovaly na hnutí ve Spojených státech, které říká, no jo, ale jaký je potom rozdíl mezi popravou a tímhle tím, co se děje? A dobře, no, tak pokud je to zahraniční občan, tak můžeme to brát jako součást války, ale během těch let párkrát drony zabily i americký občany. Znamená to, že prezident dostal právo popravovat lidi, protože tam už se žádná válka nekoná. Jo, čili už jenom tahle ta drobnost přináší spoustu problémů a já jsem strašně zvědavý na tu veřejnou debatu kolem toho.

Vladimír KROC, moderátor

Měl jsem ještě spoustu dalších otázek, ale bohužel čas právě vypršel. Děkuju za to, že jste si udělal čas. To byl mediální analytik, sémiotik Josef Šlerka. Mějte se hezky, díky, na shledanou.

Josef ŠLERKA, sémiotik, ředitel Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky

Díky, na shledanou.

Vladimír KROC, moderátor

Příjemný poslech dalších pořadů přeje Vladimír Kroc.

Romancov: Rusko porušuje mezinárodní právo, případné nové sankce mohou zvýšit tlak na jeho ekonomiku

4.12.2018 investicniweb.cz str. 00

Anexe Krymu i incident v Kerčském průlivu jsou jasným porušením mezinárodního práva. Případné další sankce by pro ruskou ekonomiku, která již nyní není v nejlepším stavu, znamenaly další problém. Kreml vnímá zemi jako jednu z globálních mocností, pro něž (a není to jen případ Ruska) zkrátka mezinárodní právo platí jen do chvíle, než se je rozhodnou porušit. Téma v rozhovoru s hlavní ekonomkou Raiffeisenbank Helenou Horskou v rámci projektu Alter Eko rozebral politický geograf Michael Romancov z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

URL| <https://www.investicniweb.cz/video-romancov-rusko-porusuje-mezinarodni-pravo-pripadne-nove-sankce-mohou-zvysit-tlak-na-jeho-ekonomiku/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
investicniweb.cz

Bezpečnost: NATO varuje Rusko, Překreslení bezpečnostní mapy Evropy. Drolící se dohoda o likvidaci raket, Evropa v nebezpečí? Rusko-ukrajinský konflikt

4.12.2018 ČT 24 str. 01 22:00 Události, komentáře

Michal KUBAL, moderátor

Další kritika Ruska kvůli raketám středního doletu. Podle NATO Moskva porušuje dohodu o jejich likvidaci z roku devatenáct set osmdesát sedm. Spojené státy už oznámily ultimátum. Smlouvu definitivně vypoví, pokud Moskva do dvou měsíců s rozmisťováním raket nepřestane. V Bruselu to řekl ministr zahraničí Mike Pompeo po jednání s kolegy ze zemí Severoatlantické aliance. Šéfové diplomacií členských států NATO, Česko nevyjímaje, Američany podporují. Rusko jejich závěry odmítlo s tím, že ustanovení smlouvy striktně dodržuje.

Mike POMPEO, americký ministr zahraničí

Bez ohledu na úspěchy, které smlouva přinesla, musíme dnes Rusko konfrontovat s podvody ohledně kontroly zbraní. Jak jsem už řekl ostatním ministrům, naše země mají na výběr. Buď schováme hlavy do písku, nebo v reakci na jasné porušování smlouvy Ruskem použijeme zdravý selský rozum.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

A ve studiu se mnou Jakub Landovský, náměstek ministra obrany. Dobrý večer.

Jakub LANDOVSKÝ, náměstek ministra obrany, /ČSSD/

Dobrý večer.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

A do Litoměřic zdravím Alexandra Vondru, ředitele Centra transatlantických vztahů, CEVRO Institutu. Dobrý večer i vám.

Alexandr VONDRA, ředitel, Centrum transatlantických vztahů, CEVRO Institut

Hezký dobrý večer.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Pane Landovský začnu u vás. Byl jste během podvečerních hodin v kontaktu s panem ministrem Petříčkem. Zjišťoval jste od něj, jak probíhalo jednání v Bruselu?

Jakub LANDOVSKÝ, náměstek ministra obrany, /ČSSD/

Byli jsme v kontaktu naposledy těsně po poledni a to jednání je klidné. Ta situace je samozřejmě vážná a nedochází k žádným rozkolům. A ten postoj aliance je velice jednotný.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Ano. O to mi právě šlo, zda bylo potřeba některého z aliančních ministrů přesvědčovat k tomu, aby opravdu se sjednotila ta řeč nebo to bylo od začátku velmi klidné, jak jste /nesrozumitelně/.

Jakub LANDOVSKÝ, náměstek ministra obrany, /ČSSD/

Ne myslím si právě, že aliance ukazuje to, proč tu je. Ukazuje jasně, že je schopná dosáhnout jednotného postoje a vlastně i tím jasným krokem utvářet tu současnou situaci.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Pane Vondro co podle vás toto usnesení znamená? Bylo jeho přijetí nevyhnutelné a nutné?

Alexandr VONDRA, ředitel, Centrum transatlantických vztahů, CEVRO Institut

Myslím si, že je to důležitý krok. To znamená, že aliance zůstává pohromadě, že táhne za jeden provaz, ale ty velké zkoušky teprve ještě přijdou, teď je to zatím jakási vzájemná solidarita jenom za tím deklaratorním postojem. Američané, myslím, udělali jakýsi vstřícný krok, kdy dali navíc ještě dva měsíce Rusku, aby na to ultimátum zareagovalo a pak by začala ta šestiměsíční výpovědní lhůta. Čili je to nějakých zhruba osm měsíců a pokud Rusko to své chování nezmění, tak to samozřejmě bude vyžadovat pro alianci solidaritu daleko vážnější, protože to bude i solidarita o činech, nikoliv jenom o slovech.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Nicméně Rusko už dopředu výhrady Západu odmítá a z porušování INF naopak viní Washington, takže očekáváte, že Rusko nějak nezareaguje, že bude stát pevně za svým postojem?

Alexandr VONDRA, ředitel, Centrum transatlantických vztahů, CEVRO Institut

Tam jsou v zásadě tři možnosti. Buď Rusko nějakým způsobem ten svůj postoj vysvětlí, objasní tak, že to je v souladu se smlouvou. To znamená, v zásadě ustoupí. Nebo skutečně ta smlouva, to je druhá možnost, bude vypovězena a pak to samozřejmě implikuje, protože Rusové by pak ty prostředky začali rozmísťovat s vysokou pravděpodobností podél své hranice. Tak to samozřejmě může implikovat zrcadlově analogický postoj na straně evropských zemí ve spolupráci se Spojenými státy. Čili to, co už známe třeba z osmdesátých let, kdy byla ta debata Pershingy versus SS dvacet. A nebo je ještě třetí možnost, že se to nějakým způsobem více globalizuje, protože není to problém jenom Ruska. Stejně systémy vyrábí i Čína a ta nemá vůbec žádné omezení, protože není součástí této dohody.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Ano, k tomu se ještě určitě dostaneme. Pane Landovský když se zastavíme u vašeho názoru na toto usnesení, co si o něm myslíte taktéž, že bylo nutné, že bylo nutné k němu přistoupit a případně jakou odhadujete reakci Ruska?

Jakub LANDOVSKÝ, náměstek ministra obrany, /ČSSD/

Bylo nutné. Ono vždycky dojdete na konec tím, řekněme, podváděním nebo vysíláním falešných signálů do situace, kdy je třeba přistoupit k jasným krokům. Je podle mého názoru dobře, že k nim přistupujeme teďko s chladnou hlavou. Ta varianta, o které mluvil Saša Vondra, že Rusko vlastně přizná to svoje pochybení, to mi přijde nepravděpodobné z toho důvodu, že Rusko by ztratilo tvář. A i kdysi dávno, když vlastně Gorbačov prosazoval tuto dohodu, tak narazil na velký odpor tehdejších siloviků, protože pro Rusko je tahle ta věc mnohem podstatnější, to rozmísťování pozemních prostředků než pro Spojené státy, které disponují obrovským loďstvem a nejsilnějším letectvem na světě.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

My se možná v tuto chvíli můžeme vydat za mým kolegou Michalem, který si se svým hostem popovídá, co přesně je předmětem této dohody. Michale prosím.

Michal KUBAL, moderátor

Ano je to tak. Je tady se mnou Vlastislav Bříza, bezpečnostní analytik z **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý večer.

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Dobrý večer i vám.

Michal KUBAL, moderátor

Pojďme nejdřív dát nějaký kontext tomu, o čem se tady vlastně bavíme. Proč tehdy v roce devatenáct set osmdesát sedm právě ta smlouva omezovala rakety středního a krátkého doletu? Proč právě to a v čem teď, dneska má Rusko tu smlouvu porušovat?

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Byla zásadní v tom smyslu, že závody ve zbrojení, které probíhaly již de facto od začátku studené války z přelomu čtyřicátých, padesátých let, opravdu geometrickou řadou stoupaly s přibývajícím léty a v první polovině osmdesátých let gradovaly. Jak Sovětský svaz tak Spojené státy chrlily opravdu stovky raket ročně a zařazovaly je do své výzbroje. A to nejenom strategických raket, ale i, jak hovoříte, raket krátkého a středního rozsahu. Takže bylo nutno toto, tomu to učinit přítrž a obě strany již vydávaly na zbrojení enormní sumy, opravdu enormní sumy, takže se dohodly na tom, že pomalu začnou odzbrojovat.

Michal KUBAL, moderátor

A ty krátké a střední doletu, protože to byla, nebyla to pojistka jako ty strategické rakety pro případ jaderného konfliktu, ale byla to prostě ta věc, kterou obě dvě strany byly ochotny obětovat. Tady vidíme Ronal, Ronaldu Reagana, Michala Gorbačova, dva politiky, které, kteří dojednali tu smlouvu v roce osmdesát sedm.

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Je to přesně, jak říkáte. Jaderná triáda sestává za strategických bombardérů, balistických raket oparovaných, odpalovaných z ponorek a balistických raket, opalovaných z podzemních sil. A to jsou rakety, které mají dosah víc jak pět a půl tisíce kilometrů. Takže tam to bylo dané a zhruba od první poloviny sedmdesátých let platil systém takzvaného vzájemného zaručeného zničení, mutually assured destruction, který znamenal, že oba státy v případě, že se napadnou, budou navzájem tím druhým zničeny. Takže opravdu rakety středního dosahu a krátkého dosahu byly čistě v uvozovkách útočné zbraně a neznamenal nic jiného, než opět zvyšování a eskalaci napětí, zbytečnou.

Michal KUBAL, moderátor

Teď tady vidíme to základní rozdělení. To znamená taktické rakety do pěti set kilometrů, rakety krátkého, středního doletu do pěti a půl tisíce kilometrů a strategické balistické rakety nad tuto hranici. V čem tedy Rusko porušuje tu smlouvu? Podle Severoatlantické aliance a Spojených států především, sluší se udat.

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Tak, tak, tak. Ruská federace má ve výzbroji balistické rakety typu Iskander. To jsou rakety, které mají dosah do pěti set kilometrů. Opravdu ten limit je dán.

Michal KUBAL, moderátor

Vidím to tady.

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Těmi pěti sty kilometry plus minus. Čili tam by se dalo říct, že Ruská federace dodržuje tuto smlouvu. Rozmístila mimo jiné pro nás zajímavost tyto rakety do kalinigridské, do Kaliningradské enklávy, takže ohrožuje v tom perimetru pěti set kilometrů prakticky celé území Polska.

Michal KUBAL, moderátor

Opět to tady vidíme /nesrozumitelné/

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Vidíte to tam i a malou část, malou část Spolkové republiky Německo. Nicméně Ruská federace pod pláštěm, rozumějte, vizáží těchto raket a raketových komplexů, proto jsem ji zmínil, vyvíjí i nové raketové komplexy s názvem Novátor, které mají mít dosah podstatně větší.

Michal KUBAL, moderátor

Vidíme. Dolet přes tisíc kilometrů. Alespoň podle těch informačních /nesrozumitelné/.

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Je to tak. Měly by mít dolet přes tisíc kilometrů, což znamená, že opravdu porušují tu smlouvu o raketách krátkého, středního rozsahu.

Michal KUBAL, moderátor

Říkáte, říkáte pod vizáží. Co si představit, ty rakety vypadají jako rakety Iskander, to znamená, že jako rakety, které dodržují tu smlouvu, ale ve skutečnosti jsou mnohem sofistikovanější, mají, výkonnější?

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Přesně tak. Ty komplexy jsou ze satelitních snímků velice podobné raketám Iskander, proto ostatně i ten společný vývoj, nicméně mají podstatně větší dolet. Dá se říct, že tím, že Sovětský svaz, dneska Ruská federace a Spojené státy měly obrovské zkušenosti s těmito zbraněmi v minulosti, tak není faktický problém tyto rakety vyvinout a zařadit do výzbroje. To není, jako když se bavíme o Severní Koree či Íránu, které jednotky let.

Michal KUBAL, moderátor

Zkouší to všichni.

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Někdy i dekády zkoušejí a snaží se zařadit do výzbroje. U otázky, u Ruské federace by to byla otázka jednotek let, kdy by byli schopné zařadit vyšší počty kusů do výzbroje.

Michal KUBAL, moderátor

A tyto rakety už jsou někde rozmístěné? Mluvíme o raketách Novátor nikoliv Iskander.

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Teď je potřeba rozlišit. Ruská federace nepřipouští, že má rakety, které jsou, které by porušovaly tu smlouvu, takže teď.

Michal KUBAL, moderátor

Připouští, že má rakety Novátor?

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Že jsou rakety, které ovšem dodržují parametry. Takže nepřipouští, že by měla rakety, které by chtěla zařadit do výzbroje, které by porušovaly tu smlouvu. Nicméně je pravda, že na oné největší ruské střelnici Kapustin Jar jsou testovány obdobné zbraňové systémy. Takže Severoatlantická aliance se domnívá, že opravdu Ruská federace tuto smlouvu porušuje.

Michal KUBAL, moderátor

Ten vrchol před rokem osmdesát sedm je spojený se dvěma technickými názvy SS dvacet a Pershing. Tím, že se teď diskutuje o tom, jestli od té smlouvy obecně odstoupit, znamená to, že se vrátíme do osmdesátých let, znamená to, že obě dvě strany budou znovu vyzbrojovat i tímto typem raket a nebo a nebo je váš tip na to, že se ta situace podaří nějakým způsobem uklidnit a že se obě strany domluví?

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Já si to nemyslím v tom.

Michal KUBAL, moderátor

Co z toho? Pardon. Omlouvám se.

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Tak v tom smyslu, že by byly stejně dramatické závody ve zbrojení a oba, řekněme, bloky by se v tuto chvíli, jenom Ruská federace, protože její blok již neexistuje, by rozmísťovaly stovky raket ve východní, respektive západní Evropě. Nemyslím si to proto, protože Spojené státy evropský kontinent v tuto chvíli pod vedením prezidenta Trumpa nepovažují za geostrategicky klíčový. Takže Spojené státy by určitě neodpověděly rozmísťováním raket středního dosahu v dohledné době v Evropě. Nicméně Ruská federace by bezesporu ráda do výzbroje tyto rakety zařadila a to z jednoho prostého důvodu. Ruská federace, její předchůdce Sovětský svaz a ještě před tím carské Rusko, takže to je kontinuita, mají určitou politiku. A ta politika spočívá v tom, že ta velikost toho území, zatímco dřívější koloniální velmoci šly teorií expanzí. Velká Británie prakticky po celém světě, Francie v Africe, potkaly se s Británií v Africe sever, jih. Tak Ruská federace, carské Rusko šlo cestou expanze a připojování k území nikoli externích teritorií. A již dvě stě, tři sta let je v Rusku a to se dědí opravdu z generace na generaci, rozumějte, vojevůdcovskou generaci na generaci, teorie, že Rusko se dá bránit pouze expanzí. A to je to, k čemu směřuji. Ruská federace za dob Sovětského svazu měla to určité nárazníkové, nárazníkové pásmo v podobě satelitních zemí střední a východní Evropy, Polsko, Československo, Maďarsko a mohli bysme jít dál až na Balkán. Takže ona neměla strach z toho napadení, protože věděla, že na rozdíl od roku čtyřicet jedna, kdy byla napadena hitlerovským vojskem, tak má podstatně větší, větší perimetr. A proč to všechno zmiňuji, protože právě rakety středního dosahu jsou schopny tento perimetr nahradit. Protože ten jejich dosah a dostřel je takový, že pokryjí celou škálu až po Paříž. A ta raketa letí patnáct minut.

Michal KUBAL, moderátor

A když jsme viděli. Ano po Paříž. Když jsme viděli tu předchozí mapu s oficiálním doletem, to znamená pět set kilometrů, pokud má být, tady to vidíme, pokud by měl být dvojnásobný, tak jenom pro ilustraci samozřejmě české území v tom bude taky.

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Beze sporu. Tam je nutno konstatovat, že, pakliže by smlouva byla vypovězena, tak se neje, vůbec se nebavíme o dvojnásobném doletu, tam se opravdu bavíme o libovolném doletu, na jakékoliv evropské město.

Michal KUBAL, moderátor

Říká Vlastislav Bříza. Díky za váš čas.

Vlastislav BŘÍZA, bezpečnostní analytik, **FSV UK**

Já díky.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

A my se vracíme do rozhovoru s Jakubem Landovským a Alexandrem Vondrou. Pane Landovský mají vlastně, ale takové dohody stále ještě smysl? Nejsou v jistém smyslu přežití?

Jakub LANDOVSKÝ, náměstek ministra obrany, /ČSSD/

Tak voni mají smysl zejména pro evropské země. A pokud uvážíme tu situaci v osmdesátých letech, tak to byly právě evropské země, které se zasadily pro to, aby ten režim začal existovat. A šly na to chytrou cestou. V podstatě souhlasily s krokem, s rozmísťováním raket Pershing a tím tlačily na uzavření této dohody, která samozřejmě byla výhodná zejména pro Evropu. A já se nedomnívám, že se vrátíme do osmdesátých let, není to možné a ta debata by probíhala úplně jinak. Notabene Spojené státy mají jiné možnosti, jak reagovat na ty ruské kroky při rozmísťování pozemních prostředků.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Na druhou stranu Rusko bylo poprvé napomenuto už v roce dva tisíce čtrnáct, že nedodrží tuto dohodu, pokud jsem správně dohledávala informace, možná ještě o malinko dřív. Byla už tedy narušena z vašeho pohledu euroatlantická bezpečnost?

Jakub LANDOVSKÝ, náměstek ministra obrany, /ČSSD/

Tak ta je narušována kontinuálně těmi podryvačskými kroky, ať už v hybridní rovině nebo těmito tahy na té geostrategické šachovnici, ale Rusko, myslím, první tvrdilo, že žádná taková raketa neexistuje, pak přiznalo její existenci a řeklo, že naplňuje ty parametry. Teď má Rusko šanci, pokud Rusku o tuto dohodu jde a během těch šedesáti dní už mělo všechny kroky k tomu, aby ta dohoda zůstala zachována, ale pokud tak neučiní, tak přijde ta reakce. A samozřejmě ta reakce bude tlačit Rusko, Rusko tomu velmi dobře rozumí, to je racionální velmoc a bude se muset s tou novou situací nějakým způsobem vyrovnat. Spojené státy mají k dispozici osm tisíc odpalovacích zařízení na lodích, tam můžou umístit střely.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

To si myslíte, že by byly, že by byly využity?

Jakub LANDOVSKÝ, náměstek ministra obrany, /ČSSD/

To je flexibilní prostředek, deterrence, to znamená není potřeba nikde budovat žádné základny a je možné na ty kroky zareagovat zejména v těch krátkých časových limitech, o kterých mluvil tady kolega z fakulty. Ten čas hraje velkou roli a ten čas právě přináší i tu lehkou nestabilitu. Pokud budujete zbraně druhého sledu, tak svět se stává stabilnější, pokud je reakce, pokud je možnost útočit, tak se samozřejmě ta situace stává nestabilní.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Pane Vondro vy už jste naznačil v jedné ze svých odpovědí, že vlastně by také mohlo dojít k tomu, že by tato smlouva mohla být více globalizována. K čemu vlastně taková smlouva je, když se jí řada dalších zemí jako například Čína nebo Írán vůbec nevážou a vlastně můžou si stavět svoje zbrojní systémy, jaké vůbec chtějí.

Alexandr VONDRA, ředitel, Centrum transatlantických vztahů, CEVRO Institut

Tak ta dohoda pochází s osmdesátých let, kdy ani Čína natož Írán nedisponovaly těmito prostředky a protože tou dohodou nebyly jakkoli omezovány, tak samozřejmě se vydaly cestou jejich vývoje, protože mají své vlastní mocensko-politické záměry. Čili z hlediska Spojených států je to samozřejmě vážný problém, protože oni mají spojenecké závazky na Blízkém východě, v Izraeli, na Dálném Východě ve vztahu ke Korei a Japonsku a svým způsobem v takové té ambivalentní poloze i vůči Tchaj-wanu. Čili je to pro ně problém také, ale pro Evropu je klíčové to dilema. Ona ta dohoda je nejdůležitější pro Evropu, protože jí dává jakýsi strategický klid, že Rusko má zájem ji porušovat, to myslím, že ta analýza pana Břízy velmi akurátně vysvětlila a Američané zas až tolik jí nepotřebují, jak říkal Jakub Landovský, protože mají i ta letadla, mají i ty lodě. Ale tu dohodu buď potřebuje Evropa a nebo, pokud ta dohoda, protože je porušována bude vypovězena, tak to samozřejmě implikuje i možnost rozmístování pak podobných prostředků na evropském území ve spolupráci se Spojenými státy, protože oni těmi prostředky disponují tak, aby Evropa měla jistotu, že ten strategický závazek chránit Evropu ze strany Spojených států bude platit, i když Rusko omezí své útočné aktivity na Evropu a nebudiž pochyb o tom, že druhý cíl, který Rusko touto politikou porušování té dohody sleduje, je rozdělit Severoatlantickou alianci a z tohoto hlediska, myslím, je velmi dobré, že ta jednota byla dneska v Bruselu potvrzena a doufejme, že vydrží.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

A když jste mluvil o tom rozmístování podobných prostředků na evropském území, ruský prezident Vladimir Putin pohrozil Evropě možnou jadernou odvetou, bude-li souhlasit s rozmístěním nových amerických raket po odstoupení Washingtonu od této smlouvy. Myslíte si, že je to opravdu reálné? Že by, že by mohlo k něčemu takovému dojít a že by opravdu zde byl otevřený konflikt?

Alexandr VONDRA, ředitel, Centrum transatlantických vztahů, CEVRO Institut

Já si myslím, že Vladimir Putin přes všechno to ukazování svalů a tu politiku vlastně, která se snaží destabilizovat třeba své vlastní okolí, že jo. To vidíme dneska na Ukrajině. Tak je to stále ještě racionální politik, čili se asi nebavíme o tom, že by tady byla nějaká vize jaderné apokalypsy, ale z druhé strany, pokud by Západ nepřijal protipatření v takovém případě, no tak je to samozřejmě známka slabosti, které ten protivník může dále využívat.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Pane Landovský myslíte si, že je z tohoto pohledu špatně, že se v Česku nevydu, nevybudoval rada, radar v Brdech, který měl být společně s raketami v Polsku součástí americké protiraketové základny v Evropě? Vidíte to jako chybný krok s odstupem času?

Jakub LANDOVSKÝ, náměstek ministra obrany, /ČSSD/

Tak byla by to určitě nějaká záruka. Spojené státy zachránily Evropu dvakrát. Jsou země v regionu, které o tu bilatelární americkou přítomnost velmi stojí. Zejména Polsko a pobaltské země. To je na politice vlády, jak si tuhle tu věc nastaví. Samozřejmě vzhledem k naší historii otázky pobytů vojsk jsou u nás velmi citlivé, ale pokud jde o reálné záruky, které nám to dává, tak to jsou reálné záruky. Ono to vlastně vyjasňuje situaci. Nejhorší pro bezpečnost je iluze a smlouva, kterou dodržuje jedna strana a druhá strana si dělá, co chce. Tak vytváří iluzi bezpečnosti, která ale není slučitelná s realitou. Takže teďko uvidíme ten svět střízlivě a to nám možná bude svědčit a možná se na základě toho střízlivého pohledu dobereme nějakého nového režimu, nepředpokládám, že zrovna globálního, ale nějakého nového režimu, který deeskaluje tu situaci.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Pane Vondro stejnou otázku bych položila i vám, co se týče absence radaru, o kterém se mluvilo dlouhou dobu v České republice. Myslíte si, že to je s odstupem času chyba, že nebyl zbudován?

Alexandr VONDRA, ředitel, Centrum transatlantických vztahů, CEVRO Institut

No tak samozřejmě, že to byla chyba, proto přeci ten fakt, že jak Poláci tak Rumuni přivítali tu možnost na rozdíl od nás, tak oni přeci dobře věděli, co dělají. Protože ta americká přítomnost na polském a rumunském zá, území, právě dává tu záruku, že v případě, oni jsou na dostřel už těch, těch Iskanderů, že jo. Minimálně Poláci. Čili oni vnímají tu americkou přítomnost jako záruku, že na ně nebude zaútočeno, protože útok na Polsko, kde jsou rozmístěné americké jednotky, znamená, že by Rusko riskovalo konflikt se Spojenými státy a to si určitě nepřeje, protože by z takového konfliktu nikdy nemohlo vyjít jako vítěz.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Pánové poslední záležitost když už jsme zmínili i vyostřenou situaci na Ukrajině. Tomáš Petříček dnes odpoledne na Twitteru napsal, ruská agrese a hybridní metody na východní Ukrajině v Azovském moři a Gruzii podkopávají i naši evropskou bezpečnost, k takovým věcem nejsme a nebudeme lhostejní. Dokážete pane Landovský říct, co má tedy Česká republika v plánu?

Jakub LANDOVSKÝ, náměstek ministra obrany, /ČSSD/

Tak my jsme ukázali i jako mezi aliančními zeměmi, že nejsme jenom příjemcem těch bezpečnostních záruk, ale poskytovatelem. Jsme v Pobaltí, naši vojáci tam chrání, že jo, pobaltský prostor. A pokud jde o stabilitu Ukrajiny, tak to, že země má část území okupovaného, ještě neznamená, že nemůže být stabilní. To ukazuje i Německo během studené války a my se musíme starat o to, aby Ukrajina byla bezpečnostně, ale i ekonomicky stabilní zemí a to samé platí samozřejmě i pro Gruzii, která byla podle mě velice správně dneska generálním tajemníkem aliance zmíněna, jako další země, která je okupovaná.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Pane Vondro velice stručná reakce prosím i od vás. Jaké další možnosti by měla Česká republika využít, aby dostala těmto slovům, která napsal pan ministr Petříček na Twitteru?

Alexandr VONDRA, ředitel, Centrum transatlantických vztahů, CEVRO Institut

Já si myslím, že tady je velice důležitý jednotný postoj Západu. Cílem Ruska bylo odříznout touto akcí Ukrajině vlastně přístup do jejího přístavu Mariupol. Myslím si, že ten jednotný postoj Západu už částečně pomohl, protože ten, ta Kerčská úžina už byla uvolněna, takže ty lodě znovu mohou vlastně opouštět ukrajinský přístavy v Avov, v Azovském moři. Čili jednotný postoj Západu je tedy, myslím, absolutně elementární záležitostí.

Daniela PÍSAŘOVICOVÁ, moderátorka

Pánové děkuju vám za úvodní debatu v Událostech, komentářích. Dobrý večer.

Jakub LANDOVSKÝ, náměstek ministra obrany, /ČSSD/

Díky.

Alexandr VONDRA, ředitel, Centrum transatlantických vztahů, CEVRO Institut

Díky. Dobrý večer.

Výnosy ve finančních institucích

4.12.2018 Auditor str. 19 Téma čísla - výnosy

Lenka Bízová

Struktura výnosů ve finančních institucích je významně odlišná od společností z jiných odvětví a jejich účetní zachycení je upraveno samostatnými účetními pravidly, především vyhláškou č. 501/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi, ve znění pozdějších předpisů (dále také „vyhláška 501“), a vyhláškou č. 502/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou pojišťovny, ve znění pozdějších předpisů (dále také „vyhláška 502“). Cílem tohoto článku bude v jeho první části poskytnout přehled účtování výnosů pro hlavní kategorie finančních institucí podle českých účetních předpisů. Další část bude stručně věnována účtování výnosů ve finančních institucích podle mezinárodních účetních standardů se zaměřením na rozdíly oproti českým účetním předpisům.

Účtování výnosů ve finančních institucích podle českých účetních předpisů

Odvětví finančních institucí lze pro účely naší analýzy rozdělit do tří hlavních kategorií: 1) banky a družstevní záložny, 2) investiční společnosti a společnosti poskytující služby v oblasti asset managementu, včetně fondů, a 3) pojišťovny.

Banky a družstevní záložny

Pravidla pro účtování výnosů pro banky a družstevní záložny se řídí vyhláškou 501. Na úvod je třeba zmínit, že s účinností od 1. ledna 2018 došlo k významné změně vyhlášky 501 v oblasti účtování finančních nástrojů, neboť § 4a vyhlášky 501 nově uvádí povinnost použití pravidel mezinárodních účetních standardů (IFRS) pro vykazování a oceňování finančních nástrojů a pro uvádění informací o nich v příloze v účetní závěrce. V této souvislosti pak ve znění vyhlášky 501 platném od 1. ledna 2018 došlo k vypuštění ustanovení, která se finančních nástrojů týkala. Předchozí znění vyhlášky 501 platné do 31. prosince 2017 se na IFRS přímo neodkazovalo a obsahovalo ve svém textu úpravu vykazování, oceňování a zveřejňování finančních nástrojů. Tato úprava až na některé specifické odchylky přebírala pravidla standardu IAS 39. Změna vyhlášky 501 od 1. ledna 2018 je především reakcí na nový standard IFRS 9, který vstoupil v platnost rovněž k 1. lednu 2018 a představuje významnou změnu oproti původnímu standardu IAS 39. Vzhledem k tomu, že velká část bank vede účetnictví podle IFRS, nebo podle IFRS reportuje do mateřské společnosti, znamenalo by zachování předchozího znění vyhlášky nutnost vést dvě sady účetních záznamů. A to buď pro sestavení statutární účetní

závěrky, nebo pro účely výpočtu daně z příjmu, pokud by byla statutární účetní závěrka sestavena podle IFRS. Rovněž je takto zachována srovnatelnost vykazování v rámci odvětví úvěrových institucí.

Stávající znění vyhlášky 501 odkazuje na povinnost použít IFRS pro finanční nástroje pouze v obecné rovině a již dále nespecifikuje, kterými konkrétními standardy v rámci IFRS se mají účetní jednotky řídit. Je tedy třeba identifikovat ty standardy, které se finančních nástrojů přímo či nepřímo dotýkají. Jedná se hlavně o standardy IFRS 9, IFRS 7, IAS 32 a IFRS 13. Je ovšem potřeba zvážit zahrnutí také transakcí, při nichž vzniká finanční nástroj jako součást podvojného zápisu, a tyto transakce nejsou primárně zahrnuté v rozsahu IFRS 9. Nejčastěji se jedná o leasing, což vede k nutnosti aplikace standardu IAS 17 (a od roku 2019 pak IFRS 16). Dotčeny jsou ale i jiné transakce, jejichž zachycení může být podle českých účetních předpisů významně odlišné. Proto je zapotřebí při první aplikaci novelizovaného znění vyhlášky důkladně prověřit druhy transakcí, které účetní jednotka vykazuje, a posoudit, zda je třeba aplikovat pravidla IFRS.

V českém prostředí lze za hlavní zdroje výnosů bank a družstevních záložen označit výnosy spojené s úvěrovou činností (včetně výnosů spojených s platebním stykem), dále pak výnosy spojené s cennými papíry - jejich správou, investováním či obchodováním s nimi.

Nejvýznamnějším zdrojem výnosů bank a družstevních záložen z úvěrové činnosti bývá úrokový výnos z poskytnutých úvěrů. Úrokový výnos začíná být rozeznáván počínaje dnem čerpání úvěru za použití metody efektivní úrokové míry a je klasifikován na řádek „Výnosy z úroků a podobné výnosy“ ve výkazu zisků a ztráty. Dalším zdrojem výnosů souvisejících s úvěrovou činností jsou výnosy z poplatků a provizí, které se uvádějí na řádku „Výnosy z poplatků a provizí“ ve výkazu zisků a ztráty. Typově sem patří především poplatky inkasované za vedení účtů a dále také poplatky související s platebním stykem. Nepatří sem ty výnosy (a náklady) z poplatků a provizí, které mají povahu úroku. Ty jsou zahrnuty do úrokových výnosů a jsou rozeznávány pomocí metody efektivní úrokové míry.

Druhou významnou kategorií výnosů představují výnosy a zisky z cenných papírů a derivátů. V této souvislosti se na řádku „Výnosy z úroků a podobné výnosy“ rozeznávají jednak úroky z dluhopisů, repo operací a také zisky ze zajišťovacích úrokových derivátů. Na řádku „Zisk nebo ztráta z finančních operací“ se uvádějí realizované zisky z prodeje cenných papírů, z jejich přecenění na reálnou hodnotu (v případě cenných papírů oceňovaných reálnou hodnotou proti účtům nákladů nebo výnosů), zisky ze zajišťovacích derivátů, s výjimkou úrokových derivátů, a zisky z devizové činnosti. Poplatky související s operacemi s cennými papíry nebo jejich správou jsou uvedeny na řádku „Výnosy z poplatků a provizí“.

Z hlediska uspořádání položek výkazu zisku a ztráty a jejich označování musí účetní jednotky nadále dodržovat strukturu definovanou v příloze č. 2 vyhlášky 501. Zároveň však musí nově dodržovat pravidla standardu IFRS 7, který v části 20 upravuje požadavky na vykazování výnosů, nákladů, zisků a ztrát. Tyto požadavky mohou být naplněny buď zveřejněním dané položky přímo ve výkazu zisku a ztráty nebo v příloze k účetní závěrce. V případě, že účetní jednotka zvolí vykazování ve výkazu zisku a ztráty, může tak učinit např. uvedením detailnějšího členění již existujících řádků předepsaných vyhláškou 501.

Jak již bylo zmíněno, úrokové výnosy jsou ve výkazu zisku a ztráty rozeznávány pomocí efektivní úrokové míry. Efektivní úroková míra se vypočítá jako diskontní sazba, která přesně diskontuje očekávané budoucí peněžní toky, včetně zohlednění předpokládaných uplatněných opcí na prodloužení smlouvy či předčasné splacení, na současnou hodnotu finančního nástroje. Součástí efektivní úrokové míry jsou i některé typy poplatků, které svým charakterem představují kompenzaci za poskytnutí úvěru, nebo náklad vynaložený na poskytnutí úvěru. Typicky se jedná o tzv. origination fee, který banka inkasuje jako kompenzaci za náklady vynaložené na poskytnutí úvěru (vyhodnocení bonity dlužníka, ocenění zástavy, příprava smluvní dokumentace apod.) nebo o poplatky placené makléřům za sjednání úvěru.

Způsob rozeznávání ostatních výnosů je na bázi akruálního principu a je zpravidla nekomplexní.

Investiční společnosti a společnosti poskytující služby v oblasti asset managementu, včetně fondů

Účetní jednotky působící v odvětví správy aktiv (obchodníci s cennými papíry, investiční společnost nebo fond, penzijní společnost, účastnický fond nebo transformovaný fond) se v současné době řídí zněním vyhlášky 501 platným k 31. prosinci 2017, s výjimkou několika specificky vyjmenovaných oblastí, jak uvádí článek II přechodných ustanovení vyhlášky 501. Tato výjimka se uplatňuje do 31. prosince 2020. Po tomto datu budou tyto účetní jednotky povinny aplikovat aktuálně platné znění vyhlášky 501, včetně aplikace IFRS pro finanční nástroje. Důvodem pro odklad aplikace současného znění vyhlášky 501 a efektivně především odklad přechodu účtování finančních nástrojů podle IFRS bylo především poskytnout těmto účetním jednotkám více času na přípravu na tento přechod, jelikož použití IFRS pro statutární či reportingové výkaznictví bylo v tomto odvětví na rozdíl od bankovního sektoru méně rozšířené.

Oblast účtování výnosů není v prostředí investičních společností komplexní, na rozdíl například od oblasti oceňování spravovaných aktiv. Výnosy z činnosti investičních a penzijních společností představují

především výnosy z poplatků a provizí za poskytované služby. Těmi jsou jednak management fee, které představují poplatek za správu aktiv, a jsou zpravidla definovány jako procento z čisté hodnoty spravovaných aktiv (net asset value, NAV) a/nebo jako procento ze zhodnocení dosaženého správou aktiv (performance fee). Výše těchto poplatků je v případě retailových fondů zveřejněna v jejich statutu. Investiční společnosti dále zpravidla získávají poplatky za obhospodařování fondů (back-office, činnosti nutné k naplnění regulačních požadavků, vedení účetnictví apod.) a za další doplňkové služby (správa individuálních portfolií, přijímání a vykonávání pokynů pro nákup a prodej cenných papírů, distribuce cenných papírů evropských fondů). Poplatky jsou rozeznávány na aktuálním principu do období, ke kterému se vztahuje poskytovaná služba.

Výnosy fondů pak představují zpravidla pouze zhodnocení aktiv v nich držných a pro jejich vykazování platí obdobná (již popsaná) pravidla jako pro banky a družstevní záložny, s výjimkou uplatnění požadavků IFRS 7.

Pojišťovny

Účtování pojišťoven je upraveno ve vyhlášce 502. Rovněž tato vyhláška prošla k 1. lednu 2018 novelizací a ustanovení týkající se finančních nástrojů (investic) byla z vyhlášky vypuštěna a nahrazena úpravou ve vyhlášce 501 ve znění platném k 31. prosinci 2017. Tato novelizace se však významně nedotkla způsobu, jakým pojišťovny účtují o ostatních oblastech svojí činnosti, například rozeznávání výnosů ze svojí primární činnosti, tzn. upsané pojistné. Výkaz zisku a ztráty pojišťoven je rozčleněn na tři oddíly, tzv. účty: * Technický účet k neživotnímu pojištění, * Technický účet k životnímu pojištění a * Netechnický účet.

Složením výsledků těchto tří účtů pak získáme celkový hospodářský výsledek pojišťovny. Pojišťovna ovšem nesmí kompenzovat výnosy a náklady mezi jednotlivými účty ani je mezi sebou záměrně převádět a musí transparentně vykazovat výsledek hospodaření za jednotlivá odvětví své činnosti v rámci těchto třech definovaných účtů.

Hlavní zdroje výnosů pojišťoven představuje poskytování pojistného krytí, za něž pojišťovna inkasuje pojistné, a dále výnosy z investic, které pojišťovna získává investováním zdrojů z přijatého pojistného. Způsob rozeznávání pojistného je popsán především v § 19 vyhlášky 502. Pojišťovny v prvním kroku rozeznávají tzv. předepsané hrubé pojistné, což je pojistné splatné v daném účetním období, bez ohledu na to, v jakém období je poskytnuto související pojistné krytí. Toto pojistné se v dalším kroku očišťuje o pojistné postoupené zajišťovatelům na základě uzavřených zajišťovacích smluv. V posledním kroku je předepsané hrubé pojistné očištěné o částku postoupenou zajišťovatelům časově rozlišeno tak, aby se do výkazu zisku a ztráty dostalo pojistné ve výši, které odpovídá službám poskytnutým v daném účetním období. Tato úprava je provedena pomocí změny stavu rezerv na nezasloužené pojistné očištěné od zajištění. V rámci výkazu zisku a ztráty je vykázáno výsledné Zasloužené pojistné očištěné od zajištění, včetně popsaných úprav, které k němu vedou, a to samostatně pro životní pojištění v rámci Technického účtu k životnímu pojištění a pro neživotní pojištění v rámci Technického účtu k neživotnímu pojištění.

Co se týče výnosů z investic, způsob jejich stanovení je upraven ve vyhlášce 501 ve znění platném k 31. prosinci 2017, které až na specifické výjimky přebírá pravidla IAS 39. Velmi specificky je pak ve vyhlášce 502 upraveno vykazování výnosů z investic s ohledem na odvětví, ve kterém pojišťovna působí. V případě životní pojišťovny jsou výnosy z investic součástí Technického účtu k životnímu pojištění, neboť investování přijatého pojistného produktů životního pojištění je jejich nedílnou součástí a zhodnocení těchto produktů je na výnosy z těchto investic navázáno. Pro neživotní pojišťovny jsou tyto výnosy součástí Netechnického účtu, neboť z povahy neživotního pojištění nejsou výnosy z investic jeho součástí. Pro kompozitní pojišťovny jsou výnosy zachyceny nejprve na Technickém účtu k životnímu pojištění a poté je poměrná část náležející k neživotnímu pojištění převedena na Netechnický účet.

Účtování výnosů ve finančních institucích podle mezinárodních účetních standardů

Účtování výnosů ve finančních institucích podle mezinárodních účetních standardů se významně neliší od úpravy v českých účetních předpisech.

Pro finanční nástroje, které jsou v rozsahu působnosti standardu IFRS 9, došlo k implementaci pravidel IFRS 9 do vyhlášky 501 ve znění, které je od 1. ledna 2018 účinné pro banky a družstevní záložny. Pro investiční společnosti a společnosti poskytující služby v oblasti asset managementu, včetně fondů, jsou nadále aplikována předchozí pravidla vycházející z IAS 39. Ovšem rozdíly oproti aktuálně platným pravidlům IFRS 9 v oblasti finančních nástrojů nejsou, až na některé specifické případy, pro toto odvětví významné.

Pojišťovny se v současné době řídí standardem IFRS 4, který oblast výnosů pojišťoven nijak specificky neupravuje a povoluje pojišťovnám zůstat u dosavadních účetních politik. V praxi tak pojišťovny rozeznávají výnosy z pojistných smluv stejným způsobem, jaký předepisuje vyhláška 502.

Dopad na dosavadní způsob vykazování by však mohl mít standard IFRS 15. Do rozsahu jeho působnosti budou spadat především výnosové poplatky, o kterých účtují investiční společnosti a společnosti poskytující služby v oblasti asset managementu.

Standard IFRS 15 nově zavádí povinnost při rozeznávání výnosů založených na variabilní složce posoudit pravděpodobnost, že nebudou splněny podmínky pro získání variabilní složky a dojde ke zpětné úpravě souvisejících výnosů, pokud by byly již rozeznány. Pokud nelze doložit, že je velmi pravděpodobné, že k této zpětné úpravě nedojde, není takový výnos rozeznán, a to až do doby, než je tato nejistota odstraněna. V praxi se tento případ může vyskytovat u tzv. performance fee, což je poplatek účtovaný v případě, že výnosnost portfolia přesáhne určitou hranici. Jelikož je výsledek splnění této podmínky do významné míry závislý na tržních podmínkách, které jsou mimo kontrolu účetní jednotky, a zároveň není možné výsledek odhadnout ani na základě výkonnosti podobných případů v minulosti, dá se s velkou pravděpodobností očekávat, že se účetní jednotce nepodaří doložit podmínku vysoké pravděpodobnosti dosažení požadovaných kritérií. Na druhou stranu tuto situaci nelze zcela vyloučit, například když je výkonnost portfolia významným způsobem nad požadovanou hranicí, případně pokud je již domluven odprodej portfolia za cenu, která povede ke splnění požadované hranice. Důsledkem tohoto pravidla pak může být rozdílné rozeznání výnosů z performance fee, než je tomu v současné době.

Dále se můžeme setkat se situací, kdy účetní jednotka inkasuje tzv. upfront fee nejčastěji za prodej a marketing podílových fondů. V tomto případě bude potřeba posoudit, zda tato služba představuje samostatný závazek dodat (performance obligation) v kontextu jiných služeb, které zpravidla účetní jednotka (např. investiční společnost) poskytuje. Pokud by se nejednalo o samostatný závazek dodat, byly by tyto výnosy rozlišovány společně s ostatními službami po dobu jejich poskytování a nikoliv jednorázově, jako v případě, kdyby se o samostatný závazek dodat jednalo.

Kromě investičních společností a společností poskytujících služby v oblasti asset managementu se standard IFRS 15 může dotknout i některých služeb, které poskytují banky a pojišťovny. U těchto odvětví jako celku se však neočekává významný dopad těchto pravidel.

Závěrem je třeba zdůraznit, že v roce 2018 doznaly české účetní předpisy i mezinárodní účetní standardy velkých změn - ať už se jedná o významné novelizace vyhlášek 501 a 502 nebo implementace standardů IFRS 9 a IFRS 15. Oblast výnosů ve finančních institucích není obvykle předmětem tak velkého zájmu jako například výpočet opravných položek k finančním aktivům nebo výpočet technických rezerv v pojišťovnách. Jde však o oblast s významným dopadem do výkazu zisku a ztráty, které je potřeba věnovat dostatečnou pozornost, především s ohledem na nové účetní předpisy, jejichž dopad bude potřeba v účetních závěrkách sestavených ke konci roku 2018 poprvé vyhodnotit.

O autorovi| Mgr. Lenka Bízová je senior manažerkou ve společnosti EY a zaměřuje se na audit v oblasti finančních institucí, především bank, pojišťoven a investičních společností podle IFRS i českých účetních standardů. Vystudovala ekonomii se zaměřením na finance a bankovníctví na Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a získala další certifikaci při ACCA (Association of Certified Chartered Accountants). Je také statutární auditorkou.

Foto autor| Kresba: Ivan Svoboda

Foto popis| Asi ty finanční deriváty neměli moc zajištěný.

Evropský obranný fond je výťah do vyšších pater byznysu

4.12.2018 e15.cz str. 00 Byznys

komerční prezentace

Evropský obranný fond, který zřídila Evropská komise, zve střední a menší státy a jejich firmy do společných obranných projektů. „Mohou se dostat k důležitým hráčům v oboru, k nimž se jinak nikdy nedostali,“ zdůrazňuje ředitel Odboru průmyslové spolupráce ministerstva obrany Tomáš Kopečný v rozhovoru pro magazín Evropský obranný fond, který vydala ČTK ve svém servisu Protext Speciál.

Evropská komise zřídila loni v červnu Evropský obranný fond (EDF) pro členské státy a v tuto chvíli dopravovala detaily příslušné legislativy. Co vede unii k tomu, že chce vydávat 5,5 miliardy eur ročně na posílení své obranyschopnosti, když existuje NATO?

EDF přináší zcela novou, ekonomickou perspektivu. Zatímco NATO je primárně vojenské uskupení, unie se drží svého původního ekonomického poslání ve smyslu Evropského společenství uhlí o oceli. Naplňuje svůj hospodářský rozměr, k němuž se postupně přidávají další pilíře, jako je právě bezpečnost. EDF na tuto tradici

navazuje. Vychází ze záměru, který byl poprvé zveřejněn v listopadu 2016. Snaží se o ekonomickou konsolidaci evropského trhu na oblasti obranného průmyslu, o zamezení nešetrné vynakládání veřejných prostředků na vývoj, výzkum a pořízování vojenských technologií, které už vyrábí soused.

Je tedy cílem vybudování jednotného trhu pro obranný průmysl?

Ne, protože obranný průmysl nemůže nikdy fungovat jako stoprocentně jednotný. Ekonomická racionalita však velí, aby přestaly na tomto trhu duplicity, aby se prostředky investovaly pokud možno jednotně do konkrétních technologických sektorů. Do bojových vozidel pěchoty, do stíhacích letounů, do dělostřelectva a podobně. Když se povede dát dohromady a vydávat společně evropské peníze, bude možné dávat více na důležité a finančně náročné projekty. EDF přichází s byznysovým uvažováním, do jakých technologií tyto peníze dávat. Vymezuje se vůči neevropským dodavatelům a usiluje o vyšší technologickou úroveň vojenských výrobků v EU.

Dá se tedy říci, že prioritou je zvýšení konkurenceschopnosti toho byznysu v členských státech, které by se mělo odrazit v lepší obranyschopnosti celé unie?

Všechny velké státy západní Evropy mají vlastní obranný průmysl, který se snaží rozvíjet. Každý stát ví, že si musí co nejlépe zajistit zbrojní dodávky pro případ krize. Proto chtějí maximalizovat své zapojení do domácích obranných zakázek. Jenže současně existuje určitý evropský rámec, o tom je ta snaha konsolidace ze strany Evropské komise. Ta připomíná, že když si každý hraje na vlastním písku, ztrácíme jako celek dech, protože vyvíjíme zároveň desítky až stovky systémů, kdežto v USA je ten výrobce dejme tomu jen jeden.

Jaký má EDF fungovat?

Na rozdíl od evropských strukturálních fondů nebudou vytvořeny žádné národní centrály pro výběr a distribuci společných projektů. O to větší bude administrativní zátěž na Evropskou komisi. Projektů ale nemá být mnoho. V prvním období na léta 2019 až 2020, na něž je vyčleněno 500 milionů eur, se počítá asi s deseti většími záměry.

Tomáš Kopečný

Vystudoval Karlovu univerzitu, **Fakultu sociálních věd** a Filozofickou fakultu. Působil v projektu Paměť národa, Post Bellum. byl poradcem prvního náměstka ministra obrany pro Afriku, po stáží v NATO se stal poradcem náměstka pro zahraniční spolupráci obranného průmyslu a vědy. Následně zastával pozici vedoucího oddělení mezinárodní obranně-průmyslové spolupráce. Od listopadu 2016 řídí odbor průmyslové spolupráce. Hovoří anglicky, francouzsky a rusky.

URL| <https://www.e15.cz/clanek/1354264/evropsky-obranny-fond-je-vytah-do-vyssich-pater-byznysu>

Evropský obranný fond je výtah do vyšších pater byznysu

4.12.2018 e15.cz str. 00

Evropský obranný fond, který zřídila Evropská komise, zve střední a menší státy a jejich firmy do společných obranných projektů. „Mohou se dostat k důležitým hráčům v oboru, k nimž se jinak nikdy nedostali,“ zdůrazňuje ředitel Odboru průmyslové spolupráce ministerstva obrany Tomáš Kopečný v rozhovoru pro magazín Evropský obranný fond, který vydala ČTK ve svém servisu Protext Speciál.

Evropská komise zřídila loni v červnu Evropský obranný fond (EDF) pro členské státy a v tuto chvíli dopravovala detaily příslušné legislativy. Co vede unii k tomu, že chce vydávat 5,5 miliardy eur ročně na posílení své obranyschopnosti, když existuje NATO?

EDF přináší zcela novou, ekonomickou perspektivu. Zatímco NATO je primárně vojenské uskupení, unie se drží svého původního ekonomického poslání ve smyslu Evropského společenství uhlí o oceli. Naplňuje svůj hospodářský rozměr, k němuž se postupně přidávají další pilíře, jako je právě bezpečnost. EDF na tuto tradici navazuje. Vychází ze záměru, který byl poprvé zveřejněn v listopadu 2016. Snaží se o ekonomickou konsolidaci evropského trhu na oblasti obranného průmyslu, o zamezení nešetrné vynakládání veřejných prostředků na vývoj, výzkum a pořízování vojenských technologií, které už vyrábí soused.

Je tedy cílem vybudování jednotného trhu pro obranný průmysl?

Ne, protože obranný průmysl nemůže nikdy fungovat jako stoprocentně jednotný. Ekonomická racionalita však velí, aby přestaly na tomto trhu duplicity, aby se prostředky investovaly pokud možno jednotně do konkrétních technologických sektorů. Do bojových vozidel pěchoty, do stíhacích letounů, do dělostřelectva a podobně. Když se povede dát dohromady a vydávat společně evropské peníze, bude možné dávat více na důležité a finančně náročné projekty. EDF přichází s byznysovým uvažováním, do jakých technologií tyto peníze dávat. Vymezuje se vůči neevropským dodavatelům a usiluje o vyšší technologickou úroveň vojenských výrobků v EU.

Dá se tedy říci, že prioritou je zvýšení konkurenceschopnosti toho byznysu v členských státech, které by se mělo odrazit v lepší obranyschopnosti celé unie?

Všechny velké státy západní Evropy mají vlastní obranný průmysl, který se snaží rozvíjet. Každý stát ví, že si musí co nejlépe zajistit zbrojní dodávky pro případ krize. Proto chtějí maximalizovat své zapojení do domácích obranných zakázek. Jenže současně existuje určitý evropský rámec, o tom je ta snaha konsolidace ze strany Evropské komise. Ta připomíná, že když si každý hraje na vlastním písku, ztrácíme jako celek dech, protože vyvíjíme zároveň desítky až stovky systémů, kdežto v USA je ten výrobce dejme tomu jen jeden.

Jaký má EDF fungovat?

Na rozdíl od evropských strukturálních fondů nebudou vytvořeny žádné národní centrály pro výběr a distribuci společných projektů. O to větší bude administrativní zátěž na Evropskou komisi. Projektů ale nemá být mnoho. V prvním období na léta 2019 až 2020, na něž je vyčleněno 500 milionů eur, se počítá asi s deseti většími záměry.

Tomáš Kopečný

Vystudoval Karlovu univerzitu, **Fakultu sociálních věd** a Filozofickou fakultu. Působil v projektu Paměť národa, Post Bellum. byl poradcem prvního náměstka ministra obrany pro Afriku, po stáží v NATO se stal poradcem náměstka pro zahraniční spolupráci obranného průmyslu a vědy. Následně zastával pozici vedoucího oddělení mezinárodní obranně-průmyslové spolupráce. Od listopadu 2016 řídí odbor průmyslové spolupráce. Hovoří anglicky, francouzsky a rusky.

URL| <https://www.e15.cz/byznys/evropsky-obranny-fond-je-vytah-do-vyssich-pater-byznysu-1354264>

O zprávě BIS o útocích ruské tajné služby na ČR

4.12.2018 ČRo Plus str. 01 12:30 Radioforum

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A ve studiu vítám Jaroslava Spurného, reportéra týdeníku Respekt, dobrý den.

Jaroslav SPURNÝ, reportér týdeníku Respekt

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak podle BIS například na komunikační systém ministerstva zahraničí útočily ruské tajné služby, to je jedna z těch částí té zprávy, co jsme se vlastně o těchto útocích dozvěděli z té veřejné zprávy BIS?

Jaroslav SPURNÝ, reportér týdeníku Respekt

Tak dozvěděli jsme se to, co jste říkal, že skutečně jako ruské tajné služby útočily na systém ministerstva zahraniční a nejen na tenhle systém, ale i na další systémy, ale.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Čili je potvrzeno, ono se vědělo, že prostě někdo útočil a teď se potvrdilo, že to bylo ze strany Ruska.

Jaroslav SPURNÝ, reportér týdeníku Respekt

Je to pravda, jako dříve o tom psali novináři, bylo to často z úniku informací, jistých spekulací a tak dál, ale tím, že ta jiná služba BIS ve své zprávě ten útok pospala, dokonce pojmenovala jméno té operace, pospala tam systém v podstatě odhalení a tak dál, tak je to úplně jasné. A samozřejmě v souvislostech s tímhle útokem se můžeme bavit také o těch možných útocích na další systémy různých ministerstev státní správy a tak dále.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak třeba v tomhle případě byly, pokud vím, tak ty ruské útoky nejméně dva, čili jak se od sebe lišily?

Jaroslav SPURNÝ, reportér týdeníku Respekt

No, těžko říct, jako protože my neznáme tu tajnou část zpráv, kterou zná pár poslanců, vláda, čili "nesrozumitelné" prezidenta, podle informací z Respektu ty útoky byly dlouhodobé, ony trvaly v podstatě od roku 2015 a podle řady IT odborníků a skutečně bezpečnostních expertů je něco prokazatelné, je tam prokazatelných těch 150 mailů naprosto vykradených, ale skrze ty maily se ti hackeři mohli vlastně dostat kamkoli a zdá se, že byla napadena celá síť ministerstva zahraničí, což je velmi komplikovaná síť, která je propojená s diplomatickými misemi a tak dál, jenom bezpečnostní zabezpečení trvalo 3 roky a zdá se, že to nestačilo, tady v tomhle Česká republika není úplně připravená na to, co se může stát.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

O těch čínských zásazích se zase ta veřejná část zprávy nezmiňuje, proč podle vás?

Jaroslav SPURNÝ, reportér týdeníku Respekt

No, to je trochu komplikovanější, já si myslím že BIS celkem jasně řekla, že je to společnost Huawei a o ní se mluví ve světě, která ovládá velkou část trhu, dneska neexistuje vlastně computer počítač, který by neměl nějakou část od této firmy a tahle čínská státní firma je podezřelá a v řadě případů se to prokázalo, že do těchto komponentů přidává, zjednodušíme to, zadní vrátka prostě přístup, skrze který může provádět špionáž, tohle se ví přesně, nicméně myslím si, že BIS za ten rok 2017 neobjevila konkrétní přístup té čínské strany do státní správy, v každém případě se zdá, že ty přístupy byly v roce 2016.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak my se dále budeme o tomto tématu bavit s Jaroslavem Spurným, reportérem Respektu, který zůstává naším hostem i nadále až do 1 hodiny, ale teď máme prostor se zeptat i našich posluchačů a prvním z nich je Nikola Schmidt, on to je současně posluchač, ale také odborník na kybernetickou bezpečnost z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, dobrý den.

Nikola SCHMIDT, odborník na kybernetickou bezpečnost z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak pane Schmidte z těch dostupných informací, co vlastně víme o závažnosti těch útoků, kterým čelily české státní instituce?

Nikola SCHMIDT, odborník na kybernetickou bezpečnost z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak on k tomu řekl už kolega Spurný, nicméně, co mi přijde podstatné, ta závažnost je samozřejmě propojená ve smyslu, co se v našem české státě obecně odehrává, ten problém samozřejmě sahá do nejvyšších ústavních pozic našeho státu tedy prezidenta a našeho premiéra, protože prakticky oni dva, ani jeden z nich nemají faktický zájem na tom, aby podobné útoky se neodehrávaly nadále, to znamená, že ta situace je taková, jak říkal kolega Spurný, že čínská firma Huawei si nasadila čipy do de facto skoro všech čtivých karet, to znamená to není jenom o jednom útoku na emailový systém, je tady vysoce pravděpodobné, že oni čtou obrovské

množství dat, ke kterému jsme se ještě doposud nedostali a pokud nebude politická vůle se podobným útokům postavit, je jako na diplomatické stránce, tak technická samozřejmě vyřešená nebude, například mobilní operátoři jsou v České republice postavený, myslím, že zcela kompletně na technologii Huawei, z čehož plyne, že i tento hovor je pravděpodobně v současné chvíli do nějaké míry monitorován čínskou "nesrozumitelné" službou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

To mě úplně děsíte, abych řekl pravdu, no nicméně, samozřejmě, že tento hovor je monitorován i v našem vysílání, takže samozřejmě je dostupný, ale můžete říct třeba, když se posuneme z té úrovně dejme tomu politické spíše do té technické, tak jak se má vlastně stát efektivně bránit, jaké protikroky může udělat v tomto případě, dejme tomu, třeba ti lidé, kteří pracují v zahraničních službách a respektive službách ministerstva zahraničí, tak je to třeba s používáním soukromých mailů a podobně?

Nikola SCHMIDT, odborník na kybernetickou bezpečnost z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak já jsem politolog a ne technolog, takže můj reflex se bude přirozeně více politické, nicméně, pokud bych měl trošku zabřehnout do těch technických věcí, tak samozřejmě znovu jako musí tu být politická vůle k tomu, abychom nepoužívali technologii firmy Huawei. Ve Spojených státech prezident Obama před několika lety vydal nařízení, ve kterém de facto zakázal všem v celé americké administrativě používat systémy Huawei, tak to je samozřejmě jedna z těch cest, pokud jde o ty zaměstnance ministerstva, ti samozřejmě musí následovat nějaký základní hygienu té praktické bezpečnosti, kterou samozřejmě musí nastavit oddělení ministerstva zahraničí, ale ve chvíli, kdy máte problém v tom, že celá ta síť, která se stavěla několik let je postavená na hardwaru, na kterém se nedávno před několika měsíci, teď nevím jestli jsou to konkrétně ty zařízení na ministerstvu, ale proběhla médiama zcela zásadní zpráva, že právě velká část síťových karet, které byly vyrobené v Číně a nejen od firmy Huawei na sobě mají malinkatý čip, které jsou právě ty zadní vrátka, to znamená, že máte zadní vrátka na hardwarové a ne softwarové úrovni, to samozřejmě nevyřešíte jako tím, že nainstalujete update driveru, který ještě nevyzvedává ta firma, co vyrábí ten hardware, to znamená, že ten problém je obrovský a představa, že ho budeme řešit tím, že budeme lépe ukládat hesla je jako naivní, takže ta situace je prostě na úrovni řekněme té právě vysoké politiky, kdy na jednu stranu nás stát drží dohromady, pohromadě jenom díky tomu, že jsme v EU a na NATO, na druhou stranu tady máte nejvyšší ústavní činitele, které suverénně spolupracují s mocnostmi, které BIS označuje za největší hrozbu naší bezpečnosti.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Takže v podstatě se dá říct, že nějaké politické řešení za současné situace neexistuje?

Nikola SCHMIDT, odborník na kybernetickou bezpečnost z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No já myslím, že musíme lépe volit, já bych řekl, že největší raritu si můžeme vzájemně veřejně říct.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak to byl Nikola Schmidt a jeho názor, odborník na kybernetickou bezpečnosti z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, já vám děkuji a přeji vám hezký den.

Nikola SCHMIDT, odborník na kybernetickou bezpečnost z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji, na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No a na lince máme Vlastimila Řepu, posluchače Českého rozhlasu Plus, dobrý den.

Vlastimil ŘEPA, posluchač

Dobrý den do studia i všem posluchačům.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Pane Řepo, zajímáte se o informace zveřejněné Bezpečnostní informační službou?

Vlastimil ŘEPA, posluchač

To samozřejmě, tohle to asi musí zajímat každého a já jsem teď naprosto zděšený tím, co řekl vlastně všechno předchozí řečník, protože jestliže tady jsou takovéto možnosti, tak taková ta klasická špionáž je vlastně už dneska pasé a všechno se dá svým způsobem dělat zcela nepozorovaně a nedá se to objevit tohle to, že jako je to fakt svým způsobem náhoda.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A takže vládě důvěřujete nebo nedůvěřujete, že ty komunikační systémy státu už jsou teď dostatečně ochráněny?

Vlastimil ŘEPA, posluchač

Naprosto jí nedůvěřuji, v podstatě v tomhle tom smyslu tím, jakým způsobem jednají s jednotlivými mocnostmi, o kterých tady mluvíte, kdy jsou pro ně naprosto vstřícný, tak samozřejmě pro tyhle ty mocnosti, když tady mají takovouhle možnost, tak ta špionáž v této oblasti teritoriální je naprosto důležitá, to znamená, oni tady mají jednak tu podporu jakoby vládní a zároveň si ještě můžou připravit svým způsobem pro nějaké další akce zadní vrátka, že jo.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A co si myslíte o dalších věcech, které BIS zjistila, jak podle vás mohou ty aktivity čínských nebo ruských tajných služeb ovlivňovat veřejné mínění u nás?

Vlastimil ŘEPA, posluchač

No tak já o tom mám tak trošku jakoby smíšené pocity, což znamená, že z jedné strany v uvozovkách z toho mám radost, že už zase patříme do toho světa, protože já jsem jakoby z té starší generace, že už patříme do toho světa, o který je zase zájem, to znamená, že jakoby svým způsobem se tady něco děje a z druhé strany samozřejmě je tady ta obava, protože co si budeme nalhávat, jsme maličká zemička a jak vidíme tady případ Krymu i když Rusko obsadilo část území, tak svým způsobem zase v uvozovkách celý svět mlčí, to znamená jakoby, nechci si namlouvat, že jsme pro celý svět globálně tak zajímavý, aby kvůli tomu vznikl světový konflikt.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak to říká Vlastimil Řepa, náš posluchač, děkuji, na shledanou.

Vlastimil ŘEPA, posluchač

Na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A dovolal se nám i pan Ságner, dobrý den.

pan SÁGNER, posluchač

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Sledujete to, co zveřejnila BIS přikládáte tomu nějaký význam?

pan SÁGNER, posluchač

Slyšel jsem to, tak kdo tak trochu sleduje dění u nás, tak nemůže být překvapen, když si vzpomenete, jak vypadlo vítání čínského prezidenta našimi policisty, tak a nebo teď když pan prezident nazývá lidi na náměstí fašisty, tak to prostě nemusím až tak spoléhat na naše bezpečnostní složky, když prostě vidím, že se to tedy řídí do pěkného průšvihů no.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A myslíte si, že proti tomu existuje nějaká obrana nebo aspoň částečná obrana?

pan SÁGNER, posluchač

Já mám obavy, že ne, protože když vidíte, kolik lidí třeba pana inženýra Zemana volí, tak pak se s tím asi dá něco těžko dělat no.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak to byl názor pana Ságnera, já vám děkuji, na shledanou. Vy posloucháte pořad Radioforum, kam můžete volat na číslo 221 552 777 a nebo také psát na naše stránky, jednak na webovou aplikaci Českého rozhlasu Plus a nebo také na Facebook, na Twitter a můžete také hlasovat v anketě na Twitteru, jenom teď probereme to, co bylo řečeno jedno po druhém s Jaroslavem Spurným, když jsme mluvili o tom s Nikolou Schmidtem, že to je vlastně velmi vážný útok na českou bezpečnost, tak v čem, jak si to představit, čím to může být hrozbou, pokud někdo ukradne dejme tomu emaily úředníku na ministerstvu zahraničí?

Jaroslav SPURNÝ, reportér týdeníku Respekt

Má to dva rozměry, za prvé samozřejmě ty emaily mohou být soukromé, mohou prozradit něco o jejich pisatelích, ale to je menší zlo, druhá záležitost je, že nejde o tu krádež, jako my si všichni představujeme, že ty informace se kradou, ale do těch systémů se nastavují různé malwarey a různé viry a další záležitosti, které mohou ty systémy rozložit, které mohou z toho systému něco vytahovat, mohou to být spící záležitosti a tak dál, ale zase aby to nevypadalo, že jak tohle funguje, tyhle systémy nejsou zas tak úplně dokonalé, oni umí shromažďovat informace, umí shromažďovat informace obecně, oni je neumí analyzovat, já nevím třeba americká služba NSA, ať nejsme u Číňanů, dokáže shromáždit z různých elektronických zařízení miliony, miliardy informací, problém je, je vyhodnotit, co s nimi, jak to udělat a tak dál, to znamená pokud Číňané mají přístup "nesrozumitelné" České republiky do většiny českých domácností, tak neznamená, že v každé české domácnosti jsou, oni jsou jenom tam, kde potřebují být, kam se dostanou a kde ta obrana není a největší problém, pardon, poslední věta, České republiky je v tom, že nejsme na tu obranu připraveni, podcenili jsme ji a teď to budeme dohánět.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A proč je vlastně Česká republika, jak říkal jeden z našich posluchačů, že do jisté míry je rád, že vlastně jsme zajímavý pro určitou část světa, proč jsme vlastně zajímaví, proč by Rusko nebo Čína měli zájem se nějakým způsobem vměšovat do zdejší politiky, zdejších podniků a třeba destabilizovat nějaké státní instituce?

Jaroslav SPURNÝ, reportér týdeníku Respekt

Tak to patří, bylo to řečeno oficiálně do ruské státní, do které jiné samozřejmě Česká republika patří, do sféry vlivu patřila 40 let během socialismu a Moskva se nikdy nesmířila s tím, že jsme jakoby zradili a jsme v NATO, Evropské unii, Rusko má zájem, kdybychom už pominuli tuhle věc, že kdo chce ovládat svět, tak má zájem o jednu jadernou energetiku, o infrastrukturu, co se týká třeba železnice, dálnice má velký zájem o některé IT firmy nebo projekty, které jsou pro ně důležité a nejdůležitější je to, že si nás vyhodnotili jako součást NATO a EU, která patří k těm slabším kusům, která může jednotu tady těchto spolků jaksí rozložit.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Teď se nám dovolal náš další posluchač, pan Kučera, dobrý den.

pan KUČERA, posluchač

Dobrý den, prosím vás, můžete mi říct na začátek, je Respekt Bakalovo médium?

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak to se zeptáme Jaroslava Spurného, ale teď mi řekněte spíš, co si myslíte o tom tématu, které tady probíráme?

pan KUČERA, posluchač

Já chci nejdříve slyšet tohle.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak Jaroslav Spurný.

Jaroslav SPURNÝ, reportér týdeníku Respekt

Ano, Respekt patří vydavatelství ekonomie, jehož majitelem je společnost, jejíž majitelem je na konci pan Zdeněk Bakala.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak a pane Kučero, teď prosím odpovězte na tu otázku, jestli se bojíte například některých útoků, o kterých mluvila Bezpečnostní informační služba, o čemž tu mluvíme v pořadu Radioforum?

pan KUČERA, posluchač

Já se bojím i toho, jak tady působí západní rozvědky, viz to, když americká NSA sledovala Angelu Merkelovou, což je určitě spřátelený stát, pokud vím a to se rozplynulo a tady o tom mluvíte, já nevím jak dlouho už, a myslím, že jedna z možností je to, že Bezpečnostní informační služba potřebuje více peněz, tak tady rozstružuje takovýchle a lidi zbytečně děsí, děkuji, na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Děkuji vám, na shledanou a máme tady na lince také pana Kováře, dobrý den.

pan KOVÁŘ, posluchač

Dobrý den. Prosím vás já bych třeba řekl tady toto, takový pan Babiš se svou minulostí, tak si myslím, že je lehce vyděratelný a ještě bych se zeptal pan Spurného, jestli za 30 roků byl tady někdo potrestaný nebo souzený za to, že byl konfident Sovětského svazu, že donášel, já co jsem na světě, tak jsem ještě žádný jméno neslyšel, určitě tady byly lidi, kteří byli napojení na KGB nebo na něco a myslím si, že nikdo nebyl potrestaný, kdyby mi na to pan Spurný mohl odpovědět, děkuji.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Dobře, děkuji vám, takže vezeme to jedno po druhém, vrátím se k panu Kučerovi, tak on říkal, že se bojí západních rozvědek toho známého případu, jak NSA sledovala třeba Angelu Merkelovou, je to srovnatelné s tím, co říká BIS?

Jaroslav SPURNÝ, reportér týdeníku Respekt

To je naprosto nesrovnatelné samozřejmě, za prvé jako americké tajné služby jsou spřízněné tajné služby, my si s nimi vyměňujeme informace, NSA a Angela Merkelová nesledovala Angelu Merkelovou, NSA je organizace, která sbírá právě ta data ve velkém a jedna část toho jeho sběru se týkal Angely Merkelové, což neznamená, že

ji sledoval, my vůbec nevím, co s těmi údaji udělal, jestli je vyhodnotili nebo jestli okamžitě upozornili německou službu, z těchto důvodů a tak dál. My o tom pozadí vůbec nic nevím, v každém případě NSA nesledovala Angelu Merkelovou, NSA nic takového nemá v popisu práce, kdyby ji sledovalo CIA, tak je to něco jiného.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A mimochodem k tomu, co říkal pan Kučera, že podezřívá BIS z toho, že tady dejme tomu vytváří nějaké možná že třeba nepravdivé skutečnosti jenom proto, aby získala více peněz, jak důvěryhodná je správa BIS?

Jaroslav SPURNÝ, reportér týdeníku Respekt

Já myslím, že pan Kučera se dívá na špatné špionážní filmy, samozřejmě ta zpráva BIS prošla prochází vládou, prochází kontrolní komisí bezpečnostní služby, prochází poslanci, tam není v té zprávě jenom to, co známe my ta veřejná část, ale jsou tam přímo informace o tom, co se děje a jak víme, tak dobrá vláda by se mohla nějak s BIS dohodnout, jako jen to jenom vláda, ale třeba v té kontrolní komisi jsou poslanci napříč všemi stranami, to znamená, že pokud by tam něco takového bylo a bylo to vylhané jenom proto, aby BIS získala peníze, tak je to prostě nesmysl, to za druhé a za třetí, nevšiml jsem si, že by BIS na příští rok do rozpočtu dostala nějaký výraznější větší počet peněz.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No a k tomu, co říkal pan Kovář, ten se ptal, jestli byl někdo souzen, že byl konfidentem ve službách Sovětského svazu?

Jaroslav SPURNÝ, reportér týdeníku Respekt

No nebyl souzen, ale je tady velmi jednoduchá odpověď, my neznáme archivy sovětských tajných služeb a nevíme, kdo skutečně jakým způsobem spolupracoval tak, aby to bylo možno být hodnoceno jako trestný čin, třeba jako špionáž nebo tak nějak jako, aby mohl být potrestán, to znamená, že za těch 30 let nebyl nikdo potrestán za spolupráci se sovětskými tajnými službami.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak abychom se dostali také k sociálním sítím, tak tady jsou názory z Facebookového profilu Českého rozhlasu Plus, Michale Dzakovová píše „Ovlivňování je velmi promyšlené skrze určitá média, která se tváří neutrálně, skrze naivní občany České republiky i placené troy, stačí podchytit našťvanou skupinu a tak dále. Čína pak s kupováním nemovitostí, krádežemi technologií a hedvábná stezka je velmi dobře promyšlená také ovládnutí prostoru Evropy skrze nejslabší článek řetězu, stačí se podívat na čínské aktivity v Africe.“, Marek Pernica píše „Problém je vzdělanost voličské základny a hlavně její schopnosti rozpoznat dezinformaci a manipulaci, vadí mi laxní přístup a bagatelizace ze strany politické reprezentace, musíme začít ve všech vzdělávacích institucích.“ a Ladislav Harvánek píše „Mohou aktivity ruských a čínských tajných služeb ovlivňovat veřejné mínění v České republice, když otevřu zjistím, že zde zveřejněné informace se natolik od sebe liší, že mám pocit, že těch výše jmenovaných tajných služeb musí u nás působit celé desítky, no a to nebude asi dost dobře možné, takže výsledný stav bude asi ten, že tyhle rozporuplný a vzájemně si odporující informace zde umisťuje někdo, kdo by se rád zviditelnil a také se možná baví tím, jak mu lidé skáčou na špek.“, tak to říká Ladislav Harvánek, jinak máme ještě otevřenou anketu na Twitteru, kde klademe otázku, jestli jsou komunikační systémy státní správy a strategická infrastruktura dostatečně zajištěné? Hlasovat můžete do 13 hodiny, jenom si s Jaroslavem Spurným řekneme, jak vlastně se proti těmto útokům, které popsala BIS dá bránit, když upozorňovali někteří naši posluchači na to, že někteří vysocí činitelé politici této republiky vlastně podle nich nemají zájem na tom, aby se ty útoky rozkryly a aby se proti nim dostatečně Česká republika bránila?

Jaroslav SPURNÝ, reportér týdeníku Respekt

No tak samozřejmě tady neexistuje žádný speciální recept, zaprvé říkal to pan Pernica, je to obecné vzdělání, což tady nebude hned, za druhé je to schopnost lidí rozpoznat, co je fakt a co je nějaký ani ne názor, co je reflexe něčeho, za třetí je nutné a jako svět nestojí jenom na těch dezinformacích, jako ty dezinformace jsou propojeny s dalšími kroky v našich životech a já si myslím, že nejpodstatnější je to, abychom my na ty dezinformace nenaskakovali a my jakoby seriózní novináři, reportéři se snažili pracovat s fakty a nikoli s pocity a

bohužel ty fake news se pomalu dostávají už i do našeho světa seriózních médií tím, že býváme často velmi emotivní, místo toho, abychom měli chladný odstup.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A co se týče ještě velice krátce na závěr té ochrany ministerstva zahraničí, daří se nějakým způsobem ten systém očistit od toho, co tu bylo řečeno, že jsou v bezpečí nebo ne?

Jaroslav SPURNÝ, reportér týdeníku Respekt

Tak já znám dva přístupy, samozřejmě, že ministerstvo zahraničí se snaží ochránit problémy, že dneska vám žádný vývojář neřekne, co tam je skutečně napadané, tak já si myslím, že jediná skutečná ochrana je v podstatě představit ten systém tak za 3 miliardy korun, aby to fungovalo, ale to se netýká jenom ministerstva zahraničí, to se týká všech ministerstev a je to, zpráva BIS na to upozorňuje, je to jaksi i věc, která je z minulosti, protože jsme to v minulosti podceňovali.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Konstatuje Jaroslav Spurný, reportér týdeníku Respekt, já děkuji za návštěvu ve studiu, děkuji za vaše odpovědi, na shledanou.

Jaroslav SPURNÝ, reportér týdeníku Respekt

Také děkuji, na shledanou, pěkný den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ještě tady sdělím výsledky ankety na Twitteru, otázka zněla, jsou komunikační systémy státní správy a strategická infrastruktura dostatečně zajištěné? 3% odpověděli určitě ano, 6% spíše ano, 58% spíše ne, 33% určitě ne, tak s touto anketou a jejími výsledky uzavíráme dnešní pořad Radioforum, Tomáš Pavlíček vám děkuje za pozornost a omlouvám se všem, kteří volali a nestihli se s námi spojit, snad bude příležitost příště a teď už je tu Jan Burda s nabídkou dalšího vysílání Českého rozhlasu Plus.

Ať na Národní třídu prostě nechodí. Jejich svátek to není. Poslanec ODS Žáček o Babišovi, ale třeba i generálu Lorencovi na akademické půdě...

4.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

Oldřich Szaban

ROZHOVOR „O Andreji Babišovi jsme se dozvěděli – anebo si potvrdili – mnohé. Jde o zarputilého politika, navíc krytého prezidentem Zemanem, který je schopen při nevybíravé cestě za svými osobními mocenskými a ekonomickými cíli obětovat i své nejbližší. Navíc svými výrazně antipolitickými byznys postupy jako by popíral veškeré dosud platné politické poučky a posouval hranice možného a přijatelného v politice. Nemluvě o korupci,“ konstatuje v rozhovoru pro ParlamentníListy.cz poslanec ODS Pavel Žáček. Jako jednomu ze spoluorganizátorů studentské demonstrace 17. listopadu 1989 se nelíbí pozvání Alojze Lorence k diskusi o tomto výročí na akademickou půdu. „Pozvat tam bývalého generálporučíka Sboru národní bezpečnosti, který měl tehdy pod palcem veškeré bezpečnostní složky, považuji za totální přešlap.“

Hlasování o vyslovení nedůvěry vládě se nepovedlo, pro bylo 92 poslanců, chybělo tedy devět hlasů. Co si o celé této anabázi myslíte? Měla smysl? Berete to tak, že byla povinnost opozice za daných okolností se o vyjádření nedůvěry pokusit? Ano, domnívám se, že hlasování o nedůvěře proti Babišově vládě mělo svůj hluboký smysl. Obnažily se přitom nejenom důvody tohoto hlasování, tj. osobní problémy trestně stíhaného premiéra, ale i problematická pozice sociálních demokratů, koaličního Babišova partnera. Andreji Babišovi se od voleb z pozice premiéra stále ještě nepodařilo ovládnout policii, k čemuž má možná nakročeno až dnes po zrychleném výběrovém řízení a jmenování nového policejního prezidenta, ani zásadně ovlivnit státní zástupce, aby se zastavilo jeho trestní stíhání, případně zabránilo orgánům činným v trestním řízení prověřování jeho

dalších podivných podnikatelských aktivit. Ukázalo se i před zahraničím, že Česká republika je ve vleku trestně stíhaného premiéra, osoby v evropském prostoru v nepřijatelném střetu zájmů s ohromným korupčním potenciálem, a že jsou si toho minimálně vědomy opoziční politické síly. Koaliční poslanci zatím, zdá se, nikoliv. Ale to se může v poměrně krátké době změnit. Kdo uspěl, kdo neuspěl? Co Tomio Okamura, který se nejprve postavil po bok předsedů stran bývalého Demokratického bloku a Pirátů, aby poté svá vyjádření omezil na to, že chce ve vládě nahradit ČSSD? I přes formální výsledek hlasování jednoznačně zvítězila opozice. Tomio Okamura oscilující před hlasováním mezi opozicí a Babišem ovšem jako by nevěděl, zda je součástí koalice, či nikoliv... Co si s odstupem myslet o atmosféře, kterou zejména protesty 17. listopadu, jmenovitě například vyhazování věnců do koše, vyvolaly? Já bych určitě ničí věnce do koše neházel. Chápu ovšem tu emoci přímo na Národní třídě, která to vyvolala. I pro mě je těžko přijatelné, když osoby veřejného a politického života zatížené vlastní protidemokratickou minulostí – anebo dokonce současností – se chodí rok co rok legitimizovat 17. listopadu k podloubí na Národní třídě, kde v roce 1989 proběhl největší masakr studentů. I když by si to zjevně leckdo přál, nelze vymazat něčí minulost anebo zapomenout na jeho spolupráci s komunistickou totalitní mocí. Rozhodně bych preferoval variantu, ať na Národní třídu prostě nechodí. Jejich svátek to není. Lze to chápat tak, že česká společnost je do značné míry opravdu aktivně našťavaná, nebo jde o akci pražské bubliny? Nemyslím si, že by šlo o pražskou „bublinu“. Já sám jsem během veřejného vystupování na Můstku a komentování historických souvislostí po celé odpoledne 17. listopadu v centru potkával řadu přátel žijících mimo Prahu. Realitou zůstává, že Praha a Pražané stojí vždy v čele společenských a politických změn, které se s určitým fázovým zpožděním rozšiřují po celé republice. Připomeňme jen listopad 1989. Co nám řekla aféra o Andreji Babišovi? O Andreji Babišovi jsme se dozvěděli – anebo si potvrdili – mnohé. Jde o zarputilého politika, navíc krytého prezidentem Zemanem, který je schopen při nevybíravé cestě za svými osobními mocenskými a ekonomickými cíli obětovat i své nejbližší. Navíc svými výrazně antipolitickými byznys postupy jako by popíral veškeré dosud platné politické poučky a posouval hranice možného a přijatelného v politice. Nemluvě o korupci. Přestože se to celé řadě lidí nelíbí, nutí silou své okolí podporovat jeho válcování společnosti, státních orgánů či institucí. Můžeme se jen ptát, proč a za co v minulosti odstupovali naši někdejší premiéři. Svoji politiku Babiš legitimizuje jejich zásadní kritikou a odsudkem, nicméně sám odstoupit za mnohem větší problémy odmítá. O to hlubší následně bude jeho pád a následně pro společnost i politickou sféru náročnější náprava. Opět se rozběhla diskuse o nezávislosti médií. Prospěla demokracii reportáž Slonkové a Kubíka? Je namístě je pochválit, nebo spíše kritizovat? Jaroslav Plesl řekl, že bylo od Seznamu nezodpovědné, že se rýpal v soukromí Andreje Babiše, zejména jeho údajně psychicky nemocného syna. Šlo o narušení soukromí a překročení pomyslné čáry, za kterou se nechodí? Je to trefná poznámka, nebo jen Plesl hájí zájmy s ním spřízněného Babiše? Zmíněná reportáž měla svůj význam v rozšíření našich znalostí pozadí trestního stíhání Andreje Babiše a jeho rodinných příslušníků. Vysvětlily se některé otázky trestního stíhání premiéra, týkající se postupu policejních orgánů a státního zastupitelství, ale otevřely se naopak otázky jiné, související s taktikou obžalovaných, jejich uklízení na Krym za asistence podivného ruského bodyguarda z Agrofertu a neméně podivné přítelkyně napojené bůhví na koho. Otázka zní: Bylo možné z pohledu novinářů získat tyto informace jinou cestou? Domnívám se, že nikoliv. A veřejný zájem je nezpochybnitelný: vždyť své rodinné příslušníky do problémů dostal osobně Andrej Babiš! Právě on smazal pomyslnou čáru mezi soukromým a veřejným.

Pokud jde o výročí, na akademické půdě vystoupil například i komunistický generál Alojz Lorenc, fakticky poslední šéf StB. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy se potkal v rámci jednoho diskusního panelu s veřejnoprávním reportérem Markem Wollnerem. Ten byl přítomností Lorence šokován a ptal se, kde je policie, která by Lorence „sebrala“. Lorenc byl totiž v ČR odsouzen na čtyři roky, před rozsudkem ovšem utekl na Slovensko, kde dostal podmínku. Má Marek Wollner pravdu? Je diskuse s každým prospěšná, nebo některé osoby do veřejného prostoru prostě nepatří? Nebral bych nikomu právo se vyjadřovat, mluvit s historiky či dávat rozhovory do médií, ani Lorencovi ne. Ale pozvat bývalého generálporučíka Sboru národní bezpečnosti, který měl tehdy pod palcem veškeré bezpečnostní složky, k diskusi při výročí listopadu 1989 na akademickou půdu, to považuji za totální přešlap. Navíc vzpomínal v prostorech vysoké školy připomínajících mně a mým bývalým spolužákům okupační stávkou, kterou jsme se jako jedna z prvních fakult postavili proti jeho komunistickému totalitnímu režimu. Tam jsme se organizovali v rámci studentského hnutí, připravovali letáky a další písemnosti, organizovali spanilé jízdy mimo hlavní město, komunikovali s veřejností a pochopitelně i s opozicí včetně Občanského fóra. Šli jsme do toho, aniž jsme věděli, co se stane a jak to dopadne. Pochopitelně v prvních dnech mezi námi panovala obava, že zasáhnou bezpečnostní složky a že na nás právě Alojz Lorenc pošle pohotovostní a zásahové jednotky. Že se tak nestalo, rozhodně nebyla jeho zásluha.

URL| http://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/At-na-Narodni-tridu-proste-nechodi-Jejich-svatek-to-neni-Poslanec-ODS-Zacek-o-Babisovi-ale-treba-i-generalu-Lorencovi-na-akademicke-pude-561767?utm_source=nm&utm_medium=xml

Ruská ambasáda v Praze jako brána špiónů na Západ. Měli bychom se zbavit ruských diplomatů?

4.12.2018 seznamzpravy.cz str. 00 Zahraniční, Stalo se
Nela Vejvodová

BIS i Vojenské zpravodajství varují před aktivitami ruských a čínských špiónů na našem území. Kryjí se diplomatickým pasem. Eventuální vyhoštění je ošemetná záležitost, recipročně bychom přišli o náš diplomatický personál v Rusku a Číně. V době vrcholící studené války k obdobnému, ač bezprecedentnímu kroku přistoupila Velká Británie a povedlo se jí zcela rozprášíť špiónážní struktury KGB.

Čeští zpravodajci bijí na poplach. V nejnovější výroční zprávě Bezpečnostní informační služba i Vojenské zpravodajství (VZ) varují před ruskými a čínskými špióny i lehkovážností českých politiků při nakládání s citlivými informacemi.

BIS ve veřejné části své zprávy o ruských špiónech a ruském vlivu u nás doslova píše: „Ruský diplomatický sbor zůstává pro české občany nejvýznamnějším zdrojem rizika nevědomého kontaktu se zpravodajským důstojníkem cizí moci a nátlakovou pákou na Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, resp. na disproporčně menší českou misi v Rusku. Velikost ruské diplomatické mise a její vysoká ‚promořenost‘ osobami s afiliací na ruské zpravodajské služby dlouhodobě způsobuje nárůst rizik spojených s lehkovážným přístupem českých občanů, zejména politiků a státních zaměstnanců, k neutajovaným, ale interním, neveřejným informacím. To, že si o někom myslíme, že je pouze diplomat, neznamená, že nepředstavuje riziko či problém.“ Podle VZ se cizí tajné služby v Česku loni pokoušely kromě získávání informací posílit vliv své země na české politické a ekonomické struktury.

Rozhovor s členem stálé parlamentní komise pro dohled nad BIS Markem Bendou:

Jak velký problém vlastně je? Podle údajů, které loni od českého Ministerstva zahraničních věcí získal server HlídacíPes.org, pracuje na ruském velvyslanectví u nás téměř 130 lidí – 48 z nich jsou přímo členy diplomatického personálu. Na čínské ambasádě pak pracuje 29 lidí (z toho 25 je diplomatický personál). Pro srovnání: na americkém velvyslanectví v Praze pracuje 66 osob, z toho 40 diplomatů.

„Ruská ambasáda v Praze je plná zpravodajců, odhaduje se, že třetina až polovina ruských diplomatů z celkového počtu zhruba 140 ve skutečnosti plní nepřátelské zpravodajské úkoly. Prakticky jde například o špiónáž, tedy získávání citlivých informací, přímé ovlivňování české politiky nebo různou podporu českých extremistů a dezinformátorů, kteří ruským zájmům slouží,“ uvedl pro Seznam Zprávy ředitel think tanku Evropské hodnoty a zároveň vedoucí programu Kremlin Watch Jakub Janda.

Není to zdaleka poprvé, kdy čeští zpravodajci před ruskou špiónážní aktivitou varují, věnovali se jí i v minulých výročních zprávách. V té loňské, kdy shrnovali vývoj v roce 2016, uvedli, že ruské zpravodajské služby v Česku dlouhodobě disponují kvalitní sítí informačních, přístupových a vlivových kontaktů, kterou dále rozvíjejí.

Na zveřejněnou zprávu vzápětí reagovalo české MZV, že závěry zpravodajců překvapeno není a situaci se snaží dlouhodobě řešit. Na konci listopadu uvedl ministr zahraničí Tomáš Petříček v pořadu ČT Otázky Václava Moravce, že počet diplomatů by měl odpovídat počtu obyvatel a důležitosti země, s ruskou ambasádou prý vede jednání – vylučovat ruské diplomaty se však nechystá.

Slova ministra Petříčka však vzápětí dementovala sama ruská ambasáda v Česku. „V souvislosti s výrokem ministra zahraničních věcí České republiky Tomáše Petříčka o údajném ‚intenzivním dialogu‘ s ruskou stranou ohledně možného snížení počtu personálu Velvyslanectví Ruské federace v České republice sdělujeme, že se jednání v této věci nevedla a nevedou,“ uvedlo velvyslanectví na svém oficiálním twitterovém účtu.

Bylo by však vyhoštění ruských diplomatů řešením? V této oblasti diplomacie snad více než kdekoliv jinde platí přísný princip reciprocity. Za každého vyhoštěného Rusa bude muset z moskevské ambasády odjet jeden Čech, kterých tam však pracuje „pouhých“ 56. Vzájemné vyhoštění velvyslanců a pracovníků ambasád představuje také vážnou diplomatickou třeň. A čeští politici argumentují, že vyhoštěním Rusů z jejich ambasád jen oslabíme naši pozici. „My nechceme, aby nás někdo omezoval v počtu našich diplomatů. Riskujeme tedy, že když my budeme někomu omezovat diplomaty, on pak vyhostí naše lidi,“ uvedl v komentáři pro Seznam bývalý český ministr zahraničí Cyril Svoboda.

Nedávno k tomuto kroku však sáhla třeba Velká Británie, když v reakci na otravu bývalého dvojitého agenta Sergeje Skripala a jeho dcery nervovým jedem Novičok nakonec vyhostila 23 ruských diplomatů, nejvíce od dob studené války. Už dříve se Britové odhodlali k podobnému, avšak dosud bezprecedentnímu kroku.

„Británie v sedmdesátých letech prakticky rozbila všechny relevantní špionážní sítě KGB v zemi, když vyhostila veškerý diplomatický a zpravodajský personál. Mohli bychom vyhostit prakticky celý diplomatický a zpravodajský personál v Česku, což by Moskva opětovala,“ říká Jakub Janda pro Seznam. „Poté bychom s nimi začali opět navyšovat po jednom, takže bychom nakonec nečelili více než dvojnásobné ruské přesilovce jako dnes. Navíc bychom rozbili většinu ruských špionážních sítí v Česku, což by byl hlavní cíl takového kroku. Ten však vyžaduje politickou odvalu vlády, která je dnes bohužel fakticky na Rusku závislá skrze pozici prezidenta a komunistů,“ dodává Jakub Janda.

Karel Svoboda z **Fakulty sociálních věd** UK hovoří o vyhošťování ruských diplomatů:

V diskuzi o ruských (a dalších cizích) špionech u nás občas padá i návrh na „zpravodajské pokrytí“ podezřelých osob. Tento návrh je však z oblasti sci-fi. Na smysluplné sledování by byla potřeba bez nadsázky tisíce lidí. „Pokud by naši zpravodajci chtěli pořád sledovat celý oficiální ruský diplomatický a zpravodajský personál, tak by na to museli nasadit zhruba 2800 až 3500 drazo vycvičených specialistů. A to nepočítáme takzvané nelegály, tedy ruské zpravodajce, kteří nemají diplomatické krytí,“ dodal k tomu Janda.

Hojná přítomnost ruských špiónů maskujících se jako diplomatický či administrativní a technický personál ambasády neohrožuje pouze Českou republiku. Pražské velvyslanectví je pro ně totiž jakousi pomyslnou bránou do západní Evropy. Zdroj hluboce obeznámený se situací pro Seznam přiblížil, jak je pro Rusy ambasáda u nás důležitá – přes českou ambasádu se řídí většina operací ruské rozvědky na západ od nás. Což nakonec potvrzuje i Jakub Janda. „Velká část ruské ambasády v Praze řídí některé ruské zpravodajské operace v Německu, díky Schengenu jsou tam za pár hodin a je dost těžké je systematicky sledovat, když nemáme hraniční kontroly,“ uvedl Janda.

URL| <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ruska-ambasada-v-praze-jako-brana-spionu-na-zapad-meli-bychom-se-zbavit-ruskych-diplomatu-61832>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[seznamzpravy.cz](https://www.seznamzpravy.cz)

At' na Národní třídu prostě nechodí. Jejich svátek to není. Poslanec ODS Žáček o Babišovi, ale třeba i generálu Lorencovi na akademické půdě...

4.12.2018 [politicke-listy.cz](https://www.politicke-listy.cz) str. 00

ROZHOVOR „O Andreji Babišovi jsme se dozvěděli – anebo si potvrdili – mnohé. Jde o zarputilého politika, navíc krytého prezidentem Zemanem, který je

schopen při nevybíravé cestě za svými osobními mocenskými a ekonomickými cíli obětovat i své nejbližší. Navíc svými výrazně antipolitickými byznys postupy jako by popíral veškeré dosud platné politické poučky a posouval hranice možného a přijatelného v politice. Nemluvě o korupci,“ konstatuje v rozhovoru pro [ParlamentníListy.cz](https://www.parlamentnilysty.cz) poslanec ODS Pavel Žáček. Jako jednomu ze spoluorganizátorů studentské demonstrace 17. listopadu 1989 se nelíbí pozvání Alojze Lorence k diskusi o tomto výročí na akademickou půdu. „Pozvat tam bývalého generálporučíka Sboru národní bezpečnosti, který měl tehdy pod palcem veškeré bezpečnostní složky, považuji za totální přešlap.“

Anketa

BIS varuje před nepřátelským vlivem Ruska. Obáváte se ruského vlivu v ČR?

Obávám

6%

Neobávám

94% hlasovalo: 8029 lidí

Hlasování o vyslovení nedůvěry vládě se nepovedlo, pro bylo 92 poslanců, chybělo tedy devět hlasů. Co si o celé této anabázi myslíte? Měla smysl? Berete to tak, že byla povinnost opozice za daných okolností se o vyjádření nedůvěry pokusit?

Ano, domnívám se, že hlasování o nedůvěře proti Babišově vládě mělo svůj hluboký smysl. Obnažily se přitom nejenom důvody tohoto hlasování, tj. osobní problémy trestně stíhaného premiéra, ale i problematiku pozice sociálních demokratů, koaličního Babišova partnera. Andreji Babišovi se od voleb z pozice premiéra stále ještě

nepodařilo ovládnout policii, k čemuž má možná nakročeno až dnes po zrychleném výběrovém řízení a jmenování nového policejního prezidenta, ani zásadně ovlivnit státní zástupce, aby se zastavilo jeho trestní stíhání, případně zabránilo orgánům činným v trestním řízení prověřování jeho dalších podivných podnikatelských aktivit.

Ukázalo se i před zahraničím, že Česká republika je ve vleku trestně stíhaného premiéra, osoby v evropském prostoru v nepřijatelném střetu zájmů s ohromným korupčním potenciálem, a že jsou si toho minimálně vědomy opoziční politické síly. Koaliční poslanci zatím, zdá se, nikoliv. Ale to se může v poměrně krátké době změnit.

Kdo uspěl, kdo neuspěl? Co Tomio Okamura, který se nejprve postavil po bok předsedů stran bývalého Demokratického bloku a Pirátů, aby poté svá vyjádření omezil na to, že chce ve vládě nahradit ČSSD?

I přes formální výsledek hlasování jednoznačně zvítězila opozice. Tomio Okamura oscilující před hlasováním mezi opozicí a Babišem ovšem jako by nevěděl, zda je součástí koalice, či nikoliv...

Co si s odstupem myslit o atmosféře, kterou zejména protesty 17. listopadu, jmenovitě například vyhazování věnců do koše, vyvolaly?

Já bych určitě ničím věnce do koše neházel. Chápu ovšem tu emoci přímo na Národní třídě, která to vyvolala. I pro mě je těžko přijatelné, když osoby veřejného a politického života zatížené vlastní protidemokratickou minulostí – anebo dokonce současností – se chodí rok co rok legitimizovat 17. listopadu k podloubí na Národní třídě, kde v roce 1989 proběhl největší masakr studentů. I když by si to zjevně leckdo přál, nelze vymazat něčí minulost anebo zapomenout na jeho spolupráci s komunistickou totalitní mocí. Rozhodně bych preferoval variantu, ať na Národní třídě prostě nechodí. Jejich svátek to není.

Lze to chápat tak, že česká společnost je do značné míry opravdu aktivně našťvaná, nebo jde o akci pražské bubliny?

Nemyslím si, že by šlo o pražskou „bublinu“. Já sám jsem během veřejného vystupování na Můstku a komentování historických souvislostí po celé odpoledne 17. listopadu v centru potkával řadu přátel žijících mimo Prahu. Realitou zůstává, že Praha a Pražané stojí vždy v čele společenských a politických změn, které se s určitým fázovým zpožděním rozšiřují po celé republice. Připomeňme jen listopad 1989.

Co nám řekla aféra o Andreji Babišovi?

O Andreji Babišovi jsme se dozvěděli – anebo si potvrdili – mnohé. Jde o zarputilého politika, navíc krytého prezidentem Zemanem, který je schopen při nevybíravé cestě za svými osobními mocenskými a ekonomickými cíli obětovat i své nejbližší. Navíc svými výrazně antipolitickými byznys postupy jako by popíral veškeré dosud platné politické poučky a posouval hranice možného a přijatelného v politice. Nemluvě o korupci. Přestože se to celé řadě lidí nelíbí, nutí silou své okolí podporovat jeho válcování společnosti, státních orgánů či institucí. Můžeme se jen ptát, proč a za co v minulosti odstupovali naši někdejší premiéři. Svoji politiku Babiš legitimizuje jejich zásadní kritikou a odsudkem, nicméně sám odstoupit za mnohem větší problémy odmítá. O to hlubší následně bude jeho pád a následně pro společnost i politickou sféru náročnější náprava.

Andrej Babiš

ANO 2011 předseda vlády

Sympatizovat Profil

Položit dotaz Odpovědi

Hodnotit Štítky

Opět se rozběhla diskuse o nezávislosti médií. Prospěla demokracii reportáž Slonkové a Kubíka? Je namístě je pochválit, nebo spíše kritizovat? Jaroslav Plesl řekl, že bylo od Seznamu nezodpovědné, že se rýpal v soukromí Andreje Babiše, zejména jeho údajně psychicky nemocného syna. Šlo o narušení soukromí a překročení pomyslné čáry, za kterou se nechodí? Je to trefná poznámka, nebo jen Plesl hájí zájmy s ním spřízněného Babiše?

Zmíněná reportáž měla svůj význam v rozšíření našich znalostí pozadí trestního stíhání Andreje Babiše a jeho rodinných příslušníků. Vysvětlily se některé otázky trestního stíhání premiéra, týkající se postupu policejních orgánů a státního zastupitelství, ale otevřely se naopak otázky jiné, související s taktikou obžalovaných, jejich uklízení na Krym za asistence podivného ruského bodyguarda z Agrofertu a neméně podivné přítelkyně napojené bůhví na koho. Otázka zní: Bylo možné z pohledu novinářů získat tyto informace jinou cestou? Domnívám se, že nikoliv. A veřejný zájem je nezpochybnitelný: vždyť své rodinné příslušníky do problémů dostal osobně Andrej Babiš! Právě on smazal pomyslnou čáru mezi soukromým a veřejným.

PhDr. Pavel Žáček, Ph.D.

BPP poslanec

Sympatizovat Profil

Položit dotaz Odpovědi

Hodnotit Štítky

Pokud jde o výročí, na akademické půdě vystoupil například i komunistický generál Alojz Lorenc, fakticky poslední šéf StB. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy se potkal v rámci jednoho diskusního panelu s

veřejnoprávním reportérem Markem Wollnerem. Ten byl přítomností Lorence šokován a ptal se, kde je policie, která by Lorence „sebrala“. Lorenc byl totiž v ČR odsouzen na čtyři roky, před rozsudkem ovšem utekl na Slovensko, kde dostal podmínku. Má Marek Wollner pravdu? Je diskuse s každým prospěšná, nebo některé osoby do veřejného prostoru prostě nepatří?

Nebral bych nikomu právo se vyjadřovat, mluvit s historiky či dávat rozhovory do médií, ani Lorencovi ne. Ale pozvat bývalého generálporučíka Sboru národní bezpečnosti, který měl tehdy pod palcem veškeré bezpečnostní složky, k diskusi při výročí listopadu 1989 na akademickou půdu, to považuji za totální přešlap. Navíc vzpomínal v prostorech vysoké školy připomínajících mně a mým bývalým spolužákům okupační stávku, kterou jsme se jako jedna z prvních fakult postavili proti jeho komunistickému totalitnímu režimu.

Psalí jsme:

Šokující výstup Marka Wollnera na akci s generálem Alojzem Lorencem. A výbušné informace, které padly Tam jsme se organizovali v rámci studentského hnutí, připravovali letáky a další písemnosti, organizovali spanilé jízdy mimo hlavní město, komunikovali s veřejností a pochopitelně i s opozicí včetně Občanského fóra. Šli jsme do toho, aniž jsme věděli, co se stane a jak to dopadne. Pochopitelně v prvních dnech mezi námi panovala obava, že zasáhnou bezpečnostní složky a že na nás právě Alojz Lorenc pošle pohotovostní a zásahové jednotky. Že se tak nestalo, rozhodně nebyla jeho zásluha.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?goto=182651-at-na-narodni--tridu-proste-nechodi.-jejich-svatek-to-neni.-poslanec-ods-Zacek-o-babisovi--ale-treba-i-generalu-lorencovi-na-akademicke-pude....html>

Když ČT mluví o dezinformacích, ukazuje obrázky Parlamentních listů. Za porušování jejího vlastního kodexu bude podána stížnost

4.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

Barbora Richterová

V pondělním vysílání ČT24 bylo večerním tématem pořadu 90' ČT24 mimo jiné diskutování výroční zprávy BIS. Veřejnoprávní ČT uvodila tyto informace jako „Dezinformační weby pro šíření propagandy“.

Navzdory tomu, že ani jednou nepadla zmínka o serveru ParlamentníListy.cz (natož jakákoli konkrétní fakta, kde by bylo znatelné naše cílené či vědomé pochybení), byl k tématu použit náhled na profil ParlamentníchListů.cz na sociální síti Facebook, který byl uveden v rámci takzvané ilustrační fotografie, což explicitně znamená snahu o záměrné ztotožnění serveru ParlamentníListy.cz s dezinformacemi. Tímto veřejnoprávní ČT tendenčně, svévolně a chybně navádí své diváky k tomu, aby vnímali server ParlamentníListy.cz jako nebezpečný, dezinformační či lživý. ČT tímto porušuje svůj kodex, a to minimálně v těchto bodech: Čl. 6 Diskusní pořady a pluralita: 6.5 „Moderátoři diskusních pořadů České televize jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj.“ Moderátor diskusního pořadu Drahoňovský neupozornil diváky, že náhled na logo a název značky ParlamentníchListů.cz nesouvisí s dezinformacemi a jedná se o nevhodné a chybné použití ilustračních snímků. Dále pak Čl. 5 Péče o informace ve zpravodajství a aktuální publicistice, kde v odstavci 5.5 stojí: „Česká televize musí vždy přednostně postupovat tak, aby konkrétní informaci připravila s odbornou péčí do vysílání a touto cestou ji pohotově předala divákům.“ Opět došlo k porušení tohoto odstavce, jelikož moderátor diskusního pořadu neupozornil diváky, že náhled na logo a název značky ParlamentníchListů.cz nesouvisí s dezinformacemi a jedná se o nevhodné použití ilustračních snímků. Pochybení shledáváme také v odstavci 5.8. výše uvedeného článku (citujeme: „Zpráva musí být založena na zjištěných a ověřených údajích.“). V této souvislosti podotýkáme, že: Jako argumentace zařazení ParlamentníchListů.cz mezi dezinformační servery se používají následující důvody (pomineme-li, že z těchto důvodů vytvářejí podobný obraz neprávem i některá média):

1. „Vysoce postavený, ale utajený zdroj z MV ČR“

a) Ministerstvo vnitra v lednu 2018 potvrdilo jménem tiskové mluvčí, že žádné seznamy tzv. dezinformačních webů nevytváří ani to není jejich úkolem. Posuzují konkrétní informace, nikoli weby. Zdroj: zde.

b) Podíváme-li se na oficiální webové stránky MV ČR do sekce „reakce na nepřesnosti v médiích“ (zde), nalezneme zde od srpna 2011 asi 50 reakcí na tyto nepřesnosti, z nichž ale ani jedna nebyla

reakcí na nepřesnost informace publikované na serveru ParlamentníListy.cz. Šlo vesměs o reakce na texty mainstreamových médií. Namátkou: Neolivni.cz, MF Dnes a iDNES.cz, deník Právo, Reportéři ČT, Novinky.cz, Lidové noviny a řada dalších – tedy vesměs médií, která zařazují ParlamentníListy.cz mezi tzv. dezinformační weby.

c) Pokud projdeme Twitter CTHH (zde), odborného analytického, koncepčního a komunikačního pracoviště, zřízeného pod MV ČR, jehož činnost se zaměřuje na (zejména hybridní) hrozby bezpečnosti České republiky a který se má zaměřovat na dezinformace a uvádět je na pravou míru, za dobu jeho činnosti (stav ke 4. 12. 2018) nebyly ParlamentníListy.cz v souvislosti s dezinformacemi zmíněny ani jednou.

2. Výroční zpráva BIS a) V žádné výroční zprávě BIS nezveřejnila seznam takzvaných dezinformačních webů (zprávy jsou ke stažení zde a zde). b) Naopak BIS upozorňuje na novináře, který označuje ParlamentníListy.cz jako dezinformační, že ve svém článku používá spekulace, domněnky, polopravdy a lži, jejichž cílem je Bezpečnostní informační službu pošpinit a veřejně obvinít z hrubého selhání. Jde o Ondřeje Kundru a jeho kolegu Jaroslava Spurného z časopisu Respekt, viz zde.

3. Evropské hodnoty a Analýza manipulativních technik na vybraných českých serverech

a) Zpráva vytvořená Milošem Gregorem, která postrádá základní akademické prvky (již výběr serverů je zavádějící) a nemá žádnou vypovídající hodnotu, je dále šířena zapsaným spolkem „Think-tank Evropské hodnoty“. Celá zpráva zde.

b) Například analytička Irena Ryšánková (nar. 1966 Brno, novinářka, překladatelka, tlumočnice, působila v zahraničí, v ČR pracovala pro Prague Business Journal, Hospodářské noviny, Rovnost, Impuls, do konce ledna 2005 byla parlamentní zpravodajkou deníku Česká média, nyní spolupracuje s Britskými listy. Od března 2005 je parlamentní analytičkou České televize. Do roku 2004 byla členkou řídicího výboru Syndikátu novinářů ČR) o této „analýze“ na svém FB v minulosti napsala: „Myslím, že FSS MU by se měla dobrovolně zrušit. Napsat elaborát nazvaný ‚Analýza manipulativních technik na vybraných českých serverech‘ a dojít k závěru, že ‚články vyznívající pro Rusko pozitivně i kriticky byly zastoupeny přibližně stejně‘, to je famózní. Největší manipulace tím pádem je název té analýzy.“

c) Ke studiím používaných think-tankem Evropské hodnoty se vyjádřili také odborníci působící na **Fakultě sociálních věd** UK, Ústavu mezinárodních vztahů, Metropolitní univerzitě Praha a v Asociaci pro mezinárodní otázky (Jan Daniel, Ondřej Ditrych, Jan Ludvík, Dagmar Rychnovská, Michal Smetana, Benjamin Tallis, Tomáš Weiss a Jakub Záhora). Ti došli k názoru, že Evropské hodnoty zastoupené Jakubem Jandou zcela postrádají základní orientaci v dané problematice a jejich ideologické výklady vydávající se za odborné výsledky jsou nebezpečné (viz zde nebo zde – a ještě zde).

d) Jaká je běžná praxe think-tanků (nejen Evropských hodnot) v manipulaci s názory veřejnosti, také zcela jasně a otevřeně popisuje člen Rady Českého rozhlasu Tomáš Kňourek, viz zde.

e) K této analýze se kriticky postavili i mnozí další. Připomeňme alespoň Josefa Šlerku (českého sémiotika a odborníka na analýzu dat ze sociálních sítí. V roce 2014 byl oceněn v Křišťálové lupě jako osobnost roku. Od srpna 2017 je ředitelem Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky, působí též jako vysokoškolský pedagog na Karlově univerzitě), který v rozhovoru pro Radiožurnál (zde) zpochybnil výsledky zmiňované analýzy zde.

4. Konspiratori.sk a) Server konspiratori.sk je provozován společností NetSuccess s.r.o, jejímž 71 % vlastníkem je PetitPress a.s., provozovatel například webového zpravodajství sme.sk. Hodnotící komise je složena převážně ze zaměstnanců PetitPress a.s. a Sme.sk, takže de facto tito posuzují vlastní konkurenci. Server konspiratori.sk není oficiální autorita, i když se vydává za „nezávislou iniciativu“. Jde o ryze soukromou, komerční aktivitu, která využívá manipulativní techniky, např. „nálepkování“.

b) Na konci roku 2017 jsme podali na konspiratori.sk u slovenského soudu žalobu, na jejímž základě došlo ke stažení webu ParlamentníListy.sk ze seznamu nedůvěryhodných webů a přesunutí do sekce odkazující na důvěryhodné weby. Následně byla žaloba z naší strany stažena. Viz zde.

c) Poté jsme chtěli po konspiratori.sk posoudit i obsah ParlamentníListy.cz. Poslali jsme jednateli této společnosti rozbor tří článků, které web uváděl jako dezinformační (z celkového počtu stovek tisíc materiálů, které ParlamentníListy.cz vydaly od svého vzniku, pozn. red.), s odkazy na zdroje, nicméně společnost s námi přestala komunikovat. Z tohoto důvodu jsme podali žalobu novou, na jejímž základě odvolací soud v Bratislavě rozhodl o stažení odkazu na ParlamentníListy.cz ze seznamu nedůvěryhodných webů. ParlamentníListy.cz tedy nyní na žádném takovém seznamu nefigurují a do vynesení právoplatného rozsudku není správné ani adekvátní tento web používat jako argumentaci. Naše zpráva zde.

d) V souvislosti s nekalou činností konspiratori.sk se vyjádřil i zástupce Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě pro svobodu médií Andrej Richter (Vídeň), který na dotaz: „Stavebným prvkom propagandy sú falošné správy, takzvané fake news. Aký prístup má k tejto problematike OBSE?“ odpověděl: „Čo sa týka falošných správ (fake news), situácia je trochu iná. Je to preto, lebo to nie je problematika, ktorou by sa zaoberalo medzinárodné právo, ale je to skôr otázka písaných či nepísaných štandardov novinárskej profesie. Ak chceme, aby sa žurnalistika zachovala, musíme robiť všetko pre to, aby v profesii novinára, v novinárstve boli normy, ktoré podporujú integritu profesie. S čím to súvisí? Predovšetkým s tým, že falošné správy (fake news) sú niečo iné ako chyby. Každý novinár má právo na chybu. Mohol si zmýliť čísla, nepochopil niečo alebo si nedostatočne overil tú či inú informáciu, nepozná sféru, o ktorej písal. Je to

úplně iná situácia. Keď medzinárodné súdy posudzujú podobné situácie, priznávajú právo na omyl. Je to vtedy, keď sa novinár snaží napísaním materiálu urobiť niečo pre verejné blaho. Jeho článok by mal byť zameraný na to, aby pomohol obyvateľstvu. Ak si novinár vymyslí správu, je to falošná správa a je to úplne iná situácia. Keď si novinár správu vymyslí, je to nebezpečenstvo pre novinársku profesiu, ale aj pre normálne vzťahy medzi ľuďmi,“ viz zde.

Protože jde podle našeho soudu o opakované porušení Etického kodexu ČT, žádáme tímto Radu pro rozhlasové a televizní vysílání, stejně jako veřejnoprávní ČT, o neodkladné přijetí takových opatření, které zamezí neoprávněnému vykreslování mediálního obrazu serveru ParlamentníListy.cz jako „dezinformačního“ média.

Server ParlamentníListy.cz (www.parlamentnilisty.cz) přináší neomezený přístup pro více než 40 tisíc volených zastupitelů do části „Profily“, kde mohou zcela bez zásahu redakce publikovat vlastní autorizovaný obsah. Na serveru publikují své názory prezident České republiky, většina členů vlády ČR, poslanci, senátoři a tisíce krajských a komunálních politiků. Cílem projektu je v tomto ohledu vytvořit samostatný systém pro oboustrannou komunikaci mezi jednotlivými volenými zastupiteli všech úrovní (institucemi, obcemi) a občany – voliči.

Z tohoto pohledu je v zásadě doplňkem vlastní redakční část projektu. Ta přináší původní obsah v zásadnějších sděleních a článcích o politice v celostátním, regionálním, nebo městském měřítku včetně jejího zákulisí a dále monitoruje zjištění domácích i zahraničních médií. Vlastní obsahová část má za cíl přinést maximum různých názorů a pohledů (často možná konfliktních a logicky rozdílných) na tu samou věc s cílem vyvolat věcnou diskusi (z lat. discussio od dis-quaterie, pře-třásat, zkoumat, diskutovat – je věcný rozhovor několika osob nad určitým tématem, jehož cílem není rozhodovat, nýbrž věc pečlivě rozebrat z různých stránek, shromáždit argumenty a protiargumenty a případně připravit půdu pro racionální rozhodnutí). V tomto ohledu je strategie ParlamentníchListů.cz maximálně liberální vůči všem voleným zastupitelům a názorům občanů – voličů.

Tyto dva hlavní prvky systému se maximálně prolínají a společně tvoří unikátní obsahový celek přinášející nejrozsáhlejší a nejaktuálnější obraz lokální politické scény.

URL| http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Kdyz-CT-mluvi-o-dezinformacich-ukazuje-obrazky-Parlamentnich-listu-Za-poruvani-jejeho-vlastniho-kodexu-bude-podana-stiznost-561995?utm_source=nm&utm_medium=xml

Když ČT mluví o dezinformacích, ukazuje obrázky Parlamentních listů. Za porušování jejího vlastního kodexu bude podána stížnost

4.12.2018 politicke-listy.cz str. 00

V pondělním vysílání ČT24 bylo večerním tématem pořadu 90' ČT24 mimo jiné diskutování výroční zprávy BIS. Veřejnoprávní ČT uvedla tyto informace jako „Dezinformační weby pro šíření propagandy“.

Navzdory tomu, že ani jednou nepadla zmínka o serveru ParlamentníListy.cz (natož jakákoli konkrétní fakta, kde by bylo znatelné naše cílené či vědomé pochybení), byl k tématu použit náhled na profil ParlamentníchListů.cz na sociální síti Facebook, který byl uveden v rámci takzvané ilustrační fotografie, což explicitně znamená snahu o záměrné ztotožnění serveru ParlamentníListy.cz s dezinformacemi.

Tímto veřejnoprávní ČT tendenčně, svévolně a chybně navádí své diváky k tomu, aby vnímali server ParlamentníListy.cz jako nebezpečný, dezinformační či lživý. ČT tímto porušuje svůj kodex, a to minimálně v těchto bodech:

Čl. 6 Diskusní pořady a pluralita:

6.5 „Moderátoři diskusních pořadů České televize jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj.“

Moderátor diskusního pořadu Drahoňovský neupozornil diváky, že náhled na logo a název značky ParlamentníchListů.cz nesouvisí s dezinformacemi a jedná se o nevhodné a chybné použití ilustračních snímků. Dále pak Čl. 5 Péče o informace ve zpravodajství a aktuální publicistice, kde v odstavci 5.5 stojí: „Česká televize musí vždy přednostně postupovat tak, aby konkrétní informaci připravila s odbornou péčí do vysílání a touto cestou ji pohotově předala divákům.“

Opět došlo k porušení tohoto odstavce, jelikož moderátor diskusního pořadu neupozornil diváky, že náhled na logo a název značky ParlamentníchListů.cz nesouvisí s dezinformacemi a jedná se o nevhodné použití ilustračních snímků.

Pochybení sledujeme také v odstavci 5.8. výše uvedeného článku (citujeme: „Zpráva musí být založena na zjištěných a ověřených údajích.“).

V této souvislosti podotýkáme, že:

Jako argumentace zařazení ParlamentníchListů.cz mezi dezinformační servery se používají následující důvody (pomineme-li, že z těchto důvodů vytvářejí podobný obraz neprávem i některá média):

1. „Vysoce postavený, ale utajený zdroj z MV ČR“ a) Ministerstvo vnitra v lednu 2018 potvrdilo jménem tiskové mluvčí, že žádné seznamy tzv. dezinformačních webů nevytváří ani to není jejich úkolem. Posuzují konkrétní informace, nikoli weby. Zdroj: zde.

b) Podíváme-li se na oficiální webové stránky MV ČR do sekce „reakce na nepřesnosti v médiích“ (zde), nalezneme zde od srpna 2011 asi 50 reakcí na tyto nepřesnosti, z nichž ale ani jedna nebyla reakcí na nepřesnost informace publikované na serveru ParlamentníListy.cz.

Šlo vesměs o reakce na texty mainstreamových médií. Namátkou: Neovlivni.cz, MF Dnes a iDNES.cz, deník Právo, Reportéři ČT, Novinky.cz, Lidové noviny a řada dalších – tedy vesměs médií, která zařazují ParlamentníListy.cz mezi tzv. dezinformační weby.

c) Pokud projdeme Twitter CTHH (zde), odborného analytického, koncepčního a komunikačního pracoviště, zřízeného pod MV ČR, jehož činnost se zaměřuje na (zejména hybridní) hrozby bezpečnosti České republiky a který se má zaměřovat na dezinformace a uvádět je na pravou míru, za dobu jeho činnosti (stav ke 4. 12. 2018) nebyly ParlamentníListy.cz v souvislosti s dezinformacemi zmíněny ani jednou.

2. Výroční zpráva BIS a) V žádné výroční zprávě BIS nezveřejnila seznam takzvaných dezinformačních webů (zprávy jsou ke stažení zde a zde).

b) Naopak BIS upozorňuje na novináře, který označuje ParlamentníListy.cz jako dezinformační, že ve svém článku používá spekulace, domněnky, polopravdy a lži, jejichž cílem je Bezpečnostní informační službu pošpinit a veřejně obvinít z hrubého selhání. Jde o Ondřeje Kundru a jeho kolegu Jaroslava Spurného z časopisu Respekt, viz zde.

3. Evropské hodnoty a Analýza manipulativních technik na vybraných českých serverech a) Zpráva vytvořená Milošem Gregorem, která postrádá základní akademické prvky (již výběr serverů je zavádějící) a nemá žádnou vypovídající hodnotu, je dále šířena zapsaným spolkem „Think-tank Evropské hodnoty“. Celá zpráva zde.

b) Například analytička Irena Ryšánková (nar. 1966 Brno, novinářka, překladatelka, tlumočnice, působila v zahraničí, v ČR pracovala pro Prague Business Journal, Hospodářské noviny, Rovnost, Impuls, do konce ledna 2005 byla parlamentní zpravodajkou deníku Česká média, nyní spolupracuje s Britskými listy. Od března 2005 je parlamentní analytičkou České televize. Do roku 2004 byla členkou řídicího výboru Syndikátu novinářů ČR) o této „analýze“ na svém FB v minulosti napsala: „Myslím, že FSS MU by se měla dobrovolně zrušit. Napsat elaborát nazvaný ‚Analýza manipulativních technik na vybraných českých serverech‘ a dojít k závěru, že ‚články vyznívající pro Rusko pozitivně i kriticky byly zastoupeny přibližně stejně‘, to je famózní. Největší manipulace tím pádem je název té analýzy.“ c) Ke studiím používaných think-tankem Evropské hodnoty se vyjádřili také odborníci působící na **Fakultě sociálních věd** UK, Ústavu mezinárodních vztahů, Metropolitní univerzitě Praha a v Asociaci pro mezinárodní otázky (Jan Daniel, Ondřej Ditrych, Jan Ludvík, Dagmar Rychnovská, Michal Smetana, Benjamin Tallis, Tomáš Weiss a Jakub Záhora). Ti došli k názoru, že Evropské hodnoty zastoupené Jakubem Jandou zcela postrádají základní orientaci v dané problematice a jejich ideologické výklady vydávající se za odborné výsledky jsou nebezpečné (viz zde nebo zde – a ještě zde).

d) Jaká je běžná praxe think-tanků (nejen Evropských hodnot) v manipulaci s názory veřejnosti, také zcela jasně a otevřeně popisuje člen Rady Českého rozhlasu Tomáš Kňourek, viz zde.

e) K této analýze se kriticky postavili i mnozí další. Připomeňme alespoň Josefa Šlerku (českého sémiotika a odborníka na analýzu dat ze sociálních sítí. V roce 2014 byl oceněn v Křišťálové lupě jako osobnost roku. Od srpna 2017 je ředitelem Nadačního fondu nezávislé žurnalistiky, působí též jako vysokoškolský pedagog na Karlově univerzitě), který v rozhovoru pro Radiožurnál (zde) zpochybnil výsledky zmiňované analýzy zde.

4. Konspiratori.sk a) Server konspiratori.sk je provozován společností NetSuccess s.r.o, jejímž 71 % vlastníkem je PetitPress a.s., provozovatel například webového zpravodajství sme.sk. Hodnotící komise je složena převážně ze zaměstnanců PetitPress a.s. a Sme.sk, takže de facto tyto posuzují vlastní konkurenci. Server konspiratori.sk není oficiální autorita, i když se vydává za „nezávislou iniciativu“. Jde o ryze soukromou, komerční aktivitu, která využívá manipulativní techniky, např. „nálepkování“.

b) Na konci roku 2017 jsme podali na konspiratori.sk u slovenského soudu žalobu, na jejímž základě došlo ke stažení webu ParlamentníListy.sk ze seznamu nedůvěryhodných webů a přesunutí do sekce odkazující na důvěryhodné weby. Následně byla žaloba z naší strany stažena. Viz zde.

c) Poté jsme chtěli po konspiratori.sk posoudit i obsah ParlamentníListy.cz. Poslali jsme jednateli této společnosti rozbor tří článků, které web uváděl jako dezinformační (z celkového počtu stovek tisíc materiálů, které ParlamentníListy.cz vydaly od svého vzniku, pozn. red.), s odkazy na zdroje, nicméně společnost s námi přestala komunikovat. Z tohoto důvodu jsme podali žalobu novou, na jejímž základě odvolací soud v Bratislavě

rozhodl o stažení odkazu na ParlamentníListy.cz ze seznamu nedůvěryhodných webů. ParlamentníListy.cz tedy nyní na žádném takovém seznamu nefigurují a do vynesení právoplatného rozsudku není správné ani adekvátní tento web používat jako argumentaci. Naše zpráva zde.

d) V souvislosti s nekalou činností konspiratori.sk se vyjádřil i zástupce Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě pro svobodu médií Andrej Richter (Vídeň), který na dotaz: „Stavebním prvkem propagandy sú falošné správy, takzvané fake news. Aký prístup má k tejto problematike OBSE?“ odpověděl: „Čo sa týka falošných správ (fake news), situácia je trochu iná. Je to preto, lebo to nie je problematika, ktorou by sa zaoberalo medzinárodné právo, ale je to skôr otázka písaných či nepísaných štandardov novinárskej profesie. Ak chceme, aby sa žurnalistika zachovala, musíme robiť všetko pre to, aby v profesii novinára, v novinárstve boli normy, ktoré podporujú integritu profesie. S čím to súvisí? Predovšetkým s tým, že falošné správy (fake news) sú niečo iné ako chyby. Každý novinár má právo na chybu. Mohol si zmýliť čísla, nepochopil niečo alebo si nedostatočne overil tú či inú informáciu, nepozná sféru, o ktorej písal. Je to úplne iná situácia. Keď medzinárodné súdy posudzujú podobné situácie, priznávajú právo na omyl. Je to vtedy, keď sa novinár snaží napísaním materiálu urobiť niečo pre verejné blaho. Jeho článok by mal byť zameraný na to, aby pomohol obyvateľstvu. Ak si novinár vymyslí správu, je to falošná správa a je to úplne iná situácia. Keď si novinár správu vymyslí, je to nebezpečenstvo pre novinársku profesiu, ale aj pre normálne vzťahy medzi ľuďmi,“ viz zde.

Protože jde podle našeho soudu o opakované porušení Etického kodexu ČT, žádáme tímto Radu pro rozhlasové a televizní vysílání, stejně jako veřejnoprávní ČT, o neodkladné přijetí takových opatření, které zamezí neoprávněnému vykreslování mediálního obrazu serveru ParlamentníListy.cz jako „dezinformačního“ média.

Server ParlamentníListy.cz (www.parlamentnilisty.cz) přináší neomezený přístup pro více než 40 tisíc volených zastupitelů do části „Profily“, kde mohou zcela bez zásahu redakce publikovat vlastní autorizovaný obsah. Na serveru publikují své názory prezident České republiky, většina členů vlády ČR, poslanci, senátoři a tisíce krajských a komunálních politiků. Cílem projektu je v tomto ohledu vytvořit samostatný systém pro oboustrannou komunikaci mezi jednotlivými volenými zastupiteli všech úrovní (institucemi, obcemi) a občany – voliči.

Z tohoto pohledu je v zásadě doplňkem vlastní redakční část projektu. Ta přináší původní obsah v zásadnějších sděleních a článcích o politice v celostátním, regionálním, nebo městském měřítku včetně jejího zákulisí a dále monitoruje zjištění domácích i zahraničních médií. Vlastní obsahová část má za cíl přinést maximum různých názorů a pohledů (často možná konfliktních a logicky rozdílných) na tu samou věc s cílem vyvolat věcnou diskusi (z lat. discussio od dis-quatere, pře-třásat, zkoumat, diskutovat – je věcný rozhovor několika osob nad určitým tématem, jehož cílem není rozhodovat, nýbrž věc pečlivě rozebrat z různých stránek, shromáždit argumenty a protiargumenty a případně připravit půdu pro racionální rozhodnutí). V tomto ohledu je strategie ParlamentníchListů.cz maximálně liberální vůči všem voleným zastupitelům a názorům občanů – voličů.

Tyto dva hlavní prvky systému se maximálně prolínají a společně tvoří unikátní obsahový celek přinášející nejrozsáhlejší a nejaktuálnější obraz lokální politické scény.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?goto=182634-kdyz-Ct-mluvi-o-dezinformacich--ukazuje-obrazky-parlamentnich-listu.-za-porusovani-jejeho-vlastniho-kodexu-bude-podana-stiznost.html>

Jak rozvrátit mezinárodní obchod? Vyvolat hladomor, energetickou krizi? Rusko naznačilo scénář, který už léta děsí svět

4.12.2018 denikn.cz str. 00

Michael Romancov

Komentář Michaela Romancova: Zatím vlastně o moc nikomu nejde, tedy kromě Ukrajiny. Rusové zakázali jejím lodím plout pro ni veledůležitým

průlivem, ale kromě politických důsledků to mezinárodní společenství nijak nezasáhlo. Jenže příklady táhnou. Co by se stalo, kdyby některý stát zablokoval Malackou či Hormuzskou úžinu?

Od předminulé neděle se kvůli situaci v Azovském moři a Kerčském průlivu setrvale zhoršují již tak špatné rusko-ukrajinské vztahy. Ukrajinské úřady oznámily, že ruská strana brání plavidlům směřujícím do ukrajinských přístavů nebo z nich průlivem proplout. Lodím mířícím do přístavů ruských samozřejmě nikdo v ničem nebrání. Tak bezprecedentní útok na Úmluvou o mořském právu garantovanou svobodnou plavbu mezinárodního společenství nezažilo od egyptské blokády Tiranské úžiny, jediného plavebního koridoru z Izraele do Rudého moře. Samozřejmě že ruskými obstrukcemi v první řadě trpí Ukrajina, ale k pochopení rozměru problémů, které Rusko svým agresivním přístupem vyvolává, je třeba vědět něco o tom, jakou roli v současném světě moře a svoboda plavby mají.

Martin Kupka a Roman Chlupatý, autoři analýzy 8 megatrendů, které (z)mění svět, citují zjištění McKinsey Global Institute, podle něhož „globální ekonomika prochází dramatickou metamorfózou, neboť se mění desetkrát rychleji a s třístokrát větší razancí než v době průmyslové revoluce“. Toto tvrzení sice s naším tématem na první pohled nesouvisí, ale vezmeme-li v úvahu, že více než polovina světového obchodu dnes probíhá na vzdálenost větší než 3000 kilometrů a že jeho objem od konce 70. let 20. století vzrostl více než šestnáctkrát, pak se k oceánům a námořní dopravě hned dostáváme.

Nemáme moře. To nás nezachrání

Proč? Protože bez námořní přepravy by nic z toho nebylo možné. Námořní přeprava, která se na mezinárodním obchodu podílí již více než 90 procenty, představuje *conditio sine qua non* (neboli podmínku nezbytně nutnou) ekonomické globalizace. Tato skutečnost je zásadní výhodou a potenciální hrozbou nejenom pro státy, které mají přístup k moři (v současném světě se jedná zhruba o tři čtvrtiny všech států), ale i pro státy vnitrozemské, jakým je Česká republika.

Pravda, v jejich případě to neplatí absolutně. Ale pokud někdo má, tak jako my, ekonomiku otevřenou, s podílem vývozu a dovozu kolem 80 procent HDP, jejíž prosperita stojí a padá se stupněm začlenění do nadnárodních výrobních řetězců a silnou vazbou na Německo, jednoho z největších světových exportérů, pak ani my nestojíme mimo.

Moře a oceány, respektive s nimi související doprava, hrály v mezinárodních ekonomických vztazích vždy zásadní roli. Není proto divu, že útoky na obchodní plavidla a obchodní trasy, tzv. *guerre de course*, byl odedávna součástí válek včetně obou světových.

Dosud poslední ukázkou tohoto typu války, kdy jeden stát útočil proti plavidlům státu jiného, respektive proti všem plavidlům směřujícím do jeho přístavů, byla tak zvaná „válka tankerů“ během bojů mezi Irákem s Íránem v letech 1980 až 1988.

Tento konflikt byl mimochodem nejdelší a nejkrvavější klasickou válkou mezi dvěma státy (nepočítaje Vietnam) od roku 1945 a její aktéři si způsobili škody v řádech miliard dolarů. Od konce této války však ve světovém oceánu vládli klid. Naději, že to tak zůstane, ještě výrazně umocnil konec studené války.

Rychlý růst světové ekonomiky se vzhledem k významu námořní přepravy odrazil i ve vodách světových oceánů. Nejrychleji rostoucím regionem se stala tak zvaná pacifická Asie, jejíž význam trvale stoupá od 60. let minulého století. Prvním asijským obrem se stalo Japonsko, v 70. letech následováno skupinou asijských tygrů – Singapur, Hongkong, Tchaj-wan a Jižní Korea, k nimž se v 90. letech přidala Čína. Na námořních trasách spojujících pacifickou Asii se zbytkem světa proto řádně zhoustl provoz, což s sebou přineslo i celou řadu problémů.

Kde je doba, kdy hrozbou byli jen piráti

Hodnota přepravovaných nákladů vždy lákala piráty, technická převaha námořních sil spojeneckých mocností a militarizace světového oceánu během II. světové a studené války jim ovšem mimořádně nepřála. Naopak jeho demilitarizace v důsledku konce studené války a rychlý růst mezinárodní námořní přepravy pirátům mimořádně svědčily.

Tento domněle vykořeněný fenomén, který se evropskou optikou jevil být pouhou součástí dobrodružné literatury a filmů, se již koncem minulého století rychle vrátil na scénu a od té doby trvale mohutní.

Dávno se již nejedná pouze o oblast Adenského zálivu a vody kolem Somálska. Piráti dnes napadají lodě na přístupech k přístavům v Brazílii, v Guinejském a Bengálském zálivu či v Jihočínském moři. Část útoků má povahu násilnou, plavidla jsou napadána na širém moři, z části se „nájezdy“ dějí v přístavech a výjimkou není ani to, že se piráti s posádkou dohodnou a loď prostě „převzou“.

Z pohledu pirátů jsou nejatraktivnější místa, kde si je na pevnině, díky členitému pobřeží nebo díky slabé či úplatné vládě, možné zřídit bezpečné útočiště. Pokud kolem vede frekventovaná námořní trasa, jedná se, jako v případě Somálska, o ideální kombinaci.

Neméně výhodná je také situace, kdy se velký počet plavidel musí vměstnat do úzkého „hrdla“, typicky do průlivu či průplavu, kterému se anglicky říká „chokepoint“, doslova přeloženo „škrtící bod“. Anglický výraz přesně vystihuje skutečnost, že příslušná vodní cesta buď nemá vůbec žádnou alternativní objížďku (typicky Hormuzský průliv je jediným vjezdem Perského zálivu), nebo leží velmi daleko (možnost obeplout Afriku při uzavírce Suezů či Jižní Ameriku při uzavírce Panamy).

Nejfrekventovanějším „chokepointem“ současného světa je Malacká úžina, oddělující Malajsií a Indonésii. Plavební koridor je v jednom místě tak úzký, že lodě mohou plout pouze jedním směrem, a proto není divu, že se těší mimořádnému zájmu pirátů.

Základní statistiky pro Malacký průliv jsou impozantní: ročně tudy propluje zhruba 60 000 plavidel, tedy v průměru 400 až 500 lodí denně. Touto jedinou vodní cestou plyne 30 procent světového obchodu, 80 procent veškeré ropy do Japonska, 50 procent spotřeby ropy severní Asie a 66 procent zkapalněného zemního plynu do Asie. Jihočínským mořem, jež na tichomořské straně na přístupy k Malackému průlivu navazuje, ročně propluje 41 000 lodí, což představuje 25 procent veškeré tonáže světového obchodního loďstva.

Během cesty se přitom lodě několikrát dostanou do oblastí, kde pobřežní státy vedou konflikt o vymezení tzv. Exkluzivní ekonomické zóny, respektive o kontrolu ostrovů a ostrůvků, jakými jsou Spratleyho nebo Paracelské ostrovy.

Útoky pirátů v žádném případě nelze marginalizovat či podceňovat. Není výjimkou, že při nich přijdou o život námořníci, obrovské škody působí rejdářům a pojišťovně. Mají-li piráti co napadnout, je to paradoxně ta lepší varianta, protože to znamená, oceány křižují lodě plné zboží.

Situace, kterou jsme popsali v Jihočínském moři, respektive v Kerčském průlivu nás však obrací k vůbec nejhorší možnosti, která by námořní obchod mohla potkat. Tou je válečný konflikt ve frekventovaných vodách, respektive takové chování států či skupiny států, které by vedlo k ochromení či dokonce dlouhodobému zablokování některého z „chokepointů“.

Od ropných šoků v 70. letech minulého století, respektive od zmíněné války tankerů, je mimořádná pozornost věnována Hormuzskému průlivu, nejdůležitějšímu místu pro světovou přepravu ropy. Americká EIA uvádí, že zhruba 61 procent objemu dopravované ropy se přepravuje po moři, přičemž v posledních letech přes Hormuz „propluje“ 17 až 18 milionů barelů ropy denně.

V případě jeho zablokování by se dala zhruba třetina tohoto množství dopravovat ropovody na pobřeží Rudého moře nebo Indického oceánu. Výpadek v dodávkách 10 až 12 milionů barelů ropy denně, například po dobu tří měsíců, by však v Asii, kam dnes směřuje největší množství ropy vytěžené v Perském zálivu, omezil současnou spotřebu o zhruba 26 procent, tedy více než čtvrtinu.

Jistě není třeba velké fantazie, aby si člověk mohl představit, co by to znamenalo pro tamní ekonomiky, respektive pro celý svět. A to by se jednalo o výpadek po dobu pouhých tří měsíců. Pro srovnání můžeme dodat, že systém ropovodů Družba, který je dodnes označován za největší mezistátní ropovod, má denní kapacitu mezi 1,2 a 1,4 milionu barelů.

Přes „chokepointy“ však zdaleka neplují pouze ropné tankery. Zásadní podíl na přepravě zboží, typickými příklady jsou textil, obuv, hračky či elektronika, mají kontejnerová plavidla. Každý přepravní kontejner (plechová obří krabice standardizovaných rozměrů, kterou lze převážet lodí, vlakem či kamionem) obepluje ročně téměř desetkrát celý svět. Na palubu těch největších kontejnerových plavidel se dnes vejde 18 až 22 tisíc kontejnerů.

Vzhledem ke koncentraci výroby v Asii, zejména v Číně, a největšímu trhu na světě, jímž je Evropská unie, nepřekvapí, že právě mezi nimi je výměna kontejnerů nejintenzivnější. Podle někdejšího analytika Institutu pro bezpečnostní studie EU Jamese Rogerse je Evropská unie z 90 procent závislá na námořním obchodu, přičemž cesta „ze Šanghaje přes Suez do Evropy“, spojující euroasijský přímořský svět s více než šestadvacetiprocentním podílem na celkovém objemu světového obchodu, představuje nejfrekventovanější globální námořní spojení. Vzhledem k tomu, že šest z patnácti nejdůležitějších obchodních partnerů Unie – Čína, Japonsko, Jižní Korea, Tchaj-wan, Singapur a Saúdská Arábie – leží na eurasijském pobřeží, to je vlastně zcela logické.

Výpadky v dodávkách spotřebního zboží by jistě byly nepříjemné, ale z pohledu České republiky si je mimořádně obtížné představit, že světové „chokepointy“ dnes mají naprosto nezastupitelnou roli v zásobování základními potravinami, respektive v jejich produkci. Analytici Rob Bailey a Laura Wellesley ve studii mezinárodního think tanku Chathamhouse uvádějí, že pouhé tři plodiny: kukuřice, obilí a rýže reprezentují zhruba 60 procent celkového „kalorického příjmu“ světové populace. Čtvrtá plodina, sójové boby, souvisí s největším zdrojem živočišných bílkovin, tedy masa či vajec (sojové boby představují 65 procent bílkovinných krmiv).

Objem těchto čtyř plodin, které se ročně se ve vodách světových oceánů přepraví, zajišťuje obživu pro 2,8 miliardy lidí. K tomu je ještě třeba započítat přepravu 180 milionů tun hnojiv, díky nimž je možné vypěstovat tyto rostlinné suroviny. Celých 55 procent mezinárodního obchodu s uvedenými plodinami prochází minimálně přes jeden „chokepoint“, 11 procent z toho přes takový, v jehož případě neexistuje alternativní cesta. Na dovozu potravin po moři je nejzávislejší severní Afrika a Blízký východ. Rozhodující roli v jejich zásobování hrají turecké úžiny, kterými se dopravují obiloviny z Ruska a Ukrajiny. Jejich uzavření na delší dobu by region uvrhlo do neřešitelných problémů, ale právě tak by tomu mohlo být, pokud by se v Rusku a na Ukrajině dostal do problémů železniční systém, kterým se z vnitrozemí do přístavů obilí dováží.

Ruská blokáda ukrajinských lodí v Kerčském průlivu (i když Berďansk i Mariupol jsou pouze vedlejšími přístavy pro export ukrajinského obilí) se tak dotýká nejenom Moskvy a Kyjeva, ale má, respektive může mít daleko větší dosah. Rozhodně by se nejednalo o problémy zanedbatelné; když naposledy v této oblasti došly základní potraviny, respektive se příliš zvýšila jejich cena, vypuklo Arabské jaro. Dnes již Evropanům netřeba vysvětlovat, kam se pak lidé z těchto oblastí vydají...

V okamžiku, kdy vzniká tento text, není známo, co všechno se v Kerčském průlivu (ne)stane. Jedno však lze s jistotou říci již teď. Pokud Rusko blokádu neukončí a neumožní nerušenou plavbu všech lodí z Azovského moře a do něj, stane se ve 21. století první „predátorskou“ mocností, která si za použití síly vynutí změnu a omezí svobodu námořní plavby.

V Azovském moři a vůči Ukrajině na to Rusko jednoznačně má dost sil. Jeho chování však neujde pozornosti ostatních a dříve či později ho někdo napodobí. Nevíme kdy ani kde, ale obětí bude opět někdo (relativně) menší a slabší. A pro všechny takové země, Česko nevyjímaje, to bude znamenat počátek konce světového pořádku, k němuž jsme se po roce 1989 rozhodli připojit, a který nám přinesl takovou prosperitu.

Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a Metropolitní univerzitě Praha

Tento text jste si mohli přečíst díky tomu, že si předplácíte Deník N. Pokud máte připomínku nebo jste našli chybu, napište na editori@denikn.cz.

Vážíme si Vaší podpory.

URL| <https://denikn.cz/29749/jak-rozvratit-mezinarodni-obchod-vyvolat-hladomor-energetickou-krizi-rusko-naznacilo-scenar-ktery-uz-leta-desi-svet/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
denikn.cz

Státní úřad pro jadernou bezpečnost: Verifikace v oblasti nešíření jaderných zbraní a zákazu chemických zbraní

5.12.2018 pravdive.eu str. 00

5. prosince 2018 proběhla na půdě Univerzity Karlovy přednáška pro studenty oboru Bezpečnostní studia z **Fakulty sociálních věd** UK.

URL| <http://pravdive.eu/news/81457/statni-urad-pro-jadernou-bezpecnost-verifikace-v-oblasti-nesireni-jadernych-zbrani-a-zakazu-chemickych-zbrani>

Státní úřad pro jadernou bezpečnost: Verifikace v oblasti nešíření jaderných zbraní a zákazu chemických zbraní

5.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

5. prosince 2018 proběhla na půdě Univerzity Karlovy přednáška pro studenty oboru Bezpečnostní studia z **Fakulty sociálních věd** UK.

Přednáška se konala v rámci předmětu Politics of Nuclear (non) Proliferation. Tématem přednášky bylo provádění mezinárodních inspekcí v oblasti kontroly nešíření jaderných zbraní a zákazu zbraní chemických. Domácím i zahraničním studentům byly poskytnuty informace na základě praktických zkušeností z mezinárodních inspekcí a spolupráce s mezinárodními institucemi. Jmenovitě jsou to pro oblast jaderných zbraní - Mezinárodní agentura pro atomovou energii (IAEA) a pro oblast zbraní chemických - Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW).

Osvětová a lektorská činnost je dlouhodobě jednou z priorit OKN ZHN a věříme, že spolupráce s **FSV UK** i dalšími vzdělávacími institucemi bude úspěšně rozvíjena i v budoucnu, což umožní rozšířit řady bezpečnostních expertů orientujících se v problematice nešíření jaderných zbraní a povede k povznesení povědomí o této problematice i v rámci veřejnosti.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

Foto: Archiv Popisek: SÚJB.

URL| <https://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/tiskovezpravy/Statni-urad-pro-jadernou-bezpecnost-Verifikace-v-oblasti-nesireni-jadernych-zbrani-a-zakazu-chemicky-zbrani-562608>

Vyhne se Michael Flynn vězení?

5.12.2018 ČT 24 str. 09 21:31 Horizont

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Vyšetřování ruského vlivu na politiku v USA a Jiří Pondělíček, amerikanista z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, dobrý večer.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, **FSV UK**

Dobrý večer.

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Pane Pondělíčku, tak tohle je jedna z kapitol celého toho dlouhého, a vlastně možná i dramatického příběhu, ta nese jméno penzionovaného generála Michaela Flynnna. Mě by možná zajímalo, jaký on je typ, jaká je osobnost? Je to někdo, kdo se, řekněme, v rámci toho vyšetřování a všech potíží a nebezpečí, které to pro něj osobně znamená, jaksi vrhne, obrazně řečeno, před hlavně těch pušek, do výstřelů, zakreje prezidenta, vezme část viny na sebe? A nebo je to muž, který se vlastně chová pragmaticky a tváří v tvář těm potížím prostě začne spolupracovat, aby ušetřil sebe a vlastně i rodinu, která byla do, nebo je do tohoto příběhu vtažena.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, **FSV UK**

Já myslím, že říkáte správně to s tou rodinou. On, nemyslím, že chrání prezidenta, aspoň podle toho, co zatím víme. Byť tam správně zaznělo, že vlastně žádné detaily zveřejněny nebyly, tak to nevypadá, že by prezidenta chránil, nebo lidi z jeho okolí. Ale mluví se o tom, nebo hodně se psalo a mluvílo o tom, že tím jedním z těch hlavních faktorů jeho rozhodování teda začít tu spolupráci s týmem zvláštního vyšetřovatele, bylo právě to, že měl být obviněn i jeho syn. To znamená, myslím, že pokud se tedy vrhá, obrazně řečeno, před hlavně nepřátelských zbraní, tak je to asi kvůli rodině.

Tomáš ŠPONAR, moderátor

On je tedy jednak, řekněme, ne opatrný, to nechci tvrdit. Ale prostě je pragmatický. Ale na druhé straně ho prezident vlastně, na rozdíl třeba od jiných lidí, vtažených do té aféry a vyšetřovaných v té aféře, vlastně nikdy nepřestal chválit nebo nepřestal dávat najevo, že si Michaela Flynnna váží? A to i vlastně ve chvíli, kdy takzvaně, nebo ne takzvaně, ale kdy vlastně bezproblémově spolupracují. Takže jak by se dal popsat vztah Trump - Flynn?

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, **FSV UK**

Těžko říct. Samozřejmě nevíme osobně, co mezi nimi je. Nicméně já se domnívám, že za tím může být i taktika. Ono tam bylo již zmíněno, že spolupracují i další. Nicméně zatím teda ta obvinění a vlastně i to odsouzení Paula

Manaforta se týkalo, jak prezident vlastně správně říkal, se netýkalo ničeho, co by se, co, co by mělo nějakou spojitost s prezidentskými volbami nebo s tím, nebo s možným ovlivněním voleb. Ale byly to vlastně věci, které se staly předtím. Michael Flynn je zřejmě tedy spolupracujícím nejdůležitějším pro tým zvláštního vyšetřovatele. A domnívám se, že ono teda sám prezident Trump sám vlastně Flynnu chválil ještě po tom loňském listopadovém oznámení, že teda začal spolupracovat. Nicméně třeba právníci z jeho týmu se poměrně rychle pustili právě do důvěryhodnosti Michaela Flynnu. Takže myslím si, že od Trumpa je to nějakým způsobem taktika nehodit ho úplně, nehodit ho úplně přes palubu. Ale možná, možná nějakým způsobem se snažit ho ovlivnit, aby zase toho tolik třeba neřekl, aby něco si nechal pro sebe. Ale může to být opravdu jenom to, že třeba lidsky k němu cítí nějakou náklonnost. To samozřejmě úplně přesně říct nelze.

Tomáš ŠPONAR, moderátor

Říká v Horizontu Jiří Pondělíček, amerikanista z Katedry severoamerických studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Děkujeme a přejeme hezký večer.

Jiří PONDĚLÍČEK, amerikanista, **FSV UK**

Taky děkuju, na shledanou.

Moc nechápal, co se to děje, ale dovedl to do konce. Expert v ČT vzpomínal na zemřelého George Bushe

5.12.2018 pravdive.eu str. 00

Moderátorka Zuzana Tvarůžková ve střeďečnīm Interview ČT24 zpovídala Kryštofa Kozáka z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Zhodnotil život George Bushe staršího, 41. prezidenta USA, který změnil svět. Pomáhal bořit železnou oponu, vedl válku v Perském zálivu proti Saddámu Husajnovi, který napadl Kuvajt, a tak podobně.

URL| <http://pravdive.eu/news/80025/moc-nechapal-co-se-to-deje-ale-dovedl-to-do-konce-expert-v-ct-vzpominal-na-zemreleho-george-bushe>

Moc nechápal, co se to děje, ale dovedl to do konce. Expert v ČT vzpomínal na zemřelého George Bushe

5.12.2018 politicke-listy.cz str. 00

Moderátorka Zuzana Tvarůžková ve střeďečnīm Interview ČT24 zpovídala Kryštofa Kozáka z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Zhodnotil život George Bushe staršího, 41. prezidenta USA, který změnil svět. Pomáhal bořit železnou oponu, vedl válku v Perském zálivu proti Saddámu Husajnovi, který napadl Kuvajt, a tak podobně. zdroj: parlamentnilisty.cz, přidáno v 19:35, přečteno: 1x

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?clanek=182799-moc-nechapal--co-se-to-deje--ale-dovedl--to-do-konce.-expert-v-Ct-vzpominal-na-zemreleho-george-bushe.html>

Moc nechápal, co se to děje, ale dovedl to do konce. Expert v ČT vzpomínal na zemřelého George Bushe

5.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

mp

Moderátorka Zuzana Tvarůžková ve středečním Interview ČT24 zpovídala Kryštofa Kozáka z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Zhodnotil život George Bushe staršího, 41. prezidenta USA, který změnil svět. Pomáhal bořit železnou oponu, vedl válku v Perském zálivu proti Saddámu Husajnovi, který napadl Kuvajt, a tak podobně.

Amerikanista Kozák připomněl, že George Bush starší a George Bush mladší se neshodli na tom, zda bude správné zahajovat války nového tisíciletí. George Bush mladší se do Iráku vrátil a Saddáma definitivně svrhl. George Bush starší měl podle Kozáka určitou vizi světa, kde Spojené státy stojí na straně dobra a trvají na dodržování mezinárodního práva. Už od mládí ale ukazoval, že se nebál nasazovat vlastní život. „Tehdy bylo zvykem, že nejstarší synové významných rodin sloužili vlasti a nebáli se nasazovat svůj život,“ zdůraznil Kozák s tím, že za druhé světové války unikl Bush v bojích v Pacifiku jen o vlásek smrti. Poté předvedl, že je úspěšným obchodníkem, a teprve když si na to vydělal, vyrazil do politiky. A ne vždy v ní vyhrával. Ale nevzdával se. „Jeho charakter a jeho politické vystupování mu v jeho politické kariéře pomáhaly. Zastával kontinuálně určité hodnoty, nebyl to typ toho dnešního politika, který na sebe poutá pozornost hysterickými výroky. Dokázal tvrdě pracovat. Konzistentně pracoval v té tradiční republikánské linii,“ popisoval Bushe staršího Kozák. Když došlo na rok 1989, Kozák Bushe staršího ocenil, i když zdůraznil, že 41. prezident možná tak úplně nechápal, co se na konci 80. let děje ve střední a východní Evropě. „Když se podíváme na dobové dokumenty, je zřejmé, že Bush starší moc nechápal, co se v té střední Evropě děje... Ale jeho přínos byl v tom standardním uměřeném kurzu. To, že se podařilo studenou válku uzavřít, uzavřít takto dramatickou kapitolu světových dějin bez krveprolití, je do jisté míry i jeho zásluha,“ poznamenal Kozák s tím, že tehdy byla na stole i možnost, že ve střední a východní Evropě dojde ke krveprolití. „Ta americká politika byla tehdy uměřená a prokázalo se, že tato uměřenost byla v této dramatické době správným kurzem,“ dodal amerikanista. Stranou jeho pozornosti nezůstala ani první válka v Perském zálivu. Bush starší tehdy trval na tom, že je třeba ctít principy mezinárodního práva a vést válku na záchranu Kuvajtu s podporou mezinárodního společenství v zádech. Právě tady ležel základ pozdějšího sporu George Bushe staršího a mladšího. Otec vyčítal svému synovi, že jde do druhé války proti Iráku bez jasné podpory mezinárodního společenství. Bush starší jako republikán měl ještě jednu výhodu. V jisté fázi své politické kariéry se musel vyrovnávat s demokraty v Senátu a zvláště s ohledem na dnešní vypjatou politickou situaci v USA je zajímavé, že republikán Bush dokázal s opozičními demokraty najít shodu.

URL| http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Moc-nechupal-co-se-to-deje-ale-dovedl-to-do-konce-Expert-v-CT-vzpominal-na-zemreleho-George-Bushe-562161?utm_source=nm&utm_medium=xml

Moc nechápal, co se to děje, ale dovedl to do konce. Expert v ČT vzpomínal na zemřelého George Bushe

5.12.2018 politicke-listy.cz str. 00

Moderátorka Zuzana Tvarůžková ve středečním Interview ČT24 zpovídala Kryštofa Kozáka z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Zhodnotil život George Bushe staršího, 41. prezidenta USA, který změnil svět. Pomáhal bořit železnou oponu, vedl válku v Perském zálivu proti Saddámu Husajnovi, který napadl Kuvajt, a tak podobně.

Amerikanista Kozák připomněl, že George Bush starší a George Bush mladší se neshodli na tom, zda bude správné zahajovat války nového tisíciletí. George Bush mladší se do Iráku vrátil a Saddáma definitivně svrhl. George Bush starší měl podle Kozáka určitou vizi světa, kde Spojené státy stojí na straně dobra a trvají na dodržování mezinárodního práva. Už od mládí ale ukazoval, že se nebál nasazovat vlastní život. „Tehdy bylo zvykem, že nejstarší synové významných rodin sloužili vlasti a nebáli se nasazovat svůj život,“ zdůraznil Kozák s tím, že za druhé světové války unikl Bush v bojích v Pacifiku jen o vlásek smrti.

Poté předvedl, že je úspěšným obchodníkem, a teprve když si na to vydělal, vyrazil do politiky. A ne vždy v ní vyhrával. Ale nevzdával se. „Jeho charakter a jeho politické vystupování mu v jeho politické kariéře pomáhaly. Zastával kontinuálně určité hodnoty, nebyl to typ toho dnešního politika, který na sebe poutá pozornost hysterickými výroky. Dokázal tvrdě pracovat. Konzistentně pracoval v té tradiční republikánské linii,“ popisoval Bushe staršího Kozák.

Když došlo na rok 1989, Kozák Bushe staršího ocenil, i když zdůraznil, že 41. prezident možná tak úplně nechápal, co se na konci 80. let děje ve střední a východní Evropě.

„Když se podíváme na dobové dokumenty, je zřejmé, že Bush starší moc nechápal, co se v té střední Evropě děje... Ale jeho přínos byl v tom standardním uměřeném kurzu. To, že se podařilo studenou válku uzavřít, uzavřít takto dramatickou kapitolu světových dějin bez krveprolití, je do jisté míry i jeho zásluha,“ poznamenal Kozák s tím, že tehdy byla na stole i možnost, že ve střední a východní Evropě dojde ke krveprolití. „Ta americká politika byla tehdy uměřená a prokázalo se, že tato uměřenost byla v této dramatické době správným kurzem,“ dodal amerikanista.

Stranou jeho pozornosti nezůstala ani první válka v Perském zálivu. Bush starší tehdy trval na tom, že je třeba ctít principy mezinárodního práva a vést válku na záchranu Kuvajtu s podporou mezinárodního společenství v zádech. Právě tady ležel základ pozdějšího sporu George Bushe staršího a mladšího. Otec vyčítal svému synovi, že jde do druhé války proti Iráku bez jasné podpory mezinárodního společenství.

Bush starší jako republikán měl ještě jednu výhodu. V jisté fázi své politické kariéry se musel vyrovnávat s demokraty v Senátu a zvláště s ohledem na dnešní vypjatou politickou situaci v USA je zajímavé, že republikán Bush dokázal s opozičními demokraty najít shodu.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?goto=182799-moc-nechopal--co-se-to-deje--ale-dovedl--to-do-konce.-expert-v-Ct-vzpominal-na-zemreleho-george-bushe.html>

Moc nechápal, co se to děje, ale dovedl to do konce. Expert v ČT vzpomínal na zemřelého George Bushe

5.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

Moderátorka Zuzana Tvarůžková ve středečním Interview ČT24 zpovídala Kryštofa Kozáka z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Zhodnotil život George Bushe staršího, 41. prezidenta USA, který změnil svět. Pomáhal bořit železnou oponu, vedl válku v Perském zálivu proti Saddámu Husajnovi, který napadl Kuvajt, a tak podobně.

Amerikanista Kozák připomněl, že George Bush starší a George Bush mladší se neshodli na tom, zda bude správné zahajovat války nového tisíciletí. George Bush mladší se do Iráku vrátil a Saddáma definitivně svrhl. George Bush starší měl podle Kozáka určitou vizi světa, kde Spojené státy stojí na straně dobra a trvají na dodržování mezinárodního práva. Už od mládí ale ukazoval, že se nebál nasazovat vlastní život. „Tehdy bylo zvykem, že nejstarší synové významných rodin sloužili vlasti a nebáli se nasazovat svůj život,“ zdůraznil Kozák s tím, že za druhé světové války unikl Bush v bojích v Pacifiku jen o vlásek smrti.

Poté předvedl, že je úspěšným obchodníkem, a teprve když si na to vydělal, vyrazil do politiky. A ne vždy v ní vyhrával. Ale nevzdával se. „Jeho charakter a jeho politické vystupování mu v jeho politické kariéře pomáhaly. Zastával kontinuálně určité hodnoty, nebyl to typ toho dnešního politika, který na sebe poutá pozornost hysterickými výroky. Dokázal tvrdě pracovat. Konzistentně pracoval v té tradiční republikánské linii,“ popisoval Bushe staršího Kozák.

Když došlo na rok 1989, Kozák Bushe staršího ocenil, i když zdůraznil, že 41. prezident možná tak úplně nechápal, co se na konci 80. let děje ve střední a východní Evropě.

„Když se podíváme na dobové dokumenty, je zřejmé, že Bush starší moc nechápal, co se v té střední Evropě děje... Ale jeho přínos byl v tom standardním uměřeném kurzu. To, že se podařilo studenou válku uzavřít, uzavřít takto dramatickou kapitolu světových dějin bez krveprolití, je do jisté míry i jeho zásluha,“ poznamenal Kozák s tím, že tehdy byla na stole i možnost, že ve střední a východní Evropě dojde ke krveprolití. „Ta

americká politika byla tehdy uměřená a prokázalo se, že tato uměřenost byla v této dramatické době správným kurzem," dodal amerikanista.

Stranou jeho pozornosti nezůstala ani první válka v Perském zálivu. Bush starší tehdy trval na tom, že je třeba ctít principy mezinárodního práva a vést válku na záchranu Kuvajtu s podporou mezinárodního společenství v zádech. Právě tady ležel základ pozdějšího sporu George Bushe staršího a mladšího. Otec vyčítal svému synovi, že jde do druhé války proti Iráku bez jasné podpory mezinárodního společenství.

Bush starší jako republikán měl ještě jednu výhodu. V jisté fázi své politické kariéry se musel vyrovnávat s demokraty v Senátu a zvláště s ohledem na dnešní vypjatou politickou situaci v USA je zajímavé, že republikán Bush dokázal s opozičními demokraty najít shodu.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

Foto: Israel National News Popisek: Vlajky USA a Ruské federace.

URL| <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Moc-nechpal-co-se-to-deje-ale-dovedl-to-do-konce-Expert-v-CT-vzpominal-na-zemreleho-George-Bushe-562161>

Angela Merkelová odchází, díl první: V pátek se rozhodne, kdo kancléřku nahradí v čele její strany. Souboj o křeslo šéfa CDU svádí tři silní kandidáti

5.12.2018 ihned.cz str. 00

Kancléři sjednotiteli Helmutu Kohlovi, o němž se tvrdí, že byl jejím mentorem, se důstojný odchod z politiky nepovedl. To Angela Merkelová chce své politické odcházení režírovat sama. Nakolik úspěšně, ukážou příští dny.

Kohl skončil v čele Křesťansko-demokratické unie (CDU) v roce 1998 po 25 letech, ve volbách tehdy prohrál. Nechal si poslanecké křeslo, zůstal čestným předsedou. O rok později jeho pověst značně utrpěla kvůli kauze kolem financování CDU. Do politického důchodu odešel mimo jiné po tlaku stranických kolegů včetně současné kancléřky.

Výjimečné klání

Páteční a sobotní sjezd CDU v Hamburku se stane jevištěm pro první dějství odcházení Angely Merkelové. Po 18 letech budou mít konzervativci, kteří jsou nejsilnější parlamentní stranou, ve svém čele novou tvář. Na konci října kancléřka oznámila, že nehodlá obhajovat funkci předsedkyně strany. Rozhodnutí přišlo po sérii volebních propadů - ať už v zemských volbách v Hesensku, nebo v případě sesterské Křesťansko-sociální unie (CSU) v Bavorsku. Tomu všemu předcházely spory uvnitř vládních stran nejen o migraci. V čele kabinetu plánuje Merkelová zůstat do konce volebního období, tedy do roku 2021.

Volební klání je v rámci CDU výjimečné. Na předsedu většinou kandiduje jediný politik, zatímco v posledních týdnech objížděly regionální konference tři výrazné osobnosti. Prakticky nikdo nepochybuje o tom, že Merkelová by si přála nástupnictví Annegret Krampové-Karrenbauerové, generální tajemnice strany a bývalé premiérky ve spolkové zemi Sársko.

Odborníci zmiňují, že už samotný výběr příští předsedkyně nebo předsedy CDU bude důležitý pro to, jestli "dvojládí" - tedy Merkelová v čele vlády a někdo jiný v čele strany - bude schopné fungovat. Zatímco středová, merkelovskými uvážlivá a pragmatická kandidátka Annegret Krampová-Karrenbauerová (zkráceně AKK) by takové nároky mohla splňovat, například u tradičně hodnotového konzervativce a hospodářského liberála Friedricha Merze si to část analytiků příliš představit nedovede.

"Je protipólem politiky sociální demokracie (se kterou CDU vládne ve velké koalici, pozn. red.) v hospodářských oblastech," řekl o něm před časem v České televizi Vladimír Handl z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Samotný Merz ale na regionální konferenci v Düsseldorfu prohlásil: "Jsem zásadně loajální člověk. Současně cítuji velký respekt vůči Angele Merkelové a jejímu úřadu." Za tato slova sklídl od většiny delegátů bouřlivé ovace.

O tom, koho by straníci rádi viděli jako nástupce, rozhoduje do velké míry postoj ke kancléřce a její politice. Pokud by se většinově prosadil pocit, že Merkelová byla hlavním problémem strany, bude to mít AKK těžké, zmiňovali komentátoři bezprostředně po slovech Merkelové o tom, že strana bude muset hledat nového lídra.

Zároveň od části členů zaznívá, že nový šéf musí dát straně výraznější profil. Takový, který slábnoucí CDU jasně odliší od v průzkumech výrazně posilujících Zelených nebo od sociální demokracie.

Odkaz Merkelové

"Merkelová udržela CDU jako flexibilní, konzervativní reformní stranu ve hře a u moci," soudí v rozhovoru pro list Neue Zürcher Zeitung historik Paul Nolte. S názory, že by postoje strany rozředila natolik, že CDU byla sotva rozeznatelná od ostatních, nesouhlasí. "Kdo tohle říká, přehlíží, že oba její velcí předchůdci dělali přesně totéž. Jak Helmut Kohl či Konrad Adenauer, tak i Merkelová přizpůsobila stranu své době stejně jako změnám společenských poměrů," dodává.

Sázka na voliče z politického středu Merkelové umožnila třikrát za sebou vyhrát volby, konzervativní postoje ale musela mnohdy opustit, což se ne všem příznivcům zamlouvalo. Na samý kraj pravice se vmáčkla populistická a protiimigrační Alternativa pro Německo, ke které značná část voličů CDU/CSU přešla. I na AfD bude mít odcházení Merkelové dopady. "Fixace AfD na obraz nepřítel v podobě Merkelové je pro stranu dilema. Musí je teď napadnout něco jiného," myslí si politolog Hajo Funke. Nutno dodat: vláda Merkelové od roku 2015 zpřísnila celou řadu azylových zákonů, část veřejnosti má ale její jméno pořád za symbol toho, co se nezdařilo.

Budoucnost klíčové německé politické strany má v rukách 1001 delegátů. Jejich rozhodnutí může německou a tím i evropskou politiku zásadně ovlivnit.

Angela Merkelová po 18 letech odchází z čela CDU. autor: Reuters.

URL| <http://archiv.ihned.cz/c1-66373370-angela-merkelova-odchazi-dil-prvni-v-patek-se-rozhodne-kdo-kanclerku-nahradi-v-cele-jeji-strany-souboj-o-kreslo-sefa-cdu-svadi-tri-silni-kandidati>

Angela Merkelová odchází, díl první: V pátek se rozhodne, kdo kancléřku nahradí v čele její strany. Souboj o křeslo šefa CDU svádí tři silní kandidáti

5.12.2018 ihned.cz str. 00

Kancléři sjednotiteli Helmutu Kohlovi, o němž se tvrdí, že byl jejím mentorem, se důstojný odchod z politiky nepovedl. To Angela Merkelová chce své politické odcházení režírovat sama. Nakolik úspěšně, ukážou příští dny.

Kohl skončil v čele Křesťansko-demokratické unie (CDU) v roce 1998 po 25 letech, ve volbách tehdy prohrál. Nechal si poslanecké křeslo, zůstal čestným předsedou. O rok později jeho pověst značně utrpěla kvůli kauze kolem financování CDU. Do politického důchodu odešel mimo jiné po tlaku stranických kolegů včetně současné kancléřky.

Výjimečné klání

Páteční a sobotní sjezd CDU v Hamburku se stane jevištěm pro první dějství odcházení Angely Merkelové. Po 18 letech budou mít konzervativci, kteří jsou nejsilnější parlamentní stranou, ve svém čele novou tvář. Na konci října kancléřka oznámila, že nehodlá obhajovat funkci předsedkyně strany. Rozhodnutí přišlo po sérii volebních propadů - ať už v zemských volbách v Hesensku, nebo v případě sesterské Křesťansko-sociální unie (CSU) v Bavorsku. Tomu všemu předcházely spory uvnitř vládních stran nejen o migraci. V čele kabinetu plánuje Merkelová zůstat do konce volebního období, tedy do roku 2021.

Volební klání je v rámci CDU výjimečné. Na předsedu většinou kandiduje jediný politik, zatímco v posledních týdnech objížděly regionální konference tři výrazné osobnosti. Prakticky nikdo nepochybuje o tom, že Merkelová by si přála nástupnictví Annegret Krampové-Karrenbauerové, generální tajemnice strany a bývalé premiérky ve spolkové zemi Sársko.

Odborníci zmiňují, že už samotný výběr příští předsedkyně nebo předsedy CDU bude důležitý pro to, jestli "dvojládí" - tedy Merkelová v čele vlády a někdo jiný v čele strany - bude schopné fungovat. Zatímco středová, merkelovskými uvážlivá a pragmatická kandidátka Annegret Krampová-Karrenbauerová (zkráceně AKK) by takové nároky mohla splňovat, například u tradičně hodnotového konzervativce a hospodářského liberála Friedricha Merze si to část analytiků příliš představit nedovede.

"Je protipólem politiky sociální demokracie (se kterou CDU vládne ve velké koalici, pozn. red.) v hospodářských oblastech," řekl o něm před časem v České televizi Vladimír Handl z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Samotný Merz ale na regionální konferenci v Düsseldorfu prohlásil: "Jsem zásadně loajální

člověk. Současně pociťuji velký respekt vůči Angele Merkelové a jejímu úřadu." Za tato slova sklídl od většiny delegátů bouřlivé ovace.

O tom, koho by straníci rádi viděli jako nástupce, rozhoduje do velké míry postoj ke kanclérce a její politice. Pokud by se většinově prosadil pocit, že Merkelová byla hlavním problémem strany, bude to mít AKK těžké, zmiňovali komentátoři bezprostředně po slovech Merkelové o tom, že strana bude muset hledat nového lídra. Zároveň od části členů zaznívá, že nový šéf musí dát straně výraznější profil. Takový, který slábnoucí CDU jasně odliší od v průzkumech výrazně posilujících Zelených nebo od sociální demokracie.

Odkaz Merkelové

"Merkelová udržela CDU jako flexibilní, konzervativní reformní stranu ve hře a u moci," soudí v rozhovoru pro list Neue Zürcher Zeitung historik Paul Nolte. S názory, že by postoje strany rozředila natolik, že CDU byla sotva rozeznatelná od ostatních, nesouhlasí. "Kdo tohle říká, přehlíží, že oba její velcí předchůdci dělali přesně totéž. Jak Helmut Kohl či Konrad Adenauer, tak i Merkelová přizpůsobila stranu své době stejně jako změnám společenských poměrů," dodává.

Sázka na voliče z politického středu Merkelové umožnila třikrát za sebou vyhrát volby, konzervativní postoje ale musela mnohdy opustit, což se ne všem příznivcům zamlouvalo. Na samý kraj pravice se vmáčkla populistická a protiimigrační Alternativa pro Německo, ke které značná část voličů CDU/CSU přešla. I na AfD bude mít odcházení Merkelové dopady. "Fixace AfD na obraz nepřítel v podobě Merkelové je pro stranu dilema. Musí je teď napadnout něco jiného," myslí si politolog Hajo Funke. Nutno dodat: vláda Merkelové od roku 2015 zpřísnila celou řadu azylových zákonů, část veřejnosti má ale její jméno pořád za symbol toho, co se nezdařilo.

Budoucnost klíčové německé politické strany má v rukách 1001 delegátů. Jejich rozhodnutí může německou a tím i evropskou politiku zásadně ovlivnit.

Angela Merkelová po 18 letech odchází z čela CDU. autor: Reuters.

URL| <https://zahranicni.ihned.cz/c1-66373370-angela-merkelova-odchazi-dil-prvni-v-patek-se-rozhodne-kdo-kanclerku-nahradi-v-cele-jeji-strany-souboj-o-kreslo-sefa-cdu-svadi-tri-silni-kandidati>

Merkelová odchází: Rozhoduje se, kdo ji nahradí v čele strany. Šanci má žena, která ví, jak porazit protiimigrační AfD, konzervavec i byznysmen

5.12.2018 iHNed.cz str. 00

Tomáš Procházka

Kancléři sjednotiteli Helmutu Kohlovi, o němž se tvrdí, že byl jejím mentorem, se důstojný odchod z politiky nepovedl. To Angela Merkelová chce své politické odcházení režírovat sama. Nakolik úspěšně, ukážou příští dny.

Kohl skončil v čele Křesťansko-demokratické unie (CDU) v roce 1998 po 25 letech, ve volbách tehdy prohrál. Nechal si poslanecké křeslo, zůstal čestným předsedou. O rok později jeho pověst značně utrpěla kvůli kauze kolem financování CDU. Do politického důchodu odešel mimo jiné po tlaku stranických kolegů včetně současné kanclérky.

Páteční a sobotní sjezd CDU v Hamburku se stane jevištěm pro první dějství odcházení Angely Merkelové. Po 18 letech budou mít konzervativci, kteří jsou nejsilnější parlamentní stranou, ve svém čele novou tvář. Na konci října kanclérka oznámila, že nehodlá obhajovat funkci předsedkyně strany. Rozhodnutí přišlo po sérii volebních propadů - ať už v zemských volbách v Hesensku, nebo v případě sesterské Křesťansko-sociální unie (CSU) v Bavorsku. Tomu všemu předcházely spory uvnitř vládních stran nejen o migraci. V čele kabinetu plánuje Merkelová zůstat do konce volebního období, tedy do roku 2021.

Postavení kanclérky je v německé ústavě velmi silné, parlament ji nemůže odvolat, aniž by zároveň zvolil někoho jiného do čela vlády.

Mimo jiné i proto je například šéf Spolkového sněmu a vlivný člen CDU Wolfgang Schäuble přesvědčen, že Angela Merkelová zůstane kancléřkou do roku 2021.

Volební klání je v rámci CDU výjimečné. Na předsedu většinou kandiduje jediný politik, zatímco v posledních týdnech objížděly regionální konference tři výrazné osobnosti. Prakticky nikdo nepochybuje o tom, že Merkelová by si přála nástupnictví Annegret Krampové-Karrenbauerové, generální tajemnice strany a bývalé premiérky ve spolkové zemi Sársko.

Odborníci zmiňují, že už samotný výběr příští předsedkyně nebo předsedy CDU bude důležitý pro to, jestli "dvojvládní" - tedy Merkelová v čele vlády a někdo jiný v čele strany - bude schopné fungovat. Zatímco středová, merkelovská uvažlivá a pragmatická kandidátka Annegret Krampová-Karrenbauerová (zkráceně AKK) by takové nároky mohla splňovat, například u tradičně hodnotového konzervativce a hospodářského liberála Friedricha Merze si to část analytiků příliš představit nedovede.

"Je protipólem politiky sociální demokracie (se kterou CDU vládne ve velké koalici, pozn. red.) v hospodářských oblastech," řekl o něm před časem v České televizi Vladimír Handl z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Samotný Merz ale na regionální konferenci v Düsseldorfu prohlásil: "Jsem zásadně loajální člověk. Současně pocituji velký respekt vůči Angele Merkelové a jejímu úřadu." Za tato slova sklidil od většiny delegátů bouřlivé ovace.

O tom, koho by straníci rádi viděli jako nástupce, rozhoduje do velké míry postoj ke kancléřce a její politice. Pokud by se většinově prosadil pocit, že Merkelová byla hlavním problémem strany, bude to mít AKK těžké, zmiňovali komentátoři bezprostředně po slovech Merkelové o tom, že strana bude muset hledat nového lídra. Zároveň od části členů zaznívá, že nový šéf musí dát straně výraznější profil. Takový, který slábnoucí CDU jasně odliší od v průzkumech výrazně posilujících Zelených nebo od sociální demokracie. Merkelovou chce nahradit její dlouholetý oponent. Zkušený byznysmen Merz slibuje "nový začátek" CDU i Německu

Ví, jak porazit AfD: Merkelovou může nahradit žena, která má přísnější pohled na migrační politiku země Vlastenectví, ochrana hranic i "tradiční rodiny": O křeslo šéfa CDU se uchází konzervativce, na vrchol se ale snaží dostat příliš brzy

"Merkelová udržela CDU jako flexibilní, konzervativní reformní stranu ve hře a u moci," soudí v rozhovoru pro list Neue Zürcher Zeitung historik Paul Nolte. S názory, že by postoje strany rozředila natolik, že CDU byla sotva rozeznatelná od ostatních, nesouhlasí. "Kdo tohle říká, přehlíží, že oba její velcí předchůdci dělali přesně totéž. Jak Helmut Kohl či Konrad Adenauer, tak i Merkelová přizpůsobila stranu své době stejně jako změnám společenských poměrů," dodává.

Sázka na voliče z politického středu Merkelové umožnila třikrát za sebou vyhrát volby, konzervativní postoje ale musela mnohdy opustit, což se ne všem příznivcům zamlouvalo. Na samý kraj pravice se vmáčkla populistická a protiimigrační Alternativa pro Německo, ke které značná část voličů CDU/CSU přešla. I na AfD bude mít odcházení Merkelové dopady.

"Fixace AfD na obraz nepřítele v podobě Merkelové je pro stranu dilema. Musí je teď napadnout něco jiného," myslí si politolog Hajo Funke. Nutno dodat: vláda Merkelové od roku 2015 zpřísnila celou řadu azylových zákonů, část veřejnosti má ale její jméno pořád za symbol toho, co se nezdařilo.

Budoucnost klíčové německé politické strany má v rukách 1001 delegátů. Jejich rozhodnutí může německou a tím i evropskou politiku zásadně ovlivnit.

URL| <http://HN.IHNED.CZ/c1-66373370-angela-merkelova-odchazi-dil-prvni-v-patek-se-rozhodne-kdo-kanclerku-nahradi-v-cele-jeji-strany-souboj-o-kreslo-sefa-cdu-svadi-tri-silni-kandidati>

ANGELA MERKELOVÁ ODCHÁZÍ, DÍL PRVNÍ

5.12.2018 Hospodářské noviny str. 10 Panorama

Tomáš Procházka

KANCLÉŘKOU MERKELOVÁ ZŮSTÁVÁ, DO ČELA CDU ALE KONZERVATIVCI VYBEROU NOVOU TVÁŘ. ROZHODNUTÍ MŮŽE ZÁSADNĚ OVLIVNIT NĚMECKOU, A TÍM I EVROPSKOU POLITIKU.

Kancléři sjednotiteli Helmutu Kohlovi, o němž se tvrdí, že byl jejím mentorem, se důstojný odchod z politiky nepovedl. To Angela Merkelová chce své politické odcházení režírovat sama. Nakolik úspěšně, ukážou příští dny.

Kohl skončil v čele Křesťansko-demokratické unie (CDU) v roce 1998 po 25 letech, ve volbách tehdy prohrál. Nechal si poslanecké křeslo, zůstal čestným předsedou. O rok později jeho pověst značně utrpěla kvůli kauze kolem financování CDU. Do politického důchodu odešel mimo jiné po tlaku stranických kolegů včetně současné kancléřky.

Výjimečné klání

Plné znění zpráv

Páteční a sobotní sjezd CDU v Hamburku se stane jevištěm pro první dějství odcházení Angely Merkelové. Po 18 letech budou mít konzervativci, kteří jsou nejsilnější parlamentní stranou, ve svém čele novou tvář. Na konci října kancléřka oznámila, že nehodlá obhajovat funkci předsedkyně strany. Rozhodnutí přišlo po sérii volebních propadů – ať už v zemských volbách v Hesensku, nebo v případě sesterské Křesťansko-sociální unie (CSU) v Bavorsku. Tomu všemu předcházely spory uvnitř vládních stran nejen o migraci. V čele kabinetu plánuje Merkelová zůstat do konce volebního období, tedy do roku 2021.

Volební klání je v rámci CDU výjimečné. Na předsedu většinou kandiduje jediný politik, zatímco v posledních týdnech objížděly regionální konference tři výrazné osobnosti. Prakticky nikdo nepochybuje o tom, že Merkelová by si přála nástupnictví Annegret Krampové-Karrenbauerové, generální tajemnice strany a bývalé premiérky ve spolkové zemi Sársko.

Odborníci zmiňují, že už samotný výběr příští předsedkyně nebo předsedy CDU bude důležitý pro to, jestli „dvojvládní“ - tedy Merkelová v čele vlády a někdo jiný v čele strany - bude schopné fungovat. Zatímco středová, merkelovská uvažlivá a pragmatická kandidátka Annegret Krampová-Karrenbauerová (zkráceně AKK) by takové nároky mohla splňovat, například u tradičně hodnotového konzervativce a hospodářského liberála Friedricha Merze si to část analytiků příliš představit nedovede.

„Je protipólem politiky sociální demokracie (se kterou CDU vládne ve velké koalici, pozn. red.) v hospodářských oblastech,“ řekl o něm před časem v České televizi Vladimír Handl z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Samotný Merz ale na regionální konferenci v Düsseldorfu prohlásil: „Jsem zásadně loajální člověk. Současně pocituji velký respekt vůči Angele Merkelové a jejímu úřadu.“ Za tato slova sklídl od většiny delegátů bouřlivé ovace.

O tom, koho by straníci rádi viděli jako nástupce, rozhoduje do velké míry postoj ke kancléřce a její politice. Pokud by se většinově prosadil pocit, že Merkelová byla hlavním problémem strany, bude to mít AKK těžké, zmiňovali komentátoři bezprostředně po slovech Merkelové o tom, že strana bude muset hledat nového lídra. Zároveň od části členů zaznívá, že nový šéf musí dát straně výraznější profil. Takový, který slábnoucí CDU jasně odliší od v průzkumech výrazně posilujících Zelených nebo od sociální demokracie.

Odkaz Merkelové

„Merkelová udržela CDU jako flexibilní, konzervativní reformní stranu ve hře a u moci,“ soudí v rozhovoru pro list Neue Zürcher Zeitung historik Paul Nolte. S názory, že by postoje strany rozředila natolik, že CDU byla sotva rozeznatelná od ostatních, nesouhlasí. „Kdo tohle říká, přehlíží, že oba její velcí předchůdci dělali přesně totéž. Jak Helmut Kohl či Konrad Adenauer, tak i Merkelová přizpůsobila stranu své době stejně jako změnám společenských poměrů,“ dodává.

Sázka na voliče z politického středu Merkelové umožnila třikrát za sebou vyhrát volby, konzervativní postoje ale musela mnohdy opustit, což se ne všem příznivcům zamlouvalo. Na samý kraj pravice se vmáčkla populistická a protiimigrační Alternativa pro Německo, ke které značná část voličů CDU/CSU přešla. I na AfD bude mít odcházení Merkelové dopady. „Fixace AfD na obraz nepřítele v podobě Merkelové je pro stranu dilema. Musí je teď napadnout něco jiného,“ myslí si politolog Hajo Funke. Nutno dodat – vláda Merkelové od roku 2015 zpřísnila celou řadu azylových zákonů, část veřejnosti má ale její jméno pořád za symbol toho, co se nezdařilo.

Budoucnost klíčové německé politické strany má v rukách 1001 delegátů. Jejich rozhodnutí může německou, a tím i evropskou politiku zásadně ovlivnit.

Postavení kancléřky je v německé ústavě velmi silné, parlament ji nemůže odvolat, aniž by zároveň zvolil někoho jiného do čela vlády. Mimo jiné i proto je například šéf Spolkového sněmu a vlivný člen CDU Wolfgang Schäuble přesvědčen, že Angela Merkelová (na snímku) zůstane kancléřkou do roku 2021.

O autorovi| Tomáš Procházka, tomas.prochazka@economia.cz

Foto autor| Foto: ČTK, Reuters

USA se ponoří do smutku. Powellův projev se odkládá

5.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, USDCZK, EURUSD, USA

Plné znění zpráv

Spojené státy se dnes kvůli úmrtí prezidenta George Bushe staršího ponoří do smutku. Smutečního obřadu se kromě Bushovy rodiny a bývalých prezidentů zúčastní také prezident Donald Trump. Trhy budou zavřené, na Wall Street, která včera výrazně oslabila, se nebude obchodovat. Odkládá se také projev šéfa Fedu Jeroma Powella před ekonomickým výborem Kongresu.

Šéf Fedu Powell již před časem uvedl, že sazby jsou poblíž neutrální úrovně. To trh interpretuje jako signál zpomalení růstu sazeb. Počet zvýšení úrokových sazeb o 25 bazických bodů tak roce 2019 nemusí být tak vysoký, jak ukazovaly projekce. Investoři v posledních dnech bedlivě sledují vývoj na trhu dluhopisů.

Euru včera pomohly zprávy z Itálie. Kabinet premiéra Giuseppe Conteho totiž uvedl, že je ochoten snižovat schodek státního rozpočtu k dvěma procentům hrubého domácího produktu. Komisař pro rozpočet Günther Oettinger upozornil na to, že italský rozpočet je pro eurozónu nebezpečný.

Z dat dnes bude v eurozóně zveřejněn Markit PMI index aktivity kompozitní za listopad a také říjnové maloobchodní tržby. Ve Spojených státech pak bude zveřejněna Běžová kniha Fedu.

Dolar včera během dopoledne oslabil až nad úroveň 1,1400 EURUSD. Později ale ztráty umazal a přiblížil k hranici 1,1340 EURUSD.

Aktuálně se dolar vůči euru v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1330 EURUSD, dolarový index se pak nachází na hodnotě 97,15 bodu. Během dne by se kurz EURUSD měl pohybovat v rozmezí od 1,1344 do 1,1485 EURUSD.*

Koruna pondělí zakončila zhruba na stejné úrovni, na které otevírala, a to poblíž 25,96 EURCZK. Proti dolaru posilovala k 22,70 USDCZK, ale den zakončila nad 22,85 USDZCK.

Na včerejší data Českého statistického úřadu o mzdách koruna nereagovala. Ve 3. čtvrtletí vzrostla průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství proti stejnému období předchozího roku o 8,5 procenta, reálně se zvýšila o 6 procent. Medián mezd činil 27 719 Kč.

"Svížný růst mezd a spotřeby domácností a zejména přetrvávající slabá koruna ve srovnání s očekáváním ČNB budou hlavní důvody, proč lze očekávat další postupné zvyšování sazeb ČNB i v příštím roce," poznamenal hlavní ekonom pro ING Bank ČR

Jakub Seidler.

Dnes si statistici dají pauzu. Už zítra ale zveřejní maloobchodní tržby za říjen. V pátek pak průmyslovou produkci, stavebnictví a zahraniční obchod.

Aktuálně se v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,93 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,88 až 25,94 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,59 až 22,80 USDCZK.*

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společností Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/SLX9g/usa-se-ponori-do-smutku-powelluv-projev-se-odklada>

Článek

5.12.2018 ods.cz str. 00

Pavel Žáček: Hlasování o nedůvěře Babišově vládě mělo svůj hluboký smysl

(www.parlamentnilisty.cz) „O Andreji Babišovi jsme se dozvěděli – anebo si potvrdili – mnohé. Jde o zarputilého politika, navíc krytého prezidentem Zemanem, který je schopen při nevybíravé cestě za svými osobními mocenskými a ekonomickými cíli obětovat i své nejbližší. Navíc svými výrazně antipolitickými byznys postupy jako by popíral veškeré dosud platné politické poučky a posouval hranice možného a přijatelného v politice. Nemluvě o korupci,“ konstatuje v rozhovoru pro ParlamentníListy.cz poslanec ODS Pavel Žáček. Jako jednomu ze spoluorganizátorů studentské demonstrace 17. listopadu 1989 se nelíbí pozvání Alojze Lorence k diskusi o tomto výročí na akademickou půdu. „Pozvat tam bývalého generálporučíka Sboru národní bezpečnosti, který měl tehdy pod palcem veškeré bezpečnostní složky, považuji za totální přešlap.“

Hlasování o vyslovení nedůvěry vládě se nepovedlo, pro bylo 92 poslanců, chybělo tedy devět hlasů. Co si o celé této anabázi myslíte? Měla smysl? Berete to tak, že byla povinnost opozice za daných okolností se o vyjádření nedůvěry pokusit?

Ano, domnívám se, že hlasování o nedůvěře proti Babišově vládě mělo svůj hluboký smysl. Obnažily se přitom nejenom důvody tohoto hlasování, tj. osobní problémy trestně stíhaného premiéra, ale i problematická pozice sociálních demokratů, koaličního Babišova partnera. Andreji Babišovi se od voleb z pozice premiéra stále ještě nepodařilo ovládnout policii, k čemuž má možná nakročeno až dnes po zrychleném výběrovém řízení a jmenování nového policejního prezidenta, ani zásadně ovlivnit státní zástupce, aby se zastavilo jeho trestní stíhání, případně zabránilo orgánům činným v trestním řízení prověřování jeho dalších podivných podnikatelských aktivit.

Ukázalo se i před zahraničím, že Česká republika je ve vleku trestně stíhaného premiéra, osoby v evropském prostoru v nepřijatelném střetu zájmů s ohromným korupčním potenciálem, a že jsou si toho minimálně vědomy opoziční politické síly. Koaliční poslanci zatím, zdá se, nikoliv. Ale to se může v poměrně krátké době změnit.

Kdo uspěl, kdo neuspěl? Co Tomio Okamura, který se nejprve postavil po bok předsedů stran bývalého Demokratického bloku a Pirátů, aby poté svá vyjádření omezil na to, že chce ve vládě nahradit ČSSD?

I přes formální výsledek hlasování jednoznačně zvítězila opozice. Tomio Okamura oscilující před hlasováním mezi opozicí a Babišem ovšem jako by nevěděl, zda je součástí koalice, či nikoliv...

Co si s odstupem myslíte o atmosféře, kterou zejména protesty 17. listopadu, jmenovitě například vyhazování věnců do koše, vyvolaly?

Já bych určitě ničí věnce do koše neházel. Chápu ovšem tu emoci přímo na Národní třídě, která to vyvolala. I pro mě je těžko přijatelné, když osoby veřejného a politického života zatížené vlastní protidemokratickou minulostí – anebo dokonce současností – se chodí rok co rok legitimizovat 17. listopadu k podloubí na Národní třídě, kde v roce 1989 proběhl největší masakr studentů. I když by si to zjevně leckdo přál, nelze vymazat něčí minulost anebo zapomenout na jeho spolupráci s komunistickou totalitní mocí. Rozhodně bych preferoval variantu, ať na Národní třídu prostě nechodí. Jejich svátek to není.

Lze to chápat tak, že česká společnost je do značné míry opravdu aktivně našťvaná, nebo jde o akci pražské bubliny?

Nemyslím si, že by šlo o pražskou „bublinu“. Já sám jsem během veřejného vystupování na Můstku a komentování historických souvislostí po celé odpoledne 17. listopadu v centru potkával řadu přátel žijících mimo Prahu. Realitou zůstává, že Praha a Pražané stojí vždy v čele společenských a politických změn, které se s určitým fázovým zpožděním rozšiřují po celé republice. Připomeňme jen listopad 1989.

Co nám řekla aféra o Andreji Babišovi? O Andreji Babišovi jsme se dozvěděli – anebo si potvrdili – mnohé. Jde o zarputilého politika, navíc krytého prezidentem Zemanem, který je schopen při nevybíravé cestě za svými osobními mocenskými a ekonomickými cíli obětovat i své nejbližší. Navíc svými výrazně antipolitickými byznys postupy jako by popíral veškeré dosud platné politické poučky a posouval hranice možného a přijatelného v politice. Nemluvě o korupci. Přestože se to celé řadě lidí nelíbí, nutí silou své okolí podporovat jeho válcování společnosti, státních orgánů či institucí. Můžeme se jen ptát, proč a za co v minulosti odstupovali naši někdejší premiéři. Svoji politiku Babiš legitimizuje jejich zásadní kritikou a odsudkem, nicméně sám odstoupit za mnohem větší problémy odmítá. O to hlubší následně bude jeho pád a následně pro společnost i politickou sféru náročnější náprava.

Opět se rozběhla diskuse o nezávislosti médií. Prospěla demokracii reportáž Slonkové a Kubíka? Je namístě je pochválit, nebo spíše kritizovat? Jaroslav Plesl řekl, že bylo od Seznamu nezodpovědné, že se rýpal v soukromí Andreje Babiše, zejména jeho údajně psychicky nemocného syna. Šlo o narušení soukromí a překročení pomyslné čáry, za kterou se nechodí? Je to trefná poznámka, nebo jen Plesl hájí zájmy s ním spřízněného Babiše?

Zmíněná reportáž měla svůj význam v rozšíření našich znalostí pozadí trestního stíhání Andreje Babiše a jeho rodinných příslušníků. Vysvětlily se některé otázky trestního stíhání premiéra, týkající se postupu policejních orgánů a státního zastupitelství, ale otevřely se naopak otázky jiné, související s taktikou obžalovaných, jejich uklízení na Krym za asistence podivného ruského bodyguarda z Agrofertu a neméně podivné přítelkyně napojené bůhví na koho. Otázka zní: Bylo možné z pohledu novinářů získat tyto informace jinou cestou?

Domnívám se, že nikoliv. A veřejný zájem je nezpochybnitelný: vždyť své rodinné příslušníky do problémů dostal osobně Andrej Babiš! Právě on smazal pomyslnou čáru mezi soukromým a veřejným.

Pokud jde o výročí, na akademické půdě vystoupil například i komunistický generál Alojz Lorenc, fakticky poslední šéf StB. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy se potkal v rámci jednoho diskusního panelu s veřejnoprávním reportérem Markem Wollnerem. Ten byl přítomností Lorence šokován a ptal se, kde je policie, která by Lorence „sebrala“. Lorenc byl totiž v ČR odsouzen na čtyři roky, před rozsudkem ovšem utekl na Slovensko, kde dostal podmínku. Má Marek Wollner pravdu? Je diskuse s každým prospěšná, nebo některé osoby do veřejného prostoru prostě nepatří?

Nebрал bych nikomu právo se vyjadřovat, mluvit s historiky či dávat rozhovory do médií, ani Lorencovi ne. Ale pozvat bývalého generálporučíka Sboru národní bezpečnosti, který měl tehdy pod palcem veškeré bezpečnostní složky, k diskusi při výročí listopadu 1989 na akademickou půdu, to považuji za totální přešlap. Navíc vzpomínal v prostorech vysoké školy připomínajících mně a mým bývalým spolužákům okupační stávkou, kterou jsme se jako jedna z prvních fakult postavili proti jeho komunistickému totalitnímu režimu.

Tam jsme se organizovali v rámci studentského hnutí, připravovali letáky a další písemnosti, organizovali spanilé jízdy mimo hlavní město, komunikovali s veřejností a pochopitelně i s opozicí včetně Občanského fóra. Šli jsme do toho, aniž jsme věděli, co se stane a jak to dopadne. Pochopitelně v prvních dnech mezi námi panovala obava, že zasáhnou bezpečnostní složky a že na nás právě Alojz Lorenc pošle pohotovostní a zásahové jednotky. Že se tak nestalo, rozhodně nebyla jeho zásluha.

URL| <https://www.ods.cz/region.prazsky/clanek/16831-hlasovani-o-neduvere-babisove-vlade-melo-svuj-hluboky-smysl>

Článek

5.12.2018 ods.cz str. 00

Pavel Žáček: Hlasování o nedůvěře Babišově vládě mělo svůj hluboký smysl

(www.parlamentnilisty.cz) „O Andreji Babišovi jsme se dozvěděli – anebo si potvrdili – mnohé. Jde o zarputilého politika, navíc krytého prezidentem Zemanem, který je schopen při nevybíravé cestě za svými osobními mocenskými a ekonomickými cíli obětovat i své nejbližší. Navíc svými výrazně antipolitickými byznys postupy jako by popíral veškeré dosud platné politické poučky a posouval hranice možného a přijatelného v politice. Nemluvě o korupci,“ konstatuje v rozhovoru pro ParlamentníListy.cz poslanec ODS Pavel Žáček. Jako jednomu ze spoluorganizátorů studentské demonstrace 17. listopadu 1989 se nelíbí pozvání Alojze Lorence k diskusi o tomto výročí na akademickou půdu. „Pozvat tam bývalého generálporučíka Sboru národní bezpečnosti, který měl tehdy pod palcem veškeré bezpečnostní složky, považuji za totální přešlap.“

Hlasování o vyslovení nedůvěry vládě se nepovedlo, pro bylo 92 poslanců, chybělo tedy devět hlasů. Co si o celé této anabázi myslíte? Měla smysl? Berete to tak, že byla povinnost opozice za daných okolností se o vyjádření nedůvěry pokusit?

Ano, domnívám se, že hlasování o nedůvěře proti Babišově vládě mělo svůj hluboký smysl. Obnažily se přitom nejenom důvody tohoto hlasování, tj. osobní problémy trestně stíhaného premiéra, ale i problematická pozice sociálních demokratů, koaličního Babišova partnera. Andreji Babišovi se od voleb z pozice premiéra stále ještě nepodařilo ovládnout policii, k čemuž má možná nakročeno až dnes po zrychleném výběrovém řízení a jmenování nového policejního prezidenta, ani zásadně ovlivnit státní zástupce, aby se zastavilo jeho trestní stíhání, případně zabránilo orgánům činným v trestním řízení prověřování jeho dalších podivných podnikatelských aktivit.

Ukázalo se i před zahraničím, že Česká republika je ve vleku trestně stíhaného premiéra, osoby v evropském prostoru v nepřijatelném střetu zájmů s ohromným korupčním potenciálem, a že jsou si toho minimálně vědomy opoziční politické síly. Koaliční poslanci zatím, zdá se, nikoliv. Ale to se může v poměrně krátké době změnit.

Kdo uspěl, kdo neuspěl? Co Tomio Okamura, který se nejprve postavil po bok předsedů stran bývalého Demokratického bloku a Pirátů, aby poté svá vyjádření omezil na to, že chce ve vládě nahradit ČSSD?

I přes formální výsledek hlasování jednoznačně zvítězila opozice. Tomio Okamura oscilující před hlasováním mezi opozicí a Babišem ovšem jako by nevěděl, zda je součástí koalice, či nikoliv...

Co si s odstupem myslet o atmosféře, kterou zejména protesty 17. listopadu, jmenovitě například vyhazování věnců do koše, vyvolaly?

Já bych určitě ničí věnce do koše neházel. Chápu ovšem tu emoci přímo na Národní třídě, která to vyvolala. I pro mě je těžko přijatelné, když osoby veřejného a politického života zatížené vlastní protidemokratickou minulostí – anebo dokonce současností – se chodí rok co rok legitimizovat 17. listopadu k podloubí na Národní třídě, kde v roce 1989 proběhl největší masakr studentů. I když by si to zjevně leckdo přál, nelze vymazat něčí minulost anebo zapomenout na jeho spolupráci s komunistickou totalitní mocí. Rozhodně bych preferoval variantu, ať na Národní třídu prostě nechodí. Jejich svátek to není.

Lze to chápat tak, že česká společnost je do značné míry opravdu aktivně našťvaná, nebo jde o akci pražské bubliny?

Nemyslím si, že by šlo o pražskou „bublinu“. Já sám jsem během veřejného vystupování na Můstku a komentování historických souvislostí po celé odpoledne 17. listopadu v centru potkával řadu přátel žijících mimo Prahu. Realitou zůstává, že Praha a Pražané stojí vždy v čele společenských a politických změn, které se s určitým fázovým zpožděním rozšiřují po celé republice. Připomeňme jen listopad 1989.

Co nám řekla aféra o Andreji Babišovi? O Andreji Babišovi jsme se dozvěděli – anebo si potvrdili – mnohé. Jde o zarputilého politika, navíc krytého prezidentem Zemanem, který je schopen při nevybíravé cestě za svými osobními mocenskými a ekonomickými cíli obětovat i své nejbližší. Navíc svými výrazně antipolitickými byznys postupy jako by popíral veškeré dosud platné politické poučky a posouval hranice možného a přijatelného v politice. Nemluvě o korupci. Přestože se to celé řadě lidí nelíbí, nutí silou své okolí podporovat jeho válcování společnosti, státních orgánů či institucí. Můžeme se jen ptát, proč a za co v minulosti odstupovali naši někdejší premiéři. Svoji politiku Babiš legitimizuje jejich zásadní kritikou a odsudkem, nicméně sám odstoupit za mnohem větší problémy odmítá. O to hlubší následně bude jeho pád a následně pro společnost i politickou sféru náročnější náprava.

Opět se rozběhla diskuse o nezávislosti médií. Prospěla demokracii reportáž Slonkové a Kubíka? Je namístě je pochválit, nebo spíše kritizovat? Jaroslav Plesl řekl, že bylo od Seznamu nezodpovědné, že se rýpal v soukromí Andreje Babiše, zejména jeho údajně psychicky nemocného syna. Šlo o narušení soukromí a překročení pomyslné čáry, za kterou se nechodí? Je to trefná poznámka, nebo jen Plesl hájí zájmy s ním spřízněného Babiše?

Zmíněná reportáž měla svůj význam v rozšíření našich znalostí pozadí trestního stíhání Andreje Babiše a jeho rodinných příslušníků. Vysvětlily se některé otázky trestního stíhání premiéra, týkající se postupu policejních orgánů a státního zastupitelství, ale otevřely se naopak otázky jiné, související s taktikou obžalovaných, jejich uklízení na Krym za asistence podivného ruského bodyguarda z Agrofertu a neméně podivné přítelkyně napojené bůhví na koho. Otázka zní: Bylo možné z pohledu novinářů získat tyto informace jinou cestou? Domnívám se, že nikoliv. A veřejný zájem je nezpochybnitelný: vždyť své rodinné příslušníky do problému dostal osobně Andrej Babiš! Právě on smazal pomyslnou čáru mezi soukromým a veřejným.

Pokud jde o výročí, na akademické půdě vystoupil například i komunistický generál Alojz Lorenc, fakticky poslední šéf StB. Na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy se potkal v rámci jednoho diskusního panelu s veřejnoprávním reportérem Markem Wollnerem. Ten byl přítomností Lorence šokován a ptal se, kde je policie, která by Lorence „sebrala“. Lorenc byl totiž v ČR odsouzen na čtyři roky, před rozsudkem ovšem utekl na Slovensko, kde dostal podmínku. Má Marek Wollner pravdu? Je diskuse s každým prospěšná, nebo některé osoby do veřejného prostoru prostě nepatří?

Nebral bych nikomu právo se vyjadřovat, mluvit s historiky či dávat rozhovory do médií, ani Lorencovi ne. Ale pozvat bývalého generálporučíka Sboru národní bezpečnosti, který měl tehdy pod palcem veškeré bezpečnostní složky, k diskusi při výročí listopadu 1989 na akademickou půdu, to považuji za totální přešlap. Navíc vzpomínal v prostorech vysoké školy připomínajících mně a mým bývalým spolužákům okupační stávkou, kterou jsme se jako jedna z prvních fakult postavili proti jeho komunistickému totalitnímu režimu.

Tam jsme se organizovali v rámci studentského hnutí, připravovali letáky a další písemnosti, organizovali spanilé jízdy mimo hlavní město, komunikovali s veřejností a pochopitelně i s opozicí včetně Občanského fóra. Šli jsme do toho, aniž jsme věděli, co se stane a jak to dopadne. Pochopitelně v prvních dnech mezi námi panovala obava, že zasáhnou bezpečnostní složky a že na nás právě Alojz Lorenc pošle pohotovostní a zásahové jednotky. Že se tak nestalo, rozhodně nebyla jeho zásluha.

URL| <https://www.ods.cz/clanek/16831-hlasovani-o-neduvere-babisove-vlade-melo-svuj-hluboky-smysl>

Dvacet procent, nebo víc? Nejen fotka prodává. Co vymysleli Češi?

5.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: Vistag, Instagram, Facebook

Člověk je vizuální tvor a na webu přečte jen 20 procent textu. A právě v textu bývají důležité informace, které se ale k návštěvníkovi vůbec nemusí dostat. Vistag vychází ze stále rostoucího trendu a důležitosti vizuálního marketingu a komunikace. Serveru Roklen24 to řekl CEO Vistag Přemysl Koudela. Dodal, že Vistag přichází s řešením, které jednoduše do fotek, a později i do dalších forem vizuálního obsahu, umisťuje vizuální tagy, tedy vistagy.

Kdo přišel s nápadem založit Vistag?

Nápad se zrodil v mé hlavě v době, kdy jsem pracoval jako dokumentární, ale i reklamní filmař. Po deseti letech u reklamy mi začalo čím dál víc vadit, že vizuální obsah, který vytvořím, můžou diváci konzumovat jen pasivně, bez možnosti interakce. Jednoduše nemají z videa, ale i fotografie jak získat více informací o produktu. A tehdy mě napadlo, že bych mohl vytvořit marketingový nástroj zaměřený na vizuální obsah, který by interaktivitu dodal.

Jaká je historie zrodu projektu, jaké jsou prvopočátky?

Před dvěma lety jsem se o tomto nápadu zmínil přítelkyni, která pracuje v online marketingu, a která hned v nápadu viděla podnikatelskou příležitost. Následně jsem oslovil kamaráda vývojáře Tomáše Růžičku, se kterými jsem dříve pracoval na řadě projektů, a který je dnes také mým společníkem. Společně s dalšími vývojáři jsme vytvořili základní demo projektu a prezentovali jsme ZOOTu, který po našem nápadu okamžitě skočil. Abychom mohli Vistag posunout dál a bylo o nás více slyšet, začali jsme hledat investora, kterým se stal inkubátor UP21.

Jak důležitá je pro Vás podpora inkubátoru UP21?

Díky UPU jsme mohli absolvovat mentoring v San Franciscu, což nám velmi pomohlo při nasměrování dalšího vývoje Vistagu. Od začátku jsme měli s naším produktem globální ambice, a proto bylo pro nás důležité nasát atmosféru amerického trhu a rozdílnost přístupů a mentality. Navíc jsme se mohli pravidelně setkávat s opravdovými kapacitami, které nám nastavovali zrcadlo. Mezi mentory a experty, kteří nám s Vistagem pomáhali, byli např. Steffen Seaman (CMO Tchibo), Business Expert UP21 Petr Beneš, CMO STRV a CSO UP21 Milan Šemelák či sám CEO UP21 Vítek Šubert.

Co vlastně znamená „Vistag“, je to anagram? Museli jste doménu vistag.com koupit? Pokud ano, bylo to drahé? Vistag vznikl spojením slov „visual“ a „tag“. Dříve jsme používali jiný název, protože doména vistag.com byla nedostupná. Nakonec se nám ale podařilo tuto vysněnou a exkluzivní doménu vydražit za skvělou cenu a můžeme tak šířit Vistag jako něco, co bude možné najít v jakémkoli vizuálním obsahu nehledě na to, jestli je to online, v printu nebo v reálném světě.

Máte za sebou měsíční pobyt v Silicon Valley, kde jste měli možnost setkání a konzultací s mentory. Jak Vám tato zkušenost pomohla?

Byla to skvělá zkušenost. Věnovali se nám opravdové kapacity z businessu, např. Bill Reichert, který s Guy Kawasakim (ex Apple marketing) vede Garage Ventures. Také nám pomohla setkání s lidmi, kteří vedou startupy různých velikostí a v různých fázích. Jejich rady ohledně řešení podobných situací a problémů nám hodně daly.

Loni v říjnu jste se dostali mezi nejlepší české startupy na Startup World Cup & Summit a také získali Fundlift Award. Jaká to pro Vás byla zkušenost, "pitch" na tak velké akci?

Zkušenost to byla obrovská. Mít pitchovací premiéru před 1200 lidmi bylo opravdu něco. Zpětně si ale myslím, že do podobné soutěže jsme měli jít s hotovějším produktem :).

Kolik lidí se aktuálně na projektu podílí?

Aktuálně jsme čtyři.

Pojďme k produktu samotnému. Co přesně Vistag umí a nabízí?

Vistag vychází ze stále rostoucího trendu a důležitosti vizuálního marketingu a komunikace. Člověk je vizuální tvor a na webu přečte jen 20 procent textu. A právě v textu bývají důležité informace, které se ale k návštěvníkovi vůbec nemusí dostat. Vistag proto přichází s řešením, které jednoduše do fotek, a později i do dalších forem vizuálního obsahu, umisťuje vizuální tagy, tedy vistagy. Vistagy pak mohou mít celou řadu funkcí. Tou primární je označení produktu a zkrácení a zefektivnění nákupní cesty. Vidím na webu fotku a v ní produkt, který chci. Nemusím ho tedy googlit, ale díky vistagu ho rovnou můžu koupit.

Můžete popsat, jak řešení, které nabízí Vistag, technicky funguje?

Vistag je řešení pro kohokoliv, kdo pracuje na webu s vizuálním obsahem. Jsme tady jak pro e-commerce hráče a blogery, tak vydavatele obsahu a mediální domy. Implementace Vistagu je velice jednoduchá. Jedná se o javascript, který si klient během minuty či dvou vloží do kódu a od té chvíle může začít tagovat.

To, co je pro Vistag unikátní je jednoduchost tagování. Umístění tagu je otázka sekund a není potřeba mít znalost programovacích jazyků a zatěžovat tak vývojáře. Kdokoli jednoduchým drag a drop může ve vlastním prostředí vistagy do fotek vložit. To šetří čas i peníze a celý proces extrémně zefektivňuje.

Lze vaše řešení použít také v případě „printu“?

Toto je jedno z řešení, které máme rozpracované a je po něm velká poptávka. Plánujeme, že noviny a magazíny v budoucnu rozšíří do této chvíle omezený prostor, na kterém obsah nabízejí. Čtenáři se s Vistagem skrze mobilní telefon dostanou k dalším vrstvám, které jim zpřístupní exkluzivní obsah. U reklam v printu si zase budou moct přímo nakoupit to, co vidí a nebudou se muset řídit klasickým návodem v patičce “Tento produkt najdete na našem e-shopu”.

Můžete vysvětlit, proč jste se rozhodli používat žlutou barvu?

Žlutá se ukázala jako ideální barva. Experimentovali jsme s mnoha barvami a designy, ale v tuto chvíli žlutá splňuje téměř vše, co zákazníci od Vistagu čekají. Žluté vistagy nejsou agresivní jako červené, se kterými by se staly rušivými elementy nepatřičně poutající pozornost na úkor samotného vizuálu. Na druhou stranu ale žlutá nesplyvá s pozadím.

Barevnost je ale možné měnit v návaznosti na klientův branding, žlutou tedy nenutíme :). S klienty jsme schopni vytvořit vistagy na míru jejich potřebám.

Kolik má Vistag aktuálně klientů? Můžete některé významné jmenovat?

Dnes jsme na čísle zhruba 1500 registrovaných uživatelů. Mezi prvními, se kterými jsme Vistag spustili, byly firmy ZOOT, Freshlabels nebo v poslední době Gant. Rýsuje se také spolupráce s některými media housy a globálními brandy.

Jak moc odlišní jsou jednotliví klienti Vistag?

Vistag je vhodný jak pro malé eshopy či blogery, tak pro velké enterprise klienty. Právě pro ty velké jsme nástroj od začátku optimalizovali tak, aby obstál jejich trafficu a požadavkům. Pro všechny klienty je ale rozhodující způsob komunikace s jejich zákazníky. Pokud komunikují vizuálně a prodávají přes emoce a příběhy, je Vistag ideálním řešením.

Na jaké globální trhy primárně nyní cílíte? Je to Amerika, Asie...?

Český trh je pro nás testovacím a startovacím. Další expanze povede přes státy s podobnými zvyklostmi a nastavením, abychom si vše osahali. Jít rovnou na tak odlišné a konkurenční trhy jako jsou ty v Asii nebo v Americe by mohlo způsobit to, že si tam vylámeme zuby jako mnozí před námi. Výhledově je však naší ambicí uspět i tam.

Facebook, Instagram, Pinterest a další. Informace jdou přes oči, lidé tolik nevnímají text. Jak velká šance a výzva to je pro Vistag?

Vistag naskakuje na vlnu rapidně rostoucího trendu vizuality. Vizuální komunikace ve společnosti i v médiích hraje čím dál větší roli. A to je naprosto logické, člověk vstřebá 90 procent všech vjemů skrze oči. A když k tomu přidáme fakt, že lidský mozek dokáže zpracovat vizuální obsah 60 000 krát rychleji než text, začne dávat smysl, proč lidé přečtou v průměru jen 20 procent obsahu článků na webu a fotky či videa na stránkách ukusují čím dál více prostoru.

Vistag nabízí prodej pomocí obrázků. Jak se budou podle Vás lidé v budoucnu při nákupech rozhodovat?

Zaměřujeme se na segmenty, které jsou vizuálně atraktivní a zákaznický rozhodovací proces je tak motivován emocemi a spontánností rozhodnutí - “líbí se mi to, tak si to koupím.” Mluvím tedy o segmentech fashion, design, living a beauty, což je 40%+ světového e-commerce a podle dat tyto segmenty stále rostou. Vistag navíc v sobě obsahuje také analytickou část. Tedy náš klient bude mít kompletní informace o svém produktu. Například budu vědět, kolik lidí si pomocí vistagu zakoupilo červený svetr, kolik zelený. Díky takto získaným datům můžou lépe reagovat na potřeby svých zákazníků.

Jaká čísla čekáte v letošním roce? Zvažujete případně vstup investora?

Čísla nyní komentovat detailně nechceme. Ale s investory velmi aktivně jednám. V letošním roce se nám podařilo dostat do Startup Yard a jsou zde na scéně velmi zajímavá investorská jména, která o vstupu do Vistagu zvažují.

Jaké jsou krátkodobé a dlouhodobé cíle pro Vistag?

Vistag má smělé plány a když se je pokusím krátce shrnout, tak cílíme na to, abychom se stali globálním hráčem v oblasti interaktivního a shoppable visual contentu. A slovo Vistag - vycházející z visual tag by se tak mohlo stát něčím, co uživatelé budou ve vizuálu hledat a s čím budou moci interagovat.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

Dárek pro lišku podšitou

5.12.2018 zpravy.tiscali.cz str. 00 Zprávy / Komentáře

Václav Štefan

Je to již pět krásných let, co nás svou přítomností na postu mluvčího prezidenta obšťastňuje Jiří Ovčáček. Muž, který je dnes prakticky chodící legendou a továrnou na vtipy, dostal dokonce i pěkný dárek přesně podle svého gusta.

Máme za sebou jedno velmi důležité výročí: 1. prosince uplynulo přesně pět let od chvíle, kdy se pozice tiskového mluvčího prezidenta republiky Miloše Zemana chopil místo Hany Burianové v té době nepříliš známý novinář Jiří Ovčáček. Asi nikdo tehdy nemohl tušit, jakou zvláštní figurou české politiky se muž s vizáží ulízlého premianta stane, jak moc promění vnímání postu hradního mluvčího a kolik politické satiry, parodií a vtipů na jeho účet vznikne.

Za těch pět let jsme si toho s Jiřím Ovčáčkem užili opravdu hodně. Vždycky, když si člověk myslel, že už ho mluvčí nemůže ničím novým překvapit, Ovčáček ve své divoké rétorice bránil za každou cenu Miloše Zemana přitvrdil a do médií nebo na svou milovanou sociální síť Twitter vypálil nějakou peprou novinku, ze které šli všichni do kolen. Ať už se jednalo třeba o nadávání někomu do fašistické lůzy, přirovnávání Evropské unie k nacistickému Německu nebo o tvrzení, že pes by byl lepší premiér než bývalý ministerský předseda Bohuslav Sobotka.

Ovčáček tak za tu dobu svou rétoriku a vyjadřování značně posunul. Oproti svým předchůdcům začal překračovat zaběhnuté hranice této funkce a naopak některé věci, které se v případě náplně práce tiskového mluvčího berou jako samozřejmost, počal místy vypouštět. Jako když například odmítl komunikovat s určitými médii a odpovídat jim na jakékoliv dotazy. Místo bezejmenného nižšího státního úředníka, který by měl čistě jen tlumočit názory prezidenta republiky, tu tak dnes máme spíše výraznou politickou celebritu se značně bulvárním nádechem.

ČTĚTE TAKÉ:

Křeslo pro prezidenta Miloše Zemana

Ostatně není tu nikdo, kdo by Ovčáčka v jeho svérázném pojetí funkce mluvčího jakkoliv krotil. Osazenstvu Pražského hradu jeho styl vystupování evidentně naprosto vyhovuje, ač se k jeho činnosti na sociálních sítích přímo nehlásí a označuje ji za soukromou aktivitu. I přesto, že například na Ovčáčkův často spílaný twitterový profil, kde mnohdy nešetří ostrými urážkami na všechny strany, najdeme odkaz i na oficiálních stránkách Hradu a na samotné sociální síti Ovčáček vystupuje jako "Tiskový mluvčí prezidenta republiky a ředitel Tiskového odboru Kanceláře prezidenta republiky". Nikde žádná poznámka o tom, že by se jednalo o soukromý profil, který nevyjadřuje názory prezidenta ČR.

Co se množství kritiky a výsměchu mířených na účet prezidentova mluvčího týče, nevypadá to, že by si s tím Ovčáček kdy dělal těžkou hlavu. Je v tomhle stejně neprůstřelný jako jeho rétorika. Budťo po sobě vše nechá stéci jako po teflonu a věc ignoruje, nebo naopak odpoví útokem.

Ani to, že je v dnešní době snad nejvysmívanější postavou české politické scény, mu nedělá žádné vrásky. Naopak postupuje chytře a ve velmi provokativním duchu jde posměváčkům ještě naproti. Sám se tak mnohokrát zmínil, že vtipy na svůj účet sbírá a schraňuje. Nedávno dokonce osobně pokřtil knihu *Továrna na debilno 2* na níž se podílel autor oblíbených internetových koláží Tomáš Břínek známý jako TMBK, který si ve svých drsných vtipch bere Ovčáčka často na paškál. Přesto hradní mluvčí s úsměvem na rtech pokřtil knihu, na jejímž přebalu je mrtvola prezidenta Miloše Zemana.

Zdá se, že Jiřího Ovčáčka jeho práce a "soukromé" aktivity na Twitteru opravdu baví a evidentně si velmi užívá i to, jak dokáže část české společnosti naštvat. V tomto duchu tak dokonce i ke svým pěti letům ve funkci (i když s dvoudenním zpožděním) dostal moc pěkný dárek v podobě dalšího velkého haló kolem své osoby.

Odborník na fake news

V pondělí vypustil Seznam.cz o hradním mluvčím reportáž, která obsahovala rovněž záznamy z poloviny listopadu, kdy se Jiří Ovčáček chopil role přednášejícího na Národohospodářské fakultě VŠE. V listopadu bylo kolem této události spíše mrtvo a přes kontroverznost osoby mluvčího ji média a Ovčáčkovi kritici přešli bez větší pozornosti. A to přesto, že například v první polovině roku byly hojně diskutovaným tématem přednášky premiéra Andreje Babiše (tehdy v demisi) a členů jeho tehdejší jednostranné vlády na stejné fakultě.

Díky reportáži Seznamu se Ovčáčkovi málem zapomenutému vystoupení v roli přednášejícího dostalo pořádné pozornosti a následovala vlna často rozhořčených a našťvaných reakcí.

Ono ostatně není divu. Jiří Ovčáček totiž přednášel na téma "fake news", tedy falešných zpráv a dezinformací. A zvolit k tomuto tématu jako přednášejícího mluvčího, který se často uchyluje k demagogii, s fakty pracuje, jak se mu zrovna hodí (stačí si vzpomenout na aféru kolem Ferdinanda Peroutky a článku "Hitler je gentleman") a nemá problém sířit články dezinformačních webů, jako je Sputnik a podobně, působí opravdu krásně groteskně. Nejvzdělanější mluvčí

Pod kotel navíc přiložil i fakt, že se vedle Ovčáčka v reportáži objevuje i proděkan fakulty Miroslav Ševčík, který je sám značně kontroverzní osobností s komunistickou minulostí a fúrou afér a skandálů na krku. Ten v úvodu přednášky představil studentům Jiřího Ovčáčka slovy: "Z toho jak sleduju již dlouhá léta situaci, a je to déle, než vy jste na světě, tak vám musím říct, že je to asi nejvzdělanější mluvčí, kterého kdy jaký prezident měl."

Těžko říct, jak to vlastně myslel. Například formální vzdělání Jiřího Ovčáčka se s dalšími mluvčími českých prezidentů příliš srovnávat nedá. Ovčáček a jeho předchůdkyně Burianová jsou ve skutečnosti jediní mluvčí bez vysokoškolského diplomu. Sám Ovčáček sice studoval dvě vysoké školy, nejprve historii a geografii, pak andragogiku, ani jednu však úspěšně nedokončil.

Ač pochopitelně formální vzdělání nemusí být nutně všechno. Problém ale je, že Ovčáček se jako ne příliš vzdělaný člověk projevuje často. Opět stačí připomenout kauzu kolem Peroutkova článku a mluvčího "rozborů" jeho článků, které spíše připomínaly referáty žáka střední školy, nebo celkově jeho snahu tvářit se v této otázce jako seriózní historik. Případně nedávný Ovčáčkův pokus vyjadřovat se na Twitteru "světově" v angličtině, kdy se podle všeho spolehl čistě na schopnosti Google překladače a výsledek byl vskutku kostrbatý.

To ale samozřejmě neznamena, že by byl Jiří Ovčáček hloupý, a myslet si to o něm by bylo značně neprozíravé. Na současného mluvčího Hradu moc krásně sedne české označení liška podšitá. Možná není vzdělaný, rozhodně je ale mazaný a v tom, co dělá (ač už to úplně nemůžeme označit za práci tiskového mluvčího), je prostě dobrý. Kdyby o něm tak proděkan Ševčík prohlásil, že je to "nejstlivější" nebo "nejlživější" mluvčí, asi by to bylo blíže pravdě.

ČTĚTE TAKÉ:

Útok na Sýrii je válečný zločin a Trump je borec aneb doublethink po česku

Pochopitelně je také zvláštní, že takto kontroverzní osoba, která se politicky striktně profiluje, výrazně propaguje ostré pohledy na celou řadu médií hlavního proudu, a naopak okatě straní dezinformačním webům, má možnost ke studentům řečnit jako přednášející bez jakékoliv oponentury. Kdyby se Ovčáček na VŠE objevil v rámci panelové diskuse na téma "fake news", kde by mu mohli další účastníci oponovat, bylo by to výrazně snesitelnější. Podobně, jako když se minulý měsíc na **Fakultě sociálních věd** UK objevil bývalý šéf StB Alojz Lorenc.

Vztekat se nad tím, že se tak nestalo, a pohoršovat se, že Jiří Ovčáček přednáší studentům, ale nemá ve výsledku žádný smysl. Ostatně jako nad jakoukoliv eskapádou a vyjádřením prezidentova mluvčího. Ovčáček si stejně dál pojede svoji show, kterou mu může zatrhnout jenom Hrad, jenž k tomu nemá žádný důvod.

Nejspíš by bylo nejlepší, kdyby podobné věci kolem hradního mluvčího úplně zapadly a nikdo se k nim nevracel a neoživoval je, jako se to stalo teď. Jiří Ovčáček ve výsledku skutečně jen dostal krásný dárek ke svým pěti letům ve funkci v podobě laviny našťvaných lidí, kterou se může jen bavit.

URL| <https://zpravy.tiscali.cz/darek-pro-lisku-podsitou-321512>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
tiscali.cz

Novinky

6.12.2018 ctk.cz str. 00

O robotické žurnalistice v ČTK - záznam debaty na **Fakultě sociálních věd** UK

06.12.2018

O robotické žurnalistice debatovali v Rozpravách o českých médiích Radka Matesová Marková, šéfredaktorka ČTK, Jan Kordera, technický ředitel ČTK, Petr Mlch, šéfredaktor Fotobanky ČTK a Václav Moravec, moderátor ČT, pedagog na Katedře žurnalistiky IKSŽ **FSV UK**.

Další novinky O robotické žurnalistice v ČTK - záznam debaty na **Fakultě sociálních věd** UK / 06.12.2018
Výstava ČTK Okamžiky století se přestěhovala do Uherského Hradiště / 23.11.2018 Czech Press Photo získal snímek samice orangutana, bodoval i fotograf ČTK / 20.11.2018 Do sídla ČTK v pražské Opletalově ulici přišly stovky lidí / 19.11.2018 ČTK připravila den otevřených dveří, první za 100 let / 16.11.2018 Rozpravy o robotické žurnalistice v ČTK / 16.11.2018 Výstava ČTK Okamžiky století zavítá do Uherského Hradiště / 14.11.2018 Den otevřených dveří ČTK v sobotu 17. listopadu / 09.11.2018 ČTK poprvé zamíří na Multimediální den FSS MUNI v Brně / 07.11.2018 Fotoreportér ČTK Radek Petrášek vyhrál říjnovou anketu CZECH PRESS PHOTO / 05.11.2018 Šéfredaktorka ČTK Radka Marková byla hostem Lucie Výborné v Radiožurnálu / 31.10.2018 Newsletter ČTK 2018 / 29.10.2018 Stovku snímků ČTK komentuje v nové knize sto českých osobností / 26.10.2018 PROFIL: ČTK se zrodila spolu s Československou republikou / 25.10.2018 ČTK slaví 100 let s distributory monitoringu médií / 19.10.2018 Mezi nominacemi na letošní Czech Press Photo jsou i dva fotografové ČTK / 17.10.2018 Automaticky generované zprávy ČTK - ohlasy v médiích / 17.10.2018 ČTK a komunální a senátní volby / 15.10.2018 ČTK si připomněla 100. výročí svého založení recepčí na Žofíně / 11.10.2018 V Praze se koná konference tiskových agentur, věnuje se i robotům / 11.10.2018 ČTK spustila nové webové stránky / 10.10.2018 Jan Vavrušák byl zvolen předsedou komise SPIR / 09.10.2018 ČTK při volbách poprvé využila automatické zprávy / 07.10.2018 Ohlasy na výstavu Okamžiky století v médiích / 03.10.2018 ČTK slaví sto let výstavou a pozve zájemce do agentury / 01.10.2018 Generální ředitel ČTK Jiří Majstr byl podruhé zvolen do vedení EANA / 21.09.2018 Několik generací četkařů se sešlo na Četka 100pen / 16.09.2018 Výstava fotek ČTK připomínající vznik republiky je v Českých Budějovicích / 10.09.2018 Nový deník očekávaných událostí k výročí 1918 / 29.08.2018 Sto let republiky na fotkách stejně staré ČTK uvidí lidé v Ústí / 20.08.2018 1 2 3 ... 16 Další »
+420 222 098 111 ctk@ctk.cz LinkedIn Twitter
Facebook Instagram Úvodní strana Služby O nás Kontakt English © 2018
Česká tisková kancelář (ČTK) Ocenění AAA App.run(()) lightbox.option({'resizeDuration': 200, 'albumLabel': "Obrázek %1 z %2", 'wrapAround': true })

URL| <https://www.ctk.cz/novinky/?id=2802>

Mladí politologové napadli ParlamentníListy.cz. Při argumentaci ovšem veřejně lhali

6.12.2018 politicke-listy.cz str. 00

Kdo má vystupovat na vysokých školách? Tato otázka trápí mnohé. Po skandálu s generálem Lorencem, který přednášel studentům na **Fakultě sociálních věd** UK, je zde další kontroverzní postava: Jiří Ovčáček. Ten přednášel pro změnu na Vysoké škole ekonomické. A studentská organizace už se bouří. Pozvání Jiřího Ovčáčka považuje za cílenou provokaci. zdroj: parlamentnilisty.cz, přidáno v 18:35, přečteno: 0x

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?clanek=182917-mladi-politologove-napadli-parlamentnilisty.cz.-pri-argumentaci-ovsem-verejne-lhali.html>

Jak svazáci? Mládežníci hubují, že škola pozvala Ovčáčka. Nyní dostali tvrdou odpověď

6.12.2018 pravdive.eu str. 00

Kdo má vystupovat na vysokých školách? Tato otázka trápí mnohé. Po skandálu s generálem Lorencem, který přednášel studentům na **Fakultě sociálních věd** UK, je zde další kontroverzní postava: Jiří Ovčáček. Ten přednášel pro změnu na Vysoké škole ekonomické. A studentská organizace už se bouří. Pozvání Jiřího Ovčáčka považuje za cílenou provokaci. A ozvaly se i jiné osobnosti...

URL| <http://pravdive.eu/news/80338/jak-svazaci-mladeznici-hubuji-ze-skola-pozvala-ovcacka-nyni-dostali-tvrdou-odpoved>

Mladí politologové napadli ParlamentníListy.cz. Při argumentaci ovšem veřejně lhali

6.12.2018 pravdive.eu str. 00

Kdo má vystupovat na vysokých školách? Tato otázka trápí mnohé. Po skandálu s generálem Lorencem, který přednášel studentům na **Fakultě sociálních věd** UK, je zde další kontroverzní postava: Jiří Ovčáček. Ten přednášel pro změnu na Vysoké škole ekonomické. A studentská organizace už se bouří. Pozvání Jiřího Ovčáčka považuje za cílenou provokaci.

URL| <http://pravdive.eu/news/80425/mladi-politologove-napadli-parlamentnilisty.cz-pri-argumentaci-ovsem-verejne-lhali>

Jak svazáci? Mládežníci hubují, že škola pozvala Ovčáčka. Nyní dostali tvrdou odpověď

6.12.2018 politicke-listy.cz str. 00

Kdo má vystupovat na vysokých školách? Tato otázka trápí mnohé. Po skandálu s generálem Lorencem, který přednášel studentům na **Fakultě sociálních věd** UK, je zde další kontroverzní postava: Jiří Ovčáček. Ten přednášel pro změnu na Vysoké škole ekonomické. A studentská organizace už se bouří. Pozvání Jiřího Ovčáčka považuje za cílenou provokaci. A ozvaly se i jiné osobnosti... zdroj: parlamentnilisty.cz, přidáno v 14:35, přečteno: 1x

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?clanek=182884-jak-svazaci--mladeznici-hubuji--ze-skola-pozvala-ovcacka.-nyni-dostali-tvrdou-odpoved.html>

Jak svazáci? Mládežníci hubují, že škola pozvala Ovčáčka. Nyní dostali tvrdou odpověď

6.12.2018 czpravy.cz str. 00

<http://www.parlamentnilisty.cz> - Kdo má vystupovat na vysokých školách? Tato otázka trápí mnohé.

Po skandálu s generálem Lorencem, který přednášel studentům na **Fakultě sociálních věd** UK, je zde další kontroverzní postava: Jiří Ovčáček. Ten přednášel pro změnu na Vysoké škole ekonomické. A studentská organizace už se bouří. Pozvání Jiřího Ovčáčka považuje za cílenou provokaci. A ozvaly se i jiné osobnosti...

URL| <http://www.czpravy.cz/zpravy-novinky/jak-svazaci-mladeznici-hubuji-ze-skola-pozvala-ovcacka-nyni-dostali-tvrdou-odpoved/>

Co s insolvenčním zákonem?

6.12.2018 Právo str. 14 Salon
Daniel Prokop

Úvod do praktické sociologie

Exekuce, jimiž je zasaženo takřka 900 tisíc Čechů, jsou jedním z největších sociálních problémů porevoluční doby. Vyhánějí lidi z legální práce, vedou k vysoké recidivě vězňů, k problémům s bydlením, k poklesu důvěry v demokratické instituce a neochotě s nimi spolupracovat. To vše se zmiňuje již dlouho. Nový výzkum Medianu pro A2larm však ukázal některé konkrétní rozměry celé věci. Na vzorku lidí do 65 let z chudší poloviny českých domácností zkoumal, jak se od ostatních liší ti, kteří mají zkušenost s exekucemi.

První zjištění se týká odchodů ze zaměstnání. Velký problém v Česku je, že se dlužníkům příliš nevyplatí pracovat. Z příjmu vám při exekuci zůstává nezabavitelné minimum plus jedna až dvě třetiny zbylé mzdy, podle toho, zda máte tzv. přednostní pohledávky – dluhy vůči státu a na výživném. Jenže tyto ponechané motivační třetiny jsou zastropovány třemi tisíci korunami. Ve výsledku se tak člověku vyplatí zvyšovat příjem zhruba do 18 až 20 tisíc, nadto už jde vše exekutorovi. Navíc kvůli vyššímu příjmu začnete ztrácet nárok na některé dávky. Výsledek je často absurdní: čím více si nad 20 tisíc vyděláte, tím méně vám reálně zůstane.

Asi i proto ve výzkumu Medianu 53 % lidí se zkušeností exekuce ve své domácnosti přiznává, že odešli ze zaměstnání a začali se živit brigádami, prací placenou na ruku a podobně – zkrátka se přesunuli do šedé ekonomiky. Mezi tou částí chudší poloviny Čechů, kterou exekuce nezasáhly, je to 21 %. I při kontrole vzdělání a regionu zvyšuje zkušenost s exekucí odchodovost z legální práce o cca 30 %. Což jen potvrzuje závěry dřívějších výzkumů, podle nichž mohlo kvůli exekucím odejít z legální práce do šedé ekonomiky přinejmenším okolo 200 tisíc lidí. Další se přitom mohou snažit redukovat svou oficiální mzdu a nechávat si část platu doplácet bokem. To vše potom poškozují stát na daních a odvodech, zaměstnavatele, kteří se snaží nepodvádět, i věřitele, kteří od lidí bez oficiálních příjmů nic nedostanou. A navíc to brání rozvoji chudých krajů – zejména Ústeckého, Karlovarského a části Moravskoslezského, kde se exekuce týkají více než 20 % populace.

Cesty do exekuce

Důležitá jsou i další zjištění. S exekucemi mají častěji zkušenost lidé s nižší finanční gramotností a nižším sociálním kapitálem – tedy ti, kteří ve svém okolí nemají nikoho, kdo by jim mohl půjčit či třeba poradit se smlouvami. Tyto věci mohou být důvodem předlužení. Problém je, že silně penalizující systém exekucí může situaci ještě zhoršovat. Výzkum pro A2Iarm totiž ukazuje, že v domácnostech s exekucí je výrazně vyšší míra stresu a hádek – právě tyto věci přitom podle zahraničních studií zvyšují hladinu kortizolu, zhoršují schopnost řešit kognitivní úlohy a chudoba se kvůli nim může projevit do krátkodobého poklesu IQ až o 10 bodů. Stres vyplývající z chudoby a předlužení zkrátka zhoršuje schopnost racionálně zvažovat řešení.

To mělo v minulosti své důsledky. Výzkum Medianu ukazuje, že okolo 57 % domácností se do exekucí dostalo vinou krátkodobých a spotřebních půjček. Těch, kteří by se dostali do exekuce přímo, protože si půjčili na dovolenou či dárky, je ale minimum. Zhruba třetina domácností zkoušela těmito úvěry řešit neschopnost splácet bydlení, účty za energie či telefon. A další třetina skončila v exekuci kvůli úvěrům, které si vzala na splacení úvěru předchozího.

Dlužníky samozřejmě nemůžeme z těchto chyb vyvíňovat. Ale svou roli sehrál i zcela neregulovaný systém poskytovatelů, z nichž někteří na půjčky lidem v nouzi vážali netransparentní sankce. Vymození části těchto vysokých příslušenství od neplatičů pak mohlo vyvažovat vyšší rizikovost půjček.

Řada těchto nemorálních navýšení dluhů, o jejichž legitimitě často rozhodovali věři telem předem určení rozhodci, je zpětně neplatná a spousta insolvenčních správců je dokáže úspěšně pojmenovat a z insolvenčního řízení vyřadit. Ale to jen tehdy, když se dlužník dostane do osobního bankrotu. Do něj se však hlásí jen desítky tisíc dlužníků ze zhruba půl milionu lidí s neřešitelnými dluhy. Čímž se dostáváme k problémům aktuální novely insolvenčního zákona, o které bude 19. prosince rozhodovat Senát.

Problémy insolvenční novely

Novela umožňuje rychlejší oddlužení důchodců a do insolvence budou moci vstoupit i lidé s dluhy nad dva miliony. To jsou ta dobrá opatření. Zbytek je horší. Vymazání dluhu po sedmi letech snahy o splacení bylo pozměňovacím návrhem ve Sněmovně upraveno v tom smyslu, že má po pěti letech o dlužníkovi rozhodnout soud. Ten mu může zbytek dluhu odpustit, pokud dlužník „neporuší povinnost vynaložit veškeré úsilí“ pro jeho splacení. Za neporušení této povinnosti se má splacení 30 % dluhu, soud však může rozhodnout v konkrétním případě i jinak.

Problém je, že z toho není zřejmé, jak vlastně budou soudy postupovat. Mohou si nejasně napsaný paragraf vyložit ve prospěch dlužníka – tedy automaticky odpouštět dluhy i při nesplacení 30 %, pokud se člověk udrží v insolvenční pod dohledem správce. Soudy ale mohou snahu dlužníka také rozporovat a vyložit si paragraf jako pokyn neodpouštět dluh i při splacení 30 %.

Podle výzkumu Medianu mají lidé se zkušeností s exekucí výrazně nižší důvěru v instituce včetně soudů a méně věří ve vymahatelnost práva. Pokud budou mít před sebou nejasnou perspektivu toho, co se po pěti letech splacení stane, nemusí se do insolvenčního procesu vůbec přihlásit. V něm přitom dnes dlužníci zvládnou splatit v průměru zhruba 55 % dluhu. A ačkoli se toto číslo může s uvolněním podmínek vstupu do insolvence snížit, pořád je to pro věřitele a stát výhodnější než nechat lidi pracovat načerno, aby neplatili takřka nic.

Dalším negativem novely je, že dlužník musí nejen zaplatit na poplatcích insolvenčnímu správci zhruba 65 tisíc za pět let, ale tu samou částku musí poukázat i věřiteli (tzv. podmínka 1+1). Vstup do insolvence se tak vyplatí zejména lidem, kteří dluží nad půl milionu, protože třeba člověk s dluhem 200 tisíc musí reálně zaplatit minimálně 65 procent dlužné částky.

Hlavním problémem je zde ale to, že jednotliví aktéři nemají výraznou motivaci dluhy snižovat. Insolvenční správci by měli rozplétat složení dluhů a popírat příslušenství predátorských poskytovatelů, která jsou nemorální či z dnešního pohledu nelegální. Řada z nich to dělá, ale záleží spíše na jejich dobré vůli – protože správce je placen paušálními poplatky a podobným zkoumáním si přidělává práci. Věřitel zároveň většinou není nijak trestán za to, když mezi dluhy přihlásí nemorální nadhodnocené nesmysly.

Dlužník zase není motivován k maximalizaci výdělku. Podmínky insolvence jsou tvrdší než u exekuce, protože srážky se tu počítají stejně jako u přednostní pohledávky. Dlužníkovi tedy zůstává jen třetina mzdy nad nezabavitelné minimum, která je navíc zastropovaná. Při výdělku nad 15 až 18 tisíc se už jeho osobní situace nijak nezlepšuje.

V ostatních státech jsou tyto podmínky nastaveny lépe. A například v Británii je dlužník motivován splátkovými prázdninami, kdy si při dobré kázni a splacení může jednou za čas dopřát plnou mzdu.

Měkký podbřišek demokracie

Senátoři by všechny tyto věci měli dobře zvážit. Nabízí se zrušit zmíněnou podmínku 1+1 a zřetelněji určit pravidla konce oddlužení po pěti letech. Buď vyjasnit, jak mají soudy postupovat, anebo stanovit nižší hranici splaceného dluhu (10–15 %), při které je člověk snažící se splácet oddlužen automaticky. Měla by se také posílit motivace insolvenčních správců popírat neférové dluhy nebo penalizovat věřitele za jejich přihlašování. A srážky ze mzdy v insolvenční by měly více motivovat pracovat. Pak lze očekávat odblokování situace, která dnes staví na vedlejší kolej půl milionu lidí s neřešitelnými dluhy. Náklady přitom neseme všichni. Nejen stát v ušlých daních a odvodech a chudé regiony postižené prací načerno i recidivou. Citovaný výzkum také ukazuje, že lidé v exekucích nevěří demokracii, svým spoluobčanům a jen okolo 40 % z nich si myslí, že polistopadové změny stály za to (oproti až 60 % zbytku chudší poloviny Čechů). Nejsou spokojeni s institucemi včetně Evropské unie, ve volbách nehlasují, ale jejich okolí častěji volí extremistické strany. Právě přeexekvovanost české populace je měkkým podbíškem naší demokracie.

53 % lidí se zkušeností exekuce ve své domácnosti přiznává, že se přesunuli do šedé ekonomiky

O autorovi| Daniel Prokop (1984) je sociolog, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a spolupracuje se společností MEDIAN; za svůj salonní cyklus Úvod do praktické sociologie získal v roce 2017 Novinářskou cenu. Foto autor| Foto GHMP

Foto popis| Zdeněk Sýkora: 3. fáze (1997), k vidění na výstavě Transformace geometrie v pražské Městské knihovně (Mariánské náměstí 1) do 31. března 2019.

Jak svazáci? Mládežníci hubují, že škola pozvala Ovčáčka. Nyní dostali tvrdou odpověď

6.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

Kdo má vystupovat na vysokých školách? Tato otázka trápí mnohé. Po skandálu s generálem Lorencem, který přednášel studentům na **Fakultě sociálních věd** UK, je zde další kontroverzní postava: Jiří Ovčáček. Ten přednášel pro změnu na Vysoké škole ekonomické. A studentská organizace už se bouří. Pozvání Jiřího Ovčáčka považuje za cílenou provokaci. A ozvaly se i jiné osobnosti...

Jiří Ovčáček přednášel studentům předmětu „organizace trhů a odvětví pohledem manažerů“ 14. listopadu. Záznam z přednášky již dříve poskytl server Seznam Zprávy.

Ovčáček hovořil na téma „fake news“. Kdo přilil olej do ohně, byl proděkan fakulty Ševčík, který o Ovčáčkovi prohlásil: „Pouze z toho, jak sleduji dlouhá léta situaci, vám musím říct, že to je asi nejvzdělanější tiskový mluvčí, kterého kdy jaký prezident měl.“

Jeho slova nezůstala bez odezvy. Proti pozvání mluvčího Ovčáčka se ohradil Klub mladých politologů z Fakulty mezinárodních vztahů. Na Facebooku vydal toto prohlášení:

„My, studenti z Vysoké školy ekonomické v Praze, se distancujeme od slov vyučujícího Miroslava Ševčíka. Nemyslíme si, že Jiří Ovčáček je dle slov pedagoga ‚nejvzdělanějším tiskovým mluvčím‘.

Zároveň vidíme pozvání mluvčího Ovčáčka vyučovat na univerzitě na téma ‚fake news‘ spíše jako cílenou provokaci. Jiří Ovčáček se nechává zvat do jasně proruských a dezinformačních Parlamentních listů, jejichž činnost již dlouhodobě sleduje Ministerstvo vnitra ČR.

Můžeme tedy přednášku brát v rámci zachování plurality názorů jako pohled z té druhé strany? V tom případě však pan Ševčík zapomněl přizvat dalšího lektora, který by se bojem proti ‚fake news‘ skutečně zabýval. O slepé adoraci člověka, který ze svého úřadu dělá komedii, nemluvě.

Prosíme tedy, aby bylo panu Ševčíkovi do budoucna zamezeno podobných exhibicí, které vrhají na univerzitu jako celek špatné světlo a hanbí nás.“

Mezi politiky, kterými se Klub mladých politologů chlubí, že jej navštívili, jsou jména jako Karel Schwarzenberg z TOP 09, Jiří Dienstbier za ČSSD, Matěj Stropnický ze Zelených, Petr Fiala z ODS, Tomáš Halík a samozřejmě Miroslav Kalousek, kterému jedna z členek klubu dělá asistentku. Tato členka také poskytla vyjádření serveru Aktuálně.cz.

Stránky Klubu mladých politologů ZDE

Toho, kdo mluví na univerzitách, si všiml novinář Ivan Brezina. „Začínám mít vážné obavy o úroveň české vzdělanosti,“ píše na Facebooku a vyjmenovává incidenty: „Na **FSV UK** přednáší šéf předlistopadové kontrarozvědky Alojz Lorenc. Na Vysoké škole ekonomické přednáší Zemanův mluvčí Jiří Ovčáček. A pedagog

katedry genderových studií Fakulty humanitních studií UK Ing. Petr Pavlík, Ph.D. veřejně nadává lidem do prasat a sráčů.“ Ozval se i komentátor Marian Kechlibar: „Fakulta Hledající Smysl s ročním rozpočtem 192 milionů?“

K proděkanovým slovům o nejvzdělanějším mluvčím se vyjádřil i ekonom Luděk Niedermayer, europoslanec za TOP 09: „O vzdělání s panem proděkanem VŠE...“

Připomínám jen, že mluvčím pana presidenta Havla byl Ladislav Špaček. Před ním, v době federace, Michael Žantovský. CV obou pánů a pana Ovčáčka si snadno najdete, když je řeč o vzdělanosti...

Pokud tímto srovnáním pan proděkan miní mluvčí pana presidenta Klause (tuším pana Petra Hájka a Radima Ochvata), měl to možná říci jasně,“ napsal na svůj profil na Facebooku.

Miroslav Kalousek si také neodpustil špičku: "Lorenc na UK, Ovčáček na VŠE. To je výzva pro ostatní univerzity. Měly by si pospíšit, Jakešovi už je 96 let a nebude tu věčně."

Sám Jiří Ovčáček reakci na svou osobu na Twitteru označil jako "rozkošné normalizační retro". A dodal: "Přednáška, která na VŠE proběhla už 14. listopadu, až teď zaktivizovala ideové tvůrčí síly, které nedopustí podřívání naší skutečnosti! Ovčáčka zakázat!"

Podařilo se nám získat vyjádření proděkana pro studium, doc. Ing. Miroslava Ševčíka:

1. Proč vedení fakulty pozvalo zrovna Jiřího Ovčáčka?

V rámci předmětu, který má studenti seznámit s organizací trhů, řízením odvětví a veřejné správy pohledem manažerů, zveme všeobecně známé řídící pracovníky a manažery. Např. v tomto semestru za oblast médií vystupoval ředitel programů České televize Mgr. Fridrich a ředitel divize redakce Economia Vladimír Piskáček. Dalším byl pak ředitel tiskového odboru nejvyššího představitele České republiky pana prezidenta Jiří Ovčáček. Jiřího Ovčáčka jsme mimo jiné pozvali pro jeho prokázanou schopnost zvládat úkony na pozici tak exponované jako je post ředitele odboru tiskového Kanceláře prezidenta republiky.

2. Kdo další v rámci kurzu vystoupil? Je zajištěna vyváženost?

V letošním roce mimo již výše zmíněné osoby přednášel např. předseda politické strany STAN Mgr. Petr Gazdík, který se snažil ve své přednášce vysvětlit téma hospodářsko-politické konsekvence rozhodování politiků na municipální a centrální úrovni při sestavování rozpočtů. Dále zde vystoupil generální ředitel ČEZu Ing. Daniel Beneš, emeritní generální ředitel a předseda představenstva České spořitelny Ing. Pavel Kysilka, problematikou zdravotnictví se zabýval náš známý porodník prof. Antonín Pařízek, za veřejnou správu přednášela podle sdělovacích prostředků nejvýznamnější žena České republiky vrchní státní zástupkyně, JUDr. Lenka Bradáčová. Mohl bych pokračovat výčtem dalších osobností našeho ekonomického a veřejného života.

Vyváženost všech přednášek je zajištěna účastí akademického pracovníka fakulty, který pak moderuje diskuzi.

3. Jak přistupujete k výhradám Klubu mladých politologů?

Výhradám Klubu mladých politologů nerozumím. Jejich hodnotící soudy jsou nepřesné a v některých ohledech až směšné. Z jejich stanoviska už dokonce vypadla i část relativizující můj hodnotící soud o tom, že Jiří Ovčáček „je asi nejvzdělanější tiskový mluvčí...“. Tito „Mladí politologové“ neví, že: „Vzdělání je souhrn znalostí, dovedností a schopností, které lidé získávají prostřednictvím vzdělávání, výuky a studia.“ Pouze omezený okruh lidí vztahuje vzdělání pouze na získání formálního vysokoškolského vzdělání. Mohu konstatovat, že přehled o hospodářsko-politických a společensko-vědních záležitostech pana Ovčáčka překračuje spoustu vysokoškolsky vzdělaných lidí. Klub mladých politologů ve svém vyjádření postupuje jako „svazácké kádrové rezervy“ z dob více než před třiceti lety. Kde jinde než na přednáškách obdobného typu se mohou naši studenti setkat případně i s názorově rozdílnými představiteli hospodářsko-politického života, mohou jim klást otázky, mohou s názory přednášejících nesouhlasit a mohou se tak učít kritickému myšlení. Toto ale asi tato skupina politologů nepochopila a do budoucna chce zřejmě zamezit rozdílně myšlenkově orientovaným přednášejícím vystupovat na akademické půdě. Musím se zeptat: kde by pak skončila svoboda slova? Asi na stranických schůzích Klubu mladých politologů.

4. Server Aktuálně.cz, který o věci informoval, čerpal informace ze svědectví Jany Soukupové, členky Klubu mladých politologů, což je studentská organizace při VŠE. Jana Soukupová je asistentkou poslance TOP 09 Miroslava Kalouska. V nedávné době byla Národohospodářská fakulta cílem pozornosti médií poté, co studentka Barbora Urbanová, asistentka poslance Víta Rakušana ze STAN, sepsala petici nesouhlasící s tím, že na akademické půdě přednášel předseda vlády Andrej Babiš. Jde o aktivitu studentů, nebo o politický boj?

Tak vidíte, to jsem všechno ani nevěděl. Čtenáři ať si o jejich angažmá v placených službách profesionálních politiků udělají úsudek sami. Obecně k tomu podotýkám, že mě to ani v dnešní době moc nepřekvapuje. Podobné petice a protesty proti přednášejícím jsou pouhým začátkem mnohem silnějších snah o omezení akademických svobod a svobody slova. A bohužel jsme toho svědky i na některých západních univerzitách. A nezřídká to bývá spojeno s činností až násilných aktivistů a křiklounů, kteří nedovolí vyjádřit na akademické půdě jiné názory, než sami prosazují. Stačí se podívat na videa z některých amerických univerzit.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

Foto: Klub mladých politologů Popisek: Úvodní foto Klubu mladých politologů z katedry mezinárodních vztahů na VŠE.

URL| <https://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/kauzy/Jak-svazaci-Mladeznici-hubuji-ze-skola-pozvala-Ovcacka-Nyni-dostali-tvrdou-odpoved-562233>

Jak svazáci? Mládežníci hubují, že škola pozvala Ovčáčka. Nyní dostali tvrdou odpověď

6.12.2018 politicke-listy.cz str. 00

Kdo má vystupovat na vysokých školách? Tato otázka trápí mnohé. Po skandálu s generálem Lorencem, který přednášel studentům na **Fakultě sociálních věd** UK, je zde další kontroverzní postava: Jiří Ovčáček.

Ten přednášel pro změnu na Vysoké škole ekonomické. A studentská organizace už se bouří. Pozvání Jiřího Ovčáčka považuje za cílenou provokaci. A ozvaly se i jiné osobnosti...

Jiří Ovčáček přednášel studentům předmětu „organizace trhů a odvětví pohledem manažerů“ 14. listopadu. Záznam z přednášky již dříve poskytl server Seznam Zprávy.

Ovčáček hovořil na téma „fake news“. Kdo přilil olej do ohně, byl proděkan fakulty Ševčík, který o Ovčáčkovi prohlásil: „Pouze z toho, jak sleduji dlouhá léta situaci, vám musím říct, že to je asi nejvzdělanější tiskový mluvčí, kterého kdy jaký prezident měl.“

Anketa

Jste hrdí na Armádu České republiky?

Ano

10%

Ne

78%

Na vojáky ano, na velení ne

12% hlasovalo: 2012 lidí

Jeho slova nezůstala bez odezvy. Proti pozvání mluvčího Ovčáčka se ohradil Klub mladých politologů z Fakulty mezinárodních vztahů. Na Facebooku vydal toto prohlášení:

„My, studenti z Vysoké školy ekonomické v Praze, se distancujeme od slov vyučujícího Miroslava Ševčíka. Nemyslíme si, že Jiří Ovčáček je dle slov pedagoga ‚nejvzdělanějším tiskovým mluvčím‘.

Zároveň vidíme pozvání mluvčího Ovčáčka vyučovat na univerzitě na téma ‚fake news‘ spíše jako cílenou provokaci. Jiří Ovčáček se nechává zvát do jasně proruských a dezinformačních Parlamentních listů, jejichž činnost již dlouhodobě sleduje Ministerstvo vnitra ČR.

Můžeme tedy přednášku brát v rámci zachování plurality názorů jako pohled z té druhé strany? V tom případě však pan Ševčík zapomněl přizvat dalšího lektora, který by se bojem proti ‚fake news‘ skutečně zabýval. O slepé adoraci člověka, který ze svého úřadu dělá komedii, nemluvě.

Prosíme tedy, aby bylo panu Ševčíkovi do budoucna zamezeno podobných exhibicí, které vrhají na univerzitu jako celek špatné světlo a hanbí nás.“

Mezi politiky, kterými se Klub mladých politologů chlubí, že jej navštívili, jsou jména jako Karel Schwarzenberg z TOP 09, Jiří Dienstbier za ČSSD, Matěj Stropnický ze Zelených, Petr Fiala z ODS, Tomáš Halík a samozřejmě Miroslav Kalousek, kterému jedna z členek klubu dělá asistentku. Tato členka také poskytla vyjádření serveru Aktuálně.cz.

Stránky Klubu mladých politologů ZDE

Toho, kdo mluví na univerzitách, si všiml novinář Ivan Brezina. „Začínám mít vážné obavy o úroveň české vzdělanosti,“ píše na Facebooku a vyjmenovává incidenty: „Na **FSV UK** přednáší šéf předlistopadové kontrarozvědky Alojz Lorenc. Na Vysoké škole ekonomické přednáší Zemanův mluvčí Jiří Ovčáček. A pedagog katedry genderových studií Fakulty humanitních studií UK Ing. Petr Pavlík, Ph.D. veřejně nadává lidem do prasat a sráčů.“ Ozval se i komentátor Marian Kechlibar: „Fakulta Hledající Smysl s ročním rozpočtem 192 milionů?“

K proděkanovým slovům o nejvzdělanějším mluvčím se vyjádřil i ekonom Luděk Niedermayer, europoslanec za TOP 09: „O vzdělání s panem proděkanem VŠE...“

Připomínám jen, že mluvčím pana presidenta Havla byl Ladislav Špaček. Před ním, v době federace, Michael Žantovský. CV obou pánů a pana Ovčáčka si snadno najdete, když je řeč o vzdělanosti...

Pokud tímto srovnáním pan proděkan míní mluvčí pana presidenta Klause (tuším pana Petra Hájka a Radima Ochvata), měl to možná říci jasně,“ napsal na svůj profil na Facebooku.

Miroslav Kalousek si také neodpustil špičku: "Lorenc na UK, Ovčáček na VŠE. To je výzva pro ostatní univerzity. Měly by si pospíšit, Jakešovi už je 96 let a nebude tu věčně."

Sám Jiří Ovčáček reakci na svou osobu na Twitteru označil jako "rozkošné normalizační retro". A dodal: "Přednáška, která na VŠE proběhla už 14. listopadu, až teď zaktivizovala ideové tvůrčí síly, které nedopustí podřívání naší skutečnosti! Ovčáčka zakázat!"

Fotogalerie: - Zeman na VŠE

Fotogalerie: - Klaus na VŠE

Podařilo se nám získat vyjádření proděkana pro studium, doc. Ing. Miroslava Ševčíka:

1. Proč vedení fakulty pozvalo zrovna Jiřího Ovčáčka?

V rámci předmětu, který má studenty seznámit s organizací trhů, řízením odvětví a veřejné správy pohledem manažerů, zveřejně známé řídicí pracovníky a manažery. Např. v tomto semestru za oblast médií vystupoval ředitel programů České televize Mgr. Fridrich a ředitel divize redakce Economia Vladimír Piskáček. Dalším byl pak ředitel tiskového odboru nejvyššího představitele České republiky pana presidenta Jiří Ovčáček. Jiřího Ovčáčka jsme mimo jiné pozvali pro jeho prokázanou schopnost zvládat úkony na pozici tak exponované jako je post ředitele odboru tiskového Kanceláře prezidenta republiky.

2. Kdo další v rámci kurzu vystoupil? Je zajištěna vyváženost?

V letošním roce mimo již výše zmíněné osoby přednášel např. předseda politické strany STAN Mgr. Petr Gazdík, který se snažil ve své přednášce vysvětlit téma hospodářsko-politické konsekvence rozhodování politiků na municipální a centrální úrovni při sestavování rozpočtů. Dále zde vystoupil generální ředitel ČEZu Ing. Daniel Beneš, emeritní generální ředitel a předseda představenstva České spořitelny Ing. Pavel Kysilka, problematikou zdravotnictví se zabýval náš známý porodník prof. Antonín Pařízek, za veřejnou správu přednášela podle sdělovacích prostředků nejvýznamnější žena České republiky vrchní státní zástupkyně, JUDr. Lenka Bradáčová. Mohl bych pokračovat výčtem dalších osobností našeho ekonomického a veřejného života.

Vyváženost všech přednášek je zajištěna účastí akademického pracovníka fakulty, který pak moderuje diskuzi.

3. Jak přistupujete k výhradám Klubu mladých politologů?

Výhradám Klubu mladých politologů nerozumím. Jejich hodnotící soudy jsou nepřesné a v některých ohledech až směšné. Z jejich stanoviska už dokonce vypadla i část relativizující můj hodnotící soud o tom, že Jiří Ovčáček „je asi nejvzdělanější tiskový mluvčí...“ Tito „Mladí politologové“ neví, že: „Vzdělání je souhrn znalostí, dovedností a schopností, které lidé získávají prostřednictvím vzdělávání, výuky a studia.“ Pouze omezený okruh lidí vztahuje vzdělání pouze na získání formálního vysokoškolského vzdělání. Mohu konstatovat, že přehled o hospodářsko-politických a společensko-vědních záležitostech pana Ovčáčka překračuje spoustu vysokoškolsky vzdělaných lidí. Klub mladých politologů ve svém vyjádření postupuje jako „svazácké kádrové rezervy“ z dob více než před třiceti lety. Kde jinde než na přednáškách obdobného typu se mohou naši studenti setkat případně i s názorově rozdílnými představiteli hospodářsko-politického života, mohou jim klást otázky, mohou s názory přednášejících nesouhlasit a mohou se tak učit kritickému myšlení? Toto ale asi tato skupina politologů nepochopila a do budoucna chce zřejmě zamezit rozdílně myšlenkově orientovaným přednášejícím vystupovat na akademické půdě. Musím se zeptat: Kde by pak skončila svoboda slova? Asi na stranických schůzích Klubu mladých politologů.

4. Server Aktuálně.cz, který o věci informoval, čerpal informace ze svědectví Jany Soukupové, členky Klubu mladých politologů, což je studentská organizace při VŠE. Jana Soukupová je asistentkou poslance TOP 09 Miroslava Kalouska. V nedávné době byla Národohospodářská fakulta cílem pozornosti médií poté, co studentka Barbora Urbanová, asistentka poslance Víta Rakušana ze STAN, sepsala petici nesouhlasící s tím, že na akademické půdě přednášel předseda vlády Andrej Babiš. Jde o aktivitu studentů, nebo o politický boj?

Tak vidíte, to jsem všechno ani nevěděl. Čtenáři ať si o jejich angažmá v placených službách profesionálních politiků udělají úsudek sami. Obecně k tomu podotýkám, že mě to ani v dnešní době moc nepřekvapuje. Podobné petice a protesty proti přednášejícím jsou pouhým začátkem mnohem silnějších snah o omezení akademických svobod a svobody slova. A bohužel jsme toho svědky i na některých západních univerzitách. A nezřídka to bývá spojeno s činností až násilných aktivistů a křiklounů, kteří nedovolí vyjádřit na akademické půdě jiné názory, než sami prosazují. Stačí se podívat na videa z některých amerických univerzit.

Jana Soukupová se k TOP 09 hlásí i v tomto rozhovoru na stranickém webu

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?goto=182884-jak-svazaci--mladeznici-hubuji--ze-skola-pozvala-ovcacka.-nyni-dostali-tvrdou-odpoved.html>

Jak svazáci? Mládežníci hubují, že škola pozvala Ovčáčka. Nyní dostali tvrdou odpověď

6.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00
kas

Kdo má vystupovat na vysokých školách? Tato otázka trápí mnohé. Po skandálu s generálem Lorencem, který přednášel studentům na **Fakultě sociálních věd** UK, je zde další kontroverzní postava: Jiří Ovčáček. Ten přednášel pro změnu na Vysoké škole ekonomické. A studentská organizace už se bouří. Pozvání Jiřího Ovčáčka považuje za cílenou provokaci. A ozvaly se i jiné osobnosti...

Jiří Ovčáček přednášel studentům předmětu „organizace trhů a odvětví pohledem manažerů“ 14. listopadu. Záznam z přednášky již dříve poskytl server Seznam Zprávy. Ovčáček hovořil na téma „fake news“. Kdo přilil olej do ohně, byl proděkan fakulty Ševčík, který o Ovčáčkovi prohlásil: „Pouze z toho, jak sleduji dlouhá léta situaci, vám musím říct, že to je asi nejvzdělanější tiskový mluvčí, kterého kdy jaký prezident měl.“ Jeho slova nezůstala bez odezvy. Proti pozvání mluvčího Ovčáčka se ohradil Klub mladých politologů z Fakulty mezinárodních vztahů. Na Facebooku vydal toto prohlášení: „My, studenti z Vysoké školy ekonomické v Praze, se distancujeme od slov vyučujícího Miroslava Ševčíka. Nemyslíme si, že Jiří Ovčáček je dle slov pedagoga ‚nejvzdělanějším tiskovým mluvčím‘. Zároveň vidíme pozvání mluvčího Ovčáčka vyučovat na univerzitě na téma ‚fake news‘ spíše jako cílenou provokaci. Jiří Ovčáček se nechává zvát do jasně proruských a dezinformačních Parlamentních listů, jejichž činnost již dlouhodobě sleduje Ministerstvo vnitra ČR. Můžeme tedy přednášku brát v rámci zachování plurality názorů jako pohled z té druhé strany? V tom případě však pan Ševčík zapomněl přizvat dalšího lektora, který by se bojem proti ‚fake news‘ skutečně zabýval. O slepé adoraci člověka, který ze svého úřadu dělá komedii, nemluvě. Prosíme tedy, aby bylo panu Ševčíkovi do budoucna zamezeno podobných exhibic, které vrhají na univerzitu jako celek špatné světlo a hanbí nás.“ Mezi politiky, kterými se Klub mladých politologů chlubí, že jej navštívili, jsou jména jako Karel Schwarzenberg z TOP 09, Jiří Dienstbier za ČSSD, Matěj Stropnický ze Zelených, Petr Fiala z ODS, Tomáš Halík a samozřejmě Miroslav Kalousek, kterému jedna z členek klubu dělá asistentku. Tato členka také poskytla vyjádření serveru Aktuálně.cz. Stránky Klubu mladých politologů ZDE Toho, kdo mluví na univerzitách, si všiml novinář Ivan Brezina. „Začínám mít vážné obavy o úroveň české vzdělanosti,“ píše na Facebooku a vyjmenovává incidenty: „Na **FSV UK** přednáší šéf předlistopadové kontrarozvědky Alojz Lorenc. Na Vysoké škole ekonomické přednáší Zemanův mluvčí Jiří Ovčáček. A pedagog katedry genderových studií Fakulty humanitních studií UK Ing. Petr Pavlík, Ph.D. veřejně nadává lidem do prasat a sráčů.“ Ozval se i komentátor Marian Kechlibar: „Fakulta Hledající Smysl s ročním rozpočtem 192 milionů?“ K proděkanovým slovům o nejvzdělanějším mluvčím se vyjádřil i ekonom Luděk Niedermayer, europoslanec za TOP 09: „O vzdělání s panem proděkanem VŠE...

Připomínám jen, že mluvčím pana presidenta Havla byl Ladislav Špaček. Před ním, v době federace, Michael Žantovský. CV obou pánů a pana Ovčáčka si snadno najdete, když je řeč o vzdělanosti... Pokud tímto srovnáním pan proděkan míní mluvčí pana presidenta Klause (tuším pana Petra Hájka a Radima Ochvata), měl to možná říci jasně,“ napsal na svůj profil na Facebooku. Miroslav Kalousek si také neodpustil špičku: 'Lorenc na UK, Ovčáček na VŠE. To je výzva pro ostatní univerzity. Měly by si pospíšet, Jakešovi už je 96 let a nebude tu věčně.'

Lorenc na UK, Ovčáček na VŠE. To je výzva pro ostatní univerzity. Měly by si pospíšet, Jakešovi už je 96 let a nebude tu věčně. <https://t.co/mjEuLZaz0k> — Miroslav Kalousek (@kalousekm) December 3, 2018
Sám Jiří Ovčáček reakci na svou osobu na Twitteru označil jako 'rozkošné normalizační retro'. A dodal: 'Přednáška, která na VŠE proběhla už 14. listopadu, až teď zaktivizovala ideové tvůrčí síly, které nedopustí podryvání naší skutečnosti! Ovčáčka zakázat!' Rozkošné normalizační retro! Přednáška, která na VŠE proběhla už 14. listopadu, až teď zaktivizovala ideové tvůrčí síly, které nedopustí podryvání naší skutečnosti! Ovčáčka zakázat! <https://t.co/C7vdLgtciP> — Jiří Ovčáček (@PREZIDENTmluvci) December 5, 2018

Podařilo se nám získat vyjádření proděkana pro studium, doc. Ing. Miroslava Ševčíka: 1. Proč vedení fakulty pozvalo zrovna Jiřího Ovčáčka? V rámci předmětu, který má studenty seznámit s organizací trhů, řízením odvětví a veřejné správy pohledem manažerů, zveme všeobecně známé řídicí pracovníky a manažery. Např. v

tomto semestru za oblast médií vystupoval ředitel programů České televize Mgr. Fridrich a ředitel divize redakce Economia Vladimír Piskáček. Dalším byl pak ředitel tiskového odboru nejvyššího představitele České republiky pana prezidenta Jiří Ovčáček. Jiřího Ovčáčka jsme mimo jiné pozvali pro jeho prokázanou schopnost zvládat úkony na pozici tak exponované jako je post ředitele odboru tiskového Kanceláře prezidenta republiky.

2. Kdo další v rámci kurzu vystoupil? Je zajištěna vyváženost? V letošním roce mimo již výše zmíněné osoby přednášel např. předseda politické strany STAN Mgr. Petr Gazdík, který se snažil ve své přednášce vysvětlit téma hospodářsko-politické konsekvence rozhodování politiků na municipální a centrální úrovni při sestavování rozpočtů. Dále zde vystoupil generální ředitel ČEZu Ing. Daniel Beneš, emeritní generální ředitel a předseda představenstva České spořitelny Ing. Pavel Kysilka, problematikou zdravotnictví se zabýval náš známý porodník prof. Antonín Pařízek, za veřejnou správu přednášela podle sdělovacích prostředků nejvýznamnější žena České republiky vrchní státní zástupkyně, JUDr. Lenka Bradáčová. Mohl bych pokračovat výčtem dalších osobností našeho ekonomického a veřejného života. Vyváženost všech přednášek je zajištěna účastí akademického pracovníka fakulty, který pak moderuje diskuzi.

3. Jak přistupujete k výhradám Klubu mladých politologů? Výhradám Klubu mladých politologů nerozumím. Jejich hodnotící soudy jsou nepřesné a v některých ohledech až směšné. Z jejich stanoviska už dokonce vypadla i část relativizující můj hodnotící soud o tom, že Jiří Ovčáček „je asi nejvzdělanější tiskový mluvčí...“ Tito „Mladí politologové“ neví, že: „Vzdělání je souhrn znalostí, dovedností a schopností, které lidé získávají prostřednictvím vzdělávání, výuky a studia.“ Pouze omezený okruh lidí vztahuje vzdělání pouze na získání formálního vysokoškolského vzdělání. Mohu konstatovat, že přehled o hospodářsko-politických a společensko-vědních záležitostech pana Ovčáčka překračuje spoustu vysokoškolsky vzdělaných lidí. Klub mladých politologů ve svém vyjádření postupuje jako „svazácké kádrové rezervy“ z dob více než před třiceti lety. Kde jinde než na přednáškách obdobného typu se mohou naši studenti setkat případně i s názorově rozdílnými představiteli hospodářsko-politického života, mohou jim klást otázky, mohou s názory přednášejících nesouhlasit a mohou se tak učit kritickému myšlení? Toto ale asi tato skupina politologů nepochopila a do budoucna chce zřejmě zamezit rozdílně myšlenkově orientovaným přednášejícím vystupovat na akademické půdě. Musím se zeptat: Kde by pak skončila svoboda slova? Asi na stranických schůzích Klubu mladých politologů. 4. Server Aktuálně.cz, který o věci informoval, čerpal informace ze svědectví Jany Soukupové, členky Klubu mladých politologů, což je studentská organizace při VŠE. Jana Soukupová je asistentkou poslance TOP 09 Miroslava Kalouska. V nedávné době byla Národohospodářská fakulta cílem pozornosti médií poté, co studentka Barbora Urbanová, asistentka poslance Víta Rakušana ze STAN, sepsala petici nesouhlasící s tím, že na akademické půdě přednášel předseda vlády Andrej Babiš. Jde o aktivitu studentů, nebo o politický boj? Tak vidíte, to jsem všechno ani nevěděl. Čtenáři ať si o jejich angažmá v placených službách profesionálních politiků udělají úsudek sami. Obecně k tomu podotýkám, že mě to ani v dnešní době moc nepřekvapuje. Podobné petice a protesty proti přednášejícím jsou pouhým začátkem mnohem silnějších snah o omezení akademických svobod a svobody slova. A bohužel jsme toho svědky i na některých západních univerzitách. A nezdá se, že by to bývalo spojeno s činností až násilných aktivistů a křiklounů, kteří nedovolí vyjádřit na akademické půdě jiné názory, než sami prosazují. Stačí se podívat na videa z některých amerických univerzit. Jana Soukupová se k TOP 09 hlásí i v tomto rozhovoru na stranickém webu

URL| http://www.parlamentnilisty.cz/zpravy/kauzy/Jak-svazaci-Mladeznici-hubuji-ze-skola-pozvala-Ovcacka-Nyni-dostali-tvrdou-odpoved-562233?utm_source=nm&utm_medium=xml

Bezpečnostní rada státu dnes vzala na vědomí výroční zprávu o extremismu v Česku za rok 2017 v původní znění

6.12.2018 ČRo Radiožurnál str. 01 12:08 Ozvěny dne - publicistika

Vladimír KROC, moderátor

Bezpečnostní rada státu dnes vzala na vědomí výroční zprávu o extremismu v Česku za rok 2017 v původní znění, které připravilo ministerstvo vnitra, napsal na Twitteru šéf rezortu Jan Hamáček z ČSSD. Teď ji může projednat vláda, média dříve informovala o tom, že projednávání materiálu zdržovaly výhrady Pražského hradu, kterému měly vadit zmínky o hnutí Svoboda a přímá demokracie Tomia Okamury. Jana Charvátová, odborníky na politický extremismus z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy jsem se zeptal, proč by mohl mít kdokoli problém s tím, co se zprávě píše o SPD.

Jan CHARVÁT, odborník na politický extremismus z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ta zpráva naznačuje i když není jaksi ministerstvo vnitra schopné nebo ochotné označit SPD jako extremistickou stranu, tak vlastně řada jejich členů se dopouští jednání, které by u jiných subjektů jako extremistické označené bylo, což je moment, který mohl překážet samozřejmě jaksi v Hradu v momentě, kdy se uvažovalo o SPD jako o jedné ze stran, která mohla pomoc, řekněme, podržet tu koalici vládní nebo respektive ANO v době, kdy se uvažovalo o tom, jak bude vůbec vypadat vláda.

Vladimír KROC, moderátor

Citace „Je nepřijatelné, aby autoři pranýřovali politické a jiné subjekty jen proto, že nesdílejí jejich pohled na určité společenské jevy.“, konec citace, tak to vytykal například Hrad vnitru obsah té zprávy. Je přijatelné, aby Hrad ovlivňoval vyznění expertní zprávy?

Jan CHARVÁT, odborník na politický extremismus z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já se domnívám, že není a zejména protože tahle ta výtka je vlastně úplně nesmyslná z toho důvodu, že celá zpráva o extremismu je postavená na tom, že si všímá ideologických rozměrů jednotlivých subjektů, což můžete označit jinými slovy prostě za jiné názory, nacisté měli jiné názory než demokraté, islamisté mají jiné názory než my, většina společnosti je ale hluboce přesvědčená a je to samozřejmě logické, že těmto názorům je zapotřebí nějakým způsobem bránit, takže argumentovat tím, že někdo má názor a jenom protože má názor, tak je nutné ho za všech okolností hájit, ať je ten názor jakýkoliv, je nesmyslná.

Vladimír KROC, moderátor

Jaké povahy je ta zpráva, myslím ve smyslu, jaký je její hlavní účel?

Jan CHARVÁT, odborník na politický extremismus z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Informovat, je to v podstatě informační zpráva, která shrnuje události, které se odehrály v minulém roce v oblasti toho, čemu jsme si zvykli říkat jenom politicky extremismus a naznačují nějaké trendy v téhle té oblasti, kam se jaksi ty jednotlivé směry vydávají, nebo jestli se tam děje něco nového a tak dále a tak dále.

Vladimír KROC, moderátor

A jak si vysvětlit to, že se projednávání zprávy zpozdilo, v posledních letech vycházela vždy v květnu, bezpečnostní rada státu se naposledy zprávou zabývala na svém minulém zasedání 18. září a kvůli nedostatku času jí nestačila projednat, až tedy dnes, o čem to podle vás svědčí?

Jan CHARVÁT, odborník na politický extremismus z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No já se upřímně řečeno domnívám, že to svědčí o tom, co jsme vlastně, na co jsem odpovídal v té první otázce, to znamená, ta koncepce extremismu jako taková je velmi problematická, po celou dobu vlastně existence té zprávy, po celé existence debaty na téma extremismu u nás neexistuje naprosto shoda v tom, že by se ten pojem měl vůbec používat, kdybych si dovilil tvrdit, že vlastně větší část asi politologů, který se zabývají tou oblastí, tak tím samotným pojmem nesouhlasí, vnitro v posledních letech samo přehodnocuje jaksi přístup k té koncepci, protože zjišťuje, že se jim vlastně jako nehodí a není schopný pokrýt to, co oni by potřebovali a teď na to narazili jaksi v plné síle přesně proto, co jsem říkal na začátku, to znamená, že jaksi by za normálních okolností měli označit SPD za extremistický subjekt, protože prostě jednání některých jejich členů se do téhle té kategorie velmi dobře vejde a to se ukázalo jako problém a vnitro z toho neumělo úplně jaksi řekněme nějak vybrusit, takže se to prostě celé zpozdilo.

Vladimír KROC, moderátor

A co se se zprávou stane dál, až ji projedná vláda?

Jan CHARVÁT, odborník na politický extremismus z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Bude zveřejněná a slouží jaksi všem k tomu, aby se informovali o tom, co se děje, vzhledem k tomu, že vnitro vydává každého čtvrt roku ale dílčí zprávu a ta velká zpráva je pak v podstatě shrnutím těch dílčích zpráv, tak v zásadě všichni jaksi ví, co v té zprávě zhruba je, pokud se ptáte na to, jestli je nějakým způsobem závazná pro někoho, tak zpráva o extremismu není, to je pak něco jiného, když bychom se bavili o té koncepci pro boj s extremismem pro další rok, pro rok 2018, pokud by ale takováhle koncepce byla přijatá na konci roku jaksi v prosinci 2018, tak nedává žádný smysl.

Vladimír KROC, moderátor

A na jaké další oblasti zpráva o extremismu upozorňuje?

Jan CHARVÁT, odborník na politický extremismus z Institutu politologických studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Upozorňuje na vývoj v oblasti řekněme krajní pravice, krajní levice, upozorňuje na to, co zaznělo i ve zprávě BIS, už několik let vidíme úplný rozklad takové té tradiční krajní pravice, nezáměr v podstatě lidí, v posledních letech vidíme i v podstatě rozklad té anti-islamistické scény, naopak vidíme nástup jaksi jednak některých těch paramilitárních záležitostí, ale ani ten není nijak výrazný, v podstatě zpráva upozorňuje na to, že hlavní aktéry všech těchto skupin se v současné době vyvíjí ve směru, řekněme těch k "nesrozumitelné" mediálních projektů, jak se tomu říká, nebo bychom možná mohli mluvit o těch konspirativních teoriích.

Vladimír KROC, moderátor

Tolik Jan Charvát, politolog a odborník na politický extremismus.

Mladí politologové napadli ParlamentníListy.cz. Při argumentaci ovšem veřejně lhali

6.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00
tan

Kdo má vystupovat na vysokých školách? Tato otázka trápí mnohé. Po skandálu s generálem Lorencem, který přednášel studentům na **Fakultě sociálních věd** UK, je zde další kontroverzní postava: Jiří Ovčáček. Ten přednášel pro změnu na Vysoké škole ekonomické. A studentská organizace už se bouří. Pozvání Jiřího Ovčáčka považuje za cílenou provokaci.

Jiří Ovčáček hovořil na téma „fake news“. Kdo přilil olej do ohně, byl proděkan fakulty Ševčík, který o Ovčáčkovi prohlásil: „Pouze z toho, jak sleduji dlouhá léta situaci, vám musím říct, že to je asi nejvzdělanější tiskový mluvčí, kterého kdy jaký prezident měl.“ Jeho slova nezůstala bez odezvy. Proti pozvání mluvčího Ovčáčka se ohradil Klub mladých politologů z Fakulty mezinárodních vztahů. Na Facebooku vydal toto prohlášení: „My, studenti z Vysoké školy ekonomické v Praze, se distancujeme od slov vyučujícího Miroslava Ševčíka. Nemyslíme si, že Jiří Ovčáček je dle slov pedagoga ‚nejvzdělanějším tiskovým mluvčím‘. Zároveň vidíme pozvání mluvčího Ovčáčka vyučovat na univerzitě na téma ‚fake news‘ spíše jako cílenou provokaci. Jiří Ovčáček se nechává zvat do jasně proruských a dezinformačních Parlamentních listů, jejichž činnost již dlouhodobě sleduje Ministerstvo vnitra ČR.“ Proti těmto lživým slovům se ParlamentníListy.cz ohradují třemi věcnými argumenty. 1. Ministerstvo vnitra v lednu 2018 potvrdilo jménem tiskové mluvčí, že žádné seznamy tzv. dezinformačních webů nevytváří, ani to není jejich úkolem. Posuzují konkrétní informace, nikoli weby. 2. V žádné výroční zprávě BIS nezveřejnila seznam takzvaných dezinformačních webů. 3. Pokud projdeme Twitter CTHH, odborného analytického, koncepčního a komunikačního pracoviště, zřízeného pod MV ČR, jehož činnost se zaměřuje na (zejména hybridní) hrozby bezpečnosti České republiky a který se má zaměřovat na

dezinformace a uvádět je na pravou míru, za dobu jeho činnosti (stav k 5. 12. 2018) nebyly ParlamentníListy.cz v souvislosti s dezinformacemi zmíněny ani jednou.

URL| http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Mladi-politologove-napadli-ParlamentniListy-cz-Pri-argumentaci-ovsem-verejne-lhali-562295?utm_source=nm&utm_medium=xml

Mladí politologové napadli ParlamentníListy.cz. Při argumentaci ovšem veřejně lhali

6.12.2018 politicke-listy.cz str. 00

Kdo má vystupovat na vysokých školách? Tato otázka trápí mnohé. Po skandálu s generálem Lorencem, který přednášel studentům na **Fakultě sociálních věd** UK, je zde další kontroverzní postava: Jiří Ovčáček.

Ten přednášel pro změnu na Vysoké škole ekonomické. A studentská organizace už se bouří. Pozvání Jiřího Ovčáčka považuje za cílenou provokaci.

Jiří Ovčáček hovořil na téma „fake news“. Kdo přilil olej do ohně, byl proděkan fakulty Ševčík, který o Ovčáčkovi prohlásil: „Pouze z toho, jak sleduji dlouhá léta situaci, vám musím říct, že to je asi nejvzdělanější tiskový mluvčí, kterého kdy jaký prezident měl.“

Jeho slova nezůstala bez odezvy. Proti pozvání mluvčího Ovčáčka se ohradil Klub mladých politologů z Fakulty mezinárodních vztahů. Na Facebooku vydal toto prohlášení:

„My, studenti z Vysoké školy ekonomické v Praze, se distancujeme od slov vyučujícího Miroslava Ševčíka. Nemyslíme si, že Jiří Ovčáček je dle slov pedagoga ‚nejvzdělanějším tiskovým mluvčím‘. Zároveň vidíme pozvání mluvčího Ovčáčka vyučovat na univerzitě na téma ‚fake news‘ spíše jako cílenou provokaci. Jiří Ovčáček se nechává zvat do jasně proruských a dezinformačních Parlamentních listů, jejichž činnost již dlouhodobě sleduje Ministerstvo vnitra ČR.“

Proti těmto lživým slovům se ParlamentníListy.cz ohrazují třemi věcnými argumenty.

1. Ministerstvo vnitra v lednu 2018 potvrdilo jménem tiskové mluvčí, že žádné seznamy tzv. dezinformačních webů nevytváří, ani to není jejich úkolem. Posuzují konkrétní informace, nikoli weby.
2. V žádné výroční zprávě BIS nezveřejnila seznam takzvaných dezinformačních webů.
3. Pokud projdeme Twitter CTHH, odborného analytického, koncepčního a komunikačního pracoviště, zřízeného pod MV ČR, jehož činnost se zaměřuje na (zejména hybridní) hrozby bezpečnosti České republiky a který se má zaměřovat na dezinformace a uvádět je na pravou míru, za dobu jeho činnosti (stav k 5. 12. 2018) nebyly ParlamentníListy.cz v souvislosti s dezinformacemi zmíněny ani jednou.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?goto=182917-mladi-politologove-napadli-parlamentnilisty.cz.-pri-argumentaci-ovsem-verejne-lhali.html>

Mladí politologové napadli ParlamentníListy.cz. Při argumentaci ovšem veřejně lhali

6.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

Kdo má vystupovat na vysokých školách? Tato otázka trápí mnohé. Po skandálu s generálem Lorencem, který přednášel studentům na **Fakultě sociálních věd** UK, je zde další kontroverzní postava: Jiří Ovčáček. Ten přednášel pro změnu na Vysoké škole ekonomické. A studentská organizace už se bouří. Pozvání Jiřího Ovčáčka považuje za cílenou provokaci.

Jiří Ovčáček hovořil na téma „fake news“. Kdo přilil olej do ohně, byl proděkan fakulty Ševčík, který o Ovčáčkovi prohlásil: „Pouze z toho, jak sleduji dlouhá léta situaci, vám musím říct, že to je asi nejvzdělanější tiskový mluvčí, kterého kdy jaký prezident měl.“

Jeho slova nezůstala bez odezvy. Proti pozvání mluvčího Ovčáčka se ohradil Klub mladých politologů z Fakulty mezinárodních vztahů. Na Facebooku vydal toto prohlášení:

„My, studenti z Vysoké školy ekonomické v Praze, se distancujeme od slov vyučujícího Miroslava Ševčíka. Nemyslíme si, že Jiří Ovčáček je dle slov pedagoga ‚nejvzdělanějším tiskovým mluvčím‘. Zároveň vidíme pozvání mluvčího Ovčáčka vyučovat na univerzitě na téma ‚fake news‘ spíše jako cílenou provokaci. Jiří Ovčáček se nechává zvat do jasně proruských a dezinformačních Parlamentních listů, jejichž činnost již dlouhodobě sleduje Ministerstvo vnitra ČR.“

Proti těmto lživým slovům se ParlamentníListy.cz ohrazují třemi věcnými argumenty.

1. Ministerstvo vnitra v lednu 2018 potvrdilo jménem tiskové mluvčí, že žádné seznamy tzv. dezinformačních webů nevytváří, ani to není jejich úkolem. Posuzují konkrétní informace, nikoli weby.

2. V žádné výroční zprávě BIS nezveřejnila seznam takzvaných dezinformačních webů.

3. Pokud projdeme Twitter CTHH, odborného analytického, koncepčního a komunikačního pracoviště, zřízeného pod MV ČR, jehož činnost se zaměřuje na (zejména hybridní) hrozby bezpečnosti České republiky a který se má zaměřovat na dezinformace a uvádět je na pravou míru, za dobu jeho činnosti (stav k 5. 12. 2018) nebyly ParlamentníListy.cz v souvislosti s dezinformacemi zmíněny ani jednou.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

Foto: Archiv Popisek: Logo Parlamentních listů.

URL| <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Mladi-politologove-napadli-ParlamentniListy-cz-Pri-argumentaci-ovsem-verejne-lhali-562295>

CDU vyhlíží nástupce po Merkelové. Ani jeden z kandidátů nebude k Rusku vstřícnější, říká expert

6.12.2018 info.cz str. 00 Evropská unie

Eliška Kubátová

Už v sobotu bude jasné, kdo po 18 letech nahradí Angelu Merkelovou v čele nejsilnější německé strany Křesťanskodemokratická unie. V pátek totiž v Hamburku odstartuje očekávaný dvoudenní sjezd CDU, kde bude zvolen nový stranický předseda, respektive předsedkyně strany. Karty jsou rozdány mezi tři hlavní kandidáty – někdo má podle průzkumů šance větší, jiný menší, ani jeden z nich však s Ruskem, které předminulou neděli rozpoutalo konflikt v Azovském moři, zřejmě nebude jednat v rukavičkách.

Veškerá pozornost se bude během nadcházejícího sjezdu CDU soustředit na tři hlavní postavy: generální tajemnici CDU Annegret Krampovou-Karrenbauerovou, bývalého šéfa poslanců konzervativní unie CDU/CSU Friedricha Merze a ministra zdravotnictví Jense Spahna. Právě tito tři budou během hlasování soutěžit o křeslo šéfa strany, které jeden z nich po téměř dvou dekadách obsadí po Angele Merkelové.

Uchazeči o post lídra CDU jsou však terčem pozornosti už od konce října, kdy německá kancléřka po fiasku v hesenských volbách oznámila, že na prosincovém sjezdu už znovu kandidovat nebude. Média se zajímají o jejich pohled nejen na vedení strany, ale i na aktuální dění v Německu a ve světě – aktuálně například na prohloubení krize mezi Ruskem a Ukrajinou, kterou spustil incident v Kerčském průlivu z předminulé neděle.

Jejich postoje k řešení vypjaté rusko-ukrajinské krizi ukazují, že jejich vztah Rusku nebude zrovna vstřícný. Jak tvrdí Annegret Krampová-Karrenbauerová, jednání Ruska nesmí zůstat bez reakce. „Jednou z odpovědí by například mohlo být zastavení ruských lodí připlouvajících z Azovského moře a zabránění jejich vstupu do evropských a amerických přístavů, dokud nebude situace s Ukrajinou vyřešena,“ řekla pro agenturu Reuters.

Politika, které se v Německu přezdívá „AKK“ nebo „mini Merkel“, tak vůči Rusku zaujala tvrdší postoj, než německá kancléřka. Podle odborníka na německou politiku Vladimíra Handla je však nutné si uvědomit, že Krampová-Karrenbauerová se vyjadřuje zatím z pozice stranického, a ne vládního politika, přesto nelze čekat, že by nástupce po Merkelové zaujal vůči Rusku vstřícnější postoj.

Tvrdší stanovisko totiž zaujímá i kandidát na předsedu CDU Merz, který v souvislosti s krizí zpochybnil stavbu kontroverzního plynovodu Nord Stream 2. „Čím více se konflikt stupňuje, tím více se naskytá otázka: Je opravdu správné, že budeme toto potrubí pokládat?“ ptá se Merz a dodává: „Putin musí vědět, že o tom budeme přinejmenším uvažovat, pokud se bude chovat tímto způsobem.“

Podle Handla se však Rusko nedočká jemnějšího zacházení ani od jednoho ze tří kandidátů, kteří se do klání o předsednický post v CDU přihlásili. „Co podle mě není možné očekávat ani od jednoho z těch tří, je vstřícnější postoj k Rusku – už proto, že nikdo z nich nesměřuje Evropu na Východ. Všichni se orientují prozápadním směrem,“ říká odborník **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Vladimír Handl pro INFO.CZ.

Kancléřka Merkelová a někteří další politici totiž vyrostli ve východním Německu, jejich vztah k Rusku a východní Evropě je tak o něco bližší, to se však možných nástupců po Merkelové netýká. Německo a Evropu by tak všichni tři rádi vedli prozápadním směrem.

„Jsou to lidé, kteří budou budovat a rekonstruovat Evropskou unii. Primárně se budou snažit o stabilizaci světového řádu pokud možno za účasti Spojených států, to znamená, že si budou zakládat na transatlantických vztazích. A tím, že je v současnosti Rusko spíš problém, než partner, spadá v jejich agendě daleko hlouběji, než tomu je v případě kancléřky Angely Merkelové a celkově generace současného prezidenta Frank-Waltera Steinmeiera a dalších, kteří se vztahem k Rusku vyrůstali a žili s ním v době studené války i během transformace země v roce 1990,“ vysvětluje Handl.

„Pro tyto nastupující politiky to zdaleka není téma. Nikdy se vztahem k Rusku nežili a nemají k východu žádné osobní vazby. Čili nelze očekávat, že budou vůči Rusku vstřícnější – je to pro ně země, které nerozumějí a která je problematická, je s ní ale zapotřebí pragmaticky vyjít a minimalizovat škody řešením vzájemných sporů. Ale to, co v německé politice po dlouhou dobu vládlo – řekl bych jakýsi morální imperativ získat Rusko pro společnou evropskou trajektorii vývoje – si myslím, že Rusko s Angelou Merkelovou ztrácí a ani jeden ze tří kandidátů to ve svém portfoliu ani jakési mentální politické mapě nemá,“ dodává odborník.

Kdo místo Angely Merkelové v čele strany během nadcházejícího sjezdu zaujme, zatím není jasné, podle předvolebních průzkumů však má nejvíc našlápnuto právě „AKK“, která je považována za blízkou spojenkyni Angely Merkelové a sama kancléřka by ji v čele CDU viděla nejraději. Jak uvádí průzkum pro televizi ARD, Krampovou-Karrenbauerovou by si za předsedkyni přálo 46 procent příznivců CDU, Merze 31 procent a Spahna jen 12 procent.

Právě její blízký vztah s kancléřkou jí však podle některých odborníků může u části straníků CDU, kteří budou o novém šéfovi křesťanských demokratů rozhodovat, uškodit. To cítí i samotná Karrenbauerová, uměle se od Merkelové vzdálit jen kvůli úspěchu ale nehodlá. „Sdílím mnoho politických myšlenek Angely Merkelové, ale existují i věci, na které mám rozdílný názor. Co ale určitě neudělám, je uměle se od ní distancovat, abych získala víc hlasů,“ nechala se slyšet pro britský deník The Guardian.

URL| <https://www.info.cz/clanek/38569/cdu-vyhlizi-nastupce-po-merkelove-ani-jeden-z-kandidatu-nebude-k-rusku-vstricnejsi-rika-expert>

CDU vyhlíží nástupce po Merkelové. Ani jeden z kandidátů nebude k Rusku vstřícnější, říká expert

6.12.2018 info.cz str. 00

Eliška Kubátová

Už v sobotu bude jasné, kdo po 18 letech nahradí Angelu Merkelovou v čele nejsilnější německé strany Křesťanskodemokratická unie. V pátek totiž v Hamburku odstartuje očekávaný dvoudenní sjezd CDU, kde bude zvolen nový stranický předseda, respektive předsedkyně strany. Karty jsou rozdány mezi tři hlavní kandidáty – někdo má podle průzkumů šance větší, jiný menší, ani jeden z nich však s Ruskem, které předminulou neděli rozpoutalo konflikt v Azovském moři, zřejmě nebude jednat v rukavičkách.

Veškerá pozornost se bude během nadcházejícího sjezdu CDU soustředit na tři hlavní postavy: generální tajemnici CDU Annegret Krampovou-Karrenbauerovou, bývalého šéfa poslanců konzervativní unie CDU/CSU Friedricha Merze a ministra zdravotnictví Jense Spahna. Právě tito tři budou během hlasování soutěžit o křeslo šéfa strany, které jeden z nich po téměř dvou dekadách obsadí po Angele Merkelové.

Uchazeči o post lídra CDU jsou však terčem pozornosti už od konce října, kdy německá kancléřka po fiasku v hesenských volbách oznámila, že na prosincovém sjezdu už znovu kandidovat nebude. Média se zajímají o jejich pohled nejen na vedení strany, ale i na aktuální dění v Německu a ve světě – aktuálně například na prohloubení krize mezi Ruskem a Ukrajinou, kterou spustil incident v Kerčském průlivu z předminulé neděle.

Jejich postoje k řešení vypjaté rusko-ukrajinské krizi ukazují, že jejich vztah Rusku nebude zrovna vstřícný. Jak tvrdí Annegret Krampová-Karrenbauerová, jednání Ruska nesmí zůstat bez reakce. „Jednou z odpovědí by například mohlo být zastavení ruských lodí připlouvajících z Azovského moře a zabránění jejich vstupu do evropských a amerických přístavů, dokud nebude situace s Ukrajinou vyřešena,“ řekla pro agenturu Reuters.

Politika, které se v Německu přezdívá „AKK“ nebo „mini Merkel“, tak vůči Rusku zaujala tvrdší postoj, než německá kancléřka. Podle odborníka na německou politiku Vladimíra Handla je však nutné si uvědomit, že Krampová-Karrenbauerová se vyjadřuje zatím z pozice stranického, a ne vládního politika, přesto nelze čekat, že by nástupce po Merkelové zaujal vůči Rusku vstřícnější postoj.

Tvrdší stanovisko totiž zaujímá i kandidát na předsedu CDU Merz, který v souvislosti s krizí zpochybnil stavbu kontroverzního plynovodu Nord Stream 2. „Čím více se konflikt stupňuje, tím více se naskytá otázka: Je opravdu správné, že budeme toto potrubí pokládat?“ ptá se Merz a dodává: „Putin musí vědět, že o tom budeme přinejmenším uvažovat, pokud se bude chovat tímto způsobem.“

Podle Handla se však Rusko nedočká jemnějšího zacházení ani od jednoho ze tří kandidátů, kteří se do klání o předsednický post v CDU přihlásili. „Co podle mě není možné očekávat ani od jednoho z těch tří, je vstřícnější postoj k Rusku – už proto, že nikdo z nich nesměhuje Evropu na Východ. Všichni se orientují prozápadním směrem,“ říká odborník **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy Vladimír Handl pro INFO.CZ.

Kancléřka Merkelová a někteří další politici totiž vyrostli ve východním Německu, jejich vztah k Rusku a východní Evropě je tak o něco bližší, to se však možných nástupců po Merkelové netýká. Německo a Evropu by tak všichni tři rádi vedli prozápadním směrem.

„Jsou to lidé, kteří budou budovat a rekonstruovat Evropskou unii. Primárně se budou snažit o stabilizaci světového řádu pokud možno za účasti Spojených států, to znamená, že si budou zakládat na transatlantických vztazích. A tím, že je v současnosti Rusko spíš problém, než partner, spadá v jejich agendě daleko hlouběji, než tomu je v případě kancléřky Angely Merkelové a celkově generace současného prezidenta Frank-Waltera Steinmeiera a dalších, kteří se vztahem k Rusku vyrůstali a žili s ním v době studené války i během transformace země v roce 1990,“ vysvětluje Handl.

„Pro tyto nastupující politiky to zdaleka není téma. Nikdy se vztahem k Rusku nežili a nemají k východu žádné osobní vazby. Čili nelze očekávat, že budou vůči Rusku vstřícnější – je to pro ně země, které nerozumějí a která je problematická, je s ní ale zapotřebí pragmaticky vyjít a minimalizovat škody řešením vzájemných sporů. Ale to, co v německé politice po dlouhou dobu vládlo – řekl bych jakýsi morální imperativ získat Rusko pro společnou evropskou trajektorii vývoje – si myslím, že Rusko s Angelou Merkelovou ztrácí a ani jeden ze tří kandidátů to ve svém portfoliu ani jakési mentální politické mapě nemá,“ dodává odborník.

Kdo místo Angely Merkelové v čele strany během nadcházejícího sjezdu zaujme, zatím není jasné, podle předvolebních průzkumů však má nejvíc našlápnuto právě „AKK“, která je považována za blízkou spojenkyni Angely Merkelové a sama kancléřka by ji v čele CDU viděla nejraději. Jak uvádí průzkum pro televizi ARD, Krampovou-Karrenbauerovou by si za předsedkyni přálo 46 procent příznivců CDU, Merze 31 procent a Spahna jen 12 procent.

Právě její blízký vztah s kancléřkou jí však podle některých odborníků může u části straníků CDU, kteří budou o novém šéfovi křesťanských demokratů rozhodovat, uškodit. To cítí i samotná Karrenbauerová, uměle se od Merkelové vzdálit jen kvůli úspěchu ale nehodlá. „Sdílím mnoho politických myšlenek Angely Merkelové, ale existují i věci, na které mám rozdílný názor. Co ale určitě neudělám, je uměle se od ní distancovat, abych získala víc hlasů,“ nechala se slyšet pro britský deník The Guardian.

LOVEC HOLEK Z NAŠICH ŠKOLEK

6.12.2018 Instinkt str. 86 Kultura Tv

Možná nepatřil mezi nejlepší zpěváky, jaké naše země kdy měla, přesto minimálně jednou písničkou dosáhl popularity, o jaké se jiným hvězdám pop-music může jen zdát. Stanislav Hložek v pěvecké dvojici s Petrem Kotvaldem nazpíval jeden z největších hitů 80. let – Holky z naší školky.

Stanislav Hložek se ještě jako Standa – tato zkratka jména mu zůstala po celý život – narodil 16. září 1954 v moravské Kroměříži. Přestože zlobil jako každý jiný normální kluk, zároveň se dobře učil, a tak poté, kdy absolvoval hulínskou základní školu, s úspěchem vystudoval i Střední průmyslovou školu stavební ve Zlíně, kde odmaturoval v roce 1974. Nato škol zanechal, ale ne navždy – v druhé půli 80. let se do školních škamen vrátil a navštěvoval přednášky a semináře na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, kde se pustil do studia novinařiny.

Nicméně už od raného dětství mu učarovala hudba. Od svých devíti let byl členem dětského pěveckého sboru v lidové škole umění v Hulíně, kde se i pět let učil hrát na klavír a čtyři roky na akordeon. V deváté třídě zpíval a hrál v místním tanečním orchestru s kapelou Combo Hulín. Vedle toho ještě v Kroměříži docházel na soukromé hodiny zpěvu a během studií ve Zlíně (respektive Gottwaldově, jak se město tehdy jmenovalo) hostoval v několika tamních tanečních orchestrech. Odtud už byl jen krůček k prvním opravdu větším úspěchům, jichž Standa dosáhl ještě jako poměrně mladý: v Brně začal hostovat s Orchestrem Gustava Broma, s nímž také nahrál své první rozhlasové snímky, a první samostatný recitál měl už v osmnácti letech v klubu v Holešově. Účastnil se celé řady pěveckých soutěží a sbíral v nich solidní výsledky: například z třinecké Zlaté loutny si odvezl cenu diváků, na „domácím hřišti“ v Gottwaldově dvakrát vyhrál tamní soutěž pod dnes velmi obskurně znějícím názvem Stříbrný samovar...

Za holkami do školky

V roce 1974 oslavil dvacáté narozeniny tím, že se umístil na druhém místě v soutěži Intertalent. Pro Standu to byl zlomový okamžik. Pro budoucí kariéru mu nepomohlo ani tak vybojované druhé místo, jako spíše fakt, že zpěváky na této soutěži doprovázel Orchestr Karla Vágnera. A byl to právě jeho vedoucí Karel Vágnér, který se do budoucna měl stát Hložkovým patronem. Začal se o svého svěřence starat, jak se patří, nejprve mu pomohl umístit se během vojenské základní služby v Armádním uměleckém souboru Víta Nejedlého v Praze, konkrétně v Estrádní skupině Václava Bomby, což mladý zpěvák rozhodně kvitoval (místo pobíhání na cvičišti se zbraní v ruce mohl dál nerušeně zpívat), později mu nabídl místo v doprovodné kapele Hany Zagorové.

Původním Hložkovým partnerem tu byl Jan Viktorin, kterého však v roce 1981 nahradil Petr Kotvald. A zároveň vedle angažmá v orchestru (což nebylo nic jiného než „dělání křoví“ Haně Zagorové, jež byla na vrcholu popularity a v té době sbírala jednoho Zlatého slavíka za druhým – zastavila se až na devíti zlatých soškách v řadě; překonat ji dokázala až později Lucie Bílá) začali Hložek s Kotvaldem vystupovat společně i sólově.

S Kotvaldem vlastní kariéru odstartovali v roce 1981 singlem Oh Suzi / Anna Maria. Oba rychle setřepali pověst pouhých doprovodných vokálů pro Zagorovou a z ústraní sboristů rychle postoupili do pozice frontmanů a idolů dívek. Přesně se trefili do módy své doby. Dnes jejich kostýmy, pohybové kreace a klukovské zjevy působí trochu úsměvně, ale tehdy se z nich stali lamači dívčích srdcí. Navíc disponovali atraktivním repertoárem převážně zahraničního původu, jen přetextovaným do češtiny – například skladby Diskohrátky, Bantam nebo Diana.

Největší úspěch však zpěváci slavili v roce 1983 s původní domácí písní Holky z naší školky, kterou napsal Karel Vágnér a otextoval Pavel Žák. Jednoduchá písnička sázející na teenagerskou naivitu dosáhla na domácí poměry fantastického prodeje 1 300 000 singlů, který byl korunován předáním Zlaté desky Supraphonu interpretům i tvůrcům. Duo Kotvald–Hložek se díky ní představilo na všech možných hudebních festivalech u nás (Bratislavská lyra, Děčínská kotva či Intertalent) nebo i v dostupném socialistickém zahraničí, když pronikli do polských Sopot, respektive východoněmeckých Drážďan. Ve Zlatém slavíku z toho bylo třetí místo a Československá televize jim zajistila vlastní recitály.

Návrat osmdesátek

Velký úspěch měla i píseň *Můj čas*, kterou Hložek nazpíval nejen s Kotvaldem, ale i s Hanou Zagorovou. Úspěšná písnička byla hlavní melodií a hitem tehdejšího televizního programu, seriálu *Sanitka*. Nakonec se kroky všech tří interpretů musely rozdělit. Petr Kotvald v roce 1986 zamířil na sólovou dráhu, což byl pro Hložka jasný impuls, aby to zkusil také. Dařilo se mu podstatně méně než ve dvojici, singl s duety s Janou Feriovou v roce 1988 nevyšel, účast v projektu *Šmoulové* se rovněž nepovedla... V 90. letech se tak Hložek dočkal ústupu ze slávy, začal se věnovat spíše moderování (například dětského televizního pořadu *Vega*).

Jenže druhá polovina 90. let se naneštěstí pro umění a naštěstí pro Standu nesla v duchu návratu pop-music „zlatých osmdesátek“. A on se vrátil také. Zabydlel se v muzikálech – třeba v *Divadle Hybernia*, kde v představení *Tři mušketýři* ztvárnil Porthose – i v samostatných koncertních vystoupeních. A od roku 2010 se definitivně vrátil na pódia vedle Petra Kotvalda. Snad zafungovala nostalgie jejich vrstevníků, jinak si hlad po Holkách z naší školky nelze vysvětlit – ale od té doby je Standova hvězda zpět se vším všudy.

Foto popis| HOSTY YJS byli operní pěvkyně Andrea Kalivodová a zpěvák Stanislav Hložek.

Foto popis| Rozhovor se Stanislavem Hložkem a dalšími celebritami lze sledovat v nových dílech pořadu *Instinkty* Jaromíra Soukupa. Vysílá TV Barrandov vždy v pondělí od 21:25 hodin.

Prorektor Karlovy univerzity čelí podezření z plagiátorství

6.12.2018 respekt.cz str. 00 respekt.cz

Andrea Procházková

Studenti tvrdí, že známý historik Martin Kovář opisoval nejméně ve třech pracích

O problému plagiátorství, tedy vydávání cizího díla za vlastní bez uvedení použitých zdrojů, se v Česku začalo debatovat především kvůli problémům politické reprezentace. Nejprve musela kvůli opisování závěrečných vysokoškolských prací z postu ministryně spravedlnosti odstoupit Taťána Malá (ANO). Poté ze stejných důvodů skončil i tehdejší ministr práce a sociálních věcí Petr Krčál (ČSSD).

Příběh, který se v tuto chvíli odehrává na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, ale ukazuje, že se nejedná pouze o záležitost vrcholných politiků. Akademické kruhy se tentokrát ocitly na druhé straně barikády. Podezřením z plagiátorství totiž čelí historik a prorektor univerzity pro vnější vztahy Martin Kovář, který patnáct let působil na postu ředitele Ústavu světových dějin na pražské filozofické fakultě.

Historik navíc od září působí jako externí poradce ministra zahraničí Tomáše Petříčka (ČSSD). „Musím se přiznat, že o této záležitosti nemám žádné informace a slyším je poprvé. Pokud by se podezření potvrdila, spolupráci bych ukončil,“ napsal *Respektu* Petříček. Sám Kovář podezření odmítá a univerzita se nechce do vyšetření věci nijak vyjadřovat.

Hrobové ticho

Na možné plagiátorství upozornil tento týden dokument na webové stránce spolku *Ffabula*, který vypracovali tři doktorandi působící na filozofické fakultě - Marek Jandák, Tomáš Konečný a Ondřej Crhák. „Narazili jsme na to náhodou,“ říká Jandák. „Náš kamarád Tomáš Konečný psal diplomovou práci o novověké Anglii, a když sbíral zdroje.“ Konečnému se do rukou dostaly dvě knihy - od anglicky píšícího historika Barryho Cowarda *The Stuart Age: A history of England 1603–1714* z roku 1980 a publikace Martina Kováře *Anglie posledních Stuartovců* z roku 1998. „Při detailnějším procházení jsme poté zjistili, že se překrývají. A tak jsme začali pátrat dál,“ vysvětluje Jandák.

Doktorandi fakultním a univerzitním orgánům proto zaslali toto úterý vlastnoručně vypracovanou analýzu, ve které se snaží prokázat, že se historik Kovář dopustil plagiátorství. Svá podezření vznesli i na pravidelné schůzce studentů a vedení tří hlavních ústavů filozofické fakulty. „Reakcí ředitelů ústavů bylo mlčení a hrobové ticho,“ shrnuje úterní sešlost Marek Jandák.

A podle odborníků je nejspíše na místě. V analýze studenti poukazují na to, že k plagiátorství mělo dojít nejméně ve třech Kovářových publikacích – kromě knihy *Anglie posledních Stuartovců* (1998) také v díle knihy

Stuartovská Anglie (2002) a v loňském článku Jakub I. Stuart, který je součástí kolektivní monografie Lidé a dějiny.

Kovář podle studentů opsal poznámkový aparát z Cowardovy knihy v rozsahu více než 40 procent (v jedné z kapitol první knihy byly poznámky pod čarou identické dokonce v 32 z celkových 34 poznámek). „Zkoumáním Kovářových poznámek pod čarou jsme došli k tomu, že plagiátorství zde nebylo a nemohlo být pouhou nedbalostí, ale systematickým postupem práce,“ píše se v dokumentu.

Studenti porovnávali i část Cowardovy knihy a Kovářových publikací. „Ze srovnání tematicky shodných kapitol jasně vyplývá, že se shoduje i text. Martin Kovář ani neuvedl, že ve své publikaci cituje z vědecké publikace, čímž zatajil Cowardovo autorství a citace z jeho knihy pouze opsal i s odkazy na literaturu, ze které cituje původně Coward,“ shrnují studenti. Kniha tak podle nich budí dojem, že se jednalo o Kovářův původní výzkum, nikoliv pouhý překlad Cowardova díla. V Kovářových knihách není Cowardovo dílo uvedeno ani v závěrečném seznamu použité literatury.

V článku z roku 2017 je kniha jako zdroj sice uvedena, ale autoři analýzy opět docházejí ke špatnému citování a uvádění zdrojů. „Opět jsme narazili na velkou shodu v poznámkovém aparátu. Tentokrát se jednalo o 52,4 procenta citací od stejných autorů, s totožnými výroky, odkazy na stejné strany, a to vše seřazené ve stejném pořadí jako u Cowarda. Tohle prostě nemůže být náhoda a svědčí to jen o tom, že se rozhodně nejedná o originálně napsaný text,“ říká Jandák.

Podle studentů Kovář sice v roce 2017 neopisoval tak často a slovo od slova jako v předchozích dvou knihách a v článku častěji parafrázoval, ale podstata jeho práce se zdroji zůstává stejná. Tato kapitola navíc vznikla v rámci univerzitního programu PROGRES z peněz Karlovy univerzity, kterou přerozděluje vědecká rada, jejíž součástí je i sám Kovář.

Kniha z roku 1998 byla vydána pod univerzitním nakladatelstvím Karolinum, následující Stuartovská Anglie z roku 2002 dokonce získala Cenu Miroslava Ivanova udělovanou Klubem autorů literatury faktu. „Z našich analýz vyplývá, že se profesor Martin Kovář ve všech třech zmíněných publikacích opakovaně a systematicky dopouštěl plagiátorství. Přivlastňoval si tak výsledky Cowardovy práce,“ shrnuje Marek Jandák.

Kovář obvinění odmítá

Doktorandi dodávají, že už delší dobu se o podezření Kováře z plagiátorství na fakultě mluvilo jako o veřejném tajemství. Studenti ale s oznámením čekali, až Tomáš Konečný, jeden z autorů analýzy, oficiálně ukončí magisterské studium na Ústavu světových dějin, kde Martin Kovář působí. Obávali se, že by odhalení mohlo spolužákovi zkomplikovat ukončení studia. „Navíc jsme chtěli mít vše podložené a vyargumentované, protože jsme si nebyli jistí, že se za nás fakultní orgány postaví. Atmosféra na filozofické fakultě tomu totiž nenaspovídá - lidé se bojí jít proti vedení téměř s čímkoliv, i když se jedná o takhle závažná podezření,“ shrnuje doktorand a další autor dokumentu Ondřej Crhák.

Martin Kovář Respektu napsal, že obvinění studentů rozhodně odmítá. „Tvrdit něco takového na základě části jmenného rejstříku a části poznámkového aparátu je podle mého názoru přinejmenším neetické,“ uvedl a dodal, že v situaci, kdy se danému tématu věnuje jen několik relevantních historiků, nelze očekávat, že budou psát něco dramaticky odlišného.

Čtete také: Kdo skutečně odhalil plagiátora z Karlovy univerzity

Podnětem se nyní zabývají etické komise jak na úrovni filozofické fakulty, tak na úrovni univerzity. Etická komise Karlovy univerzity dostala podnět od studentů ve středu ráno, nyní se bude rozhodovat o datu jejího setkání. Podle mluvčího univerzity Václava Hájka nechce Karlova univerzita ani rektor Tomáš Zima do konce prošetřování záležitost jakkoliv komentovat. Stejně se vyjádřil i děkan filozofické fakulty Michal Pullmann.

Experti ale mluví o jasném pochybení. „Textové i poznámkové shody v uvedených daných pasážích ukazují, že se v podstatě jedná jen o překlad anglického originálu, ne o původní text autora. To rozhodně není standardní práce historika,“ hodnotí historik působící na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy Ota Konrád. Podle Konráda by se celý text musel převést do uvozovek s dodatkem, že Kovář čerpal právě z Cowardovy knihy. „A to vše bez odcitovaných poznámek, protože to podle všeho nejsou zdroje, které historik pro danou pasáž své knihy sám studoval,“ dodává po prostudování příslušné analýzy od doktorandů.

Podle advokátky Petry Dolejšové z kanceláře eLegal, která se mimo jiné specializuje na autorské právo, by se knihy ve snaze vyhnout se plagiátorství neměly „slepovat“ z větší části pouze z cizích textů. „Právo sice dává možnost použít pro vědecké účely úryvky z cizích prací. Aby se ale nejednalo o plagiát, musí být zde uvedena přesná citace a musí jít o použití jen drobných úryvků,“ říká Dolejšová - nicméně dodává, že zákon neurčuje přesnou hranice, kdy ještě nejde o plagiát a kdy už ano.

Studenti filozofické fakulty každopádně doufají v řádné prošetření případu. Chystají se oslovit i anglické vydavatelství kvůli podezření na porušení autorských práv Barryho Cowarda. „Chtěl bych ale říct, že nejsme vyšetřovatelé. Pokud to univerzita nebo fakulta přijde nedostatečné, může vše důkladněji prošetřit sama,“ říká Ondřej Crhák s tím, že se podle jeho názoru jedná o porušení etického kodexu Karlovy univerzity, opatření děkana filozofické fakulty i občanského práva.

„Jsme přesvědčeni, že by všem v naší společnosti mělo být měřeno stejným metrem a měla by pro ně platit stejná pravidla,“ uzavírá Marek Jandák. „Za podobný čin by byl každý student vyhozen. Proto není přípustné, aby kariéra takhle vysoko postaveného akademika byla vybudována na podvodu.“

URL| <https://www.respekt.cz/spolecnost/prorektor-karlovy-univerzity-celi-podezreni-z-plagiatorstvi>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[respekt.cz](https://www.respekt.cz)

Euforie a ponuřost patřily k sobě

6.12.2018 Týdeník Echo str. 38 Rozhovor
JIRÍ PEŇÁS

S MIREM ŠIFROU, SCENÁRISTOU SERIÁLU RÉDL O TOM, JAKÉ BYLO DĚTSTVÍ S UŘEZANÝMI HLAVAMI NA KAPOTĚ

Ještě ani neskončil poslední díl seriálu ČT Rédl, a už se neslo prostorem, že jde snad o nejlepší politickou krimi, která v Česku vznikla. Režisér Jan Hřebejk vytvořil sugestivní obraz začátku 90. let, kdy se se svobodou také vyvalil kal a hnus. Proti němu se snaží postavit osamělý a smutný prokurátor Rédl, který přitom není černobílý hrdina. Tak jak to má rád jeho tvůrce, mladý scenárista Miro Šifra.

* Jedna z výrazných postav vašeho seriálu byl generál Ferenc, který nezapře inspiraci skutečným generálem StB Alojzem Lorencem. Shodou okolností způsobil v minulých dnech jistý rozruch jeho fyzický výskyt na **Fakultě sociálních věd** UK v Praze, kam si ho pozvali na besedu. Po třiceti letech tento starý muž vzbuzuje pozornost. A proč u vás?

Mě zajímají postavy, které nejsou černobílé. A Lorenc opravdu není černobílý. Já jsem k němu vlastně poprvé přišel při filmové adaptaci knihy Domiknia Dána Rudý kapitán, to je na Slovensku fenomén, prodalo se jí snad statisíce, a ta se odehrává ve stejné době a řeší podobné téma. A mě to přivedlo k zájmu o generála Lorence, tak jsem o něm začal shánět materiály, přečetl jsem jeho paměti, a tam mě zaujalo, jak on sám sebe vidí a jak se snaží vysvětlit svou roli v StB a vůbec v komunistickém systému. Pro něho je typické, jak je vlastně sám se sebou spokojený a jak dovede svou roli sám před sebou obhájit. Je to typ velmi inteligentního technokrata, kterému ale jako by úplně chyběla sociální inteligence a empatie. Taky jsem studoval jeho spisy z procesu, který proti němu vedl začátkem 90. let vojenský soud. A tam je ještě další vrstva jeho osobnosti, najdeme tam třeba velmi pokorné dopisy ministroví, kde žádá, aby mohl zůstat ve státních službách, že si nedovede nic jiného představit. Nebo v jiném dopise píše, v jaké je těžké situaci, že má „chorú mamu“ a že se o ni musí starat. Tam se najednou objeví úplně jiná podoba sebevědomého Lorence, jak ho známe ze současnosti, je to spíš vystrašený člověk, kterého listopad 1989 zastihl jako člověka, který se výrazně bál o svou budoucnost.

* Což poněkud narušuje představu o tom, že špičkoví estébáci byli na změny připraveni.

To je myslím mýtus. Alojz Lorenc patřil do generace lidí, kteří byli koncem 80. let na vrcholu kariéry, byli zkušení, měli dobré pozice – a najednou to skončilo. A oni nechápali proč a nevěděli, co budou dělat dál. Upřímně řečeno, na jejich místě bych taky nezůstal sedět doma se založenýma rukama. Dneska jsou někteří z nich miliardáři, ale jiní tak moc neuspěli a jsou z nich zatrpklí důchodci. V roce 1990 ale nebylo nic jisté.

* Takže nevěříte, že tady byla nějaká generální konspirace, nějaký velký plán, kterého se lidé jako Lorenc účastnili?

Ne, sice nejsem historik, ale podle toho, co jsem se o tom snažil zjistit, je to hloupost. Sám Lorenc se vnímal před rokem 1989 sice jako perestrojkový člověk, chtěl nějakou změnu, ale s tím, jak rychle se režim zhroutil, podle mě nepočítal. Mám třeba kopii jeho poznámkového sešitu z listopadu 1989. A tam je třeba poznámka, že je nutné napsat úvodník do Rudého práva. To nevypadá úplně na konspirační plány. Spíš, že ho to úplně překvapilo. Když se pak dostal do vězení, pocítoval to jako křivdu a nespravedlnost. Ono, upřímně řečeno, to, za co ho soudili, bylo dost slabé. Za preventivní zadržování osob před demonstracemi. To sice bylo i podle komunistických zákonů nelegální, ale lze předpokládat, že kryl horší věci. Nebo za skartaci? Ta se prováděla v panickém záchvatu strachu, a vůbec ne promyšleně, tak, aby se vybraly věci, které se jednou budou hodit, jak to občas dosud někde zazní. Čili představa, že v té době běžely nějaké konspirace, je myslím vadná.

* No ale nevytváří ji váš seriál Rédl? Nejde tam sice o konspiraci, ale o to, že na generála, sotva je propuštěn z vězení, už čekají staronové struktury, které kriminálními praktikami pomalu začínají ovládat stát...

To bych neřekl, že to je takhle jednoznačné. Spíš se zdá, že generál, když vyjde ven, tak se k těm kšeftům dostane ani vlastně neví jak. Důležitou roli tam hrál osobní kapitál a kontakty. Ti lidé se prostě znali a obraceli se na sebe. To ale neznamená, že by pokračovali v nějakém konspiračním předlistopadovém modelu. Prostě se k tomu přidali. Ale musím zdůraznit jednu věc: ten seriál je fikce, je to detektivka, není to realita, natož dokument, a postava generála se jmenuje Ferenc, nikoli Lorenc.

* Diváci už čtvrtý závěrečný díl viděli, tak se rovnou zeptám, proč to neskočí aspoň trochu happy endem? Musí Rédl spáchat sebevraždu?

Byly dva konce, dokonce se i natočily. Jeden byl, že Rédl přežije, ale tím by nebylo jasné, na jakou stranu se přidá, nemělo by to prostě závěrečnou „bodku“. Bylo by to příliš vágní. Na druhou stranu chápu, že sebevražda není úplně nejlepší scenáristický koncept. Ale ve výsledku, když jsem ty dva různé konce viděl, tak tenhle je opravdu lepší.

* Neobáváte se, že to řada diváku přečte „realisticky“ a bude hledat historický předobraz a ptát se, co je na tom doopravdy?

Já myslím, že historické filmy nejsou o nic méně fikcí než vyfabulované příběhy. Vždyť je to iluze myslet si, že můžeme nějaký historický děj smrsknout do pár hodin, pospojovat různé věci nějakou linkou a předstírat, že takhle to doopravdy bylo. Podobně také životopisné filmy jsou z podstaty manipulací. Dávám přednost žánrovému pohledu. Takže Rédl je především detektivka.

* Ale když tam zabudujete některé historické postavy nebo události, tak přirozeně v lidech vzbudíte otázky, co dalšího na tom bylo „pravdivé“? Zda tady rejdlily spolky estébáků, kteří obchodovali se zbraněmi a pomáhal jim přitom Lorenc...

To chápu, ale trvám na tom, že ta postava není Lorenc, ale Ferenc. A dále na tom, že platí zásadní historické obrysy a souvislosti, tedy že na začátku 90. let tady byly předpoklady pro nemorální kšefty, na kterých vybudovala své podnikání celá generace bývalých estébáků. To je realita a tu náš seriál zobrazuje myslím přesně. Detaily a postavy jsou samozřejmě fiktivní.

* Neodpustím si jedno podezření. Postava toho tajemného mladého šéfa, absolventa institutu v Moskvě, může připomínat současného českého premiéra v mladých letech...

Myslíte? Babiš ale nemá moskevskou školu. A já to začal psát v době, když v politice teprve začínal. Ne, na něj jsem nemyslel. Spíš je to postava, která má blíž k lidem, ze kterých vznikla investiční skupina Penta, ta byla složená z lidí, kteří měli každý někde nějakého vlivného strýčka.

* Můžeme si ale představovat, že podobným způsobem vznikal prvotní kapitál, který pak lidi jako Babiš vynesl až tam, kde jsou dnes.

Ano, ale já bych řekl, že jejich největším kapitálem bylo, že byli zorientovaní. Žili v úplně jiném světě, než žili lidi, jako byl třeba režisér Hřebejk, se kterým jsme o tom často mluvili. Pro ně, pro lidi na FAMU, bylo fantastické, že se otevřely hranice, že mohli cestovat. Ale lidé ze zahraničního obchodu tohle měli už dávno za sebou, oni věděli, jak to ve světě chodí a s kým v tom světě mluvit. V tom se jim nikdo nemohl rovnat, disidenti už vůbec ne. Oni hned věděli, kde v Rakousku koupit elektroniku, za kolik ji tady prodat, věděli, jak kde nakoupit staré počítače a jak na tom vydělat.

* Ano, často to byli takoví inteligentnější veksláci, kteří mohli být s StB nějak propojeni. A myslíte, že lidé jako Lorenc se k nim dostali ex post?

Nemyslím, že to bylo úplně oddělené. Tehdy vznikaly nejrůznější aliance. Třeba polistopadové tajné služby se skládaly z lidí, kteří jednak prošli prověrkami, většinou to byli lidé, kteří se zabývali nepolitickými odbornými věcmi, pak tam byli rehabilitovaní osmašedesátníci, kteří ovšem často měli za sebou velmi problematická padesátá léta, a zajímavou skupinu představovali „svetrikáři“.

* Prosím?

To je termín, který tuším používá ve své knize bývalý slovenský ministr vnitra Vladimír Palko. To byli lidi, kteří přišli z disentu nebo undergroundu, v Čechách se říká máničky. Oni často nosili takové vytahané svetry, pak pomalu přecházeli na obleky. Ti ostatní na ně hleděli jako na exoty. V našem seriálu je scéna, kdy Rédl mezi ně přijede a oni pořádají turnaj v nohejbale. To se opravdu stalo. Byl to takový team building...

* To byl v undergroundu oblíbený sport... Nebyla ale podobně „pestrá“ i StB před rokem 1989? Byli tam jistě „běžní“ estébáci, kteří sledovali, otravovali a i týrali lidi za jejich názory, ale byli tam také špióni a agenti, kteří měli pocit, možná i oprávněný, že pracují pro stát.

Ano, tomu určitě věřili, že to dělali pro stát. A Lorenc nepochybně byl tento případ. On věřil tomu, že byl voják, který má za úkol sloužit, tak to taky bral. Neřešil, jestli je to spravedlivé, nebo ne. Sloužil prostě státu. Museli si to nějak omluvit.

* Setkal jste se s ním někdy osobně?

Ne.

* A jakou má pověst na Slovensku?

Když jsem na scénáři začal pracovat, tak Slovenskem otřásla kauza Gorila. Tehdy se mluvilo o tom, že v ní má Lorenc prsty. Tam šlo, pokud si pamatujete, o to, že šéf Penty si zval politiky do svého konspiračního bytu, kde s nimi domlouval různé kšefty. A když se to provalilo, tak Penta hledala způsob, jak z toho ven, a v tom jim údajně pomohl Lorenc, který vymyslel způsob, jak do toho namočit všechny ostatní, takže vlastně nikdo nebude chtít to řešit. Prostě Lorenc měl být ten tajemný pán v pozadí. Jestli je to pravda, to nejsem schopen posoudit. Oficiálně Lorenc dělal pro Pentu bezpečnostní konzultace. To je jedna věc. Druhá je, že ho lidé znají jako takového staršího pána, jak ve vilové čtvrti pod Slávinem venčí pejska.

* Vy jste z Bratislavy?

Ne, od Popradu.

* Zpod Tatier... Ale ještě k tomu seriálu. Je vlastně zajímavé, když o letech, které si generace, jako je režisér Hřebejk, dobře pamatuje, napíše scénář člověk, kterému bylo tehdy pět let. Je to dobré v tom, že má odstup,

zároveň někomu, kdo to zažil, může jeho pohled připadat strašně ponurý. Protože ona to byla také doba velké euforie, pořád ještě radosti ze svobody a vděčnosti za ni.

To úplně chápu a jsem si toho vědom. Ale náš film taky není nějakým komplexním obrazem té doby. Je to především detektivka a thriller. Tak můj scénář myslím i v České televizi brali: že je to prostě jiný pohled. A k tomu, co říkáte. Já jsem z východního Slovenska a tam se přece jen lidi na rok 1989 dívali trochu skeptičtěji. Opravdu tam nastaly velké problémy a lidi přicházeli o práci. Vím to od svých rodičů. Bylo jim třicet, měli rozestavěný barák a najednou se museli bát o práci o budoucnost. Původně jsme z obce Vernár, to je asi patnáct kilometrů na jih od Popradu, a na druhé straně kopce je Telgárt, to je dědina, odkud pochází Mikuláš Černák, šéf slovenského podsvětí. K realitě mého dětství patřily uřezané hlavy na kapotě a trupy lidí bez hlav. Myslím, že euforie a ponurost mohou fungovat vedle sebe. Ani jeden z těch pohledů, není falešný.

* Ano, zvěřinec se vypustil a hnus se provalil. Ve vašem seriálu je představuje ta dvojice zabijáků.

O těch časech jsem mluvil s Dominikem Dánem, on byl původně kriminalista v oddělení vražd a mluvil o té době jako o časech obrovského růstu kriminality, ale to by ještě nebylo nejhorší. Tím bylo, že úplně padla autorita policie nebo vůbec státu. Najednou si každý kriminálník mohl dělat z policajta srandu, vůbec ho nerespektoval, byla to pro něj směšná postava.

* To byla také reakce na tu nenormalitu před rokem 1989. Ale ještě se zeptám na postavu Rédl. Alfred Redl byl špion v rakouské armádě, známý díky slavného filmu Istvána Szabóa. Co má společného s vaším Rédlem – vedle homosexuality a sebevraždy? Proč ta zvláštní volba? Jedna věc je možná důležitá pro pochopení celého seriálu. Původně jsem to psal jako šestidílný seriál pro padesát pět minut, jenže v ČT řekli Bereme to, ale chceme to do hlavního času na neděli, tedy osmdesátiminutové díly. Tak jsem to začal přepisovat, čímž se mi nějaké dějové linie posunuly a musel jsem víc škrtat. Především v linii soukromého Rédlůva života. Možná že to je pak trochu nesrozumitelné.

* Chandlerovy detektivky taky nejsou právě srozumitelné. Nahrazuje to ale styl. Ale s dovolením se znovu zeptám na tu inspiraci plukovníkem Redlem.

Já jsem úplně původně měl takový nápad, že adaptuji případ Alfreda Redla pro poměry v devadesátých letech. To bylo na začátku. Pak to procházelo různými proměnami, ale ten motiv homosexuality tam zůstal, protože mi to připadalo nosné a správné. Myslím, že ta chvíle, kdy divák zjistí, že Rédl je homosexuál, je silná a funguje. Vytvoří další rozměr té postavy a obohatí ji. Připouštím, že tam možná někoho ruší ta linie Rédlůvy minulosti, která je vyložena poněkud nejasně a někoho může zmást.

* Co je podle vás důležitější a pro vás přednější? Napětí, nebo obsah?

Pro mě je nejdůležitější, aby to fungovalo. Aby divák byl vtažen a zaujat a chtěl jít s postavami dál. Jako scenárista jsem přesvědčen, že platí žánrová pravidla. Že napětí se vytváří tím, že stoupají sázky. Teď mi jde o kariéru, teď jde o život někoho blízkého, teď jde o vlastní pověst, nakonec jde o vlastní život. To je kánon. A ten je dobře dodržovat.

BYLY DVA KONCE, DOKONCE SE I NATOČILY. LIDÉ ZE ZAHRANIČNÍHO OBCHODU TOHLE MĚLI UŽ DÁVNO ZA SEBOU, ONI VĚDĚLI, JAK TO VE SVĚTĚ CHODÍ A S KÝM V TOM SVĚTĚ MLUVIT. NAJEDNOU SI KAŽDÝ KRIMINÁLNÍK MOHL DĚLAT Z POLICAJTA SRANDU, VŮBEC HO NERESPEKTOVAL, BYLA TO PRO NĚJ SMĚŠNÁ POSTAVA. PRO MĚ JE NEJDŮLEŽITĚJŠÍ, ABY TO FUNGOVALO. ABY DIVÁK BYL VTAŽEN A ZAUJAT A CHTĚL JÍT S POSTAVAMI DÁL.

MIRO ŠIFRA (1988)

Narodil se ve slovenské obci Vernár, studoval scenáristiku v Bratislavě a v Praze. Během studií pracoval jako novinář ve slovenském deníku SME a v reklamě. V roce

2016 spolupracoval na scénáři filmu Rudý kapitán (režie M. Kollár). Seriál Rédl vznikl jako diplomová práce na FAMU pod vedením Petra Jarchového.

Foto autor| Foto: Jan Zatorsky
Foto autor| Foto: Česká televize
Foto autor| Foto: Česká televize
Foto popis| Martin Pechlát jako Navara, vpravo Michal Isteník jako Štíft.
Foto popis| Rédl. Ondřej Sokol v titulní roli.

Mladí politologové napadli ParlamentníListy.cz. Při argumentaci ovšem veřejně lhali

7.12.2018 czpravy.cz str. 00

<http://www.parlamentnilisty.cz> - Kdo má vystupovat na vysokých školách? Tato otázka trápí mnohé.

Po skandálu s generálem Lorencem, který přednášel studentům na **Fakultě sociálních věd** UK, je zde další kontroverzní postava: Jiří Ovčáček. Ten přednášel pro změnu na Vysoké škole ekonomické. A studentská organizace už se bouří. Pozvání Jiřího Ovčáčka považuje za cílenou provokaci.

URL| <http://www.czpravy.cz/zpravy-novinky/mladi-politologove-napadli-parlamentnilisty-cz-pri-argumentaci-ovsem-verejne-lhali/>

Přednáška Verifikace v oblasti nešíření jaderných zbraní a zákazu chemických zbraní

7.12.2018 energyhub.eu str. 00

Dne 5. prosince 2018 proběhla na půdě Univerzity Karlovy přednáška pro studenty oboru Bezpečnostní studia z **Fakulty sociálních věd** UK.

Přednáška se konala v rámci předmětu Politics of Nuclear (non) Proliferation. Tématem přednášky bylo provádění mezinárodních inspekcí v oblasti kontroly nešíření jaderných zbraní a zákazu zbraní chemických. Domácím i zahraničním studentům byly poskytnuty informace na základě praktických zkušeností z mezinárodních inspekcí a spolupráce s mezinárodními institucemi. Jmenovitě jsou to pro oblast jaderných zbraní - Mezinárodní agentura pro atomovou energii (IAEA) a pro oblast zbraní chemických - Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW).

URL| <https://cz.energyhub.eu/clanek/novinky/174262-prednaska-verifikace-v-oblasti-nesireni-jadernych-zbrani-a-zakazu-chemickych-zbrani>

NYMBURSKO VČERA

7.12.2018 Nymburský deník str. 01 Titulní strana
(lut)

Debaty o klimatu lidi lákala

Nymburk – Ve foyeru kina Sokol se konala zajímavá debata o budoucnosti České republiky v Evropské unii.

Tentokrát se zaměřením na téma Klimatická změna a jaký má náš odpad dopad? Z pozvaných hostů jmenujme například senátora Tomáše Czernina, analytika Vojtěcha Koteckého, ředitele odboru odpadů na Ministerstvu životního prostředí Jaromíra Manharta či Michaelu Thomas, zakladatelku designerského studia a autorku osobní výzvy Moje změna pro klima. Poměrně hodně navštívenou debatu moderoval Matěj Prášil, student **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy a pracovník Charity ČR. Akci uspořádala Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) ve spolupráci s Nymburským kulturním centrem. Jaký přínos má omezení používání plastů? Umíme se vzdát konzumního způsobu života v zájmu záchrany planety? Jaké jsou chytré tipy, díky kterým můžeme produkci odpadů omezit ve svém každodenním životě? Na tyto a mnohé další otázky dostaly lidé odpovědi od odborníků.

Region| Střední Čechy

Nová předsedkyně CDU

7.12.2018 ČRo Radiožurnál str. 03 18:10 Ozvěny dne - publicistika

Vladimír KROC, moderátor

"Jednou přijde čas každého politika, teď je čas otevřít novou kapitolu. Bylo mi velkou radostí, bylo mi ctí. Srdečné díky." Uzavřela dnes německá kancléřka Angela Merkelová vystoupení na sjezdu své CDU, z jejíhož čela odchází po dlouhých 18 letech. Delegáti ji odměnili také dlouhým, devítiminutovým potleskem, a pak se pustili do volby nového předsedy či předsedkyně. Ve druhém kole pak potvrdila pozici favoritky dosavadní generální tajemnice strany Annegret Krampová-Karrenbauerová. I když zvítězila poměrně těsně nad bývalým předsedou poslanců CDU/CSU a podnikatelem Friedrichem Merzem. Naším dalším hostem je odborník na německé dění Vladimír Handl z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, dobrý večer.

Vladimír HANDL, odborník na německé dění, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý večer.

Vladimír KROC, moderátor

Můžeme tedy krátce představit novou předsedkyni nejsilnější německé vládní strany?

Vladimír HANDL, odborník na německé dění, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak, Annegret Kramp-Karrenbauerová pochází ze Sárska. Tam také vlastně začala svojí kariéru. Vstoupila do CDU, myslím, v roce 1994. V 90. letech už se zapojila do politiky. Byla nejdřív na úrovni, pracovala v sárské vládě jako ministryně vnitra, ministryně sociálních věcí a ministryně školství. A potom, a to je hlavní asi její stáží nebo to, co přesvědčilo, myslím, že i členy strany, bylo to od roku 2011 až v roce 2018, vedla vládu v Sársku a s těmi vyhrála volby v únoru 2017, kdy vlastně se zdálo, že je v takovém velkém dynamickém růstu podpora SPD a jeho, jejího kandidáta Schulze, Schulze, ale tato, tato vlastně, tyto volby v únoru 2017 ten jeho růst zastavily a vlastně zvrátily celý ten trend a vlastně ona je taková hrdinka strany, která skutečně toto dokázala. A poté si jí vybrala Angela Merkelová jako generální tajemnici strany, vzala jí teda do Berlína, což vlastně byla vzájemná pomoc. Angela Merkelová v té době byla hodně oslabená a Annegret Kramp-Karrenbauerová vždycky byla na její straně a podpořila jí. A vlastně v těch posledních měsících skutečně dokázala velkou věc, ona dokázala propojit vedení strany s členskou základnou, neustále jezdila po různých okresních a krajských konferencích ...

Vladimír KROC, moderátor

A s tím souvisí moje další otázka, o čem vypovídá to vítězství této favoritky dnešní volby, pokud jde o poměry v CDU?

Vladimír HANDL, odborník na německé dění, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Myslím si, že ta volba, která stála před voliteli, byla volba nějaké, pokusu o nějakou radikální změnu. Spíš bych řekl změnou stylu, ale i toho změnou, i změnou radikálních ministrů, to znamená velice jako vyhraněná ostřejší rétorika, která vlastně rozděluje i stranu svým způsobem a měla šanci teda víc oslovit třeba ty nespokojené, nespokojené občany v Německu, stáhnout třeba do určité míry tu podporu Alternativy pro Německo, anebo alternativa, a to byla právě Annegret Kramp-Karrenbauerová a takový ten integrativní kurz, který samozřejmě také tedy se vyostřuje poněkud, je výrazně konze..., výrazněji konzervativní, než byl kurz Angely Merkelové, ale nicméně je to kurz, který vlastně spojuje spíš ty kraje i v tom, i v té samotné straně CDU a vlastně je kontinuální s tím, že slibuje, že bude pokračovat obnova strany, která už byla svým způsobem zahájena touto volbou.

Vladimír KROC, moderátor

Jenom jednou větou, je reálné, aby Angela Merkelová se udržela tedy v pozici kancléřky až do konce mandátu?

Vladimír HANDL, odborník na německé dění, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Určitě, určitě to je reálné. Ten tandem obou žen vlastně je velice silný. Samozřejmě může dojít k nějakým i napětím určitým, protože preference těch obou dvou představitelk jsou v některých oblastech odlišné, ale já bych řekl, že nehrozí žádný aktuální, aktuální změna. Bude to spíš otázka potom předvolební taktiky, jestli by ...

Vladimír KROC, moderátor

Hm, ale je to spíš pravděpodobné.

Vladimír HANDL, odborník na německé dění, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je spíš pravděpodobné, že se udrží ve své funkci kancléřka Merkelová, ano.

Vladimír KROC, moderátor

Vladimír Handl, děkuju, na shledanou.

Vladimír HANDL, odborník na německé dění, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Na shledanou.

Nástupkyně Merkelové má jiný přístup než kancléřka, říká analytička Lizcová

7.12.2018 e15.cz str. 00 Názory
Jiří Liebreich

Křesťanskodemokratická unie Německa má novou předsedkyni, Angelu Merkelovou nahradila Annegret Krampová-Karrenbauerová. "Proslula mimo jiné tím, že se snaží přicházet i s trochu konzervativnějšími pozicemi v některých otázkách," komentuje změnu v čele CDU Zuzana Lizcová, analytička výzkumného centra AMO a externí přednášející **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Jak čtete změnu na pozici lídryně CDU?

Výsledek volby byl velmi těsný, což ukazuje, že nová předsedkyně nebude ve snadné pozici. Jejím hlavním úkolem bude stranu opět stmelit.

Překvapil vás výsledek volby?

Příliš ne, počítalo se s tím, že vyhraje jeden z dvojice Annegret Krampová-Karrenbauerová a Friedrich Merz. Z určitých indicií se zdálo, že poněkud silnější pozici má právě takzvaná AKK. Výsledek byl ale těsný, volba mohla dopadnout i opačně.

Stává se z Karrenbauerové favoritka na post německé kancléřky?

Podíváme-li se na aktuální preference německých politických stran, tak je CDU stále suverénně nejsilnější stranou. Proto lze v tuto chvíli předpokládat, že její předseda bude i příštím německým kancléřem či kancléřkou.

Co lze od nové hlavy CDU očekávat?

V předvolebním boji sázela na svou politickou zkušenost. Je bývalou premiérkou spolkové země Sársko, na zemské úrovni působila i jako ministryně vnitra. Od února je generální tajemnicí strany. Proslula tím, že se snaží naslouchat spolustraníkům, etablovat novou diskusní kulturu ve straně a přicházet s trochu jinými tématy než Angela Merkelová a i s trochu konzervativnějšími pozicemi v některých otázkách.

Například?

Z pozice bývalé zemské ministryně vnitra se velmi jasně vyjádřila k otázce přistěhovalectví nebo k otázce takzvaného manželství pro všechny. Její pozice jsou ale v porovnání s Merkelovou odmítavější.

Zaznívají přitom hlasy, že volba Karrenbauerové nepředstavuje výraznější odchylku od směru, kterým dosud šla CDU pod vedením Merkelové...

Nevím, zda se již dá hovořit o konkrétním směru, který si strana vytyčila, když byl výsledek téměř 50:50. Řekla bych, že jen těsně převážila interpretace, že rozhodnutí Merkelové posunout CDU do politického středu bylo správné a CDU se dál má snažit být klidnou všelidovou stranou.

URL| <https://www.e15.cz/clanek/1354421/nastupkyne-merkelove-ma-jiny-pristup-nez-kanclerka-rika-analyticka-lizcova>

Nástupkyně Merkelové má odmítavější přístup než kancléřka, říká analytička Lizcová

7.12.2018 e15.cz str. 00

Jiří Liebreich

Křesťanskodemokratická unie Německa má novou předsedkyni, Angelu Merkelovou nahradila Annegret Krampová-Karrenbauerová. "Proslula mimo jiné tím, že se snaží přicházet i s trochu nihilističtějšími pozicemi v některých otázkách," komentuje změnu v čele CDU Zuzana Lizcová, analytička výzkumného centra AMO a externí přednášející **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Jak čtete změnu na pozici lídryně CDU?

Výsledek volby byl velmi těsný, což ukazuje, že nová předsedkyně nebude ve snadné pozici. Jejím hlavním úkolem bude stranu opět stmelit.

Překvapil vás výsledek volby?

Příliš ne, počítalo se s tím, že vyhraje jeden z dvojice Annegret Krampová-Karrenbauerová a Friedrich Merz. Z určitých indicií se zdálo, že poněkud silnější pozici má právě takzvaná AKK. Výsledek byl ale těsný, volba mohla dopadnout i opačně.

Stává se z Karrenbauerové favoritka na post německé kancléřky?

Podíváme-li se na aktuální preference německých politických stran, tak je CDU stále suverénně nejsilnější stranou. Proto lze v tuto chvíli předpokládat, že její předseda bude i příštím německým kancléřem či kancléřkou.

Co lze od nové hlavy CDU očekávat?

V předvolebním boji sázela na svou politickou zkušenost. Je bývalou premiérkou spolkové země Sársko, na zemské úrovni působila i jako ministryně vnitra. Od ledna je generální tajemnicí strany. Proslula tím, že se snaží naslouchat spolustraníkům, etablovat novou diskusní kulturu ve straně a přicházet s trochu jinými tématy než Angela Merkelová a i s trochu nihilističtějšími pozicemi v některých otázkách.

Například?

Z pozice zemské ministryně vnitra se velmi jasně vyjádřila v otázce přistěhovalectví nebo v otázce takzvaného manželství pro všechny. Její pozice jsou ale v porovnání s Merkelovou jednoznačně odmítavé.

Zaznívají přitom hlasy, že volba Karrenbauerové nepředstavuje výraznější odchylku od směru, kterým dosud šla CDU pod vedením Merkelové...

Nevím, zda se dá hovořit o konkrétním směru, který si strana vytyčila, byl-li výsledek téměř 50:50. Řekla bych, že jen těsně převážila interpretace toho, že Merkelová posunula CDU do politického středu a CDU se dál má snažit být klidnou všelidovou stranou. Tato tendence ve straně mírně převážila.

URL| <https://www.e15.cz/nazory/nastupkyne-merkelove-ma-odmitavejsi-pristup-nez-kanclerka-rika-analyticka-lizcova-1354421>

O protestech ve Francii

7.12.2018 ČRo Plus str. 01 12:30 Radiofórum

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A pozvání do našeho přenosového vozu přijal David Emler z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, dobrý den.

David EMLER, z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já vám přeji dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak pane Emlere, pojďme nejdříve k těm příčinám, ty protesty začaly kvůli plánu na zdražování pohonných hmot, měla k nim vláda nějaká závažný důvod?

David EMLER, z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Co se týká konkrétně tohoto opatření, tak to byl spíše motivováno pohnutkami ekologickými, ta přidaná daň nebo ta dodatečná daň na tu naftu skutečně měla sloužit jako určitý okamžik, od kterého prostě měla Francie vykročit do nové ekologické politiky, tyto peníze měly být použity k tomu, aby byl zajištěn rozvoj elektromobility a dalších věcí s tím související, takže to skutečně bylo ne úplně související s tím dalším vývojem věcí, s těmi protesty, které následovaly.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No jak se protestující vůbec dali dohromady a co je spojuje, samozřejmě předpokládám, že odpor k tomu zvyšování cen benzínu a dalších pohonných hmot, ale má to nějaký širší background, abych tak řekl?

David EMLER, z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Určitě, je na tom zajímavá jedna věc a to, že to je hnutí odspoda, je to hnutí, které je v podstatě decentralizované, nemá jednotného vůdce, nemá jednotné vedení, to vedení teprve vzniká, oni se vlastně spolu kontaktují zejména na Facebooku a na dalších sociálních sítích a ta je jejich reakce v podstatě, ta proměna nebo ta daň na tu, v podstatě byla jenom určitá záminka, která rozpoutala ty protesty, ty příčiny jsou daleko hlubší, myslím si, že by bylo potřeba se podívat na chvíli, jak vlastně vypadá dnešní Francie, jestli můžeme?

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ano, samozřejmě, mě by zajímalo vlastně, v co se to vlastně, na co se to vlastně rozšířilo, tady se asi vyjadřuje nějaká širší nespokojenost prostě s ekonomickým a možná i politickým vývojem?

David EMLER, z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Přesně tak, když se podíváme na současnou Francii, tak uvidíme zemi, která je pátá nebo šestá největší ekonomika světa, je to v podstatě jediná evropská země dneska při odcházející Velké Británii z Evropské unie, která má atomové elektrárny, atomovou zbraň, je schopna vyvinout letadlovou loď, má vlastní stíhačky, je schopná vysílat vlastně rakety do vesmíru, vysokorychlostní vlaky, vyrábí kosmetické produkty s vysokou přidanou hodnotou a tak dále, takže skutečně se řadí, řekněme, světovou špičku, ale na druhou stranu je to země, která je plná rozdílů, plná paradoxů, jsou tam skutečně široké vrstvy obyvatelstva, které neparticipují nebo se neúčastní na tom vývoji ekonomickém, mají pocit, že nemají velký prospěch z globalizace, oni se spíše obávají otevírání trhu, oni hovoří o riziku, kterému oni říkají ve Francii ultraliberalismus, to znamená, že dochází k zavírání továren, dochází k přemísťování výroby do střední Evropy, dále na východ do Asie, takže tito lidé přicházejí o práci a oni po dlouhé době vlastně po druhé světové válce Francie zažívala obrovský vzestup, hovořilo se o 30 slavných letech, ale v současném okamžiku oni se vlastně bojí, že se jejich děti budou mít hůře, než se mají oni a že ten vývoj v podstatě se kazí, že oni můžou přijít o práci, v okamžiku, kdy přijdou o práci, tak budou nezaměstnaní a tak dál, takže to je.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tahle skupina, o které vlastně nevíme úplně přesně, jak velká je, ale je v podstatě hnacím motorem i v řadě dalších zemí a možná ovlivnil i některá důležitá hlasování, tak zatím neměla žádnou odpovídající politickou reprezentaci, že si hledá v podstatě v těch protestech takový svůj ventil?

David EMLER, z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Není to tak úplně pravda, ono když se podíváme na ty poslední francouzské prezidentské volby, tak Emanuel Macron je sice vyhrál v tom druhém kole, ale v prvním kole on měl 24% hlasů, to je čtvrtina Francouzů nebo těch, kteří hlasovali. Když se podíváme na radikální pravici, na radikální levici, tak ty měly dohromady 40% hlasů, to znamená, že tady někde můžeme hledat ty účastníky těchto demonstrací, kteří se v tomto okamžiku obrací proti Macronovi a kritizují ho, oni v podstatě ten francouzský dvoukolový prezidentský systém mu dal za pravdu, protože on byl uprostřed, ale ty extrémní v okamžiku, kdy se spojí, tak je jich vlastně daleko víc než těch, kteří podporovali prezidenta Macrona.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak to říká náš dnešní hlavní host, tedy David Emler z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, který nadále zůstává hostem v našem přenosovém voze, ale teď dáváme prostor našim posluchačům. Na lince máme Miroslava Kociána, dobrý den.

Miroslav KOCIÁN, posluchač

Dobrý den přeji.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak pane Kociáne, o čem podle vás ty protesty vypovídají a co to říká o vládě a o prezidentovi?

Miroslav KOCIÁN, posluchač

Těžko se mi k tomu vyjadřuje, protože moc toho o té Francii neznám a jak můj předřečník už vůbec ne tolik, když budu vycházet z Gustava Le Bona a jeho psychologie davu, tak dav se vždycky mýlí, že jo, takže můžeme, že by jsme šli jenom touhle jednoduchou tézí, tak ta se vždycky mýlí a dav vždycky nevymýšlí svoje vlastní nápady, ale přichází mu zevnitř to je zvenčí. Druhá věc, která je taková, že u nás v obci žije Francouz a ten opravdu, když to řeknu úplně natvrdo nemá rád Macrona, nemá rád Arabů, má velmi vyhraněné názory proti tomu, co se ve Francii děje a v podstatě na něm, byť žije tady, tak je na něm cítit ta frustrace z toho, co se v té Francii děje.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A co vytýká tedy té současné politice ten váš soused dá se říct?

Miroslav KOCIÁN, posluchač

V podstatě vytýká to, že se nestará o ně, o tu střední vrstvu, že ta střední vrstva chudne, že se pořád jenom stará o nějaké uprchlíky, o Araby, ale na normální Francouze že se kašle, je to taková ta tradiční nebo tradiční, takhle to vnímá a takhle to cítí a v podstatě vychází z toho, že ta střední střída v té Francii začíná mít opravdu obavy o svojí nějakou budoucnost, o budoucnost svých dětí, ale zřejmě ta všeobecná frustrace, která nějak bují a možná nejenom ve Francii, ale po celé Evropě a v té Francii, protože ti Francouzi jsou tak jakoby nastavení na to stávkování a to, takže tam to exploduje vždycky podstatně rychleji než všude ostatní, Francouzi stávkují, Češi brblají u piva, že jo, takže tam je to akorát tenhle zásadní rozdíl, ale myslím si, že je to taková obava z toho, co se v té Francii děje a že ta střední vrstva ztrácí svou sílu a půdu pod nohama.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No a jak podle vás ty demonstrace mohou ovlivnit Macronovu pozici, pokud vůbec?

Miroslav KOCIÁN, posluchač

Na tenhle led bych se opravdu nepouštěl, protože to neumím posoudit, ale v podstatě Macron sice vyhrál prezidentské volby, ale pak mám takový pocit, když to sem tam z po vzdálí sleduji, že ta jeho popularita jede dolů trochu jak na tobogánu, takže zřejmě ta jeho pozice je čím dál slabší a je otázka, do jaké míry najde odvahu řešit ty problémy, kvůli kterým se stávkuje a nebo do jaké míry ty problémy tu odvahu nenajde.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Dobře pane Kociáne, já vám mockrát děkuji, díky a na slyšenou.

Miroslav KOCIÁN, posluchač

Na slyšenou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Samozřejmě i vy další můžete volat na naše číslo 221 552 777, nebo nám piště na sociální sítě nebo naši mobilní aplikaci, teď máme na lince pana Kouckého, dobrý den.

pan KOUCKÝ, posluchač

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak co vy soudíte o těch současných protestech proti francouzské vládě, proti prezidentovi?

pan KOUCKÝ, posluchač

Tak oni vlastně tyto současné protesty opravdu berou jako takovou vlastně špičku nebo vrchol ledovce v rámci nespokojenosti s politikou nebo vůbec s působením prezidenta Macrona v prezidentském úřadu, což není nic, co by se událo přes noc, to není nic, že by samozřejmě napadla mě otázka, jak by asi reagovali Češi, kdyby vláda přišla s tím, že chce pohonné hmoty zdrazit o 6 nebo o 7%, nevím, neumím si to představit.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, co myslíte?

pan KOUCKÝ, posluchač

No myslím si, že by asi, jak to říkal kolega, že by se na to klasicky nadávalo u piva a tím by to skončilo, Francie je v tomhle tom dynamičtější v rámci těch stávek, ale tohle to není jenom konkrétní téma, je to prostě nespokojenost s Macronem, který měl být nějakou alternativou za vžitým politickým stranám pravice a lavice, protože i ve Francii platí, že rozdíl mezi pravicovou a levicovou způsobu vládnutí se takřka vymazal, takže Macron měl být nějakým možná protestním kandidátem a evidentně se to nesplnilo nebo nesplňuje, takže jeho šance na obhájení mandátu za pár roků myslím, že je prakticky nulová, stejně jako u pana "nesrozumitelné" před nějakými třemi nebo kolika lety.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No a co soudíte o těch protestech samotných, myslíte si, že jsou tedy relevantní, že vyjadřují správně tedy názor části voličů a nebo, že třeba to v některých případech část, tvrdá část těch protestujících přehání s tím, já nevím vymalování obchodů nebo sprejování a tak dále?

pan KOUCKÝ, posluchač

Protest, jako demonstrace ve smyslu, kdyby, myslím, že pokud by já nevím zemědělci zablokovali hlavní příjezdové tahy do Paříže a probíhalo to nějakou pokojnou normální formou, tak určitě demonstrace, proč ne, žijeme v demokracii, ale tím, že si to někdo spojí, že bude zapalovat auta, rozbíjet výlohy nebo já nevím, co všechno, že se to prostě zvrtné v nějaké šílenci, to určitě ne, to si myslím, že k tomu rozhodně nepatří a že to spíše jenom rozmíchává nepokoje ve společnosti.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Dobře pane Koucký, děkuji vám, na slyšenou.

pan KOUCKÝ, posluchač

Na slyšenou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A dovolal se nám náš další posluchač, Stanislav Kunc, dobrý den.

Stanislav KUNC, posluchač

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Jaký je váš názor na ty protesty, veliké protesty ve Francii, o kterých se říká, že jsou vlastně největší od roku 1968?

Stanislav KUNC, posluchač

Víte, kéž by lidé demonstrovali a hodně demonstrovali za třeba vyšší míru svobody osobní ve stylu, nic od státu nechci, ale také nic mi neber, jenže podle mě lidé chtějí něco, čemu říkám kulatý čtvereček, chtějí na jedné straně nezvyšuj daně, ideálně snižuj a na druhé straně starej se o mě od narození až do smrti, všechno mi zajisti, zabezpečí práci a tak dále, za ráz to nejde, já jsem hrozně pro tu první možnost, daně nezvyšuj, ale snižuj a nestarej se o mě prostě, já se nepotřebuji starat o tebe. Potom lidé volí kdejakou novou tvář, ať už to bude u nás, já nevím, Unie svobody, Věci veřejné, teď ANO a stále od toho nového doufají, že jim tenhle nesplnitelný sen splní, že nebudou muset platit žádné daně ideálně, ale přitom budou mít všechno zajištěno. Tomu se říká smrtelný cyklus demokracie, protože v demokracii dochází k něčemu neuvěřitelnému, tomu, že poběratel sociálních dávek si volí toho, kdo mu je může dávat, je to jasný střed zájmů ekonomický a každá taková rodina potom má další děti, ty děti se to učí, rozšiřuje dále množina lidí a to může skončit pouze nějakou diktaturou, ať už to bude prostě přemíra těchle lidí, kteří chtějí, aby se stát o ně staral, místo, aby se starali oni sami o sebe.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ale pane Kunci, vy si tedy myslíte, že ty protesty jsou úplně neoprávněné, že Emanuel Macron dělá tu politiku dobře?

Stanislav KUNC, posluchač

Já jeho politiku neznám nijak dopodrobna, jenom vím, že Frantíci jako demonstrují každou chvíli za něco, aby jim stát něco zajistil, jsou to velmi levicově zaměřeni a myslí si možná ještě více než čeští voliči, že opravdu tenhle kulatý čtvereček je možný a.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No tak sešla se tam nejenom krajní levice, ale i krajní pravice, dobře, že se tam sešla kromě krajní levice i krajní pravice, to bych jaksí neškatulkoval jenom do strany levicové, ale myslíte si, že nejsou prostě systému lidé, kteří na té globalizaci prostě prodělávají, kdo se oprávněně bojí o svoji budoucnost a v tomhle vidí vlastně v těch protestech momentálně jedinou možnost, jak ten svůj názor vyjádřit?

Stanislav KUNC, posluchač

Já bych jenom ještě k tomu prvnímu, co jste řekl, v ekonomické oblasti program mezi krajní levicí a pravíci neexistuje, i Hitler byl národní socialista jo i on prostě šel tou lidovou cestou a tak dále, takže oni ve vnějších projevech jsou rozdílní, ale v podstatě i každý krajní pravičák je kolektivist a jo jako takový, takže v podstatě socialista, určitě je spousta problémů, třeba já bych sám vyrazil do demonstrace za to, že chci víc svobody, že nechce, aby mi stát bral 60% toho, co vydělám, jako každému jinému, když to od superhubé spočítáte s DPH, tak vám zbude necelých 40%, tohle se mi nelíbí a to bych demonstroval klidně každý den, ale pokud bojuju, že za Hollanda demonstrující lidi, že chtějí, státní nic mi neber a já se o sebe postarám sám, oni chtějí státní nic mi neber, ale starej se o mě od prvního až do posledního.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Pane Kunci, já vám děkuji za váš názor, díky a na shledanou.

Stanislav KUNC, posluchač

Já také děkuji, na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Posloucháte pořad Radiofóru, můžete volat i vy na číslo 221 552 777, ale máme v přenosovém vozu Davida Emlera, odborníka na Francii, tak k tomu, co bylo řečeno, tak ta nespokojenost s Emanuelem Macronem je zjevná, ty demonstrace jsou velmi početné a ta popularita, tady to někdo říkal, že je prostě poměrně nízká jako době pana Hollanda ke konci jeho mandátu, dá se říct, že Emanuel Macron dělá tu politiku špatně, že některé skupiny lidí prostě pomíjí pane Emlere?

David EMLER, z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Záleží z kterého úhlu pohledu se na to budeme dívat, on nemyslím si, že by byl úplně pomýlený ve svých politikách, on skutečně se snaží tu ekonomiku nastartovat, fakt je, že Francie, a to se tvrdí už dlouhá desetiletí, v podstatě potřebuje zreformovat ten poválečný stav blahobytu, stejně jako byl zreformován ve Velké Británii, stejně jako byl reformován v Německu, když zůstaneme na chvíli u toho Německa, to, že se dneska Německu daří téměř až zázračným způsobem, to není zásluha Angely Merkelové, to je zásluha kancléře Schroedera, který podnikl celou řadu tehdy velice bolestivých a nepříjemných reforem, ale oni ty reformy samozřejmě trvá to řadu let, než ty výsledky se dostaví, takže on skutečně Macron není v tomto úplně pomýlený, on ví, jaké kroky by bylo potřeba podniknout, tam je skutečně ten problém a vracím se k tomu třetímu příspěvovateli do této ankety, skutečně se mi zdá, že trochu ty žluté vesty požadují ten kulatý čtvereček, oni chtějí, aby samozřejmě Macron odstoupil, oni chtějí zvýšit plat, oni chtějí zvýšit důchody, a zároveň chtějí

snížit daně, to je jaksí spojené v jejich požadavcích tyto proklamace, takže skutečně Francie jako země, která má vlastně úplně nejvyšší daňové odvody ze zemí OECD, nedávno o tom bylo informováno, má zároveň i hustší tu sociální síť, francouzské zabezpečení o nezaměstnané, o zdravotně pojištění, ten zdravotní systém vůbec patří mezi nejluxusnější na světě, oni mají vůbec to zajištění jedno z nejkvalitnějších mezi evropskými státy a oni požadují zvyšování svého příjmu, není to zase úplně, na druhou stranu se jich musím trochu zastat, já jsem se koukal, jaký je například medián příjmů ve Francii, je to dnes okolo 1700 nebo 1800 eur, což přepočítáno na české peníze samozřejmě zní velmi dobře, ale když se podíváme na životní podmínky ve Francii, ty životní náklady jsou daleko, daleko vyšší, než jsou u nás, takže skutečně ten medián je prostředek nebo-li polovina Francouzů žije pod tímto mediánem, oni skutečně nemají ti řadoví Francouzi na rozhazování a ti, kteří dnes demonstrují, to znamená, jsou to zejména dělníci, řidiči, lidé spíše s nižším vzděláním, lidé spíše s nižším příjmem, tvrdí, že toho mají dost, že prostě se chtějí podílet na tom rozvoji té společnosti na tom úspěchu, jestli můžu ještě na moment, ještě jenom dopovím, problém je, že ty reformy, které začal zavádět Macron, tak skutečně, když byla provedená analýza, jaký to má dopad na obyvatelstvo, tak ten okamžitý dopad v tom okamžitém horizontu vypadá tak, že se to nejvíce vyplácí opět těm nejbohatším v té společnosti, ty na tom ušetří, on jim ulevil na daních a nejhůře jsou na tom opět ti z těch nejméně příjmových kategorií.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Takže neplatí, že dav se vždycky mylí, v tomhle případě aspoň část pravdy má, já se obrátím na dalšího našeho posluchače, Jana Brejchu, dobrý den.

Jan BREJCHA, posluchač

Já vás zdravím, dobrý den do studia i posluchače. Já bych chtěl ještě upozornit jeden aspekt a to je policejní brutalita, v televizi to vidět není, ale na sociálních sítích na těch videích, co prostě z Francie jakoby je vidět, tak to je úplně to, co tady bylo v 89 při takzvaném převratu, tak jako to byla procházka růžovou zahradou, obrovská policejní brutalita a zase naopak jako, když oni sice zapalují auta a podobně, ale když to dělají tam migranti, tak ti policisté to tam mají zakázáno a utíkají před nimi, tak kdyby jste mohl toho vašeho experta.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A myslíte, když se samozřejmě se zeptáme, ale myslíte si, že ze strany těch demonstrujících bylo úplně v pořádku, protože zase na druhou stranu tam dopadlo to násilí, které si tady zase tak úplně nedokážeme představit.

Jan BREJCHA, posluchač

To jsou desetitisícové demonstrace, kde samozřejmě mezi tím můžou být provokatéři a spousta lidí, kteří prostě tam jdou jenom, aby si něco vybili, ale opravdu jako viděl jsem několik videí, kde policie jak utíká před migrantama, ale naopak se vyžívá v těchto prostě vlastně rodilých Francouzů.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Zeptáme se pana Emlera, díky pane Brejcho, na shledanou.

Jan BREJCHA, posluchač

Mějte se hezky, nashle.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Pane Emlere, myslíte si, že policie jaksí reaguje až příliš ostře a to speciálně vůči, jak říká pan Brejcha rodilým Francouzům spíš, než proti uprchlíkům?

David EMLER, z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Přemýšlím, jak to velice rychle shrnout, skutečně ty poměry, jak jste sám zmínil na těch demonstracích jsou na hony odlišné tomu, na co jsme zvyklí v České republice, když jsem sám viděl na vlastní oči, jak vypadají ty

pořádkové služby francouzské policie, budí respekt již z několika stovek metrů, bych to tak řekl, dneska se ve Francii začal odehrávat skandál, kdy francouzská policie asi stovku demonstrujících gymnazistů pozatýkala a umístila je na zem takovým způsobem, že to vypadalo, jako když se jedná o nějaké delikventy, vyvolalo to velmi bouřlivé reakce, ale možná bych přeci jenom, několikrát tady zazněla otázka migrace, konkrétně toto hnutí žlutých vest naprosto nesouvisí s jakýmkoliv migračním pozadím, ten řekněme národní nebo nacionalistický rozměr tam vůbec nehraje žádnou roli, tohle to je skutečně socio-ekonomický problém vnitřní, francouzský, který se vlastně vůbec netýká nějakého současného vývoje, který je třeba debatován v České republice.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak na lince máme ještě dalšího posluchače, je jím Jan Suk, dobrý den.

Jan SUK, posluchač

Dobrý den vám i posluchačům.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak co si myslíte o těch protestech ve Francii, jsou oprávněné nebo nejsou oprávněné?

Jan SUK, posluchač

Tak myslím si o tom, jak tady říkal předřečník, že to vůbec nesouvisí tentokrát s migrací, že to prostě souvisí s tím, že lidé jsou naštvaní, jak to mají obyčejní lidé tam a myslím si, že jak tam říkal zase další pán, že dav se mýlí, tak můžou se ti lidé mýlit, ale já si myslím tady v tom případě, že se nemýlí, že mají nějaké oprávněné požadavky, že to prostě jde odspodu, mají to nějak organizované a ty formy toho protestu jsou a musí být dneska už takhle prostě jakoby brutální, že ti lidé musejí zapalovat auta, dělat velký bordel, aby si toho vůbec někdo všiml a začalo se na to reagovat, když tady nějaký zemědělec tady zaparkuje traktor a zavře silnici, tak se to dá do zpráv a za hodinu zase odjede a jede se dál, ale aby dneska ti lidé dneska něčeho dosáhli, tak už musí být v dnešní době radikální, bohužel, protože ty politici a ta jejich reprezentace, ti se nechají zvolit, pak na všechno zapomenou, nebo dělají něco, co neslibili těm voličům a lidé jsou pak z toho naštvaní a frustrovaní, že jo, to jednou to může být třeba u nás také jo, zničej teď malé, střední podnikání, lidi naženou do fabrik, najednou klesne já nevím výroba aut tady v České republice, přijde "nesrozumitelné" na které lidi tady mít nebudou, ti lidé se propustí a začnou se bouřit také třeba oprávněně, prostě musí to být trochu fér, nesmí ti bohatí a ti politici koukat jenom na sebe, ale měli by se starat i o ty lidi, co vždycky říkají před volbama no.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Doporučuje Jan Suk, já vám děkuji, na shledanou.

Jan SUK, posluchač

Jo díky, nashle.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No a zeptám se Davida Emlera, jestli, kdyby nebyly takhle ostré ty protesty, jestli je pravda, že by skutečně jaksi ti demonstrující něčeho nedosáhli, co si o tom myslíte?

David EMLER, z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, skoro mám chuť říct, že na tom něco trochu pravdy je, protože já jsem si, schválně jsem si dohledával, že každý den ve Francii průměrně shoří 128 automobilů, to je fakt, každého Silvestra ve Francii shoří tisíc až tisíc dvě stě automobilů, nechci říkat, že je to francouzský národní sport, to bych nerad, ale skutečně ta kultura toho demonstrování, ta kultura toho násilného protestu tam do nějaké míry je zakořeněná, já bych možná nešel jen zpátky do toho 68 roku, který je připomínán, ale v roce 2005 jsme zažili vlnu samozřejmě trochu menšího rozměru, ale vlnu podobného násilí, kdy vlastně na pařížských předměstích, ale na předměstích také velkých

francouzských měst docházelo k podobnému výlevu nenávisti, který se projevoval tím, že byla zapalována auta a že společnost prostě dávala najevo nějaké své rozladění pro nás naprosto nepochopitelným způsobem.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak tolik David Emler z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, já vám děkuji, že jste byl hostem dnešního Radiofóra, přeji hezký den.

David EMLER, z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já děkuji za pozvání, mějte se hezky, na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Na shledanou a já teď budu citovat výsledky ankety na Twitteru. Rozhodla francouzská vláda správně, když ustoupila demonstrantům a zrušila plánovanou daň z pohonných hmot? 22% hlasujících řeklo, že ano, 37% že ne, 33%, že neví a 8% že je to nezajímá, no tak s tímto já končím pořad Radioforum, Tomáš Pavlíček děkuje za pozornost, no a Jan Burda vás teď doufám naláká, přitáhne k poslechu dalšího vysílání Českého rozhlasu Plus, Honzo máte slovo.

Dolar pod tlakem a silné zítřky pro korunu

7.12.2018 roklen24.cz str. 00

Dominik Stroukal

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, EURUSD, USDCZK

Přestože včerejškem hýbaly spíše propady na akciových trzích, i na měnovém trhu bylo co sledovat. Průzkum mezi analytiky ukázal, že koruna by měla v příštím roce posilovat. Dolaru se nedařilo a během dne oslaboval.

Agentura Reuters včera zveřejnila svůj průzkum mezi 37 analytiky, podle kterých je koruna držena zejména Českou národní bankou. Ta byla v letošním roce jednoznačně největším jestřábem regionu. Během následujících dvanácti měsíců by dle analytiků měla posílit o více než tři procenta na 25,13 EURCZK.

Koruna je o čtyři procenta slabší, než předpovídali pro tento průzkum analytici před rokem. Není v tom ale sama, podobně přecenili analytici i kurz maďarského forintu a polského zlotého.

Z předpovědí také vyplývá, že by ČNB v první polovině příštího roku ještě dvakrát zvýšit sazby po 25 bazických bodech, protože bude koruna slabší, než centrální banka nyní předpokládá. "Hike" v prosinci je ale stále nepravděpodobný.

Z dat Českého statistického úřadu vyplynulo, že meziročně vzrostly po očištění o sezónní vlivy maloobchodní tržby o 5,2 procenta. Jinak byl včerejšek na česká data nezajímavý. Hlavní roli měla včera na měnových trzích Amerika. Dnes statistici zveřejní údaje o průmyslové produkci, stavebnictví a zahraničním obchodu.

Koruna během dne posilovala proti padajícímu dolaru až k hranici 22,70 USDCZK. Proti euru si většinu dne i přes vyšší volatilitu držela kurz kolem 25,91 EURCZK, nakonec ale ostře posílila až pod 25,87 EURCZK a citelně se tak vzdálila od hranice 26 EURCZK.

Aktuálně se v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,87 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,84 až 25,90 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,71 až 22,89 USDCZK.*

Spojené státy včera zasáhla zejména špatná data a klesající výnosy dluhopisů. Desetileté dluhopisy se dostaly až na tříměsíční minimum. Data propad ještě posílila, když se ukázalo, že americká cla nezafungovala a Spojeným státům narostl obchodní deficit. O více než sedm procent vzrostl i schodek zahraničního obchodu s Čínou.

To nebyly jediné špatné zprávy. Další přinesl zejména trh práce, na kterém se například tvorba pracovních míst také ukázala slabší, než se očekávalo. Do toho všeho padaly americké akcie, i když pomaleji než akcie evropské. Pozitivní výsledek přinesl index ISM, který oproti očekávanému propadu rostl.

Dolar se dostal pod tlak zejména kvůli zápornému spreadu tří a pětiletého bondu, tedy s tzv. inverzní výnosovou křivkou. Ta je považována za jeden ze spolehlivých indikátorů ekonomických problémů, jakkoliv je to zpravidla spread mezi od sebe vzdálenějšími dluhopisy. Americká měna tak proti euru během včerejška padala až nad 1,142 EURUSD.

Aktuálně se dolar vůči euru v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1367 EURUSD, dolarový index se pak nachází na hodnotě 96,87 bodu. Během dne by se kurz EURUSD měl pohybovat v rozmezí od 1,1295 do 1,1414 EURUSD.*

Dnes budeme sledovat zejména report počtu pracovních míst mimo zemědělství na americkém trhu práce. Ten by pravděpodobně mohl dolar posunout z pásma, v kterém se pohybuje od úterý. Na pátek si nechala zveřejnění dat i eurozóna, která dnes přijde s údaji o HDP. V České republice budeme sledovat průmyslovou produkci, stavebnictví a zahraniční obchod.

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společnosti Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Dominik Stroukal je držitelem doktorátu z ekonomie z Vysoké školy ekonomické v Praze. Vedle studia ekonomie absolvoval **Fakultu sociálních věd** UK, kde se věnoval sociologii médií. Tři roky byl předsedou Ludwig von Mises Institutu pro Českou a Slovenskou republiku, dva roky místopředsedou pro publikace. Přednáší na PPE programu VŠ CEVRO Institut, ekonomické předměty na Vysoké škole finanční a správní a na gymnáziu PORG.

URL| <https://roklen24.cz/a/SEbnX/dolar-pod-tlakem-a-silne-zitrky-pro-korunu>

next

7.12.2018 vedavyzkum.cz str. 00

Program ÉTA má za sebou první dvě soutěže, z jejichž průběhu se již dají vyvodit nějaké závěry. A ty zatím nejsou příliš povzbudivé. Přes značný zájem o tento program je úspěšnost žadatelů nižší než v jiných programech. Projekty prostě nejsou dostatečně kvalitní.

Cílem programu ÉTA realizovaného Technologickou agenturou ČR je ve zkratce „posílení společenské a humanitní dimenze v aktivitách aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací...“. V jeho rámci byly zatím vyhlášeny dvě soutěže (v roce 2017 a 2018), ve kterých bylo vybráno k podpoře 231 projektů. Celkem bylo do obou soutěží podáno 668 projektů (takřka ďábelské číslo), to znamená, že úspěšnost návrhů projektů činí přibližně 34 %.

Pokud si tato čísla porovnáme s jiným programem TA ČR EPSILON zaměřeným na aplikovaný technicky orientovaný výzkum, tak zjistíme, že do posledních dvou soutěží se přihlásilo celkem 595 návrhů projektů, vybráno k podpoře jich bylo 329, takže úspěšnost činila 55 %.

Z uvedených čísel stojí dle mého za povšimnutí zejména dvě věci:

1. „Překvapivě“ větší poptávka po programu ÉTA zaměřenému na společenské a humanitní obory, než po „průmyslovém“ programu EPSILON (kde počet návrhů projektů klesl v posledních dvou soutěžích oproti předchozím letům). Pokles zájmu o program EPSILON dle mého souvisí s „nasyceností“ VaV prostředí, respektive dostatkem prostředků v jiných obdobných směrech zaměřených programech (např. TRIO/TREND, Národní centra kompetence, ESIF atd.).

Velký zájem o program ÉTA pak může být průnikem dvou okolností – jeho unikátností (obdobný program v českém a snad ani evropském prostředí neexistuje) a také vysokou mírou podpory (předpokládaná průměrná míra podpory na projekt z veřejných prostředků činí 80 %).

Oproti tomu v programu EPSILON je průměrná míra podpory na projekt z veřejných prostředků 60 %. Rozdílná míra podpory mezi programy ÉTA a EPSILON není dílem náhody, ale je dána zejména tím, že zjednodušeně řečeno program EPSILON míří zejména na výsledky komerčně uplatnitelné v praxi, zatímco program ÉTA cílí jak na komerční, tak nekomerční uplatnění výsledků (například ve veřejné správě, v sociálních službách, umění apod.).

Smutnou skutečností pak je fakt, že část žadatelů přebaví svůj technicky zaměřený výzkum s komerčním potenciálem uplatnění výsledků patřící svým charakterem do technicky zaměřených programů (obdobného typu jako je EPSILON) na projekt zaměřený na společenské a humanitní obory s vidinou vyšší veřejné podpory. V obou soutěžích programu ÉTA bychom takových projektů našli velké množství, řádově hrubým odhadem několik desítek procent ze všech podaných projektů.

2. Odlišná míra úspěšnosti, která u programu EPSILON v posledních dvou soutěžích činí 55 %, zatímco u programu ÉTA je 34 %. Míra úspěšnosti dle mého nemůže souviset s dostupností finančních prostředků, neboť v obou programech je v současné době dostatek finančních prostředků. Každý projekt, který byl vyhodnocen jako dostatečně kvalitní, uspěl a získal podporu. Z toho lze vyvodit dva možné závěry – návrhy projektů v programu ÉTA jsou méně kvalitní než v programu EPSILON a/nebo hodnotící proces u programu ÉTA je náročnější (přísnější) než v programu EPSILON.

Vzhledem k tomu, že jsem u obou soutěží programu ÉTA byl součástí hodnotícího procesu, tak si ze své zkušenosti dovoluji tvrdit, že problém je spíše v kvalitě projektů (a to ne vždy vinou společenských a humanitních věd). Nejčastější nedostatky projektů v programu ÉTA podle mě byly:

Navrhovaný projekt nebyl projektem aplikovaného výzkumu a vývoje, případně se vůbec nejednalo o výzkum. Takové projekty zpravidla obsahovaly z větší části realizaci různých analýz, sběr dat, rešerše – to ovšem bez dostatečného důrazu a zaměření na novost řešení nebo uplatnění získaných znalostí v praxi.

Tím neříkám, že takové projekty a jejich výsledky nejsou potřebné, ale nejedná se o výzkum a tudíž je dle národní ani evropské legislativy nelze financovat z programů podpory výzkumu.

Pokud projekt byl projektem aplikovaného výzkumu a vývoje, tak ovšem byl častým nedostatkem fakt, že svojí podstatou nebyl založen na společenských nebo humanitních oborech.

Příklad: Projekt je zaměřen na technické řešení digitalizace archivních dokumentů. Jeho hlavním výstupem je software, členové řešitelského týmu jsou technického zaměření. Fakt, že využití výsledků projektu je ve společenských nebo humanitních vědách (např. v historii) ho neopravňuje k podpoře z programu ÉTA (program ÉTA podporuje aktivity společenských a humanitních věd).

Projekt neměl dostatečně relevantního aplikačního garanta (tj. instituci, která má zájem na uplatnění a využití plánovaných výsledků projektu v praxi). Aplikační garant sice v projektu figuroval, ovšem jeho role byla spíše formální a nedostatečně přesvědčivá s ohledem na zajištění adekvátního využití výsledků výzkumu v praxi (například i vzhledem k velikosti poskytnuté podpory).

Příklad: Projekt je zaměřen na mezinárodní partnerství měst a obcí České republiky. Aplikačním garantem je ovšem pouze jedno menší město - vzhledem k cíli, záměru i rozsahu projektu by však aplikačním garantem mělo být více územních samosprávných celků (více obcí a ideálně i měst), případně Svaz měst a obcí či některý z relevantních resortů (např. Ministerstvo vnitra nebo Ministerstvo pro místní rozvoj).

To jsou pouze ty hlavní, respektive nejčastěji se opakující nedostatky projektů, které byly také důvody pro rozhodnutí o jejich nepodpoření. Slabých míst nebo nedostatků však bylo k nalezení více. Projekty byly často nedostatečně popsány, neměly adekvátní výsledky, z textu projektu nebyl zřejmý jeho cíl (čeho se má vlastně dosáhnout), proč se má daná oblast zkoumat, co bude s výsledkem a jeho uplatněním, nebyly dostatečně zpracované rešerše apod.

Častým problémem byla také duplicita – existence podobných výzkumných záměrů, vůči nimž se žadatelé nevymezili. Některé projekty byly napsány tak, jako kdyby nic podobného nikdo jiný v Česku nebo ve světě neřešil. Přitom se potřebné informace dají jednoduše najít (např. na starfos.tacr.cz). Některé projekty se pak zaměřily na problém, na jehož řešení v současné době nemá nikdo zájem (takže to buď takový problém není, není tak významný, je již vyřešený nebo by řešení bylo vytvořeno do šuplíku).

Z výše uvedeného bych mohl dojít k závěru, že program ÉTA zatím nenaplnuje své zamýšlené poslání a ambice. S tím by korespondovaly pocity, které jsem měl při hodnocení samotných projektů. Ty pocity byly zmar a beznaděj. S odstupem času bych spíš po cimrmanovsku řekl, že prvek očekávání vystřídal prvek zklamání. Co však s tím? Co udělat pro to, aby další podpora aplikovaného výzkumu ve společenských a humanitních oborech dávala větší smysl?

To bude chtít větší reflexi většiny zúčastněných (akademiků, výzkumníků, firem, TA ČR a dalších). Nezbytným předpokladem a úkolem pro potenciální žadatele však je podle mě zejména:

nepodávat projekty, které nejsou výzkumem (o tom, co je a co není výzkum viz například Frascati manuál);
nepodávat do programu ÉTA projekty, jejichž stěžejní zaměření je mimo společenské a humanitní obory;
zaměřit se na novost a také na zájem na uplatnění výsledků v praxi.

Potenciální přínos programu ÉTA je ohromný, výsledky vytvořené v jeho rámci by naší společností a zemi měly usnadnit reagovat na výzvy 21. století. Byla by škoda toho nevyužít.

Autor: Lukáš Kačena
Lukáš Kačena

Po absolvování **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy začal v roce 2006 pracovat jako konzultant v poradenské společnosti Ernst & Young, kde setrval do roku 2013. V letech 2015 - 2017 byl ředitelem sekce rozvoje a řízení programů v Technologické agentuře ČR. Měl na starosti zejména přípravu nových programů podpory aplikovaného výzkumu, vývoje a inovací a jejich hodnocení. V současné době působí jako konzultant v oblasti veřejné správy.

URL| <https://vedavyzkum.cz/blogy-a-rozhovory/nazory-a-komentare/lukas-kacena-program-eta-pro-spolecenske-a-humanitni-obory-reflexe-probehlych-soutezi>

Co s insolvenčním zákonem? Daniel Prokop a jeho Úvod do praktické sociologie

7.12.2018 novinky.cz str. 00 Kultura - SALON

Daniel Prokop, SALON

Exekuce, jimiž je zasaženo takřka 900 tisíc Čechů, jsou jedním z největších sociálních problémů porevoluční doby. Vyhánějí lidi z legální práce, vedou k vysoké recidivě vězňů, k problémům s bydlením, k poklesu důvěry v demokratické instituce a nechotě s nimi spolupracovat. To vše se zmiňuje již dlouho. Nový výzkum Medianu pro A2larm však ukázal některé konkrétní rozměry celé věci. Na vzorku lidí do 65 let z chudší poloviny českých domácností zkoumal, jak se od ostatních liší ti, kteří mají zkušenost s exekucemi.

První zjištění se týká odchodů ze zaměstnání. Velký problém v Česku je, že se dlužníkům příliš nevyplatí pracovat. Z příjmu vám při exekuci zůstává nezabavitelné minimum plus jedna až dvě třetiny zbylé mzdy, podle toho, zda máte tzv. přednostní pohledávky – dluhy vůči státu a na výživném. Jenže tyto ponechané motivační třetiny jsou zastropovány třemi tisíci korunami. Ve výsledku se tak člověku vyplatí zvyšovat příjem zhruba do 18 až 20 tisíc, nadto už jde vše exekutorovi. Navíc kvůli vyššímu příjmu začnete ztrácet nárok na některé dávky. Výsledek je často absurdní: čím více si nad 20 tisíc vyděláte, tím méně vám reálně zůstane.

Asi i proto ve výzkumu Medianu 53 % lidí se zkušeností exekuce ve své domácnosti přiznává, že odešli ze zaměstnání a začali se živit brigádami, prací placenou na ruku a podobně – zkrátka se přesunuli do šedé ekonomiky. Mezi tou částí chudší poloviny Čechů, kterou exekuce nezasáhly, je to 21 %. I při kontrole vzdělání a regionu zvyšuje zkušenost s exekucí odchodovost z legální práce o cca 30 %. Což jen potvrzuje závěry dřívějších výzkumů, podle nichž mohlo kvůli exekucím odejít z legální práce do šedé ekonomiky přinejmenším okolo 200 tisíc lidí. Další se přitom mohou snažit redukovat svou oficiální mzdu a nechávat si část platu doplácet bokem.

To vše potom poškozují stát na daních a odvodech, zaměstnavatele, kteří se snaží nepodvádět, i věřitele, kteří od lidí bez oficiálních příjmů nic nedostanou. A navíc to brání rozvoji chudých krajů – zejména Ústeckého, Karlovarského a části Moravskoslezského, kde se exekuce týkají více než 20 % populace.

Cesty do exekuce

Důležitá jsou i další zjištění. S exekucemi mají častěji zkušenost lidé s nižší finanční gramotností a nižším sociálním kapitálem – tedy ti, kteří ve svém okolí nemají nikoho, kdo by jim mohl půjčit či třeba poradit se smlouvami. Tyto věci mohou být důvodem předlužení. Problém je, že silně penalizující systém exekucí může situaci ještě zhoršovat. Výzkum pro A2larm totiž ukazuje, že v domácnostech s exekucí je výrazně vyšší míra stresu a hádek – právě tyto věci přitom podle zahraničních studií zvyšují hladinu kortizolu, zhoršují schopnost řešit kognitivní úlohy a chudoba se kvůli nim může projevit do krátkodobého poklesu IQ až o 10 bodů. Stres vyplývající z chudoby a předlužení zkrátka zhoršuje schopnost racionálně zvažovat řešení.

To mělo v minulosti své důsledky. Výzkum Medianu ukazuje, že okolo 57 % domácností se do exekucí dostalo vinou krátkodobých a spotřebních půjček. Těch, kteří by se dostali do exekuce přímo, protože si půjčili na dovolenou či dárky, je ale minimum. Zhruba třetina domácností zkoušela těmito úvěry řešit neschopnost splácet bydlení, účty za energie či telefon. A další třetina skončila v exekuci kvůli úvěrům, které si vzala na splacení úvěru předchozího.

Předkladatelem původní novely insolvenčního zákona byl exministr spravedlnosti Robert Pelikán.

FOTO: Jan Handrejch, Právo

Dlužníky samozřejmě nemůžeme z těchto chyb vyvíňovat. Ale svou roli sehrál i zcela neregulovaný systém poskytovatelů, z nichž někteří na půjčky lidem v nouzi vážali netransparentní sankce. Vymození části těchto vysokých příslušenství od neplatičů pak mohlo vyvažovat vyšší rizikovitost půjček.

Řada těchto nemorálních navýšení dluhů, o jejichž legitimitě často rozhodovali věřitelem předem určení rozhodci, je zpětně neplatná a spousta insolvenčních správců je dokáže úspěšně pojmenovat a z insolvenčního řízení vyřadit. Ale to jen tehdy, když se dlužník dostane do osobního bankrotu. Do něj se však hlásí jen desítky tisíc dlužníků ze zhruba půl milionu lidí s neřešitelnými dluhy. Čímž se dostáváme k problémům aktuální novely insolvenčního zákona, o které bude 19. prosince rozhodovat Senát.

Problémy insolvenční novely

Novela umožňuje rychlejší oddlužení důchodců a do insolvence budou moci vstoupit i lidé s dluhy nad dva miliony. To jsou ta dobrá opatření. Zbytek je horší. Vymazání dluhu po sedmi letech snahy o splácení bylo pozměňovacím návrhem ve Sněmovně upraveno v tom smyslu, že má po pěti letech o dlužníkovi rozhodnout soud. Ten mu může zbytek dluhu odpustit, pokud dlužník „neporuší povinnost vynaložit veškeré úsilí“ pro jeho splacení. Za neporušení této povinnosti se má splacení 30 % dluhu, soud však může rozhodnout v konkrétním případě i jinak.

Problém je, že z toho není zřejmé, jak vlastně budou soudy postupovat. Mohou si nejasně napsaný paragraf vyložit ve prospěch dlužníka – tedy automaticky odpouštět dluhy i při nesplacení 30 %, pokud se člověk udrží v insolvenční pod dohledem správce. Soudy ale mohou snahu dlužníka také rozporovat a vyložit si paragraf jako pokyn neodpouštět dluh i při splacení 30 %.

Podle výzkumu Medianu mají lidé se zkušeností s exekucí výrazně nižší důvěru v instituce včetně soudů a méně věří ve vymahatelnost práva. Pokud budou mít před sebou nejasnou perspektivu toho, co se po pěti letech splacení stane, nemusí se do insolvenčního procesu vůbec přihlásit. V něm přitom dnes dlužníci zvládnou splatit v průměru zhruba 55 % dluhu. A ačkoli se toto číslo může s uvolněním podmínek vstupu do insolvence snížit, pořád je to pro věřitele a stát výhodnější než nechat lidi pracovat načerno, aby neplatili takřka nic.

Dalším negativem novely je, že dlužník musí nejen zaplatit na poplatcích insolvenčnímu správci zhruba 65 tisíc za pět let, ale tu samou částku musí poukázat i věřiteli (tzv. podmínka 1+1). Vstup do insolvence se tak vyplatí zejména lidem, kteří dluží nad půl milionu, protože třeba člověk s dluhem 200 tisíc musí reálně zaplatit minimálně 65 procent dlužné částky.

Hlavním problémem je zde ale to, že jednotliví aktéři nemají výraznou motivaci dluhy snižovat. Insolvenční správci by měli rozplétat složení dluhů a popírat příslušenství predátorských poskytovatelů, která jsou nemorální či z dnešního pohledu nelegální. Řada z nich to dělá, ale záleží spíše na jejich dobré vůli – protože správce je placen paušálními poplatky a podobným zkoumáním si přidělová práci. Věřitel zároveň většinou není nijak trestán za to, když mezi dluhy přihlásí nemorální nadhodnocené nesmysly.

Daniel Prokop (1984) je sociolog, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a spolupracuje se společností MEDIAN; za svůj salonní cyklus Úvod do praktické sociologie získal v roce 2017 Novinářskou cenu.

FOTO: Petr Horník, Právo

Dlužník zase není motivován k maximalizaci výdělku. Podmínky insolvence jsou tvrdší než u exekuce, protože srážky se tu počítají stejně jako u přednostní pohledávky. Dlužníkovi tedy zůstává jen třetina mzdy nad nezabavitelné minimum, která je navíc zastropovaná. Při výdělku nad 15 až 18 tisíc se už jeho osobní situace nijak nezlepšuje.

V ostatních státech jsou tyto podmínky nastaveny lépe. A například v Británii je dlužník motivován splátkovými prázdninami, kdy si při dobré kázni a splacení může jednou za čas dopřát plnou mzdu.

Měkký podbřišek demokracie

Senátoři by všechny tyto věci měli dobře zvážit. Nabízí se zrušit zmíněnou podmínku 1+1 a zřetelněji určit pravidla konce oddlužení po pěti letech. Buď vyjasnit, jak mají soudy postupovat, anebo stanovit nižší hranici splaceného dluhu (10–15 %), při které je člověk snažící se splácet oddlužen automaticky. Měla by se také posílit motivace insolvenčních správců popírat neférové dluhy nebo penalizovat věřitele za jejich přihlašování. A srážky ze mzdy v insolvenční by měly více motivovat pracovat.

Pak lze očekávat odblokování situace, která dnes staví na vedlejší kolej půl milionu lidí s neřešitelnými dluhy. Náklady přitom neseme všichni. Nejen stát v ušlých daních a odvodech a chudé regiony postižené prací načerno i recidivou. Citovaný výzkum také ukazuje, že lidé v exekucích nevěří demokracii, svým spoluobčanům a jen okolo 40 % z nich si myslí, že polistopadové změny stály za to (oproti až 60 % zbytku chudší poloviny

Čechů). Nejsou spokojeni s institucemi včetně Evropské unie, ve volbách nehlasují, ale jejich okolí častěji volí extremistické strany. Právě přeexekvovanost české populace je měkkým podbříškem naší demokracie.

URL| <https://www.novinky.cz/kultura/salon/491219-co-s-insolvencnim-zakonom-daniel-prokop-a-jeho-uvod-do-prakticke-sociologie.html>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

novinky.cz

Euforie a ponuost patřily k sobě

8.12.2018 echoprime.cz str. 00 Rozhovory

Jiří Peňás

Ještě ani neskončil poslední díl seriálu ČT Rédl, a už se neslo prostorem, že jde snad o nejlepší politickou krimi, která v Česku vznikla. Režisér Jan Hřebejk vytvořil sugestivní obraz začátku 90. let, kdy se se svobodou také vyvalil kal a hnus. Proti němu se snaží postavit osamělý a smutný prokurátor Rédl, který přitom není černobílý hrdina. Tak jak to má rád jeho tvůrce, mladý scenárista Miro Šifra.

Ještě ani neskončil poslední díl seriálu ČT Rédl, a už se neslo prostorem, že jde snad o nejlepší politickou krimi, která v Česku vznikla. Režisér Jan Hřebejk vytvořil sugestivní obraz začátku 90. let, kdy se se svobodou také vyvalil kal a hnus. Proti němu se snaží postavit osamělý a smutný prokurátor Rédl, který přitom není černobílý hrdina. Tak jak to má rád jeho tvůrce, mladý scenárista Miro Šifra.

Jedna z výrazných postav vašeho seriálu byl generál Ferenc, který nezapře inspiraci skutečným generálem StB Alojzem Lorencem. Shodou okolností způsobil v minulých dnech jistý rozruch jeho fyzický výskyt na **Fakultě sociálních věd** UK v Praze, kam si ho pozvali na besedu. Po třiceti letech tento starý muž vzbuzuje pozornost. A proč u vás?

Mě zajímají postavy, které nejsou černobílé. A Lorenc opravdu není černobílý. Já jsem k němu vlastně poprvé přišel při filmové adaptaci knihy Dominika Dána Rudý kapitán, to je na Slovensku fenomén, prodalo se jí snad statisíce, a ta se odehrává ve stejné době a řeší podobné téma. A mě to přivedlo k zájmu o generála Lorence, tak jsem o něm začal shánět materiály, přečetl jsem jeho paměti a tam mě zaujalo, jak on sám sebe vidí a jak se snaží vysvětlit svou roli v StB a vůbec v komunistickém systému. Pro něho je typické, jak je vlastně sám se sebou spokojený a jak dovede svou roli sám před sebou obhájit. Je to typ velmi inteligentního technokrata, kterému ale jako by úplně chyběla sociální inteligence a empatie. Taky jsem studoval jeho spisy z procesu, který proti němu vedl začátkem 90. let vojenský soud. A tam je ještě další vrstva jeho osobnosti, najdeme tam třeba velmi pokorné dopisy ministroví, kde žádá, aby mohl zůstat ve státních službách, že si nedovede nic jiného představit. Nebo v jiném dopise píše, v jaké je těžké situaci, že má „chorou mamu“ a že se o ni musí starat. Tam se najednou objeví úplně jiná podoba sebevědomého Lorence, jak ho známe ze současnosti, je to spíš vystrašený člověk, kterého listopad 1989 zastihl jako člověka, který se výrazně bál o svou budoucnost.

Což poněkud narušuje představu o tom, že špičkoví estébáci byli na změny připraveni.

To je myslím mýtus. Alojz Lorenc patřil do generace lidí, kteří byli koncem 80. let na vrcholu kariéry, byli zkušení, měli dobré pozice – a najednou to skončilo. A oni nechápali proč a nevěděli, co budou dělat dál. Upřímně řečeno, na jejich místě bych taky nezůstal sedět doma se založenými rukama. Dneska jsou někteří z nich miliardáři, ale jiní tak moc neuspěli a jsou z nich zatrpklí důchodci. V roce 1990 ale nebylo nic jisté.

Takže nevěříte, že tady byla nějaká generální konspirace, nějaký velký plán, kterého se lidé jako Lorenc účastnili?

Ne, sice nejsem historik, ale podle toho, co jsem se o tom snažil zjistit, je to hloupost. Sám Lorenc se vnímal před rokem 1989 sice jako perestrojkový člověk, chtěl nějakou změnu, ale s tím, jak rychle se režim zhroutil, podle mě nepočítal. Mám třeba kopii jeho poznámkového sešitu z listopadu 1989. A tam je třeba poznámka, že je nutné napsat úvodník do Rudého práva. To nevypadá úplně na konspirační plány. Spíš, že ho to úplně

překvapilo. Když se pak dostal do vězení, pociťoval to jako křivdu a nespravedlnost. Ono, upřímně řečeno, to, za co ho soudili, bylo dost slabé. Za preventivní zadržování osob před demonstracemi. To sice bylo i podle komunistických zákonů nelegální, ale lze předpokládat, že kryl horší věci. Nebo za skartaci? Ta se prováděla v panickém záchvatu strachu, a vůbec ne promyšleně, tak, aby se vybraly věci, které se jednou budou hodit, jak to občas dosud někde zazní. Čili představa, že v té době běžely nějaké konspirace, je myslím vadná.

No ale nevytváří ji váš seriál Rédl? Nejde tam sice o konspiraci, ale o to, že na generála, sotva je propuštěn z vězení, už čekají staronové struktury, které kriminálními praktikami pomalu začínají ovládat stát...

To bych neřekl, že to je takhle jednoznačné. Spíš se zdá, že generál, když vyjde ven, tak se k těm kšeftům dostane, ani vlastně neví jak. Důležitou roli tam hrál osobní kapitál a kontakty. Ti lidé se prostě znali a obraceli se na sebe. To ale neznamená, že by pokračovali v nějakém konspiračním předlistopadovém modelu. Prostě se k tomu přidali. Ale musím zdůraznit jednu věc: ten seriál je fikce, je to detektivka, není to realita, natož dokument, a postava generála se jmenuje Ferenc, nikoli Lorenc.

Diváci už čtvrtý závěrečný díl viděli, tak se rovnou zeptám, proč to neskočí aspoň trochu happy endem? Musí Rédl spáchat sebevraždu?

Byly dva konce, dokonce si i natočily. Jeden byl, že Rédl přežije, ale tím by nebylo jasné, na jakou stranu se přidá, nemělo by to prostě závěrečnou „bodku“. Bylo by to příliš vágní. Na druhou stranu chápu, že sebevražda není úplně nejlepší scenáristický koncept. Ale ve výsledku, když jsem ty dva různé konce viděl, tak tenhle je opravdu lepší.

Neobáváte se, že to řada diváku přečte „realisticky“ a bude hledat historický předobraz a ptát se, co je na tom doopravdy?

Já myslím, že historické filmy nejsou o nic méně fikcí než vyfabulované příběhy. Vždyť je to iluze myslet si, že můžeme nějaký historický děj smrsknout do pár hodin, pospojovat různé věci nějakou linkou a předstírat, že takhle to doopravdy bylo. Podobně také životopisné filmy jsou z podstaty manipulací. Dávám přednost žánrovému pohledu. Takže Rédl je především detektivka.

Ale když tam zabudujete některé historické postavy nebo události, tak přirozeně v lidech vzbudíte otázky, co dalšího na tom bylo „pravdivé“? Zda tady rejdivly spolky estébáků, kteří obchodovali se zbraněmi a pomáhal jim přítom Lorenc...

To chápu, ale trvám na tom, že ta postava není Lorenc, ale Ferenc. A dále na tom, že platí zásadní historické obrysy a souvislosti, tedy že na začátku 90. let tady byly předpoklady pro nemorální kšefty, na kterých vybudovala své podnikání celá generace bývalých estébáků. To je realita a tu náš seriál zobrazuje myslím přesně. Detaily a postavy jsou samozřejmě fiktivní.

Neodpustím si jedno podezření. Postava toho tajemného mladého šéfa, absolventa institutu v Moskvě, může připomínat současného českého premiéra v mladých letech...

Myslíte? Babiš ale nemá moskevskou školu. A já to začal psát v době, když v politice teprve začínal. Ne, na něj jsem nemyslel. Spíš je to postava, která má blíž k lidem, ze kterých vznikla investiční skupina Penta, ta byla složená z lidí, kteří měli každý někde nějakého vlivného strýčka.

Můžeme si ale představovat, že podobným způsobem vznikal prvotní kapitál, který pak lidi jako Babiš vynesl až tam, kde jsou dnes.

Ano, ale já bych řekl, že jejich největším kapitálem bylo, že byli zorientovaní. Žili v úplně jiném světě, než žili lidi, jako byl třeba režisér Hřebejk, se kterým jsme o tom často mluvili. Pro ně, pro lidi na FAMU, bylo fantastické, že se otevřely hranice, že mohli cestovat. Ale lidé ze zahraničního obchodu tohle měli už dávno za sebou, oni věděli, jak to ve světě chodí a s kým v tom světě mluvit. V tom se jim nikdo nemohl rovnat, disidenti už vůbec ne. Oni hned věděli, kde v Rakousku koupit elektroniku, za kolik ji tady prodat, věděli, jak kde nakoupit staré počítače a jak na tom vydělat.

Ano, často to byli takoví inteligentnější veksláci, kteří mohli být s StB nějak propojeni. A myslíte, že lidé jako Lorenc se k nim dostali ex post?

Nemyslím, že to bylo úplně oddělené. Tehdy vznikaly nejrůznější aliance. Třeba polistopadové tajné služby se skládaly z lidí, kteří jednak prošli prověrkami, většinou to byli lidé, kteří se zabývali nepolitickými odbornými věcmi, pak tam byli rehabilitovaní osmašedesátníci, kteří ovšem často měli za sebou velmi problematická padesátá léta, a zajímavou skupinu představovali „svetrikáři“.

Prosím?

To je termín, který tuším používá ve své knize bývalý slovenský ministr vnitra Vladimír Palko. To byli lidi, kteří přišli z disentu nebo undergroundu, v Čechách se říká máničky. Oni často nosili takové vytahané svetry, pak pomalu přecházeli na obleky. Ti ostatní na ně hleděli jako na exoty. V našem seriálu je scéna, kdy Rédl mezi ně přijede a oni pořádají turnaj v nohejbale. To se opravdu stalo. Byl to takový team building...

To byl v undergroundu oblíbený sport... Nebyla ale podobně „pestrá“ i StB před rokem 1989? Byli tam jistě „běžní“ estébáci, kteří sledovali, otravovali a i týrali lidi za jejich názory, ale byli tam také špióni a agenti, kteří měli pocit, možná i oprávněný, že pracují pro stát.

Ano, tomu určitě věřili, že to dělali pro stát. A Lorenc nepochybně byl tento případ. On věřil tomu, že byl voják, který má za úkol sloužit, tak to taky bral. Neřešil, jestli je to spravedlivé, nebo ne. Sloužil prostě státu. Museli si to nějak omluvit.

Setkal jste se s ním někdy osobně?

Ne.

A jakou má pověst na Slovensku?

Když jsem na scénáři začal pracovat, tak Slovenskem otřásala kauza Gorila. Tehdy se mluvilo o tom, že v ní má Lorenc prsty. Tam šlo, pokud si pamatujete, o to, že šéf Penty si zval politiky do svého konspiračního bytu, kde s nimi domlouval různé kšefty. A když se to provalilo, tak Penta hledala způsob, jak z toho ven, a v tom jim údajně pomohl Lorenc, který vymyslel způsob, jak do toho namočit všechny ostatní, takže vlastně nikdo nebude chtít to řešit. Prostě Lorenc měl být ten tajemný pán v pozadí. Jestli je to pravda, to nejsem schopen posoudit. Oficiálně Lorenc dělal pro Pentu bezpečnostní konzultace. To je jedna věc. Druhá je, že ho lidé znají jako takového staršího pána, jak ve vilové čtvrti pod Slavínem venčí pejska.

Vy jste z Bratislavy?

Ne, od Popradu.

Zpod Tatier... Ale ještě k tomu seriálu. Je vlastně zajímavé, když o letech, které si generace, jako je režisér Hřebejk, dobře pamatuje, napíše scénář člověk, kterému bylo tehdy pět let. Je to dobré v tom, že má odstup, zároveň někomu, kdo to zažil, může jeho pohled připadat strašně ponurý. Protože ona to byla také doba velké euforie, pořád ještě radosti ze svobody a vděčnosti za ni.

To úplně chápu a jsem si toho vědom. Ale náš film taky není nějakým komplexním obrazem té doby. Je to především detektivka a thriller. Tak můj scénář myslím i v České televizi brali: že je to prostě jiný pohled. A k tomu, co říkáte. Já jsem z východního Slovenska a tam se přece jen lidi na rok 1989 dívali trochu skeptičtěji. Opravdu tam nastaly velké problémy a lidi přicházeli o práci. Vím to od svých rodičů. Bylo jim třicet, měli rozestavěný barák a najednou se museli bát o práci o budoucnost. Původně jsme z obce Vernár, to je asi patnáct kilometrů na jih od Popradu, a na druhé straně kopce je Telgárt, to je dědina, odkud pochází Mikuláš Černák, šéf slovenského podsvětí. K realitě mého dětství patřily uřezané hlavy na kapotě a trupy lidí bez hlav. Myslím, že euforie a ponurost mohou fungovat vedle sebe. Ani jeden z těch pohledů není falešný.

Ano, zvěřinec se vypustil a hnus se provalil. Ve vašem seriálu je představuje ta dvojice zabijáků.

O těch časech jsem mluvil s Dominikem Dánem, on byl původně kriminalista v oddělení vražd a mluvil o té době jako o časech obrovského růstu kriminality, ale to by ještě nebylo nejhorší. Tím bylo, že úplně padla autorita policie nebo vůbec státu. Najednou si každý kriminálník mohl dělat z policajta srandu, vůbec ho nerespektoval, byla to pro něj směšná postava.

To byla také reakce na tu nenormalitu před rokem 1989. Ale ještě se zeptám na postavu Rédra. Alfred Redl byl špion v rakouské armádě, známý díky slavného filmu Istvána Szabóa. Co má společného s vaším Rédlem – vedle homosexuality a sebevraždy? Proč ta zvláštní volba?

Jedna věc je možná důležitá pro pochopení celého seriálu. Původně jsem to psal jako šestidílný seriál pro padesát pět minut, jenže v ČT řekli Bereme to, ale chceme to do hlavního času na neděli, tedy osmdesátiminutové díly. Tak jsem to začal přepisovat, čímž se mi nějaké dějové linie posunuly a musel jsem víc škrtnat. Především v linii soukromého Rédlova života. Možná že to je pak trochu nesrozumitelné.

Chandlerovy detektivky taky nejsou právě srozumitelné. Nahrazuje to ale styl. Ale s dovolením se znovu zeptám na tu inspiraci plukovníkem Redlem.

Já jsem úplně původně měl takový nápad, že adaptuji případ Alfreda Redla pro poměry v devadesátých letech. To bylo na začátku. Pak to procházelo různými proměnami, ale ten motiv homosexuality tam zůstal, protože mi to připadalo nosné a správné. Myslím, že ta chvíle, kdy divák zjistí, že Rédl je homosexuál, je silná a funguje. Vytvoří další rozměr té postavy a obohatí ji. Připouštím, že tam možná někoho ruší ta linie Rédlovy minulosti, která je vyložena poněkud nejasně a někoho může zmást.

Co je podle vás důležitější a pro vás přednější? Napětí, nebo obsah?

Pro mě je nejdůležitější, aby to fungovalo. Aby divák byl vtažen a zaujat a chtěl jít s postavami dál. Jako scenárista jsem přesvědčen, že platí žánrová pravidla. Že napětí se vytváří tím, že stoupají sázky. Teď mi jde o kariéru, teď jde o život někoho blízkého, teď jde o vlastní pověst, nakonec jde o vlastní život. To je kánon. A ten je dobře dodržovat.

URL| <http://echoprime.cz/a/SqjAC>

Protesty v Paříži

8.12.2018 ČRo Plus str. 01 17:10 Den podle...

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Dobrý den, dámy a pánové. Co vás čeká? Jak probíhají dnešní ostře sledované protesty hnutí žlutých vest v Paříži? V akci je 8 tisíc policistů a dalších 90 tisíc v pohotovosti po celé Francii. Za jakých okolností Slovensko vyhostilo ruského špiona poprvé od roku 2004? Jak vypadá současná debata o sporných člancích 11 a 13 evropské směrnice o autorských právech na internetu v Evropském parlamentu? Proč se stále zvětšuje propast mezi mladými lidmi a seniory, kterým hrozí izolace? A jak mohou pomoci Senior Pointy? Co se dnes řešilo na Valné hromadě Obce spisovatelů? A jak úspěšné jsou prozatím aktuální vesmírné mise Číny a Spojených států? Právě těmto otázkám se budu se svými hosty věnovat v následujících padesáti minutách. Přeji vám všem příjemný poslech. Protesty proti rostoucím životním nákladům v Paříži provázejí i tento víkend násilnosti. Prozatím 55 lidí bylo zraněno, včetně 3 policistů. Přes 600 demonstrujících bylo zadrženo. Po celé Francii protestuje zhruba 31 tisíc lidí. Situace je napjatá mimo jiné v Marseille, tam i jinde také skončily stovky lidí ve vazbě. Podle francouzské vlády na protestním hnutí tak zvaných "žlutých vest" parazitují agresivní radikálové. Český rozhlas má v Paříži zvláštního zpravodaje, Martina Baluchu. Dobrý den, Martine.

Martin BALUCHA, redaktor

Dobrý den.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Tak, kde právě teď jste a jak to tam vypadá?

Martin BALUCHA, redaktor

Já jsem teď v horní části Champs-Élysées, těsně pod Vítězným obloukem. Desítky demonstrantů tady před malou chvilkou poklekly před zásahovými jednotkami a daly ruce za hlavu. Touto pozicí tak připomněly události z minulých dnů. Policisté totiž ve městě Mantes-la-Jolie zadrželi při protestech několik desítek studentů a nechali je právě v této pozici pokleknout s rukama za hlavou. Tyto záběry se pak rozšířily na sociálních sítích a taky v médiích a místních televizích.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Martine, kde v Paříži byla situace nejhorší? A dá se říci, že těch policistů je vlastně víc než demonstrujících?

Martin BALUCHA, redaktor

V Paříži se demonstruje hned na několika místech. Z Plaza de la Nación odpoledne vyrazil průvod proti znečišťování ovzduší a taky proti klimatickým změnám. Teď už jsou tito demonstranti na Náměstí republiky. Přeci jen... Demonstrace tady v Paříži byly odpoledne asi na Champs-Élysées, byly tady slyšet výbuchy petard a dělobuchů. Demonstranti na policisty házeli světlice a taky dýmavnice. Zásahové jednotky se zase bránily obuškami a slzným plynem. Jestli ale bylo víc policistů než demonstrantů, to je skutečně těžké říct. Když jsem se tady ale bavil s demonstranty, tak mi řekli, že skutečně ta situace dnes byla o poznání lepší než minulý týden, a to i přes to, že ty scény místy připomínaly spíše revoluci než poklidný protest.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

A, pardon, lepší v jakém smyslu?

Martin BALUCHA, redaktor

No, lepší, že se tak nerabovalo. Je pravda, že tady na Champs-Élysées demonstranti doslova odervali několik dřevěných desek, které bránily průchod do jedné z místních bank. Ale to je tak asi všechno. Nemám úplně přehled o celé situaci v Paříži, ale co jsem se tak bavil s demonstranty, opravdu minulý týden to bylo podstatně agresivnější ze strany demonstrantů a pak následně ze strany policistů.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Rozumím. Čili, dá se, Martine, říci, že mimo ta exponovaná místa se život v Paříži, řekněme až na zrušená divadelní představení, odložená fotbalová utkání a zavřená památky, že se ten život příliš nezměnil, anebo ty nepokoje opravdu citelně zasáhly do života celé francouzské metropole?

Martin BALUCHA, redaktor

Já bych řekl, že ty protesty přeci jen citelně zasáhly do života Pařížanů, ale taky turistů. Museli se připravit na to, že v Paříži byla výraznou měrou zkomplikovaná doprava. Nejezdilo metro na řadách linek, když jsem se sem dostával k Vítěznému oblouku, tak opravdu tři zastávky před tím se vůz metro zastavilo a už se muselo dál pěšky. Takže na tyto události, nebo na toto omezení se Pařížané sice mohli připravit, nicméně museli počítat s dalšími dopravními komplikacemi. Stejně tak turisté nemohli počítat s tím, že se dostanou na památky, které jsou běžně otevřené, a to nejen zmíněnou Eifellovu věž Louvre, ale zavřená jsou další muzea. Taky malý a velký palác. Takže přeci jen ty protesty opravdu dnes zasáhly do života Francouzů, Pařížanů, ale i turistů tady.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

A vy jste měl předpokládám možnost mluvit právě s některými demonstranty? Co říkali a také vystoupil dnes za ně, za žluté vesty, někdo oficiálně?

Martin BALUCHA, redaktor

Já jsem mluvil hned s několika demonstranty oblečenými ve žlutých vestách, lidé si tu stěžují, že i když pracují, tak nemají dost peněz na jídlo a na to, aby zaplatili všechny účty a faktury. Říkají, že vláda Emmanuela Macrona příliš ustupuje velkým společnostem a nadnárodním podnikům a příliš naopak zatěžuje chudé lidi. Demonstranti tedy požadují snížení daní, naopak zvýšení důchodů a mezd. Ten nejčastější požadavek, který se tu ozýval a který lidé skandovali, byla demise prezidenta Emmanuela Macrona. Jestli někdo z demonstrantů nebo z představitelů žlutých vest vystoupil, nemám o tom informace. Nicméně, alespoň tedy dnes ne. Včera zástupci umírněného svobodného křídla žlutých vest byli u premiéra Édouarda Philippa a ještě na dnešek vyzývali demonstranty, aby protestovali v poklidu, ale dnes nikdo z těch vůdčích představitelů. Je taky nutno dodat, že to hnutí je rozštěpené, takže nemá úplně jednotné vedení, jednotného lídra.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Tolik zvláštní zpravodaj Českého rozhlasu v Paříži, Martin Balucha. Díky moc. Na slyšenou.

Martin BALUCHA, redaktor

Na slyšenou.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Měli jsme to i se zvukovými ukázkami petard, či čeho. No a u telefonu bychom teď měli mít politoložku z **fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, Elišku Tomalovou. Přeji dobrý den. Slyšíme se?

Eliška TOMALOVÁ, politoložka

Ano, slyšíme se.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Paní Tomalová, dá se říci, že ty současné nepokoje, které začali jako protest proti plánovanému zvýšení daně z pohonných hmot už kulminovaly a postupně budou spíše utíchat, anebo se tu může rýsovat nějaký dlouhodobý odpor proti současné francouzské vládě?

Eliška TOMALOVÁ, politoložka

No tak zajisté ty nepokoje vyjadřují nějaké hlubší nálady, které jsou dlouhodobějšího charakteru, dalo by se říci, že to rozdělení společnosti už bylo patrné během posledních prezidentských voleb. Jak bude dále ta situace pokračovat? Ona to není klasická krize ani revoluce dalo by se říci, je to spíše taková kontestace celkového systému a politické situace. To hnutí, jak říkal pan kolega z Paříže, nemá žádné oficiální mluvčí, kteří by naznačili, jakým způsobem dále chtějí navázat dialog s politickou reprezentací. Řekla bych, že i když ta situace vypadá velmi dramaticky, když se podíváme na obrázky z Paříže i jiných měst, tak pořád ta čísla, když je porovnáme s počtem obyvatel ve Francii, nejsou nijak alarmující. Otázka je, jestli tedy teď politická reprezentace prokáže jakousi vůli k dialogu, prokáže pochopení vlastně směrem k těm vrstvám společnosti, které se cítí odříznuty od rozhodování, a jakým způsobem se taky k situaci postaví Emmanuel Macron, který se má vyslovit až počátkem příštího týdne. A jeho vyjádření v podstatě očekává celá Francie. On doteď nechával situaci především na premiérovi Édouardu Philippovi v souladu s tím, že tedy premiér je ten ve Francii, kdo řídí ty vnitřní záležitosti země, ale Emmanuel Macron nadále zůstává tím hlavním symbolem systému, symbolem Francie a uvidíme tedy, jak se k situaci postaví on.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Ja na vás navážu. Francouzský prezident Macron se má vyjádřit až po víkend. On teď mlčí. Povězte, do jaké míry ty nepokoje vůbec ohrožují jeho pozici? Na jednu stranu protestujícím ustoupil, ceny benzínu se nezvýší, ale jak zaznělo od kolegy Baluchy, demonstranti požadují jeho demisi. Je takového něco představitelné, nebo ne?

Eliška TOMALOVÁ, politoložka

No jeho situace není úplně silná, když se podíváte na preference. A já bych si troufala říci, že on sám asi z pozice ustupovat nebude, on nadále má tedy ambice velké, které směřují nejenom tedy dovnitř do Francie, ale dívá se i dopředu do evropských voleb v květnu 2019. Pravděpodobným scénářem by mohlo být, že odepíše premiéra a že dojde, stejně tak, jak se ve Francii dělo v minulých letech, k jakýmsi změnám v rámci francouzské vlády.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Když se ještě vrátím vůbec k té sociální rovině a popisu celého toho zápasu, nebo těch protestů, zajímá mě, na kolik jsou ty nepokoje projevem skutečně objektivních sociálních problémů ve Francii? A z druhého pólu, do jaké míry mají pravdu francouzští ministři, když tvrdí, že na tomto hnutí tak zvaných "žlutých vest" parazitují agresivní radikálové, a k tomu bych dodala, kteří tady možná budou v jistém smyslu vždycky?

Eliška TOMALOVÁ, politoložka

V tom máte jistě pravdu. Je jasné, že při demonstracích se nabalují i jisté skupiny obyvatelstva, které prostě chtějí protestovat. Určitě i takových nálad využívají zástupci extrémistických stran, nebo radikálních hnutí zprava i zleva. Už jsem slyšela minulý týden i vystoupení Le Penové, která se okamžitě přihlásila tedy ke žlutým vestám. Nicméně, ptáte-li se na ten reálný základ protestů, tak je zcela bez diskuze, že ve Francii je extrémní zdanění obyvatelstva a že zejména tedy nižší a střední vrstvy, malé a střední podniky toto zdanění silně pocítují. Takže určitý ekonomický a sociální základ tady jistě bude, a proto si myslím, že je důležité opravdu ze strany politické scény naznačit, že je jim, těmto hlasům nasloucháno, protože jestli ve Francii něco dlouhodobě nefunguje, tak je to propojení tady mezi těmi vyššími patry politické reprezentace a francouzskou společností. Konkrétně Macron je tedy vnímán jako politik, který opravdu nemá blízko k běžným Francouzům.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

A ještě jedna věc k situaci, ve Francii se dnes na Twitteru vyjádřil také americký prezident Donald Trump, který dal nepokoje do souvislosti s pařížskou klimatickou dohodou. On tam dnes probíhal v Paříži, nebo probíhá ještě právě pochod v souvislosti s pařížskou dohodou. Ta podle něj, podle Trumpa, nefunguje, narážel právě na zamýšlené zvýšení daní z pohonných hmot, od kterého ale vláda ustoupila. Má americký prezident pravdu? Chtěly úřady daň zvednout čistě z ekologických důvodů, nebo ne?

Eliška TOMALOVÁ, politoložka

Já, nespatriji tam pouze ekologické důvody. Je pravda, že ve francouzském rozpočtu chybí peníze, a tohle byl jeden ze způsobů, jak tedy danou situaci zlepšit. Takže určitě to má dvě roviny. Jedna rovina je čistě ekonomická, vnitrofrancouzská, kdy tedy zvýšení daní pohonných hmot by pomohlo francouzskému rozpočtu, druhá rovina je ta mezinárodní, kdy Francie nechce ustoupit z pozice, kdy určuje tedy agendu klimatických změn a kdy se snaží být jakousi normativní mocností, která bude posouvat, posouvat tedy ekologické smýšlení z globálního hlediska. Takže já bych řekla ekonomický základ tam je, nicméně ty globální ambice tam zůstávají.

Lucie VOPÁLENSKÁ, moderátorka

Říká politoložka z Univerzity Karlovy Eliška Tomalová. Moc vám děkuji za váš čas a za vysvětlení. Na slyšenou.

Eliška TOMALOVÁ, politoložka

Děkuji, na shledanou.

Státní úřad pro jadernou bezpečnost: Verifikace v oblasti nešíření jaderných zbraní a zákazu chemických zbraní

9.12.2018 politicke-listy.cz str. 00

5. prosince 2018 proběhla na půdě Univerzity Karlovy přednáška pro studenty oboru Bezpečnostní studia z **Fakulty sociálních věd** UK.

Přednáška se konala v rámci předmětu Politics of Nuclear (non) Proliferation. Tématem přednášky bylo provádění mezinárodních inspekcí v oblasti kontroly nešíření jaderných zbraní a zákazu zbraní chemických. Domácím i zahraničním studentům byly poskytnuty informace na základě praktických zkušeností z mezinárodních inspekcí a spolupráce s mezinárodními institucemi. Jmenovitě jsou to pro oblast jaderných zbraní - Mezinárodní agentura pro atomovou energii (IAEA) a pro oblast zbraní chemických - Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW).

Osvětová a lektorská činnost je dlouhodobě jednou z priorit OKN ZHN a věříme, že spolupráce s **FSV UK** i dalšími vzdělávacími institucemi bude úspěšně rozvíjena i v budoucnu, což umožní rozšířit řady bezpečnostních expertů orientujících se v problematice nešíření jaderných zbraní a povede k povznesení povědomí o této problematice i v rámci veřejnosti.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?goto=183202-statni-urad-pro-jadernou-bezpecnost--verifikace-v-oblasti-nesireni-jadernych-zbrani-a-zakazu-chemicky-zbrani.html>

Euforie a ponuřost patřily k sobě

9.12.2018 echo24.cz str. 00

Jiří Peňás

Ještě ani neskončil poslední díl seriálu ČT Rédl, a už se neslo prostorem, že jde snad o nejlepší politickou krimi, která v Česku vznikla. Režisér Jan Hřebejk vytvořil sugestivní obraz začátku 90. let, kdy se se svobodou také vyvalil kal a hnus. Proti němu se snaží postavit osamělý a smutný prokurátor Rédl, který přitom není černobílý hrdina. Tak jak to má rád jeho tvůrce, mladý scenárista Miro Šifra.

Jedna z výrazných postav vašeho seriálu byl generál Ferenc, který nezapře inspiraci skutečným generálem StB Alojzem Lorencem. Shodou okolností způsobil v minulých dnech jistý rozruch jeho fyzický výskyt na **Fakultě sociálních věd** UK v Praze, kam si ho pozvali na besedu. Po třiceti letech tento starý muž vzbuzuje pozornost. A proč u vás?

Mě zajímají postavy, které nejsou černobílé. A Lorenc opravdu není černobílý. Já jsem k němu vlastně poprvé přišel při filmové adaptaci knihy Dominika Dána Rudý kapitán, to je na Slovensku fenomén, prodalo se jí snad statisíce, a ta se odehrává ve stejné době a řeší podobné téma. A mě to přivedlo k zájmu o generála Lorence, tak jsem o něm začal shánět materiály, přečetl jsem jeho paměti a tam mě zaujalo, jak on sám sebe vidí a jak se snaží vysvětlit svou roli v StB a vůbec v komunistickém systému. Pro něho je typické, jak je vlastně sám se sebou spokojený a jak dovede svou roli sám před sebou obhájit. Je to typ velmi inteligentního technokrata, kterému ale jako by úplně chyběla sociální inteligence a empatie. Taky jsem studoval jeho spisy z procesu, který proti němu vedl začátkem 90. let vojenský soud. A tam je ještě další vrstva jeho osobnosti, najdeme tam třeba velmi pokorné dopisy ministrovi, kde žádá, aby mohl zůstat ve státních službách, že si nedovede nic jiného představit. Nebo v jiném dopise píše, v jaké je těžké situaci, že má „chorú mamu“ a že se o ni musí starat. Tam se najednou objeví úplně jiná podoba sebevědomého Lorence, jak ho známe ze současnosti, je to spíš vystrašený člověk, kterého listopad 1989 zastihl jako člověka, který se výrazně bál o svou budoucnost.

Což poněkud narušuje představu o tom, že špičkoví estébáci byli na změny připraveni.

To je myslím mýtus. Alojz Lorenc patřil do generace lidí, kteří byli koncem 80. let na vrcholu kariéry, byli zkušení, měli dobré pozice – a najednou to skončilo. A oni nechápali proč a nevěděli, co budou dělat dál. Upřímně řečeno, na jejich místě bych taky nezůstal sedět doma se založenými rukama. Dneska jsou někteří z nich miliardáři, ale jiní tak moc neuspěli a jsou z nich zatrpklí důchodci. V roce 1990 ale nebylo nic jisté.

Takže nevěříte, že tady byla nějaká generální konspirace, nějaký velký plán, kterého se lidé jako Lorenc účastnili?

Ne, sice nejsem historik, ale podle toho, co jsem se o tom snažil zjistit, je to hloupost. Sám Lorenc se vnímal před rokem 1989 sice jako perestrojkový člověk, chtěl nějakou změnu, ale s tím, jak rychle se režim zhroutil, podle mě nepočítal. Mám třeba kopii jeho poznámkového sešitu z listopadu 1989. A tam je třeba poznámka, že je nutné napsat úvodník do Rudého práva. To nevypadá úplně na konspirační plány. Spíš, že ho to úplně překvapilo. Když se pak dostal do vězení, pociťoval to jako křivdu a nespravedlnost. Ono, upřímně řečeno, to, za co ho soudili, bylo dost slabé. Za preventivní zadržování osob před demonstracemi. To sice bylo i podle komunistických zákonů nelegální, ale lze předpokládat, že kryl horší věci. Nebo za skartaci? Ta se prováděla v panickém záchvatu strachu, a vůbec ne promyšleně, tak, aby se vybraly věci, které se jednou budou hodit, jak to občas dosud někde zazní. Čili představa, že v té době běžely nějaké konspirace, je myslím vadná.

No ale nevytváří ji váš seriál Rédl? Nejde tam sice o konspiraci, ale o to, že na generála, sotva je propuštěn z vězení, už čekají staronové struktury, které kriminálními praktikami pomalu začínají ovládat stát...

To bych neřekl, že to je takhle jednoznačné. Spíš se zdá, že generál, když vyjde ven, tak se k těm kšeftům dostane, ani vlastně neví jak. Důležitou roli tam hrál osobní kapitál a kontakty. Ti lidé se prostě znali a obraceli se na sebe. To ale neznamená, že by pokračovali v nějakém konspiračním předlistopadovém modelu. Prostě se k tomu přidali. Ale musím zdůraznit jednu věc: ten seriál je fikce, je to detektivka, není to realita, natož dokument, a postava generála díl viděli, tak se rovnou zeptám, proč to neskočí aspoň trochu happy endem? Musí Rédl spáchat sebevraždu?

Byly dva konce, dokonce si i natočily. Jeden byl, že Rédl přežije, ale tím by nebylo jasné, na jakou stranu se přidá, nemělo by to prostě závěrečnou „bodku“. Bylo by to příliš vágní. Na druhou stranu chápu, že sebevražda není úplně nejlepší scenáristický koncept. Ale ve výsledku, když jsem ty dva různé konce viděl, tak tenhle je opravdu lepší.

Neobáváte se, že to řada diváku přečte „realisticky“ a bude hledat historický předobraz a ptát se, co je na tom doopravdy?

Já myslím, že historické filmy nejsou o nic méně fikcí než vyfabulované příběhy. Vždyť je to iluze myslet si, že můžeme nějaký historický děj smrsknout do pár hodin, pospojovat různé věci nějakou linkou a předstírat, že takhle to doopravdy bylo. Podobně také životopisné filmy jsou z podstaty manipulací. Dávám přednost žánrovému pohledu. Takže Rédl je především detektivka.

Ale když tam zabudujete některé historické postavy nebo události, tak přirozeně v lidech vzbudíte otázky, co dalšího na tom bylo „pravdivé“? Zda tady rejdlily spolky estébáků, kteří obchodovali se zbraněmi a pomáhal jim přítom Lorenc...

To chápu, ale trvám na tom, že ta postava není Lorenc, ale Ferenc. A dále na tom, že platí zásadní historické obrysy a souvislosti, tedy že na začátku 90. let tady byly předpoklady pro nemorální kšefty, na kterých vybudovala své podnikání celá generace bývalých estébáků. To je realita a tu náš seriál zobrazuje myslím přesně. Detaily a postavy jsou samozřejmě fiktivní.

Neodpustím si jedno podezření. Postava toho tajemného mladého šéfa, absolventa institutu v Moskvě, může připomínat současného českého premiéra v mladých letech...

Myslíte? Babiš ale nemá moskevskou školu. A já to začal psát v době, když v politice teprve začínal. Ne, na něj jsem nemyslel. Spíš je to postava, která má blíž k lidem, ze kterých vznikla investiční skupina Penta, ta byla složená z lidí, kteří měli každý někde nějakého vlivného strýčka.

Můžeme si ale představit, že podobným způsobem vznikl prvotní kapitál, který pak lidi jako Babiš vynesl až tam, kde jsou dnes.

Ano, ale já bych řekl, že jejich největším kapitálem bylo, že byli zorientovaní. Žili v úplně jiném světě, než žili lidi, jako byl třeba režisér Hřebejk, se kterým jsme o tom často mluvili. Pro ně, pro lidi na FAMU, bylo fantastické, že se otevřely hranice, že mohli cestovat. Ale lidé ze zahraničního obchodu tohle měli už dávno za sebou, oni věděli, jak to ve světě chodí a s kým v tom světě mluvit. V tom se jim nikdo nemohl rovnat, disidenti už vůbec ne. Oni hned věděli, kde v Rakousku koupit elektroniku, za kolik ji tady prodat, věděli, jak kde nakoupit staré počítače a jak na tom vydělat.

Ano, často to byli takoví inteligentnější veksláci, kteří mohli být s StB nějak propojeni. A myslíte, že lidé jako Lorenc se k nim dostali ex post?

Nemyslím, že to bylo úplně oddělené. Tehdy vznikaly nejrůznější aliance. Třeba polistopadové tajné služby se skládaly z lidí, kteří jednak prošli prověrkami, většinou to byli lidé, kteří se zabývali nepolitickými odbornými věcmi, pak tam byli rehabilitovaní osmašedesátníci, kteří ovšem často měli za sebou velmi problematická padesátá léta, a zajímavou skupinu představovali „svetrikáři“.

Prosím? To je termín, který tuším používá ve své knize bývalý slovenský ministr vnitra Vladimír Palko. To byli lidi, kteří přišli z disentu nebo undergroundu, v Čechách se říká máničky. Oni často nosili takové vytahané svetry, pak pomalu přecházeli na obleky. Ti ostatní na ně hleděli jako na exoty. V našem seriálu je scéna, kdy Rédl mezi ně přijede a oni pořádají turnaj v nohejbale. To se opravdu stalo. Byl to takový team building...

To byl v undergroundu oblíbený sport... Nebyla ale podobně „pestrá“ i StB před rokem 1989? Byli tam jistě „běžní“ estébáci, kteří sledovali, otravovali a i týrali lidi za jejich názory, ale byli tam také špioni a agenti, kteří měli pocit, možná i oprávněný, že pracují pro stát.

Ano, tomu určitě věřili, že to dělali pro stát. A Lorenc nepochybně byl tento případ. On věřil tomu, že byl voják, který má za úkol sloužit, tak to taky bral. Neřešil, jestli je to spravedlivé, nebo ne. Sloužil prostě státu. Museli si to nějak omluvit.

Setkal jste se s ním někdy osobně?

URL| <https://www.echo24.cz/a/SqjAC/euforie-a-ponurost-patrily-ksobe>

Euforie a ponurost patřily k sobě, říká scenárista seriálu Rédl

9.12.2018 echo24.cz str. 00 **Názory, Domov, Krátké zprávy, Týdeník**
Jiří Peňás

Ještě ani neskončil poslední díl seriálu ČT Rédl, a už se neslo prostorem, že jde snad o nejlepší politickou krimi, která v Česku vznikla. Režisér Jan Hřebejk vytvořil sugestivní obraz začátku 90. let, kdy se se svobodou také vyvalil kal a hnus. Proti němu se snaží postavit osamělý a smutný prokurátor Rédl, který přitom není černobílý hrdina. Tak jak to má rád jeho tvůrce, mladý scenárista Miro Šifra.

Jedna z výrazných postav vašeho seriálu byl generál Ferenc, který nezapře inspiraci skutečným generálem StB Alojzem Lorencem. Shodou okolností způsobil v minulých dnech jistý rozruch jeho fyzický výskyt na **Fakultě sociálních věd** UK v Praze, kam si ho pozvali na besedu. Po třiceti letech tento starý muž vzbuzuje pozornost. A proč u vás?

Mě zajímají postavy, které nejsou černobílé. A Lorenc opravdu není černobílý. Já jsem k němu vlastně poprvé přišel při filmové adaptaci knihy Dominika Dána Rudý kapitán, to je na Slovensku fenomén, prodalo se jí snad statisíce, a ta se odehrává ve stejné době a řeší podobné téma. A mě to přivedlo k zájmu o generála Lorence, tak jsem o něm začal shánět materiály, přečetl jsem jeho paměti a tam mě zaujalo, jak on sám sebe vidí a jak se snaží vysvětlit svou roli v StB a vůbec v komunistickém systému. Pro něho je typické, jak je vlastně sám se sebou spokojený a jak dovede svou roli sám před sebou obhájit. Je to typ velmi inteligentního technokrata, kterému ale jako by úplně chyběla sociální inteligence a empatie. Taky jsem studoval jeho spisy z procesu, který proti němu vedl začátkem 90. let vojenský soud. A tam je ještě další vrstva jeho osobnosti, najdeme tam třeba velmi pokorné dopisy ministroví, kde žádá, aby mohl zůstat ve státních službách, že si nedovede nic jiného představit. Nebo v jiném dopise píše, v jaké je těžké situaci, že má „chorou mamu“ a že se o ni musí starat. Tam se najednou objeví úplně jiná podoba sebevědomého Lorence, jak ho známe ze současnosti, je to spíš vystrašený člověk, kterého listopad 1989 zastihl jako člověka, který se výrazně bál o svou budoucnost.

Což poněkud narušuje představu o tom, že špičkoví estébáci byli na změny připraveni.

To je myslím mýtus. Alojz Lorenc patřil do generace lidí, kteří byli koncem 80. let na vrcholu kariéry, byli zkušení, měli dobré pozice – a najednou to skončilo. A oni nechápali proč a nevěděli, co budou dělat dál. Upřímně řečeno, na jejich místě bych taky nezůstal sedět doma se založenými rukama. Dneska jsou někteří z nich miliardáři, ale jiní tak moc neuspěli a jsou z nich zatrpklí důchodci. V roce 1990 ale nebylo nic jisté.

Takže nevěříte, že tady byla nějaká generální konspirace, nějaký velký plán, kterého se lidé jako Lorenc účastnili?

Ne, sice nejsem historik, ale podle toho, co jsem se o tom snažil zjistit, je to hloupost. Sám Lorenc se vnímal před rokem 1989 sice jako perestrojkový člověk, chtěl nějakou změnu, ale s tím, jak rychle se režim zhroutil, podle mě nepočítal. Mám třeba kopii jeho poznámkového sešitu z listopadu 1989. A tam je třeba poznámka, že je nutné napsat úvodník do Rudého práva. To nevypadá úplně na konspirační plány. Spíš, že ho to úplně překvapilo. Když se pak dostal do vězení, pociťoval to jako křivdu a nespravedlnost. Ono, upřímně řečeno, to, za co ho soudili, bylo dost slabé. Za preventivní zadržování osob před demonstracemi. To sice bylo i podle komunistických zákonů nelegální, ale lze předpokládat, že kryl horší věci. Nebo za skartaci? Ta se prováděla v

panickém záchvatu strachu, a vůbec ne promyšleně, tak, aby se vybraly věci, které se jednou budou hodit, jak to občas dosud někde zazní. Čili představa, že v té době běžely nějaké konspirace, je myslím vadná.

No ale nevytváří ji váš seriál Rédl? Nejde tam sice o konspiraci, ale o to, že na generála, sotva je propuštěn z vězení, už čekají staronové struktury, které kriminálními praktikami pomalu začínají ovládat stát...

To bych neřekl, že to je takhle jednoznačné. Spíš se zdá, že generál, když vyjde ven, tak se k těm kšeftům dostane, ani vlastně neví jak. Důležitou roli tam hrál osobní kapitál a kontakty. Ti lidé se prostě znali a obraceli se na sebe. To ale neznamena, že by pokračovali v nějakém konspiračním předlistopadovém modelu. Prostě se k tomu přidali. Ale musím zdůraznit jednu věc: ten seriál je fikce, je to detektivka, není to realita, natož dokument, a postava generála se jmenuje Ferenc, nikoli Lorenc.

Diváci už čtvrtý závěrečný díl viděli, tak se rovnou zeptám, proč to neskočí aspoň trochu happy endem? Musí Rédl spáchat sebevraždu?

Byly dva konce, dokonce si i natočily. Jeden byl, že Rédl přežije, ale tím by nebylo jasné, na jakou stranu se přidá, nemělo by to prostě závěrečnou „bodku“. Bylo by to příliš vágní. Na druhou stranu chápu, že sebevražda není úplně nejlepší scenáristický koncept. Ale ve výsledku, když jsem ty dva různé konce viděl, tak tenhle je opravdu lepší.

Neobáváte se, že to řada diváku přečte „realisticky“ a bude hledat historický předobraz a ptát se, co je na tom doopravdy?

Já myslím, že historické filmy nejsou o nic méně fikcí než vyfabulované příběhy. Vždyť je to iluze myslet si, že můžeme nějaký historický děj smrsknout do pár hodin, pospojovat různé věci nějakou linkou a předstírat, že takhle to doopravdy bylo. Podobně také životopisné filmy jsou z podstaty manipulací. Dávám přednost žánrovému pohledu. Takže Rédl je především detektivka.

Ale když tam zabudujete některé historické postavy nebo události, tak přirozeně v lidech vzbudíte otázky, co dalšího na tom bylo „pravdivé“? Zda tady rejdivy spolky estébáků, kteří obchodovali se zbraněmi a pomáhal jim přítom Lorenc...

To chápu, ale trvám na tom, že ta postava není Lorenc, ale Ferenc. A dále na tom, že platí zásadní historické obrysy a souvislosti, tedy že na začátku 90. let tady byly předpoklady pro nemorální kšefty, na kterých vybudovala své podnikání celá generace bývalých estébáků. To je realita a tu náš seriál zobrazuje myslím přesně. Detaily a postavy jsou samozřejmě fiktivní.

Neodpustím si jedno podezření. Postava toho tajemného mladého šéfa, absolventa institutu v Moskvě, může připomínat současného českého premiéra v mladých letech...

Myslíte? Babiš ale nemá moskevskou školu. A já to začal psát v době, když v politice teprve začínal. Ne, na něj jsem nemyslel. Spíš je to postava, která má blíž k lidem, ze kterých vznikla investiční skupina Penta, ta byla složená z lidí, kteří měli každý někde nějakého vlivného strýčka.

Můžeme si ale představovat, že podobným způsobem vznikal prvotní kapitál, který pak lidi jako Babiš vynesl až tam, kde jsou dnes.

Ano, ale já bych řekl, že jejich největším kapitálem bylo, že byli zorientovaní. Žili v úplně jiném světě, než žili lidi, jako byl třeba režisér Hřebejk, se kterým jsme o tom často mluvili. Pro ně, pro lidi na FAMU, bylo fantastické, že se otevřely hranice, že mohli cestovat. Ale lidé ze zahraničního obchodu tohle měli už dávno za sebou, oni věděli, jak to ve světě chodí a s kým v tom světě mluvit. V tom se jim nikdo nemohl rovnat, disidenti už vůbec ne. Oni hned věděli, kde v Rakousku koupit elektroniku, za kolik ji tady prodat, věděli, jak kde nakoupit staré počítače a jak na tom vydělat.

Ano, často to byli takoví inteligentnější veksláci, kteří mohli být s StB nějak propojeni. A myslíte, že lidé jako Lorenc se k nim dostali ex post?

Nemyslím, že to bylo úplně oddělené. Tehdy vznikaly nejrůznější aliance. Třeba polistopadové tajné služby se skládaly z lidí, kteří jednak prošli prověrkami, většinou to byli lidé, kteří se zabývali nepolitickými odbornými věcmi, pak tam byli rehabilitovaní osmašedesátníci, kteří ovšem často měli za sebou velmi problematická padesátá léta, a zajímavou skupinu představovali „svetrikáři“.

Prosím?

To je termín, který tuším používá ve své knize bývalý slovenský ministr vnitra Vladimír Palko. To byli lidi, kteří přišli z disentu nebo undergroundu, v Čechách se říká máničky. Oni často nosili takové vytahané svetry, pak pomalu přecházeli na obleky. Ti ostatní na ně hleděli jako na exoty. V našem seriálu je scéna, kdy Rédl mezi ně přijede a oni pořádají turnaj v nohejbale. To se opravdu stalo. Byl to takový team building...

To byl v undergroundu oblíbený sport... Nebyla ale podobně „pestrá“ i StB před rokem 1989? Byli tam jistě „běžní“ estébáci, kteří sledovali, otravovali a i týrali lidi za jejich názory, ale byli tam také špióni a agenti, kteří měli pocit, možná i oprávněný, že pracují pro stát.

Ano, tomu určitě věřili, že to dělali pro stát. A Lorenc nepochybně byl tento případ. On věřil tomu, že byl voják, který má za úkol sloužit, tak to taky bral. Neřešil, jestli je to spravedlivé, nebo ne. Sloužil prostě státu. Museli si to nějak omluvit.

Setkal jste se s ním někdy osobně?

Ne.

A jakou má pověst na Slovensku?

Když jsem na scénáři začal pracovat, tak Slovenskem otřásala kauza Gorila. Tehdy se mluvilo o tom, že v ní má Lorenc prsty. Tam šlo, pokud si pamatujete, o to, že šéf Penty si zval politiky do svého konspiračního bytu, kde s nimi domlouval různé kšefty. A když se to provalilo, tak Penta hledala způsob, jak z toho ven, a v tom jim údajně pomohl Lorenc, který vymyslel způsob, jak do toho namočit všechny ostatní, takže vlastně nikdo nebude chtít to řešit. Prostě Lorenc měl být ten tajemný pán v pozadí. Jestli je to pravda, to nejsem schopen posoudit. Oficiálně Lorenc dělal pro Pentu bezpečnostní konzultace. To je jedna věc. Druhá je, že ho lidé znají jako takového staršího pána, jak ve vilové čtvrti pod Slavínem venčí pejska.

Vy jste z Bratislavy?

Ne, od Popradu.

Zpod Tatier... Ale ještě k tomu seriálu. Je vlastně zajímavé, když o letech, které si generace, jako je režisér Hřebejk, dobře pamatuje, napíše scénář člověk, kterému bylo tehdy pět let. Je to dobré v tom, že má odstup, zároveň někomu, kdo to zažil, může jeho pohled připadat strašně ponurý. Protože ona to byla také doba velké euforie, pořád ještě radosti ze svobody a vděčnosti za ni.

To úplně chápu a jsem si toho vědom. Ale náš film taky není nějakým komplexním obrazem té doby. Je to především detektivka a thriller. Tak můj scénář myslím i v České televizi brali: že je to prostě jiný pohled. A k tomu, co říkáte. Já jsem z východního Slovenska a tam se přece jen lidi na rok 1989 dívali trochu skeptičtěji. Opravdu tam nastaly velké problémy a lidi přicházeli o práci. Víím to od svých rodičů. Bylo jim třicet, měli rozestavěný barák a najednou se museli bát o práci o budoucnost. Původně jsme z obce Vernár, to je asi patnáct kilometrů na jih od Popradu, a na druhé straně kopce je Telgárt, to je dědina, odkud pochází Mikuláš Černák, šéf slovenského podsvětí. K realitě mého dětství patřily uřezané hlavy na kapotě a trupy lidí bez hlav. Myslím, že euforie a ponurost mohou fungovat vedle sebe. Ani jeden z těch pohledů není falešný.

Ano, zvěřinec se vypustil a hnus se provalil. Ve vašem seriálu je představuje ta dvojice zabijáků.

O těch časech jsem mluvil s Dominikem Dánem, on byl původně kriminalista v oddělení vražd a mluvil o té době jako o časech obrovského růstu kriminality, ale to by ještě nebylo nejhorší. Tím bylo, že úplně padla autorita policie nebo vůbec státu. Najednou si každý kriminálník mohl dělat z policajta srandu, vůbec ho nerespektoval, byla to pro něj směšná postava.

To byla také reakce na tu nenormalitu před rokem 1989. Ale ještě se zeptám na postavu Rédlu. Alfred Redl byl špion v rakouské armádě, známý díky slavného filmu Istvána Szabóa. Co má společného s vaším Rédlem – vedle homosexuality a sebevraždy? Proč ta zvláštní volba?

Jedna věc je možná důležitá pro pochopení celého seriálu. Původně jsem to psal jako šestidílný seriál pro padesát pět minut, jenže v ČT řekli Bereme to, ale chceme to do hlavního času na neděli, tedy osmdesátiminutové díly. Tak jsem to začal přepisovat, čímž se mi nějaké dějové linie posunuly a musel jsem víc škrtat. Především v linii soukromého Rédlova života. Možná že to je pak trochu nesrozumitelné.

Chandlerovy detektivky taky nejsou právě srozumitelné. Nahrazuje to ale styl. Ale s dovolením se znovu zeptám na tu inspiraci plukovníkem Redlem.

Já jsem úplně původně měl takový nápad, že adaptuji případ Alfreda Redla pro poměry v devadesátých letech. To bylo na začátku. Pak to procházelo různými proměnami, ale ten motiv homosexuality tam zůstal, protože mi to připadalo nosné a správné. Myslím, že ta chvíle, kdy divák zjistí, že Rédl je homosexuál, je silná a funguje. Vytvoří další rozměr té postavy a obohatí ji. Připouštím, že tam možná někoho ruší ta linie Rédlovy minulosti, která je vyložena poněkud nejasně a někoho může zmást.

Co je podle vás důležitější a pro vás přednější? Napětí, nebo obsah?

Pro mě je nejdůležitější, aby to fungovalo. Aby divák byl vtažen a zaujat a chtěl jít s postavami dál. Jako scenárista jsem přesvědčen, že platí žánrová pravidla. Že napětí se vytváří tím, že stoupají sázky. Teď mi jde o kariéru, teď jde o život někoho blízkého, teď jde o vlastní pověst, nakonec jde o vlastní život. To je kánon. A ten je dobře dodržovat.

URL| <http://echo24.cz/a/SqjAC>

Rizikem jsou politici i nové technologie 10.12.2018 Marketing & Media str. 18 Anketa

Co v současnosti nejvíc ohrožuje veřejnoprávní média u nás?

JAN JIRÁK

Fakulta sociálních věd UK

Jediným reálným ohrožením médií veřejné služby je jejich technologická podstata – tedy fakt, že jsou to média vysílací a masová. Ta jsou sice stále silná, ale je zřejmé, že vývoj jde jiným směrem a současné společnosti vidí budoucnost v síťovém propojení, nikoliv v integraci do masy. Tohle ohrožení není ale nijak akutní, média veřejné služby jsou výkonná, sebevědomá a jejich produkce je od ostatních vysílacích médií dost zřetelně odlišuje. Jiná ohrožení nevidím. Občasné útočné výroky politiků zůstávají ve slovní rovině a médiím veřejné služby slouží k obraně před jakoukoliv (i oprávněnou) kritikou, neboť jim umožňují zaujímat pozici „kdo nás kritizuje, nahrává těm, kdo nás chtějí zničit“.

JAROMÍR VOLEK

Fakulta sociálních studií MU

Ve hře jsou tři propojené scénáře. První využije Zákon k obměně mediálních rad, které skrze volbu ředitelů loajálních dominující moci, spustí obměnu managementů. Postupně budou zvláště ze zpravodajství mizet moci nepohodlná témata a tváře. Dominovat bude pozitivní konstruktivní kritika. Větší část politicky apatického publika si toho ani nepovšimne, nabídka konzumních obsahů zůstane zachována.

Druhý „racionalizační scénář“ spojí ČRo a ČT do jedné korporace pod záminkou souboru úsporných opatření. Vše bude legitimizováno příkladem BBC. V rámci této restrukturalizace bude redukována programová nabídka a budou odejiti názorově nepohodlní zaměstnanci.

Slábnoucí sledovanost bude důvodem zrušení poplatků a napojení na státní rozpočet. Jen nálepka veřejných institucí, coby sémantická kamufláž, zůstane zachována. Třetí „orbánovský“ scénář povede k opanování celé mediální scény skrze spřízněné podnikatele, kterým budou nabídnuty nejen nové státní inzertní zdroje, ale i některé ekonomicky zajímavé programové možnosti, kterých se média veřejné služby budou nucena vzdát pod záminkou posilování jejich „veřejnoprávnosti“. Bude slábnout jejich tržní podíl i výroba a budou marginalizována.

JAN JŮN

publicista

Domnívám se, že největším nebezpečím je zasahování politické sféry, tedy politických orgánů státu, politických stran či místních samospráv, do jejich činnosti, kodifikované jako nezávislé a spravované veřejnoprávními radami podle daných pravidel. Dalším nebezpečím je, že veřejnoprávní média musejí sama dbát o svou pověst, tedy dvakrát ověřovat zprávy a jejich zdroje, zvláště v éře internetu a „fake news“ a být celkově striktně nestranná a spolehlivá.

O autorovi| Stránku připravil JAN KLIKA

Foto popis|

Levnější pohonné hmoty a jídlo. Rozhýbá korunu inflace?

10.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, EURUSD, USDCZK, inflace

Českou měnu na počátku nového týdne prověří další důležité číslo od statistiků, kteří dnes oznámí listopadovou inflaci. Dle predikce Roklen index spotřebitelských cen zpomalí meziroční růst na 1,9 a meziměsíčně klesne o 0,2 procenta. Trh čeká meziroční růst o dvě procenta a meziměsíční pokles o 0,1 procenta. Ministerstvo práce a sociálních věcí oznámí listopadovou nezaměstnanost, měla by zůstat na říjnových 2,8 procenta.

Podle ekonoma skupiny Roklen Michala Šoltése signály z domácí ekonomiky naznačují, že by inflace mohla v listopadu klesnout pod dvě procenta. Naposledy tempo růstu tuzemských cen zpomalilo pod cíl ČNB letos v dubnu.

"K slabší hodnotě za minulý měsíc by měl přispět pokles cen pohonných hmot a pravděpodobně i cen potravin. Tempo růstu cen tak zůstane daleko za očekáváním ČNB, která ve své prognóze zveřejněné na začátku listopadu pracovala s meziročním růstem 2,5 procenta. Slabší čísla však nebudou mít na měnovou politiku žádný vliv, jelikož po očištění o volatilní složky inflace se její jádrové vyjádření bude blížit hodnotě, s jakou ČNB pracuje ve své předpovědi," míní Šoltés.

Z prezentace člena bankovní rady ČNB Tomáše Holuba vyplývá, že celková se inflace začátkem příštího roku zvýší v rámci horní poloviny tolerančního pásma cíle, kde se bude nacházet i po zbytek roku 2019. Na horizontu měnové politiky, tedy na přelomu let 2019 a 2020, se shora přiblíží k 2% cíli.

Koruna minulý týden, který nabídl řadu čísel z ekonomiky, vůči euru posilovala. Ještě na počátku týdne byla lehce pod úroveň 26 korun za euro, na konci týdne byl kurz ale již pod 25,90 EURCZK.

Dnes ráno se česká měna v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,86 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,82 až 25,88 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,64 až 22,83 USDCZK.*

Dolar týden vůči euru zakončil blízko úrovně 1,1400 EURUSD, když zhruba v polovině týdne posiloval až k hranici 1,1300 EURUSD. Za oslabením byla horší než očekávaná páteční čísla z amerického trhu práce. Tamní ekonomika v listopadu mimo zemědělství vytvořila zhruba 155 tisíc nových pracovních míst, trh čekal 200 tisíc. Míra nezaměstnanosti zůstala na 3,7 procenta, což je nejnižší úroveň od roku 1969. Slabší byl také růst mezd.

Členka FOMC Lael Brainardová v pátek uvedla, že ekonomický obraz je obecně pozitivní, rizika ale rostou v zahraničí a na amerických korporátních dluhových trzích.

Šéf santlouiského Fedu James Bullard zopakoval svoji výzvu vůči centrální bance, která by si podle něj měla dát pauzu se zvyšováním úrokových sazeb.

Investory stále více trápí napětí mezi Spojenými státy a Čínou, které by mohlo postihnout americkou ekonomiku. Navzdory tomu, že prezident Donald Trump a jeho čínský protějšek se dohodli na devadesátidenním příměří. Důležitým dnem týden bude úterý, britští poslanci budou totiž hlasovat o schválení dohody o odchodu Británie z Evropské unie. Ve středu před hospodářským výborem Kongresu vystoupí šéf Fedu Jerome Powell. Ve čtvrtek pak bude jednání ECB, překvapení se nečeká.

Aktuálně se dolar vůči euru v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1428 EURUSD, dolarový index se pak nachází na hodnotě 96,51 bodu. Během dne by se kurz EURUSD měl pohybovat v rozmezí od 1,1317 do 1,1433 EURUSD.*

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společnosti Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/Sjvau/levnejsi-pohonne-hmoty-a-jidlo-rozhyba-korunu-inflace>

Digitalizace usnadní zapojení občanů do veřejného dění

10.12.2018 Respekt str. 24 Příloha - Data pro lepší Česko - Rozhovor

Michal Tošovský

Civic tech představuje nový způsob občanské participace na věcech veřejných prostřednictvím informačních technologií. Mění se forma, ale obsah zůstává. Ochota občanů zapojit se roste také s důležitostí tématu a možností něco reálně ovlivnit, říká v rozhovoru sociolog Lukáš Linek.

Na jedné straně stojí veřejné instituce a jejich političtí i nepolitičtí představitelé, na druhé jsou občané, kteří mají ambici ovlivnit jejich působení. „Práce s digitální stopou činnosti veřejných institucí může posloužit jako zpětná vazba úředníkům a politikům - pokud se k ní dostanou a zejména pokud jsou připraveni si podobné výstupy pustit k tělu,“ říká Lukáš Linek, sociolog a odborník na téma politické participace. V rozhovoru popisuje, jaké příležitosti přináší digitalizace pro zapojení občanů do veřejného dění.

Demokracii je podle Lukáše Linka možné chápat primárně jako tok informací, jde o soustavné vyjednávání. Politici se musí s voliči i mezi sebou shodnout na tom, čemu se mají věnovat. Voliči se zas následně potřebují dozvědět, co politici skutečně udělali či dělají. To se vztahuje i na úřady a veřejné instituce. Přístup k informacím je proto zásadní podmínkou fungování demokracie. Reprezentace politického zájmu, plnění programu, vyhodnocování politik - nic z toho se bez něj neobejde. „Informovanost je v demokratickém systému klíčová pro to, abych si jako občan vůbec mohl uvědomit, že je v mém zájmu chtít dosáhnout nějaké změny,“ říká Lukáš Linek.

O tom, zda se občané rozhodnou vstoupit na pole politického vyjednávání, nerozhoduje pouze dostatek informací, ale řada dalších faktorů. Jedním z nich je i vnímání politické efektivity. Tu můžeme rozlišit na vnitřní a vnější. „Vnitřní efektivita se odvozuje od toho, do jaké míry je občan přesvědčen, že je v jeho silách něco změnit. Vnější efektivitu lze naopak hodnotit podle toho, nakolik je stát (politik/úředník/instituce) schopen reagovat na podnět zdola a přijmout požadovanou změnu - jinými slovy, do jaké míry je responzivní,“ vysvětluje Linek.

Nové formy zapojení do politiky

Vstupujeme s digitalizací do nové éry politické participace občanů? Na tuto otázku je podle Linka složité odpovědět - zatím o tom neexistuje dostatek dat. Z doposud dostupných měření se zdá, že úroveň politické

participace stagnuje, přestože v posledních dvou dekadách dochází k mírným změnám. Stagnuje nebo klesá úroveň u institucionalizovaných forem politické participace jako volební účast, členství ve stranách, kandidování na veřejné funkce či kontaktování politiků. Na druhé straně vidíme nárůst u neinstitucionalizovaných forem jako etické nakupování či podepisování petic. „Objevují se i úplně nové formy politické participace spojené s internetem, například sledování profilů politiků a stran, sdílení článků na sociálních sítích, blogování, ale také internetový aktivismus spojený s využíváním zákona o svobodném přístupu k informacím či s využíváním veřejně dostupných dat k jejich analýze,“ popisuje Lukáš Linek. U všech těchto aktivit je ale příznačné, že jsou velmi vzdělanostně podmíněné - vyžadují určitou kvalifikaci, znalosti a schopnosti.

Nejvíce viditelnou formou politické participace na internetu zůstává celkem tradiční nástroj - petice; díky snadnosti sběru podpisů se stávají vcelku masovou záležitostí (viz box na další straně). Nutno přiznat, že bývají spíše neúspěšné, zřejmě i kvůli tomu, že do Senátu a Poslanecké sněmovny jich ročně putují desítky až stovky - a poslanci a senátoři jim věnují jen minimum svého času (ač jsou povinni se jimi zabývat). V případě petic podepisovaných na internetu je responzivita státu nevalná.

Zpětná vazba politikům či kontrola kampaní

Politická participace je aktivita běžných občanů zaměřená na změnu veřejných politik. Nadávání na politiku na internetu je v podstatě totéž jako klábosení v hospodě. Něco jiného je však klábosení přímo s politiky, to už za politickou participaci považovat lze. Sociální sítě, okamžitá dostupnost politiků a možnost dát jim osobní zpětnou vazbu s sebou přináší dříve nebývalý participační potenciál. „Je však otázka, nakolik jde jen o nástroj politického PR azda se politik dozví informace z vlastních veřejných profilů v podobě, která má schopnost ovlivnit jeho politické konání. Určitě se tím mění nebo prohlubují pozitivní či negativní vazby k politikům. Ve většině případů je to ale jen pěna dní,“ dodává Linek. Sociální sítě tak lze vnímat spíše jako pole, ve kterém si politici mohou ověřovat reakci veřejnosti na své potenciální kroky.

Pro hromadný sběr podnětů, jež mají směřovat ke změně politického rozhodování, se zažil pojem klikativismus (aktivismus od klávesnice, k němuž stačí pár kliknutí myši). Aby měly aktivity jednotlivců v prostředí internetu skutečný dopad, nemůže jít o pouhé organické a neorganizované klikání. Takové aktivity ale už nelze považovat za politickou participaci v tom smyslu, jak oní uvažují politologové -jde o jiné formy mobilizace občanů, které se neobejdou bez lídrů.

Přesto je dobré na ně nezapomínat. Linek vidí jejich potenciál například ve sledování volebních kampaní a nákladů na ně. Samotný nově vzniklý Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí (ÚDHPH) nemá šanci efektivně ohlídat finanční limity kampaní bez toho, aniž by se do jejich monitoringu (například množství vylepených volebních billboardů a odhad jejich nákladnosti) zapojili občané. Občanské iniciativy s podobným cílem se objevují okolo každých voleb, ale chybí jim efektivní řízení shora - zmiňovaní lídři.

Digitální stopa veřejných institucí

Samostatnou kapitolou v tomto ohledu je práce s digitální stopou veřejných institucí. V ní spatřuje Linek ohromný mobilizační potenciál. Z nedávné minulosti známe několik případů, kdy nový pohled na dostupná data měl zásadní vliv na změnu politiky. Jedním z nich je třeba protihazardní tažení občanského sdružení Brnění. Podařilo se mu zapojit lidi a sesbírat data o umístění heren, která dokazovala, že ministerstvo financí systematicky nedodržovalo vlastní vyhlášku a nechalo hazardní byznys rozrůst do neúměrné šíře. Díky kampani Brnění se povedlo prosadit nejen změnu regulace na celostátní úrovni, ale také mnohem tvrdší postup proti hernám v řadě českých a moravských měst.

Druhým příkladem je Mapa exekucí. Mediální ohlas a následné společenské pohoršení vyvolalo prosté znázornění čísel o počtu občanů v exekuci v jednotlivých obcích na mapě Česka. Následně se podařilo vytvořit i politický tlak, který vedl alespoň k nějakému zmírnění dopadu exekucí a omezení exekučního byznysu. Jak ale Lukáš Linek připomíná, podobné nástroje jsou spíše prací lídrů (či „elit“ v politologickém slova smyslu), nikoliv hromadné aktivity mnoha jednotlivých občanů. „Mobilizace pomocí dat je nesmírně důležitá. Pokud jde o státem vytvořená data prezentovaná široce srozumitelným způsobem, jsou v podstatě nezpochybnitelná a mohou posloužit jako zásadní legitimizační argument do střetu se státem o změnu veřejných politik,“ dodává Linek.

V politologickém slova smyslu lze tedy mluvit o participaci občanů na změně veřejných politik tehdy, kdy se aktivně pouští do střetu o výsledek veřejných politik. Na jedné straně je její nezbytnou podmínkou informovanost občanů, na druhé straně odpovídající odezva veřejných institucí.

Kdyby měl Lukáš Linek vybrat jeden jednoduchý nástroj, jehož použití se veřejně správně vyplatí, zvolil by participativní rozpočtování. Dlouhodobě se ukazuje, že ochota občanů zapojit se roste s tím, zda je skutečně o co hrát. I když většina podobných iniciativ samospráv umožňuje rozhodovat jen o velmi malé části rozpočtu,

možnost skutečně něco ovlivnit dle vlastní představy (v konfrontaci s představou jiných) má schopnost vtáhnout lidi do politiky a přináší dlouhodobější participační efekt. Prokázalo se například, že v obcích, které umožňují občanům spolurozhodovat o využití rozpočtu, roste ochota lidí chodit k volbám. A to už se vyplatí.

Lukáš Linek

Doc. PhDr. Lukáš Linek, Ph. D., pracuje v Sociologickém ústavu Akademie věd ČR. Vystudoval politickou a ekonomickou sociologii na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. V monografii Zrazení snu? (2010) analyzoval změny v postojích českých občanů k politice, politickému režimu a jeho institucím. V roce 2013 vydal knihu Kam se ztratili voliči?, v níž vysvětloval pokles volební účasti v Česku. Je spoluautorem studie Občanství a politická participace v České republice, která vyšla letos na jaře v Nakladatelství Slon.

Petiční akce

V letošním roce došlo k několika významným petičním akcím, jejichž dosah byl možný pouze díky možnostem masivního šíření informací prostřednictvím internetu. - Milion chviliek pro demokracii. Petice vznikla jako reakce na povolební vyjednávání Andreje Babiše a na obavu, kam až je ve své populistické politice schopen zajít. Petice měla především za cíl připomenout mu jeho předvolební slib, že „bude podporovat a rozvíjet demokracii v ČR“. Ke konci října 2018 ji podepsalo 265 816 občanů. - Zachraňme lesy. Součástí kampaně Hnutí Duha, která reaguje na neutěšený stav českých lesů a na rizika spojená se současnými pravidly lesního hospodářství, je i petice. Na začátku listopadu 2018 je pod ní podepsáno 19 086 signatářů. Statisícové petice nebyly výjimkou ani v minulosti - namátkou třeba petice, která požadovala uzákonění doživotního dohledu nad „dětskými vrahy“ po případu, který otřásl Českem v roce 2004, petice proti stanovení povinných kvót na umístování imigrantů v zemích EU či petice odpůrců stavby protiraketového radaru v Brdech.

V obcích, které umožňují občanům spolurozhodovat o využití rozpočtu, roste ochota lidí chodit k volbám.

O autorovi| Michal Tošovský, Nadace Open Society Fund

Foto autor| Foto: HN - Lukáš Oujeský (2x)

Výzvy a příležitosti brexitu: Hlas Spojeného království bude při možné sebereflexi EU chybět, obchodní lichoběžník má neevropské favority

11.12.2018 investicniweb.cz str. 00

Brexit nepochybně znamená více výzev a rizik než příležitostí. Jednou z posledně jmenovaných je možnost sebereflexe, při níž bude ale právě britský hlas u stolu chybět, řekla v rámci projektu Alter Eko hlavní ekonomka Raiffeisenbank Helena Horská politickému geografovi Michaelu Romancovovi z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

URL| <https://www.investicniweb.cz/video-vyzvy-a-prilezitosti-brexitu-hlas-spojeneho-kralovstvi-bude-pri-mozne-sebereflexi-eu-chybet/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

[investicniweb.cz](https://www.investicniweb.cz)

Zrod velmoci - Dějiny Sovětského svazu 1917-1945

11.12.2018 databazeknih.cz str. 00

Michal Reiman, Bohuslav Litera, Daniela Kolenovská, Karel Svoboda

Kolektiv historiků z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze sleduje politické dějiny SSSR v kontextu porevolučních ekonomických a sociálních změn. Odlišně od tradiční historiografie pojímá příčiny a povahu ruské revoluce a sociálního vrstvení, které z ní vzešlo. Klade důraz na nesoulad výv

URL| <https://www.databazeknih.cz/knihy/zrod-velmoci-dejiny-sovetskeho-svazu-1917-1945-257721>

Radost patří těm, kdo darují

11.12.2018 Katolický týdeník str. 05 Téma - Jak se dělit
LUBOMÍR MLČOCH

Stejně jako jiní čelí křesťané všudypřítomnému svádění

Sto let republiky vede k hodnocením, jak se máme. Hlasy jsou různé, pravdy částečné: „Lépe než kdykoli předtím“, „ale ne všichni“, „mohlo by to být lepší“, „jinde berou za stejnou práci mnohem víc“...

Vzestup blahobytu proti první republice je nesporný. Má však i své stinné stránky: zadlužování domácností i státu, rostoucí počty exekucí, nedostupnost hypoték na bydlení, do nebes volající byznys s chudobou. Bezdomovci dobrovolní i oběti okolností. Ale i děti, jimž se snažíme přispět, aby měly na oběd ve školní jídelně.

Nezdáme se být spokojeni ani „my úspěšní“: dohnat a předejít – heslo z časů „reálného socialismu“ – jako by bylo stále aktuální. Připravujeme se na výročí svatořečení Anežky Přemyslovny, která (jak jsme věřili) pád režimu „zařídila“, ale svým životním příkladem oslovila nemnohé. Jeden otec františkán Anežčin zásah do dějin nezpochybňoval, ale moudře očekával, že „ona zase ustoupí do pozadí“. A také se tak stalo, v souladu s výrokem jiného otce, jezuity, o většině: „Oni už chtějí ten konzum.“ Přitom Jan Pavel II. jen krátce po té překvapující historické změně varoval, že „lidé v bohatých zemích pociťují určitý druh existenciální prázdnoty, neschopnost správně žít a těšit se ze smyslu vlastní existence, ačkoliv se nacházejí uprostřed nadbytku materiálních statků“.

Máme a chceme víc. A v jakési sociální psychóze se už začínáme obávat, abychom nepřišli o to, co máme: krizi už čekáme. Žijeme materialismem liberální, konzumní společnosti, patříme k bohaté části světa, ale pořád ne dost. Kam se to ale vlastně dereme, když už na přelomu milénia se objevily knižní tituly „Znavená Evropa umírá“ (O. Funda) a „Ztráta štěstí v tržních demokraciích“ (R. Lane)? Jedním z důvodů ztráty radosti je to, že děti jsou vzácné a rodina se rozpadá jako oběť pomýleného hledání ráje na zemi.

Jsmeme nemocnou společností (P. Sak) a budoucnost církve nejen u nás, ale na Západě vůbec se jeví černě (J. Zajíc). Církev se zdá být po rodině další obětí svobodné společnosti s otřesenými hodnotami. Před léty přitom empirické analýzy potvrzovaly obrácenou kauzalitu: nejvyšší úroveň ekonomické vyspělosti a blahobytu byla v zemích dříve křesťanských, především protestantských. Dnes je předmětem analýz kauzalita opačná: blahobyt jako důvod pro ateismus. A někteří autoři ve škole „ekonomie náboženství“ to odhalují jako společenskou zákonitost. Je tedy náboženství skutečně údělem a útěchou chudých – jejich opiem, jak tvrdil Karl Marx?

Necháme se svádět?

Lékaře však potřebují nemocní, ne zdraví – praví sám Pán. Všechna předchozí tvrzení stojí na statistikách, zákonech „velkých čísel“. Františkán Jan Evangelista Urban argumentoval, že církev je svou povahou kvalitativní, tedy nejde o počty. Před Bohem budeme jednou stát každý sám.

I my katolíci jsme součástí civilizace nepřátelské náboženskému pohledu na svět. A ruku na srdce – sotva se můžeme farizejsky distancovat od většiny: nejsme jako oni!? Stejně jako jiní čelíme všudypřítomnému svádění, jen bychom ještě měli spíš vědět, že Písmo varuje před svody. Sv. František vidí šanci pro návrat nečistého ducha do našich domovů v jejich prázdnotě od ctností a v náklonnosti k marnivostem a vášním.

Ti, kdo uvěřili liberální ekonomické ideologii jako novému náboženství, jsou naopak přesvědčeni, že bez svádění se systém zhroutl, a tak došli až k rouhavé etické maximě: „Uváděj nás do pokušení!“ (J. Twitchell).

Společnost se kdysi víc řídila maximou patrona Evropy sv. Benedikta: Modli se a pracuj. Ale když nám lidem Bůh požehnal, tak na něj hned většina zbohatnuvších „mládenců“ (i starců) zapoměla.

To však nemá a nesmí být náš případ. Vždyť jde o degradaci vlastního lidství – člověk nemůže být jen ozubeným kolečkem v mechanismu výroby a spotřeby (makej, makej!, utrácej, utrácej! – Twitchell). Takový sociálně ekonomický blahobyt je zbaven jakékoliv transcendentní perspektivy, nejhlubšího důvodu pro společné dobro dětí Božích.

Hřích je sobecké disponování sebou, věcmi i lidmi. Tato touha vlastnit, mít je projevem narušené přirozenosti člověka. Je vzpourou proti Bohu – nemůžeme sloužit Bohu Hospodinu i bůžku mamonu. Také Erich Fromm jako filozof hlásí se k Marxovi i Freudovi stavěl pro člověka osudový protiklad „mít – nebo být“. Být – ale kým být a s kým být? Být pyšným příslušníkem bohatých zemí jen proto, že jsme prokázali svou schopnost vytvářet ekonomický blahobyt?

Vytěšňovat ze svého svědomí, že náš blahobyt je (také) zajišťován na úkor těch nejslabších a nejzranitelnějších – především dětí, jimž nebylo dopřáno se ani narodit; že je placen i nespravedlnostmi vládnoucích hospodářských, finančních a sociálních mechanismů, do nichž prorůstají struktury hříchu? Být i s pachateli bezpráví jen proto, že mají moc?

Stačí si vyměnit dary

Být v křesťanském duchu znamená bytovat s Bohem mezi námi, s Kristem v každém bližním. Boží království nespočívá v jídle a pití, v blaho-bytu, ale ve spravedlnosti, pokoji a radosti, jaké dává Duch Svatý (Řím 14). A ten nás v moudrosti sociálního učení hned několika papežů učí, že skutečný pokoj (mír totiž stojí na spravedlnosti a solidaritě) padá s nespravedlnostmi a chybějící solidaritou a společností přecházejí ve války. Dnes se přenáší už i do bohaté Evropy. Materiální i duchovní bída se vyskytuje i u nás.

Už McNally, bílý muž z Afriky, přišel na grémium k encyklice *Pacem in terris* s překvapující diagnózou onemocnění a jednoduchým receptem: Evropa má nadbytek materiálních statků, Afrika hojnost duchovních povolání. Stačí si vyměnit tyto Boží dary. Radost patří těm, kdo darují, zvláště pak těm, kdo darují sebe. To je podstatou tajemství blaha být s Bohem – podle naučení svatého faráře Arského.

Dnes je doba příhodná pro radostné dárce, jaké miluje Bůh. Advent otevírá naše srdce – a doufejme i naše peněženky a účty. V praxi máme příležitost se rozhodnout mezi Středoafričskou republikou či Keňou, obranou nenarozených či návratem k Bohu – na poslední chvíli – v hospicových domech.

O autorovi| LUBOMÍR MLČOCH, Autor je profesorem ekonomie **Fakulty sociálních věd** UK a její bývalý děkan. Zabývá se křesťanskou sociální etikou, je členem Papežské akademie společenských věd

Foto autor| Repro KT

Foto popis| Kristus na obraze Heinricha Hofmanna podle Lukášova evangelia vysvětluje bohatému mladíkovi, co mu schází, aby měl podíl na věčném životě: „Prodej všechno, co máš, rozděl chudým a budeš mít poklad v nebi; pak přijď a následuj mne!“

Čidla pro Internet věcí z Čech do celého světa!

11.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: Simple Hardware, Fundlift, investice, Internet of Things, Internet, ČR, Slovensko

Internet of Things (IoT) neboli Internet věcí patří mezi často skloňovaná témata poslední doby. Ovládání věcí na dálku pomocí internetu přechází z utopických vynálezů do reality a odvětví očekává světový boom. Mezi prvními na vlně rozmachu IoT zařízení se chce celosvětově uchytit firma Simple Hardware známého podnikatele Pavla Sodomky, spoluzakladatele serveru Atlas.cz.

Internet věcí je dynamicky se rozvíjející trend v oblasti kontroly a komunikace běžných fyzických předmětů díky vzdálenému přenosu dat. Propojená zařízení mohou navzájem komunikovat a sbírat velké množství dat, která jsou následně zpracovávána a využívána například od logistiky, pojišťovnictví, farmacie, retail až po těžbu a služby. Komunikace těchto zařízení funguje na speciální bezdrátové síti, která umožňuje přenos dat mezi nízkoenergetickými zařízeními. V České republice stejně jako v dalších více než 52 zemích světa funguje pro tyto účely síť Sigfox.

O pokrytí České republiky a Slovenska sítí Sigfox se zasloužila firma SimpleCell Europe s.r.o., ve které svoji důležitou roli sehrál Pavel Sodomka, spoluzakladatel serveru Atlas.cz. V rámci budování sítě Sigfox společnost

SimpleCell Europe započala vývoj hardwarových zařízení fungujících na této síti, která se ukázala mít velký potenciál na světovém trhu. Pavel Sodomka tak hardwarovou divizi odkoupil a založil společnost Simple Hardware, s jejímiž čidly a senzory se nyní chystá dobýt svět.

Simple Hardware vyvíjí a vyrábí hardwarová zařízení pro Internet věcí fungující na síti Sigfox. Jedná se o kvalitní, fyzicky malá a cenově dostupná čidla a senzory, která mají více jak 50 možností využití v domácnostech i průmyslu. Mezi dovednosti senzoru patří například mezinárodní sledování zboží, balíků a zavazadel, zabezpečení dveří, detekce vysypání popelnice, diagnostika žádoucích a nežádoucích vibrací strojů v terénu, měření motohodin strojů, dále společnost vyrábí také záplavové čidlo a podobně.

Senzory Simple Hardware jsou již nyní prodávány více jak 200 zákazníkům do zhruba 30 zemí světa a v plánu je další velká expanze na zahraniční trhy. Mezi hlavní přednosti zařízení patří především důraz na kvalitní hardwarové parametry, 10letá výdrž baterie, univerzalita použití a jejich neustálý vývoj. Produkty jsou určeny pro masovou výrobu a celosvětový prodej do různých sektorů jako například pojišťovnictví, bezpečnost, logistika a další.

Na to, aby se Simple Hardware udržel na špičce ve vývoji a výrobě hardwarových zařízení pro Internet věcí, aktuálně společnost veřejně poptává financování. Investovat chce zejména do dalšího vývoje, výroby ale i do obchodního týmu.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLL.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/SSr62/cidla-pro-internet-veci-zcech-do-celeho-sveta>

Starším divačkám vadí sprostá slova v inscenacích,

11.12.2018 REGION OPAVSKO str. 08 Rozhovor

Text a foto: Tereza Piskořová

říká ředitel Slezského divadla

Ilja Racek

Slezské divadlo je pro mě nejen institucí, kolem které denně procházím, když jdu do práce, ale také místem, kde jsem před pár lety trávil jako studentka uměleckého oboru poměrně hodně času. V místní divadelní kavárně dodnes vysedávám nad hrnkem horkého latté prakticky každý den. Ředitele divadla Ilju Racka tak potkávám ve městě poměrně často. Náhodná setkání nyní přerostla v cílené pokládání otázek. Například, chodí opavští politici do divadla? Pobuňují diváky sprostá slova v inscenacích?

A jak jde dohromady kultura se sportem? Nejen o tom je následující rozhovor.

* Když v říjnu ministr kultury Antonín Staněk besedoval v divadle, jedna účastnice mu položila otázku, proč radní dávají na úkor divadla více peněz do sportu. Narážela tím na rizikové utkání Opavy s Baníkem, které se konalo před pár týdny. Zároveň poznamenala, že návštěvníci divadla nejsou ti, kvůli kterým se lidé bojí vyjít na ulici. Jaký na to máte názor?

Myslím si, že ta paní spíš chtěla říct, že návštěva divadla lidi jakýmsi způsobem kultivuje. I když se dnes nerado slyší, že kultura by měla diváky vychovávat, je pro naše město přínosem. Návštěvníci divadla mají trochu jiné starosti než to, že někdo vyhraje jedna nula nebo na penalty. Když to vezmu osobně, začínal jsem jako žák u Baníku Ostrava ve fotbale i v hokeji a dělal jsem hodně sportovních aktivit. Nepamatuji si, že by někdy byly takové policejní manévry, jak tomu bylo nedávno při zápasu Opavy s Baníkem.

* Při zmiňovaném zápasu byly zrušeny některé kulturní akce, například svatomartinský průvod. Divadlo zůstalo otevřeno?

Fungovali jsme normálně, ale dva měsíce předtím jsme přehazovali některé termíny. Měli jsme špatnou zkušenost z loňského roku, kdy Horní náměstí a schody divadla obsadili fotbaloví fanoušci a málem přerušili

představení. Přesto si myslím, že je kolem toho zbytečná hysterie. Pokud fanoušci nejsou pod vlivem alkoholu, není třeba se jich bát.

* Ministr při diskuzi nastínil problematiku zániku regionálních divadel. Je vůbec možné, aby opavské divadlo zaniklo?

To se spíš zeptejte v té budově naproti (budova radnice - pozn. red.). Bývalému vedení města se příliš nezamlouval náš rozpočet a chtěli, abychom snížili náklady, o čemž jsme neustále diskutovali a provedli jsme i určité úpravy. Zástupci radnice by si však měli uvědomit, že pokud budou i nadále škrtnat náklady, tak se z profesionálního divadla stane - s nadsázkou řečeno - amatérské sdružení, které se sejde, když má čas. Co se týče zkušeností s novým vedením města, jsou zatím dobré. Předložili jsme rozpočet, vedl jsem první rozhovory s náměstkyní Brňákovou, která má na starosti kulturu, a neměla žádné výhrady. Uvidíme, jak to bude probíhat v zastupitelstvu. Moje stanovisko je takové, že divadlo k Opavě patří. Pokud si ho zde před více než dvěma sty lety založili a doposud ho přes všechny historické zvraty provozovali, měli by si ho i stávající radní udržet. Ale jsou to oni, kteří reprezentují občany Opavy.

* Dosud se rozpočet divadla pohyboval mezi 70 až 75 miliony korun. Jak je tomu dnes?

V současnosti se pohybujeme okolo 86 milionů a více. Vyšší rozpočet má dvě příčiny, jednou z nich je nárůst energií a druhou, daleko složitější, je nárůst mezd, který zhruba od roku 2016 včetně návrhu pro rok příští činí okolo 20 milionů.

* Jak je to s příspěvkem od kraje? Při debatě s ministrem se hovořilo, že kraj přispívá m i n i m á l -ně...

Ze spolupráce s krajem mám dobrý dojem, přispívá nám grantovým způsobem na různé mimořádné akce. Například na inscenaci Pošťácká pohádka, kterou jsme letos hráli ve spolupráci s Církevní konzervatoří, také nám přispěl na vytvoření inscenace 290 kilometrů. V rámci mezinárodní spolupráce mezi Moravskoslezským krajem a krajem Veneto v Itálii u nás hostoval italský dirigent a italská sólisté.

* Co říkáte na to, že máte v zastupitelstvu člena činoherního souboru Daniela Volného? Berete to jako výhodu?

Jsme velmi rádi, že ho tam máme. Příjemně mne překvapilo, že jsou Zelení ve stávající koalici. Danek je známá osobnost. Jsem také rád, že se do zastupitelstva dostali lidé, kteří pracují v Opavské kulturní organizaci. Naše kulturní skupina je tak poměrně významná, takže by snad mohlo být současné vedení města vstřícnější než to minulé.

* Jak jsou na tom politici s návštěvou divadla? Chodí na premiéry?

Bývalý pan primátor Křupala chodil, bývalý pan náměstek Stiborský chodil také. Z nového vedení města se na první premiéru dostal pan primátor Navrátil i paní náměstkyně Brňáková. Dostal jsem navíc informaci, že se zástupci radnice přijdou na počátku nového roku do divadla podívat, aby se seznámili s provozem.

* Opustme na chvíli politiku. Když jste nastupoval do funkce ředitele, jako jednu z priorit jste uvedl přilákat do divadla mladší publikum. Jak se vám to povedlo?

Mladé lidi stále hledáme. Pro nás je důležitý jak mladší, tak i starší divák, který má k divadlu citový vztah. Někteří starší diváci mají nostalgické vzpomínky na to, jak divadlo v Opavě fungovalo kdysi, což je občas důvodem ke kritickým hlasům k naší produkci.

* Takže když se snažíte o nějakou modernu, která by přilákala mladší diváky, těm starším se to nelíbí?

Říkáte to naprosto přesně. Když jsem nedávno otevřel mailovou poštu, dvě divačky mi napsaly, že chodí do opavského divadla už dlouhá léta, ale v některých inscenacích používáme nevhodná sprostá slova a je to urážlivé. Kdysi mi napsala dopis i jedna maminka, která přivedla do divadla syna a pak mu málem zacpávala uši. Bohužel, ke hrám ze současnosti jistá nespisovná slova patří, ale nikdy to není extrémní.

* Je možné, aby se při jedné konkrétní inscenaci mladší i starší diváci názorově shodli?

Nevím, jestli je to úplně možné, ale řekl bych, že Prodaná nevěsta, která je provedena netradičně, by se mohla líbit všem. Pro starší diváky je to pořád Bedřich Smetana a jeho klasické árie, mladší generace ocení netradiční obsazení činohry a orchestru. Je docela zajímavé pohybovat se někdy na hranici divácké akceptace. Ale pokud bychom se s tím nevyrovnali, tak bychom asi měli v budoucnu problém.

* Kdybyste měl z letošní sezony vypíchnout inscenace, které byste osobně doporučil, které by to byly?

V tomto okamžiku se zkouší Jirotkův Saturnin, který bude mít premiéru v lednu. Tuto neděli bude mít premiéru opera O Ptáku Ohniváku a Lišce Ryšce. Do konce sezony nás ještě čekají opery Aleko a Komedianti nebo Čarostřelec. Na jaře chystáme ve spolupráci s olomouckým divadlem klasický balet Spící krasavice. V činohře se budou hrát zábavné tituly, takže naši diváci budou spokojeni.

* Blíží se Vánoce, chystáte nějaký speciální program?

Hrajeme přímo na Štědrý den 24. prosince. To je tradice, kterou naši zaměstnanci moc rádi nemají, protože tam máme i maminky, které mají své povinnosti. Na druhou stranu, na Štědrý den máme vždycky plné divadlo. O svátcích hrajeme všechny slavnostní tituly až do Silvestra. Během silvestrovského odpoledne hrajeme Jak je důležité mítí Filipa, večer je na programu Prodaná nevěsta. Na Silvestra může tak každý zvážít, jestli se bude veselit raději doma, nebo v divadle, kde je to přece jen o něco zábavnější.

Pokud fanoušci nejsou pod vlivem alkoholu, není třeba se jich bát.

Pro nás je důležitý jak mladší, tak i starší divák.

Ilja Racek Narodil se 10. dubna roku 1950 v Ostravě. Absolvoval obor televizní publicistika na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, obor režie na DAMU a obor divadelní věda na Filozofické fakultě Univerzity Palackého. Po roce 1991 řídil Státní divadlo Ostrava, respektive Národní divadlo moravskoslezské, či Janáčkovu filharmonii Ostrava. Od září 1998 do ledna 2001 byl náměstkem ministra kultury Pavla Dostála a poté rok vedl odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu Moravskoslezského kraje. Od roku 2002 byl až do roku 2012 ředitelem Televizního studia Ostrava a v letech 2013 až 2014 řídil Divadlo Josefa Kajetána Tyla v Plzni. Ředitelem Slezského divadla byl jmenován od června roku 2016. Je ženatý a má tři děti.

Foto popis|

Rusko přistupuje k dějinám po bolševicku. Upraví si je podle svého a použije jako zbraň

11.12.2018 denikn.cz str. 00

Michael Romancov

Analýza Michaela Romancova: Výroční zpráva Bezpečnostní informační služby za rok 2017 vyvolala na české politické a mediální scéně mimořádnou vlnu zájmu.

Pokusme se zamyslet nad tou její částí, ve které BIS konstatovala, že jsme cílem působení ruských hybridních strategií a upozornila na jejich spojitost s interpretací moderních dějin.

Tvrzení, které ve zprávě zpravodajské služby vzbudilo největší rozruch, nenajdeme přímo v textu, ale v tabulce s názvem Ruská hybridní strategie v kostce a pak v poznámce pod čarou. Píše se tam, že klíčovým faktorem ruské hybridní strategie je „(pro)sovětská interpretace moderních dějin a trvajících vliv sovětské propagandy“, respektive konstatuje se, že „Sovětský svaz prohrál studenou válku, ale sovětskou propagandu nikdo neporazil a její kontinuální vliv nenarušil. Moderní dějiny prezentované ve školách jsou de facto sovětskou verzí moderních dějin a proruským panslovanstvím je do jisté míry zasažena i výuka českého jazyka, resp. literatury (národní obrození). Trvajících vliv sovětské propagandy a fakt, že Rusové ovládají moderní dějiny (Orwell: Kdo ovládá minulost, ovládá budoucnost. Kdo ovládá současnost, ovládá minulost.), tvoří základ pro současné ruské vlivové operace všeho druhu a tedy i hybridní strategie.“ (zvláště autorem).

Zamysleli jste se někdy nad tím, co všechno (a proč) dějiny (ne)obsahují?

Částečně se jedná o důvody objektivní, neboť podobně, jako je například mapa zmenšeným a zjednodušeným obrazem reality, jsou i dějiny uspořádaným souborem vybraných událostí. Pokud by tomu tak nebylo, byla by mapa tak zahlcena, že by se stala nepřehlednou, a dějiny ze stejného důvodu nesrozumitelnými.

Nutnost vybírat to podstatné však může vést k závažným zkreslením. Například britský historik Norman Davies se v knize *Europe East and West* z roku 2006 věnoval skutečnosti, že Britové toho vědí velmi málo o takzvané východní Evropě, tedy o prostoru, který se nenadále vynořil po zhroucení železné opony.

Mimo jiné upozorňuje na zjevný fakt, že jakékoli souborné dějiny Evropy se (téměř výhradně) soustředí na důležité momenty a osobnosti dějin Británie, Francie, Německa a Ruska, zatímco historie ostatních evropských států a národů buď paběrkuje, nebo je ignorována zcela. Nebo jste snad četli historii Evropy z pohledu Portugalska, Bulharska, Finska nebo Maďarska? Pravděpodobně ne a je otázkou, zda práce, která by se snažila pojmut historii Evropy optikou malých či menších vůbec existuje, respektive zda by dávala smysl.

Proč? Protože velcí, ať se nám to líbí nebo ne, svými aktivitami nejvýrazněji modelovali politickou mapu Evropy, díky čemuž „historie“ dostávala viditelné obrysy. Představa, že na podobu evropské politické krajiny mají rozhodující vliv mocnosti, a činí tak prostřednictvím nastolování rovnováhy sil, se poprvé objevila v ujednáních utrechtského míru, kterým byly roku 1714 ukončeny Války o dědictví španělské, a pak opět o sto let později, kdy napoleonské války ukončil vídeňský kongres.

Nemůže být sporu o tom, že čtyři uvedené mocnosti se na podobě politické mapy Evropy podepsaly nejvýrazněji a jedna každá z nich měla a má svou verzi historie, kterou pečlivě ochraňuje a rozvíjí.

Británie je z uvedené čtveřice mocností nejméně evropskou a nejvíce světovou. Vezmeme-li v úvahu, že se ještě před sto lety britské impérium rozkládalo zhruba na 26 procentech světové pevniny, není divu.

Británie po II. světové válce o impérium přišla, od šedesátých let se stále těsněji přimykala k Evropě, ale hlasování o brexitu, o němž v tuto chvíli stále nevíme, jak a kdy (ne)proběhne, ukázalo, že v kolektivní paměti Britů stále existuje silné tíhnutí k mimoevropskému světu. Najednou se ukázalo, že pracovní síla z Pákistánu či Indie je „naše“, a proto nepředstavuje problém, zatímco pracovní síla z východu Evropy, typicky z Polska, jím je.

A zatímco Francie buduje svoji identitu na rozvíjení odkazu revoluce a nic nenasvědčuje tomu, že by se rýsovala jakákoliv změna, drží se Německo se stejnou úporností odmítání nacismu.

Žádné porážky, jen konečná vítězství

Kam v tomto ohledu začlenit Rusko? Zemi, která vybudovala druhé největší impérium v moderních dějinách, jehož území, podobně jako v případě toho britského, dominantně neleželo v Evropě. Zemi, která podobně jako Francie má svou velkou revoluci, a podobně jako Německo zplodila, a na rozdíl od něj i řádně „vykrmila“, oblundný totalitní režim?

Pozornosti čtenářů Deníku N jsme si již jednou dovolili nabídnout článek ruského ministra zahraničních věcí Sergeje Lavrova, z nějž je zřejmé, že uznává jen jeden pohled na dějiny, a to ten, který odpovídá tezi: dějiny píší vítězové! Položme si tedy nejprve otázku, kdy Rusové byli, respektive nebyli vítězi?

Na první pohled se zdá, že by odpověď neměla být až tak těžká. Ostatně ve zprávě BIS se například píše, že Sovětský svaz prohrál studenou válku. Problém však je, že v Rusku si to nemyslí. Velkých válečných konfliktů sice Rusko, nebo SSSR, prohrálo minimálně čtrnáct, ale dle ruské interpretace porážka, pokud po ní následuje vítězství, porážkou vlastně není!

Například podle Natalie Naročnické, autorky nanejvýš svérázného výkladu ruských a sovětských dějin Rusko a jeho místo ve světě. Za co a s kým jsme bojovali. (ruská kniha roku 2006 vyšla česky v překladu Jana Petránka), jejíž Institut pro demokracii a politiku v březnu 2012 poctil přednáškou prezident Václav Klaus, je vítězství ve Velké vlastenecké válce „poslední svátostí“, o kterou se Západ Rusko snaží obrát. Děje se tak proto, že Rusko je ústředním státem bránícím anglosaským mocnostem dosáhnout globální nadvlády v podobě tzv. liberálního globalismu. Anglosasové by prý mohli uspět, pokud by se jim podařilo přerušit „kontinuitu ruského a sovětského historického vědomí“, na které spočívá obnovená ruská státnost.

Vzhledem k tomu, že autorka deklaruje, že „dějiny umějí ocenit pokání, ale neodpouští vlastizradu“, snad nebude na škodu uvést, jak přistupuje ke Stalinovi. „Démonizací obrazu Stalina se ve skutečnosti démonizuje období jediného úspěchu ruských národních dějin 20. století – velké vítězství v největší z historických bitev, které kromě toho, jak nesmírně ovlivnilo svět, obnovilo historické území ruského státu. Rusku vrátilo území, o něž přišlo po revoluci a za občanské války, území uchvácená západními zeměmi, které se zachovaly k teritoriu svého válečného spojence jako ke kořisti, již je možné získat. Záměr připravit vítězství o jeho morální základy, znehodnotit je a pak démonizovat samotný faktor ruské státnosti, je zřetelný.

Západ přitom ke Stalinovi necítí nenávisť pro jeho represivní politiku, V tomto ohledu nebyl v historii výjimkou. Nenávidí Stalina proto, že obnovil území historického Ruska, za Jaltu a Postupim. Naproti tomu Lenina Západ vždycky „šetří“. Zřejmě na znamení díky za zničení ruského impéria a především za to, že Západu předal Pobaltí. Kdyby neexistoval brest-litevský mír, kdyby nedošlo na versailleské konferenci k tajnému jednání Maxima Litvinova s Radou deseti (zemí Dohody, pozn. red.), asi by v současné době nebylo NATO ve Vilniusu, Rize a Tallinu“. Tolik Natalie Naročnická.

Rusko jako záštita před nastolením anglosaského liberálního globalismu, který usiluje o uchvácení jeho surovinového bohatství; jako ochránce tradiční rodiny proti útokům „homosexualistů“; jako obránce tiché a spořádané mlčící většiny před tyranii agresivních menšin; jako hráz bránící nástupu neonacistů, kteří by opět chtěli rozpoutat genocidu atd. atp.

Všechny tyto „argumenty“, většinou ještě nějak vyšperkované odkazem na oběti a vítězství v 2. světové válce, jsme v posledních letech mohli slyšet i z úst našich politiků. Nikdo z nich je sice nereprodukoval všechny najednou, ale počínaje komunisty a částí ČSSD přes bývalého i současného prezidenta až po SPD si každý, snad jako kdyby chtěl parafrázovat bolševické krédo „každý podle svých schopností, každému dle jeho potřeb“, mohl vybrat to, co jeho srdci bylo nejbližší...

Zastavme se ještě na chvíli u osobnosti Stalina, respektive u interpretace, kterou Naročnickaja předkládá. Stalinovy zločiny, o nichž se v SSSR vědělo, ale mlčelo, v dnešním Rusku již zamlčovány nejsou, ale jsou úspěšně „kontextualizovány“. Stalin nemohl jinak, neboť bylo třeba zemi žijící v obklíčení agresivních imperialistických mocností bránit a modernizovat, a hned poté jít bojovat na život a na smrt. Zkrátka když kácí se les, létají třísky...

K úspěchu tohoto přístupu v Rusku a k jeho tolerování v zahraničí paradoxně přispívá způsob, jakým poražené Německo přistoupilo k nacionálnímu socialismu a Hitlerovi. Díky neutuchající vůli a energii zkoumat a připomínat zvrstvá tohoto systému a permanentně pronášeným prosbám o omluvu a žádostem o odpuštění se zažila představa, že nacistické zločiny jsou tak oblundné, že s ničím nesnesou srovnání. Pravý opak je přitom pravdou, neboť Stalinovy (a Maovy) zločiny jsou s těmi Hitlerovými srovnatelné jak z hlediska chronologického, tak co do motivací, rozměru zkrávy a utrpení, k nimž jeho politika vedla.

K ruským a sovětským dějinám tamní současná politická garnitura přistupuje stejným způsobem, jakým dějiny bolševické strany nařídil přepsat Stalin. Dějiny všesvazové komunistické strany (bolševiků) – stručný výklad se staly kanonickým dílem, v sovětském kontextu zcela srovnatelným s Hitlerovým Mein Kampf. Miloslav Petrušek ve své knize napsal, že se jednalo o klasickou ukázkou mýtotočby, neboť dějiny bolševické strany byly přepsány tak, aby v nich pro nikoho jiného nezbylo místo. Vznesené pozadí tvořil Lenin, ale „inspirátorem a organizátorem všech vítězství strany a státu“ se stal Stalin, Leninův žák, spolubojovník a následovník.

Do Stalinovy smrti byla kniha přeložena do 67 jazyků, vyšla ve více než třech stovkách vydání v celkovém nákladu přes 42 milionů výtisků, což samo o sobě dokládá bezprecedentní fenomén manipulativního vlivu. Po 2. světové válce se jako povinná četba rozšířila i do všech zemí sovětského bloku, neboť, jak uvedl historik Paul H. Avrich, hrála roli „katechismu revoluční ideologie, příručky pro revoluční činnost a neocenitelného návodu pro urychlenou výstavbu socialismu a vytvoření pevného sepejetí se SSSR, centrem světové proletářské revoluce“.

Když Chruščov v únoru 1956 zbavil Stalina „božství“ a v tajném projevu odhalil kult jeho osobnosti, zmizelo sice „Voždovo“ jméno (Stalinova přezdívka, pozn. red.) postupně z veřejného prostoru. Jeho zločiny však nebyly pojmenovány a pachatelé nebyli potrestáni, neboť se jednalo o zločiny komunistické a strana, respektive její moc, stála vysoko nad vším.

Hybatelem dějin přestal být jedinec, ale stala se jím strana. Strana, která se v tu dobu díky stalinskému teroru již „očistila“ o všechny renegáty, oportunisty, podvratníky a zločince, což zároveň byli ti, kteří mohli mít „jinou historickou paměť“ než Stalin, a všichni ti, kteří po jeho boku dokázali přežít. Základním předpokladem přežití se stala schopnost zapomenout na to, že věci byly jinak, a právě tento rys se stal hlavním kvalifikačním předpokladem pro zaujetí vysokých pozic v Chruščovově a Brežněvově období.

Právě tento rys dominuje ruskému oficiálnímu přístupu k historii dodnes, přičemž má jak dimenzi zahraničně-politickou, tak i vnitro-politickou. Vynikající znalec fungování sovětského režimu, Martin Malia, v knize Sovětská tragédie uvádí: „SSSR ve 30. letech nepochybně dospěl do nekapitalistického stádia. Potlačil soukromé vlastnictví, zisk a trh, a realizoval tak praktický program pravého socialismu.“

Jenže většina kladných morálních jevů, jež měly z tohoto programu vzejít, působit nezačala. Nenastal rozmach blahobytu, ale rozmach bídy. Na poli lidské svobody byla země vržena hluboko nazpět – k opětovnému útisku a nesvobodě. Místo triumfu rovnosti se objevilo nové rozvrstvení společnosti, místo vykořisťování člověka člověkem všechny občany bez rozdílu vykořisťoval stát.

Podle všech dostupných měřítek byla socialistická přítomnost horší než kapitalistická minulost... Nezdar zavedení socialismu v SSSR nepramenil z toho, že by se tak dělo v nesprávné době, na nesprávném místě, či že by tak činili nesprávní lidé, ale z podstaty myšlenky samé. Potlačení soukromého vlastnictví, zisku a trhu se totiž rovná potlačení občanské společnosti a veškeré individuální svobody.

V praktickém životě socialismus neútočí na konkrétní zlořády kapitalismu, ale na realitu se vším všudy. Jeho úsilí potlačit opravdový svět musí v dlouhodobém výhledu ztroskotat. Nicméně na určitou dobu lze vytvořit příznačný, surreální svět, jehož nosným prvkem je paradox, že neschopnost, bída a surovost mohou být oficiálně vydávány za nejvyšší dobro a společnost nedokáže tento paradox odhalit,“ píše Malia.

Současné Rusko je učebnicovým příkladem moci, která o svých dějinách nevedla žádnou kritickou debatu, a tak silně se upíná k jejich vrcholu, tedy k 2. světové válce, až budí dojem, že si nic nepřeje více, než si ji

zopakovat. Prezident Putin v prosinci 2014 podepsal dekret o státní kulturní a historické politice, kterou vláda aktivně převádí do praxe. Hlavním motem je slogan „Rusko není Evropa“ a cílem zabránit „deformaci historické paměti, negativnímu hodnocení významných epoch ruské historie a šíření lživého tvrzení, že Rusko historicky zaostává“.

Historie v Rusku byla, je a pro nejbližší dobu bude používána jako zbraň, která má stát ochránit před proniknutím nepřátelských vlivů a pomoci udržet pozice, kterou SSSR vydobyl díky 2. světové válce. Snad se nám podařilo přesvědčivě doložit, na jakých základech sovětská historická „paměť“ spočívala. A protože tyto základy v dnešním Rusku nelze svobodně a kriticky zkoumat, je zřejmé, že se v tomto ohledu nic nezměnilo. Rusko je tedy historicky „stabilní“ zemí, což je pro ostatní státy, které svou vlastní historii zkoumání a kritice podrobují, mimořádně nebezpečné. Pro ty, které kdysi byly součástí ruské či sovětské vlivové zóny, pak dvojnásobně.

Varování BIS je proto zcela na místě a je třeba za ně poděkovat.

Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a Metropolitní univerzitě Praha

Tento text jste si mohli přečíst díky tomu, že si předplácíte Deník N. Pokud máte připomínku nebo jste našli chybu, napište na editori@denikn.cz.

Vážíme si Vaší podpory.

URL| <https://denikn.cz/36079/rusko-pristupuje-k-dejinam-po-bolsevicku-upravi-si-je-podle-sveho-a-pouzije-jako-zbran/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

denikn.cz

Získejte pohled do nitra ženské duše

12.12.2018 klubknihomolu.cz str. 00

Místa ve

Životy hlavních hrdinek povídkové knihy Lidmily Kábrtové se na první pohled v ničem příliš neliší, přesto se v určitých momentech vzájemně lehce prolínají. A po dočtení zjistíte, že přeci jen tyto dámy něco společného mají.

Skrytá touha po upřímné lásce

Tereza je rozvedená a život si zpestřuje milenci. Klára je ptáček ve zlaté kleci. Eva se obětovala dětem a rodině. Karla si chce pořádně užívat. Alice se snaží nebyť plačka jako její matka. Petra už toho má tak akorát a plánuje s životem seknout a Magdalena zase začne toužit. Jejich příběhy se v ničem neliší, přesto se tyto ženy v určitý moment potkávají a vstupují si do života, aniž by o tom věděly.

Po experimentální prvotině Koho vypijou lišky přichází Lidmila Kábrtová se sbírkou volně provázaných, průzračných povídek. Podobně jako u kanadské spisovatelky Alice Munroové zde slova tvoří jen jakousi průhlednou fólii. Životy hrdinek jsou sice neurované a poházené, přesně jako životy většiny z nás, ale z literárního hlediska je zde vše na svém místě. Pod povrchem všedního dne se hýbou tektonické desky, takže nic už nikdy nebude takové, jaké to... – ale bylo to vlastně vůbec někdy takové?

Místa ve tmě

Autorka: Lidmila Kábrtová

Vydalo: nakladatelství Host

Počet stran: 215

Vazba: pevná

Vydáno: 10/2018

ISBN: 978-80-7577-605-1

Přečtěte si více o knize Místa ve tmě, kterou do soutěže věnovalo nakladatelství Host. A nezapomeňte si také prolistovat krátkou ukázkou.

Nakladatelství Host vydává především kvalitní českou a překladovou prózu, poezii, literární teorii i literaturu naučnou. V posledních letech se velmi výrazně rozšířila řada překladové beletrie, severských kriminálních románů a thrillerů.

Ukázka z knihy

Usmála se, sama věděla, že trochu uměle. „Přece bych si nenechala ujít první kroky budoucího slavného spisovatele,“ zahihňala se, trochu dětinsky a trochu nervózně z toho, jak dlouho ho neviděla, a nechala se usadit na jeden z polštářů.

S nohama zkříženýma pod sebou v tureckém sedu se pokusila najít aspoň trochu přijatelnou polohu, i když věděla, že je to marné, že jí nohy stejně za chvíli zdřevění a rozlezu se v nich virtuální mravenci. Proklínala se, že se nechala přemluvit.

I Petr patřil mezi milence. V určité fázi svého života spala s mnoha muži. Postupně, pochopitelně. Ta fáze už pominula.

Magdalena i teď, ve věku něco přes čtyřicítku, vypadala skvěle. Dobře padnoucí džíny obkreslovaly oblá, ale štíhlá stehna, pas zůstal útlý a břicho, nikdy nevyklenuté těhotenstvím, si zachovávalo půvabnou plochost. Oválný obličej, posazený na vysokém krku, jí rámovaly rezavé vlasy, z jejichž barvy se nedalo poznat, zda je přirozená, tvář se zdála být takřka nepoznamenaná vráskami. A těch pár nedostatků, které měla, se snažila zastříť. Jak soudila podle zájmu mužů, celkem se jí to dařilo. (str. 13–14)

O autorce

Lidmila Kábrtová vystudovala žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a později také obor marketingová komunikace na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Několik let se věnovala žurnalistice, pak se zaměřila na oblast public relations, v níž pracuje už více než dvacet let. Je autorkou několika rozhlasových her v projektu čro 3 Vltava – Minutové hry. Knižně debutovala experimentální prózou Koho vypijou lišky (Host, 2013). (Zdroj informací a fotografie: nakladatelství Host)

Vyhrajte knihu Místa ve tmě

Tereza je rozvedená a dává přednost nezávazným setkáním s milenci, oproti tomu Eva obětovala svůj život manželovi a dětem. A ani ostatní hrdinky dvanácti povídek nemají na první pohled nic společného, přesto zjistíte, že to je jen zdání a všechny navzdory zdánlivé neuspořádanosti v jejich životech touží po jediném – po čisté, hluboké a upřímné lásce. Vydejte se s nimi do nitra ženské duše v knize Lidmily Kábrtové a možná se v některé z hrdinek poznáte i vy.

Ve spolupráci s nakladatelstvím Host vám přinášíme soutěž, ve které dva z vás mohou knihu Místa ve tmě vyhrát. Stačí, když u soutěžní otázky vyberete jedinou správnou odpověď ze tří možností, a výhra může být vaše. Hodně štěstí!

Soutěž o knihu Místa ve tmě probíhá od 13. do 26. prosince 2018.

Náš tip pro ty, kteří tuto soutěž ještě moc neznají: Netipujte na začátku soutěže příliš vysoko! Jednou denně můžete své tipy upravovat a zvýšit tak šanci na výhru.

Související soutěž

Soutěž o 2 povídkové knihy Místa ve tmě

13. 12. 2018 - 26. 12. 2018

Přejít na stránku soutěže

Doporučení: Facebook Twitter Email

Související knihy

Místa ve tmě

Kábrtová, Lidmila

Host, 2018

OBJEDNAT

URL| <http://www.klubknihomolu.cz/152416/ziskejte-pohled-do-nitra-zenske-duse/>

BYDLENÍ: KRIZE NEBO VIZE?

12.12.2018 asocr.cz str. 00

Miroslav Svoboda

Bydlení: Krize nebo vize? Pod tímto názvem se včera, 11. prosince 2018, v Praze uskutečnilo již tradiční diskusní Fórum Zlatá koruna, kterého se zúčastnili někteří představitelé státních institucí a finančních kruhů včetně zástupců developerských a stavebních společností.

Ředitel Zlaté koruny Pavel Doležel v úvodu zdůvodnil, proč se vlastně Fórum koná. Uvedl, že situace kolem výstavby nových bytů v České republice, a zejména v Praze, začíná být velmi dramatická, neboť povolování nových staveb v posledních letech se prodloužilo z původních dvou, tří let až na deset let v Praze. Přitom ceny nových bytů v Praze v poslední době stouply až na 100.000 Kč za 1 m². Rostou i ceny nájemního bydlení, zvláště opět v Praze a dalších velkých městech. Přitom o změně bydlení uvažuje až 40 % současné populace.

Takže je na vládě a na politicích, aby připravily takové kroky na podporu bytové výstavby, aby se situace radikálně změnila.

Současný stav na trhu s bydlením, „Současný stav na trhu s bydlením a jeho možný vývoj v následujících letech“ byl název prvního tematického bloku této konference o bydlení. Jako první řečník měl v něm logicky vystoupit předseda vlády ČR Andrej Babiš, který se však pro velké zaneprázdnění omluvil. Proto místo sebe účastníkům Fóra zaslal svůj příspěvek ve formě televizního vystoupení, v němž konstatoval, že český stát při řešení problematiky bydlení v uplynulých letech celou záležitost zanedbal, což se dnes projevuje v růstu cen bytů a nájemního bydlení. Pokud jde o otázku nedostatku bytů pro sociálně potřebné občany, upozornil, že v průběhu uplynulých 29 let bylo ze strany státu na samosprávy měst a obcí převedeno cca 600.000 bytů. Takže prostřednictvím této informace vlastně naznačil myšlenku, že je to i o tom, jak příslušné samosprávy měst a obcí privatizovaly svůj bytový fond natolik, že se jim dnes nedostává potřebný počet bytů pro sociální účely.

V této souvislosti dále uvedl, že je nutné bytové výstavbě dát nový impuls přijetím nového stavebního zákona s tím, že, podle něho, by měl být nový stavební zákon uveden do života do roku 2021. Zároveň podotkl, že od ministerstva pro místní rozvoj očekával mnohem více v přípravě tohoto zákona. Načež ocenil iniciativu Hospodářské komory ČR, která se chce, ve spolupráci s ministerstvem pro místní rozvoj, na přípravě tohoto zákona podílet tak, aby byl skutečně funkční od roku 2021.

Pokud jde o podporu bytové výstavby, zejména v Praze, premiér vyslovil myšlenku, že je v Praze řada budov v centru metropole, kde v současné době sídlí úřady, a které je možno přemístit jinam, a místnosti v těchto budovách přebudovat na byty. V této návaznosti také prohlásil, že magistrát hl. m. Prahy může počítat se státní podporou pro výstavbu sociálních bytů. Podle jeho názoru by však zákon o sociálním bydlení měl být nahrazen vizí masivní výstavby dostupného bydlení pro všechny občany, kteří to potřebují, zejména pro mladé manžele.

Za omluvenou ministryni pro místní rozvoj Kláru Dostálovou vystoupil její náměstek David Koppitz, který má na starosti sekci regionálního rozvoje. Konstatoval, že díky velké poptávce po bydlení, zvláště ve velkých městech, je výsledkem rostoucí cena nemovitostí. Zdůraznil, že klíčovým partnerem pro státní orgány je v tomto případě celá samospráva, a to od krajů, měst až po obce, a to tak, aby za bytovou výstavbu převzaly svoji odpovědnost. Podle něho by měl stát vytvářet stabilní prostředí pro zajištění bydlení. Ovšem to není jen otázka zabezpečení dostatku peněz na bytovou výstavbu, ale i toho, aby celý legislativní proces tomu napomohl. Vždyť nejde jen o stavební zákon, ale i o to, že na něj navazuje či s ním souvisí celá řada dalších zákonů, které se budou muset, v návaznosti na jeho přijetí, také změnit a upravit.

Dále podotkl, že je otázkou osobní odpovědnosti jednotlivce, jak je schopen si zajistit bydlení. Přičemž v současné době si při těchto cenách nově postavených bytů mnozí lidé nejsou schopni sami pomoci. Proto také existují dotační programy s cílem těmto lidem napomoci k získání bytu, ať jsou to již půjčky pro mladé či pomoc seniorům. Pokud jde o ministerstvo pro místní rozvoj tak jde v první řadě o výpomoc pro sociální bydlení. Jsou i programy na podporu bezbariérového bydlení pro postižené občany. Cílem je zajistit dostupné nájemní bydlení. V této návaznosti uvedl, že ze strany státu musí být tlak na obce, aby alespoň 20 % bytového fondu bylo vyčleněno pro sociální potřeby. Zvláště v těch případech, kdy obce potřebují pokrýt některé služby pro své občany, jako jsou byty pro lékaře apod. Proto se také na ministerstvu nyní diskutuje o tom, že Státní fond pro rozvoj bydlení by se měl přejmenovat na Státní fond podpory investic.

Prezident Hospodářské komory ČR Vladimír Dlouhý oznámil účastníkům konference, že Hospodářská komora ČR chce napomoci urychlenému přijetí nového stavebního zákona, a proto ministerstvu pro místní rozvoj hodlá, při jeho přípravě, pomoci svými veškerými kapacitami, které má k dispozici. Poté Vladimír Dlouhý nastínil, jak by asi, podle něho, měly příslušné pasáže nového stavebního zákona vypadat. Co by měly obsahovat, aby se stavební řízení podstatně zrychlilo. Jako příklad uvedl katastrální úřady, kterou jsou v celé České republice dnes řízeny centrálním Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním. To by mělo být vzorem i pro stavební úřady, neboť i ony by měly být řízeny po státní linii. Dále by mělo, po přijetí územního plánu, definováno jaký je vlastně veřejný zájem. Jde o to, aby jiné zájmové skupiny toto vyhlášení veřejného zájmu již nezpochybňovaly. Samozřejmě velký význam zde bude hrát i digitalizace v celém stavebním řízení. Pokud jde o opravné prostředky, tak by měla platit zásada – jednou a dost, tak jako tomu je v řadě západoevropských zemí. Aby ekologické či jiné zájmové skupiny neustále nevznášely další a další požadavky na soudní přezkumy. Nemělo by docházet k takovým požadavkům, které měla známá statkářka Ludmila Havránková při dostavbě dálnice D11. V závěru svého vystoupení zdůraznil, že Hospodářská komora ČR v tomto smyslu nabízí českému státu spolupráci.

Ředitel odporu územního plánování ministerstva pro místní rozvoj Pavel Vodný, který vystoupil místo omluvené náměstkyně Marcely Pavlové, se věnoval otázce rekonstrukce veřejného stavebního práva. Zdůraznil myšlenku, že je nutné snížit počet různých povolení a razítek řady různých úřadů a institucí v rámci procesu stavebního řízení. Vyslovil se, že by měl být v rámci digitalizace celého procesu stavebního řízení nakonec jeden cíl: jedno podání, jeden úřad a jedno razítko. Ve svém příspěvku se dále věnoval otázce přípravy nového stavebního zákona v tom smyslu, že je s ním propojeno celkem na sto dalších zákonů, což je dost vysoké číslo. Ukazuje to,

jak je stavební právo, na rozdíl od jiných zemí, v České republice roztržštěné, neboť požadavky na výstavbu se projevují ve stanoviscích dalších institucí. Protože každá takováto instituce se přirozeně nechce vzdát svého práva na povolovací či nepovolovací stanovisko, je nutné tuto situaci řešit politicky. Tedy rozhodnutím nejvyšších státních orgánů, což měl asi i na mysli, to je vlády ČR, případně i Parlamentu ČR. Zároveň uvedl, že postupná digitalizace stavebního řízení by procesem urychlení stavebního řízení značně napomohla.

Profesor Michal Mejstřík z **Fakulty sociálních věd** UK hovořil o multiplikačním efektu stavebnictví, kdy jak je známo na jedno pracovní místo ve stavební výrobě připadají dvě až tři další pracovní místa v jiných navazujících profesích, ať již jde o zajištění stravy, noclehu, dojíždění do práce apod. Konstatoval, že ve stavebnictví se pohybuje zhruba 400.000 osob. Přičemž v roce 2014, v důsledku globální ekonomické krize po roce 2008, došlo k postupnému snížení stavebních zakázek u nás, a to natolik, že počet lidí ve stavebnictví tehdy poklesl o 60.000 osob. V posledních letech stoupá počet stavebních zakázek, ale ukazuje se, že stavební kapacity pro jejich splnění nestačí. Malé stavební firmy mají dnes využití na úrovni 98 až 100 % svých kapacit. Takže je otázka, jak to bude dále do budoucna. Cestou je zrychlit ono stavební řízení, aby netrvalo 9,5 roku, jako tomu je dnes v některých případech v Praze.

Poté následovala diskuse, v níž si přítomní účastníci vyměnili své znalosti a zkušenosti ze své praxe. Mimo jiné tam zazněla myšlenka, že v Praze o územním plánu rozhoduje magistrát, ale přitom zde existuje 22 samostatných stavebních úřadů, což se odráží v samotném stavebním řízení. Pokud jde o Prahu, či jiná velká města, mělo by se více developerských a stavebních společností více zaměřit i na tom, jak lze využít brownfieldy, aby místo nich vznikla nová užitečná zástavba.

Jak financovat bydlení? Pod tímto názvem se konal druhý blok této konference. V jeho úvodu vystoupil Michal Straka z výzkumné agentury IPSOS, který hovořil o jejich exkluzivním výzkumu veřejného mínění na téma bydlení, kdy agentura vyzpovídala na 3000 osob. Z výzkumu vyplývá, že 42 % lidí chce změnit bydlení v nejbližších letech. Nejčastěji hledají bydlení obyvatelé velkých měst, a to zejména v případě nájemního bydlení. Na otázku, jak si lidé spoří na nové bydlení, konstatoval, že 59 % občanů si spoří na bydlení. Z těchto 3000 dotázaných osob odpovědělo 75 %, že chce najít vlastní bydlení a zbytek, tj. 25 % si chce najít nájemní bydlení. Ministryně financí Alena Schillerová v úvodu poznamenala na dotaz některých účastníků Fóra, zda se bude měnit rozpočtové určení daní ve prospěch obcí a měst, že nikoliv, neboť se změnilo v roce 2017, přičemž stát převádí zhruba třetinu vybraných daní do rozpočtu krajů, měst a obcí. Takže ty mají cca 200 miliard korun ve svých rozpočtech. Pokud jde o financování bytové politiky, ministryně financí uvedla, že v loňském roce nás zaskočil velký ekonomický růst. V letošním roce jde pro změnu o značný růst mezd, což je do značné míry ovlivněno nízkou nezaměstnaností. Konstatovala, že i když ministerstvo financí snížilo makroekonomickou predikci na období od dubna do října letošního roku, tak přesto stoupl odhad příjmů do státní pokladny, takže makroekonomická prognóza je realistická. Příznivým momentem jsou i nízké úrokové sazby z hypoték. Zároveň však upozornila na nepříznivý demografický vývoj, kdy se ukazuje, že se snižuje počet osob žijících ve společných domácnostech. Svá tvrzení dokladovala předvedením různých tabulek a grafů. Mimo jiné poznamenala, že v Praze se zastavil zájem o staré byty, zatímco zájem o novostavby je i nadále vysoký. V závěru svého vystoupení zdůraznila, že ministerstvo financí podporuje myšlenku dostupného bydlení.

Ředitel sekce finanční stability České národní banky Jan Frait hovořil o struktuře zadlužení českých domácností, kdy roste složka úvěrů na bydlení. Přičemž 40 % všech úvěrů jde do soukromého sektoru, což je, podle něho hodně. Konstatoval, že 2/3 úvěrů jde na bydlení. Uvedl, že v důsledku kampaně, která proběhla v médiích, že se zhorší podmínky pro získávání úvěrů na bydlení, tak ve druhé polovině letošního roku došlo k prudkému nárůstu počtu úvěrů na bydlení. Zároveň konstatoval, že podle ČNB jsou ceny bydlení u nás nadhodnocené, a proto jsou pro řadu občanů nedostupné. Výsledkem rostoucích cen nemovitostí je také to, že dochází k zadlužení domácností mladých lidí. Přitom lze říci, že nejvíce na prodeji nemovitostí získá realitní a finanční sektor. Proto ČNB vyzývá k tomu, aby nedocházelo k tak velkému zadlužování domácností u nás, ale bohužel soukromníci stále nabízejí peníze na úvěry na bydlení, což má i ohlas u našich občanů.

Ekonom Lukáš Kovanda se zaměřil na ekonomickou analýzu bydlení v České republice a na další možný vývoj v této oblasti. Mimo jiné prohlásil, že u nás podíl vlastnického bydlení činí 78,2 %, což znamená 11. místo v rámci EU. Přitom výdaje na nájemné, vodné, energie činí 25,4 % příjmu domácností, což znamená, že Česká republika obsadila 6. místo v rámci EU. Podle ekonoma Lukáše Kovandy jde o vysoké číslo. Jinak dále poznamenal, že střední třída u nás si stojí poměrně dobře, což je dáno úrovní vlastnického bydlení, kdy 60 % vlastníků nemovitostí mají již své úvěry splaceny. Zatímco například ve Francii je to jen 34 %, kteří mají své úvěry splaceny. Tato ekonomická situace francouzských rodin se nyní odráží v těchto veřejných protestech, které se v posledních týdnech ve Francii dějí.

Předseda Asociace Českých stavebních spořitelny a předseda představenstva Raiffeisen stavební spořitelny Jan Jeníček hovořil o zkušenostech ze stavebního spoření, které mají jednotlivé stavební spořitelny, které působí na našem trhu. Konstatoval, že stavební spoření je u českých občanů nejdůležitějším prvkem, k němuž se v úvěrové politice obrací, což se dá vyjádřit i tím, že „český národ je národ spořivých lidí“. Mimochodem,

uvedl, že za 25 let existence stavebního spoření bylo v České republice uzavřeno 16,6 milionu smluv o stavebním spoření, a to v hodně 900 miliard korun.

Tající špička bydlení Pod tímto názvem se konal závěrečný, třetí blok konference o bydlení, který byl z podstatné části věnován problematice bydlení v Praze. Řada odborníků zde vystoupila se svými poznatky, které během ve své činnosti v této sféře získali.

Co říci závěrem? Pouze to, že ústřední myšlenkou celé této konference bylo, jak zrychlit průběh stavebního řízení, což je otázka vyřešení celého legislativního procesu, kdy bychom si měli vzít příklad i ze zkušeností řady západoevropských zemí. To ostatně naznačil prezident Hospodářské komory ČR Vladimír Dlouhý ve svých návrzích, které na Fóru Zlaté koruny přednesl. Vždyť všichni víme, že neustálé napadání různých rozhodnutí v rámci stavebního řízení, u nás vede, a to třeba na rozdíl od sousedního Německa, k tomu, že díky soudním procesům se celé stavební řízení neúměrně prodlužuje. V těchto záležitostech by se měla, u našich západoevropských sousedů, poučit především vláda ČR, potažmo i Parlament ČR!

URL| <http://www.asocr.cz/obsah/54/bydleni-krize-nebo-vize/23544>

KDYŽ RADOST VÍTĚZÍ NAD DŘINOU

13.12.2018 Glanc str.46 Rozhovor
LENKA VRTIŠKOVÁ NEJEZCHLEBOVÁ

MAREK NAJBRT

Režisér Mistrů, Protektora a seriálu Kancelář Blaník MAREK NAJBRT natočil sympatickou pohádku Čertí brko. Je vtipná, veselá a skvěle obsazená. Hlavně o pohádkách, o dobru a zlu, o dětech, o lásce, ale i o tom, jakou roli může v životě muže sehrát Encyklopedie mladé ženy, je náš rozhovor.

* J aké pohádky jste měl rád jako dítě?

Třeba Hrátky s čertem, Šíleně smutnou princeznu, Princeznu se zlatou hvězdou na čele, Tři oříšky pro Popelku, kde se působivě kombinují dobří herci, hudba i klasický příběh... Dopřával jsem si jako dítě intenzivní vánoční sledování pohádek, užíval jsem si to. Česká pohádková tradice se mi líbí.

* Máte dva syny. Chtěl jste udělat pohádku pro ně?

I to byl jeden z důvodů... Přiznávám, že jsem původně neměl v plánu dělat pohádku, nenapadlo by mě to. Ale když mi kolegové Geisler a Hodan přinesli scénář, bavil mě. Byla tam spousta vtipných nápadů a líbil se mi princip, že peklo je velký úřad s mnoha podpeklými pobočkami. Text provokoval moji představivost, což je znamení, že mě to bude bavit. Zamlouvalo se mi i pojetí čertů, kteří jsou v našem případě docela hodní chlápci. Rádi si dají v hospodě pivo, ale když mají jít do akce, nasadí čertovskou výstroj a stane se z nich děsivá zásahová jednotka.

* Pohádku jsem viděla spolu se svými a sousedovic dětmi, bavilo je to. Mě taky. Jsem taková dojímací, takže mě dojal i konec, ale jinak jsem si užila hlavně tu vrstvu „pro dospělé“, která mi připadá vtipná a vlastně i politická. Je tam manipulace, korupce, vydírání, podvody a jiné nekalé praktiky boje o moc. Politika nějakým způsobem prostupuje všechny vaše filmy, že?

Nejsme političtí fanatici, do Čertího brka jsme žádnou aktuální satiru necpali, jsou tam jen obecné, nadčasové principy. Je to prostě pohádka o dobru a zlu, o lásce. A soudě podle ohlasů baví děti ze školek i škol a nic „politického“ je v ní neruší. Jistě, v našem příběhu máme padouchy, kteří se snaží ovládnout městečko Pytlov. Ale to je přece běžný princip, v pohádkách se často objevují hodní i zlí králové nebo špatní rádci. Vezměte si například Šíleně smutnou princeznu. A v Pyšné princezně nastal dokonce takový zábavný paradox, bylo tam království, kde se nesmí zpívat, čímž komunisti mínili „imperialistický západ“. Lidi to pochopili po svém jako narážku na tehdejší nesvobodu... Naše pohádka také odráží svět, ve kterém spolu s našimi dětmi žijeme, a každý v ní tím pádem může vidět, co sám chce.

* Mít v pohádce něco, co baví dospělé, je přece dobré, ne?

Je dobře, že to na dospělého diváka klade i nějaký intelektuální nárok a že se díky tomu třeba baví, ale hlavní pro mě je, že děti rozpoznají padoucha od kladného hrdiny. My nepodceňujeme výchovný rozměr pohádky, chceme, aby to neslo i nějaké sdělení. Když budeš zlej a budeš lidi klamat, stihne tě trest! O tom jsem přesvědčený. A že hodnostář upláci někoho jídlem, to není nic nového, to se děje už tisíce let...

* Náš syn, sedmiletý Tonda, který stále váhá, zda bude hasičem, záchranářem nebo vynálezcem, po zhlédnutí Brka říkal, že to vidí spíš na toho vynálezce. „Vynálezy vydrží. Zázraky a kouzla jsou dobrý, ale brzo zmizí, že jo, mami?!“

To velice rád slyším, to je skvělý a díky. Děti nejsou hloupý, až se člověk diví, co toho dokážou pobrat. Jsem rád, že to chápou, ale taky to má pro ně být zábava. Písničky, dobro, zlo, láska, sváry, dobřej konec.

* V jednom rozhovoru jste říkal, že s některými spoluvůrci vašich projektů fungujete jako kapela. Kdo do ní patří?

Je to lehce proměnlivé, ale jádro jsou například Geisler s Hodanem, producent Kuchynka a celá parta kolem Blaníka. Dobrá kapela byla i kolem producenta Šlajera u seriálu Svět pod hlavou a je i teď v rámci pohádky. Kluci z Punkfilmu, Beránek a Hůlovec, do toho šli naplno, sehnali peníze, byl to jejich první film. Ten zápal, to je pro mě důležitý. Když do něčeho jdu, musím se pro to nadchnout. V minulosti jsem samozřejmě občas něco špatně odhadnul, ale ke všemu přistupuju se stejným nasazením. A jenom málokdy převáží dřina nad radostí, většinou vítězí radost nad dřinou.

* V kapele se lidi nevyhnou ponorce, hádkám. Taky se vám to stává?

Mění se to v čase. Někdy je někdo trochu odstředivější, jiný naopak v nějakém projektu dominuje, což ve skupině může dělat trochu „vlny“. Ale zatím kapelu nikdo neopustil. Prostě se máme rádi a do toho se občas štveme. Třeba Roberta Geislera znám od prváku střední školy, takže asi tak třicet let? To pak logicky nastávají okamžiky, kdy na sebe máme až „manželskou“ alergii. Ale nad tím vším je láska a zatím se to nikdy nepropadlo do opravdu velkého průšvihů.

* Díváte se na svoje filmy?

Až s odstupem času, až když trochu „ztratím paměť“ a zapomenu jednotlivé repliky, které jinak slyším dopředu. Někdy třeba využiju toho, že nějaká moje starší věc běží v televizi. To se pak třeba i kouknu, když to pustil někdo jinej. Užitečný je i ten pocit, že se na to nedívám sám, že je to v éteru.

* Řekl jste si někdy: To je dobrý! Kdo to točil?

Až takhle sebestředný nejsem, ale z některých věcí mám radost, že se povedly. Spíš ale praktikuju kritický přístup. Snažím se hlavně analyzovat a poučit se.

* Máte ve filmech nějaký svůj „podpis“?

Nemám. Někteří režiséři ve svých filmech vystupují, třeba Hitchcock vždycky někde prošel záběrem, ale já – a teď to nemyslím zle vůči těm, kteří to tak dělají – film nevnímám egocentricky, spíš jako kolektivní dílo, baví mě dělat ve skupině. Film je syntetické umění, sestavené z mnoha složek, zajímá mě dialog, možnost dávat prostor ostatním. Nedávám si do titulků: film Marka Najbrta... Ale zjistil jsem, že naše kostýmní výtvarnice Andrea Králová má jeden takový „podpis“ s Honzou Cinou. Znají se z divadla a dělali spolu hodně věcí, takže pokaždé, když spolu točí film, do kostýmu propašují takovýho malýho dráčka – brož. V Čertím brku ji má Honza na myslivecké uniformě. Přijde mi to vtipný, nevdá mi to, hodí se to tam. A zvukaři ze studia Soundsquare mají takovou jednu větu...

* „Stává se, že prší.“ To mi vyprávěl jejich zvukař Jakub Čech.

Jo, to je ono. Dávají to do všech filmů, které dělají. A Petr Marek ze skupiny Midi lidi chce do každého filmu, ke kterému komponují muziku, dostat takovou příšernou píseň, kterou složil kdysi do Mistrů. Odpornou sladkou blbou melodií, která hraje někde v druhém plánu z rádia. Je to vtipný, ale já nic podobného nemám.

* A není vaším talismanem Marek Daniel? Mám pocit, že vám hrál ve všem, ne?

V Mistrech třeba ne. Je sice fakt, že náš vztah se díky Blaníku utužil, ale jako talisman ho nepoužívám. Mám jeho herectví rád, je to autorský typ, dá se s ním vést intenzivní tvůrčí dialog. Má svoje vlastní projekty, je schopný psát scénky, vymýšlet postavy. Dělán s ním moc rád, ale to platí i o jiných.

* Kdy jste vůbec zatoužil dělat film?

Už tak ve dvanácti. S mým kamarádem Pavlem Klusákem jsme už na základce začali psát divadlo, točit amatérské filmy. Primitivní přiměřeně věku. Postupně jsem to obohatil o nějaký samostudium, chodil jsem do klubového kina, na přednášky. A nakonec jsem se dostal na FAMU.

* Jaký vliv na vás měl váš starší brácha Aleš? Měli jste k sobě blízko s takovým věkovým rozdílem?

Od jistého věku jsem ho spíš otravoval, takže mě někdy docela odháněl. Ale i díky němu jsem se dostal do uměleckého prostředí...

* Kolem divadla Sklep...

Aleš byl původně v Baletní jednotce Křeč. Když potřebovali pomoci, stal jsem se jedním z jejich osvětlovačů, to jsem už byl na střední škole. Mohl jsem pozorovat celou tu company bratrů Cabanů při práci. Měli neuvěřitelný entuziasmus, to mě taky dost ovlivnilo... Ale moje setkání s Pavlem Klusákem na základce bylo zásadnější. Jeho maminka pracuje v rozhlasu, vyrůstal taky v kulturním prostředí, tak jsme divadlo dělali spolu. Později i větší projekty, v 90. letech pak už i s Robertem Geislerem například jednorázové představení v Arše s názvem Balkóny k pátému výročí revoluce.

Dělali jsme si z toho srandu, byl to spíš happening, ale přišel tehdy i Havel a mělo to úspěch. Pak jsme tam ještě inscenovali revue Sedm splněných snů, tak trochu jsme předpověděli vlnu reality show, i když jsme si tehdy ukousli trochu moc velký sousto... Ale pravda je, že mě to vždycky táhlo spíš k filmu.

* Proč?

Filmy mě fascinovaly. A čím víc jsem se o tom řemesle dozvídal, tím víc. Bavilo mě s filmem fyzicky zacházet, stříhat, měl jsem doma osmičku kameru. V 89. jsem od táty dostal videokameru Panasonic, úžasnej dárek, pak jsem hned vyrazil do ulic a točil prvního svobodného Silvestra. Zamiloval jsem se do toho, postupně jsem začal chápat, jak funguje filmová řeč. Bylo a je to vzrušující a zábavný.

* Ale doslechla jsem se, že vás čeká divadlo. Budete dělat inscenaci s Pavlem Klusákem na Zábradlí. Chtěl jste si to zkusit?

Našlo si mě to. Sám jsem se divadlu spíš vyhýbal, ale ta nabídka přišla a ve spojení s Pavlem mi to začalo dávat smysl. Vymyslel námět, který se nám všem líbí, premiéra bude na jaře. Pracovní titul je Děvčátka, na slovíčko. Nebude to asi klasická divadelní inscenace, dramaturgie Zábradlí je nakloněná různým formám a strukturám, což nám taky sedlo.

* Když se řekne Děvčátka, na slovíčko, tak moje a starší generace za tím vidí knížku o dospívání. Co z toho bude?

Ústřední téma jsou v čase se měnící způsoby, kterými se společnost snaží formovat ženu pro její pozdější život. Jak to bylo za komunismu, jaká měla být socialistická žena, jaká má být žena dnes. Má to docela sofistikovaný, intelektuální základ. Pavel k tomu přistupuje analyticky, vyhledává k tomu studie, vědecké práce, statistiky. Ale měla by to být taky zábava. Tyhle publikace z dospívání v lidech rezonují, každý má s nějakou z nich svou osobní zkušenost.

* Která z těch knih ovlivnila vás?

Nejvíc asi Encyklopedie mladé ženy.

* Ale! Jak to?

V rámci dobových norem řeší sexualitu, ale z pohledu ženy. Jako mladýho kluka mě na tom pochopitelně zajímal hlavně ten sex, ale bezděčně mi ta kniha ukázala, že ženy některé věci vnímají jinak. S touhle informací jsem pak vstupoval „do života“. Ale to by vám asi musela říct moje žena, jestli to na mě nějak pozitivně zapůsobilo. Každopádně jsem tenkrát pochopil, že jsme odlišní a že ženy očekávají něco trochu jiného než muži. Někteří chlapi si to možná neuvědomí do smrti...

* Obecně by nám pomohlo, kdyby ženy četly víc o tom, jak přemýšlejí a co mají rádi chlapi, a naopak, ne?

Jo. Všechna nedorozumění by to sice neodstranilo, protože vyplývají z podstaty, ale určitě to může pomoci.

* Jsme sice nějak evolučně nastavení, ale zároveň jsme nadáni vůlí se nad některými věcmi zamyslet, než nás přemůže pud...

A tohle mě právě zajímá.

* Jak dlouho jste se svou ženou, castingovou režisérkou Kateřinou Oujezdskou?

Asi sedmnáct let, ale vzali jsme se, až když jsme čekali první dítě. Před jedenácti lety. Ale dlouho předtím jsme spolupracovali.

* Dělala castingy do vašich filmů?

Ano, ale nejdřív dělala pomocnou režisérku. To skončilo až s naším prvním synem, protože je to práce, která se s dětmi dělat nedá. Tehdy se tady konsolidoval casting jako obor a Kateřina byla v pozici asistentky v obsazování vždycky aktivní. Tak to zkusila z téhle strany. A daří se jí a baví ji to. Teď třeba obsazuje film pro Agnieszku Holland.

* Takže jste se potkali, když vám dělala pomocnou režii. Na kterém filmu?

Nejdřív v televizi a pak na Mistrech. Dělala nejen pro mě, ale třeba i s Petrem Zelenkou nebo s Janem Svěrákem. Je to strašně intenzivní a náročná funkce. Pomocný režisér řídí natáčení a je odpovědný za to, jak probíhá natáčecí den. Když jsou dobří, tak jsou tyhle lidi ohromně ceněni. U filmu naprosto zásadní profese.

* A vybírá herce do vašich filmů?

Do všech. Je nejlepší, byl bych blázen, kdybych toho nevyužíval. I když zároveň fakt, že jsme manželé, generuje i nějaký konflikt, které bych s cizím člověkem neabsolvoval.

* Jaké?

Občas mi třeba řekne něco, co mi není příjemný. A naopak. A už to lítá. Ale jen občas. Nad tím vším je totiž názorovej soulad, vidíme věci podobně.

* Jste ochotný obsadit někoho, kdo má strašnou pověst jako člověk, ale je strašně dobrý herec?

Hodně bych si to rozmyslel. Tohle musí být opravdu vyvážený zásadní hereckou kvalitou. Můžu vydržet s někým takovým dělat, ale musí mi to dávat smysl, musí se mi to umělecky vyplatit. Natáčení samo o sobě je stres a zbytečné problémy nechcete. Na druhou stranu, skoro všichni herci se pohybují na určité hraně, mnozí jsou přecitlivělí, mají svoje slabůstky... Někdy to může být i zábavný. Ale obecně nemám rád konflikt, takže ani nemám rád konfliktní lidi. Když to jde, radši se jim vyhýbám.

* Když s manželkou zrovna pracujete na nějakém filmu, pracujete i doma?

Ano, řešíme práci i doma, já nemám žádnou kancelář. Káča v našem domě někdy dělá i castingy, má dole na to místnost s přímým vstupem na zahradu. Zvlášť v létě je to legrace, když se nám po trávníku potulují různé herecké hvězdy. Ale hodně nás samozřejmě zaměstnává běžný životní provoz, však to sama znáte. Pořád se řeší miliony drobných věcí. A mě to vlastně velice uspokojuje.

* Jak moc jste s dětmi změnil život?

Moc. V mnoha ohledech a v mnoha smyslech. Netušil jsem, že budu vlastně znovu chodit do školy... Zase přišel ten dril, to vstávání. Škola je dobrá, ale to nedomyslíte, dokud nemáte děti, že zase budete špatně snášet nedělní večery. Ale ta radost, která z toho plyne, to vykoupí. A my to docela zvládáme, o věci se dělíme. Když točím film, tak mě musí nahradit Kateřina. A když má intenzivní casting, tak to vykrývám já.

* Co kromě divadla a pokračování Blaníka pro rok 2019 chystáte?

S Blaníkem to ještě není rozhodnuté, ale asi nějaká další série bude. A co se týče plánů na celovečerní filmy, jsou v přípravě dva projekty. První je námět Roberta Geislera s názvem Přehrada, který vyvíjíme už dlouho a měl už několik podob. Zatím je jasné hlavně to, že by to měl být eko-apokalyptický příběh z 50. let ze stavby přehrady s prvky alternativní historie.

* A ten druhý?

To je taková moje srdeční záležitost, projekt 1938. Válečný film o bojujících Čechách ze září 1938, kdy se na hranicích naše ozbrojené složky střetly v mnoha srážkách s německými povstalci. Ono se o tom málo ví. Češi mají v povědomí mýtus, že jsme to tenkrát vzdali bez jediného výstřelu, ale od září 38 do března 39 padlo 164 Čechoslováků! Takže plánů mám dost, i když zatím žádný z nich nemá konkrétní termín. Film je běh na dlouhou trať, uvidíme, co se bude opravdu točit a kdy. Ale už se těším, až zase převáží radost nad dřinou.

TO NEDOMYSLÍTE, DOKUD NEMÁTE DĚTI, ŽE ZASE BUDETE ŠPATNĚ SNÁŠET NEDĚLNÍ VEČERY ROBERTA GEISLERA ZNÁM OD PRVÁKU. TAKŽE NASTÁVAJÍ

OKAMŽIKY, KDY NA SEBE MÁME AŽ „MANŽELSKOU“ ALERGIÍ. ALE NAD TÍM VŠÍM JE LÁSKA. REŽISÉR

MAREK NAJBRT Narodil se 27. listopadu 1969. Je absolventem **Fakulty sociálních věd** UK a katedry dokumentární tvorby na FAMU. Těžiště jeho činnosti bylo zpočátku v televizi (Kinetická encyklopedie všehomíra, Komediograf, Zlatý čas!). Podílel se i na seriálech Terapie, Já, Mattoni a Svět pod hlavou. Proslulost získal zejména jako spoluautor cyklu Kancelář Blaník. Na filmovém plátně debutoval hořkou komedií Mistři, která stejně jako jeho snímky Protektor či Polski film získala řadu cen. Jeho bratrem je o sedm let starší grafický designér, typograf a „Sklepák“ Aleš Najbrt.

Foto autor| FOTO: FALCON (1), PROFIMEDIA. CZ (2) A ARCHIV

Foto popis| JUDIT BÁRDOS A JAN CINA jako hlavní hrdinové pohádky Čertí brko

Foto popis| V ROCE 1997 si zahrál ve filmu Knoflíkáři režiséra Petra Zelenky.

Foto popis| SPOLU S RADIMEM ŠPAČKEM Marek Najbrt režíroval seriál Svět pod hlavou, který v březnu 2018 získal Českého lva v kategorii Nejlepší dramatický televizní seriál. Na fotce spolu s jeho ostatními tvůrci.

Konec jedné éry. Kvantitativní uvolňování v eurozóně končí

14.12.2018 roklen24.cz str. 00

Dominik Stroukal

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, USDCZK, EURUSD, EURCZK, ECB, QE

Evropská centrální banka (ECB) dle očekávání stále ponechala své sazby na minimu. A navíc oznámila, že tam zůstanou až do příštího léta. Česká inflace se dostala přesně na cíl centrální banky, dle slov guvernéra ale stále přetrvávají proinflační tlaky.

Jedna historická éra eurozóny se blíží ke konci. Guvernér Evropské centrální banky Mario Draghi včera oznámil, že v prosinci banka ukončí veškeré nákupy dluhopisů. ECB v rámci svého kvantitativního uvolňování každý měsíc nakupovala dluhopisy za 15 miliard eur. Celkem tak od března roku 2015 navýšila svou rozvahu o více než 2,6 bilionu eur.

Oznámení o konci kvantitativního uvolňování ale nemělo na euro pozitivní vliv. Zaprvé se o ukončení nákupů otevřeně mluví již půl roku a investoři s ním tak dávno počítají, zadruhé svůj výstup guvernér Draghi doplnil i o negativní zprávy, které nakonec náladu převážily.

Draghi nejprve oznámil, že podpora ekonomiky měnovou politikou je stále potřebná. Poté se zmínil o nejistotě, která plyne z nových obchodních válek. Následovalo snížení odhadu inflace z 1,7 procenta na 1,6 procenta. Nakonec pesimismus podtrhl snížením odhadu růstu HDP v eurozóně také o desetinu procenta na 1,9 % za rok 2018.

Již během Draghiho proslovu spadlo euro o 0,25 procenta na 1,1342 EURUSD. Dolar posílil i díky pozitivním zprávám z vyjednávání mezi Spojenými státy a Čínou. Americká rada pro vývoz sóji navíc oznámila, že si Čína objednala 1,5 až 2 miliony americké plodiny. Během včerejška tak nakonec euro oslabilo až na 1,1331 EURUSD, nakonec ale přišla korekce na konečných 1,136 EURUSD.

Aktuálně se dolar vůči euru v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1350 EURUSD. Dolarový index se nachází na hodnotě 97,21 bodu. Během dne by se kurz EURUSD měl pohybovat v rozmezí od 1,1310 do 1,1410 EURUSD.*

Česká republika byla včera na data a události mnohem méně zajímavá než eurozóna. Viceguvernér ČNB Marek Mora v rozhovoru pro Echo potvrdil očekávání pomalejšího růstu. „Hospodářství poroste tempem kolem tří procent, možná i trochu méně. Je to pořád ještě velmi solidní růst, i když se zpomaluje. A uvidíme, co bude dál. Přicházejí první známky ekonomického ochlazení,“ prohlásil.

Agentura Reuters zveřejnila výsledky průzkumu, podle kterého výnos desetiletých českých dluhopisů stoupne v příštích 12 měsících na 2,48 procenta. V současnosti se pohybuje mírně pod dvěma procenty.

Včera jsme se také dozvěděli, že na dalším měnově-politickém zasedání bude přítomno všech sedm členů bankovní rady, bude to premiéra pro dva nováčky - Tomáše Holuba a Aleše Michla. Nepředpokládá se, že by došlo ještě v prosinci k dalšímu zvyšování sazeb, vzhledem k posledním zprávám ale zůstává tato možnost otevřená, i když stále nepravděpodobná.

Koruna tak během včerejška posilovala k euru až pod 25,80 EURCZK, nakonec se ustálila na 25,82 EURCZK. K dolaru si ve výsledku udržela svůj otevírací kurz 22,73 USDCZK, přestože se během dne postupně podívala o pět setin na obě strany.

Dnes budeme sledovat zejména data o prodeích ve Spojených státech a sérii méně důležitých dat z eurozóny. Hlavní pozornost si ale získá summit představitelů zemí Evropské unie, kde se za účasti britské premiérky Mayové a francouzského prezidenta Macrona bude diskutovat nejen brexit, ale také společná evropská obrana a otázka migrace. Zvláštní místo na programu má i Macronův návrh na společný evropský rozpočet, na který podle analytiků možná ani nezbude čas k diskuzi.

Aktuálně se v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,81 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,80 až 25,87 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,64 až 22,87 USDCZK.*

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společností Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Dominik Stroukal je držitelem doktorátu z ekonomie z Vysoké školy ekonomické v Praze. Vedle studia ekonomie absolvoval **Fakultu sociálních věd** UK, kde se věnoval sociologii médií. Tři roky byl předsedou Ludwig von Mises Institutu pro Českou a Slovenskou republiku, dva roky místopředsedou pro publikace. Přednáší na PPE programu VŠ CEVRO Institut, ekonomické předměty na Vysoké škole finanční a správní a na gymnáziu PORG.

Domy, které pomáhají matkám v nouzi. A nejen o Vánocích

14.12.2018 denik.cz str. 00 Česko

Magdalena Havlíková

/REPORTÁŽ/ Azylové domy poskytují ubytování ženám, mužům a rodinám v tísní. Za ubytování se platí a nouzové ubytování je omezeno jen na jeden rok. Deník navštívil před Vánoci azylový dům provozovaný Centrem sociálních služeb Praha v desáté městské části.

"Vcházíme do domu se zahradou na sídlišti Zahradní Město. Ředitelka Lada Kellnerová popisuje, že se sem klientky dostaly různými cestami – některé samy vyrůstaly v problematických rodinách, jiné překvapil životní zvrat.

Ze zahradní chatky do azyláku

Markéta žila spokojený život, chodila do práce a s partnerem plánovala dítě. „Do šestého měsíce těhotenství bylo všechno růžové. A pak se v příteli něco zlomilo, začal na mě být hrubý a napadat mě – slovně a ve finále i fyzicky. Napadání, výhrůžky, bití... to není prostředí pro dítě,“ myslí si jednatřicetiletá Markéta.

Těhotná se proto odstěhovala do zahradní chatky mimo Prahu. „Nebylo to ale uzpůsobené pro život s malým dítětem, sociálka by mi ho sebrala. Proto jsem požádala o azylový dům – do Mělníka jsem šla ještě před porodem, podala jsem si několik žádostí do jiných azylových domů do Hlubočep, do Brandýsa, ale nakonec se uvolnilo místo tady,“ líčí své časté stěhování, zatímco její syn Tomáš spokojeně odpočívá v postýlce.

Markétě život komplikuje trvalé bydliště mimo Prahu, jistotu ale vidí v tom, že s ní počítají v zaměstnání. Už půl roku se jí ale nedaří sehnat v Praze byt, ten přitom potřebuje kvůli trvalému bydlišti ještě před zápisem syna do školky.

S přidělením bytu nepočítá

Lucie (jméno redakce na její žádost změnila) patří mezi klientky, které samy pocházejí z problematické rodiny. Spolu s mladší sestrou ji vychovávala babička, protože jejich matka brala drogy.

„Naštěstí už nefetuje, ale pořád tam je záznam a sledují vás, takže jsem měla svoji sociální pracovníci. Já jsem od třinácti taky dělala problémy a v sedmnácti jsem otěhotněla. Šla jsem do porodnice a nevěděla jsem, co bude,“ popisuje smutně Lucie. Do bytu k babičce se se synem vrátit nemohla a otec dítěte užíval drogy. Sociální pracovníce začala s Lucií její situaci řešit. „Řekla mi, že sama můžu bydlet po kamarádech, ale jestli si chci dítě nechat, musím do azylového domu,“ vzpomíná dvacetiletá matka.

Z prvního azylového domu putovala do dalšího, sem do Prahy 10, a až jí skončí smlouva tady, půjde asi do podobného zařízení jinde. S přidělením sociálního bytu si velké naděje nedělá a na komerční nájem z rodičovského příspěvku 8100 nemá. „To navíc skončí, až synovi budou 2 roky a 4 měsíce. Co budu dělat pak, nevím, protože do školky ho ve dvou letech nevezmou,“ zvažuje své vyhlídky.

Chudoba reprodukuje

Podle odborníků se chudoba a materiální deprivace reprodukuje do dalších generací. Podle nedávného průzkumu Charity České republiky má 36 procent osob, které trpěly v dětství materiálním nedostatkem, podobné starosti i v dospělosti.

„Významně více jsou ohroženi chudobou mladí lidé, jejichž rodina se musela někdy zadlužit, pocházejí z neúplné rodiny, jejich rodiče byli nezaměstnaní či se jejich rodina musela často stěhovat. Tohle znevýhodnění jde do jisté míry překonat vlastním vzděláním. V Česku je ale problém, že děti z chudých a méně vzdělaných rodin málokdy dosáhnou vyššího vzdělání. Chudoba se tím reprodukuje mezi generacemi,“ uvádí Daniel Prokop, sociolog **Fakulty sociálních věd** UK a společnosti Median, který se zabývá problematikou chudoby v Česku. A právě na vzdělání spoléhá i Lucie, která by si v budoucnu ráda dodělala poslední ročník hotelové školy a našla si práci v oboru.

Azylové domy v Praze: Azylové bydlení pro matky s dětmi v tísní, Varšavská 37, P2; Azylové ubytování Společnou cestou, Donovalská 2331, Praha 4 – Chodov; Dům Gloria – Azylový dům pro ženy a matky s dětmi, Renoirova 614/7, Praha 5; Azylový dům pro matky s dětmi – Otevřená srdce, Za papírnu 7, Praha 7; Azylový dům pro matky s dětmi Kolping, Bohnická 32/3, Praha 8; Azylový dům, Šromova 862/3, Praha 9; Azylový dům pro matky s dětmi: Jasmínová 2904/35, Praha 10; Azylový dům SKP HoPo, Křovinovo náměstí 11/16, Praha 9, Horní Počernice"

Domy, které pomáhají matkám v nouzi. A nejen o Vánocích

14.12.2018 Pražský deník str. 02 Praha/Reportáž
MAGDALENA HAVLÍKOVÁ

REPORTÉRKA PRAŽSKÉHO DENÍKU NAVŠTÍVILA AZYLOVÝ DŮM V PRAZE 10

Azylové domy poskytují ubytování ženám, mužům a rodinám v tísni.

Za ubytování se platí a nouzové ubytování je omezeno jen na jeden rok. Deník navštívil před Vánoci azylový dům provozovaný Centrem sociálních služeb Praha v desáté městské části.

Vcházíme do domu se zahradou na sídlišti Zahradní Město. Ředitelka Lada Kellnerová popisuje, že se sem klientky dostaly různými cestami – některé samy vyrůstaly v problematických rodinách, jiné překvapil životní zvrat.

ZE ZAHRADNÍ CHATKY DO AZYLÁKU

Markéta žila spokojený život, chodila do práce a s partnerem plánovala dítě. „Do šestého měsíce těhotenství bylo všechno růžové. A pak se v příteli něco zlomilo, začal na mě být hrubý a napadat mě – slovně a ve finále i fyzicky.

Napadání, výhrůžky, bití... to není prostředí pro dítě,“ myslí si jednatřicetiletá Markéta.

Těhotná se proto odstěhovala do zahradní chatky mimo Prahu. „Nebylo to ale uzpůsobené pro život s malým dítětem, sociálka by mi ho sebrala. Proto jsem požádala o azylový dům – do Mělníka jsem šla ještě před porodem, podala jsem si několik žádostí do jiných azylových domů do Hlubočep, do Brandýsa, ale nakonec se uvolnilo místo tady,“ líčí své časté stěhování, zatímco její syn Tomáš spokojeně odpočívá v postýlce.

Markétě život komplikuje trvalé bydliště mimo Prahu, jistotu ale vidí v tom, že s ní počítají v zaměstnání. Už půl roku se jí ale nedaří sehnat v Praze byt, ten přitom potřebuje kvůli trvalému bydlišti ještě před zápisem syna do školky.

S PŘIDĚLENÍM BYTU NEPOČÍTÁ

Lucie (jméno redakce na její žádost změnila) patří mezi klientky, které samy pocházejí z problematické rodiny. Spolu s mladší sestrou ji vychovávala babička, protože jejich matka brala drogy.

„Naštěstí už nefetuje, ale pořád tam je záznam a sledují vás, takže jsem měla svoji sociální pracovníci. Já jsem od třinácti taky dělala problémy a v sedmnácti jsem otěhotněla. Šla jsem do porodnice a nevěděla jsem, co bude,“ popisuje smutně Lucie. Do bytu k babičce se se synem vrátit nemohla a otec dítěte užíval drogy. Sociální pracovníce začala s Lucií její situaci řešit. „Řekla mi, že sama můžu bydlet po kamarádech, ale jestli si chci dítě nechat, musím do azylového domu,“ vzpomíná dvacetiletá matka.

Z prvního azylového domu putovala do dalšího, sem do Prahy 10, a až jí skončí smlouva tady, půjde asi do podobného zařízení jinde. S přidělením sociálního bytu si velké naděje nedělá a na komerční nájem z rodičovského příspěvku 8100 nemá. „To navíc skončí, až synovi budou 2 roky a 4 měsíce. Co budu dělat pak, nevím, protože do školky ho ve dvou letech nevezmou,“ zvažuje své vyhlídky.

CHUDOBA SE REPRODUKUJE

Podle odborníků se chudoba a materiální deprivace reprodukuje do dalších generací. Podle nedávného průzkumu Charity České republiky má 36 procent osob, které trpěly v dětství materiálním nedostatkem, podobné starosti i v dospělosti.

„Významně více jsou ohroženi chudobou mladí lidé, jejichž rodina se musela někdy zadlužit, pocházejí z neúplné rodiny, jejich rodiče byli nezaměstnaní či se jejich rodina musela často stěhovat. Tohle znevýhodnění jde do jisté míry překonat vlastním vzděláním. V Česku je ale problém, že děti z chudých a méně vzdělaných rodin málokdy dosáhnou vyššího vzdělání. Chudoba se tím reprodukuje mezi generacemi,“ uvádí Daniel Prokop, sociolog **Fakulty sociálních věd** UK a společnosti Median, který se zabývá problematikou chudoby v Česku.

A právě na vzdělání spoléhá i Lucie, která by si v budoucnu ráda dodělala poslední ročník hotelové školy a našla si práci v oboru.

Azylové domy v Praze P Azylové bydlení pro matky s dětmi v tísní, Varšavská 37, P2 P Azylové ubytování Společnou cestou, Donovalská 2331, Praha 4 – Chodov P Dům Gloria – Azylový dům pro ženy a matky s dětmi, Renoirova 614/7, Praha 5 P Azylový dům pro matky s dětmi – Otevřené srdce, Za papírnou 7, Praha 7 P Azylový dům pro matky s dětmi Kolping, Bohnická 32/3, Praha 8 P Azylový dům, Šromova 862/3, Praha 9 P Azylový dům pro matky s dětmi: Jasmínová 2904/35, Praha 10 P Azylový dům SKP HoPo, Křovinovo náměstí 11/16, Praha 9, Horní Počernice

Foto autor| Foto: Deník/ Dimír Šťastný

Foto popis| ÚTOČIŠTĚ V TÍSNĚ. Jednatřicetiletá Markétě se už půl roku nedaří sehnat byt v Praze, ten přitom potřebuje kvůli trvalému bydlišti ještě před zápisem syna do školky.

Region| Střední Čechy

Domy, které pomáhají matkám v nouzi. A nejen o Vánocích

14.12.2018 prazsky.denik.cz str. 00 Moje Praha

Magdalena Havlíková

/REPORTÁŽ/ Azylové domy poskytují ubytování ženám, mužům a rodinám v tísní. Za ubytování se platí a nouzové ubytování je omezeno jen na jeden rok. Deník navštívil před Vánoci azylový dům provozovaný Centrem sociálních služeb Praha v desáté městské části.

"Vcházíme do domu se zahradou na sídlišti Zahradní Město. Ředitelka Lada Kellnerová popisuje, že se sem klientky dostaly různými cestami – některé samy vyrůstaly v problematických rodinách, jiné překvapil životní zvrat.

Ze zahradní chatky do azyláku

Markéta žila spokojený život, chodila do práce a s partnerem plánovala dítě. „Do šestého měsíce těhotenství bylo všechno růžové. A pak se v příteli něco zlomilo, začal na mě být hrubý a napadat mě – slovně a ve finále i fyzicky. Napadání, výhrůžky, bití... to není prostředí pro dítě,“ myslí si jednatřicetiletá Markéta.

Těhotná se proto odstěhovala do zahradní chatky mimo Prahu. „Nebylo to ale uzpůsobené pro život s malým dítětem, sociálka by mi ho sebrala. Proto jsem požádala o azylový dům – do Mělníka jsem šla ještě před porodem, podala jsem si několik žádostí do jiných azylových domů do Hlubočep, do Brandýsa, ale nakonec se uvolnilo místo tady,“ líčí své časté stěhování, zatímco její syn Tomáš spokojeně odpočívá v postýlce.

Markétě život komplikuje trvalé bydliště mimo Prahu, jistotu ale vidí v tom, že s ní počítají v zaměstnání. Už půl roku se jí ale nedaří sehnat v Praze byt, ten přitom potřebuje kvůli trvalému bydlišti ještě před zápisem syna do školky.

S přidělením bytu nepočítá

Lucie (jméno redakce na její žádost změnila) patří mezi klientky, které samy pocházejí z problematické rodiny. Spolu s mladší sestrou ji vychovávala babička, protože jejich matka brala drogy.

„Naštěstí už nefetuje, ale pořád tam je záznam a sledují vás, takže jsem měla svoji sociální pracovníci. Já jsem od třinácti taky dělala problémy a v sedmnácti jsem otěhotněla. Šla jsem do porodnice a nevěděla jsem, co bude,“ popisuje smutně Lucie. Do bytu k babičce se se synem vrátit nemohla a otec dítěte užíval drogy. Sociální pracovníce začala s Lucií její situaci řešit. „Řekla mi, že sama můžu bydlet po kamarádech, ale jestli si chci dítě nechat, musím do azylového domu,“ vzpomíná dvacetiletá matka.

Z prvního azylového domu putovala do dalšího, sem do Prahy 10, a až jí skončí smlouva tady, půjde asi do podobného zařízení jinde. S přidělením sociálního bytu si velké naděje nedělá a na komerční nájem z rodičovského příspěvku 8100 nemá. „To navíc skončí, až synovi budou 2 roky a 4 měsíce. Co budu dělat pak, nevím, protože do školky ho ve dvou letech nevezmou,“ zvažuje své vyhlídky.

Chudoba reprodukuje

Podle odborníků se chudoba a materiální deprivace reprodukuje do dalších generací. Podle nedávného průzkumu Charity České republiky má 36 procent osob, které trpěly v dětství materiálním nedostatkem, podobné starosti i v dospělosti.

„Významně více jsou ohroženi chudobou mladí lidé, jejichž rodina se musela někdy zadlužit, pocházejí z neúplné rodiny, jejich rodiče byli nezaměstnaní či se jejich rodina musela často stěhovat. Tohle znevýhodnění jde do jisté míry překonat vlastním vzděláním. V Česku je ale problém, že děti z chudých a méně vzdělaných rodin málokdy dosáhnou vyššího vzdělání. Chudoba se tím reprodukuje mezi generacemi,“ uvádí Daniel Prokop, sociolog **Fakulty sociálních věd** UK a společnosti Median, který se zabývá problematikou chudoby v Česku. A právě na vzdělání spoléhá i Lucie, která by si v budoucnu ráda dodělala poslední ročník hotelové školy a našla si práci v oboru.

Azylové domy v Praze
Azylové bydlení pro matky s dětmi v tísni, Varšavská 37, P2
Azylové ubytování Společnou cestou, Donovalská 2331, Praha 4 – Chodov
Dům Gloria – Azylový dům pro ženy a matky s dětmi, Renoirova 614/7, Praha 5
Azylový dům pro matky s dětmi – Otevřená srdce, Za papírnu 7, Praha 7
Azylový dům pro matky s dětmi Kolping, Bohnická 32/3, Praha 8
Azylový dům, Šromova 862/3, Praha 9
Azylový dům pro matky s dětmi: Jasmínová 2904/35, Praha 10
Azylový dům SKP HoPo, Křovínovo náměstí 11/16, Praha 9, Horní Počernice"

URL| https://prazsky.denik.cz/zpravy_region/domy-ktere-pomahaji-matkam-v-nouzi-a-nejen-o-vanocich-20181214.html

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
prazsky.denik.cz

Zásadní milník pro ECB i ČNB. Prosinec 2018

14.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, USDCZK, EURUSD, ECB, QE, ČNB

Pro Evropskou centrální banku končí po zhruba čtyřech letech jedna éra. Mario Draghi a spol. v prosinci ukončí kvantitativní uvolňování (QE). Programem nákupu dluhopisů banka několik let podporovala inflaci a hospodářský růst v eurozóně. Česká ekonomika je s eurozónou obchodně i finančně silně propojená. Jaké jsou ohlasy?

I nadále zůstává otázkou, jak dlouho po ukončení QE bude trvat, než ECB přijde k utahování měnových podmínek v eurozóně úvěrovým kanálem, míní ekonom skupiny Roklen Michal Šoltés. "Jednou z možností je, že se centrální banka bude držet svého závazku a odloží navyšování sazeb na léto příštího roku, pak by si udržela důvěryhodnost veřejných vyjádření, ale riskuje, že načasování nemusí být optimální z měnově politického pohledu. Druhá možnost je, že vyhodnotí nutnost dřívějšího navyšování a ohrozí důvěryhodnost svých soft nástrojů měnové politiky," naznačil Šoltés.

Podle analytika Rokleny Jana Berky se ECB drží svého plánu. Včerejší oznámení konce programu kvantitativního uvolňování to potvrdilo. Byť jde o první krůček směrem k normalizaci měnové politiky ECB, její podstata zůstává stále silně akomodativní. Celkově lze říci, že optimismus centrální bance přetrvával, avšak i přesto bylo možné spatřit pár holubic, dodal.

"Celkově vyzněl výstup z posledního letošního zasedání ECB holubičím tónem, čemuž odpovídá i reakce eura posouvající se ke slabším hodnotám vůči dolaru. Zaměříme-li se na odhad trhu ohledně sazeb, při pohledu na krátkodobou sazbu OIS vycházející z té depozitní ECB nadále vidíme, že první hike o velikosti zhruba 10 bazických bodů by měl přijít nejdříve na konci roku 2019," poznamenal Berka.

Program kvantitativního uvolňování odstartovala ECB na začátku března 2015. "Za dobu jeho trvání nakoupila aktiva za zhruba 2,6 bilionu eur. Její bilanční suma se tak vyšplhala až na úroveň 4,7 bilionu eur, což je téměř 35 procent HDP. Sama centrální banka odhaduje, že program kvantitativního uvolňování přispěje v období let 2016 - 2020 k růstu HDP eurozóny a inflace 0,4 procentního bodu ročně. Po ukončení programu plánuje ECB prostředky získané z maturujících dluhopisů dále reinvestovat. Podle vyjádření Maria Draghiho tak bude činit 'po delší období po prvním zvýšení úrokových sazeb'," uvedla Jana Steckerová z Komerční banky.

Dodala, že úrokové sazby zůstanou podle ECB beze změny i v průběhu léta 2019. "To je v souladu s naší prognózou, kdy první zvýšení depozitní sazby o 15 bazických bodů očekáváme v září 2019, zatímco růst všech klíčových sazeb o 25 bazických bodů by měl následovat v prosinci 2019. Další a zároveň poslední utahení měnových podmínek čekáme v březnu 2020," uvedla Steckerová.

Také pro Českou národní banku skončila v letošním prosinci jedna éra. V bankovní radě skončili viceguvernéři Mojmír Hampl a Vladimír Tomšík. Nově je tak celá rada jmenována výhradně prezidentem Milošem Zemanem. Tento týden rozhovor před začátkem mediální karantény poskytli hned tři členové bankovní rady.

Guvernér ČNB Jiří Rusnok poskytl rozhovor agentuře Bloomberg. Míra nezaměstnanosti podle něj radu neustále překvapuje tím, jak klesá na ještě nižší úroveň, než si rada myslela, že je možné. Inflace by se podle Rusnoka měla na začátku roku 2019 vrátit zpět k růstu. Vedle volatilních složek, jako jsou ceny potravin, by k tomu měl dle centrálního bankéře přispět i oproti prognóze slabší kurz koruny. K tomu Rusnok dodal, že domácí měna je aktuálně ovlivněna sezónními efekty, konkrétně tzv. efektem konce roku, kdy banky odvádí poplatky do Rezolučního fondu. Z toho důvodu se guvernér přiklání k tomu, že se zvyšováním sazeb není potřeba spěchat.

Rozhovor poskytl také novopečený viceguvernér Marek Mora, který v pro Echo komentoval možná rizika. Potenciálních spouštěčů recese dnes podle něj může být hodně. "Ty hlavní máte před sebou jak na dlani. Obchodní spory Spojené státy – Čína, případně Spojené státy – Evropa. Nezvládnutý brexit. Otázkou je, do jaké míry je udržitelný hospodářský růst v Číně. Potenciál krize eura, jež se v poslední době projevuje debatou kolem rozpočtu Itálie," řekl Echu Mora.

Nečekaně slabý kurz koruny je důvodem pro diskusi o dalším možném zvýšení úrokových sazeb na posledním letošním měnovém zasedání České národní banky, uvedl pro Reuters člen bankovní rady Vojtěch Benda. "Z mého pohledu to, že inflace je o chloupek nižší, než předpokládá prognóza, a že HDP za třetí čtvrtletí vyšel také o něco níže, než předpokládala prognóza, je minulost. Není to pro mě klíčové z hlediska hlasování o nastavení úrokových sazeb," konstatoval Benda. "Jak budu hlasovat, budu hodnotit podle analýzy, kterou dostaneme k dispozici tento pátek. Vývoj devizového kursu to spíše mírně tlačí k vyšším sazbám už teď v prosinci. Ale není to úplně na 100 procent," doplnil.

Podle hlavního ekonoma ING Bank pro ČR Jakuba Seidlera by ČNB by příští čtvrtek své sazby zvýšit neměla, další růst očekává až začátkem února. Současný slabší kurz koruny ospravedlňující růst sazeb může být totiž způsoben efektem konce roku, což naznačil také guvernér Rusnok, který proto preferuje s dalším růstem sazeb počkat na příští rok.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/SVH27/zasadni-milnik-pro-ecb-i-cnb-prosinec-2018>

Bosna skanzen války

15.12.2018 Mladá fronta DNES str. 09 Ze světa
Ivana Faryová

Ani 23 let po skončení války to není v Bosně a Hercegovině v pořádku. Brutální konflikt připomínají hřbitovy rozšířené o více než sto tisíc obětí i opuštěné rozpadlé domy. Smír příliš nefunguje, země má nakročeno k tomu, aby se stala skanzenem.

Mohutný tok modrozelené Neretvy si razí cestu skrz šedobílý masiv, řeku kopíruje úzká silnice. Posádka v autě ani nedutá. Scénérie, které divoká příroda začne v půli cesty ze Sarajeva do Mostaru předvádět a s každou další zatáčkou je proměňuje, jsou dechberoucí.

Příroda na Bosně nešetřila ani trochu a turisté už to začínají zjišťovat. I my chceme poznat ty nádherné hory a divoké řeky, i když jen v oblastech, které jsou už prověřené a odminované.

Pohled z okénka ale není jen hezký. Napříč celou zemí mjíme spoustu opuštěných rozstřílených domů. Co to znamená? Vždyť válka dávno skončila. Proč se majitelé nestarají?

Milion zničených domů

Více než milion Bosňanů, kteří uprchli před nejhorším konfliktem v Evropě od druhé světové války do zahraničí, se domů nevrátilo.

Další se stěhovali v rámci své země, když si jednotlivé národy po válce rozdělily území, na němž dřív vedle sebe v klidu žily. Lidé tehdy neřešili, k jakému etniku patří, přátelili se a dokonce vytvářeli rodinné svazky. Válka všechno změnila.

„Oproti počtu obyvatel před válkou je to dnes poloprázdná země, a to i proto, že její rekonstrukce a budování mírového prostředí se úplně nedaří,“ říká historik a expert na oblast Balkánů František Šístek z Katedry ruských a východoevropských studií při Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** UK.

„Lidé hromadně opouštěli domovy jen s tím, co unesli v rukou. Šli do neznáma, jen aby si zachránili holý život. Měl jsem obrovské přibuzenstvo. Všichni odešli stejně jako já a nikdo se po válce nevrátil,“ popisuje tehdejší situaci Bruno Kelava, bosenský Chorvat, který před 25 lety přišel do Česka. Opustil rodnou Banja Luku poté, co ho Srbové málem umučili, protože za ně odmítl bojovat.

V různých fázích války se dala do pohybu více než polovina obyvatelstva tehdy více než čtyřmillionové Bosny a Hercegoviny. Po válce se ze zahraničí vrátilo jen přes milion uprchlíků. Problém je to zejména na venkově, kde se infrastruktura po válce zhroutila úplně. Kdo zůstal v Bosně, žije spíš ve městech, protože tam se snáz uживí.

Vesnice vymírají, protože ti, kteří se tam vrátili, stárnou a mladí nezůstávají. Úbytek populace je problém celého Balkánu. Ale Bosnu opouštějí i ti, kteří v době Daytonské mírové dohody ještě nebyli na světě. V zemi totiž nemají uplatnění.

Zjistit přesný počet opuštěných polorozpadlých domů, které zarůstají houštím zvenčí i zevnitř, je obtížné. Bosna má dnes jiné starosti než je počítat. Nicméně Úřad Vysokého komisaře pro uprchlíky při OSN udělal před lety odhad, že válčící strany poničily nebo zcela zničily až 60 procent domovní zástavby, aby se tam uprchlé obyvatelstvo nemohlo vrátit. Za války tak bylo zdemolováno 1,1 milionu domů.

Některé zůstaly opuštěné, protože jejich majitelé se nevrátili ze zahraničí. Jiní se stěhovali v rámci Bosny – na nová území, jak je jednotlivým národům přisoudila Daytonská dohoda. A někteří by se možná i vrátili, jenomže kam? Jak opravit dům, který nepřítel rovnou vyhodil do povětří. Někde jsou nápadně vidět celé souvislé oblasti, které byly takto zničeny.

Kvůli tomu, co se v mnohých domech za války dělo, v návratu často brání i psychologické důvody. Lidé se nechťejí k ruinám ani přiblížit. Nikdo totiž neví, co v křoví je – možná i nášlapné miny, které se k domům kladly, aby se v nich nepřítel nemohl ukrýt. Bosna jich stále není zbavená, i když s tím pomáhají i mezinárodní expertní týmy.

„Miny u těchto opuštěných domů určitě stále být mohou. Když chce někdo stavět, může požádat úřady o kontrolu daného pozemku, jestli tam nejsou, a teprve pak začne,“ říká policejní potápěč Martin Kučera. S týmem policejních pyrotechniků jako jediní na světě pátrají v bosenských řekách po výbušninách a likvidují je.

„V některých domech se děly nepěkné věci, lidé se vraždili mezi sebou. Válka nebyla jen o armádě, byla to válka i mezi sousedy,“ říká Martin Kučera.

„Nemůžeme se divit, že někteří lidé po tom, co prožili, se do těch míst nevrátí. Někteří z nich po válce už tu linii nepřekročili a tam, kde žili, se nešli ani podívat. Nebo šli a zjistili, že už se tam žít nedá. Možná i proto, že by to znamenalo mít za souseda někoho, o kom vědí, že se patrně dopustil něčeho proti jejich blízkým,“ dodává Šístek.

Skanzen bez lidí

Podle Bruna Kelavy má Bosna nakročeno k tomu, aby se za dvacet let stala skanzenem. „Lidé ze Západu tam budou jezdit a říkat: Krásná země, ale kde jsou lidé? Odpověď: Dělalí tu nejhorší práci v Německu a jinde na Západě, protože doma se neuživili.“

Historik Šístek v zásadě souhlasí. „Bosna nefunguje celkově a důvodů je mnoho. V době podpisu Daytonské dohody šlo hlavně o to, aby nastal klid zbraní a byl mír. Na to, jak to bude vypadat o dvacet a více let později, v tu chvíli nikdo nemyslel. Je to mírová dohoda, ale není moc efektivní z hlediska politického fungování, struktura země je velice složitá a byrokracie těžkopádná.“

Podle něj je v Bosně problém i to, že půdu tam mohou nakupovat cizinci, a existují obavy z arabských a jiných investorů.

„Jak se Bosna vylidňuje, je možné, že místní budou prodávat pozemky komukoli. Ale snad to nebude tak černobílé, stále v lidech vidím potenciál. To, že jich hodně odešlo do zahraničí, přece neznamená, že odešli trvale. Vazby stále existují, návrat je jednodušší než dřív a například bosenská diaspora funguje a je provázaná napříč kontinenty,“ říká František Šístek. Jsou i případy, kdy se vrátili mladí lidé na vesnici, aby si tam třeba založili ekofarmu nebo prostě jen proto, že odtud pocházejí jejich předkové.

Školství – nebezpečný problém

Bosna je Daytonskou smlouvou „přeorganizovaná“ už téměř čtvrt století. Dokonce i haagský trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii už ukončil svou činnost poté, co loni v listopadu odsoudil na doživotí posledního válečného zločince Ratka Mladiče, strůjce masakru ve Srebrenici. Svými rozsudky vlastně potvrdil, že všechny známé hrůzy se v Bosně opravdu staly. Pro tři národy na jednom území by to mohlo být varováním do budoucna, přesto tam nacionalismus zůstává silný na všech úrovních. „Je výhodnou kartou pro politiky, protože když je potřeba, dokážou jím homogenizovat své voliče,“ soudí historik.

Podle Bruna Kelavy, který do své rodné země pravidelně jezdí, problém začíná už na základních školách. Srbové se nedávnou historií učí po svém, totéž muslimové i Chorvaté. „V srbské škole se učí, jak Srbové bojovali v občanské válce za svou republiku a práva a oslavují své neexistující vítězství. Muslimové to samé,“ říká. „A až se děti ze srbské školy a děti z chorvatské školy setkají jako dospělí, bude tam stejný problém jako v 90. letech,“ dodává jeho manželka Romana.

Infrastruktura postdaytonské Bosny totiž podle Františka Šístka nacionalismus stále dokola reprodukuje, i když je těžké říct, zda se to v roce 1995 dalo udělat jinak.

„Nový systém ale zabudoval a vyzdvihl etnicitu jako základní kámen budování spravedlivé společnosti a to, že dal jednotlivým národům do rukou i školství, a to už na úrovni kantonů, je katastrofa i z mého pohledu historika. Rakousko-Uhersko tam kdysi poměrně pracně zavedlo školy, kam chodili všichni bez ohledu na národnost, a toto integrované školství fungovalo i v dobách Jugoslávie. Ovšem kam se to vyvíjí teď, je úplně proti duchu celé moderní historie Bosny a Hercegoviny a sekularizace,“ varuje historik.

Pandořina skříňka

Bosňané trpí nespokojeností s vládou, nedostatkem pracovních příležitostí či problémy s korupcí a nepotismem, kdy je k sehnání pracovní pozice nutností mít známého, a pokud nikdo takový není, je lepší odejít do zahraničí. Navíc se tu stejně jako celá Evropa potýkají s uprchlickou krizí, takže se všechno ještě víc komplikuje.

„Neexistuje snad nikdo, kdo by byl spokojen s tím, jak Bosna podle Daytonské mírové smlouvy funguje, ta je ale zárukou jakési stability,“ říká František Šístek na otázku, co by balkánské zemi pomohlo. „Mezinárodní klima dnes nenasvědčuje tomu, že by se velmoci shodly na nějaké výrazné pomoci nebo že by se měla nějak přenastavit pravidla, která by mocnosti garantovaly jako v roce 1995. Změna uspořádání by teoreticky Bosně pomohla, ale jak to udělat. Otevřelo by to Pandořinu skříňku separatistických požadavků na překreslení vnitřních hranic a byla by z toho jen patová situace,“ uzavírá.

Větší zájem Západu by Bosně pomohl. Alespoň v podobě rozvinutějšího turismu, který by dal práci více místním lidem. Země s nádhernými horami a řekami totiž má co nabídnout a nebezpečí min z navštěvovaných oblastí postupně mizí.

Historie Válka v Bosně * Katoličtí Chorvaté, islám vyznávající Bosňáci a pravoslavní Srbové na území Bosny a Hercegoviny žili před válkou v poklidném soužití. V 90. letech, kdy se začala rozpadat Jugoslávie, byl jednou z příčin konfliktu srbský bojkot referenda o vyhlášení nezávislosti země, kterou chtěli Chorvatí a Bosňáci. Krátce nato vypukly první potyčky a přerostly v občanskou válku. V letech 1992 až 1995 v ní zahynulo přes sto tisíc lidí, více než dva miliony uprchly do zahraničí. * Válku ukončila mírová dohoda přijatá na letecké základně v americkém Daytonu. 14. prosince 1995 ji v Paříži podepsali představitelé Chorvatska, Bosny a Hercegoviny, Srbska a zástupci západních mocností včetně USA. Země dostala nové politické uspořádání a vnitřní hranice byly překresleny. (fa)

O autorovi| Ivana Faryová, zvláštní zpravodajka MF DNES v Bosně

Foto autor| Foto: Profimedia.cz

Foto autor| Foto: archiv

Foto autor| Foto: Profimedia.cz

Foto popis| Už se nevrátily? Bosenské ženy v roce 1992 utíkají před srbskými silami z města Jajce.

Foto popis| Opuštěné domy Takovýchto domů je dnes v Bosně a Hercegovině hodně. Někteří se do nich už vrátit nechtějí a jiní ani nemohou.

Foto popis| Zdánlivá krása Hory v Bosně a Hercegovině jsou úchvatné.

Politické rozložení sil v ČR

16.12.2018 ČRo Plus str. 02 18:10 Názory a argumenty

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Petře Žantovský, všimnul sis toho, jak se během poslední doby obměnil ten elektorát hnutí ANO z té pravice těch živnostníků a podnikatelů v podstatě luxuje hlasy levicových stran.

Petr ŽANTOVSKÝ, publicista, Vysoká škola ekonomická

Tak to samozřejmě byla jaksi tendence, kterou jsme mohli zaznamenat už v tom předchozím volebním období. Když to vezmu na rok 2013, tak tam tehdy z nuly na 19 % vyskočilo ANO právě tím, že vyluxovalo TOPku, vyluxovalo ODS a pravici. Pravicovému voliči nabídli cosi, co bylo jaksi očekáváno a neublížili do té míry sociální demokracii a komunistům. V těchto volbách vyluxovali sociální demokraty a komunisty protože ty strany se dopustily jedné zásadní chyby. Nepředvedly vůbec žádný jasný zřetelný program a svému voliči nenabídli to, co ten volič očekává. Naopak hnutí ANO změnilo rétoriku do mnohem sociálnější, mnohem ohleduplnější jaksi k tomuto typu voliče. Jako dělá to celkem chytře. Já myslím, že právě tenhle ten volič, o kterém mluvil i pan Zvěřina nebo se tady o tom mluvilo několikrát, že to jsou lidé, kteří odpustí hnutí ANO jakékoliv handicapu spojené s jejím velitelem nebo vůdcem nebo předsedou, protože oni jdou za tím cílem a ten cíl je jim nabídnut v podobě nějakých sociálních benefitů.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Je to trochu paradox, když se multimilionář dokáže nejlépe domluvit s obyčejnými lidmi.

Petr ŽANTOVSKÝ, publicista, Vysoká škola ekonomická

Můžu na to jednu krátkou poznámku? Já jsem se na tohle ptal přesně v roce 2013 jednoho psychologa. Říkal jsem? Pane doktore podívejte se, miliardář, nepředstavitelně bohatý člověka zvítězí naprosto brutálně v sociálně nekomplikovanějším regionu, tedy Ústeckém kraji, naprosto brutálně tam vyluxuje komunisty, sociální demokraty a zvítězí. Čím to je, vždyť přeci máme také nějakou národní závist nebo lidskou závist. Ty miliardy a on říká, ty efekty jsou dva. On měl bílou košili a jednoduché heslo, kterému rozuměli všichni: Bude líp. Na to všichni čekali. A druhá věc, že si někdo má 10 milionů, tak je to dům, někdo má 20 milionů, jsou to dva domy a u toho dvě auta. Ale když má někdo několik miliard nebo desítek miliard, to si nikdo nepředstaví. Čili to už je někde ve vesmíru, čili je to vlastně tomu voliči nevádí, možná to tak funguje.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Jenom možná takový paradox. Jestliže bude hnutí ANO neustále luxovat hlasy v podstatě svých partnerů, to znamená, ČSSD, potenciálních partnerů jako je SPD také jako je KSČM, nebude tam potom problém, že jaksi ta většina nebude. David Klimeš?

David KLIMEŠ, hlavní analytik, týdeník Ekonom

To já si myslím, to prostě je problém hnutí ANO a já to říkám jako dokola nebo si to myslím prostě, že Andrej Babiš, pokud jako nebude spektakulárně odveden do vězení, tak nedojede na to, že ztratí podporu. Dojede na to, že pokud nebude mít 101 poslanců, tak nebude mít ten koaliční potenciál. Koneckonců uvědomme si, že jsme tady měli hlasování o nedůvěře vládě, kde strana s pěti ministry nebyla schopna pro tu vládu hlasovat. On já se bavím s těmi politiky a spousta z nich říká prostě, že třeba měli nějakou představu, že by se s tím Babišem dohodli, nebo že on by poodešel nebo by se to nějakým způsobem po těch říjnových volbách v roce 2017 uplácalo, jak se říká česky. Ale tyhle ty řídla u lidovců v ODS, hodně u starostů, tak už prostě vědí, že ne, že vidí příklad v ČSSD. I v ČSSD mi říkal jeden politik, no my už to také víme, že jsme do téhle vlády neměli chodit, ale teď už nemůžeme odejít. Takže v té chvíli zůstávají jen komunisté a ti asi jako trochu padají, asi se brzy o tu 5% hranici budou obávat. A možná dojdou k tomu, že jediná možnost, jakým způsobem být zase protestně vymezit se vůči tomu, s kým vlastně projevili nějakou státnost, to znamená, s Andrejem Babišem, takže budeme mít tady třeba klidně i tu 35% stranu hnutí ANO, ale bude chybět ten jeden maličkatý 6% partner, aby tu vládu dokázal dát dohromady. Jediná šance pro Andreje Babiše je, že ta opozice bude natolik neschopná, natolik rozhádaná, natolik nepřijatelná, že jedni jsou údajně extremisté, druzí jsou údajně demokraté, že prostě nakonec to bude po tom říjnu 2017, kdy se to sice prodlužuje o měsíce, ale všichni ví, že žádná alternativa bez

premiérování v gesci hnutí ANO není. A to je vlastně ta situace, kdy jsme se moc dál nepohnuli, mně tedy upřímně řečeno jako přijde pozoruhodné, že Andrej Babiš v sobě nedokáže potlačit tu holdingovou dravost, kterou se za těch 20 let naučil a skutečně i když mu všichni říkají, Nech trochu žít ty sociální demokraty, komunisty nebo jestli se chceš teď víc dohadovat s ODS, tak s ODS, ale on to nedokáže.

Erik BEST, americký novinář ze zpravodaje Fleet Sheet

Také si myslím, že bychom se měli dívat na to, co se děje ve světě, protože skoro všude máme střet dvou světů. Na jedné straně máme liberály, a progresivisty, nebo jak je správné slovo. A na druhé straně máme neliberály a konzervativce a ten střet je jasný. Je to vidět na ulicích ve Francii a myslím si, a mohu se mýlit, ale myslím si, že jestli se jedna skupina zvětšuje, tak je to ta skupina na straně neliberálů. To znamená, že zvláště, když jsou problémy ve světě, to znamená, že spíš voliči SPD, komunistů, částečně ČSSD, ANO, budou o to více a na druhé straně ti, kteří jsou proti Babišovi, proti Zemanovi, tam jich bude méně. Z mého hlediska je jen jedna skupina, která vůbec nemá koho si volit, koho volit. A to jsou živnostníci, obchodníci, kteří nejsou liberálové. To znamená, že zatím nechtějí Babiše, protože ho nerespektují nebo mají jiný názor, ale také nemohou volit komunisty, nemohou volit SPD, možná ČSSD, ale ČSSD je v rozkladu a navíc je to příliš možná sociální pro ně. Tak já bych skoro očekával, že zatím jsme určitě viděli ten posun ANO, ale také jsou nějaké náznaky, že pan Babiš chápe, o co jde a začíná také hledat voliče u živnostníků, u obchodníků a je možné, že bude nějaký návrat.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

On tam původně vlastně začínal. Jan Kubáček chtěl reagovat.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Já bych v podstatě navázal na Erika Besta, a na tu jeho myšlenku volání po jakoby nějakém výrazném lídrovi toho druhého světa, toho v uvozovkách, který staví hodně na tu individuální odpovědnost, na takový ten opravdu jednoduchý, přehledný, elementární systém, nebyrokratický, a vymahatelný a tam si myslí, že jen otázka, jak to ODS podrží, jestli to zvládne v sobě absorbovat, ale dovedu si přestavit, že tam se bude pracovat s fenoménem Václava Klause mladšího nebo někoho podobného, protože tam vlastně ten natural. A teď odmyslete, to může být jiné jméno, ale prostě pokud ODS bude chtít do budoucna růst a dostat se do polohy strany 30%, tak si typově bude muset najít někoho třeba odlišného, ale s podobným pohledem na svět, přinejmenším podobnou rétorikou jako má Václav Klaus mladší. To znamená, trochu v uvozovkách rozzuřený živnostník, kovboj.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Takže Petr Fiala zůstat nemůže, podle vašeho názoru?

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Nestačí na to. On na tohle je příliš uhlažený, velkoměstský, profesorský, elegantní.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Nemá to charisma.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

To je lídr pro dobré časy, a pro pohodovou situaci. Tam je potřeba a všimněte si, že když se ODS dařilo, tak tam vždy někoho takového měla, buďto to byla jednička, nebo to byla dvojka, trojka. Prostě uměla se rozkročit, a měla i člověka, který uměl bouchnout do stolu, a uměl pojmenovat a říct. Víte, za Prahou je také svět, který je někdy tvrdší, mračna jsou tam tmavší, a je prostě potřeba pro něj mít určitá jasná pravidla, určitou razanci, určitá elementární přehledná pravidla, držet i třeba nějakou logiku svobody podnikání, protože teď je to jenom byrokratický moloch a do značné míry vidíte jen že ty strany tak trochu vlastně jen bojují, kdo to kormidlo převezme a v tom byrokratickém molochu bude pokračovat dál. A vidíte i to, ten napnelismus sousedních zemí, že ty nálady jsou všude velmi podobné. Že tady je volání veřejnosti. Prostě tady je spousta problémů, které

narůstají a ta elita je neřeší a řeší je buď tím, že se otočí a tváří se, že nejsou, nebo že je onálepkuje a řekne: TO je radikální, rebelské, fašistické, nevhodné, staromódní, nevhodné pro tento svět, za povězte to. A onálepkuje to anebo přijde s nějakým tématem jiným a řekne. Musíme na to celoglobálně, musíme na to pěkně ekologicky, čistě, nově a neideálně to zaplatit. To se stalo Macronovi a vidíme teďka ten výsledek. Čili pokud ty strany budou chtít nejen přežít Babiše, ale obecně oslovit recepty stávajícího budoucího voliče, tak se budou muset vrátit na zem a začít opravdu řešit, co ty lidi štve, co je pro ně důležité a vrátit to zpátky do programu a vrátit tu srozumitelnost, protože tak ta politika v dobách masových, to znamená na začátku 20. století začínala a fungovala.

Petr ŽANTOVSKÝ, publicista, Vysoká škola ekonomická

Já jsem k tomu chtěl dodat zase jednu malou poznámku k té ODS, protože to je strana, která tady byla hegemonem pravicové politiky, celá 90. léta a v podstatě velkou část těch let jakoby nultých do nástupu TOP 09 a TOP 09 v podstatě byla fabrikována jako strana, která půjde zprava vůči ODS. Nakonec to dopadlo tak, že TOP 09 jaksí osobou svého místopředsedy a tehdy ministra financí Kalouska zvyšovala daně, takže dělala vlastně levicovou politiku, nesplnila očekávání svých takových těch konzervativních voličů, a mezitím ODS udělala tu kardinální chybu, že z pozice naprosto radikálně euroskeptické ukročila a jejich hlasy byla ratifikována Lisabonská smlouva, což ODS celá léta říká, že neudělá a nepřipustí a nakonec jediný, komu zůstal černý Petr v ruce, byl tehdejší prezident Václav Klaus, který už s ODS neměl vlastně nic společného. Takže to jsou hříchy, kterých si pravicový volič nebo konzervativní, chcete-li pamatuje, ale má teď problém s ODS, protože Václav Klaus mladší vést ODS nemůže, to ODS nikdy nepřipustí. Vidíme pana senátora Vystrčila, vidíme další reprezentanty té strany, jakým způsobem hodnotí v médiích velmi radikálně, velmi tvrdě, distancují se od něj. On je skutečně jako velmi specifická figura, ale on jim přivádí toho voliče. To je to, co říkal pan Hubáček, to je velice přesný. Ale oni se k němu neznají. Takže pokud ta strana zůstane tak jak teď je, tak těch 12 % je její strop a přes těch 20 se nedostane. A teď kam půjde ten konzervativní volič. Okamura pro něj není řešením v žádném případě, to není konzervativní politik, to je politik dvou témat časových. Kam má, takže já myslím, že základní problém v této chvíli je, tak jak tady bylo analyzováno, konzervativní volič nemá koho volit, proto také klesá i ta voličská účast.

Existenciální problémy politických stran

16.12.2018 ČRo Plus str. 03 18:10 Názory a argumenty

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Pánové, vraťme se k TOP 09, slyšíme hlasy i zevnitř té strany, že je zapotřebí urychleně se rozloučit s Miroslavem Kalouskem, udělat prostě tlustou čáru a nejlépe s tím mladým duelem Markéta Pekarová Adamová a Jiří Pospíšil, se vydat do boje o hlasy voličů. Je Miroslav Kalousek skutečně tak těžkým závažím pro TOP 09, že ty výsledky nejsou právě přesvědčivé okolo pěti procent, Martin Zvěřina.

Martin ZVĚŘINA, komentátor, Lidové noviny

Miroslav Kalousek funguje na spoustu voličů jako rudý hadr a s velkou oblibou ho používá premiér této země tak jako příklad jaksí největšího arcidábla, představitele Matrixu a tak dále. Ale já si samozřejmě zase na druhé straně, ne musíme si připustit, že Miroslav Kalousek je neuvěřitelně talentovaný politik, je to prostě politický hráč a tu politiku provozuje s velkou chutí. Já nechci shazovat ani Markétu Pekarovou ani Jiřího Pospíšila, ale myslím si, že to nejsou politici, kteří by byli schopni TOP 09 udržovat v parlamentu. Jiří Pospíšil vypadá jako úředník třeba teď ta kauza s tím střetem zájmů v té Evropské unii, to podle mě vystupuje velice nešťastně. Nevím, jestli to má promyšlené, ale myslím si, že jim to nepomůže, že jim to spíš uškodí, a to nemyslím jen u voličů ANO, ale myslím i u voličů jaksí obecně, kteří nevolí ANO, protože spousta lidí jaksí ANO nevolí, ale zase zároveň říkají. Nemůžu volit tu TOPku, když předvádí to, co předvádí. Já bych se spíš vrátil k tomu, co jsme tady diskutovali předešle. Já myslím, že je ta chyba těch politiků je v tom, že ty staré strany se chovají doktrinářsky a viděl jsme to třeba, nevím příklad, použiju třeba ODSky, která se postavila negativně k nápadu, že by se měli kontrolovat držitelé řidičských průkazů každý deset let u očního lékaře. Je to nápad, který vznikl na základě zkušeností, že zhruba asi 20 % všech držitelů řidičáků má problémy s očima. Ty nové strany, které nemají žádný názor, tak ty se k tomu přidaly, to znamená, ANO řeklo jasně, Piráti řekli jasně, ODS řekla ne, je to buzerace, je to

neliberální, je to prostě proti, je o další regulace, další jho na občana. A přitom vůbec neberou v potaz to, že vlastně ten občan to nebere z pohledu toho, že to je dejme tomu další nepochybně byrokratická překážka, ale to, že to výrazně může zlepšit jeho bezpečnost při silničním provozu a to je bohužel takovéhle postupy, jaksi zatuhlé postupy, které se dostaly do zajetí ideologie, pozorujeme u většiny těch politických stran.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

To bychom se dostali k dálnici D1, obávám se, a to je zbytečně by bylo na dlouhé povídání. Předseda hnutí STAN Petr Gazdík v tomto týdnu oznámil konec ve vedení hnutí, což nám otevírá další možnou diskusi k perspektivě hnutí STAN. Ale David Klimeš chtěl ještě reagovat na Martina Zvěřinu prosím.

David KLIMEŠ, hlavní analytik, týdeník Ekonom

Já jsem jen chtěl otočit tu otázku. My se ptáme, jestli je TOP 09 problematická s Miroslavem Kalouskem nebo ne, ale já bych spíš tu otázku dal, co by byla TOP 09 bez Miroslava Kalouska a je mi teď úplně jedno, jestli u přijímačů sedí příznivci pana exministra nebo odpůrci pana exministra. Ale ta strana pokud po Karlu Schwarzenbergovi přijde i o Miroslava Kalouska, tak neexistuje. Tady já stejně tak nesouhlasím s tím, že ODS nějak doplácí na Lisabonskou smlouvu. On pomalu nikdo neví, co Lisabonská smlouva je. Prostě ta strana nemá příběh. Stejně tak TOP 09 nemá příběh. A já si myslím že paní Pikarová je velmi schopná, ale ona ho tam jako nevnese a bývalý místopředseda ODS pan Pospíšil do té TOPky také ten příběh nevnese, takže z mého pohledu a tím vlastně se dá přejít k té druhé části, co jste se ptal. Prostě není jiná alternativa, než ti, kteří se jaksi fanfarónsky rozešli, což byla TOP 09 a STAN, aby se zase sešli. A já bych se vůbec nedivil tomu, kdyby v tom spojení malých a snad úplně nejmenších nehrál najednou prim ta TOPka, která jakoby přibírala ten STAN. Ale STAN, protože sice je to pytel blech, ale upřímně řečeno, jestli někdo může o procento, dvě vyrůst na horu, tak si skoro myslím, že jsou to ti regionální, já jim říkám komunální socialisté, možná někde je tam i nějaký konzervativec, ale spíš oni podle mě můžou jít trošku nahoru než ta TOPka, která tu svoji úlohu trošinku dohrála, takže myslím si, že ten příští rok, což bude deset let od vzniku TOP 09, tak by taky pokud ty politici budou trošku rozumní, měl být také částečně zánik TOP 09 a mělo by to být také nějaké spojení se starosty.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Souhlasí Erik Best s tím, že starostové mají ještě nějaký potenciál? V těch průzkumech se to příliš neprojevuje, můžeme to to tak říci.

Erik BEST, americký novinář ze zpravodaje Fleet Sheet

Ty strany mají potenciální budoucnost, ale musejí pochopit, kdo jsou ti voliči. Já to beru tak, že pan Kalousek by neměl odcházet. Já také nevidím. Jenom by měl být možná o něco méně vidět. A měl přestat nebo ne tak často napadat jiné politiky, zvláště samozřejmě Zemana, Babiše tím, že to odrazovalo voliče. Tady to myslím, je mi jedno, kdo napadá prezidenta, o to nejde. Jde o to, že myslím si, že tam je problém pana Kalouska, ne že tam je. Kdyby byl místopředseda pro strategii nebo pro analýzu, nebo kdyby nebyl tak vidět, a nebyl tak vulgární nebo tvrdě pro ty ostatní, tak si myslím, že ta strana má velkou budoucnost. Myslím si, že právě může dělat to, co ODS nedělá. To znamená, že může být konzervativní strana, může být strana přemýšlející. Může být strana, která přiláká voliče, kteří nechtějí Babiše, nechtějí Zemana, ale také nechtějí někoho, kdo má jen jeden bod toho programu, být proti těm dvěma.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Vy my pořád utíkáte od toho STAN. STAN a nezávislých, které opustí Petr Gazdík, jak jsem říkal, opustí svou funkci předsedy v příštím roce.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Já bych s dovolením možná spojil tyhle ty dvě skupiny, protože ony jsou do značné míry spojitými nádobami. Jednak souhlasím s tím, že já už mnohokrát jsem tady ostatně říkal, že Miroslav Kalousek nemá ani jako kočka sedm životů, ale že jich má devět. A jsem o to nebetyčně přesvědčen. Ale myslím si, že slabost Miroslava Kalouska je, že změnil roli do polohy, kterou mu nikdo nevěříme, do polohy moralizujícího politika, který jednu chvíli hájí lidská práva v Tibetu, podruhé v podstatě cituje Václava Havla, potřetí téměř čte Nový zákon. Jednak

to nikdy nedělal. Často se podle toho nechoval. Je to ukázkový pragmatik, a proto si ho mimochodem mnozí voliči našli jako chlapa pro tvrdou práci v tvrdých časech a tam by možná jeho šance proti Andreji Babišovi byla, protože Andrej Babiš je úplně stejná podoba, akorát antipod, tvrdý chlap pro tvrdou dobu, pro tvrdá rozhodnutí a nepopírá to. Miroslav Kalousek, dokud si drže tuto polohu, tak to fungovalo. Jak se začal posouvat do polohy Martina Bursíka a lidskoprávních aktivistů a Tibeťanů a podobných, tak ztratil tvrdé jádro, a nové nenabral, protože to opravdu začalo mít tragikomický rozměr a to je to nejhorší, co se politikovi může stát. A teď k těm starostům. Proč si myslí, že obecně by toto manželství mohlo fungovat? Protože starostové, mám pocit, že teďka z těch subjektů, když odmyslím hnutí ANO a částečně SPD, tak oni jsou vlastně velmi podobný model hnutí ANO, ne v tom autoritativním fungování a uspořádání hnutí, ale v tom nepolitickém nebo neideologickém děláni toho politického řemesla. Mnohým voličům se přesně líbí ten model typu: V tomto více socialista, v tomto naopak uměřený hospodář a větší konzerva. V tomto vlastně v podstatě stavební inženýr protože se řeší chodníky, řeší se šíře silnice, protože se řeší míra zateplení školky, a to je pro mnohé vlastně jakoby velmi povzbuzující, uchopitelné, srozumitelné, a sympatické, protože je to často i uvěřitelnější. A mimochodem mnozí voliči jsou tak nastavení, protože když se podíváte na výzkumy, dlouhodobé výzkumy, statistická data o nás Čechách, Moravanech a Slezanech, my jsme třeba v otázce bezpečí v podstatě velmi konzervativní a v podstatě velmi pravicoví. Naproti tomu například v otázce zdravotnictví jsme v podstatě poměrně dost socialističtí doleva. Ale takovýto předobraz najdete u mnoha jiných národů. A to je právě to, že a tady souhlasím s kolegy a navazuji trošku i na to, co jsem vzpomínal, proč nefunguje ideologická politika, protože když přijdete s jednou šablonou, ideologického vidění světa, které samozřejmě nikdy tak nefungoval ani neodpovídal realitě, tak to končí vyhasnutím. Proto některé strany stagnují a ztrácí svoje pole působnosti. Když to naopak upravíte podle očekávání svých voličů a podle vývoje dění, protože někam také ta ekonomika jde nebo nejde, tak to funguje. A proto Babišovi to funguje, proto možná to starostu může fungovat, když budou držet tento mustr ne ideologického náhledu na svět, ale takového toho prakticistního a srozumitelného.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Stan a Nezávislí pohledem Martina Zvěřiny a vůbec ta synergie mezi STAN a TOP 09.

Martin ZVĚŘINA, komentátor, Lidové noviny

Já bych tedy s dovolením nesouhlasil se slovnými kolegy úplně radikálně. Já si myslím, že to není cesta tyhle ty strany na sebe zbyly, dohromady nevytváří žádný organický program. Ony nesměřují k tomu. Vlastně ani, viděli jsme třeba před minulými parlamentními volbami, že tady byl pokus spojit starosty a KDU. Poměrně ambiciózní, pokus, ale vlastně zemřel na nezájem, protože jakýsi zájem vyvolali předsedové těch stran a lidovci to potom, protože neměli na to odvalu, tak to vlastně zařizli za potlesku.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Báli se těch 10 %.

Martin ZVĚŘINA, komentátor, Lidové noviny

Za potlesku nás novinářů, přičemž samozřejmě ex post viděno to nebylo úplně marné, ale tak samozřejmě nemůžeme sahat do svědomí, ale když se podíváme na to dneska, tak když spojíte TOP 09, starosty a já nevím kdybychom do toho pytle hodili ještě lidovce, tak to přece automaticky neznamená, že budete a můžete sčítat jejich preference, případně jich dokonce potenciály, to nejde, protože tam jsou úplně protichůdné názorové skupiny a myslím si, že na to, aby tady nějaká integrace proběhla, by musela se vynořit nějaká osoba osobnost, která by řekla: Jo, pojďme do toho, pojďme do toho takhle a kdo chce, přidejte se k nám, ale bez té osoby, která nemůže být definičně jen antiBabiš, tak bez té osoby to nepůjde.

David KLIMEŠ, hlavní analytik, týdeník Ekonom

Já bych nesouhlasil. Ano, určitě uznám, zbyli na sebe. Nicméně to zbyli na sebe má už docela dost zkušeností za sebou, a ty zkušenosti vždycky nebyly špatné, koneckonců těch prvních 16 % nebo kolik v roce 2010, kdy Miroslav Kalousek zjišťoval, kdo jsou vlastně všichni ti zvolení na jeho kandidátce, protože to nikdo nečekal, tak to přeci byla TOPka se starosty. Ono to funguje, starostové jsou zcela neideologičtí, pragmatičtí, velmi se podobají jak bylo tady přesně řečeno tomu hnutí ANO a oni mohou vlastně nemyslím to negativně, dolepit, celkem kohokoliv. Souhlasím s tím, že prostě s těmi lidovci je to problematictější, jsou výrazněji vyhranění, ale

TOP 09 se starosty v té další generaci, to znamená, že v tom klipu už se za ruce nebudou držet pan Bělobrádek a pan Gazdík, ale pan Farský a paní Pekarová, tak já si to dokážu představit, že nějakou tu modernitu, pravicovost, komunálnost, že dokážou znovu oživit a že se do té sněmovny solu budou moci dostat. A myslím, že tam samozřejmě bude i to pragmatické hledisko z těch starostů a lidovců jsme se poučili, že skutečně to kvórum 10 % je velmi vysoko. Oni to nepřeskočí, velmi pravděpodobně, takže pokud to bude jeden s podporou druhého, tak je to pro všechny výhodná aliance a pokud obě dvě ty strany chtějí být natolik egoistické, že v těch příštích volbách dostanou těch 4,5 % a stanou se těmi lidry mimoparlamentní sněmovní opozice, tak prosím, ale logiku to nedává.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Martin Zvěřina kroutí hlavou.

Martin ZVĚŘINA, komentátor, Lidové noviny

Já jsem chtěl jenom říct, že ten báječný výsledek TOP 09 byl také dán tou novostí té strany. A Karel Schwarzenberg a tou neokoukaností. Podívejte se na Piráty, jak dopadli. Piráti měli nádherný výsledek v těchhle těch volbách, který si troufnu tvrdit, že nezapokují a tohle je ten problém. Že prostě když postavíte stranu na zelené louce jako to udělal Miroslav Kalousek vlastně, bude to nová lepší KDU bez těch hloupostí. Já tomu stojím v čele a dokázal to prodat perfektně, tak se to může povést, ale já tomu rozumím, rozumím té myšlence integrace, ale bez nějaké jiskry to nemůže fungovat. Oni se mohou spojit s podporou vzájemně kandidovat, ale nebude to dobře, nebude to šest, ale bude to sedm.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Oni opravdu potřebují Silvia Berlusconiho. V podstatě v tu chvíli, dokonce ani ta názorová rozmanitost by jim neuškodila, protože volič v podstatě oceňuje široká hnutí. On nepotřebuje jakoby všude jednotný postoj a řada věcí se dá řešit volným hlasováním. Vidíme to ostatně teďka v oblasti sňatku homosexuálních párů, ale i dalších témat, protože prostě tam je to protaženo a vidíte, že ten klíč jde velmi zajímavě, že najednou velmi není příliš rozptylu mezi lidovci, TOP 09, starosty a nezávislymi. Takže já si dovedu představit, že on by ten sňatek fungovat mohl. Ale souhlasím pánové s vámi, že u toho sňatku na začátku musí být, teď nevím, jestli ambiciózní ženich či ta nevěsta, ale někdo, kdo triumfálně přijde a řekne: Jedním z mých bodů je jednak sjednotme se proti Babišovi a určitému stylu dělání politiky, ono možná to bude už v tu dobu někdo jiný, pokud budou platit slova Andreje Babiše, že tedy pak už repete nechce, ale bude to muset být charismatická postava. Prostě další sice milý, ale všední starosta nebo takový jako klidný poloúředník tu nezafunguje.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Považujete Piráty tak jak tu zaznělo, jak to říká Martin Zvěřina za stranu, která nemá potenciál?

Martin ZVĚŘINA, komentátor, Lidové noviny

Já si myslím, upřímně řečeno, že má velký potenciál, pokud se nezačne štěpit. A pokud se neutopí v takové té proceduralitě sněmovny a nenajede na tu velmi nebezpečnou skluzavku, která se vždycky přetaví do té političtiny, do těch konsensů, kompromisů, negociací a těch dlouhých vyjednávání a podkomisí a subvencí a negociací a všech těchhle těch hrůz, to je velmi nakažlivá žloutenka, která zachvátila už mnohé před nimi. Pokud si udrží tu odlišnost, lidově řečeno, nezvorají Prahu, prokáží určitou kompetenci, tak tím, že zatím už na první pohled jsou jiní, jsou protestní, jsou i generačně odlišní a zatím se jim daří i tančit mezi křepelčími vejci levice a pravice, antibabišismu a babišismu, tak si myslím, že pokud tenhle ten chod udrží, neudělají zásadní chybu a opravdu nezvorají Prahu, tak šanci mají velmi dobrou.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Tak, budeme se loučit. Jan Kubáček, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy. Díky.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Díky za pozvání a všem přeji, pokud možno, klidný závěr roku a jen dobré do roku nového.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Petr Žantovský z Vysoké školy ekonomické. Petře, děkuji, na shledanou.

Petr ŽANTOVSKÝ, publicista, Vysoká škola ekonomická

Já se loučím se všemi posluchači a děkuji.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Komentátor Lidových novin Martin Zvěřina, Martine, děkuji.

Martin ZVĚŘINA, komentátor, Lidové noviny

Já také, hezký večer.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Erik Best ze zpravodaje Fleet Sheet.

Erik BEST, americký novinář ze zpravodaje Fleet Sheet

Děkuji, na shledanou.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

A hlavní analytik časopisu Ekonom David Klimeš.

David KLIMEŠ, hlavní analytik, týdeník Ekonom

Díky, na slyšenou.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Od Mikrofonu se loučí i Tomáš Procházka, Český rozhlas Plus zůstává s vámi.

Kauza Andreje Babiše

16.12.2018 ČRo Plus str. 01 18:10 Názory a argumenty

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Už za dva týdny se přihlásí nový rok 2019. Nejprve a hlavně se budeme zabývat tím, čím se naopak evidentně příliš nezabývá elektorát hnutí ANO. To jest kauzami spojenými s premiérem Andrejem Babišem. Řeč ovšem bude i o dalších politických stranách. Tak tedy dobrý poslech, od mikrofonu srdečně zdraví Tomáš Procházka. Ještě jednou tedy hezký nedělní večer. Náš stůl je dnes obležen jak Karlův most při nájezdu Švédů. Jenom doufám, že tentokrát se to obejde bez rabování. Takže vítám dnešní hosty. Petr Žantovský Vysoká škola ekonomická, dobrý den.

Petr ŽANTOVSKÝ, publicista, Vysoká škola ekonomická

Dobrý večer, děkuji za pozvání.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Vítám Martina Zvěřinu, komentátora Lidových novin, jež jsou toho času ve svěřeneckém fondu Andreje Babiše. Martine, dobrý den.

Martin ZVĚŘINA, komentátor, Lidové noviny

Dobrý večer.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Jana Kubáčka z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, vítám pěkný den.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Hezký adventní večer všem.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Erika Besta za zpravodaje Fleet Sheet. Dobrý večer.

Erik BEST, americký novinář ze zpravodaje Fleet Sheet

Dobrý den.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

A konečně hlavní analytik týdeníku Ekonom David Klimeš, dobrý večer.

David KLIMEŠ, hlavní analytik, týdeník Ekonom

Dobrý den.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Premiéra Andreje Babiše, zdá se, nemůže nic poškodit, jak konstatoval na Twitteru politolog Jiří Pehe, kdyby teď jeho dcera řekla na kameru: Byla jsem dva roky zavřená v severokorejském vězení, abych nemohla mluvit, získalo by v lednu hnutí ANO nejméně 40 % hlasů. Proč aféry nepoznaly voličskou podporu Andreje Babiše? Jaký podíl na tom politika vlády v čem se premiér Babiš vlastně tolik odlišuje od předsedů jiných vlád, kteří museli úřad opustit, často z méně závažných marginálnějších důvodů. Středeční Radioforum jsme na Plusu věnovali právě těmto kauzám okolo premiéra Babiše. Ty otázky byly v zásadě dvě. Ptali jsme se posluchačů, jestli jim vadí kauzy spojené s Andrejem Babišem a za druhé, jak je možné, že tyto kauzy nikterak neovlivňují preference hnutí ANO. Potvrdil to konečně volební model agentury Median, vypracovaný pro Český rozhlas a dále ta čísla známe. Agentura Kantar a především STEM, která přisoudila ANO bezmála 36 % hlasů, 35,7, abych byl úplně přesný. Stejně tak Andrej Babiš stále vede tabulku popularity politiků, přečtu jenom, abychom se měli od čeho odrazit, několik názorů. Jiří Kropáč říká: Úpornost médií je taková, že to Babišovi naopak prospívá a to právem. Jiří Krákora naopak: Babišovy kauzy dohromady nikoho nezajímají. To je ten zásadní problém elit, které nerozumí voličskému mainstreamu, protože žijí v bublině a řeší problémy, na který běžný český volič zkrátka nemá čas. To znamená, každodenní všednodenní problém. Za a), ta otázka zní, zda ty události okolo Andreje Babiše skutečně jeho osobě prospívají a prospívají i hnutí ANO a ta druhá, zda žijeme v bublině nějaké elitářské bublině. David Klimeš.

David KLIMEŠ, hlavní analytik, týdeník Ekonom

Já myslím, že na začátku je potřeba především pochopit ten vztah mezi nabídkou hnutí ANO, politickou nabídkou a jeho voliči. To je absurdní, že pan premiér tady vládne poměrně dlouho, pokud k tomu započítáme i jeho účast a v předchozí vládě, nikdo přesně úplně nepopsal, co jeho příznivci chtějí. Po mém soudu je to tak, že je to velmi pragmatická smlouva i voliči hnutí ANO ví, že to je bývalý komunista, že je to estébák, že je ve střetu zájmů, že je trestně stíhaný, ale ta dohoda je přeci taková: My tohle všechno jsme ochotni hodit za hlavu, pokud vy nám, pane Andreji Babiši, zaručíte nějakou větší prosperitu, větší důchody, větší platy. Více toho či

onoho, a proto si myslím, že vlastně ta poslední kauza je velmi významná, protože pokud to dopadne tak, že budou skutečně stopnuty nějaké eurodotace pro holding Agrofert, který Andrej Babiš zakládal a vybudoval do obrovsky úspěšných rozměrů a zůstane vlastně ten dluh třeba i předvyplacených dotací na státu, tak to bude stát najednou něco českého daňového poplatníka. A v té chvíli by mě velmi zajímalo, jakým způsobem se volič hnutí ANO, kterého já v žádném případě nepodceňuji, nijak ho nenálepkuje ten bývalý volič ODS, ČSSD, Věci veřejných, kdekoho jiného, TOP 09, tak jak se zachová, protože pak podle mě ta pragmatická dohoda padá. Pak vedle toho, že je to člověk, který má zjevné mravní a morální problémy, tak navíc není výhodný pro tu republiku.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Dobrá, já se tedy zastavím u té druhé otázky. Vy jste to vzal, Davide, samozřejmě z toho ekonomického hlediska. Kdybychom se zaměřili na tu druhou otázku elit. Myslíte si, že například Praha je státem ve státě, že problém je v tom, že nechápeme společně s politiky dost dobře, myslím tedy samozřejmě opozičními politiky dost dobře to, co se děje na venkově, na menších městech?

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Já bych to nedával jakoby doslova na celou Prahu. Jsem přesvědčen, že v podstatě je to střet několika různých čtvrtí a několika světů, že už ten svět například na Černém Mostě nebo na Letňanech je mentálně tématicky hodnotově naprosto někde jinde, než například v některých částech Prahy 1, Prahy 2, Prahy 6. Ale dokonce už na té Praze 1, když potom posloucháte lidi, kteří mají problém opravdu přesně s tím v uvozovkách bazálním v podobě vymahatelnosti práva, vymahatelnosti bezpečnosti, servisu a chování úřadů. Domoci se nějakých vlastnických práv, pořádků, nějaké jako elementární spravedlnosti, tak najednou vidíte, že ten svět je mnohem rozmanitější. Já spíš mám dojem a teďka si zahřeším jako politolog, obklopen novináři, že je to často fenomén určitých redakcí, kde nejsem nutně přesvědčen o tom, že tak uvažují, ale někdy se tak trochu do té pozice stylizují typu jak bychom měli uvažovat, jak uvažují naši západní kolegové, jaký je jakoby ten mainstream, jak bychom si tak hodnotově to měli posunout a jakého člověka čtenáře bychom měli mít a kam bychom ho měli posunout. Nebo jinými slovy, že prostě média a částečně elity před některými tématy zavírají oči, nutno dodat i někteří politici, a pak jsou překvapeni, že tady rostou Babišové, větší, menší, či jiní, jen z prostého důvodu, že prostě uchopí témata, která na té ulici jsou a nutno dodat, že potom když se bavíte s těmi novináři, tak často štvou i ty novináři. Jako ten novinář je běžný člověk zůstane před dveřmi a do redakce už vstupuje jako člověk, který by se chtěl soustředit na něco budoucího, lepšího, na nějaký ideálnější svět, na nějaké jako takové ty budoucí lepší výzvy a apely a jako i v uvozovkách možná morálnější chování. Ale uvědomme si, že často ten člověk, pokud nevidí okolo sebe elementární spravedlnost, elementární pravidla hry, tak těžko často bude věřit něčemu většímu, něčemu skvělejšímu, něčemu báječnějšímu a nemusí to být jenom otázka migrace. Může to být otázka budoucnosti důchodů. Může to být vývoj zdravotnictví, může to být otázka nějaké kvality života v republice, v širší Evropě, protože si řekne, když my si neuděláme pořádek v uvozovkách u nás na dvorku, v našem městě, v našem bezprostředním okolí, v naší politické kultuře, tak jak se můžeme hrnout do nějakých velkých jiných jako často alibistických projektů, které často začínají idealisticky a velice často mají pragmatické pozadí.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Martin Zvěřina souhlasí.

Martin ZVĚŘINA, komentátor, Lidové noviny

Já bych souhlasil. Já si myslím, že do značné míry jsme obětí takových projektivních identifikací nebo kolektivního nálepkování, ta představa, že existuje nějaká skupina novinářů a naopak existuje nějaká skupina Babišových voličů, kterým se říká třeba "kobliha", to jsou prostě takové fikce, které si vytváří příznivci jedné nebo druhé strany, aby si mohli zaškatulkovat a identifikovat ty své odpůrce. A je to úplně zbytečné a není to vůbec k ničemu užitečné a myslím si, že jako že to je jen vlastně matení té situace.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Prospívá České republice to, že se ten náš nepořádek, řeknu-li to eufemisticky, probírá na půdě europarlamentu?

Petr ŽANTOVSKÝ, publicista, Vysoká škola ekonomická

Tak to je vzato trošku jako předsazen ten vůz před koně. Myslím, že by bylo dobré vrátit pěkně vůz za koně a bavit se o příčinách. To, že je na půdě europarlamentu, nám určitě dobře nedělá jako naši prestiži. Nicméně to, že tam je, má nějaké příčiny, tady asi společně nerozklíčujeme. Někdo to tam přinesl, někdo to zájmově předjednal, někdo to prosadil do jednání a tak dále. A tím já, jestli dovolíš tedy, bych ještě se malinko vrátil k té první citované větě zřejmě posluchače.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Ano, ano, posluchače. To byly všechno věci, které zazněly ve středu v Radiofóru.

Petr ŽANTOVSKÝ, publicista, Vysoká škola ekonomická

Ta mě zaujala jako vůbec nejvíc. Protože jinými slovy říkal, že veřejnost je přesycená kauzami, že najednou se na ní řítí ze všech mediálních tlapačů různé kauzy, různé takové jakoby nepříjemnosti, různé skvrny na pověstech jednotlivých veřejných činitelů a to jaksi přesycuje. Jako ten roztok je přesycený, ta lžička už prostě v té vodě s cukrem stojí a nemůže ji míchat. Je to prostě normální logický přírodní zákon a ta veřejnost je pak rezistentní. Na každou další podobnou útočnou, byť třeba pravdu podloženou nebo skutečnou podloženou informací. To je jedna věc. Druhá věc, pak tam zazněla ještě před tím koněm, když dovolíš jen krátce. Pak tam zazněla jedna důležitá věc. A já jsem na ni narazil stokrát v různých debatách. Ano, my vyrábíme Andreji Babišovi 45% výsadek, to je skutečnost. Tím, že ho vlastně začal s tím Bohuslav Sobotka, pokračuje s tím Miroslav Kalousek, pokračuje s tím kdekdo. Novináři na tom pracují velmi usilovně mnozí, ne všichni, ale mnozí, že se mu dává ta psí hlava nebo psí hlava jak to nazvat a u veřejnost to automaticky vyvolává úplně opačný efekt, jestli je někdo takhle soustavně ostrakizován, tak si už takhle vychovaný a trošku jakoby podezřívavý člověk ve veřejnost řekne: Na tom něco bude. Proč ho všichni tak nenávidí? A teď do něj investuje jistou sympatii. To byl efekt sarajevského atentátu. Tam spadla veškerá nenávist médií a všeho na jednu osobu, na Václava Klause a ten člověk bezmála vyhrál volby několik měsíců za to. Takže to je úplně identický efekt a já si myslím, že za to trošku můžeme my novináři, že to přexponováváme, že tomu nedáváme ty správné dimenze.

David KLIMEŠ, hlavní analytik, týdeník Ekonom

Opravdu se tady nebudeme shodovat na tom, že lidé jsou rezistentní na pravdou podložené kauzy? Já si myslím, že opravdu jako nedělejme z těch lidí hlupáky. Já si myslím, že ať volíme Andreje Babiše nebo nevolíme, ať volíme Miloš Zemana nebo ne, tak každý snad chápe, že Andrej Babiš je v nějakém střetu zájmů a teď je otázka, jakým způsobem legalisticky to dopadne. A samozřejmě neříkejme, že předsazujeme růst před koně kromě toho, že máme národní zákonodárství a jsme součástí Evropské unie, nesou paragrafy o ochraně finančních zájmů Evropské unie. A kdybychom to nechali být, tak to dopadne jako kauza jihozápad, severozápad, což byly velké rozkrádačky, které pak stejně někde ten audit evropský přežil a je jen dobře, že už v této chvíli vlastně řešíme něco, na co zjevně ten holding nebyl schopen reagovat minimálně pod zpřísněním těch pravidel, které nastaly v tom létě.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Spíše jde o to, je to zase otázka většiny, otázka menšiny a otázka, řekl bych takové blbé nálady, jak říkal kdysi Václav Havel a tu mám pocit, že tyto kauzy prostě produkují, protože už jsou v takovém počtu, že lidé je jaksi nestíhají konzumovat.

David KLIMEŠ, hlavní analytik, týdeník Ekonom

Takže to, co je podloženo pravdou, odložíme?

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

To jsem neřekl. To jsem neřekl v žádném případě.

Erik BEST, americký novinář ze zpravodaje Fleet Sheet

Hodně záleží na tom, jak má vypadat ta pravda. Protože ono je asi pravda, že Evropská komise se rozhodne, že pan Babiš má střet zájmů. Asi budou omezeny jeho příjmy z Evropské unie, ale Davide, vy pak jdete dál a říkáte, že Česká republika zaplatí nebo zaplatila něco a pan Babiš to nevrátí a tam si myslím, že ten problém je v médiích. Protože jedna věc je, že bude donucen Agrofert přestat vybírat dotace. A jiná věc je, jestli nějakým způsobem Česká republika bude muset to vrátit. A já si myslím, že pravděpodobně zase nemůžeme vědět, ale spíš si myslím, že to bude jako případ Čapího hnízda, kde Agrofert už vrátil peníze a myslím si, že tentokrát Babiš asi má jasný plán nebo už přemýšlí o tom. Já to vidím tak, že střet zájmů má, vidím to tak, že nějaké dotace budou zastaveny. Ale myslím si, že to bude podstatně méně než nám říkají v médiích. On sice probíral, jestli je to správné slovo, vybíral 7 miliard za posledních 3 roky.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Čerpal, řekněme.

Erik BEST, americký novinář ze zpravodaje Fleet Sheet

Ale jestli posloucháte pozorně, pane Tingere, nebo jak říkáte česky, tak ve hře je jenom miliarda a půl a to je velký rozdíl a já osobně si myslím, že pan Babiš jako podnikatel řekne: Dobře, já nejsem, nedávám na to, abych já měl tu miliardu a půl. Já chci to, co bylo zpětně, ale do budoucna souhlasím s tím, že Agrofert už je nebude dostávat, a on bude víceméně z obliga, a pak bude velký problém pro jeho kritiky, protože nebudou mít argument.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Zpětně se vrátím k tomu. Děkuji za tu odpověď. Byla meritorní, byla jasná, nicméně já to znovu zkusím vzít z toho hlediska té atmosféry v té společnosti. Existuje tady určitý napenalismus a dostali jsme se k určité hranici. Teď jde o to, jestli je to hra na pravdu anebo spíše hra na použití velké uvozovky na otrávení lidí. Jan Kubáček.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Já musím říct, že tady je hlavně velký problém v tom, že tady je celá řada kauz, které se táhnou. Táhnou se roky a není to jen fenomén Andreje Babiše. Což vede k tomu, a dneska to pomáhá Andreji Babišovi, že veřejnost je otupělá, protože si řekne: Ježiš, těch kauz tady je, je to CASA, Vlasta Parkanová, do dneška nedotaženo. David Rath, do dneška nedotaženo. Vzpomeňte, kolik byste mohli starostů, hejtmanů vzpomínat, bývalých politiků. A nahrává to Andreji Babišovi, protože lidé si říkají, hele ono dneska už ta politika prostě se vede často trestními oznámeními. A bohužel vede se. A bohužel často s tím velmi intenzivně pracují média, velmi aktivisticky, že nejdou po podstatě. Nerozebírají tu souvislost, nevrací to do hry. A v podstatě tu veřejnost velmi často utvrzují situaci, pokud to nejde proti našim zájmům, je to irelevantní. Já souhlasím naprosto s panem Klimešem v té první odpovědi, že je tady určitá společenská nepsaná smlouva, že dokud Andrej Babiš bude mít akceschopnost, energii, dokud peněženka občana nebude ztrácet, dokud bude mít nějakou představu, kam chce směřovat, dokud bude v podstatě držet nulovou pozici migraci, a dokud se tady neobjeví nějaká náhražka Andreje Babiše, protože to je poučení Silvio Berlusconi, Berlusconi skončil v momentě, kdy se objevil Berlusconi na jinou formu, neboli dokud opozice nepřijde s pozitivním příběhem a výraznou charismatickou osobou, máme tady Andreje Babiše, protože všechny kauzy, ať souhlasím, že jsou velmi vážné a v podstatě v české novodobé historii moderní nemají srovnání, tak budou končit přesně na emoci, lhostejnosti a na tom: Podívejte, kolik jiných to postihlo a nedotáhlo se to, nebo se ukázalo, že je všechno jinak anebo v podstatě se to zahladilo, protože to byl jakoby politik jiných rozměrů a nevadil. Nemluvě o tom, že v podstatě teďka ten nešťastný Evropský parlament kuriózně prostě Andreji Babišovi prostě nahraje v tom, že řekne: Podívejte, jak po nás jdou. Šli po mě v České republice, chtěli mě vytlačit z české politiky, teď se přidala Evropa, takhle na nás nahlíží. Na začátku Maďarsko, Polsko, teďka posluchači můžou nesouhlasit. Pan Procházka tady vrtí hlavou, ale ten marketing, tak prostě často funguje a já přesně tohle v horizontu týdnů čekám, že bude nota Andreje Babiše a dokud bude emoční, dokud bude jednoduchá a dokud občan bude ztrácet v peněženke, bude fungovat.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Martin Zvěřina chtěl krátce, nebo chtěl reagovat, prosím.

Martin ZVĚŘINA, komentátor, Lidové noviny

Já bych reagoval tedy jestli říká, že nemůžeme ignorovat fakta, tak fakta jsou jasná a voliči je měli na stole už v době, když volili. Andrej Babiš kandidoval s obřím konfliktem zájmů, který neodstranil a prakticky ho nemůže odstranit nijak jinak než že prodá Agrofert a stane se rentiérem. V tom okamžiku o ten střet zájmů přijde, ale do té doby ho bude mít pořád, ať už zvolí jakoukoliv taktiku. Voliči ho koupili i s tím trestním oznámení nebo s tím trestním stíháním.

Tomáš PROCHÁZKA, moderátor

Koupili ho s StB také?

Martin ZVĚŘINA, komentátor, Lidové noviny

Koupili ho i s StB, ano, samozřejmě, kauza StB byla, takže koupili ho, s tímhle vším ho koupili a teď jsme se dostali jenom na další kauzu, dostali jsme se na další jakoby úroveň, a to je Evropský parlament projednává jeho střet zájmů. Ale co to je? To je jen, máme tady lex Babiš, kterému Andrej Babiš vyhověl formálně. Můžeme si o tom zákonu myslet co chceme, že je neúčinný nebo a teď zase jsme na úrovni, když se projednává na evropském fóru zda vyhoví nějakým právním podmínkám. To se zase dostane do nějaké situace, kdy Andrej Babiš zase vyhoví a skončí to opravdu, jak říkal kolega Kubáček, skončí to tím, že on říká: Tak jako, co po mně chtěli, udělal jsem to, co přesně po mně chtěli. Splnil jsem jim všechno. Oni se mě snaží jenom zničit. A bohužel vypadá to takhle z pohledu těch voličů to tak nutně vypadá.

Jan KUBÁČEK, politolog, **Fakulta sociálních věd**, Univerzita Karlova

Právě proto jsem na začátku se bavil o té pragmatické smlouvě. Pokud by to nedopadlo takhle, pokud by se deklarovalo, že ano, 7 miliard dotací je prostě včetně těch národních, to je nutné nesměšovat, ale pokud by se jen ukázalo, že jsou tam třeba menší řády a navíc ještě kvůli těmto drobným v uvozovkách nadneseně řečeno, se třeba blokuje audity všech těch programů v rámci složité evropské byrokracie, tak najednou ta pragmatická smlouva přestává fungovat. Já tady nechci říkat nějaké mravní morální názory jenom prostě proto jsem začal s tou pragmatickou smlouvou. A jestli někdy byl Andrej Babiš na hraně toho, že tu pragmatickou smlouvu se svými voliči poruší, tak je to teď.

Výrok ruského ministra zahraničí o údajné chystané ukrajinské provokaci

17.12.2018 ČRo Plus str. 04 21:10 Den v 60 minutach

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

A posloucháte 60 na Českém rozhlasu Plus. Ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov dnes v rozhovoru pro list Komsomolskaja pravda označil vládu ukrajinského prezidenta Petra Porošenka za neonacistický režim, který se dostal k moci díky zradě Západu. Varoval také Ukrajinu, aby se nepokoušela o vojenskou provokaci na hranici s Krymem. Podle Lavrova ji Kyjev chystá na posledních 10 prosincových dní. Lavrov také uvedl, že Rusko s Ukrajinou nebojuje a ani nebude. Řekl, že s ní bojují ruskojazyční občané Ukrajiny, kteří žijí v Donbasu. Ve spojení jsem s Karlem Svobodou, odborníkem na postsovětský prostor z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Dobrý večer.

Karel SVOBODA, odborník na postsovětský prostor, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý večer.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Můžete, prosím, připomenout, jak momentálně vypadá režim na hranici Krymu? Je tam hranice de facto? Hlídkají tam ukrajinské i ruské jednotky?

Karel SVOBODA, odborník na postsovětský prostor, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ten se samozřejmě hlídá z obou stran. On i ten režim, jakým se dá procházet, tak je velmi, velmi složitý nebo je poměrně náročné tam, tam projít a je to složité. Takže ano, hlídají z obou stran.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Čili jak asi velká je hrozba nějakého příhraničního incidentu, který by mohl vyprovokovat obě strany k otevřenému střetu?

Karel SVOBODA, odborník na postsovětský prostor, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ono se to velmi těžko, těžko odhaduje, ale já si neumím představit, co by to vlastně Ukrajině tak zas skvělého přineslo, protože ona říká podívejte se, tady na našich hranicích se shromažďuje asi 80tisícová ruská armáda. Rusové sami říkají, že jejich armáda by byla schopna Ukrajince porazit v řádu dní. Takže já nevím úplně přesně, co by, co by jim to přineslo, ale ono to může být všechno úplně jinak, že to může odvádět pozornost od nějakých vnitřních problémů, prakticky cokoli to může být.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Míníte vnitřních problémů v Rusku nebo na Ukrajině?

Karel SVOBODA, odborník na postsovětský prostor, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ono obě ty strany jsou takové, takové velmi rády, pokud, pokud to můžou nahodit, řekněme, na tu válku, ale tady jsem spíš myslel třeba ty ruské problémy. Mám na mysli kromě jiného třeba ty volby, volby v Primorském kraji, které byly všechno, jenom ne, jenom ne čisté. Takže těch možností je opravdu spousta.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Těžko asi odhadovat, jak velká část obyvatel Krymu je proruská, ale jaký asi podíl tamních obyvatel schvaluje ruskou anexi a jaký ne?

Karel SVOBODA, odborník na postsovětský prostor, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

To se velmi těžko říká. Opravdu extrémně těžko říká. Můžu velmi obecně říci, že většina bude pro, pro připojení, připojení k Rusku, ale velmi těžko se to odhaduje už jenom z toho důvodu, že vyslovit tam svůj nesouhlas znamená poměrně, vystavení se poměrně velkému riziku. Čili já bych tohle to neodhadoval rozhodně nějak detailněji než tak, že většina z mého, z mého pohledu, co si myslím, bude pro.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Mnozí Ukrajinci mají velké výhrady k prezidentu Porošenkovi a jeho vládě. Má nízkou veřejnou podporu, takže to znamená, že asi ani nějaká případná ostrá reakce, dokonce vojenská akce by neměla velkou podporu ukrajinské veřejnosti?

Karel SVOBODA, odborník na postsovětský prostor, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak Porošenko taky není žádný, žádný Mirek Dušín, to si musíme uvědomit. A Ukrajinci i tenhle ten názor o tom, že vlastně to napětí je způsobené tím, že Porošenko potřebuje nějakým způsobem navýšit svoji popularitu, tak ten jsem slyšel i od samotných Ukrajinců. Čili to není něco, co by hlásalo jenom Rusko. A já si osobně nemyslím, že mu to může nějak zvednout popularitu. V současné době je daleko populárnější třeba Julija Tymošenková. Čili nemyslím si, že mu tohle může pomoci.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

NATO ostře zareagovalo na incident v Azovském moři. Má to pro obě strany konfliktu, tedy pro Rusko a Ukrajinu, váhu? Je to případná brzda nějakého širšího napětí, ba dokonce vystupňování toho konfliktu?

Karel SVOBODA, odborník na postsovětský prostor, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak Rusko přímo dokonce říká, on Lavrov, Lavrov říkal, že nejenom že Ukrajina připravuje provokaci, ale Ukrajina se svými zahraničními spolupracovníky nebo podněcovateli, čili oni nepřímo ukazují, ukazují na NATO, čili Rusko vnímá NATO jako svého nepřítele a vlastně říká my nebojujeme ani tak nebo ona říká nebojujeme, ale naším protivníkem tady ani není, není Ukrajina jako taková, to je jenom loutka v rukách NATO. Čili nejsem si úplně jistý, že NATO může tady hrát nějakou rozhodčí roli. Je to spíš z ruské strany vnímané jednoznačně jako spojenec Ukrajiny a upřímně z ukrajinské strany taky.

Martina MAŠKOVÁ, moderátorka

Míní Karel Svoboda, odborník na postsovětský prostor z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy z katedry ruských a východoevropských studií. Děkuju vám, na shledanou.

Karel SVOBODA, odborník na postsovětský prostor, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji, na slyšenou.

Trutnov si v zadávání zakázek vede dobře

17.12.2018 trutnov.cz str. 00

Mgr Michaela Dědková

Počet nabídek, koncentraci dodavatelů, chyby ve zveřejňování a další ukazatele při zadávání veřejných zakázek měřil projekt zIndex. Dle něho je Trutnov mezi velkými městy na 19. místě. V řadě kategorií je nadprůměrný, a to například v kvalitě zveřejňovaných dat.

Sdružení Econlab, z. s., při **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, zveřejnilo výsledky projektu zIndex, ve kterém měřilo, zda zadavatel veřejných zakázek postupuje transparentně, hospodárně a zda mu nevznikají ekonomická rizika. Mezi porovnávanými subjekty bylo i město Trutnov, které se umístilo na 19. příčce mezi velkými městy České republiky. „ Je moc dobře, že podobné projekty vznikají. Mohou poukázat na to, v čem chybujeme, čeho se máme vyvarovat a naopak, co se nám daří. Díky zpětné vazbě se můžeme zlepšovat, a to platí i pro oblast zadávání veřejných zakázek,“ říká Ivan Adamec, starosta města Trutnova.

Přestože se tvůrci projektu snažili být objektivní, sami připouštějí, že jimi nastavené parametry výpočtů jednotlivých ukazatelů mohou některé zadavatele znevýhodňovat. Například zadavatelé poptávající zboží nebo služby na menších trzích jsou znevýhodněni při výpočtu ukazatele Počet nabídek. I v rámci jednoho odvětví totiž může být v různých lokalitách nebo na různých trzích konkurence odlišně široká. „ Není divu, že například v této kategorii měl Trutnov pouhých 33 %. Jsme příhraniční město, kde konkurence není tak silná,“ vysvětluje trutnovský starosta. V případě ukazatele Koncentrace dodavatelů mohou být znevýhodněni zadavatelé, kteří například soutěžili velký investiční projekt, který svým finančním rozsahem přesahuje 50 % objemu všech veřejných zakázek zadavatele (v případě města Trutnova se jedná o zakázku na rekonstrukci a dostavbu Střediska volného času, která byla vysoutěžena za částku 162.520.000 Kč bez DPH). Výpočet tohoto ukazatele může být rovněž nespravedlivý vůči zadavateli, kterému v zakázkách opakovaně vítězí jeden dodavatel díky svým bezkonkurenčně kvalitním produktům.

Naopak v ukazatelích jako jsou Kvalita dat ve Věstníku či Soutěžní řízení, které sleduje transparentnost a otevřenost zakázek, je Trutnov vysoce nad průměrem. V indexu měřícím pochybení dle Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže je Trutnov dokonce 100%.

TZ - Trutnov si v zadávání zakázek vede dobře.pdf

Kontakt pro komunikaci s médiiMgr. Michaela Dědková tisková mluvčí tel. 499 803 309, 735 793 913 e-mail:

URL| <https://www.trutnov.cz/mesto-trutnov/trutnov-si-v-zadavani-zakazek-vede-dobre>

Třetí prosincový týden budou režírovat centrální bankéři

17.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, USDCZK, EURUSD, EURCZK, ČNB, Fed, Bank of Japan, Bank of England

Třetí prosincový týden přinese hned čtyři zasedání centrálních bank. Bankovní rada České národní banky se poprvé sejde v nové sestavě, chybět před Vánoci nebude nikdo ze sedmi centrálních bankéřů. Sazby by se měnit neměly. To Američané se zřejmě růstu sazeb dočkají, letos počtvrté. Zasedat bude také Bank of England a Bank of Japan.

Nejvíce sledovanou bankou bude určitě americký Fed, který ve středu jedná o dalším navýšení. Fed podle všeho hlavní úrokovou sazbu zvýší, a to o čtvrt procentního bodu do pásma 2,25 až 2,5 procenta. Pro investory bude důležité sledovat, jaké plány američtí centrální bankéři odhalí na příští rok. Fed zveřejní nové prognózy ekonomického růstu a vývoje úrokových sazeb - tzv. "dot-plot".

Nedávno oznámená horší ekonomická data, a také obavy z obchodního konfliktu mezi USA a Čínou, vyvolala spekulace, že si Fed v roce 2019 může dát v cyklu zvyšování sazeb pauzu. V závěru týdne se pak dozvíme finální číslo o americké ekonomice, HDP by měl růst meziročně o 3,5 procenta.

Ve čtvrtek zasedá centrální banka Japonska a Velké Británie. V obou případech by sazby měly zůstat beze změny. Bank of England zvýšila sazby od listopadu 2017 dvakrát. Trh bude čekat také na politické vyjádření centrálních bankéřů v souvislosti s brexitem, který nyní zaměstnává britskou premiérku Theresu Mayovou. Její ministři jsou nejednotní. Některá britská média uvedla, že většina vlády považuje dohodu s EU za mrtvou. Zmiňují další možnosti, a to i nové referendum. Bývalý ministr zahraničí Boris Johnson v The Telegraph varoval, že veřejnost by s v případě dalšího hlasování mohla cítit podvedena.

Z makrodat se dnes dozvíme, jak se v eurozóně vyvíjel index spotřebitelských cen za listopad, čeká se zpomalení meziročního růstu na 2 % z 2,2 procenta v předchozím měsíci. Z USA to pak bude NAHB index trhu bydlení za prosinec a prosincový Empire index průmyslové aktivity.

Dolar se v závěru minulého týdne dostal vůči koši předních měn až na devatenáctiměsíční maximum. Ztráty v pátek postihly americké akcie, špatná čísla z Číny a Evropy totiž vyvolala obavy ze zpomalení růstu světové ekonomiky.

Dnes ráno se dolar k euru v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1315 EURUSD. Dolarový index se nachází na hodnotě 97,39 bodu. Během dne by se kurz EURUSD měl pohybovat v rozmezí od 1,1310 do 1,1410 EURUSD.*

Čtvrteční jednání bankovní rady ČNB bude premiérou pro nové členy Tomáše Holuba a Aleše Michla. Pokud bychom se měli spolehnout na vyjádření samotného guvernéra ČNB Jiřího Rusnoka, tak sazby v Česku zůstanou beze změny. V rozhovoru pro agenturu Bloomberg totiž minulý týden guvernér řekl, že s dalším zvýšením sazeb by počkal do příštího roku. Současné oslabení koruny před koncem kalendářního roku má podle něj technické důvody, z hlediska reálné ekonomiky se nic zásadního nemění.

ČNB letos zvýšila sazby celkem pětkrát, v listopadu to bylo počtvrté v řadě. Základní úroková sazba, od níž se odvíjí úročení komerčních úvěrů, stoupla o 25 bazických bodů na 1,75 procenta.

Z domácích dat dnes Český statistický úřad oznámí říjnové indexy cen vývozu a listopadové indexy cen výrobců. Ty by měly zpomalit meziroční růst na 3,7 procenta z říjnových 3,9 procenta. Meziměsíčně by měly klesnout o 0,3 procenta po říjnovém růstu o 0,7 procenta.

Koruna minulý týden k euru posilovala a v jeho závěru se dostala pod úroveň 25,80 EURCZK. V případě dolaru tomu bylo naopak a česká měna od pondělí do pátku oslabila zhruba o dvacet haléřů nad 22,80 USDCZK.

Aktuálně se v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,78 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,80 až 25,87 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,64 až 22,87 USDCZK.*

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společnosti Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLL.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/SjqFS/treti-prosincovy-tyden-budou-rezirovat-centralni-bankeri>

Univerzita Karlova ukáže zakládací listinu. Bude v pancéřové vitrině

17.12.2018 zpravy.iDNES.cz str. 00 Zprávy / Domácí
MF DNES, Robert Oppelt

Univerzita Karlova na několik dní otevře své trezory, které ukrývají univerzitní poklady, a představí na mimořádné výstavě to nejcennější, co se v nich ukrývá. „Slavíme letos dvě velká výročí – 670 let univerzity a zároveň 100 let republiky, a rozhodli jsme se proto představit ty nejvýznamnější dokumenty,“ popisuje prorektor univerzity Jan Royt.

Vysoká škola především poprvé vystaví dvě listiny, které získala letos v létě od soukromého majitele a které souvisí s jejím vznikem. Tedy listinu papeže Klimenta, z 26. ledna 1347, který v ní Karlu IV. uděluje souhlas se založením, a zároveň notářský instrument Petra Michalova, který obsahuje opis předchozího dokumentu a potvrzuje jeho pravost.

Letní akvizice pochází ze soukromé sbírky. Do ní se listiny dostaly pravděpodobně v minulosti z archivu arcibiskupství. „Není jisté, kdy přesně k tomu došlo,“ říká Royt.

Třetím unikátem bude zakládací listina univerzity, tedy její arcibiskupský opis ze 7. dubna 1348. „Zakládací listina nebyla vystavena, co pamatují, teď byla zapůjčena díky laskavosti pana arcibiskupa,“ dodává Royt.

Originály středověkých listin ale univerzita vystaví jen na tři dny, od úterka do čtvrtka. Výstavu v pražském Karolinu budou provázet mimořádná bezpečnostní opatření.

„Půjčili jsme si na to pancéřovou vitrínu,“ popisuje Royt. Podle něj nebylo lehké speciální vitrínu získat. Většinu dostupných má momentálně zapůjčeno Národní muzeum, které po znovuotevření vystavuje své nejcennější exponáty.

Dokumenty budou vystaveny za přísných podmínek, zejména teplota a vlhkost ve výstavní místnosti nesmí překročit povolené hodnoty.

Poté, od 21. prosince do konce ledna, kdy výstava končí, budou vystaveny jen fotokopie listin. Ztracený univerzitní poklad

Listiny nejsou to jediné, co bude v Karolinu vystaveno. Návštěvníci uvidí i další zajímavosti, třeba rektorský řetěz nebo univerzitní typář, tedy pečetidlo, kterým univerzita pečetila své nejvýznamnější listiny. „Vystavíme i žezla jednotlivých fakult, včetně toho posledního od Otmara Olivy vytvořeného pro **fakultu sociálních věd**,“ dodává Royt.

V univerzitním pokladu ale už sedm desítek let chybí to nejcennější. Dodnes je totiž záhadou, kam se v roce 1945 ztratila jeho část. Tehdy zmizela původní univerzitní žezla, medaile, zakládací listiny a další archiválie. „O to je cennější, že se nám nákupem podařilo dvě listiny získat,“ popisuje Royt. Ve středověku totiž vznikly dva originály listin spojených se založením. Univerzitní listina se ztratila na konci 2. světové války, druhý originál byl uložen v archivu arcibiskupství. Pražský arcibiskup totiž byl kancléřem univerzity. Hádky Čechů s Němci

Zmizení univerzitního pokladu souvisí se složitou historií soužití Čechů a Němců v Čechách. V roce 1882 byla univerzita rozdělena na dvě části – německou a českou – a historické památky dostali Němci. Po vzniku Československé republiky byl přijat tzv. Marešův zákon o tom, že jediným dědicem Karlovy univerzity je ta

česká. Německá měla všechno předat české univerzitě. K tomu došlo v roce 1934, ale už v roce 1939 univerzitní poklad připadl Němcům a ti se jej během války pokusili odvézt před postupující frontou do bezpečí. Stopy vlaku s pokladem ale končí na vybombardovaném plzeňském nádraží.

„Občas se objevují indicie, že nemusel odjet vlakem z Prahy do Plzně, kde měl být zničen,“ popisuje Royt. V minulosti se mluvilo o řadě štol a jezer v Bavorsku či Rakousku, kde by mohly být artefakty ukryty, ale nikdy se nic nenašlo. „Můžeme doufat, ale já nevěřím, že se ještě někdy poklad najde,“ dodal Royt. Po roce 1989 by už podle něj nikdo neměl důvod poklad ukrývat.

Dnes se používají při univerzitních ceremoniálech žezla z konce 19. století, která si nechala udělat česká univerzita.

URL| https://zpravy.idnes.cz/univerzita-karlova-zakladajici-listina-trezor-poklad-vystava-p7k-domaci.aspx?c=A181217_111433_domaci_fort

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
idnes.cz

Poklad univerzity

17.12.2018 Mladá fronta DNES str. 04 Z domova

Robert Oppelt

Mimořádná výstava

Univerzita Karlova ukáže v pancéřové vitríně nejcennější listiny.

Univerzita Karlova na několik dní otevře své trezory, které ukrývají univerzitní poklady, a představí na mimořádné výstavě to nejcennější, co se v nich ukrývá. „Slavíme letos dvě velká výročí – 670 let univerzity a zároveň 100 let republiky, a rozhodli jsme se proto představit ty nejvýznamnější dokumenty,“ popisuje prorektor univerzity Jan Royt.

Vysoká škola především poprvé vystaví dvě listiny, které získala letos v létě od soukromého majitele a které souvisí s jejím vznikem. Tedy listinu papeže Klimenta, z 26. ledna 1347, který v ní Karlu IV. uděluje souhlas se založením, a zároveň notářský instrument Petra Michalova, který obsahuje opis předchozího dokumentu a potvrzuje jeho pravost. Letní akvizice pochází ze soukromé sbírky. Do ní se listiny dostaly pravděpodobně v minulosti z archivu arcibiskupství. „Není jisté, kdy přesně k tomu došlo,“ říká Royt.

Třetím unikátem bude zakládací listina univerzity, tedy její arcibiskupský opis ze 7. dubna 1348. „Zakládací listina nebyla vystavena, co pamatuji, teď byla zapůjčena díky laskavosti pana arcibiskupa,“ dodává Royt.

Originály středověkých listin ale univerzita vystaví jen na tři dny, od úterka do čtvrtka. Výstavu v pražském Karolinu budou provázet mimořádná bezpečnostní opatření.

„Půjčili jsme si na to pancéřovou vitrínu,“ popisuje Royt. Podle něj nebylo lehké speciální vitrínu získat. Většinu dostupných má momentálně zapůjčeno Národní muzeum, které po znovuotevření vystavuje své nejcennější exponáty.

Dokumenty budou vystaveny za přísných podmínek, zejména teplota a vlhkost ve výstavní místnosti nesmí překročit povolené hodnoty.

Po třech dnech, do konce roku, kdy výstava končí, budou vystaveny jen fotokopie listin.

Ztracený univerzitní poklad

Listiny nejsou to jediné, co bude v Karolinu vystaveno. Návštěvníci uvidí i další zajímavosti, třeba rektorský řetěz nebo univerzitní typář, tedy pečeti, kterým univerzita pečetila své nejvýznamnější listiny. „Vystavíme i žezla jednotlivých fakult, včetně toho posledního od Otmara Olivy vytvořeného pro **fakultu sociálních věd**,“ dodává Royt.

V univerzitním pokladu ale už sedm desítek let chybí to nejcennější. Dodnes je totiž záhadou, kam se v roce 1945 ztratila jeho část. Tehdy zmizela původní univerzitní žezla, medaile, zakládací listiny a další

archiválie. „O to je cennější, že se nám nákupem podařilo dvě listiny získat,“ popisuje Royt. Ve středověku totiž vznikly dva originály listin spojených se založením. Univerzitní listina se ztratila na konci 2. světové války, druhý originál byl uložen v archivu arcibiskupství. Pražský arcibiskup totiž byl kancléřem univerzity.

Hádky Čechů s Němci

Zmizení univerzitního pokladu souvisí se složitou historií soužití Čechů a Němců v Čechách. V roce 1882 byla univerzita rozdělena na dvě části – německou a českou – a historické památky dostali Němci. Po vzniku Československé republiky byl přijat tzv. Marešův zákon o tom, že jediným dědicem Karlovy univerzity je ta česká. Německá měla všechno předat české univerzitě. K tomu došlo v roce 1934, ale už v roce 1939 univerzitní poklad připadl Němcům a ti se jej během války pokusili odvézt před postupující frontou do bezpečí. Stopy vlaku s pokladem ale končí na vybombardovaném plzeňském nádraží.

„Občas se objevují indicie, že nemusel odjet vlakem z Prahy do Plzně, kde měl být zničen,“ popisuje Royt. V minulosti se mluvilo o řadě štol a jezer v Bavorsku či Rakousku, kde by mohly být artefakty ukryty, ale nikdy se nic nenašlo. „Můžeme doufat, ale já nevěřím, že se ještě někdy poklad najde,“ dodal Royt. Po roce 1989 by už podle něj nikdo neměl důvod poklad ukrývat.

Dnes se používají při univerzitních ceremoniálech žezla z konce 19. století, která si nechala udělat česká univerzita.

Občas se objevují indicie, že poklad nemusel odjet vlakem z Prahy do Plzně, kde měl být zničen... Můžeme doufat, ale já nevěřím, že se ještě někdy poklad najde.

O autorovi| Robert Oppelt, reportér MF DNES

Foto autor| 3x foto: Vladimír Šigut, UK

Foto popis| Papežská pečeť.

Foto popis| Originál Notářský instrument z 30. června 1347.

Foto popis| Souhlas Originál listiny papeže Klimenta VI. z 26. ledna 1347, obsahující papežský souhlas se založením vysokého učení v Praze.

Výrobky Simple Hardware: Revoluční, praktické a mají i svého ducha

17.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: Simple Hardware, Fundlift, investice, Internet of Things, Internet, ČR, Slovensko

V Simple Hardware se snažíme dělat výrobky, které jsou nejen technologicky revoluční a praktické, ale mají i svého ducha. Pracujeme na systému včasného hlášení zemětřesené vlny v Mexiku, na systému detekce vibrace při masových sesuvech půdy v Malajsii. V JAR jde zase o detekci vibrace zavláčovacího potrubí při průtoku vody, či tlačítko pro lokalizaci vozidla a přivolání pomoci na safari. Serveru Roklen24 to řekl CEO Simple Hardware Pavel Sodomka.

Simple Hardware vyrábí malá zařízení, která mají více jak 50 využití a fungují na síti Sigfox. Můžete krátce popsat, jak tato síť funguje?

Sigfox je specializovaná fyzická mobilní síť fungující v 55 zemích světa. Nepřenáší video nebo hlas, ale velmi malé zprávy, které ale pro Internet věcí (IoT) zcela stačí. Oproti klasické GSM síti má velkou výhodu v ceně, snadnosti zpracování dat, bezpečnosti, pokrytí a velké výdrži baterie. V České republice jsme vybudovali 300 základnových stanic ve spolupráci s T-Mobile.

Jak dlouho jste vyvíjeli hardware?

Některé produkty jsou již třetí verzi. Záleží na složitosti, ale obecně se dá říct, že vývoj pro skutečně masovou výrobu trvá šest až devět měsíců.

Můžete popsat vaše hlavní výrobky, co všechno umí?

Nyní máme už 55 způsobů užití a marketujeme spíš ty než samotný hardware. Máme nyní platformu jak hardwarovou tak softwarovou, která nám umožňuje bleskově osadit a dodat sensory, které jsou potřeba. Hlavními oblastmi užití je bezpečnost, předcházení škodám při vytopení, sledování zásilek, palet, sledování teplot, nárazů a orientace při přepravě, úspory energii a facility management.

Pracujeme ale i na systému včasného hlášení zemětřesné vlny v Mexiku a na systému detekce vibrace při masových sesuvech půdy v Malajsii. V JAR jde zase o detekci vibrace zavlažovacího potrubí při průtoku vody, či tlačítko pro lokalizaci vozidla a přivolání pomoci na safari.

Všechny případy užití najdete na našich stránkách, ale inovativní zákazníci přicházejí každý týden s novými nápady.

V čem je přidaná hodnota vašich produktů?

Pyšníme se dotahováním detailů. Máme nejmenší zařízení s nejnižší cenou, které vydrží na bateriích deset let a je vodotěsné. Díky skvěle definovanému firmwaru jsme schopni dálkově měnit funkce zařízení a "programovat" tak aby se uzpůsobilo přesně zákazníkovi.

Kolik zaměstnanců má aktuálně Simple Hardware? Plánujete rozšíření týmu?

Máme nyní skvělý kolektiv osmi lidí. Potřebujeme posílit o další lidi obchodní tým a tým podpory abychom udrželi a ještě zlepšili zákaznický servis.

Kolik máte nyní zákazníků a v kolika zemích jsou produkty Simple Hardware aktuálně k dostání?

K dostání jsou nyní v 55 zemích světa. Prodáváme nejen pomocí Sigfox operátorů a distributorů, ale i přes náš e-shop. V užití přímého distribučního kanálu vidíme i naši výhodu. V současné době máme zákazníky v 30 zemích světa.

Plánujete vstoupit na nové trhy? Kde vidíte největší potenciál a proč?

Máme velmi dobré vazby ve Švýcarsku, Německu, Japonsku a JAR. V příštím roce chceme více pracovat na USA. Velký potenciál vidíme i v Mexiku a Malajsii.

Sledujete konkurenci? Především levnější výrobky z asijských zemí? Ale i konkurenční české firmy?

Odlišujeme se kombinací hardware a software a stupněm inovace. S některými českými firmami ale i intenzivně spolupracujeme protože naším záměrem není pokrýt veškeré možnosti Internetu věcí (IoT). A můžeme se s nimi ve vývoji a v sortimentu výhodně doplňovat.

Jaké máte cíle pro rok 2019 a jaké jsou dlouhodobé cíle?

Cíle pro rok 2019 máme ve třech oblastech. Budeme posilovat obchodní tým a tým podpory, budeme uvádět na trh levné měření teploty, CO₂ a CO a budeme dále automatizovat a zlevňovat výrobu. V dlouhodobém horizontu pracujeme na A kole financování pro založení zahraničních poboček a implementaci našeho HW přímo při výrobě palet, kontejnerů, hasících přístrojů, dveří, obojků pro psy apod.

Jaký vývoj lze podle Vás očekávat v „Internetu věcí“ (IoT) v následujících letech?

To je jako se ptát kam se bude ubírat velký Internet :) Uvidíme podle mě mnoho chytrých, autonomních zařízení jejichž velikost se bude dále zmenšovat. Zároveň bude na cloudové úrovni stále lehčí tyto zařízení mezi sebou propojovat. Nevěřím příliš na rozvoj proprietárních gatewayí v domácnostech. Velkou výzvou je ekologie, zvláště u zařízení s omezenou životností. I my pracujeme na projektech jak snížit množství plastů a nahradit baterie tzv. energy harvestingem (jako známe například u samonatahovacích hodinek).

Jaký je vlastně trh Internetu věcí (IoT) v Česku?

Nemyslím si, že se příliš liší od ostatních západních zemí. Máme tady spoustu šikovných lidí v oboru elektronika a schopných programátorů. Tím se můžeme odlišovat od asijské konkurence. IoT vyžaduje, aby zařízení nebyla hloupá, ale měla svoji inteligenci podobně jako mají lidské smysly.

Proč jste se rozhodli pro kampaň na Fundliftu?

Přišlo nám to jako zajímavý a rychlý mezistupeň mezi seed financováním a kolem A financování. Prodáváme v režimu B2B popř. B2B2C takže Indiegogo nebo Kickstarter se nedal použít..

Na co budou využity prostředky, které chcete získat přes investiční platformu Fundlift?

Primárně na rozšíření obchodního týmu a profinancování výroby.

Na závěr bych si dovilil položit několik otázek na odlehčení. Jaký byl Váš první počítač?

Sinclair ZX-81 a k tomu jsem byl hrdým majitelem 16K RAM modulu.

Je zajímavé, že náš současný SimplePack je postavený na osmibitovém procesoru a naprogramovaný kvůli efektivitě, spotřebě a spolehlivosti v assembleru. Příští rok ale i tam přecházíme na 32-bitový ARM procesor.

Jak vzpomínáte na počátky internetu. Pamatujete si, na odeslání prvního e-mailu? A na dobu, kdy jste spouštěl Atlas.cz?

První e-maily jsme odesílali ještě přes terminály v roce 1991. A pak Pegasus mail :) Je neuvěřitelné, že se stále vyvíjí a existuje...

Atlas.cz byla velká jízda. Podobně jako s IoT je to časování. Kdybychom byli o tři měsíce dřív, byli bychom na trhu před Seznamem, kdyby o rok později, nemělo by to smysl pouštět. Vzpomínám hlavně na skvělou partu lidí. Vybavíte si, kdy poprvé jste slyšel termín „Internet of Things“?

Četl jsem v letadle článek v časopisu Wired. Vůbec jsem tomu nerozuměl. Až s příchodem LPWAN sítí, které jsou pro IoT určeny, dává Internet of Things celosvětově smysl.

Ovládáte šest jazyků. Jako vystudovaný právník také latinu. Pomáhá Vám znalost „mrtvého jazyka“ v podnikání?

Práva jsem nedokončil a latinu jsem měl jen dva roky na gymnáziu. Ale je pravda, že stále osciluji mezi humanitními vědami, uměním a technologií. A ve firmě se stále snažíme dělat výrobky, které jsou nejen technologicky revoluční a praktické, ale mají i svého ducha.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/SUnhN/vyrobky-simple-hardware-revolucni-practicke-a-maji-i-sveho-ducha>

Africe musíme pomáhat aktivněji, říká ministr zahraničí Tomáš Petříček

17.12.2018 e15.cz str. 00 Domáci
Pavel Otto

Ministr zahraničí Tomáš Petříček (ČSSD) se ke sporům s prezidentem Milošem Zemanem vyjadřuje podle zásad svého úřadu diplomaticky. Doufá, že si záležitosti například kolem seznamu top ambasad, z něhož vypadlo Maďarsko či Itálie, vyříkají na lednové schůzce ústavních činitelů. „Je politováníhodné, že se z toho stalo politické téma. Jde o čistě administrativní záležitost. Počet diplomatů zůstane stejný,“ říká. Chce se soustředit na rozšiřování sítě českých zastupitelských úřadů a na otázky bezpečnosti, rozvoje demokracie a obrany lidských práv.

Nejprve jste po nástupu do funkce čelil kritice opozice a pak výhradám prezidenta Miloše Zemana nebo KSČM, která napadá vaše postoje k rusko-ukrajinskému konfliktu. Nepřipadáte si jako hromosvod?

Držím se schválené zahraničněpolitické koncepce České republiky a programového prohlášení vlády. To jsou pro mě dva klíčové dokumenty. Od začátku říkám, že chci aktivně přispívat ke schůzkám ústavních činitelů. Jsou místem, kde můžeme diskutovat o důležitých otázkách, abychom zkoordinovali své postoje. Poslední schůzka se uskutečnila v září. Vycházím z toho, co na ní bylo dohodnuto například k sankcím vůči Rusku nebo ke spolupráci s Izraelem.

V minulosti se prezidenti střetávali s premiéry, Václav Klaus s Jiřím Paroubkem, poté Miloš Zeman s Bohuslavem Sobotkou. Čím si vysvětlujete, že nyní Hrad útočí přímo na vás?

To by asi měl komentovat pan prezident. Na příštím setkání ústavních činitelů jsem připraven vyslechnout si jeho názory na kroky, které ministerstvo zahraničí od mého nástupu do funkce učinilo.

Co spor o takzvanou kategorizaci zastupitelských úřadů? Zeman a komunisté vás napadli za to, že jste vyškrtl Maďarsko a Itálii ze seznamu našich top ambasad.

Je politováníhodné, že se z toho stalo politické téma, protože jde o čistě administrativní záležitost. Týká se snížení platových tříd některých diplomatů o jeden stupeň, což nijak nesouvisí s tím, jaký máme vztah s danou zemí a nakolik je pro nás důležitá. Jde výhradně o mzdové náklady. Do jednoho až dvou měsíců předložím systémové řešení.

Nebylo nešťastné, že informace unikla před návštěvou maďarského premiéra Viktora Orbána?

Z budapešťské ambasády se rozhodně nestane méně významný úřad než dosud. Počet diplomatů zůstane stejný i v Římě, Ankaře nebo v Kyjevě. Opakuji, že na významu vztahů s těmito zeměmi se vůbec nic nemění.

Šetřit ale musíte. Je to tak?

Sít zastupitelských úřadů musíme celkově rozvíjet. Na počátku příštího roku se připravuje otevření ambasády v Mali, kde máme druhý nejpočetnější vojenský kontingent. A budeme také obnovovat generální konzulát v Miláně, což je významné ekonomické centrum severní Itálie. V této zemi tedy naše zastoupení posílí. Když

snížuji platy některým diplomatům, dělám to jen proto, že musím reagovat na zahraničněpolitické a ekonomické zájmy České republiky.

Budete otevírat nebo obnovovat i další mise?

S výhledem na to, že Česko má v roce 2022 už podruhé předsedat EU, bude připraven plán stálého posilování v Bruselu. To je záležitost mezirezortní spolupráce, nejde jen o ministerstvo zahraničí. Protože chci rozšiřovat zastupitelskou síť systematicky, předložím i další záměry na otevření nebo obnovení některých ambasad a konzulátů. Nabízejí se země jihovýchodní Asie, například Singapur. Ale není to definitivní. Jednat by se o tom mělo na schůzce ústavních činitelů v první polovině ledna.

Otevření ambasády v Mali souvisí jen s přítomností našich vojáků?

Je to jeden z aspektů. Tím druhým je, že malijská vláda chce působit v oblasti Sahel, což je rozsáhlé území v severní Africe na jižním okraji Sahary. Jde o zdrojové regiony migrace, kde bychom chtěli rozvíjet naši pomoc. Aby to bylo možné, musíme mít zastoupení přímo na místě.

Kde ještě chce Česko předcházet nebezpečí migrace?

V Mali se momentálně angažujeme prostřednictvím evropských nástrojů nebo mezinárodních organizací. Co se týče subsaharské Afriky, realizujeme projekty především v Etiopii. To je také země, která je pro nás důležitá ekonomicky. I v jejím případě ale musíme zohledňovat bezpečnostní otázky, hlavně migraci.

Jak jste spokojen s návrhem rozpočtu ministerstva na příští rok, když jste se na jeho přípravě od začátku nepodílel?

Rozpočet zohledňuje hlavní zahraničněpolitické priority vlády, mezi něž patří i pokračování rozvojové spolupráce a pomoci. V naší kapitole bych si ale dovedl představit zvýšení. Doposud jsme nedostali všem mezinárodním závazkům jak ve vztahu k EU, tak k Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Priorit je řada, mimo jiné je to kybernetická bezpečnost ambasad. S omezeným rozpočtem ale na všechno peníze nejsou.

Co považujete za další priority?

Chtěl bych se soustředit na plnění úkolů podle zahraničněpolitické koncepce, zvláště na bezpečnost, rozvoj demokracie a na obranu lidských práv. Česká republika by měla být ještě více aktivní v poskytování humanitární a rozvojové pomoci.

Ještě ke sporům s prezidentem Zemanem – zpřísnil byste kvůli napětí v Kerčské úžině sankce vůči Rusku?

Minulý týden jsem se zúčastnil zasedání ministrů zahraničí NATO a následně Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). S našimi spojenci jsme jasně vyjádřili podporu Ukrajině a její teritoriální integritě.

A možné zpřísnění sankcí?

Zaznamenal jsem, že některé země EU to chtějí navrhnout. Česko je v tuto chvíli připraveno aktivně se debaty účastnit. Víťáme, že se situace v Černém moři postupně uklidňuje a ruská strana už neblokuje ukrajinská plavidla. Nicméně stále nedochází k naplňování minských dohod, boje na východě Ukrajiny na takzvané linii dotyku nejsou zastaveny. Situace se tam nezměnila. A co se týče nedávného konfliktu, samozřejmě očekáváme, že Rusko propustí zajaté ukrajinské námořníky a bude garantovat svobodnou navigaci ukrajinských plavidel v Kerčské úžině. To je pro ukrajinský export životně důležité.

Máte s prezidentem Zemanem shodný pohled na Rusko, Čínu, Izrael?

Všechny tyto země jsou důležití partneři Česka. Co se týče vztahů s Izraelem, jejich historie je velmi dlouhá. Bývalé Československo sehrálo významnou roli při vzniku židovského státu. Myslím, že je celospolečenská shoda na tom, že Izrael je jeden z našich nejvýznamnějších partnerů na Blízkém východě. Pro ministerstvo

zahraničí je klíčové rozvíjet s ním spolupráci v řadě oblastí, jako je bezpečnost, zdravotnictví, vodohospodářství, věda či inovace.

Jaký je váš názor na přemístění české ambasády z Tel Avivu do Jeruzaléma?

Držím se závěrů zářijové schůzky ústavních činitelů. Měli bychom respektovat mezinárodní právo a rezoluce OSN i EU, že Jeruzalém by měl být hlavním městem jak Izraele, tak budoucího státu Palestina.

Kdy bude otevřeno české zastoupení v Jeruzalémě?

Od listopadu funguje v Jeruzalémě Český dům, jehož cílem je rozvoj kulturních, obchodních a ekonomických vztahů. Věnujeme se přípravě mezvládního jednání obou zemí, rozhovory by se měly uskutečnit příští rok.

Co porušování lidských práv v Číně, což bylo v minulosti jedno ze stěžejních témat české zahraniční politiky?

Prosazujeme sebevědomou zahraniční politiku. S našimi partnery řešíme celou škálu témat, hovoříme s nimi otevřeně. Snažíme se rozvíjet ekonomické vztahy, máme kulturní výměnu. A samozřejmě že jednou z oblastí jsou i lidská práva, kde má Česká republika dlouhou tradici. Téma jsem otevřel na listopadovém setkání s čínským ministrem zahraničí.

Hodláte aktivně přispívat ke schůzkám ústavních činitelů. Jak často by se měly konat?

Bylo by ideální potkávat se alespoň čtyřikrát za rok, aby bylo možné reagovat na vývoj ve světě. V tuto chvíli pracujeme s lednovým termínem další schůzky. Předpokládám, že si tam vysvětlíme i některé domácí záležitosti, u kterých podle mého názoru došlo k nedorozuměním.

K nedávno zveřejněným zprávám BIS a Vojenského zpravodajství o přítomnosti ruských a čínských agentů v Česku ministerstvo zahraničí uvedlo, že nejsou překvapivé. Není to bagatelizace problému?

Ministerstvo průběžně spolupracuje s českými tajnými službami. Poskytují nám velmi důležité informace, které nepodceňujeme. Nicméně není možné komentovat veškeré kroky, které na jejich základě činíme.

Podle vás má ruská ambasáda větší počet diplomatických vozů než diplomatů. Budete jednat o jeho snížení?

Chci to řešit. Aktuálně se uskuteční jednání v Moskvě na pracovní úrovni. Naše vztahy s Ruskem se ale nemohou omezovat jen na počet diplomatických aut.

Tomáš Petříček (37)

Vystudoval mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Magisterské tituly získal i na Evropském centru pro mezinárodní a strategické výzkumy v Bruselu a na Warwické univerzitě ve Velké Británii. Členem ČSSD je od roku 2005. V letech 2007 až 2009 byl asistentem europoslance Libora Roučka, v letech 2014 až 2017 pak poradcem europoslance Miroslava Pocheho. Mezitím pracoval na pražském magistrátu, kde měl na starosti evropské fondy. Loni se stal náměstkem ministryně práce a sociálních věcí Michaely Markšové (ČSSD), od srpna zastával stejnou pozici na ministerstvu zahraničí. Šéfem tohoto rezortu je od poloviny října.

URL| <https://www.e15.cz/clanek/1354653/africe-musime-pomahat-aktivneji-rika-ministr-zahranici-tomas-petricek>

Klíček k šifře mistra Leonarda

17.12.2018 vedavyzkum.cz str. 00 Daniel Münich

Daniel Münich

Které české výzkumné organizace nejvíce přispívají k světově nejvlivnějšímu výzkumu v tom kterém oboru? Kde naopak dominuje kvantita vědeckých článků na úkor kvality? Ve kterých oborech se špičkový výzkum koncentruje na jednom pracovišti a kde je rozptýlen? V jakých oborech se v Česku špičkový výzkum nedělá? Na

co si dát pozor, co je smutné, varující a co je paradoxní? Toto a řádu dalších věcí si můžete zjistit a případně ověřit v nové aplikaci IDEA, pracující s údaji z roku 2017.

IDEA spustila novou interaktivní aplikaci srovnávající oborové publikační výkony výzkumných organizací včetně součástí vysokých škol. Za pozornost stojí, že:

Obsahuje výsledky z roku 2017, aktuálnější než výsledky vládního Hodnocení'17.

Umožňuje volbu čtyř oborových typologií.

Rozlišuje publikační výkon v časopisech podle jejich vědeckého vlivu.

Umožňuje sledovat publikační výkon bez i se zohledněním autorských podílů.

Umožňuje odfiltrovat publikace velkých kolaborací, kde je přínos pracoviště nejasný.

Nabízí srovnání celých sektorů vysokých škol, Akademie věd ČR a Ostatních.

Aplikace poprvé v historii nečerpá z dat národního hodnocení výzkumných organizací, ale z databáze RIV. Důvod je prostý. Kafemlejnkový způsob hodnocení skončil Hodnocením'16, které naposled poskytlo konsolidovaná data výsledků z let 2011-2015. Prvního hodnocení podle nové Metodiky'17+, tedy Hodnocení'17, už konsolidovaná data nevyplivlo. K dispozici jsou na webu pouze příliš stručné XLS tabulky (ZIP soubor OBORY Bibliometrie články WoS - komplet zip).

Než si začnete hrát

Aplikace má nově zabudovaného interaktivního průvodce uživatele. Než si však začnete s aplikací hrát je dobré vědět následující:

Oborová struktura RIV byla státem opuštěna, takže obor RIV lze u nových výsledků zjišťovat pouze pomocí oborového převodníku RIV Ford. Lze si volit mezi aktuálně používanou oborovou typologií Ford, opuštěnou RIV a navíc externí WoS Categories. Ta poslední se ale používá vždy k identifikaci relativního pořadí časopisů v oboru na základě hodnot jeho citačního skóre.

Aplikace ukazuje pouze a právě publikační výkon (počty publikací v roce 2017), což je něco úplně jiného než by byla publikační produktivita (počet publikací vztažený buď k počtu vědců nebo objemu financí), kterou aplikace rozhodně neukazuje, přestože skoro každý touží vidět právě to.

Pokud chceme zjistit, kde se v Česku dělá v určitém oboru nejlepší výzkum, pak se jako nejvhodnější ukazatel nabízí oborový podíl pracoviště na publikačním výkonu v horní desetině (Top 10%) či horní čtvrtině časopisů na základě jejich AIS skóre.

Kvalitativní profily publikačního výkonu pracovišť podle oborového pořadí AIS skóre časopisu aplikace neukazuje. Nejsou totiž důležité a jsou zavádějící. Psal jsem o tom již dříve [1/2/3]. Kvalitativní tvar publikačního profilu pracoviště totiž výrazně ovlivňuje například (ne)existence lokálních časopisů ve WoS v daném oboru, (ne)existence článků doktorandů, (ne)vykazování výsledků v málo významných časopisech, atd.

Pokud chcete zjistit, kde se dělá hodně málo-významného výzkumu, nastavte si publikační výkon v méně významné polovině oborových časopisů. Aplikace už vám však bohužel nefekne, proč má určité pracoviště v málo vlivných časopisech tak vysoký publikační podíl. Ale vězte, že to může být dáno například tím, že:

Pracoviště daný časopis samo (spolu)vydává a nevádí mu v něm výrazně publikovat.

Pracoviště má hodně doktorandů od kterých se požadují články ve WoS časopisech bez ohledu na význam resp. úroveň časopisů.

Pracoviště mělo hodně GAČR, TAČR a dalších českých grantů, kde se kladl důraz na počet čárek za publikace než na úroveň časopisů resp. publikovaných článků.

Pracoviště dojíždí na vlně kafemlejnku a preferuje publikační kvantitu před kvalitou. Na mnoha pracovištích, hlavně vysokých škol, ostatně doporučená habilitační kritéria zahrnují prosté počty článků, takže potom je každá publikace dobrá a ty málo významné se přece dají sekat mnohem rychleji.

Spíše teoretické vysvětlení je, že pracoviště sice špičkový výzkum dělá, ale ze záhadných důvodů ho ve významných časopisech nepublikuje.

Nature Index jako bonus

Jako specialitku jsme tentokrát přidali i publikační výkon v časopisech tzv. Nature Indexu [1/2/3/4]. Na prvním místě publikačního výkonu je Matfyz Univerzity Karlovy (podíl na publikačním výkonu 26,5 %) s Fyzikálním

ústavem AV ČR v těsném závěsu (podíl 24,6 %) a pak Přírodovědeckou fakultou Masarykovy univerzity (podíl 18,1 %) a dále ÚOCHB (podíl 17,2 %). Obr 1a.

Obr 1a: Podíly pracovišť na publikačním výkonu v časopisech Nature Indexu

Zajímavé je, že když odfiltrujeme články velkých mezinárodních kolaborací s počtem autorů 30+ (kde se skutečný přínos pracoviště velmi špatně odhaduje), Matfyz UK (16,7 %) spadne o tři místa propadne a Fyzikální ústav (21,8 %) poskočí na první místo před druhou Přírodovědeckou fakultu MU (17,9 %). Je to tím, že Matfyz UK má disproporčně vysoký podíl publikací mezinárodních megakolaborací, které se vyskytují v oblasti nukleární fyziky a astrofyziky, kde je Matfyz výrazně zapojen. Obr 1b.

Obr 1b: Podíly pracovišť na publikačním výkonu v časopisech Nature Indexu (bez článků s počtem autorů 30+)

Pár příkladů

Exemplární příklad

Jako ukázkový příklad jsem zvolil WoS Category obor Chemistry, Analytical. Česko má i mezi Top 10% časopisů téměř 30 článků. Výrazně nejvyšší podíl na tomto výkonu má sice Ústav analytické chemie AV ČR (18,8 %), ale za ním je dlouhá řada dalších ústavů a součástí VŠ s rovnoměrně rozloženými publikačními příspěvky. Obr 2.

Obr 2: Podíly pracovišť na publikačním výkonu v Top10% časopisech WoS Category Chemistry, Analytical

Paradoxní příklad

Nejvyšší podíl na publikačnímu výkonu v horní čtvrtině časopisů Ford oboru Sociology mají paradoxně pracoviště, která by člověk nečekal. Paradox lze snadno vysvětlit tím, že česká sociologická pracoviště v oborově nejvlivnějších časopisech na světě v podstatě nepublikují. Ten pár publikací, co se do srovnání dostal (sloupeček napravo) byl publikovaný ve víceoborových časopisech, kde kromě dalších vystupuje i sociologie. Jde tedy o publikační příspěvek českých pracovišť a vědců, kteří se primárně sociologii nezabývají. Obr 3.

Obr 3: Podíly pracovišť na publikačním výkonu v horní čtvrtině časopisů ve Ford oboru Sociology

Velmi podobná situace je ve Ford oboru Psychology. Mezi Českou špičku tam kvůli publikační absenci pedagogických a psychologických pracovišť výkon dělá několik málo článků z víceoborových časopisech.

Varující příklad

Jako varující jsem zvolil případ RIV oboru BH - Elementární částice a fyzika vysokých energií. Pořadí dle podílu na publikačním výkonu ve vlivnější polovině časopisů se na prvních místech velmi liší podle toho zda (ne)odfiltrujeme výsledky velkých mezinárodních autorských kolektivů. Obr 4a,b.

Obr 4a: Podíly pracovišť na publikačním výkonu v horní polovině časopisů v RIV oboru BH - Elementární částice a fyzika vysokých energií

Obr 4b: Podíly pracovišť na publikačním výkonu v horní polovině časopisů v RIV oboru BH - Elementární částice a fyzika vysokých energií (bez článků s počtem autorů 30+)

Sebepropagační příklad

V RIV oboru AH - Economics mají nejvyšší podíl v Top10% Národohospodářský ústav AV ČR (36 %) a CERGE UK (28 %), tedy společné pracoviště CERGE-EI (celkem 54 %). Když doplníme **Fakultu sociálních věd**, také z Univerzity Karlovy s 22,7 %, dostaneme za tato pouhá tři sobě blízká pracoviště 3/4 podíl na celém špičkovém výkonu Česka v oboru. Zvolíme-li měřítko KUSY tak zjistíme, že jak NHÚ AV ČR tak CERGE UK se autorsky podílelo na vysokých 78 % těchto výsledků. Obr 5a,b.

Obr 5a: Podíly pracovišť na publikačním výkonu v Top 10% časopisů v RIV oboru AH - Ekonomie

Obr 5b: Autorské podíly pracovišť na publikacích v Top 10% časopisů v RIV oboru AH - Ekonomie

Smutný příklad

Smutným příkladem je Ford obor Education, kde Česká republika (Komenský atd) nemá ani jediný článek v Top10 %. Když snížíme nároky na celou horní polovinu časopisů, dostaneme jen hubených deset článků. Obr 6a,b,

Obr 6a: Počty článků a podíly pracovišť na publikacích v Top 10% časopisů ve Ford oboru Education

Obr 6b: Počty článků a podíly pracovišť na publikacích v horní polovině časopisů ve Ford oboru Education

Alternativy zatím nejsou

V IDEA podobná srovnání pro veřejnou potřebu děláme již řadu let. První vlaštkou byla neinteraktivní studie vydaná v roce 2015. Ta předposlední na datech z let 2011-2015 z posledního kafemlejnkového Hodnocení'16 již interaktivní byla.

Jedinou alternativou k aplikaci IDEA je bibliometrická informační opora nového systému vládního hodnocení výzkumných organizací v podobě zařizovaných oborových bibliometrických zpráv z prvního roku hodnocení podle nové Metodiky'17+. Ta jednak obsahuje starší výsledky z roku 2016 a je zatím v rané fázi vývoje. Již dříve jsem zde psal o hlavních nedostacích:

Informace jsou rozestě hluboko ve spoustě PDF souborů a špatně se v tom hledají.

Publikační výkon nezohledňuje autorské podíly, což někdy znamená podstatný rozdíl.

Přemíra zbytečných až zavádějících informací (jako například mediánová srovnání).

Jsou ignorovány případy mezinárodních autorských megakolaborací, kdy publikační výkon počítaný navíc na fyzické kusy nic nevyovídá.

Autor: Daniel Münich

Článek byl publikován na webu metodikahodnoceni.blogspot.cz.

URL| <https://vedavyzkum.cz/blogy-a-rozhovory/daniel-m-nich/klicek-k-sifre-mistra-leonarda>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

vedavyzkum.cz

musíme pomáhat aktivněji

17.12.2018 E15 str. 08 Rozhovor

Pavel Otto

Africe

Ministr zahraničí Tomáš Petříček (ČSSD) se ke sporům s prezidentem Milošem Zemanem vyjadřuje podle zásad svého úřadu diplomaticky. Doufá, že si záležitosti například seznamu top ambasád, z něhož vypadlo Maďarsko či Itálie, vyřikají na lednové schůzce ústavních činitelů.

„Je politováníhodné, že se z toho stalo politické téma. Jde o čistě administrativní záležitost. Počet diplomatů zůstane stejný,“ říká. Chce se soustředit na rozšiřování sítě českých zastupitelských úřadů a na otázky bezpečnosti, rozvoje demokracie a obrany lidských práv.

*

Nejprve jste po nástupu do funkce čelil kritice opozice a pak výhradám prezidenta Miloše Zemana nebo KSČM, která napadá vaše postoje k rusko-ukrajinskému konfliktu. Nepřipadáte si jako hromosvod?

Držím se schválené zahraničněpolitické koncepce České republiky a programového prohlášení vlády. To jsou pro mě dva klíčové dokumenty. Od začátku říkám, že chci aktivně přispívat ke schůzkám ústavních činitelů. Jsou místem, kde můžeme diskutovat o důležitých otázkách, abychom zkoordinovali své postoje. Poslední schůzka se uskutečnila v září. Vycházím z toho, co na ní bylo dohodnuto například k sankcím vůči Rusku nebo ke spolupráci s Izraelem.

* V minulosti se prezidenti střetávali s premiéry, Václav Klaus s Jiřím Paroubkem, poté Miloš Zeman s Bohuslavem Sobotkou. Čím si vysvětlujete, že nyní Hrad útočí přímo na vás?

To by asi měl komentovat pan prezident. Na příštím setkání ústavních činitelů jsem připraven vyslechnout si jeho názory na kroky, které ministerstvo zahraničí od mého nástupu do funkce učinilo.

* Co spor o takzvanou kategorizaci zastupitelských úřadů? Zeman a komunisté vás napadli za to, že jste vyškrtli Maďarsko a Itálii ze seznamu našich top ambasád.

Je politováníhodné, že se z toho stalo politické téma, protože jde o čistě administrativní záležitost. Týká se snížení platových tříd některých diplomatů o jeden stupeň, což nijak nesouvisí s tím, jaký máme vztah s danou zemí a nakolik je pro nás důležitá. Jde výhradně o mzdové náklady. Do jednoho až dvou měsíců předložím systémové řešení.

* Nebylo nešťastné, že informace unikla před návštěvou maďarského premiéra Viktora Orbána?

Z budapešťské ambasády se rozhodně nestane méně významný úřad než dosud. Počet diplomatů zůstane stejný i v Římě, Ankaře nebo v Kyjevě. Opakuji, že na významu vztahů s těmito zeměmi se vůbec nic nemění.

* Šetřit ale musíte. Je to tak?

Síť zastupitelských úřadů musíme celkově rozvíjet. Na počátku příštího roku se připravuje otevření ambasády v Mali, kde máme druhý nejpočetnější vojenský kontingent. A budeme také obnovovat generální konzulát v Miláně, což je významné ekonomické centrum severní Itálie. V této zemi tedy naše zastoupení posílí. Když snižuji platy některým diplomatům, dělám to jen proto, že musím reagovat na zahraničí.

* a ekonomické zájmy České republiky.

Budete otevírat nebo obnovovat i další mise?

* S výhledem na to, že Česko má v roce 2022 už podruhé předsedat EU, bude připraven plán stálého posilování v Bruselu. To je záležitost mezirezortní spolupráce, nejde jen o ministerstvo zahraničí. Protože chci rozšiřovat zastupitelskou síť systematicky, předložím i další záměry na otevření nebo obnovení některých ambasád a konzulátů. Nabízejí se země jihovýchodní Asie, například Singapur. Ale není to definiční. Jednat by se o tom mělo na schůzce ústavních činitelů v první polovině ledna.

Otevření ambasády v Mali souvisí jen s přítomností našich vojáků?

* Je to jeden z aspektů. Tím druhým je, že malijská vláda chce působit v oblasti Sahel, což je rozsáhlé území v severní Africe na jižním okraji Sahary. Jde o zdrojové regiony migrace, kde bychom chtěli rozvíjet naši pomoc. Aby to bylo možné, musíme mít zastoupení přímo na místě.

Kde ještě chce Česko předcházet nebezpečí migrace?

* V Mali se momentálně angažujeme prostřednictvím evropských nástrojů nebo mezinárodních organizací. Co se týče subsaharské Afriky, realizujeme projekty především v Etiopii. To je také země, která je pro nás důležitá ekonomicky. I v jejím případě ale musíme zohledňovat bezpečnostní otázky, hlavně migraci.

Jak jste spokojen s návrhem rozpočtu ministerstva na příští rok, když jste se na jeho přípravě od začátku nepodílel?

* Rozpočet zohledňuje hlavní zahraničněpolitické priority vlády, mezi něž patří i pokračování rozvojové spolupráce a pomoci. V naší kapitole bych si ale dovedl představit zvýšení. Doposud jsme nedostáli všem mezinárodním závazkům jak ve vztahu k EU, tak k Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Priorit je řada, mimo jiné je to kybernetická bezpečnost ambasad. S omezeným rozpočtem ale na všechno peníze nejsou.

Co považujete za další priority?

* Chtěl bych se soustředit na plnění úkolů podle zahraničněpolitické koncepce, zvláště na bezpečnost, rozvoj demokracie a na obranu lidských práv. Česká republika by měla být ještě více aktivní v poskytování humanitární a rozvojové pomoci.

Ještě ke sporům s prezidentem Zemanem – zpřísnil byste kvůli napětí v Kerčské úžině sankce vůči Rusku?

* Minulý týden jsem se zúčastnil zasedání ministrů zahraničí NATO a následně Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). S našimi spojenci jsme jasně vyjádřili podporu Ukrajině a její teritoriální integritě.

A možné zpřísnění sankcí?

* Zaznamenal jsem, že některé země EU to chtějí navrhnout. Česko je v tuto chvíli připraveno aktivně se debaty účastnit. Vítáme, že se situace v Černém moři postupně uklidňuje a ruská strana už neblokuje ukrajinská plavidla. Nicméně stále nedochází k naplňování minských dohod, boje na východě Ukrajiny na takzvané linii dotyku nejsou zastaveny. Situace se tam nezměnila. A co se týče nedávného konfliktu, samozřejmě očekáváme, že Rusko propustí zajaté ukrajinské námořníky a bude garantovat svobodnou navigaci ukrajinských plavidel v Kerčské úžině. To je pro ukrajinský export životně důležité.

Máte s prezidentem Zemanem shodný pohled na Rusko, Čínu, Izrael?

* Všechny tyto země jsou důležití partneři Česka. Co se týče vztahů s Izraelem, jejich historie je velmi dlouhá. Bývalé Československo sehrálo významnou roli při vzniku židovského státu. Myslím, že je celospolečenská shoda na tom, že Izrael je jeden z našich nejvýznamnějších partnerů na Blízkém východě. Pro ministerstvo zahraničí je klíčové rozvíjet s ním spolupráci v řadě oblastí, jako je bezpečnost, zdravotnictví, vodohospodářství, věda či inovace.

Jaký je váš názor na přemístění české ambasády z Tel Avivu do Jeruzaléma?

* Držím se závěrů zářijové schůzky ústavních činitelů. Měli bychom respektovat mezinárodní právo a rezoluce OSN i EU, že Jeruzalém by měl být hlavním městem jak Izraele, tak budoucího státu Palestina.

Kdy bude otevřeno české zastoupení v Jeruzalémě?

* Od listopadu funguje v Jeruzalémě Český dům, jehož cílem je rozvoj kulturních, obchodních a ekonomických vztahů. Věnujeme se přípravě mezivládního jednání obou zemí, rozhovory by se měly uskutečnit příští rok.

Co porušování lidských práv v Číně, což bylo v minulosti jedno ze stěžejních témat české zahraniční politiky?

* Prosazujeme sebevědomou zahraniční politiku. S našimi partnery řešíme celou škálu témat, hovoříme s nimi otevřeně. Snažíme se rozvíjet ekonomické vztahy, máme kulturní výměnu. A samozřejmě že jednou z oblastí jsou i lidská práva, kde má Česká republika dlouhou tradici. Téma jsem otevřel na listopadovém setkání s čínským ministrem zahraničí.

Hodláte aktivně přispívat ke schůzkám ústavních činitelů. Jak často by se měly konat?

* Bylo by ideální potkávat se alespoň čtyřikrát za rok, aby bylo možné reagovat na vývoj ve světě. V tuto chvíli pracujeme s lednovým termínem další schůzky. Předpokládám, že si tam vysvětlíme i některé domácí záležitosti, u kterých podle mého názoru došlo k nedorozuměním.

K nedávno zveřejněným zprávám BIS a Vojenského zpravodajství o přítomnosti ruských a čínských agentů v Česku ministerstvo zahraničí uvedlo, že nejsou překvapivé. Není to bagatelizace problému?

* Ministerstvo průběžně spolupracuje s českými tajnými službami. Poskytují nám velmi důležité informace, které nepodceňujeme. Nicméně není možné komentovat veškeré kroky, které na jejich základě činíme.

Podle vás má ruská ambasáda větší počet diplomatických vozů než diplomatů. Budete jednat o jeho snížení?

* Chci to řešit. Aktuálně se uskuteční jednání v Moskvě na pracovní úrovni. Naše vztahy s Ruskem se ale nemohou omezovat jen na počet diplomatických aut.

Vítáme, že se situace v Černém moři postupně uklidňuje a ruská strana už neblokuje ukrajinská plavidla. Česko má v oblasti lidských práv dlouhou tradici. Téma jsem otevřel na listopadovém setkání s čínským ministrem zahraničí.

Tomáš Petříček (37)

Vystudoval mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Magisterské tituly získal i na Evropském centru pro mezinárodní a strategické výzkumy v Bruselu a na Warwické univerzitě ve Velké Británii. Členem ČSSD je od roku 2005. V letech 2007 až 2009 byl asistentem europoslance Libora Roučka, v letech 2014 až 2017 pak poradcem europoslance Miroslava Pocheho. Mezitím pracoval na pražském magistrátu, kde měl na starosti evropské fondy. Loni se stal náměstkem ministryně práce a sociálních věcí Michaely Marksové (ČSSD), od srpna zastával stejnou pozici na ministerstvu zahraničí. Šéfem tohoto rezortu je od poloviny října.

Foto autor | Foto E15 Michael Tomeš 2x

traktát o svobodě a o knedlicích

17.12.2018 Respekt str. 76 Literární příloha
PROKOP HAVEL

sedím v létě na chalupě na zápraží, odkládám knihu, protože mě nebaví, opřu se zády o židli a nechávám se unášet myšlenkami, které se mi honí hlavou.

Beru dva různé prášky na tlak – jeden ráno, druhý večer, a pomyslím si, jestli ten druhý z prášků na mě nepůsobí nežádoucími účinky. Tak ho vysadím.

Kochám se představou, že jsem oproštěn od nežádoucích účinků z druhého prášku, ale vzápětí se vynoří pochybnost. Neměl bych si přece jen ten druhý prášek vzít, aby jeho absence neohrozila mé zdraví? Pomalu přemítám, až si nakonec vezmu i ten druhý prášek. Chvilí se raduji, že jsem udělal pro své zdraví dobrou věc. Ale pak se opět vynoří původní obsese, že mi nežádoucí účinky druhého prášku mohou uškodit. A tak přemýšlím, co učiním druhý den – mám ho vysadit, nebo nikoli? Co zajít prostě k doktorovi? To se mi přece jenom nechce – předem vím, co by mi nakonec řekl.

A tak hazarduji se svým zdravím a současně se uzavírám do bludného kruhu, místo toho, abych se snažil vyřešit otázku, jak nejlépe sladit vnitřní život s tím vnějším.

Ve chvíli, kdy si dovolím rozhodovat o svém světě vnitřním, mohu vnímat z jiné perspektivy i svět vnější. A současně si klást otázku: Jsem opravdu svobodný? Dokážu vůbec žít ve svobodném světě? A co vlastně svoboda znamená? Význam svobody ve vnějším světě si můžu zkusit vyložit právě otázkou, jak velká je svoboda moje vnitřní.

Listuji politickými programy ve snaze nalézt alespoň náznaky toho, k čemu bych se chtěl hrdě hlásit a jaké hodnoty zastávat.

Často to ale vzdávám s tím, že snad časem přijde někdo, kdo napíše takový politický program, který bude zcela pasovat do mého vidění světa.

V politických programech nicméně odpověď nenaleznu, pouze nastíněná řešení. Zbývá tedy na mně, jaké hodnoty utvářím a neskrývám je. A pokud tak činí více lidí, tak těchto hodnot si pak všímají právě ti, kteří se pokoušejí napsat politický program – piší ho především proto, aby na něj nalákali co největší počet voličů,

jejichž hodnotám bude vyhovovat. Čím více voličů bude stát za svými hodnotami, trvat na nich s pevným svědomím, že právě tyto hodnoty jsou správné, tím více si jich písaři politických programů budou všímat.

Jedním z aktuálních problémů, které se týkají svobody ve vztahu jedince ke společnosti a naopak, jsou krátkodobé pronájmy turistům prostřednictvím platformy Airbnb. Sám takovou živnost provozuji.

Lze si snadno představit argument, že si se svým bytem můžu dělat, co chci, potažmo jej nabízet k pronájmu, ať už dlouhodobému nebo krátkodobému. Má to ale určitý háček – vedle mě bydlí sousedé s vlastním bytem nebo se smlouvou, podle které jsou povinni platit nájem za oplátku, že jim majitel bytu, ať už je to kdokoli, splní podmínky ve smlouvě domluvené.

Patří ale do té smlouvy nikdy nekončící mejdan partičky cizinců, který se koná v bytě naproti, kde majitelé nabízejí ony krátkodobé podnájemy? Jakým způsobem může legislativní úprava celý problém vyřešit? Mají úřady mít možnost větší kontroly nad těmi, kdo takové bydlení provozují? A pokud takovou možnost budou mít, nebudou se snažit tuto možnost aplikovat i do dalších oblastí?

Provozovatelé krátkodobých ubytování vedou nebo by měli vést toto podnikání jako živnost, což je pochopitelné nejenom z legislativních důvodů. Právě živnostníci jsou jednou z hnacích sil národa, neboť jsou své peníze často ochotni věnovat na smysluplnou věc. Tím samozřejmě netvrdím, že ostatní, kteří nejsou živnostníci, tak nečiní. Chci tímto pouze poukázat na důležitou roli živnostníků v naší společnosti, na což podle mého názoru někteří politici zapominají.

Řekněme, že se mi jako živnostníkovi v podnikání daří a vložím své peníze třeba na opravu chátrajícího kostela v obci, ve které bydlím. Není mi tímto zcela lhostejné prostředí, ve kterém žiji – rád bych zvelebil nejenom své obydlí, ale také cestu, která k němu vede, stejně tak i místa, která v obci slouží i ostatním sousedům. Přispěl bych tak na zvelebení veřejných prostor nejenom tím, že do něj vložím své peníze, ale také svou snahou kontrolovat, jakým způsobem se za ně tyto prostory zvelebují. Nebo zda za ně vůbec dochází k cílenému zvelebení.

Dokáže tuto úlohu plnit nadnárodní konglomerát, jehož vedení do vsi, vedle níž má své haly, třeba nikdy nezavítá? A které vlastně nějaká taková obec, natož její zvelebování vůbec nezajímá?

Jako jedinec bych se mohl radovat každý den z dobrého skutku. Byl by důkazem, že se neuzavírám za dveřmi svého obydlí, domu nebo chalupy, ale naopak otevírám dveře tomu, co podle mě má smysl v kontextu společného soužití s dalšími občany (nezávisle na tom, zda i oni jsou živnostníky) podporovat.

Ke spoluvytváření mého názoru ve vztahu ke společnosti patří nepochybně i můj vztah k přírodě. Vždyť jako jedinec z přírody vycházím a jsem její nedílnou součástí. Často si kladu otázku, jakým způsobem bych svůj vztah k přírodě mohl nejlépe formovat a utvářet. Snadno bych se totiž také mohl dopustit toho, že bych se snažil přírodu takzvaně chránit. Před kým a čím ale? Před ostatními jedinci? Před společností? Nebo snad dokonce před samotnou přírodou, která obsahuje mnoho různých součástí?

V takové snaze chránit přírodu bych navíc mohl místo ochrany dospět ke snaze přírodu kontrolovat, získat nad ní moc a nadvládu. A ve chvíli, kdy bych tuto nadvládu opět přestal kontrolovat, mohla by má snaha lehce vést k zániku nejenom přírody, ale i mě samotného. Neboť jsem přece stále její součástí. Po dosažení této slepé uličky bych vše korunoval tvrzením, že můj omyl je prý ve skutečnosti jen samovolným přírodním cyklem nezaviněným člověkem.

Podobně jako s přírodou hraji otevřenou partii i se svým životem – často volím pohodlnější cestu namísto té komplikovanější, která by mě možná odměnila více, než si myslím. Objevil bych na ní složitost křížovatek s možností volby dalších cest, po nichž se dá vydat. Nejde o nějakou hru ve smyslu hazardu zvyšující adrenalin už při pouhém pomyšlení na možnou výhru.

Ale o hru ve smyslu snahy odhalit životu karty ve chvíli, kdy si myslím, že je na to ten správný čas. Pak se teprve můžu stát hráčem, který v samotném závěru může zvítězit.

Mám také možnost si dobrovolně říci, s kým tuto partii chci, anebo nechci hrát – teprve postupně zjišťuji, kdo je můj spoluhráč a kdo je soupeř. Z některých mých někdejších spoluhráčů se mohou stát protivníci a naopak, ze soupeřů oddaní souputníci. Samotné odhodlání zapojit se do hry přitom není ničím jiným než výhrou nad sebou samým. Pokud se naopak této hry nezúčastním, odevzdám tím vlastní pozice těm, kteří si pak mohou nastavit taková pravidla, která ve svém důsledku nedovolí účastnit se hry někomu dalšímu.

Ve své krátkozrakosti nedohlednu dále než naproti do večerky, zároveň bráním ve výhledu právě těm svým případným následovníkům, kteří by rádi objevovali život v poněkud širší perspektivě, než je má vlastní. Poštovní schránku mám v domě k tomu, abych se těšil z toho, že si na mě někdo vzpomněl a poslal mi pohled z dovolené. Místo toho ale schránku většinou otevírám s nervózními pocity, zda na mě nevypadne úřední dopis, který by mě navždy uvrhl do útrap. Cítím v takovou chvíli, že žiji opravdu ve svobodném světě?

K nebezpečím dnešní doby patří politika chápaná jako rizikové povolání. Mám dojem, že nadaní a vzdělaní lidé, kteří by jinak rádi vstupovali do politiky, častokrát volí raději jinou oblast, ve které se mohou realizovat a nalézt formu obživy. Tím ale vědomě či nevědomě nabízejí pozice právě těm, kvůli kterým nechťeli do politiky vstoupit.

Co tedy zbývá? Kromě rodiny, práce, studia, cestování a různých koníčků si občas vyrazím s přáteli do nedaleké restaurace, baru nebo kavárny. Navzájem se ubezpečujeme, že se nebudeme bavit o politice, raději se veselíme, ťukáme si skleničkami, zpíváme...

A přitom netušíme, že svévolně odevzdáváme naše osudy těm, o kterých nevíme, odkud vlastně přicházejí a jakým způsobem s našimi osudy naloží.

Potom, co jsem napsal tento traktát, zašel jsem si do přilehlé hospody na oběd. Přišel číšník, byl nevrlý, zpcený a trochu smrděl. Ptá se mě, co si dám k jídlu. Tak říkám, že guláš se třemi knedlíky. A on odvětlí: „Knedlíky nejsou!“ Tak povídám: „Aha, hm... ani bramborový?“ Číšník na mě rychle hodí pohledem a zvýší hlas: „Říkám, knedlíky nejsou!“ Chvilí přemýšlím, pak se rozhodnu: „Tak si dám guláš bez knedlíků.“ Číšník se narovná, podívá se na mě – jeho tvář se pomalu začíná rozjasňovat, široký úsměv od ucha k uchu, oči se rozsvítí a s rozhozenýma rukama zvolá: „Tak na tohle jsem celý život čekal.“

Praha, listopad 2018

PROKOP HAVEL (44) Syn teoretika a vědce Ivana M. Havla vystudoval žurnalistiku a mediální komunikaci na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy a Univerzitě Jana Amose Komenského. Pracuje jako webeditor v Českém rozhlasu a stará se o programovou náplň Galerie Lucerna. Letos debutoval (spolu s Danem Bekem a Petrem Mančalem) básnickou sbírkou Tři – sbírka samozvané poezie.

Foto popis| ZBĚSILOST, 2008

Foto popis| OSAHÁVÁNÍ, 2008

Africe musíme pomáhat aktivněji, říká ministr zahraničí Tomáš Petříček

17.12.2018 e15.cz str. 00

Pavel Otto

Ministr zahraničí Tomáš Petříček (ČSSD) se ke sporům s prezidentem Milošem Zemanem vyjadřuje podle zásad svého úřadu diplomaticky. Doufá, že si záležitosti například kolem seznamu top ambasád, z něhož vypadlo Maďarsko či Itálie, vyříkají na lednové schůzce ústavních činitelů. „Je politováníhodné, že se z toho stalo politické téma. Jde o čistě administrativní záležitost. Počet diplomatů zůstane stejný,“ říká. Chce se soustředit na rozšiřování sítě českých zastupitelských úřadů a na otázky bezpečnosti, rozvoje demokracie a obrany lidských práv.

Nejprve jste po nástupu do funkce čelil kritice opozice a pak výhradám prezidenta Miloše Zemana nebo KSČM, která napadá vaše postoje k rusko-ukrajinskému konfliktu. Nepřipadáte si jako hromosvod?

Držím se schválené zahraničněpolitické koncepce České republiky a programového prohlášení vlády. To jsou pro mě dva klíčové dokumenty. Od začátku říkám, že chci aktivně přispívat ke schůzkám ústavních činitelů. Jsou místem, kde můžeme diskutovat o důležitých otázkách, abychom zkoordinovali své postoje. Poslední schůzka se uskutečnila v září. Vycházím z toho, co na ní bylo dohodnuto například k sankcím vůči Rusku nebo ke spolupráci s Izraelem.

V minulosti se prezidenti střetávali s premiéry, Václav Klaus s Jiřím Paroubkem, poté Miloš Zeman s Bohuslavem Sobotkou. Čím si vysvětlujete, že nyní Hrad útočí přímo na vás?

To by asi měl komentovat pan prezident. Na příštím setkání ústavních činitelů jsem připraven vyslechnout si jeho názory na kroky, které ministerstvo zahraničí od mého nástupu do funkce učinilo.

Co spor o takzvanou kategorizaci zastupitelských úřadů? Zeman a komunisté vás napadli za to, že jste vyškrtl Maďarsko a Itálii ze seznamu našich top ambasád.

Je politováníhodné, že se z toho stalo politické téma, protože jde o čistě administrativní záležitost. Týká se snížení platových tříd některých diplomatů o jeden stupeň, což nijak nesouvisí s tím, jaký máme vztah s danou zemí a nakolik je pro nás důležitá. Jde výhradně o mzdové náklady. Do jednoho až dvou měsíců předložíme systémové řešení.

Nebylo nešťastné, že informace unikla před návštěvou maďarského premiéra Viktora Orbána?

Z budapeštské ambasády se rozhodně nestane méně významný úřad než dosud. Počet diplomatů zůstane stejný i v Římě, Ankaře nebo v Kyjevě. Opakuji, že na významu vztahů s těmito zeměmi se vůbec nic nemění.

Šetřit ale musíte. Je to tak?

Síť zastupitelských úřadů musíme celkově rozvíjet. Na počátku příštího roku se připravuje otevření ambasády v Mali, kde máme druhý nejpočetnější vojenský kontingent. A budeme také obnovovat generální konzulát v Miláně, což je významné ekonomické centrum severní Itálie. V této zemi tedy naše zastoupení posílí. Když snižují platy některým diplomatům, dělám to jen proto, že musím reagovat na zahraničněpolitické a ekonomické zájmy České republiky.

Budete otevírat nebo obnovovat i další mise?

S výhledem na to, že Česko má v roce 2022 už podruhé předsedat EU, bude připraven plán stálého posilování v Bruselu. To je záležitost mezirezortní spolupráce, nejde jen o ministerstvo zahraničí. Protože chci rozšiřovat zastupitelskou síť systematicky, předložím i další záměry na otevření nebo obnovení některých ambasád a konzulátů. Nabízejí se země jihovýchodní Asie, například Singapur. Ale není to definitivní. Jednat by se o tom mělo na schůzce ústavních činitelů v první polovině ledna.

Otevření ambasády v Mali souvisí jen s přítomností našich vojáků?

Je to jeden z aspektů. Tím druhým je, že malijská vláda chce působit v oblasti Sahel, což je rozsáhlé území v severní Africe na jižním okraji Sahary. Jde o zdrojové regiony migrace, kde bychom chtěli rozvíjet naši pomoc. Aby to bylo možné, musíme mít zastoupení přímo na místě.

Kde ještě chce Česko předcházet nebezpečí migrace?

V Mali se momentálně angažujeme prostřednictvím evropských nástrojů nebo mezinárodních organizací. Co se týče subsaharské Afriky, realizujeme projekty především v Etiopii. To je také země, která je pro nás důležitá ekonomicky. I v jejím případě ale musíme zohledňovat bezpečnostní otázky, hlavně migraci.

Jak jste spokojen s návrhem rozpočtu ministerstva na příští rok, když jste se na jeho přípravě od začátku nepodílel?

Rozpočet zohledňuje hlavní zahraničněpolitické priority vlády, mezi něž patří i pokračování rozvojové spolupráce a pomoci. V naší kapitole bych si ale dovedl představit zvýšení. Doposud jsme nedostáli všem mezinárodním závazkům jak ve vztahu k EU, tak k Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Priorit je řada, mimo jiné je to kybernetická bezpečnost ambasád. S omezeným rozpočtem ale na všechno peníze nejsou.

Co považujete za další priority?

Chtěl bych se soustředit na plnění úkolů podle zahraničněpolitické koncepce, zvláště na bezpečnost, rozvoj demokracie a na obranu lidských práv. Česká republika by měla být ještě více aktivní v poskytování humanitární a rozvojové pomoci.

Ještě ke sporům s prezidentem Zemanem – zpřísnil byste kvůli napětí v Kerčské úžině sankce vůči Rusku?

Minulý týden jsem se zúčastnil zasedání ministrů zahraničí NATO a následně Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). S našimi spojenci jsme jasně vyjádřili podporu Ukrajině a její teritoriální integritě.

A možné zpřísnění sankcí?

Zaznamenal jsem, že některé země EU to chtějí navrhnout. Česko je v tuto chvíli připraveno aktivně se debaty účastnit. Víťáme, že se situace v Černém moři postupně uklidňuje a ruská strana už neblokuje ukrajinská plavidla. Nicméně stále nedochází k naplňování minských dohod, boje na východě Ukrajiny na takzvané linii dotyku nejsou zastaveny. Situace se tam nezměnila. A co se týče nedávného konfliktu, samozřejmě očekáváme, že Rusko propustí zajaté ukrajinské námořníky a bude garantovat svobodnou navigaci ukrajinských plavidel v Kerčské úžině. To je pro ukrajinský export životně důležité.

Máte s prezidentem Zemanem shodný pohled na Rusko, Čínu, Izrael?

Všechny tyto země jsou důležité partnery Česka. Co se týče vztahů s Izraelem, jejich historie je velmi dlouhá. Bývalé Československo sehrálo významnou roli při vzniku židovského státu. Myslím, že je celospolečenská shoda na tom, že Izrael je jeden z našich nejvýznamnějších partnerů na Blízkém východě. Pro ministerstvo zahraničí je klíčové rozvíjet s ním spolupráci v řadě oblastí, jako je bezpečnost, zdravotnictví, vodohospodářství, věda či inovace.

Jaký je váš názor na přemístění české ambasády z Tel Avivu do Jeruzaléma?

Držím se závěrů zářijové schůzky ústavních činitelů. Měli bychom respektovat mezinárodní právo a rezoluce OSN i EU, že Jeruzalém by měl být hlavním městem jak Izraele, tak budoucího státu Palestina.

Kdy bude otevřeno české zastoupení v Jeruzalémě?

Od listopadu funguje v Jeruzalémě Český dům, jehož cílem je rozvoj kulturních, obchodních a ekonomických vztahů. Věnujeme se přípravě mezivládního jednání obou zemí, rozhovory by se měly uskutečnit příští rok.

Co porušování lidských práv v Číně, což bylo v minulosti jedno ze stěžejních témat české zahraniční politiky?

Prosazujeme sebevědomou zahraniční politiku. S našimi partnery řešíme celou škálu témat, hovoříme s nimi otevřeně. Snažíme se rozvíjet ekonomické vztahy, máme kulturní výměnu. A samozřejmě že jednou z oblastí jsou i lidská práva, kde má Česká republika dlouhou tradici. Téma jsem otevřel na listopadovém setkání s čínským ministrem zahraničí.

Hodláte aktivně přispívat ke schůzkám ústavních činitelů. Jak často by se měly konat?

Bylo by ideální potkávat se alespoň čtyřikrát za rok, aby bylo možné reagovat na vývoj ve světě. V tuto chvíli pracujeme s lednovým termínem další schůzky. Předpokládám, že si tam vysvětlíme i některé domácí záležitosti, u kterých podle mého názoru došlo k nedorozuměním.

K nedávno zveřejněným zprávám BIS a Vojenského zpravodajství o přítomnosti ruských a čínských agentů v Česku ministerstvo zahraničí uvedlo, že nejsou překvapivé. Není to bagatelizace problému?

Ministerstvo průběžně spolupracuje s českými tajnými službami. Poskytují nám velmi důležité informace, které nepodceňujeme. Nicméně není možné komentovat veškeré kroky, které na jejich základě činíme.

Podle vás má ruská ambasáda větší počet diplomatických vozů než diplomatů. Budete jednat o jeho snížení?

Chci to řešit. Aktuálně se uskuteční jednání v Moskvě na pracovní úrovni. Naše vztahy s Ruskem se ale nemohou omezovat jen na počet diplomatických aut.

Vystudoval mezinárodní vztahy na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Magisterské tituly získal i na Evropském centru pro mezinárodní a strategické výzkumy v Bruselu a na Warwické univerzitě ve Velké Británii. Členem ČSSD je od roku 2005. V letech 2007 až 2009 byl asistentem europoslance Libora Roučka, v letech 2014 až 2017 pak poradcem europoslance Miroslava Pocheho. Mezitím pracoval na pražském magistrátu, kde měl na starosti evropské fondy. Loni se stal náměstkem ministryně práce a sociálních věcí Michaely Marksové (ČSSD), od srpna zastával stejnou pozici na ministerstvu zahraničí. Šéfem tohoto rezortu je od poloviny října.

URL | <https://www.e15.cz/domaci/africe-musime-pomahat-aktivneji-rika-ministr-zahranici-tomas-petricek-1354653>

SLEPTY SE NEZBAVÍME

17.12.2018 Be the Best str. 12 BE in

Tomáš Zima

S Tomášem Havránkem, který je přes své mládí nejcitovanějším českým ekonomem v akademickém tisku, o úloze centrální banky, emisích oxidu uhličitého, samořízených autech, střídání času i penězích z vrtulníku.

* Pane docente, jsem rád, že máme první příležitost popovídat si osobně. Určitě mne zajímá, kdy jste se rozhodl pro ekonomii, respektive makroekonomii.

Děkuji za pozvání, pane rektore, je to pro mne čest. Ekonomem jsem vlastně chtěl být vždycky, a to už odmalička. Důvod je poměrně kuriózní: může za to literatura science fiction, kterou jsem měl vždycky moc rád. V deseti letech jsem pořád dokola četl Asimova, hlavně jeho knihy o Nadaci. V nich hraje významnou úlohu věda zvaná psychohistorie, pomocí které hlavní hrdina Hari Seldon modeluje směr cesty společnosti tak, aby se vyhnula těm nejhorším scénářům. Což mě jako kluka fascinovalo. Pár let nato jsem se dostal k článku o matematických modelech v makroekonomii a zdálo se mi, že je to hodně podobné tomu, co by dělal Hari Seldon. Byl to sice krutý omyl, ale to jsem zjistil až později, když už nebylo cesty zpět. Stejně je ale ekonomie úžasná věda! Jiná volba než Univerzita Karlova pro mne nepřipadala v úvahu, zde má ekonomie velkou tradici už od dob profesora Engliše. Podle žebříčků dlouhodobě patříme mezi stovku nejlepších pracovišť na světě. Na **Fakultě sociálních věd**, kde se ekonomie v rámci UK vyučuje, běžně působí hostující profesori z Oxfordu nebo Princetonu, což mě samozřejmě lákalo, stejně jako skutečnost, že někteří kolegové spolupracují s nositeli Nobelovy ceny. Doktorské studium jsem absolvoval u profesora Horvátha, který mi zdůrazňoval, že věda i umění mohou být krásné, ale že ve finále se věda od umění liší tím, že je užitná. A když chce ekonom aplikovat svůj výzkum, není lepší cesty než v centrální bance, která má ekonomicky největší vliv. Každé její zdánlivě drobné rozhodnutí může mít obrovský dopad na celou společnost. V centrální bance prostě zaokrouhlujete na miliardy, což mě lákalo, a nakonec se mi povedlo získat pozici ve výzkumu ČNB.

* Taky jste ale působil na univerzitách v Helsinkách a v Berkeley... Jak se tamní vzdělávací systémy liší od toho našeho? Kde se vám líbilo víc?

Na Helsinské univerzitě jsem se seznámil s evropským systémem, který je podobný tomu našemu na UK, a to i fyzicky – univerzita má řadu malých kampusů roztroušených po Helsinkách. Berkeley je samozřejmě zcela jiné, vlastní univerzitní město, ohromný kampus, koncentrovaný studentský život. Tenhle svět vás na první pohled uhrane. Potkáváte se denně se stovkami studentů i pedagogů, všude kolem vás mezioborové

intelektuální podhoubí. K Helsinkám mám ale silný vztah, protože jsem se tam poprvé dostal k metaanalýze, kterou se zabývám větší část svého profesního života. Jedná se o metodu kvantitativní syntézy výzkumu na nějaké téma. Vy ji samozřejmě znáte dobře, pane rektore, protože medicínský výzkum s ní pracuje již velmi dlouho, ale pro ekonomii to ještě před deseti lety bylo něco docela nového, okrajová záležitost. Přitom metaanalýza je úžasný nástroj právě pro ekonomii, která má obvykle měkčí data než medicína. Výsledky různých studií jsou často odlišné a umět je uchopit, spojit a statisticky kombinovat dává úplně nové možnosti především pro využití v praxi.

* Působíte rovněž v centrální bance. Jak se mění její role? A bude za deset let třeba jiná? Já ještě pamatuji, že bankovky byly kryty zlatem a aktivy státní banky, dnes už se to neuvádí, svět je úplně jiný...

Víte, hrozně by mě zajímalo, co si myslíte vy, čím jsou dnes bankovky kryty.

* Upřímně? Myslím si, že ničím. Když to vidím ve světě, jak mnohé vlády tisknou, kdy potřebují. I americká i evropské...

Peníze jsou skutečně elastické, tedy jejich množství se mění podle potřeby, to máte úplnou pravdu. Z nějakého důvodu ale tomu papírku věříme, nějakou hodnotu v něm musíte vidět.

* Já ji vidím jako hodně virtuální. Když je třeba něco saturovat, tak se tiskne, ať mají lidé radost...

Dokud věříme tomu, že měna bude mít stabilní hodnotu, pak ji vlastně mít bude i ve skutečnosti. Důležitá je důvěra. Jinými slovy, musíte věřit podpisu pana guvernéra na každé bankovce, to je veškeré krytí a záruka, že centrální banka „nevytiskne“ tolik, aby došlo ke znehodnocení měny. Úkolem centrální banky je hlídat, aby ve vývoji hospodářství nedocházelo k přílišným výkyvům, což lze nejlépe provádět přes kontrolu cenové hladiny, nikoli množství peněz. Cenová stabilita je v tomto ohledu nejlepší cíl a centrální banky ho obvykle mají zapsán ve svém statutu. Což je důležité především v období silné recese, kdy padá produkce, padají ceny, padá zaměstnanost. A nejsou to jen čísla, jsou za tím hluboké lidské příběhy – ztracená zaměstnání, ztracené vzdělání pro děti, alkoholismus, deprese, sebevraždy, zločinnost. I dnes, v období bezuzdné konjunktury, stále ještě cítíme následky minulé krize, která jen díky mimořádné odvaze a bezprecedentní reakci americké centrální banky nebyla tak děsivá, jak velmi snadno mohla být. Ale i přesto se v odpověď na krizi zvedla vlna populismu, se kterou se dodnes potýkáme. V příští krizi, která bezesporu přijde, bude vše ještě složitější.

* To bych se rád zeptal, kdy to bude?

Já bych vám to řekl moc rád, pane rektore, ale je to podobné jako předpovídat tornádo. Meteorologie se za posledních pár let nesmírně zlepšila, ale když dostanou lidé v Oklahomě varování o tornádo půl hodiny dopředu, mají štěstí. Týden dopředu to neumí nikdo. Předpovídat krizi na roky dopředu je ještě těžší, protože je to náhodný jev. Na kterémkoliv trhu na světě může dojít ke kolapsu důvěry, což je hlavní hybatel takzvaného ekonomického cyklu.

* Jsme tedy svým způsobem v pasti slepoty?

Možná je to past, možná je to normální stav světa. Jen si musíme uvědomit, že slepoty v této oblasti se nikdy úplně nezbavíme. Nebudeme umět předpovídat tornáda týden dopředu. Nikdy nevíme, co se přesně stane, ale výzkum nám pomůže odhadovat, co by se tak asi mohlo stát, abychom mohli být na určité varianty připraveni. Před deseti lety jsme byli do této pasti chyceni úplně, třeba ceny nemovitostí v USA rostly desítky let v řadě a implikace zněla, že když rostly tak dlouho, porostou pořád. Zlom v tomto vývoji, to byla ona Talebova černá labuť, něco, co skoro nikdo nečekal a na co nebyl nikdo připraven. Jinými slovy, není pro nás nejdůležitější otázka, kdy krize přijde, ale vědomí, že zcela jistě přijde – a zejména, co bude moci udělat centrální banka, aby nám všem pomohla. Snižovat úrokové sazby totiž můžeme jen do určité úrovně.

* A deflace také není zdravá...

Ano, máte pravdu, byť deflace sama o sobě by nám asi neškodila, problém ale je, že v konečném efektu recesi prohlubuje. Takže primárním cílem centrální banky v krizi je právě zastavit deflaci, zastavit propad poptávky. Nestandardních nástrojů je pak celá řada, třeba Milton Friedman již před mnoha lety zmiňoval tzv.

„peníze z vrtulníku“. To je nástroj, jehož případné spuštění v minulosti bylo nereálné, byl zmiňován spíše jen v žertu, ale s využitím moderní digitální měny to už je reálná alternativa. Princip je jednoduchý – v hluboké krizi rozdáte peníze obyvatelům, aby je utratili, i když samozřejmě v praxi je nebudete shazovat z vrtulníku. Můžete pro každého vytvořit digitální peněžku a v případě silné recese tam posílat nově vytvořené peníze, dokud se kupní síla peněz nestabilizuje. Zdůrazňuji, že jen do té doby, než se inflace vrátí na cíl. Důsledkem je samozřejmě ztráta pro centrální banku, ale zároveň je to zisk občanů, takže účetně na úrovni země čistá nula. Přitom takový nástroj může být nesmírně silný pro zastavení krize a obnovení důvěry. Je ale zapotřebí ještě spousta výzkumu, a to nejen v ekonomii, ale i v psychologii a informační vědě – jak konkrétně digitální měnu koncipovat, jak přimět lidi, aby ty prostředky utratili, za co by je utratili.

* Jestli by investovali nebo létali na Havaj...

Přesně tak, to by se muselo ošetřit, například vymezením, za co by šlo tyto prostředky utratit. Protože letenka na Havaj nebo nákup čínských akcií naši ekonomiku skutečně příliš nepovzbudí. Právě k tomu je potřeba digitální měna, kde každá transakce může být samostatný program, takové peníze mohou mít třeba omezenou platnost. Jsem přesvědčen, že toto téma je velká výzva jak pro centrální banky, tak pro ekonomii jako vědu. Nutno dodat, že jako výzkumník rád zkouším nové věci, tak se možná nechávám trochu unést. Použití peněz z vrtulníku by bylo skutečně revoluční, ale nových nástrojů máme více a je potřeba pečlivě kvantifikovat, který z nich bude pro tuto zemi nejprospěšnější.

* Když už jste zmínil ekonomický výzkum, na jaké úrovni je ten náš?

Na nejvyšší úrovni se ekonomickému výzkumu v České republice věnují Institut ekonomických studií a CERGE, které je zaměřeno spíše na postgraduální studium, zatímco Institut pokrývá vedle toho i bakalářskou a magisterskou úroveň. Obě instituce mají vysoké hodnocení, patří mezi první světovou stovku, jsou na čele žebříčku středoevropských ekonomických institucí, kolegové třeba spolupracují s Chrisem Simsem, nositelem Nobelovy ceny. Ve srovnání s úrovní ekonomie ve Finsku, se kterou jsem se měl možnost podrobně seznámit, obstaráme velmi dobře. Je však co zlepšovat. Specifikem ekonomie je, že je nesmírně atraktivní pro mladé lidi, kteří vidí ekonomy vystupovat v médiích a myslí si, že ekonomie je hlavně o počítání peněz. Takže nabídka studijních programů různých škol je pestrá, ale obsahově často poměrně vágní. Obě instituce, které jsem zmínil, se snaží o vědeckou ekonomii západního střihu, ale zároveň tak, aby měla přesah do praxe, do podnikové sféry. I v malém podniku je k dispozici množství dat, která lze systematicky zpracovávat ve prospěch efektivity firmy; datová věda je relativně nové odvětví, které rychle nabývá na významu. Pokud jde o vědeckou ekonomii jako takovou, především po formální stránce, narážíme celosvětově na problém, že ekonomie je dnes, abych tak řekl, procesně poněkud vyšínutá. Běžně trvá i pět let, než je článek od okamžiku napsání publikován v časopise, a vzhledem ke všem povinným revizím dosahuje občas rozsahu malé monografie.

* Neumím si podobnou situaci představit třeba v biologických vědách nebo i medicíně, protože experimentální postupy i data by zaostaly.

Ano, výsledky zastarávají i v sociálních vědách. Kompenzujeme to tím, že články publikujeme jako preprinty, na internetu je tedy článek hned. Ale publikační proces v ekonomii je rozbitý a řada kolegů na to upozorňuje. Je přece absurdní, že některé americké katedry ekonomie neuznávají pro karierní postup publikace v Science nebo Nature, protože publikování ve špičkových ekonomických časopisech je statisticky těžší a pomalejší.

* Mediálním světem hýbou dnes mnohé jevy, které jsou často nazírány i pohledem ekonomie. Skleníkový efekt, otázka pohonu motorů... Jaký je váš pohled? Jsou to bubliny?

Nerad bych lezl do zělí kolegům klimatologům, ale shodou okolností jsme právě v Berkeley spolu s profesorem Zilbermanem pracovali na studii, která se zabývala společenskými náklady emisí oxidu uhličitého. Problém je v tom, že jakkoliv oxid uhličitý způsobuje nežádoucí efekty v podobě změn klimatu, nelze jeho vypouštění šmahem zakázat, jelikož takový zákaz by způsobil ohromné škody podnikům a ve finále nám všem. Je zkrátka potřeba nalézt rovnováhu mezi únosnou mírou znečištění a únosnou mírou ekonomických dopadů omezení, aby to bylo pro společnost optimální. Optimální množství prachu v domácnosti také není nulové. Pokud jde o pohon motorů, tam je nástup elektromobilů nezastavitelný, ale ekonomicky zajímavější je autonomní řízení vozidel, které pro lepší využití v ekonomice uvolní masu lidí, kteří se dnes řízení nebo jeho zabezpečení věnují. Ve hře je i otázka nehodovosti, všichni přece známe nějakou rodinu, která ztratila blízkého

člověka při dopravní nehodě. Rozšíření autonomních vozidel do běžné praxe každopádně zvýší HDP skokově. Ale abych se vrátil k vaší primární otázce a shrnul ekonomickou odpověď, tak tlak na snížení emisí je odůvodněný, ale Evropa je možná oproti ostatním na tomto poli až příliš avantgardní.

* Je pravda, že když my v Evropě se třeba i utřídíme a nijak se k tomu problému nepostaví Čína, Indie, Brazílie, Spojené státy, tak se globálního řešení nedočkáme a problém odpadu nevyřešíme. Velkým hitem posledních dnů je také letní a zimní čas. I tento problém řeší ekonomové...

Z čistě subjektivního hlediska musím říct, že střídání času nesnáším. Mám čtyři malé děti a předělat jejich vnitřní hodiny je značný problém, hlavně na jaře. Ale to je nevědecký pohled rodiče. Co se týče empirické evidence, na toto téma jsme dělali velkou metaanalýzu a úspora energie plynoucí ze střídání času je nulová, někdy dokonce záporná. Dříve šlo o úspory za svícení, dnešní technologie žárovek je však v podstatě vymazaly, zvláště v kombinaci s tím, že spotřeba se přesunuje k široké škále elektrospotřebičů, které dříve nebyly běžně dostupné. Delší letní večery zvyšují spotřebu z titulu provozu klimatizace, což v některých oblastech představuje významnou položku. Ale hlavní jsou jiné dopady, zejména zdravotní. My, co často létáme mimo Evropu, s jednou hodinou posunu obvykle problém nemáme, ale na českých silnicích to dohromady několik desítek nehod způsobí. Stačí trochu více nepozornosti, která pramení z toho, že nám po jarním posunu chybí hodina spánku. Nehledě na infarkty, duševní zdraví a tak dále. Náš výzkum byl použit i v současných evropských debatách na toto téma a citován v materiálech Evropské komise. V součtu je totiž zřejmé, že střídání času není pro společnost vůbec prospěšné. Za ty desítky let jsme si na to zvykli, ale dnes by něco tak prokazatelně škodlivého nikoho nenapadlo zavádět.

* A přichází otázka, který čas je ten pravý. Z hlediska chronobiologie je to zřejmé – ten, který patří k našemu poledníku. Je pohled ekonoma jiný?

Samozřejmě jsem si vědom silné evidence, která říká, že z hlediska biorytmů je lepší standardní čas, tedy brzké ranní světlo. Ale ekonomicky tam vstupují ještě jiné souvislosti. Nechodíme totiž spát v osm hodin večer, abychom období tmy využili nejlépe, aby prostředek spánku byl o půlnoci. Ano, formálně je správné, když je slunce v poledne nejvýše na obloze. Ale k čemu nám je formální čistota, když se jí jako společnost neřídíme? Když se podíváte na celý problém v souvislostech, ukazuje se, že dřívější tma večer přináší více nehod, vyšší kriminalitu, nižší ekonomickou aktivitu a nižší tržby obchodníků. Tedy z ekonomického pohledu je světlo večer pozitivní faktor, protože večer chceme být aktivní. A zase jsme u rovnováhy nákladů a výnosů, kterou je třeba nalézt.

* Takže můžeme čekat posun o pásmo?

Podle mého názoru je to výborné téma pro nějaký interdisciplinární a mezinárodní ERC grant. Manželka, která se tímto dlouhodobě zabývá, zvažuje, že si ho podá.

* A vaše vlastní projekty?

Zmínil jsem metaanalýzu, kde spolupracujeme s Johnem Ioannidisem ze Stanfordu a Chishiem Furukawou z MIT na nových technikách očištění výsledků o publikační selektivitu, což je velké téma, a to nejen v ekonomii. Čím menší máte statistickou sílu, tím širší je naopak škála možností, jak získat výsledek, který vám přijde publikovatelný, a to docela nezávisle na datech. Bohužel se jako kritérium užitečnosti stále často používá statistická významnost, která je ovšem pro praxi zavádějící a důraz na ni vede právě k publikační selektivě. Ale to je příliš technická záležitost, která by čtenáře nebavila, nicméně ve vědě obecně se jedná o žhavé téma. Však John Ioannidis patří mezi nejcitovanější vědce světa. No a pak je tu samozřejmě ještě mé druhé působíště, centrální banka, kde pracujeme právě na tom, jaké nástroje a jakým způsobem bychom mohli využít v případě další recese.

* Budu si spolu s vámi přát, aby se to povedlo a abyste společnost uchránili od silných dopadů krize, pokud by měly přijít. Aby byla budoucnost snesitelná. Děkuji za inspirativní setkání.

Jiná volba než Univerzita Karlova pro mne nepřipadala v úvahu, zde má ekonomie velkou tradici už od dob profesora Engliše. Podle žebříčků dlouhodobě patříme mezi stovku nejlepších pracovišť na světě. Studoval ekonomii a bankovníctví na Univerzitě Karlově, studoval také na Helsinské univerzitě a působil na Kalifornské univerzitě v Berkeley. Přednáší makroekonomii na Institutu ekonomických studií **Fakulty sociálních věd**

Univerzity Karlovy a současně je poradcem bankovní rady České národní banky. Získal mimo jiné cenu Karla Engliše udělovanou rektorem UK nejlepším absolventům společenskovědních oborů a cenu nadace UniCredit & Universities za nejlepší evropskou dizertaci v oborech ekonomie a finance. Podle mezinárodní databáze RePec je v současnosti nejcitovanějším českým ekonomem v akademické literatuře. doc. PhDr. Tomáš Havránek, Ph. D.

Specifikem ekonomie je, že je nesmírně atraktivní pro mladé lidi, kteří vidí ekonomy vystupovat v médiích a myslí si, že ekonomie je hlavně o počítání peněz. I v malém podniku je k dispozici množství dat, která lze systematicky zpracovávat ve prospěch efektivity firmy; datová věda je relativně nové odvětví, které rychle nabývá na významu.

Vystudoval Fakultu všeobecného lékařství Univerzity Karlovy, od roku 1989 do roku 1998 působil v Ústavu lékařské chemie 1. lékařské fakulty UK. Atestoval se v oboru klinická biochemie, vnitřní lékařství a nefrologie. V roce 1996 se habilitoval a o pět let později byl jmenován profesorem Univerzity Karlovy v oboru lékařská chemie a biochemie. Od roku 1999 je přednostou Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a VFN. V letech 2005–2015 byl děkanem 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Je členem Učené společnosti České republiky, České lékařské akademie, Academia Europea, vědeckých rad Masarykovy univerzity, Vysoké školy ekonomické v Praze, Agentury pro zdravotnický výzkum Ministerstva zdravotnictví ČR. Zasedá v řadě redakčních rad, výborech, národních i mezinárodních odborných společnostech. Od února 2014 působí ve funkci rektora Univerzity Karlovy, svého druhého funkčního období se ujal letos v únoru. prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA

O autorovi | Tomáš Zima, rektor UK
Foto autor | Jakub Hněvkovský

Zprávy v 10, 17. 12. 2018

17.12.2018 ČT 24 str. 01 10:00 Zprávy

Roman FOJTA, moderátor

ZPRÁVY V 10

Vláda bude řešit údajný střet zájmů premiéra Babiše, eurokomisař mu nabídl tři možná řešení situace. Ministerstvo dopravy chce okamžité rozšíření úseku D1 u Humpolce, jinak hrozí změnou zhotovitele stavby. Britská premiérka seznámí parlament se závěry summitu EU, podle nich je dohoda o brexitu konečná. Karta Opencard opět u soudu, obžaloba viní bývalé členy vedení města z uzavření nevýhodných smluv. Italský soud rozhodne o odkladu bourání zbytků mostu v Janově, při jeho pádu zahynulo 43 lidí.

Vítejte u ZPRÁV V 10.

Začíná jednání vlády.

Kabinet se bude zabývat například změnou klasifikace ambasád, koncepcí boje s korupcí, úpravami sněmovního jednacího řádu nebo návrhem na omezenou legalizaci konopí.

Podrobnosti doplní Petra Tuháčková.

Petro, ministři se budou zabývat taky údajným střetem zájmů premiéra Andreje Babiše, co na toto téma říkali při příchodu na jednání?

-Ve vyjádřeních byli všichni zdrženliví.

Čekají na rozbor ministryně financí.

Takto reagovala například ministryně Maláčová nebo ministr zdravotnictví.

Odpovědi na otázku, zdali je Babiš ve střetu zájmů, se vyhnuli i další ministři.

Evropský parlament na jednání rozhodl,

že komise nebude až do vyjasnění situace žádné dotace

Agrofertu platit. Ministerstvo financí tak ani nebude

žádné tyto žádosti posílat.

-Především se to týká ministerstev financí a pro místní rozvoj. Předpokládám, že si kolegyně předloží nějaký svůj rozbor.

Tato zpráva není nová, nespekuluji.

-Babiš, přestože nesouhlasí, že by byl ve střetu zájmů a jedná prý podle českého práva, tak ministrům dnes řekne, že i přesto bude chtít s EK spolupracovat.

Česko a jeho premiér jako hlavní téma na půdě Evropského parlamentu.

Drtivou většinou jeho členové ve čtvrtek odhlasovali usnesení o střetu zájmů a ochraně unijního rozpočtu v Česku.

A vyzvali komisi, aby zastavila dotace Agrofertu.

-Je to jasný signál, že EP vnímá situaci v ČR jako otázku střetu zájmů příslušných subjektů i pana premiéra.

-Premiér Andrej Babiš mluví o politické kauze, ve střetu zájmů prý není a podle svých slov nemá s koncernem Agrofert nic společného.

Já jsem postupoval podle lex Babiš, jak si všichni přáli, aby Babiš dal pryč firmu, to jsem udělal.

-Státní zemědělský intervenční fond potvrdil, že od 2. srpna neproplatil holdingu žádný nový projekt z evropského Programu rozvoje venkova.

A ministerstvo financí oznámilo, že nebude zasílat Evropské komisi k proplacení žádosti o platby spojené s Agrofertem.

Eurokomisař pro rozpočet Günther Oettinger českému premiérovi doporučil tři způsoby, jak by se střetu zájmů mohl zbavit.

Od Agrofertu by se podle Oettingera měl úplně odstříhnout nebo by jeho bývalá firma měla přestat pobírat dotace.

Třetí možností podle něj je, aby Babiš přestal zasahovat do všech rozhodnutí, týkajících se dotací.

K rychlému řešení pak předsedu vlády vyzývá taky opozice.

-Jednu z těch variant by si měl Babiš vybrat a je to jeho vina, že se Česká republika dostala do téhle nepříjemné situace.

-Unie zároveň oznámila, že začátkem příštího roku pošle do Prahy auditory, kteří prověří dodržování pravidel u některých programů, a to od roku 2007 do letošního srpna.

-Když vidím, co se děje na MMR, tak se toho obávám.

-Náš auditní systém je podle mého soudu kvalitní, dobrý, má svoje vnitřní kontrolní mechanismy.

-Do holdingu v uplynulých letech plynuly z evropských dotací miliardy korun.

Vůbec nejvíc peněz, tři miliardy, získal Agrofert loni.

Ministerstvo dopravy vyzve ještě dnes

k rozšíření problémového úseku dálnice D1 na Vysočině tak, aby se mohl dobře udržovat a neopakovala se situace z minulého týdne, kdy provoz mezi Humpolcem a Větrným Jeníkovem zkolaboval po silném sněžení.

Po ranním jednání se šéfem Ředitelství silnic a dálnic to řekl ministr dopravy Dan Ťok.

Dodal, že pokud to současný zhotovitel nezařídí, najme si stát někoho jiného.

Původně měly práce na úseku končit právě dnes.

Premiérka Theresa Mayová bude v britském parlamentu tlumočit závěry posledního summitu Evropské unie.

Už v minulých dnech čelila od některých poslanců kritice, že se jí v Bruselu nepodařilo dosáhnout žádného dalšího výsledku.

Lídrů EU se totiž shodli, že o brexitu dál jednat nechtějí a smlouvu nebudou upravovat.
Mayová přesto tvrdí, že jednání jsou stále možná.
Kabinet potřebuje dosáhnout především záruk v otázce takzvané irské pojistky.
Do Bruselu si premiéra Theresa Mayová přijela pro ústupky
Do Bruselu si premiérka Theresa Mayová přijela pro ústupky k dohodě o podmínkách brexitu.
Místo toho jí předseda Evropské rady Donald Tusk vzkázal, že nemá mandát zahajovat nějaká další jednání.
Naši britští přátelé nám musí říct, co chtějí, místo aby se ptali nás, co chceme my.
Tato debata je někdy až moc mlhavá a vágní.
-Přesto Mayová věří, že se jí podaří záruky od EU získat.
Jde totiž o hodně, dodatky k odchodové smlouvě by mohly uspokojit kritiky v britské Dolní sněmovně.
-Objevily se zprávy, že Evropská unie nechce zvážit další vyjasnění.
Evropská unie i já říkáme, že jestliže máme odejít s dohodou, tak to bude tato.
-Jde především o takzvanou irskou pojistku.
Ta má zabránit vzniku hraničních kontrol na irském ostrově.
Pokud Británie a EU do konce roku 2020 nevyřeší vzájemné obchodní vztahy, bude Severní Irsko dočasně součástí jednotného evropského trhu a Británie evropské celní unie.
Teď je nejdůležitější najít způsob, jak naložit s pojistkou, abychom odstranili všechny pochybnosti.
A to bude probíhat přes Vánoce, nestihneme to příští týden, není možné to uspěchat.
Dojde k tomu někdy po Novém roce.
-Ani uvnitř kabinetu ale Mayová nemá jasnou pozici.
Podle deníku The Times je vláda rozdělená do tří proudů.
První se prý neochotně přiklání k druhému referendu.
Další skupina odmítá vyhlídku brexitu podle dohody, ale trvá na tom, aby země blok opustila.
Třetí tábor je ochotný riskovat takzvaný tvrdý brexit, do něj patří i ministr zahraničí Jeremy Hunt.
Sází na to, že z obav z neřízeného brexitu nakonec unie učiní jisté ústupky.
Rozvodovou smlouvu měla Dolní sněmovna schvalovat už minulý týden.
V očekávání debaklu ale vláda na poslední chvíli hlasování odložila.
Britští poslanci i členové kabinetu teď budou čekat, jestli se vyjednávání s Bruselem znovu rozběhnou a jestli se vůbec podaří něco dalšího dohodnout.
O dokumentu by se tak mělo rozhodovat nejdříve po Vánocích, nejpozději však do 21. ledna.
Případem karty Opencard se znovu zabývá
Městský soud v Praze.
Bude zkoumat roli někdejšího primátora Tomáše Hudečka a dalších tří lidí, kteří v minulosti dostali podmíněné tresty za uzavření nevýhodných smluv.
Vrchní soud ale vyhověl jejich odvoláním a kauzu vrátil k novému projednání.
Podrobnosti připojí kolegyně Klára Bazalová.
Klára, co u soudu zaznělo?
-Na úvod aktualita - nyní je nařízena přestávka, obhájce Hudečka totiž podal námitku podjatosti na soudce.

Důvodem prý měl být rozdíl v zápisu toho, co u soudu zaznělo. Soudce prý tvrdil, že byl seznámen s jednotlivými posudky a analýzami, ale vědět o nich prý nemohl, to podle Hudečka poukazuje na nejasnosti. Příklad se týká uzavřených smluv na Opencard z dubna 2012 zastupitelstvem na doporučení expertů. Dnes mělo být na programu dokazování listinných důkazů. Zdali na to přijde, to uvidíme.

Ministerstvo obrany podle Nejvyššího kontrolního úřadu nevyužívá nemovitosti v hodnotě 6,5 miliardy korun. Jejich správa přitom stála jen v minulém roce 32 milionů. Nejvyšší kontrolní úřad sdělil, že množství nemovitostí, se kterým ministerstvo hospodaří, neodpovídá potřebám armády a zbytečně zatěžuje státní rozpočet. Ministerstvo chce využitelnost nemovitostí prověřit, a ty nevyužitelné pak prodá nebo převede.

-Jde často o majetek, který obrana přestala využívat v roce 2010 ještě před zavedením profesionální armády. Nemovitosti nejsou využívány a chátrají. Jejich celková hodnota je 13 mld. Pokud by armáda dodržovala postupy, mohla by získat peníze na jejich obnovování. Ministerstvu měl s údržbou budov pomoci odprodej nepotřebných nemovitostí.

Soud v Itálii rozhodne o zbourání zbytků Morandiho mostu v Janově. Při jeho zřícení letos v létě zemřelo 43 lidí. Proti urychlené demolici se staví vyšetřovatelé, chtějí ho ještě zachovat kvůli zajištění dalších důkazů.

-Janovská prokuratura, která vede předběžná vyšetřování o příčinách zřícení mostu, není spokojena s analýzami Švýcarů. Prý nejsou vyčerpávající. Experti údajně neměli dostatek času pro definitivní posudek o poškození ocelových lan. Pro definitivní expertizu je potřeba analyzovat i části mostu, které se nezřítily. Nosná lana byla ve špatném stavu, ale zdali toto bylo příčinou pádu mostu, pro to je potřeba analyzovat řadu dalších lan v mostu a jeho základech. To by velmi zpozdilo práce na demolici trosk.

Tisíce lidí protestovaly v centru Budapešti proti premiérovi Viktoru Orbánovi a novelám, které minulý týden schválil parlament. Jde o změnu v zákoníku práce, která výrazně zvyšuje limit na počet přesčasů pro zaměstnance. Demonstrantům vadilo taky rozšíření pravomocí ministra spravedlnosti. Akci pořádaly levicové opoziční strany, studentské spolky a připojily se i odbory. Premiér Orbán s prohlášením nevystoupil. Akce se sice jmenovala Veselé Vánoce, pane premiére, 10tisícový dav ale koledy nezpíval.

Místo toho skandoval hesla namířená proti vládě Viktora Orbána. Dav do ulic přivedl takzvaný otrocký zákon. Novela zákoníku práce totiž umožňuje, aby zaměstnanci ročně odpracovali až 400 přesčasových hodin namísto dosavadního limitu 250 hodin. S vlajkami nad hlavami se před parlamentem sešli odboráři a celá parlamentní opozice.

-Přála bych si demokracii. Chtěla bych žít v zemi, kde se můžu svobodně rozhodnout, co budu dělat. Ne že to za mě bude rozhodovat někdo jiný.

-Jestli tady mají opoziční voliči nějaký cíl, pak je to spojit se.

Není to jen tak nějaká aliance.

Ted' máme v Maďarsku historickou příležitost se sjednoti a dosáhnout tak politického úspěchu

-Sněmovna minulý týden schválila ještě druhý kontroverzní zákon, ten dává ministru spravedlnosti pravomoc jmenovat předsedy správních soudů a dohlížet na jejich rozpočet.

Kritici si stěžují, že to narušuje dělbu moci a hlavně podkopává principy právního státu.

-Přišli jsme se kvůli tobě a tobě a tobě a tobě taky!

-Znepokojení vyjádřila taky Evropská unie.

Komisařka pro lidská práva při Radě Evropy vyzvala prezidenta Maďarska, aby zákon vrátil parlamentu.

-Nezávislé soudy, to je jediné, co chci říct.

Když se justice dostane do rukou vlády, je to vrchol!

Když se vládní strana se svou převahou v parlamentu rozhodne, že jste vini, tak jste vini.

-Premiér Viktor Orbán dlouhodobě čelí mezinárodní kritice, že se snaží podřídit justici vlastním potřebám.

V zemi ale vládne už od roku 2010 a volby vyhrává s drtivou většinou.

Naposledy letos na jaře, kdy jeho strana obhájila v parlamentu ústavní většinu.

Univerzita Karlova otevírá v rámci oslav stého výročí vzniku Československa výstavu svých insignií.

Cílem expozice je představit umělecké i historické památky symbolizující historii i současnost školy.

Výstava potrvá do konce ledna.

-Vystavujeme ty nejstarší listiny, tedy papežskou listinu z roku 1347

a k tomu notářský instrument.

Tyto listiny jsme v létě koupili.

A pak také zakládací listinu z roku 1348,

tu máme zapůjčenou z Pražského hradu.

A pak insignie, například tu z **Fakulty sociálních věd**

z minulého roku. A máme i insignie od roku 1882.

Ty nejstarší středověké insignie se ztratily na konci 2. světové války. Dále máme krásnou insignii Matematicko-fyzikální fakulty.

Další je secesní insignie Přírodovědecké fakulty.

Dále jsou to rektorské řetězy.

Před 80 lety si čtenáři poprvé mohli číst o Rychlých šípcech.

Premiérový příběh vyšel 17. prosince 1938

jako komiks v časopise Mladý hlasatel.

Skautská nadace si připomíná výročí řadou akcí, mimo jiné pátrací hrou a taky výtiskem původních kreseb ilustrátora Jana Fischera.

Nechceme založit žádnou novou partu a o velký vonství taky nestojíme.

-Tak to jste ve Stínadlech jediný.

Chcete mi tvrdit, že nemáte zájem ani o tohle?

-Kdo drží ježka v kleci, stává se Velkým vontem a šéfem celých Stínadel.

První, kdo ho uměl osvobodit, byl Losna a pomohly mu k tomu právě Rychlé šípy.

-Ved' Stínadala, jak nejlíp umíš, vymyť z nich špatnost a nízkost.

-Čest a smysl pro fair play vnesl Jaroslav Foglar už do vůbec prvního příběhu.

-Rychlé šípy se potkaly tak, že Mirek Dušín zachránil Jirku Metelku před černými jezdci, kteří po něm házeli míčky u Šmejkalovy ohrady a tím uzavřeli přátelství na celý život.

-Jaroslav Foglar do Rychlých šípů vložil kombinaci

vysněné představy dětství a toho, jak si ho opravdu pamatoval.

-Když jsem tím chlapcem kdysi dávno byl,
tak jsme tam měli partu tří nebo čtyř hochů a děvčat,
ale neříkali jsme si klub.

-S příběhy svých vrstevníků a s americkým stylem s bublinami
se čtenáři okamžitě ztotožnili, Rychlé šípy vystřelili náklad
z desítek na stovky tisíc kusů.

Vzápětí je ale zakázali nacisti, komunisté je stopli hned dvakrát,
v roce 1948 a 1971.

-Mám, mám!

-V 90. letech se Rychlé šípy vrátily s novou energií.

Jejich příběhům děti naslouchají i dnes, většinou jim je
mezi devíti a jedenácti.

Do šera se rozhlaholily opět zvony, kolikrát je Rychlé šípy slyšely,
když se sem vypravily poprvé.

-Skautská nadace letos přišla i s akcí Hledáme Rychlé šípy.

Kromě morálního odkazu příběhů tak připomněla i důraz
na aktivní život.

-Tam je ten protipól Bratrstva kočičí pracky,
které se celou dobu fláká po ulici, ale nemá co dělat.

-Na pondělní výročí čekají fanoušky dvě speciality.

Skautská nadace připravila virtuální prohlídku Foglarova bytu,
druhé je najdou při vyhledávání informací o Rychlých šípech.

SPORT

Vítejte u sportu.

Fotbalisté Plzně zakončili podzimní část Fortuna ligy
výhrou 2:1 nad Karvinou.

Obhájci titulu stáhli náskok vedoucích Slavií na jeden bod,
Pražané ale mají k dobru dohrávku v Jablonci.

Plzeň vedla nad Karvinou od 2. minuty.

Poté zvyšoval Procházka na 2:0.

Po změně stran se tlak Plzně vytratil a Karviná snižovala.

5500 diváků i tak slavilo vítězství Plzně.

Brankář David Rittich pomohl v duelu NHL 26 zákroky

k triumfu hokejistů Calgary 7:2 v St. Louis a připsal si
už 11. výhru v sezoně.

První čisté konto v dresu Caroliny vychytil Petr Mrázek,

který při vítězství 3:0 nad Arizonou zastavil 23 střel

a stal se první hvězdou souboje.

Útočník Tomáš Hertl přispěl gólem a přihrávkou k úspěchu San Jose 7:3
na ledě Chicaga.

Dva body za asistence bral také Ondřej Palát z Tampy.

Vše podstatné v utkání mezi Bostonem a Buffalem
se událo ve třetí třetině.

Po trefě Jacka Eichela vedli hosté 2:1.

Domácí Bruins dokázali záhy odpovědět,

to když David Krejčí našel přesným pasem Toryho Kruga.

Český centr si tak připsal už 23 asistenci v sezoně.

Závěr zápasu ale patřil Sabers.

Vítězný gól vstřelil po asistenci Eichela Jeff Skinner.

Na konečných 4:2 pro Buffalo pak uzavřel střelou

do prázdné branky sám kapitán hostů.

Jack Eichel se tak podílel na všech trefách svého týmu.

Tomáš Satoranský strávil v zápase NBA

na palubovce téměř 46 minut a zaznamenal tak český rekord
v soutěži.

I díky jeho 11 bodům Washington porazil Los Angeles Lakers 128:120.

A na nejlepší tým soutěže, Toronto, si vyšlápl Denver,

který zvítězil o devět bodů.
Kawhi Leonard v Torontu září a s ním i jeho spoluhráči.
Raptors jsou aktuálně nejlepším týmem celé NBA.
Na palubovce Denveru se jediný Kanadský klub v soutěži dostal díky své hvězdě až do 13bodového vedení.
Nuggets ale poté ukázali, proč jsou dosavadními jedničkami západní konference.
Domáci ve čtvrté čtvrtině otočili skóre a to hlavně díky 15 bodům Jamala Murrayho.
Basketbalisté Denveru nakonec porazili Toronto 95:86.
Liverpool vede tabulku anglické Premier League i po utkání proti Manchesteru United v 17. kole soutěže.
Domáci díky dvěma gólům Shakirihho zvítězili 3:1.
Beznadějně vyprodáný stadion na Anfield Road byl dějištěm strhující fotbalové bitvy.
Liverpool se dostal do vedení ve 24. minutě.
Míč do sítě suverénně uklidil Sadio Mané.
Hosté z Manchesteru dokázali ještě v první půli vyrovnat.
Brankář Allison vyrazil centr nešikovně před sebe.
K míči se dostal jako první Jesse Lingard, který ve skluzu skóroval.
Po 70 minutách hry poslal Jurgen Klopp do hry Xherdana Shaqirihho a tento tah se ukázal jako klíčový.
Šikovný Švýcarský záložník nejprve vrátil z dorážky svému týmu vedení.
V závěru pak přidal i díky teči stopera Baillyho svůj druhý gól.
Liverpool porazil Manchester United 3:1 a vrátil se tak do čela Premier League.
Rychlobruslařka Martina Sáblíková obsadila na Světovém poháru v Heerenveenu třetí místo v závodě na 3000 metrů.
Od zlata ji dělilo 91 setin sekundy.
Sáblíková se na SP představila na trojce v předposlední rozjíždě.
S vítězkou prohrála o necelou vteřinu.
Sáblíkovou porazila také Kanadanka.
Oproti sobotnímu startu nahradil v neděli v českém čtyřbobu Dominika Suchého na druhé pozici Jaroslav Kopřiva.
Čeští bobisté figurovali po první jízdě na sedmém místě.
Během druhé části závodu začalo sněžit a tým vedený pilotem Dominikem Dvořákem si o přičku pohoršil.
Závod ve Winterbergu ovládl olympijský vítěz a mistr světa Francesco Friedrich z Německa.
Dvořák na něj ztratil rovnou sekundu.
Skokan na lyžích Roman Koudelka skončil devátý v Engelbergu a po roce a tři čtvrtě se vrátil v seriálu Světového poháru do elitní desítky.
Z Čechů už nikdo další nebodoval.
4. závod SP ovládl Japonec Kobayashi, lídr průběžného vedení seriálu.
Svým skokem vyrovnal rekord můstku.
Koudelka na něj z 9. místa ztratil 22 bodů.
Do nejlepší desítky se probojoval poprvé od března 2017.
S ohromným náskokem 2,5 sekundy vyhrál fenomenální rakouský lyžař Hirscher další závod SP a oslavil už 61. vítězství.
Obří slalom v Alta Badii si podmanil 6. rokem v řadě.
Svůj závod označil jako jeden z nejpovedenějších v kariéře.

Krýzl zde nedokončil 1. kolo.
Skryté titulky: Tomáš Seidl

V Maďarsku pokračovaly i včera protesty vyvolané novelou zákoníku práce

18.12.2018 ČRo Radiožurnál str. 02 12:08 Ozvěny dne - publicistika

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

V Maďarsku pokračovaly i včera protesty vyvolané novelou zákoníku práce, přezdívané otrocký zákon, protože zvyšuje limit přesčasů z 250 na 400 hodin za rok. Pozornost asi tisícovky demonstrujících se od víkendu, kdy do ulic v Budapešti vyšlo asi 10 tisíc lidí, přesunula na samotný okraj města k sídlu maďarské televize, tam se několik opozičních poslanců neúspěšně domáhalo přístupu do vysílání, aby mohli zveřejnit cíle protestů, které začaly minulou středu, když novelu zákoníku práce schválil Maďarský parlament. Ve studiu je odborník na Maďarsko z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, Petr Balla, dobrý den.

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Jak jsem zmínil, o víkendu demonstrovalo v Budapešti asi 10 tisíc lidí, znamená to opravdu, že Maďarsko zažívá léta nevidané protesty, třeba švýcarský deník /nesrozumitelné/ píše dokonce o bezprecedentní rebelii a nebo čas od času se něco podobného v Maďarsku děje?

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

Vůle Maďarů demonstrovat je nepoměrně větší než například u nás, takže ačkoliv má Maďarsko srovnatelně obyvatel, tak vytvořit v Maďarsku velkou demonstraci není takový problém, když třeba Viktor Orbán před volbami chtěl ukázat, že tu sílu má, tak byl schopen do Budapešti dostat až půl milionu lidí, takže.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A je to teď i na maďarské poměry relativně dost, tak když to srovnám 10 tisíc lidí, půl milionu, tak pořád to nevypadá jako nějaké oslnivé číslo.

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

No, tady je zajímavé, že se skutečně demonstruje kontinuálně, já jsem se tam byl osobně podívat některé ty dny, teď jsem se vrátil a ti lidé tam vlastně jsou každý všední den, je jich tam třeba okolo tisícovky před tím parlamentem. V neděli se k nim přidaly odbory, takže to číslo dosáhlo až 10 tisíc, je potřeba zmínit i to, že počasí není na demonstrování zrovna v Maďarsku ideální.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Velká zima byla, obzvlášť ten minulý týden, chápu, ale můžete mi prosím připomenout, co ty současné protesty v Maďarsku vlastně vyvolalo, tedy jak se po té novelizaci změnil maďarský zákoník práce?

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

No, to je samozřejmě otázka k velké diskuzi, protože tam se vlastně dostala pouze zmínka o tom, že počet přesčasových hodin se nyní zvyšuje z 250 na 400, ale samozřejmě pouze po dohodě se zaměstnancem. Vláda říká, že bez dohody se zaměstnancem není možné nic, odbory jsou poměrně slabé, reálná situace samozřejmě

bude zase někde jinde, ale je velmi těžké odhadnout, jakým způsobem se věci v Maďarsku změní, protože většina těch nejproblematičtějších věcí, co se týče pracovních právních vztahů v Maďarsku se stejně odehrává mimo ten zákonný rámec.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Ale proč vláda vlastně tyhle změny v zákoníku práce zavádí, co ji k tomu vede?

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

Já si osobně myslím, že je to potřeba nějakým způsobem vypadat lépe v očích velkých investičních společností nebo společností, které by rády investovaly v Maďarsku, protože pokud se podívají na vstupní předpoklady, proč v Maďarsku investovat, tak uvidí, že zatímco v České republice je maximální možný přesčas podle zákoníku práce 416 hodin za rok po dohodě se zaměstnancem, tak v Maďarsku jenom 250, takže podle mě vláda tím vlastně chtěla ukázat, aby aspoň na papíře to vypadlo tak, že Maďarsko nemá řekněme přísnější zákoník práce než jiné země, s kterými soutěží o investice.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak, když se psalo o těch protestech, tak tam komentáři upozorňovali na to, že vlastně tady se propojily různé síly, které dřív k sobě neměly blízko, odbory, opozice a tak dále, ale může tohle být opravdu dlouhodobější, sjednocující moment a může nějakým způsobem ohrozit současnou vládu Viktora Orbána?

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

No skutečně to propojení je až fascinující, protože například v době voleb, pokud by se veškerá opozice sjednotila, tak například v Budapešti mohli získat všechny poslanecké mandáty, takhle získali jenom půlku a problém tam byl, že jednak tam máte tu liberálně socialistickou opozici, pak tam máte ten krajně pravicový Jobbik, který ale po volbách udělal, tam došlo k velkému štěpení, kdy se vlastně ze strany vydělili ty nej, řekněme, pravicověji zaměření poslanci a současný a došlo tam k poměrně velkému úbytků i členů v té straně a nyní vlastně řekněme reformovaný Jobbik už nemá problém s tou pozicí spolupracovat, ostatně to bylo krásně vidět, když poslanci přelézali plot, tak si poslanci krásně pomáhali dostat se přes ten plot.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A je to tedy hrozba pro premiéra nebo není?

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

Já si myslím, že do té doby, dokud to bude jenom otázka čistě politická, to jest prostě pravice proti opozici, tak to nemá šanci oslovit řekněme tu úplně nejširší skupinu lidí a opozice musí získat nějaké nové téma a oni právě doufali, že takovéto téma bude právě zákoník práce, protože to je ekonomické téma, které se týká všech.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tolik odborník na Maďarsko z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, Petr Balla, děkuji vám, na shledanou.

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

Děkuji.

O demonstracích a protestech v Maďarsku

18.12.2018 ČRo Plus str. 01 12:30 Radioforum

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Plné znění zpráv

A já už ve studiu vlastně znovu vítám odborníka na Maďarsko Petra Ballu z Katedry ruských a východoevropských studií **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy, dobrý den.

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z Katedry ruských a východoevropských studií **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak pane Ballo, vy jste se včera večer vrátil z Budapešti, koneckonců v té zimě jste tam chytil nějaké lehké nastuzení, takže můžete nám popsat situaci a nálady ve městě?

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z Katedry ruských a východoevropských studií **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

No tak vlastně ten dav se pravidelně schází před budovou parlamentu, což je přímo v centru, takže to je to, co lidé vnímají, vlastně je to tam každý večer, plus v neděli se konaly velké demonstrace kolem Náměstí hrdinů, což je tedy opačný konec města a odtud se pak ten dav vydal opět k parlamentu, kde je demonstrace nějakým způsobem skončila, no a teď vlastně pár dní zpátky k tomu přibyl nový cíl demonstrantů a to je budova televize, která už není v centru, ale televizi byl před nedávnem postavem nový komplex budov, který je výrazně mimo historické centrum, takže z hlediska řekněme každodenního už se to nějak výrazně neprojevuje na životě města.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A jaké lidi jste tam vlastně potkal na té demonstraci, bylo nějak znát třeba, že můžou být dejme tomu různorodí, z různých jaksi sociálních skupin, jak se o těch protestech psalo?

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z Katedry ruských a východoevropských studií **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

No, různorodí byli, já jsem samozřejmě těch každodenních demonstrací, které vlastně začaly ve středu, ve čtvrtek, v pátek, já jsem tam byl v pátek, tak tam byla zhruba tisícovka lidí podle mých odhadů, stály tam dost různorodé skupiny, prostě přímo před parlamentem byly vlajky jobbiků, to byli ti řekněme radikálnější demonstranti, ti kteří tam způsobovali různé potyčky s policií, takže se tam pošťuchovali, po té policii i sem tam něco hodili, odpalovali tam dělobuchy a takové věci a kousíček dál stáli ti, které řekněme krajní pravice považuje za své největší nepřátele, byly tam vlajky liberálů, dialogů pro Maďarsko, což jsou prostě takové jako liberální, řekl bych straničky, které tam také byly přítomny a když jsem asi v 11 hodin odcházel, to bylo docela zábavné, tak jsem cestou potkal 3 výrostky, mohlo jim tak 16 let, nesli si 2 plata vajíček a s takovými jako rozesmátými výrazy se mě ptali, jestli tam ještě něco je, že by chtěli něco stihnout.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak to berou dokonce někteří i jako zábavu, možnost se vybit, ale vypadá to, že opravdu ten zákoník práce, ten schválený, ta jeho schválená podoba, tak že sjednotila právě všechny možné skupiny, které by jinak k sobě neměly moc blízko, ale myslíte si, že je to takové dlouhodobější sjednocení nebo ne?

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z Katedry ruských a východoevropských studií **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

Tak opozice se poučila, opozice je nějakým způsobem, navíc, když se teď podíváme, jakým způsobem opozice ty demonstrace vede, tak je to přeci jenom jako chytrější přístup, než to, co dělali dříve, to znamená, nemají problém spolupracovat, jejich akce, když ta každá strana dělá nějakou jinou akci, tak ty akce se nevyklučují tak, jak to bylo třeba dříve, prostě někdo zablokuje most, někdo přinese do jednacího sálu píšťalky a prostě vzájemně se doplní, další strategie, kterou je docela dobré vidět je, že se pokusili na ta pódia a do světla kamer dostat ženy, takže prostě z každé strany vybrali ty poslankyně, které někdy dost hystericky třeba v té televizi

paní Kunhalmi tam dost jako křičela, ale i tohle má vlastně vzbudit nějaké emoce, což je vždycky důležité pro každou demonstraci.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A mimochodem, pak byl ten pokus prostě přečíst v televizi požadavky těch demonstrantů, ten pokus se nezdařil, pokud vím, tak byli i snad násilně vyvedeni někteří ty poslanci opoziční z budovy televizi, vypovídá to něco o těch médiích samotných nebo ne?

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z Katedry ruských a východoevropských studií **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

No, to je vždycky problém, protože na jednu stranu ano, dá se říct, že televize nevysílá objektivně v tom směru, že Maďarsko si za těch 30 let nikdy nevydobylo tu pozici toho veřejnoprávního média, vždycky to bylo státní médium, které vždy vysílalo, co televize chtěla i když byli u moci socialisté, tak zase v té televizi prokazatelně se více vyskytovali politici vládní strany. Na stranu druhou, když se tam zhmotnili ti demonstranti a přišli tam ti poslanci a měli nějaké požadavky, tak ta televize se zmožila jenom na to, že vlastně říkala, že tady není nikdo kompetentní, s kým by mohly jednat a celé to nechaly na nějakých nebohých ochrankářích, kteří tam stáli a oni skutečně nevěděli moc, co dělat a televize se jako odmítla, jako poslat tam nějakého odpovědného redaktora, který by to nějakým způsobem řešil, takže ti poslanci tam zabrali nějakou místnost, tam spali a potom se snažili se i násilím dostat dovnitř, takže prostě napadali ty redaktory, jsou z toho docela zábavná videa, jak se prostě snaží prorvat se dovnitř, na kterých prostě ten levicových volič na to kouká a říká, podívejte se, jak je to hrozné, a ten pravicový volič se na ty videa kouká a strašně se u toho směje a říká, jaké jsou to ty poslanci jako hysterky, takže opět každý si v té, každý volič v Maďarsku si v těch demonstracích najde to svoje.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Říká Petr Balla z Katedry ruských a východoevropských studiích **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy, já vás požádám, aby jste si vzal sluchátka, protože teď nastává čas, kdy dáváme slovo našim posluchačům, prvním je Romuald Štěpán Rob, dobrý den.

Romuald ŠTĚPÁN ROB, posluchač

Dobrý den vám i posluchačům.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak co vy si myslíte o a teď už v širším kontextu nejenom o těch demonstracích, ale celkově o té atmosféře v Maďarsku, o těch zásadách maďarské vlády do nezávislosti justice nebo do svobody médií?

Romuald ŠTĚPÁN ROB, posluchač

Ano, já se domnívám, že v současnosti je to jakási záminka, je to samozřejmě politické nějaké dohadování, ale zároveň se to týká vlastně všech, takže je to trošku záminka pro to, aby vybublávalo něco, co vlastně nějakým způsobem v té maďarské společnosti je, protože byť maďarský premiér Orbán již několik let drží ústavní většinu, parlament je vždycky pokušení prostě vlády jedné strany vlastně nekomunikovat, nevést celospolečenský dialog, je sice pravda, že to vyhrál, to mu nikdo neubírá, ale na druhou stranu sami víme ze své zkušenosti, jaké velké pokušení, když je vláda jedné strany vlastně nějakým způsobem se začít pomaličku plíživě, u nás samozřejmě to nebylo plíživé, u nás to bylo vlastně nějakým způsobem násilím vržená totalita, ale tady to pokušení pro absolutního vítěze voleb stále je a to se domnívám, že teď jakýmsi způsobem vybublává v maďarské společnosti.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A myslíte si, že ty protesty současné můžou pozici maďarského premiér Viktora Orbána ohrozit nebo ne?

Romuald ŠTĚPÁN ROB, posluchač

Já tohle je těžko říct, vzhledem k tomu, že vlastně drtí opozici volebním vítězstvím, tak je prostě potřeba nějakým způsobem to respektovat, na druhou stranu si myslím že by to pro něj měla být jakási, jakýsi zdvižený prst, aby nějakým způsobem i s tou opozicí prostě komunikoval a vůbec nějakým způsobem nebyl jakýmsi totalitním představitelem země pomaličku, ale jistě. Já se domnívám, že u nás právě komunisté, kteří zastávali tu pozici vlády jedné strany, jí utrpěli tím, že 30 let prostě jsou menšinou, fungují v demokratickém systému, musí komunikovat, musí se dohadovat, musí nějakým způsobem žít v demokracii a to se domnívám, že pro ně je největší trest, který utřžili.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak to říká Romuald Štěpán Rob, já vám děkuji za váš názor, přeji hezký den, na shledanou.

Romuald ŠTĚPÁN ROB, posluchač

Na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A jako další je náš posluchač Vladislav Harvánek, dobrý den.

Vladislav HARVÁNEK, posluchač

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak co soudíte vy a já začnu těmi demonstracemi, jestli jsou podle vás oprávněné a jak jsou významné?

Vladislav HARVÁNEK, posluchač

No tak podívejte se, Orbán vyhrál volby v ano proudu tedy ústavní většinou, ne jako u nás a jistě, že mu trošku narostl hřebínek, potřeboval by ho srazit, ovšem ti Maďaři budou za ním vždycky stát, poněvadž dělá něco nebo v tom duchu, jak ti Maďaři přemýšlejí, ono jsme na rozdíl od těch západních zemí si prošli totalitou a něco o tom víme a ono se nám tak nějak začíná trošku vracet i ze směru z toho Bruselu, že nás tak nějak komandují. Podívejte se, tady jde o to, že třeba teď ty demonstrace kvůli zákoníku práce, tohle to je věc, kterou vůbec neměl řešit, zákoník práce by měl řešit vztah mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, tady v těchto základních věcech a přesčasy, to je věc navíc, kterou by měl si s tím zaměstnavatel se zaměstnancem domluvit si trošku asi zvlášť, to už by mělo být trošku mimo ten zákoník práce. Já se přiznám, že už 15 roků nedělám, takže tohle, ovšem, když to vezmete 400 hodin ročně, to je necelá půl 2 hodiny denně, jako někomu se to zdá hodně, někdo by ty přesčasy dělal rád, někdo je prostě dělat nemůže, protože stará se o děti, stará se o nemocného nebo invalidního příslušníka rodiny a tak dále, čili tohle to by měl být, neměl by řešit zákoník práce, ale smlouva mezi tím zaměstnavatelem a zaměstnancem.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A co se týče, promiňte, že vás přerušuji, ale co se týče dejme tomu, co vytýká Maďarsku i Evropská unie, že tady je jakési vytýkácí řízení kvůli tomu, že vláda zasahuje dejme tomu do nezávislosti justice a médií, tak co o tom soudíte?

Vladislav HARVÁNEK, posluchač

No, ono by jsme, to jako těžko říct, do toho člověk jako zblízka do toho nevidím, ale myslím si, ono se snadno kritizuje, nevím, jak bych vám to řekl.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak my se zeptáme našeho hosta, jak to vypadá z jeho pohledu, ale v každém případě pane Harváneku, já vám děkuji, že jste zavolal a přeji vám hezký den.

Vladislav HARVÁNEK, posluchač

Na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak, když to vezmu jedno po druhém, tak pan Harvánek říkal, že Viktor Orbán vyhrál ústavní většinou, což je pravda a že podle něj Maďaři za ním vždycky budou stát, protože nějakým způsobem jim padl do noty, abych to tak převedl, jestli je to pravda, jestli je to pane Ballo vidíte také tak, tak v čem tví to jeho kouzlo?

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z Katedry ruských a východoevropských studií **Fakulty sociální věd**
Univerzity Karlovy

No ano, skutečně vlastně v těch devadesátých letech spousta lidí říkala, že to jde správným směrem ten vývoj a potom si velká část takových těch, bojím se toho slova, obyčejných lidí, řekla, že teď se tady něco strašně pokazilo, mám na mysli, už když se podíváme na tu demonstraci, tak média a celý ten mediální prostor se daleko více zaobírá tím, jestli se chudákovi demonstrantovi nic nestalo, ale už se nemluví o tom, že prostě ten chudák demonstrant zranil policistu, zničil policejní majetek a tak dále, takže ten člověk, když to tak řeknu, si prostě řekne, to přece není normální svět, když se víc staráme o toho demonstranta, který prostě zraňuje policistu, než o toho policistu, který tam pracuje a koná ten veřejný pořádek a proto i třeba většina lidí v těch demonstracích bude stát na straně státu a říkat, podívejte se, ale ti lidé tady, jestli mi rozumíte, to znamená.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Snažím se, snažím se, vy jste to vzal trochu ze široka, ale co tedy Viktor Orbán dělá tak, že prostě jakou politikou vlastně lidi zaujal natolik, že má poměrně silnou pozici?

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z Katedry ruských a východoevropských studií **Fakulty sociální věd**
Univerzity Karlovy

No on se nestydí říkat věci, které si lidé myslí, ale o kterých se prostě nemluví, typu, že něco je dobrého, že nějaký cíl řekněme celospolečenský, že jsou nějaké jako modely té společnosti, řekněme ty ideálně nějaké křesťansko-konzervativní a tohle to jsou prostě věci, které ta společnost svým způsobem opustila a samozřejmě lidem liberálněji smýšlejícím to až tak nevádí, ale Viktor Orbán je velmi dobře schopen oslovovat především ty lidi na vesnicích, v menších městech a ty konzervativnější smýšlející a těm prostě mluví z duše.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak zaznělo tady i od našich hostů, že panu Orbánovi ale jaksi až moc, na jejich vkus, narostl hřebínek, že se nebaví s opozicí, do jaké míry je pravda to, co mu tedy vytýká Evropská unie, to jest, že opravdu to moc si soustředil pod sebe natolik, že prostě ty klasické demokratické instituce jako soudy a média, že má vlastně pod kontrolou?

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z Katedry ruských a východoevropských studií **Fakulty sociální věd**
Univerzity Karlovy

No, ten, tady už je prvotní předpoklad v tom, že nová ústava, která byla v Maďarsku schválena nikoliv v roce 1990 jako ve většině zemí, ale až v roce 2011, /nesrozumitelné/ skutečně nemělo od těch komunistických dob novou ústavu, tak ta ústava vlastně spousta těch kontrolních mechanismů, dalších věcí, vážena dvoutřetinovou většinou parlamentu, což v normálních zemích by bylo jako bezproblémové to, že soudce prostě jmenuje dvoutřetinovou většinou parlament, kdyby něco takového bylo u nás, tak si řekneme, je to normální a ty strany se musí snažit, aby tu dvoutřetinovou většinu daly, nicméně v Maďarsku je ta nenormální situace v tom, že jedna strana má dvoutřetinovou většinu a tudíž vlastně může vykonávat obrovské množství moci, to je jako vstupní předpoklad. Druhým předpokladem samozřejmě je, že jaksi Fidesz se snaží úplně se skutečně jako nebaví s tou opozicí, úplně jí nějakým způsobem vytěsňuje z toho veřejného prostoru, takže když si vezmeme, že posledních 12 let nebo kolik ani nebyla třeba debata před volbami, kde by se setkali představitelé těch dvou nejsilnějších stran v nějaké diskuzi veřejnoprávní televizi, nic takového vlastně není a Fidesz říká, že oni to

dělají prostě správně a s nějakou opozicí se nemusejí bavit. To největší úskalí, které já vidím i z hlediska toho jako funkčnosti současné maďarské vlády je v tom, že v momentě, když jako vláda neposlouchá kritiku, tak se jí může stát, že prostě ztratí kontakt s realitou a tohle to je asi největší úskalí, které v té situaci může být.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak máme na lince další volající, prvním z nich je Baláž Komolci, dobrý den.

Baláž KOMOLCI, posluchač

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak co si myslíte vy jednak o těch demonstracích a jednak o těch zásazích maďarské vlády, jak o tom tady mluvíme do nezávislosti justice a nebo svobody médií?

Baláž KOMOLCI, posluchač

Tak já si osobně myslím, že to, co teď tam probíhá je v podstatě jenom vedlejší efekt nebo určitý moment, kdy se protnou sociální problémy s politickými a tudíž jako dokáže to vyvolat i větší odpor ze strany veřejnosti, co je ten problém, který je myslím pro českou veřejnost v drtivé většině ji v těch příspěvcích, co slyším tady u vás, nezfetelné a to je logické, protože je tam velká jazyková bariéra. V Maďarsku neprobíhá politický boj, nebo neexistuje politická scéna, na jakou jsme třeba zvyklí tady nebo v kterékoliv demokratické společnosti, protože v podstatě Fidesz za už pomalu 10 let nebo 9 let vlády naprosto přetavilo veškeré ty podmínky institucionální, zákonné, ekonomickosociální natolik, že prakticky není možné úplně svobodně projevit názor. V Maďarsku neexistuje v pravém slova smyslu svobodný tisk, bohužel tam tradice je historická, to znamená, že v Maďarsku vždycky existoval stranický tisk, nicméně ekonomickými nástroji Fidesz opoziční, stranický tisk a média de facto zlikvidoval v posledních 8 letech, pokud se chcete dočíst jiný názor, než je Fideszův, musíte velmi intenzivně hledat na internetu, na některých serverech, ne příliš mnoha to si myslím, že pro většinu společnosti je něco, co neudělá, to znamená, že kupuje informace tak, jak jsou jim servirovány. To, že teď ty demonstrace se soutědí na tu televizi, to vyplývá z toho, že ta televize je bohapustá propagandistický nástroj.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A můžu se vás zeptat, když máte takhle podrobnou znalost tedy maďarských reálií, myslíte si že ty protesty mohou vést k nějaké výraznější změně, nebo časem opadnou, když se sjednocují jenom prostě na té jedné ekonomické otázce zákoníku práce?

Baláž KOMOLCI, posluchač

Tak ta ekonomická otázka toho zákoníku práce je velmi závažná, to znamená, že je tam jako potenciál oslovit poměrně široké vrstvy, to, že v podstatě v Maďarsku je řízen stát jako firma jedné stany, je zřetelné pro všechny, tam jde o to, že oni jsou schopni na nižších stupních strukturování státu, na obecní úrovni, na městských úrovních a podobně, v podstatě vydírat to voličstvo tím, že nebudou investovat, nebudou nic zpřístupňovat v momentě, když nebudou jim nakloněny, takže si myslím, že úplně to přelomové asi nebude, nicméně je to jakýsi spodní proud a ještě se tady zapomíná jedna věc, to často zaznívá, že vyhrál volby, vy zapomínáte na jednu věc, oni po roce 2010 předělali volební zákon, který je nesmírně specifický, to znamená, že Fideszu stačí 35, 33% zisk k tomu, aby získal dvoutřetinovou většinu, ty strany, jejichž zástupci teď byli v televizi představují 42% voličů, to není minoritní skupina.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Dobře, děkuji vám mockrát, díky, mějte se hezky, na shledanou. Ještě se dovolal náš posluchač Karel Mrazílek, dobrý den.

Karel MRAZÍLEK, posluchač

Dobrý den přeji také, já to nechci takhle prodlužovat jako ti přede mnou, chci jenom říct dvě věci. Jednak si myslím, že demonstrace jsou vždycky důležité, protože jinak by lidé byli spokojení a nedemonstrovali by, takže demonstrace mají vždycky něco důležitého, protože těch tisíce lidí, kteří tam jsou, tak mají důležitého něco říct a za druhé mě schází jedna věc jak v rozhlase, tak v televizi, prosím vás, já mám takový pocit, že Evropská unie se skládá ze 4 států, Slovenska, Polska, Maďarska, Česka a Německa a vůbec ostatní se jaksi nezastáváme nějaké informace třeba z Dánska, z Beneluxu a tak dále, nemohlo by se tohle změnit?

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Dobře, my si to vezmeme k srdci, děkuji vám, díky a na shledanou.

Karel MRAZÍLEK, posluchač

Já vám také děkuji, na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A já jenom odcituji, co se přihodilo, co píšete na sociálních sítích, na našem Facebookovém profilu se sešla pestrá škála diskuzních příspěvků, Miroslav Lazák napsal „Pro náš mainstream není Viktor Orbán zrovna typ politika, kterého by pro své politické názory chválil. Mainstream proto rád zmiňuje události, které pozice a podporu Orbána stejně nijak zásadně neovlivní.“, Pavel Císař je přesvědčen, že kde v demokracii můžou Orbána ohrozit jenom prohrané volby a na jeho příspěvek reagoval Lájoš Gáty „Když někdo vládne nedemokraticky a utužuje za potlesku většiny voličů svůj autoritářský režim, už se o demokracii dávno nejedná a volby už nejsou svobodné.“, pochybnosti o vládě v Maďarsku vyjádřil také Prokop Hampl „Orbán je typ politika, který klidně zítra schválí zákon o zákazu shromažďování, nekecáme, makáme, rozuměj, rozkrademe dotace zlé Evropské unie.“, napsal pan Hamp. Josef Šoltec srovnával Maďarsko a Česko „My máme Kalouska a kampaň, Orbán má Soroše.“ a Jiří Kropáček napsal na Twitter „Správně soudruzi, protesty v Maďarsku je třeba rozmáznout a protesty ve Francii a Belgii ututlat, přesně podle tezí selektivní žurnalistiky.“, pro upřesnění tedy dodáváme, že jsme se ve vysílání Radiofóra věnovali také protestům ve Francii. Takže abychom to uzavřeli, co si myslíte vy pane Ballo, je ten způsob protestů, respektive to, co teď vlastně probíhá v Maďarsku, je to nějaký začátek změny nebo není, nebo to skutečně Viktor Orbán je schopen tím způsobem, co tady byl popsán, vlastně utlumit?

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z Katedry ruských a východoevropských studií **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

No, to, co tady částečně zaznělo je, že maďarská společnost je skutečně velmi rozdělená na tu pravici a levici a to se dotýká vlastně všech aspektů jejich života, oni mají dokonce úplně jinou historickou představu o dějinách své země, co se třeba dvacátého století týče a prostě ten pravicový volič žije v tom svém světě, konzumuje ta svoje média, zatímco ten levicový volič poslouchá a ano, ta levicová média ztratila, ale přeci jenom vlastně nejčtenější internetový portál index /nesrozumitelné/ je stále opoziční, jako stále jsou tady dvě skupiny lidí, přičemž ta Orbánova skupina je stále výrazně větší a pak je tady velká masa lidí, někde mezi, pro které je důležitá především ekonomická situace a jenom změna zhoršení ekonomické situace podle mě, by ty lidi mohla přivést k tomu, že již nechtějí tuto vládu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Říká odborník na Maďarsko, Petr Balla, já vám děkuji, přeji hezký den.

Petr BALLA, odborník na Maďarsko z Katedry ruských a východoevropských studií **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy

Děkuji.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Jak dopadlo hlasování na Twitteru k otázce následujícího znění, ohrozí podle vás protesty pozici maďarského premiéra Viktora Orbána? 3% určitě ano, 12%, spíše ano, 59% spíše ne, 26% určitě ne. Tomáš Pavlíček se loučí a Jan Burda je tu s nabídkou odpoledního proudu.

Trump se zase opřel do Fedu. Paříž hoří, Čína je na tom bledě

18.12.2018 roklen24.cz str. 00

Dominik Stroukal

Tagy: RoklenFx, forex, koruna, euro, dolar, fx, EURCZK, EURUSD, USDCZK, Trump, Fed

Přestože se oči analytiků včera upíraly zejména na propad akcií, kde index S&P 500 klesl o více než dvě procenta na celoroční minimum, klid nebyl ani na měnovém trhu.

Prezident Donald Trump se na Twitteru opětovně v souvislosti s propadem akcií opřel do americké centrální banky. „Je neuvěřitelné, že Fed vůbec zvažuje další zvyšování sazeb, když máme velmi silný dolar, prakticky žádnou inflaci a okolní svět kolem nás se rozpadá, Paříž hoří a Čína je na tom bledě.“

Trump naráží na nadcházející jednání Fedu, které ve středu pravděpodobně rozhodne o dalším zvyšování úrokových sazeb, a to do pásma 2,25 až 2,5 procenta.

V eurozóně byl včera zveřejněn index spotřebitelských cen, který meziročně rostl o 1,9 procenta, tedy jen o desetinu procenta pod cílem a zároveň očekávaným výsledkem. Do očekávání se vešel růst jádrové inflace, který dosáhl v listopadu meziročně na jedno procento.

Nejen kvůli očekávání střednědobého zvýšení sazeb americké centrální banky dolar ztratil téměř půl procenta proti euru. Dolaru určitě nepomohla ani výše zmíněná slova Donalda Trumpa a během dne tak prakticky setrvale oslaboval až na 1,136 EURUSD.

Dnes ráno se dolar k euru v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1315 EURUSD. Dolarový index se nachází na hodnotě 97,39 bodu. Během dne by se kurz EURUSD měl pohybovat v rozmezí od 1,1292 do 1,1397 EURUSD.*

Na koruně se vyčkává na zasedání bankovní rady ČNB se dvěma nováčky, přestože lze předpokládat, že sazby se na konci roku nezvýší. Vedle čekání na čtvrtletní rozhodnutí zveřejnil Český statistický úřad říjnové indexy cen zahraničního obchodu. Meziročně se vývozní ceny navýšily o 3,1 procenta a dovozní o 3,8 procenta.

ČSÚ také včera publikoval listopadový index cen výrobců, který rostl meziročně o 3,9 procenta, což je o dvě desetiny procentního bodu více, než se čekalo. Nejvíce k tomu přispěl růst cen stavebních prací o 4,1 procenta a ceny průmyslových výrobců o 3,9 procenta. Naopak ceny zemědělských výrobců rostly pouze o 0,7 procenta.

Česká měna se nakonec proti euru držela na otevírací pozici a pouze mírně posílila až k 25,77 EURCZK. Díky oslabování dolaru proti euru se koruna dostala až na 22,7 USDCZK, s následnou korekcí k úrovni 22,72 za dolar.

Aktuálně se v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,77 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,76 až 25,83 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,63 až 22,84 USDCZK.*

Dnešní den bude na data méně bohatý. Ve Spojených státech bude zveřejněno několik údajů o stavebnictví, zejména nová stavební povolení, u kterých se očekává mírný pokles. V Německu pak index podnikatelské nálady IFO. Zajímavé také bude sledovat zítřejší projev čínského prezidenta Si Ťin-pchinga k výročí 40 let od tržních reforem.

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou odpovědnost společnosti Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Dominik Stroukal je držitelem doktorátu z ekonomie z Vysoké školy ekonomické v Praze. Vedle studia ekonomie absolvoval **Fakultu sociálních věd** UK, kde se věnoval sociologii médií. Tři roky byl předsedou Ludwig von Mises Institutu pro Českou a Slovenskou republiku, dva roky místopředsedou pro publikace. Přednáší na PPE programu VŠ CEVRO Institut, ekonomické předměty na Vysoké škole finanční a správní a na gymnáziu PORG.

Čechoamerický příběh: Jak to viděla CIA před 30 lety

18.12.2018 casopisargument.cz str. 00

Stanislav Perkner

FacebookTwitterEmailPrintShare Publikujeme ukázkou z knihy Stanislava Perknera Čechoamerický příběh, která si připomíná rok 1988 a Československo pohledem americké CIA.

Kapitolou z memoárové knihy historika Stanislava Perknera (*1946) Čechoamerický příběh (2017, dotisk – prosinec 2018) si připomínáme rok 1988, kdy se neodvratně schylovalo ke konci husákovského režimu. Autor, který před 27 lety přesídlil natrvalo do Kalifornie, byl posledním „komunistickým děkanem“ někdejší Fakulty žurnalistiky UK. Rok 1986 strávil jako hostující výzkumný pracovník na Indianské univerzitě v americkém v Bloomingtonu. O dva roky později, v roce 1988, ho Karlova univerzita vyslala na politickou stáž do Oddělení masových sdělovacích prostředků na ÚV KSČ. Od roku 2001 působí na Humphreys University v kalifornském Stocktonu.

Jak se vlastně znormalizované Československo jevílo v roce 1988 západním mocnostem? Snad nejvýstižnější odpověď nabízí strategická prognóza vydaná Ústřední zpravodajskou službou Spojených států v květnu 1988, tedy v době mé roční stáže na Ústředním výboru KSČ. Pětadvacetistránkový tajný dokument, nazvaný Východoevropská politika Sovětského svazu za Gorbačova, obsahoval pět kapitol. První analyzovala příčiny a důsledky hospodářské krize Sovětského svazu a východní Evropy v osmdesátých letech ve světle stárnoucího vedení a vnitřní kritiky. Druhá kapitola se zaměřila na gorbačovské reformy, koordinaci mezinárodní a bezpečnostní strategie uvnitř sovětského bloku a otázky tzv. nástupnictví v jednotlivých zemích. V následující kapitole CIA odhadovala další varianty zosťující se situace. Předposlední část nabízela potenciální scénáře východoevropského vývoje. Závěr shrnoval důsledky toho všeho pro Spojené státy.

Podrobnější prolistování tohoto dokumentu potvrzuje, co většina z nás v onom roce tušila. Podle CIA byly Gorbačovovy reformní plány vnitřně protichůdné: změny byly nevyhnutelné, nicméně neměly ohrozit hospodářskou a politickou soudržnost sovětského bloku. Gorbačovskou vizi přestavby nevnucoval; spoléhal na sílu příkladu perestrojky a glasnosti. CIA poukazovala na tři kritické body, které v různé míře ohrožovaly stabilitu Československa, Polska, Maďarska, Německé demokratické republiky a dalších zemí „sovětského impéria“: zásadní hospodářské slabiny, zkosťnatělé a stárnoucí vedení a sílící nespokojenost ve veřejnosti.

CIA předvíдалa v roce 1988 tři extrémní scénáře: (i) „všelidové povstání“ v Polsku, Rumunsku nebo Maďarsku, zacílené zprvu proti vedení komunistické strany a posléze proti moskevské nadvládě; (ii) zásadní reformy v Maďarsku nebo Polsku, přesahující rozsah a dosah reforem v Sovětském svazu; (iii) konzervativní odmítnutí gorbačovských záměrů ortodoxními partajníky v Německé demokratické republice, Rumunsku a snad i v dalších zemích; prognóza CIA se tu výslovně zmiňovala o Vasilu Biľakovi, Nicolae Ceaușeskově a Erichu Honeckerovi.

Za nejrealističtější považovala americká agentura první ze tří scénářů. Soudila, že převrat dubčekovského typu by se dvacet let po srpnu 1968 těšil široké podpoře v kterékoliv zemi sovětského bloku. Ozbrojený zásah by ovšem zkompromitoval a nakonec pohřbil gorbačovské reformy. „Pokud by se situace vyhrotila extrémně,“ zdůrazňovala prognóza CIA, „Gorbačov by bezpochyby intervenoval v zájmu uchování stranické moci doma a sovětského vlivu ve východní Evropě“. Za strategické cíle americké politiky označila CIA „podněcování vnitřní liberalizace v zemích sovětského bloku a jejich postupné odpoutávání od moskevské nadvlády“.

Citovaná analýza CIA pochopitelně poukazovala na stárnoucí vedení těchto zemí. Většina překročila sedmdesátku. Pouze Wojciech Jaruzelski (65) a Erich Honecker (76) byli dle amerických odhadů schopni energicky rozhodovat. „Gorbačov pochybuje o strnulém vedení v Praze, Sofii a Bukurešti, charakterizovaném korupcí, neschopností a dogmatismem, převládajících na sklonku Brežněvovy éry,“ zdůrazňovala prognóza v souvislosti s neodkladností hospodářských změn. Navíc Gorbačova brzdily postoje jeho konzervativních spolupracovníků.

Jak se tedy zbavit starých kádrů v Praze, Sofii i jinde? Podle CIA sázel Gorbačov na přesvědčování příkladem sovětských změn, nikoli viditelným tlakem na kádrové čistky. Prognóza označila za úspěch odchod Jánose Kádára; vystřídal ho o osmnáct let mladší a pružnější Károly Grósz.

CIA vkládala naděje i do Miloše Jakeše, který 17. prosince 1987 převzal bez velkých fanfár vedení strany po Husákovi. Americký dokument označil Husáka za „ztělesnění brežněvovského konzervatismu“ a Jakeše za „kompromisního... spolehlivého politika černěnkovského typu“. /1/ Jeho nástup měl být začátkem postupného

odchodu všech normalizátorů, kteří vděčili za své posrpnové posty Brežněvovi. Gorbačov si byl údajně vědom, že odchod starých kádrů otrásal celým systémem založeným na protekcionářství, nepotismu, klientelismu a korupci. Pokud šlo o otázky politického vedení, zpráva CIA se zabývala i „nástupnickou prognózou“ v případě eventuálního Gorbačovova pádu. Připouštěla rozkol uvnitř sovětského vedení a rizika příliš rychlých reforem. Ve všech třech případech by se nadějný liberalizační proces mohl zvrátit. /2/

Aniž by tušili, že rozklad sovětského bloku nastane už v následujícím roce, Američané na jaře 1988 poukazovali na hlavní zdroje napětí: Hospodářské reformy – návrat k tržním poměrům, vedoucí k utahování opasků a nezaměstnanosti, stávkový a demonstrační. To vše se odehrávalo za viditelné aktivizace zastánců lidských práv, pacifistů, církví a ochránců přírody. Disidenti začali spolupracovat mezinárodně, zejména Čechoslováci, Maďaři a Poláci.

Přestože si Gorbačov „všelidová povstání“ nepřál, byla na spadnutí. CIA soudila, že by je mohlo odstartovat náhlé úmrtí politického činitele, hospodářský šok nebo disidentské hnutí. Krveprolití by se dalo podle CIA očekávat pouze v Rumunsku nebo Polsku. Tato opatrná prognóza zobecňovala předchozí tři pokusy o národní sebeurčení – v Maďarsku (1956), Československu (1968) a Polsku (1980-1981). Sovětský svaz ve dvou prvních případech sílu použil a v Polsku intervencí hrozil. CIA odhadovala, že Gorbačov by se rozhodl pro vojenský zásah pouze po vyčerpání nenásilných prostředků. Zpráva připomínala, že konzervativci v Německé demokratické republice a Rumunsku, spolu s Gorbačovými odpůrci v jeho vlastní zemi, by preferovali mocenské řešení. Pokud šlo o Československo, CIA výslovně poukazovala na důsledně neostaliniistické postoje Vasila Biľaka, který po dlouhá léta silně ovlivňoval politiku komunistické strany jak v zahraničně politické, tak ideologické sféře. /3/

Zpráva CIA v závěru zdůrazňovala, že gorbačovské záměry se shodovaly se strate-gickými zájmy Spojených států. Směřovaly k celoevropskému pluralismu a posilovaly zásadu národního sebeurčení. Východoevropská liberalizace usnadňovala znásobení západního vlivu – v té době zejména v Polsku a Maďarsku. Americká propaganda měla tedy podporovat liberalizační reformy, a současně těžit z hospodářské nejistoty. Otevřenou otázkou zůstával západoněmecký požadavek sjednocení Německa; zpráva konstatovala, že v NATO panovala v tomto ohledu nejednota. Zejména Francie by se sjednocení bránila. Situace nenaznačovala, že by Varšavská smlouva zanikla. Proto bylo nutné zůstat ve střehu.

Pokud šlo o konkrétní ovlivňování východní Evropy, prognóza CIA doporučovala jak přímé působení na veřejnost, tak na různé instituce. Příkladně rozhodující úlohu vysílání Svobodné Evropy při propagaci gorbačovských změn. Spolu s tím měly slížit přímé kontakty – výměnné pobyty vědeckých pracovníků, akademické konference a občanská diplomacie (people-to-people programs). Cílem těchto nových forem mezinárodní komunikace bylo „napomáhat při ovlivňování vedoucích pracovníků na nižších stupních, kteří by mohli sehrávat klíčové úlohy v nástupnických režimech“.

Jen v časovém odhadu, kdy mělo dojít „k pádu systému“, se zpráva CIA z května 1988 mýlila: „Východní Evropa vstupuje do období týkajícího se celé skupiny zemí, a to v několika směrech... Vývoj v nadcházejících třech až pěti letech pravděpodobně podmíní politickou podobu celého regionu... Pokud jde o časový horizont této prognózy, změny nepovedou ani k rozkladu sovětského impéria ve východní Evropě, ani neoslabí samy o sobě hrozbu ze strany Varšavské smlouvy.“ /4/

Podle slov oxfordského historika Archieho Browna, „s dílčími výjimkami Maďarska a Polska... byla východoevropská transformace z konce osmdesátých let převážně přímým důsledkem politických přeměn v Sovětském svazu... Nebýt Gorbačova..., Václav Klaus by byl dnes nejspíš bezvýznamným ekonomem v akademii věd socialistického Československa.“ /5/

Patřil jsem k těm, kdo věřili, že československý hospodářský i politický systém byl zralý na zásadní reformu. Přispěly k tomu dvě vskutku historické události: nadějně pražské jaro a šokující srpen 1968. Americká stáž v roce 1986 mě přesvědčila, že centralizované hospodářství, které zničilo konkurenční prostředí, mířilo do slepé uličky. „Socialismus s lidskou tvář“ se znovu začal rýsovat jako schůdná cesta k překonání dogmatického neostaliniismu.

Usoudil jsem, že sovětská přestavba provázená svobodou projevu by mohla vést k podobnému cíli. Doufal jsem, že na reformy dojde zanedlouho i v Československu. V americkém tisku jsem četl úvahy o reformním smýšlení nejen Gorbačova samého, ale i jeho ideologického souputníka Alexandra Jakovleva. Po Ženevské schůzce Gorbačova s prezidentem Reaganem v listopadu 1985 sepsal Jakovlev interní memorandum navrhuující změny jak v komunistické straně, tak ve státním vedení: (i) rozdělení Komunistické strany Sovětského svazu do dvou organizací vystavených svobodným volbám; (ii) ustavení funkce prezidenta, který by byl volen ve všeobecných volbách na dobu deseti let; (iii) zavedení parlamentní demokracie podle britského modelu; (iv) ustavení nezávislého soudnictví; (v) uvolnění cenzury. /6/

Podobné signály přicházely např. z Prognostického ústavu Československé akademie věd, kde působili mj. Valtr Komárek, Miloslav Ransdorf a Václav Klaus. Do čela odboru kultury na ústředním výboru nastoupil liberální spisovatel a publicista Jaroslav Čejka. Reformní hlasy zaznívaly z pražského vedení strany. Někteří

spisovatelé, např. Petr Prouza a Alex Koenigsmark, „začali navazovat víceméně oficiální vztahy s literáty v emigraci, např. Jiřím Grušou“./7/ Brežněvovská garnitura, která se dostala k moci po srpnu 1968, se upínala k politickému dožití. Jak jsem pozoroval, mnozí z nich by ochotně uvolnili místo mladším.

V průběhu stáží na ústředním výboru jsem vycítil, že poněkud odlišná atmosféra se prosazovala ve vedení Městského výboru Komunistické Strany Československa v Praze. Za korunního prince byl mezi pracovníky ústředního výboru považován dvačtyřicetiletý Miroslav Štěpán. Ten byl spolu s šestatřicetiletým Vasilem Mohoritou zvolen v dubnu 1988 do sekretariátu ústředního výboru a v listopadu téhož roku za člena jeho předsednictva. Dodejme, že průměrný věk členů sekretariátu byl tehdy zhruba 60 let; u členů předsednictva přesahoval 66 let.

Kdy se Štěpán nastěhuje do pracovny generálního tajemníka strany, bylo podle mého soudu jen otázkou času. Neměl by to daleko: ústřední výbor a „město“ sídlily od roku 1960 ve stejné budově na nábřeží Ludvíka Svobody.

Kdykoli jsem se s ním setkal, připadal mi Štěpán věčný. /8/ Zajímal se o situaci na fakultě i na univerzitě. Párkrát jsme neformálně rozprávěli o mé americké stáži. Cítil jsem, že podobnou schopnost činovníci na vyšších místech dávno ztratili. Žili v petrifikované realitě usnesení stranických sjezdů, konferencí a aktivů.

Jak je dobře známo, Štěpánův kariérní vzestup skončil rychlým pádem. Vzpomínám na listopadový slogan Na Štěpána bez Štěpána. Příznačný byl jeho nezdařený pokus o mobilizaci pracovníků továrny ČKD v Praze 23. listopadu 1989. Dva dny po tomto fiasku Miroslav Štěpán ze všech svých funkcí odstoupil./9/ Jak později napsal Oskar Krejčí, „očekávalo se od něho, že bude představovat spíše mladý reformní proud... K mému velkému překvapení nasadil tu nejkonzervativnější linii.“/10/

Po dvanácti nekonečných měsících jsem se s úlevou vrátil na domovskou univerzitu. Netušil jsem, že v novém roce 1989 „čas oponou trhne – a změněn svět“: jak Čmolíkovo oddělení sdělovacích prostředků, tak fakulta žurnalistky se stanou minulostí. Když jsem opouštěl Barák, jak se budově ústředního výboru přezdívalo, naposledy, věděl jsem, co bylo shnilého ve státě dánském. Stále jsem ale věřil, že reformy přijdou shora a že to bude naše generace, která je začne prosazovat.

Těsně před koncem kariéry na Karlově univerzitě mi tak osud dopřál jedinečnou možnost pozorovat svět z dvojího odstupu – jednak z amerického Bloomingtonu (1986), jednak z centra politické moci komunistické strany (1988). Byly to dva protichůdné úhly, dva světy. Nicméně oba byly velmi cenné při formování mého pohledu na akademický obor, jemuž jsem do té doby zasvětil patnáct let života, i mého světonázoru, který mě o pár let později nasměroval k přesídlení do Kalifornie.

Poznámky/1/ Konstantin Černěnko byl Gorbačovův předchůdce ve vedení komunistické strany a státu. „Nejvýraznější Černěnkovou vlastností“ byla údajně „naprostá absence jakékoli výraznosti“.

/2/ Podle Jacka F. MATLOCKA, bývalého velvyslance USA v ČSSR (1981–1983) a v SSSR (1987–1991), „studená válka skončila mnohem dříve než si to dokázal kdokoli představit... Faktem je, že Spojené státy a většina našich západních spojenců si přály, aby Gorbačov vytvořil... dobrovolnou federaci dvanácti sovětských republik [s výjimkou pobaltských republik]... Rozpad Sovětského svazu byl porážkou americké a západní diplomacie, která si přála, aby Gorbačov nadále rozvíjel své demokratické reformy“. Z Matlockovy přednášky Mírový konec studené války: zásluha diplomacie a inspirace pro současný svět. Desátá pražská bezpečnostní konference, **Fakulta sociálních věd** Karlovy univerzity, 7. 11. 2014. Viz též: Jack F. MATLOCK, *Autopsy on an Empire: The American Ambassador's Account of the Collapse of the Soviet Union*, New York 1995.

/3/ Od listopadu 1968 do prosince 1988 byl Biřák tajemníkem ústředního výboru pro zahraniční politiku a ideologii. Všechny nás překvapilo, když v roce 1985 poskytl rozhovor západoněmeckému týdeníku Der Spiegel, v němž obhajoval vojenskou intervenci z roku 1968: Rozhovor soudruha V. Biřáka pro časopis Der Spiegel, Rudé právo, 30. 10. 1985. Na mimořádném sjezdu v prosinci 1989 byl Biřák vyloučen z komunistické strany „jako představitel sil, které podnítily intervenci cizích armád 21. 8. 1968“.

/4/ Director of Central Intelligence, Soviet Policy toward Eastern Europe under Gorbachev. National Intelligence Estimate, May 1988. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/readingroom/docs/CIA-RDP93T00451R000100180003-9.pdf>

/5/ Archie BROWN, *The Gorbachev Factor*, New York 1997, ss. 247 – 248.

/6/ Plný text Jakovlevova memoranda je uveřejněn zde: Richard PIPES, Alexander Yakovlev: *The Man Whose Ideas Delivered Russia from Communism*, DeKalb 2015, přílohy. S podobnými reformními názory přicházeli už předtím sovětsští disidenti, např. Andrei D. SAKHAROV, *My Country and the World*, New York 1975.

/7/ Petr ŽANTOVSKÝ, Cenzura v období rozpadu hodnot (předneseno na konferenci Unie českých spisovatelů, konané na téma Rozměr svobody a cenzury v kultuře), *Literatura–Umění–Kultura* 29, 27. 7. 2016.

/8/ Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd pořídil elektronický záznam rozhovoru s Miroslavem Štěpánem, osvětlující jeho taktiku při prosazování dílčích reforem a jeho postoje k sovětským reformám v letech 1988 až 1989.

/9/ Nakonec byl Štěpán odsouzen za předlistopadové zneužití pravomoci veřejného činitele při zásahu proti demonstrantům 28. 10. 1989. Z vězení byl podmíněčně propuštěn v říjnu 1991. Zemřel v roce 2014.

/10/ Štěpán nepřevlékal kabáty, Parlamentní listy, 23. 3. 2014.

Poznámka redakce: Memoárovou knihu Stanislava Perknera Čechoamerický příběh – tak (nějak) to tenkrát bylo (304 s., ISBN: 978-80-88125-05-1) lze objednat v nakladatelství Gelton – Červenka.

URL| <http://casopisargument.cz/2018/12/18/cechoamericky-pribeh-jak-to-videla-cia-pred-30-lety/>

Nejistota dělá z dětí materialisty

19.12.2018 e15.cz str. 00 The Student Times
Magdalena Hostomská

Dítě je malý člověk, nepopsaný list, který si teprve hodnoty vytváří, poznává svět, učí se všemu od začátku. Rodiče dost často na své děti v dnešní uspěchané době nemají čas. Nedostatek rodičovské lásky může být dost často kompenzován tím, že děti chtějí vlastnit víc drahých věcí.

Každý z nás jistě nejen jednou přihlížel situaci v obchodě, kdy probíhá interakce mezi rodičem a dítětem. Dítě po rodiči něco dosti naléhavým způsobem chce. Pláče, křičí, vzteká se, dupe. Dítě většinou chce něco nepotřebného. Rodič, ačkoliv mu nervy a trpělivost dávno přetéka, se stále snaží svému potomkovi vysvětlit, že to nepotřebují a že už to doma dokonce několikrát mají. Dítě nechápe a stále pláče a křičí, že chce novější, jinak barevnou a lepší verzi toho, co už doma několikrát mají. Viděl to u svých vrstevníků, v televizi nebo na internetu. Všichni to mají, proč on nemůže? Nejen vrstevníci, ale i my dospělí ovlivňujeme smýšlení našich dětí, budoucí generace. Kupujeme si nová drahá auta, i přesto, že už jedno v garáži máme. Nové spotřebiče, stále novější televize s větším a lepším rozlišením. Čím to je, že u dětí roste touha vlastnit? Čím to je, že nejen děti, ale i my dospělí chceme stále víc a víc? Čím je způsobeno, že materiální hodnoty se pro naši společnost stávají pomalu důležitější než tradiční a nehmotné hodnoty?

Rodiče ze svých dětí nevědomě vytváří materialisty

Výzkum americké univerzity v Missouri zkoumal, jak moc rodiče používají v rámci trestání svých dětí materialismus. Měřili efekt tzv. materiálního rodičovství, ve kterém rodiče používali materiální hodnoty pro vyjádření lásky nebo pochvaly dítěti. Rodiče v dnešní době dost často používají obdarovávání jakožto důkaz lásky k nim. Je možné, že je to i kvůli tomu, že nemáme tolik času na to jim lásku projevit jinak. Dnešní společnost je rychlá a uspěchaná. Tudíž dost často bývá jednodušší a rychlejší možnost dítěti cestou z práce koupit novou hračku a projevit mu tak náklonost. Děti se už v útlém věku snaží ostatní soudit právě podle toho, co mají a co ne. Výzkum zjistil, že když rodič jako výchovný prostředek používá zabavování a zakazování, později v dospělosti se můžeme snadno cítit nesvoji a nejistí. Nejistota v nás pak vyvolává pocit, že čím víc věcí máme, tím jsme lepší a úspěšnější. Jelikož v dětství, když jsme zlobili a byli „špatní“, neměli jsme nic. Materialismus si pak spojujeme s úspěchem. Pokud má člověk vlastnictví spojené s úspěchem, je podle studie snadněji náchylnější k pocitům osamělosti, depresím a problémům ve vztazích.

Co dělá (nejen) děti materialistické?

Otázkou je, zda-li to, že děláme děti materialistické, je vědomé, či nevědomé. Je jasné, že pokud jsou rodiče materialisté, i jejich dítě se bude více zajímat o vlastnictví, majetek a luxus. Vlastnictví pro něj bude jednou ze základních hodnot. Podobným způsobem to funguje i se sledováním televize. Čím víc se dítě kouká na televizi, tím větší má tendence být materialistické. V televizi vidí spoustu reklam a všeobecně uvnitř televize je více idealizovaný svět, kde všichni mají všechno. Tudíž, čím víc materialistický rodič, tím více materialistické dítě, jak uvádí článek „Co dělá děti tak materialistické?“ z roku 2009. Méně samozřejmý faktor stojící za materialismem je jakýsi pocit naplnění. Když se cítíme nenaplněně a nejistě, tak se často tento pocit snažíme potlačit kupováním drahých věcí a tím si nahrazujeme a kompenzujeme nedostatky v jiných oblastech.

Klíčovým je zaměřit se na samotné děti

V dnešní době dítě čelí neustálému tlaku z okolí a z televize. Televizní pořady, sociální sítě i Youtube jsou prokládány nemalým množstvím reklam. Videá youtuberů jsou navíc plná skrytých reklam. Výzkum z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy přišel na to, že pokud není reklama označená, dokáže sponzorovaný obsah

ve videu rozeznat jen jedno dítě z deseti. Na internetu a v reklamách je vše dokonalé, bezchybné a nejlepší. Celkem 60 % rodičů tázaných v rámci výzkumu **FSV UK** potvrdilo, že youtubeři a blogeři jejich děti značně ovlivňují. Děti pak uvedly, že youtubeři sledují, aby se zabavily. Marketing firem toho pak využívá a podstrkává dětem nabídky dalších a dalších věcí. Pokud má navíc dítě tablet či telefon, i veškeré hry, které na takovém zařízení hraje, jsou prokládány reklamami na nové, lepší a nablýskanější hry. Studie zveřejněná v The New York Times, která se zaměřila na to, jak předcházet materialistickému smýšlení dětí, radí následující: Dětem by se měla vysvětlit hodnota peněz a rozdělit je do tří skupin. Ty, které šetříme, ty, které utrácíme, a ty, které dáváme. Dále by rodiče se svými dětmi měli mluvit o financích, o hodnotě peněz, o tom jak se správně spoří, o tom, za co je důležité peníze utrácet, a o tom, za co peníze není důležité utrácet. Dítěti by mělo být vysvětleno, co je reklama, že s člověkem manipuluje a že když nám televizní hlas říká, že produkt potřebujeme a bude nám s ním mnohem lépe, většinou tomu tak není. Naopak nám lépe bude bez nové vymoženosti. Nakonec by se dítěti mělo jasně vysvětlit, co je potřeba a co chtějí a že i když nám to v hlavě může dost často splývat, je důležité se zastavit a zamyslet se pořádně nad tím, jak to s tím, co potřebujeme a co chceme, vlastně je.

Je materialismus špatný?

Lidé k životu peníze potřebují. Mít peníze člověku neubližuje, pokud si je vědom a je schopen rozdělit svůj čas na ten, který věnuje penězům, a na ten, který věnuje skutečným hodnotám, zkušenostem a naplňování mezilidských vztahů. Materialismus tudíž do jisté míry špatný být nemusí, jak poznamenala Americká psychologická asociace. Jakkoli se nám to nemusí líbit, americká psychologická asociace vysledovala, že lidé, kteří smýšlejí materialisticky, mohou být náchylnější k depresím, pocitům osamělosti atp. Každý dospělý či rodič by měl začít od sebe, aby mohl být správným příkladem svému dítěti a celé příští generaci. Dítě by se mělo naučit peníze rozdělovat do kategorií a uvědomovat si jejich hodnotu a (ne)důležitost. Měla by být vytvořena jasná hranice mezi potřebou a chůtí. Důležitým krokem je, aby rodič s dítětem mluvil, učil ho poznávat svět a poznat reklamu. Faktem dle **FSV UK** je, že 11 % dětí z tří set dotázaných ve věku 9–15 let sponzorovanou reklamu pozná a zbylých 89 % ne. S dětmi je tedy jednoduché manipulovat. Je proto důležité, aby rodič dítěti ukazoval, co je dobré a co špatné. Nebo alespoň co je lepší a co horší. Dítě si tak bude moci vytvořit vlastní pohled na věc.

URL| <https://www.e15.cz/clanek/1354269/nejistota-dela-z-deti-materialisty>

Nejistota dělá z dětí materialisty

19.12.2018 e15.cz str. 00

Magdalena Hostomská

Dítě je malý člověk, nepopsaný list, který si teprve hodnoty vytváří, poznává svět, učí se všemu od začátku. Rodiče dost často na své děti v dnešní uspěchané době nemají čas. Nedostatek rodičovské lásky může být dost často kompenzován tím, že děti chtějí vlastnit víc drahých věcí.

Každý z nás jistě nejen jednou přihlížel situaci v obchodě, kdy probíhá interakce mezi rodičem a dítětem. Dítě po rodiči něco dosti naléhavým způsobem chce. Pláče, křičí, vzteká se, dupe. Dítě většinou chce něco nepotřebného. Rodič, ačkoliv mu nervy a trpělivost dávno přetéka, se stále snaží svému potomkovi vysvětlit, že to nepotřebují a že už to doma dokonce několikrát mají. Dítě nechápe a stále pláče a křičí, že chce novější, jinak barevnou a lepší verzi toho, co už doma několikrát mají. Viděl to u svých vrstevníků, v televizi nebo na internetu. Všichni to mají, proč on nemůže? Nejen vrstevníci, ale i my dospělí ovlivňujeme smýšlení našich dětí, budoucí generace. Kupujeme si nová drahá auta, i přesto, že už jedno v garáži máme. Nové spotřebiče, stále novější televize s větším a lepším rozlišením. Čím to je, že v dětech roste touha vlastnit? Čím to je, že nejen děti, ale i my dospělí chceme stále víc a víc? Čím je způsobeno, že materiální hodnoty se pro naši společnost stávají pomalu důležitější než tradiční a nehmotné hodnoty?

Rodiče ze svých dětí nevědomě vytváří materialisty

Výzkum americké univerzity v Missouri zkoumal, jak moc rodiče používají v rámci trestání svých dětí materialismus. Měřili efekt tzv. materiálního rodičovství, ve kterém rodiče používali materiální hodnoty pro vyjádření lásky nebo pochvaly dítěti. Rodiče v dnešní době dost často používají obdarovávání jakožto důkaz lásky k nim. Je možné, že je to i kvůli tomu, že nemáme tolik času na to jim lásku projevit jinak. Dnešní společnost je rychlá a uspěchaná. Tudíž dost často bývá jednodušší a rychlejší možnost dítěti cestou z práce koupit novou hračku a projevit mu tak náklonost. Děti se už v útlém věku snaží ostatní soudit právě podle toho,

co mají a co ne. Výzkum zjistil, že když rodič jako výchovný prostředek používá zabavování a zakazování, později v dospělosti se můžeme snadno cítit nesvoji a nejistí. Nejistota v nás pak vyvolává pocit, že čím víc věcí máme, tím jsme lepší a úspěšnější. Jelikož v dětství, když jsme zlobili a byli „špatní“, neměli jsme nic. Materialismus si pak spojujeme s úspěchem. Pokud má člověk vlastnictví spojené s úspěchem, je podle studie snadněji náchylnější k pocitům osamělosti, depresím a problémům ve vztazích.

Co dělá (nejen) děti materialistické?

Otázkou je, zda-li to, že děláme děti materialistické, je vědomé, či nevědomé. Je jasné, že pokud jsou rodiče materialisté, i jejich dítě se bude více zajímat o vlastnictví, majetek a luxus. Vlastnictví pro něj bude jednou ze základních hodnot. Podobným způsobem to funguje i se sledováním televize. Čím víc se dítě kouká na televizi, tím větší má tendence být materialistické. V televizi vidí spoustu reklam a všeobecně uvnitř televize je více idealizovaný svět, kde všichni mají všechno. Tudiž, čím víc materialistický rodič, tím více materialistické dítě, jak uvádí článek „Co dělá děti tak materialistické?“ z roku 2009. Méně samozřejmý faktor stojící za materialismem je jakýsi pocit naplnění. Když se cítíme nenaplněně a nejistě, tak se často tento pocit snažíme potlačit kupováním drahých věcí a tím si nahrazujeme a kompenzujeme nedostatky v jiných oblastech.

Klíčovým je zaměřit se na samotné děti

V dnešní době dítě čelí neustálému tlaku z okolí a z televize. Televizní pořady, sociální sítě i Youtube jsou prokládány nemalým množstvím reklam. Videá youtuberů jsou navíc plná skrytých reklam. Výzkum z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy přišel na to, že pokud není reklama označená, dokáže sponzorovaný obsah ve videu rozeznat jen jedno dítě z deseti. Na internetu a v reklamách je vše dokonalé, bezchybné a nejlepší. Celkem 60 % rodičů tázaných v rámci výzkumu **FSV UK** potvrdilo, že youtuberi a blogeri jejich děti značně ovlivňují. Děti pak uvedly, že youtubery sledují, aby se zabavily. Marketing firem toho pak využívá a podstrkává dětem nabídky dalších a dalších věcí. Pokud má navíc dítě tablet či telefon, i veškeré hry, které na takovém zařízení hraje, jsou prokládány reklamami na nové, lepší a nablýskanější hry. Studie zveřejněná v The New York Times, která se zaměřila na to, jak předcházet materialistickému smýšlení dětí, radí následující: Dětem by se měla vysvětlit hodnota peněz a rozdělit je do tří skupin. Ty, které šetříme, ty, které utrácíme, a ty, které dáváme. Dále by rodiče se svými dětmi měli mluvit o financích, o hodnotě peněz, o tom jak se správně spoří, o tom, za co je důležité peníze utrácet, a o tom, za co peníze není důležité utrácet. Dítěti by mělo být vysvětleno, co je reklama, že s člověkem manipuluje a že když nám televizní hlas říká, že produkt potřebujeme a bude nám s ním mnohem lépe, většinou tomu tak není. Naopak nám lépe bude bez nové vymoženosti. Nakonec by se dítěti mělo jasně vysvětlit, co je potřeba a co chci a že i když nám to v hlavě může dost často splývat, je důležité se zastavit a zamyslet se pořádně nad tím, jak to s tím, co potřebujeme a co chceme, vlastně je.

Je materialismus špatný?

Lidé k životu peníze potřebují. Mít peníze člověku neubližuje, pokud si je vědom a je schopen rozdělit svůj čas na ten, který věnuje penězům, a na ten, který věnuje skutečným hodnotám, zkušenostem a naplňování mezilidských vztahů. Materialismus tudíž do jisté míry špatný být nemusí, jak poznamenala Americká psychologická asociace. Jakkoli se nám to nemusí líbit, americká psychologická asociace vysledovala, že lidé, kteří smýšlejí materialisticky, mohou být náchylnější k depresím, pocitům osamělosti atp. Každý dospělý či rodič by měl začít od sebe, aby mohl být správným příkladem svému dítěti a celé příští generaci. Dítě by se mělo naučit peníze rozdělovat do kategorií a uvědomovat si jejich hodnotu a (ne)důležitost. Měla by být vytvořena jasná hranice mezi potřebou a chtcím. Důležitým krokem je, aby rodič s dítětem mluvil, učil ho poznávat svět a poznat reklamu. Faktem dle **FSV UK** je, že 11% dětí z tří set dotázaných ve věku 9–15 let sponzorovanou reklamou pozná a zbylých 89% ne. S dětmi je tedy jednoduché manipulovat. Je proto důležité, aby rodič dítěti ukazoval, co je dobré a co špatné. Nebo alespoň co je lepší a co horší. Dítě si tak bude moci vytvořit vlastní pohled na věc.

URL| <https://www.e15.cz/the-student-times/nejistota-dela-z-deti-materialisty-1354269>

Komunikaci ČSOB od ledna povede Hašlarová

19.12.2018 mediar.cz str. 00 Články

Ondřej Aust

Anna Hašlarová

Vedení útvaru Komunikace, event marketingu a sponzoringu ČSOB přebírá od ledna 2019 Anna Hašlarová. Nahradí Kateřinu Dudášovou (Krásovou), která pozici zastávala od roku 2017 a teď odchází na mateřskou.

Komunikaci ČSOB dosud řídila Kateřina Krásová

Hašlarová dělá v ČSOB od roku 2017, kdy nastoupila jako vedoucí týmu interní komunikace. Nově bude mít na starost komunikační strategii banky a koordinaci komunikace ve skupině ČSOB. Předtím pracovala pro Plzeňský Prazdroj, od roku 2014 tam působila jako specialista a později jako manažerka udržitelného rozvoje. Tématu udržitelnosti a společenské odpovědnosti se předtím věnovala jako konzultantka a novinářka. Je absolventkou **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

URL| <https://www.mediar.cz/komunikaci-csob-od-ledna-povede-haslarova/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[mediar.cz](https://www.mediar.cz)

Anna Hašlarová povede od ledna komunikaci ČSOB

19.12.2018 roklen24.cz str. 00

Vedení útvaru Komunikace, event marketingu a sponzoringu ČSOB přebírá od ledna 2019 Anna Hašlarová. Nahradí tak Kateřinu Dudášovou (Krásovou), která pozici zastávala od roku 2017 a odchází na mateřskou dovolenou.

Po dokončení studií se Anna Hašlarová (nar. 1986) věnovala jako konzultantka a novinářka tématu udržitelnosti a společenské odpovědnosti. Následoval přesun do Plzeňského Prazdroje, kde od roku 2014 působila jako specialista a později jako manažerka udržitelného rozvoje.

V roce 2017 nastoupila do ČSOB jako vedoucí týmu interní komunikace. Nově bude mít na starost komunikační strategii banky a koordinaci komunikace ve skupině ČSOB.

Anna Hašlarová absolvovala studium na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Během studia se věnovala výuce italštiny. Jazyky patří vedle cestování mezi její největší koníčky. Hovoří italsky, anglicky a španělsky.

Redakce Roklen24.cz

URL| <https://roklen24.cz/a/SpYU4/anna-haslarova-povede-od-ledna-komunikaci-csob>

Powell se Trumpa nebojí. Fed letos počtvrté zvýšil sazby

19.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: Fed, sazby, USA, dolar, Jerome Powell

Fed dnes naplnil očekávání a zvýšil sazby, navzdory poznámkám prezidenta Donalda Trumpa. Rozhodnutí centrálních bankéřů bylo jednomyslné. Základní sazba se zvýšila o čtvrt procentního bodu do pásma 2,25 až 2,50 procenta. V příštím roce Fed počítá s dvojnásobným zvýšením sazeb, ještě v září to bylo trojnásobné zvýšení. Zpřísnění měnové politiky se tak chýlí ke konci.

Podle FOMC jsou rizika pro hospodářský výhled "zhruba vyvážená", nadále bude třeba monitorovat "globálního ekonomický a finanční vývoj". Šéf Fedu Jerome Powell uvedl, že ekonomika stabilně roste. Dodal, že většina členů FOMC očekává, že americké ekonomice se bude dařit také v příštím roce. Poznamenal, že rok 2018 byl nejsilnější rok od finanční krize. Volatilita finančních trhů se zvýšila, upozornil Powell.

Fed letos zvýšil sazby počtvrté. Od prosince 2015, kdy začal téměř z nuly sazby zvyšovat, je to devátý "hike".

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/S33Qv/powell-se-trumpa-neboji-fed-letos-poctvrte-zvysil-sazby>

Anna Hašlarová povede od ledna komunikaci ČSOB

19.12.2018 roklen24.cz str. 00 Zprávy Online
Roklen24

Vedení útvaru Komunikace, event marketingu a sponzoringu ČSOB přebírá od ledna 2019 Anna Hašlarová. Nahradí tak Kateřinu Dudášovou (Krásovou), která pozici zastávala od roku 2017 a odchází na mateřskou dovolenou.

Vedení útvaru Komunikace, event marketingu a sponzoringu ČSOB přebírá od ledna 2019 Anna Hašlarová. Nahradí tak Kateřinu Dudášovou (Krásovou), která pozici zastávala od roku 2017 a odchází na mateřskou dovolenou.

Po dokončení studií se Anna Hašlarová (nar. 1986) věnovala jako konzultantka a novinářka tématu udržitelnosti a společenské odpovědnosti. Následoval přesun do Plzeňského Prazdroje, kde od roku 2014 působila jako specialista a později jako manažerka udržitelného rozvoje.

V roce 2017 nastoupila do ČSOB jako vedoucí týmu interní komunikace. Nově bude mít na starost komunikační strategii banky a koordinaci komunikace ve skupině ČSOB.

Anna Hašlarová absolvovala studium na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Během studia se věnovala výuce italštiny. Jazyky patří vedle cestování mezi její největší koníčky. Hovoří italsky, anglicky a španělsky.

URL| <http://roklen24.cz/a/SpYU4>

Představujeme zastupitele města

19.12.2018 kuryr-ricany.cz str. 00
Vladimír Kořen

30. 11. 2018 Vladimír Kořen (Klidné město) Starosta města (uvolněný), TV moderátor, 44 let

Po gymnáziu v Teplicích vystudoval **Fakultu sociálních věd** Univerzity Karlovy – obor žurnalistika se specializací politologie. Pracoval v Českém rozhlase, ale drtivou část profesního života strávil v České televizi. Především působil na nejrůznějších pozicích ve zpravodajství ČT. V čele říčanské radnice je od roku 2010. Se svou ženou, učitelkou a šachistkou Martinou, vychovává tři děti, v Říčanech žije 18 let

David Michalička (Klidné město)

První místostarosta (uvolněný), předseda komise pro územní rozvoj, 38 let

Rodilý Říčaňák, po místním státním gymnáziu vystudoval ČVUT stavební a absolvoval stáž ve Velké Británii. Pracovní zkušenosti získal jako projektant-statik, ředitel malé firmy na obnovitelné zdroje a ředitel stavební divize v nadnárodní společnosti. Posledních osm let je zastupitelem města, uplynulé čtyři roky byl členem rady města a na radnici pracoval jako projektový manažer. Předsedou výboru pro územní rozvoj a výstavbu byl i předešlé volební období. Trénuje tenisovou mládež v Radošovicích a pořádá sportovní a kulturní akce ve městě.

Hana Špačková (Klidné město)

Druhá místostarostka (uvolněná), pedagožka, zakladatelka centra volného času Mraveniště, 51 let
V Říčanech žije od roku 1979. Vystudovala Pedagogickou fakultu Univerzity Karlovy. V základním školství se aktivně pohybuje již 33 let. Působila na 1. i 2. ZŠ v Říčanech. Před 19 lety s manželem založila Mraveniště, centrum volného času, které funguje dodnes a nabízí mnoho zájmových kroužků pro děti. V Zastupitelstvu města pracuje 16 let. Má tři děti a po smrti manžela žije s partnerem Jiřím již 15 let.

Vladimír Polánský (Klidné město)

Radní města, manažer, 63 let

Vystudoval kybernetiku na elektrotechnické fakultě ČVUT v Praze. Deset roků pracoval na výstavbě jaderných elektráren. Od počátku 90. let se věnoval profesi obchodníka. Pracoval převážně v manažerských pozicích v technologických společnostech. Od roku 2007 pracuje jako vedoucí konzultant a lektor prodejních strategií ve společnosti KP2. Se ženou Hanou v Říčanech vychovali tři děti, dnes se již těší z vnoučat. V Zastupitelstvu je třetí volební období a po celou dobu se aktivně zapojuje do rozvoje vztahů s partnerskými městy Twinningu.

Pavel Matoška (Klidné město)

Radní města, podnikatel, 53 let

Narodil se v Plzni a vystudoval ČVUT – FEL v Praze. Jako podnikatel vlastní a řídí několik úspěšných společností. V posledních letech přesunul řadu svých podnikatelských aktivit do Říčan, kde žije již 15 let. Jeho firmy finančně podporují kulturní i sportovní akce, kluby, školy a školky v Říčanech. Ve volném čase si užívá létání, sportu a svých dětí. Jako zastupitel působí již třetí volební období, byl také předsedou poradního orgánu rady města v oblasti dopravy.

Jarmila Voráčková (Klidné město)

Radní města, pracovnice Turistického informačního centra, 56 let

Rodačka z Říčan. Rozvětvená rodina Říhů, ze které pochází, patří k šachové skupině říčanských sportovců. Zároveň je aktivní členkou a náčelnicí Sokola. Vystudovala ekonomickou fakultu Vysoké školy zemědělské. V posledních letech se zabývá cestovním ruchem. Již třetí volební období je zastupitelkou města. Je rozvedená a vychovala dvě děti.

David Frydrych (Unie pro sport a zdraví Říčany)

Radní města, podnikatel, 50 let

Majitel říčanského pekařství se narodil v Pardubicích, ale základní školu a gymnázium navštěvoval už v Říčanech. V Praze studoval na SEŠ obor výpočetní technika a PF UK (studium nedokončil). Poté, co v Pardubicích absolvoval rekvalifikační kurz v oboru pekař, nastoupil v roce 1991 do rodinné firmy, kterou úspěšně vede dodnes. Od roku 2002 je prezidentem Rugby Clubu Říčany a v letech 2013- 2016 byl prezidentem České rugbyové unie. Již 16 let působí v zastupitelstvu města Říčany, kdy v letech 2006-2010 předsedal kontrolnímu výboru, je členem rady města v letech 2010, 2014 až doposud. David je ženatý a má dceru.

Martin Gebauer (Klidné město)

Zastupitel města, předseda finančního výboru, GŘ telekomunikační společnosti, 48 let

Vystudoval obor ekonomika a řízení stavebnictví na VUT Brno, diplomovou práci obhájil na City University of London. Má také zkoušky certifikovaného účetního znalce ACCA ve Velké Británii. Pracuje jako místopředseda představenstva a generální ředitel významné české telekomunikační společnosti. Je členem dozorčí rady významného polského telekomunikačního operátora. Přes deset let pracoval ve vedoucích finančních funkcích v oblastech nemovitostí a hotelnictví. Předtím pracoval v mezinárodní auditorské firmě Ernst & Young, jednak v Česku a také v USA. Je otec dvou dcer a syna a s rodinou v Říčanech žije 15 let.

Tomáš Skřivánek (Klidné město)

Zastupitel města, člen finančního výboru, mediální manažer, 44 let

Profesně se žíví jako mediální manažer. Nyní jako šéfredaktor Deníku, nejčtenějších zpravodajských novin ČR. V minulosti založil a vedl dva úspěšné mediální projekty – server Peníze.cz a ekonomický deník E15. Řídil též týdeník Euro a měsíčník Profit. Vystudoval regionální ekonomiku a ekonomickou žurnalistiku na VŠE v Praze, titul MBA má z LIGS University. V Říčanech žije se ženou a dětmi více než deset let. I nadále bude pokračovat v práci pro město ve finančním výboru.

Petr Auředník (Klidné město)

Zastupitel města, mistr smyčcař, 39 let

Rodilý Říčanák zde podniká a žije s manželkou a dvěma dětmi. Řemeslo vystudoval na umělecké škole. Smyčce francouzské konstrukce staví již přes 20 let a stal se jedním z nejuznávanějších mistrů smyčcařů v Evropě. Je spolujednatel obchodu s hudebními nástroji v Barceloně. Poslední čtyři roky působil jako zastupitel města.

Michal Anelt (Klidné město)

Zastupitel města, grafický designér, šéfstudio a člen Unie grafického designu, 42 let

Po gymnáziu vystudoval ekonomii na **Fakultě sociálních věd** UK. Souběžně se studiem začal naplňovat své tvůrčí ambice v oblasti grafického designu. Po letech sbírání zkušeností vybudoval v Praze vlastní grafické studio, kde se svými kolegy již 13 let pracuje pro renomované klienty. Šestým rokem pomáhá městu ve správní radě MAKS, kde uplatňuje své znalosti z oblasti designu, marketingu a tiskové produkce. Dětství prožil převážně v pražské Krči a na chatě na Sázavě, před deseti lety spolu s manželkou vybrali Říčany jako nový domov pro své děti.

Jana Doleželová (Klidné město)

Zastupitelka města, farmaceutka, moderátorka, Miss ČR 2004, 37 let

Absolvovala doktorandské studium na Farmaceutické fakultě UK, zvítězila v Miss ČR a umístila se v TOP 15 na Miss World. Založila a provozovala tři lékárny. Působila osm let jako členka správní rady Nadačního fondu Modrá kotva, který podporuje výzkum léčby onkologických onemocnění pomocí imunoterapie. Již 14 let je patronkou dětského stacionáře. Pracuje ve farmacii a jako moderátorka. S partnerem Davidem vychovávají 1,5roční dceru.

Jan Kužník (Klidné město)

Zastupitel města, novinář, 41 let

V Říčanech jeho rodina žije již pět generací. Vystudoval obor silnoproudé elektrotechniky na SPŠ Františka Křížáka v Praze. Po ukončení studia ČZU pracoval jako inženýr v oboru technologie zpracování odpadu na Ministerstvu životního prostředí. Řadu let působí jako šéfredaktor nejčtenějšího vědeckotechnologického online magazínu Technet.cz. Je autorem experimentu Stratocaching a projektu SlowTV.cz. S manželkou Ingrid vychovávají syna.

Michal Mrázek (STAN)

Zastupitel města, lékař, 52 let

V Říčanech žije desítky let. Vystudoval Fakultu všeobecného lékařství v Praze. Jeho odborností je obor ORL. Více než 10 let pracoval v nemocnici Benešov, nyní provozuje soukromou praxi v Sázavě a u nás v Říčanech. Je zastupitelem již 8 let a po celou dobu se věnuje zdravotní a sociální problematice. Radním města Říčany byl od roku 2010 do 2018. S manželkou, lékařkou Janou, má dvě dospělé děti.

Zdeněk Hraba (STAN)

Zastupitel města, senátor, advokát, 43 let

V roce 2001 získal magisterský titul na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, o dva roky později malý doktorát a v roce 2011 doktorát velký. V roce 1998 dokončil studium na Vysoké škole ekonomické v Praze. Od roku 2004 advokát a odborný asistent na Katedře národního hospodářství Právnické fakulty Univerzity Karlovy a později i tajemník katedry. V letech 2010 -2014 byl radním města Říčany, v letech 2014-2018 jeho místostarostou. Aby se mohl plně věnovat svému mandátu, tak po zvolení senátorem za STAN v letošních podzimních volbách ukončil svou pedagogickou činnost a vzdal se i mandátu krajského zastupitele Středočeského kraje, kde působil v letech 2016-2018 a v roce 2017 zastával funkci předsedy klubu krajských zastupitelů STAN. S manželkou lékařkou Michaelou vychovávají dva syny.

Tomáš Krebs (STAN)

Zastupitel města, podnikatel, 47 let

V Říčanech žije přes 40 let. Po střední průmyslové škole vystudoval Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. V minulosti působil na manažerských pozicích v nadnárodních IT a telekomunikačních firmách. Posledních 14 let provozuje síť maloobchodních prodejen po celé ČR. S partnerkou Janou Jůzovou vychovává dvě děti.

Adam Polánský (STAN)

Zastupitel města, advokátní koncipient, 28 let

V Říčanech žije od čtyř let. Vystudoval místní Masarykovo klasické gymnázium. Během studia Právnické fakulty Univerzity Karlovy absolvoval studijní pobyt v Maastrichtu, rovněž má za sebou zkušenost s prací pro zavedené advokátní kanceláře v Praze. Od roku 2013 působí v kanceláři JUDr. Hruby. Je aktivním členem komise partnerských měst. Svobodný bez rodinných závazků.

Jitka Jančíková (STAN)

Zastupitelka města, projektová manažerka, 34 let

Vystudovala bohemistiku a historii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Během studia působila jako učitelka češtiny v pyšelském dětském domově a na Masarykově klasickém gymnáziu. Od roku 2011 pracovala při doktorském studiu na Městském úřadě v Říčanech jako asistentka kanceláře starosty a posléze jako projektová manažerka a koordinátorka veřejných zakázek. Působila v redakční radě městského věstníku a v MAP. Momentálně je na rodičovské dovolené, s manželem vychovává dva syny.

Miloslav Šmolík (ODS)

Zastupitel města, krajský zastupitel, stavební inženýr, vodohospodář, 46 let

Vystudoval ČVUT Praha, obor vodní stavby a vodní hospodářství, je autorizovaným inženýrem. Absolvoval postgraduální manažerské studium na BIBS Brno při Nottingham Trent University. Po celou profesní kariéru se věnuje svému oboru. Začínal ve Vodních stavbách Praha, kde působil v různých pozicích i na zahraničním zastoupení v JAR. Dále pracoval ve vedení soukromých firem, které se zabývaly stavebnictvím, developmentem či provozováním vodovodů a kanalizací. S manželkou Petrou vychovávají tři děti.

Karla Egidová (ODS)

Zastupitelka města, referentka, 70 let

Vystudovala Střední průmyslovou školu elektrotechnickou v Praze. Po mateřské dovolené v roce 1973 nastoupila do Stavebního podniku v Říčanech jako fakturantka, později jako mistr elektro a ekonomka. V podniku pracovala 35 let. Do Říčan se přistěhovala s manželem v roce 1970, má dvě dcery a dva vnuky. V zastupitelstvu působí od roku 2006 až do současnosti, v letech 2010-2014 místostarostka města, 2014-2018 členka sociální a zdravotní komise, 2014-2018 předsedkyně kontrolního výboru.

Jiří Kozák (ODS)

Zastupitel města, ředitel vzdělávací instituce, 42 let

Vystudoval politologii na **Fakultě sociálních věd** Karlovy univerzity. Působil nejprve jako asistent, později jako poradce předsedy Výboru pro evropské záležitosti Senátu PČR Ludka Seřziga. Pracuje jako ředitel CEVRO a učí na vysoké škole. Je členem řídicího výboru European Network of Political Foundations (ENoP), která sdružuje přes šedesát vzdělávacích organizací z celé Evropy. S manželkou Ivetou vychovává dvě děti.

Medailonky připravila

Kateřina Lauerová

Hodnocení

Doporučit známému

[Zaslát doporučení]

E-mail příjemce: E-mail odesílatele: Vzkaz (odkaz na tuto stránku bude připojen automaticky):

Komentáře a názory

[Přidat nový komentář]

Jméno a příjmení: E-mail (nebude zveřejněn, slouží pouze k autorizaci)*: Text**: *Autorizace příspěvku: Zadejte prosím funkční e-mailovou adresu. Pokud na těchto stránkách přispíváte poprvé, bude na tuto emailovou adresu odeslána žádost o autorizaci příspěvku (ve zprávě najdete odkaz, pomocí kterého potvrdíte autorizaci). Nejsou vyžadovány žádné další osobní údaje pisatele, autorizace slouží pouze k zamezení zjevně anonymních příspěvků. Pokud nedojde k autorizaci do 60 minut po odeslání příspěvku, je příspěvek znepřístupněn. Pokud provedete autorizaci později, je příspěvek opět zpřístupněn. Autorizace probíhá pouze jednou, při prvním použití emailové adresy. **Zápis textu: Pište prosím pouze čistý text. Nezapíšíte HTML značky, při ukládání budou odstraněny. Pokud chcete vložit odkaz na adresu v internetu, uzavřete ji do složených závorek: (www.adresa.cz) - takto zapsaná adresa bude převedena na hypertextový odkaz.

Prozatím nebyly přidány žádné komentáře. Buďte první!

Počet komentářů: 0

URL| <http://www.kuryr-ricany.cz/clanek/predstavujeme-zastupitele-mesta>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

[kuryr-ricany.cz](http://www.kuryr-ricany.cz)

Fed by měl zvýšit sazby, letos počtvrté. Trumpovi navzdory

19.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, USDCZK, EURUSD, Fed, ČNB

Americká centrální banka dnes zřejmě zvýší úrokové sazby, letos by to byl čtvrtý "hike". Dnešní rozhodnutí může být nejdůležitější od zvýšení sazeb v prosinci 2015. Fed zvýší základní sazbu o čtvrt procentního bodu do pásma 2,25 až 2,50 procenta. Zároveň se čeká, že Jerome Powell a spol. naznačí, že v příštím roce se sazby nebudou zvyšovat tak rychle, jak Fed dříve avizoval. V září Fed očekával trojí zvyšování sazeb v příštím roce.

Zeleným bankovkám nepomáhají komentáře prezidenta Donalda Trumpa k Fedu. Dnešní "hike" by tak mohl způsobit hněv v Bílém domě. Trump na Fed útočí kvůli zvyšování sazeb opakovaně. Centrální bankéři podle něj podkopávají jeho úsilí o posílení ekonomiky. Včera na twitteru varoval, aby centrální bankéři neudělali "další chybu".

Dolaru se včera nedařilo a proti euru oslaboval. Někteří analytici se domnívají, že dolar začne opět posilovat, a to za předpokladu, že si bude Fed jistý zpřísněním měnové politiky v roce 2019. Dolarový index, který vyjadřuje hodnotu dolaru ke koši šesti hlavních světových měn, se včera dostal nejnižší za posledních šest dnů. Dnes ráno se dolar k euru v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1394 EURUSD. Dolarový index se nachází na hodnotě 96,88 bodu. Během dne by se kurz EURUSD měl pohybovat v rozmezí od 1,1328 do 1,1434 EURUSD.*

Trh nadále sleduje bouřlivou situaci kolem brexitu. Do hlavního data, tedy do 29. března, zbývá 100 dnů. Jak bude "odchod" Británie z unie vypadat je stále ve hvězdách. Mluvčí premiérky Theresy Mayové včera oznámil, že vláda začne v plném rozsahu realizovat plány pro odchod z Evropské unie bez dohody s unií.

Den před zasedáním Bank of England bude zveřejněna inflace v Británii. Index spotřebitelských cen by měl v listopadu meziročně zpomalit na 2,3 procenta z 2,4 procenta v říjnu.

Z dat dnes bude zveřejněna stavební výroba v eurozóně za říjen. Ve Spojených státech budou zveřejněny prodeje existujících domů.

Zítra bude naposledy v letošním roce jednat bankovní rada České národní banky. Od srpna 2017 zvýšila ČNB sazby celkem sedmkrát. Z průzkum agentury Reuters vyplývá, že banka si zřejmě dá se zvyšováním pauzu. Domácí ekonomika vykazuje známky zpomalení. Celkem 11 analytiků tak uvedlo, že hlavní úroková sazba zítra zůstane na 1,75 procenta.

V únoru by už ale ČNB zvýšit sazby dle analytiků měla. Devět z jedenácti analytiků uvedlo, že hlavní sazba se zvýší na dvě procenta. Jeden analytik čeká ke konci prvního čtvrtletí příštího roku růst na 2,25 procenta.

Dnešek je bez domácích dat. Poslanci budou schvalovat státní rozpočet na příští rok. Dle očekávání by měla Sněmovna rozpočet schválit. Státní kasa by měla v roce 2019 hospodařit se schodkem 40 miliard korun. Celkové výdaje jsou 1,505 bilionu a příjmy 1,465 bilionu korun.

Koruna včera posilovala vůči oběma hlavním světovým měnám. Aktuálně se v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,73 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,69 až 25,79 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,55 až 22,75 USDCZK.*

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společnosti Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/SSBSx/fed-by-mel-zvysit-sazby-letos-poctvrte-trumpovi-navzdory>

Anna Hašlarová povede od ledna komunikaci ČSOB

20.12.2018 faei.cz str. 00

Vedení útvaru Komunikace, event marketingu a sponzoringu ČSOB přebírá od ledna 2019 Anna Hašlarová. Nahradí tak Kateřinu Dudášovou (Krásovou), která pozici zastávala od roku 2017 a odchází na mateřskou dovolenou.

Po dokončení studií se Anna Hašlarová (nar. 1986) věnovala jako konzultantka a novinářka tématu udržitelnosti a společenské odpovědnosti. Následoval přesun do Plzeňského Prazdroje, kde od roku 2014 působila jako specialistka a později jako manažerka udržitelného rozvoje.

Anna Hašlarová. Foto: ČSOB

V roce 2017 nastoupila do ČSOB jako vedoucí týmu interní komunikace. Nově bude mít na starost komunikační strategii banky a koordinaci komunikace ve skupině ČSOB.

Anna Hašlarová absolvovala studium na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Během studia se věnovala výuce italštiny. Jazyky patří vedle cestování mezi její největší koníčky. Hovoří italsky, anglicky a španělsky.

URL| <https://faei.cz/anna-haslarova-povede-od-ledna-komunikaci-csob/>

Anna Hašlarová povede od ledna komunikaci ČSOB

20.12.2018 bankovnipoplatky.com str. 00

Vedení útvaru Komunikace, event marketingu a sponzoringu ČSOB přebírá od ledna 2019 Anna Hašlarová. Nahradí tak Kateřinu Dudášovou (Krásovou), která pozici zastávala od roku 2017 a odchází na mateřskou dovolenou.

Po dokončení studií se Anna Hašlarová (nar. 1986) věnovala jako konzultantka a novinářka tématu udržitelnosti a společenské odpovědnosti. Následoval přesun do Plzeňského Prazdroje, kde od roku 2014 působila jako specialistka a později jako manažerka udržitelného rozvoje.

V roce 2017 nastoupila do ČSOB jako vedoucí týmu interní komunikace. Nově bude mít na starost komunikační strategii banky a koordinaci komunikace ve skupině ČSOB.

Anna Hašlarová absolvovala studium na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Během studia se věnovala výuce italštiny. Jazyky patří vedle cestování mezi její největší koníčky. Hovoří italsky, anglicky a španělsky.

URL| <https://www.bankovnipoplatky.com/anna-haslarova-povede-od-ledna-komunikaci-csob-37463>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

bankovnipoplatky.com

Ruský prezident odpovídal na otázky

20.12.2018 ČRo Plus str. 02 21:10 Den v 60 minutach

Martin KARLÍK, moderátor

Ruský prezident Vladimir Putin na každoroční výroční konferenci během níž odpovídá na dotazy domácích a zahraničních novinářů, zdůraznil úspěšné výsledky ruské ekonomiky, odmítl opětovné nastolení socialismu v Rusku, zároveň mimo jiné varoval před nepředvídatelností dalšího vývoje a hrozbou jaderné války a v souvislosti s krizí v Kerčském průlivu znovu obvinil Kyjev z provokace, která měla vyostřit situaci a zvýšit popularitu prezidenta Petra Porošenka v předvolebních průzkumech. S odkazem na takzvané Wagner Corps uvedl, že soukromé vojenské společnosti mohou působit kdekoli na světě, pokud neporušují ruské zákony a to je případně věc prokuratury. Do vysílání teď už zvu Jana Šíra z katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, hezký večer.

Jan ŠÍR, politolog, Katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobrý večer.

Martin KARLÍK, moderátor

Letošní tisková konference byla už Putinova čtrnáctá v pořadí. Přinesla něco nového. Byla třeba něčím jiná než ty předchozí?

Jan ŠÍR, politolog, Katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Myslím si, že ne. Myslím si, že jsme zažili standardní rétorické cvičení, v jehož centru stála hlava ruského státu. Jedná se o součást určité komunikační strategie, která Kreml se snaží udržet iniciativu, co se týče komunikace nejen s veřejností, ale i využívá tuto příležitost k tomu, aby vysílal některé vzkazy navenek, co se týče toho programu, ten program byl poměrně nudný. Mimořádně dlouhý i na to, na co jsme zvyklí. Ty odpovědi byly poměrně standardní s tím, že odpovědi na těžké nebo nepříjemné otázky se Vladimir Putin vyhnul, pokud mě tam něco zaujalo, tak je to asi ta obsese možnosti jaderné války, ten militaristický tón má určitou gradaci, ale jinak v zásadě nic nového vyloženě jsme neslyšeli.

Martin KARLÍK, moderátor

Na kolik vlastně je ta celá konference anebo vůbec ta jednotlivá třeba sdělení, na kolik jsou mířena ven a nakolik třeba dovnitř do Ruska?

Jan ŠÍR, politolog, Katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Já už jsem to řekl. Já tam vidím obě dvě tyto složky. Samozřejmě Vladimir Putin je pilířem toho ruského politického systému. Tudíž to je ta vnitřní dimenze. Zároveň Rusko je zapojeno do řady mezinárodních krizí včetně ozbrojených konfliktů. Je potřeba tyto záležitosti nějakým způsobem komunikovat. Je potřeba komunikovat ruské vidění situace. Je potřeba případně i nějakým způsobem zahušřovat tu desinformační mlhu, pod kterou pak některé praktické kroky mohou probíhat a bylo by dobře se soustředit na tu praktickou politiku než pouze na ta samotná sdělení.

Martin KARLÍK, moderátor

Šéf Kremlu se pozastavil i nad západními sankcemi, které podle něj mají jediný cíl a to sice zpomalit rozvoj Ruska jako konkurenta. Jak účinné nebo neúčinné ty sankce jsou?

Jan ŠÍR, politolog, Katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Ty sankce určitě jsou účinné v tom smyslu, že dopadají na ruskou ekonomiku. Rusko každým rokem ztrácí podle odhadů mezinárodních finančních institucí včetně AMF nějaké procento, procento a půl na růstu HDP, což je cena, která je vysoká. Nicméně není likvidační, a smyslem těch sankcí je zvýšit cenu, kterou Rusko ponese za to svoje nezákonné chování. Narážím třeba na tu agresi proti Ukrajině, která do velké míry spustila tu sankční válku a tímto způsobem motivovat Kreml, aby od tohoto chování ustoupil a sám přistoupil k nějaké deeskalaci. Je to pro Rusko samozřejmě nepříjemná situace, protože doposud toto chování Vladimíru Putinovi procházelo a ukazuje se, že v světě je už tolik pochopení a tolik trpělivosti a tolik tolerance jako měli dřív s ruským chováním, nemají.

Martin KARLÍK, moderátor

Je současné Rusko schopno ekonomicky konkurovat těm nejvyspělejšími zemím. Předpokládám, že především ve výrobě zbraní, do které jdou miliardy rublů?

Jan ŠÍR, politolog, Katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak to je právě ten problém, který do velké míry je potřeba vidět. Za tím ruský chováním ve smyslu podkopávání pravidel norem mezistátního chování a mezinárodního práva. Jedná se o tom, že Rusko je do velké míry nekonkurenceschopné, aby tuto svoji slabost vykompenzovalo, musí a dostalo se do situace, že sází čím dál více právě na vojenské prostředky. Nicméně zase, když se soustředíte na ekonomické statistiky a ne na ta vybraná značně zkreslená čísla, která prezentoval Vladimir Putin dnes, tak vidíte, že Rusko prakticky poslední dekádu se nachází ve stádiu stagnace, co se týče třeba úrovně HDP. Tam se pořád Rusko nachází někde na úrovni 2007 a 2008, zatímco celý svět se pohnul dopředu a to je pochopitelně něco, co je způsobilé ohrozit pozici současného ruského vedení doma, protože ruská populace se nutně začne ptát, jak je možné, že se nerozvíjíme tak rychle, když máme v čele posledních skoro dvacet let nejlepšího vládce, jakého můžeme mít.

Martin KARLÍK, moderátor

Říká Jan Šír z Katedry ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Díky a hezký večer.

Jan ŠÍR, politolog, Katedra ruských a východoevropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy

Děkuji za zavolání.

Anna Hašlarová povede od ledna komunikaci ČSOB

20.12.2018 managementnews.cz str. 00

Vedení útvaru Komunikace, event marketingu a sponzoringu ČSOB přebírá od ledna 2019 Anna Hašlarová. Nahradí tak Kateřinu Dudášovou (Krásovou), která pozici zastávala od roku 2017 a odchází na mateřskou dovolenou.

Po dokončení studií se Anna Hašlarová (nar. 1986) věnovala jako konzultantka a novinářka tématu udržitelnosti a společenské odpovědnosti. Následoval přesun do Plzeňského Prazdroje, kde od roku 2014 působila jako specialistka a později jako manažerka udržitelného rozvoje.

V roce 2017 nastoupila do ČSOB jako vedoucí týmu interní komunikace. Nově bude mít na starost komunikační strategii banky a koordinaci komunikace ve skupině ČSOB.

Anna Hašlarová absolvovala studium na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Během studia se věnovala výuce italštiny. Jazyky patří vedle cestování mezi její největší koníčky. Hovoří italsky, anglicky a španělsky.

Zaujal Vás tento článek? Objednejte si služby tohoto dodavatele na EduCity.cz a jako členové Klubu EduCity můžete získat něco navíc.

ZDARMA Vám doporučíme trenéry, lektory, kouče a dodavatele školení, kurzů či poradenství.

URL| <https://www.managementnews.cz/personalni-zmeny/anna-haslarova-povede-od-ledna-komunikaci-csob-id-3645300>

Novým tiskovým mluvčím Thomayerovy nemocnice se stává Petr Sulek

20.12.2018 prvnikrok.cz str. 00

Napsal První Krok

Novým tiskovým mluvčím Thomayerovy nemocnice se od 5. listopadu stává Petr Sulek, který dosud pracoval na Úřadu vlády ČR a před tím řadu let působil na pozici vedoucí tiskového oddělení a zástupce tiskového mluvčího na Ministerstvu práce a sociálních věcí (MPSV).

Na Ministerstvu práce působil Petr Sulek téměř 12 let a měl na starosti mediální komunikaci, ediční a publikační činnost, internetové stránky úřadu a celkové organizační zajištění chodu oddělení. Poslední tři roky také zastával pozici zástupce ředitele odboru komunikace a zároveň vedl tiskové oddělení na MPSV. Má za sebou dlouholetou praxi zejména ve státní správě, ale i v neziskovém sektoru v oblasti PR a média.

Je absolventem **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a rovněž Vysoké školy Karlovy Vary, o.p.s. Pracovní kariéru začínal v roce 2006 jako asistent tehdejšího ministra práce a sociálních věcí a poté přešel do tiskového oddělení MPSV, kde působil až do února 2018. Spolupracuje s neziskovou organizací Fórum kultur, z. ú. a do října 2018 pracoval v odboru komunikace Úřadu vlády ČR.

URL| <http://prvnikrok.cz/zpravodaj/clanky/15-ostatni/13944-novym-tiskovym-mluvcim-thomayerovy-nemocnice-se-stava-petr-sulek>

Putin hodiny odpovídal novinářům. Mluvil o Ukrajině, žoldnéřích i socialismu, který „už nastolit nejde“

20.12.2018 ct24.cz str. 00 Svět

dolejsii

Ruský prezident Vladimir Putin s koncem roku opět předstoupil před domácí a zahraniční novináře. V úvodu téměř čtyřhodinové bilanční tiskové konference tradičně zdůraznil úspěšné výsledky ruské ekonomiky. V otázkách novinářů přišla řeč na riziko jaderné války, aktivity ruských žoldnéřů, válku v Sýrii nebo incident v Kerčském průlivu. Ukrajinci podle Putina počítali s tím, že někdo z jejich vojáků během „provokace“ v Azovském moři padne. Na dotaz novináře, který všechny Rusy označil za děti KGB a zmínil nostalgii po socialismu, Putin odpověděl, že socialismus už v zemi obnovit nepůjde.

Stav ekonomiky

Putin v úvodu vyzdvihl růst hrubého domácího produktu (HDP) za deset měsíců letošního roku o 1,7 procent (s prognózou 1,8 procenta za celý rok), zvýšení reálných příjmů obyvatelstva o 0,5 procenta, anebo to, že průměrná předpokládaná délka života v Rusku se letos „trochu“ prodloužila na 72,9 roku. Naopak inflace v posledních měsících vzrostla a zřejmě překoná roční míru ve výši čtyř procent.

„Musíme vstoupit do jiné ekonomické ligy,“ zdůraznil prezident v debatě s novináři o významu národních projektů, které mají urychlit rozvoj země za cenu nákladů v řádu dvou desítek bilionů rublů v příštích letech. Rusko podle hlavy státu potřebuje průlom, aby si zajistilo budoucnost.

přehrát

video

Tradiční tisková konference Vladimira Putina

Zdroj: ČT24

„Je příznačné, že prezident tentokrát věnoval úvodní vystoupení právě národnímu hospodářství a domácím otázkám. Mezinárodních témat se nedotkl ani v souvislosti se (západními) sankcemi,“ uvedl internetový list Gazeta.ru. Zaznamenal také, že v papírech, které šéf státu držel v ruce, byly vidět i rukou psané poznámky, z čehož je patrné, že se Putin „připravoval do poslední chvíle“. Putinův mluvčí Dmitrij Peskov dříve řekl, že šéf státu se na tuto příležitost připravuje tři dny studiem obrovského množství podkladů a informací.

Odkaz

Putinova popularita klesla nejniže za pět let. Rusům vadí zdražování benzínu a nedosažitelné peníze

Riziko jaderné války

Putin v odpovědi na otázku novináře, kterému nynější situace připomíná dětství v dobách Sovětského svazu, provázené obavami z jaderné války, varoval před rostoucím nebezpečím jaderné války, jakož i zániku civilizace a lidstva. „Neusilujeme o převahu, ale o uchování strategické rovnováhy. Zajišťujeme svou bezpečnost a víme, jak to dělat,“ prohlásil. Nebezpečí jaderného konfliktu se podle Putina zvyšuje tím, že se rozpadl mezinárodní systém, který dosud bránil závodům ve zbrojení. Ale na americkou protiraketovou obranu „jsme museli odpovědět“, a to vývojem nových zbraní.

Putin připustil, že v tomto směru má Rusko nyní jistou převahu, ale celkově mu jde o udržení rovnováhy. Těžko si však představit, jak se bude situace dále vyvíjet, pokud Spojené státy odstoupí od dohody o likvidaci raket středního a krátkého doletu (INF) z roku 1987. Situace je podle něj „na hraně“ a stoupá i hrozba lidského omylu a selhání. Nebezpečí nelze podle něj podceňovat, ale nezbyvá než věřit, že „lidstvo má zdravý rozum a pud sebezáchovy, aby nedošlo ke krajnostem“.

Odkaz

Rusko varuje Trumpa: Odstoupení od dohody o likvidaci raket je velmi nebezpečný krok

Vztahy s Ukrajinou

Otázky se stočily i k nedávnému incidentu v Kerčském průlivu a zajetí ukrajinských vojáků, ale i k situaci na Donbasu. Putin uvedl, že Ukrajinci dokonce při plánování „provokace“ v Azovském moři počítali s tím, že někdo padne. „Vidím velkou nespokojenost ve vládních kruzích, že nikdo nezemřel,“ podotkl. Rusové při ostřelování ukrajinských lodí nejméně tři členy jejich posádek zranili, včetně důstojníka ukrajinské kontrarozvědky.

Putin připomněl, že ukrajinský podnikatel a opoziční politik Dmitrij Medvedčuk, považovaný za spřízněného s Kremlm, nedávno přijel do Moskvy a domáhal se osvobození Ukrajinců. „Ale jak jsem řekl, tyto otázky bude možné řešit po ukončení trestního případu,“ řekl Putin.

Putin tak ani tentokrát nenaznačil ochotu vyslyšet výzvy ze světa k osvobození ukrajinských námořníků. Rusko nicméně podle něj nehodlá bránit v plavbě Kerčským průlivem mezi Černým a Azovským mořem, a to ani ukrajinským vojenským plavidlům.

Na otázky ukrajinského novináře ohledně výdajů na správu separatistického Donbasu, podmínek výměny politických vězňů a zajatců a vměšování do ukrajinských voleb, Putin odpověděl protiotázkami. Ne Rusové, ale ukrajinské úřady podle něj střílejí po vlastních občanech, zatímco Rusko poskytuje a bude poskytovat Donbasu humanitární a další pomoc. „Pokusy řešit politické problémy násilím – a kyjevské úřady to stále dělají – jsou předurčeny ke krachu,“ prohlásil.

Odkaz

Rusko chce okupovat Azovské moře, tvrdí Porošenko. Ukrajina žádá NATO o vyslání lodí

Uvedl, že Rusko chce, aby na celém území Ukrajiny panoval mír a prosperita. Podle prezidenta je to v ruském zájmu. „Ukrajina je nadále náš klíčový obchodní partner,“ zdůraznil s tím, že vzájemný obchod roste přes všechno úsilí kyjevských úřadů, roste i letos. Dokud ale podle Putina budou v kyjevských kabinetech rusofobové, nechápající zájem vlastního lidu, bude tato nenormální situace pokračovat, a to bez ohledu na to, kdo je v Kremlu. Kyjevské úřady podle něj jen rozeštvávají ukrajinský a ruský lid, a za to jim (Západ) vše odpouští.

Putin se pozastavil i nad západními sankcemi, rozšířenými naposledy kvůli údajné otravě bývalého důstojníka ruské armádní rozvědky GRU a britského špiona Sergeje Skripala. „Skripal je naživu a sankcí je hromada, (saúdskoarabský novinář Džamál) Chášakdží byl zavražděn, ale je ticho,“ poznamenal. „Cíl (sankcí) je jediný: zpomalit rozvoj Ruska jako konkurenta,“ zdůraznil Putin.

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Sál s novináři očekávajícími tiskovou konferenci Vladimira Putina

Zdroj: Reuters

Autor: Maxim Shemetov

Ruští žoldnéři

Putin také reagoval na dotaz, zda popírá, anebo se stydí za existenci Vagnerovy soukromé vojenské společnosti miliardáře Jevgenije Prigožina, přezdívaného „Putinův kuchař“ podle někdejšího byznysu s dodávkami stravy armádě. „Všichni moji kuchaři jsou z federální ochranky, jiné nemám, aby bylo jasno,“ ohradil se Putin. Prohlásil, že soukromé vojenské společnosti mohou působit kdekoliv na světě, pokud neporušují ruské zákony – a to je případně věc prokuratury.

Dodal, že by například bylo možné zakázat soukromé bezpečnostní služby, ale je třeba mít na vědomí, že v této oblasti pracuje milion lidí. Ruští žoldnéři už byli podle médií nasazeni v Donbasu na východě Ukrajiny, v Sýrii a naposledy ve Středoafričské republice a Libyi.

Za velkou tragédií prezident označil červencové zabití tří novinářů ve Středoafričské republice, kam se vypravili pátrat po působení Vagnerovy společnosti. Upozornil však, že tito žurnalisté „přijeli do Afriky bez vyrozumění úřadů jako turisté“ a podle dostupných údajů je zabili místní bojůvky. Vyšetřování patrně pokračuje, ale věrohodné údaje chybějí. „Doufám, že se jednou dozvíme, co se tam stalo,“ řekl Putin.

Ve Středoafričské republice se od roku 2013 odehrává občanská válka mezi náboženskými i etnickými skupinami. Centrální vláda je slabá. O vliv v zemi bohaté na nerostné suroviny se přetahují Francie a Rusko. Na zemi je od roku 2013 uvaleno embargo OSN na dovoz zbraní. V prosinci 2017 ale Kreml získal výjimku a od té doby předal centrální vládě vojenské vybavení a do země poslal i své vojenské instruktory. Francii byla výjimka z embarga udělena o tři měsíce později.

V zemi podle zpravodajského serveru BBC působí také příslušníci ruské soukromé společnosti, známé též jako Vagnerova armáda. Ruská oficiální místa se od těchto jednotek oficiálně distancují, nijak ale proti nim nezasahují. Podle agentury Reuters se v případě Středoafričské republiky jedná o nejvýznamnější vojenský průnik Ruska na černý kontinent za poslední desetiletí.

Odkaz

Bojují v Sýrii i na Ukrajině, ale Rusko se k nim nehlásí. Váleční veteráni chtějí žoldněře oficiálně zakázat

Islámský stát a válka v Sýrii

Uvedl také, že v zásadě souhlasí s americkým prezidentem Donaldem Trumpem v tom, že Islámský stát (IS) byl v Sýrii poražen. Podle něj ale existuje riziko, že IS přeskupí své síly. Řekl také, že neví, co přesně znamená ohlášení stažení USA ze Sýrie. Žádné známky odchodu Američanů prý zatím nejsou patrné. Připomněl, že USA v minulosti ohlásily několikrát svůj odchod z Afghánistánu, ale jsou tam stále.

Moskva, která do syrské války vstoupila vojensky v roce 2015 na straně Damašku, stejně jako syrská vláda dlouhodobě tvrdí, že USA jsou v Sýrii nelegálně, protože syrská vláda je o pomoc nežádala. Podle Putina pro politické řešení situace v Sýrii není přítomnost amerických vojáků nezbytná. Podařilo se podle něj téměř dohodnout složení výboru, který vytvoří novou syrskou ústavu, a politická fáze řešení syrské války začne příští rok.

Odkaz

USA začaly stahovat své jednotky ze Sýrie. V boji proti IS hodlají pokračovat

Vztahy s USA

K tématu vztahů s USA dal Putin podle listu Kommersant najevo, že ještě nedosáhly dna, od kterého by se mohly odrazit, aby se mohly začít zlepšovat. Neví, zda ještě bude mít další schůzku s americkým protějškem, přestože je na setkání připraven.

„No jasně,“ odpověděl za výbuchu smíchu v sále Putin na otázku amerického listu The Wall Street Journal, zda chce vládnout světu. Štáb, z něhož se chce vládnout světu, nesídlí podle ruského prezidenta v jeho zemi. Jde podle něj o propagandistické „razítko“, které se proti Rusku používá kvůli politickému prospěchu.

Putin také podotkl, že anglosaský svět vůbec čelí hlubokým změnám dosavadních hodnot: „Nechtější uznávat vítězství Trumpa (v předloňských volbách), nechťjší uznávat výsledky hlasování (referenda) o brexitu,“ prohlásil s tím, že Trump bude terčem dalších útoků z Kongresu USA. Socialismus v Rusku

Putin také odpovídal na dotaz novináře, kterého sám vyvolal, protože jej zaujal plakátem s nápisem „KGB a děti“; Putin svou profesní dráhu začínal v řadách sovětské tajné služby KGB. „My všichni jsme děti KGB, ale vychovali nás různě,“ vysvětlil žurnalista a zeptal se, zda je možné opět nastolit socialismus, po kterém ve společnosti panuje silná nostalgie; podle zjištění sociologů dvě třetiny Rusů litují zániku Sovětského svazu.

Putin řekl, že se domnívá, že opětovné nastolení socialismu v Rusku už není možné, ale za „přípustné“ pokládá uchování některých prvků, hlavně v sociální oblasti, jako je dostupné zdravotnictví či školství, anebo snaha vymýtit chudobu. „Myslím, že to (nastolení socialismu) není možné. Změny ve společnosti jsou tak hluboké, že není možná restaurace socialismu,“ řekl prezident. Socialismus podle něj vždy vyžaduje větší výdaje, než jsou příjmy, a tak v konečném důsledku vede ekonomiku do slepé uličky.

Vzápětí šéf státu dostal od dalšího novináře otázku či spíše pozvání k účasti na vypracování „morálního kodexu budovatele kapitalismu“, a to i vzhledem k tomu, že Rusku prý stále chybí státní idea. Putin ovšem dostal i osobnější otázku: zda se znovu ožení a s kým. „Sám je ženatý a mně to taky přeje,“ zažertoval rozvedený šéf státu na účet žurnalisty. Ale dodal, že jako „spořádaný člověk“ by se oženit měl.

přehrát

video

Studio 6 s Karlem Svobodou z Institutu mezinárodních studií **FSV UK**

V pořadí šlo o 14. „velkou“ tiskovou konferenci nynějšího ruského prezidenta. První z nich, v roce 2001, trvala půldruhé hodiny. Nejdelší se odehrála v roce 2008, kdy Putin setrval s žurnalisty čtyři hodiny a čtyřicet minut. Letos podle vládního listu Rossijskaja gazeta už jeden rekord padl: akreditovalo se 1702 novinářů, zatímco loni jich bylo 1640 a v roce 2001 asi pět stovek. Pořadatelé požádali žurnalisty, aby si s odhledem na práci kameramanů a fotografů nebrali příliš velké plakáty, kterými se snaží upoutat prezidentovu pozornost kvůli položení otázky.

„Myslím si, že otázky nejsou dopředu připravené. Bylo by kontraproduktivní, kdyby tam byly jen dotazy typu 'jak to děláte, že jste tak perfektní',“ uvedl Karel Svoboda z Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, ale podotkl, že jde o styl „ptejte se mě, na co chcete, já na co chci, odpovím“. Putin podle něj ukazuje, že se zajímá o problémy země, což podporuje jeho PR.

Putin je u kormidla moci od počátku tisíciletí. V době, kdy se kvůli ústavním omezením přesunul z čela státu do čela vlády, nepořádal setkání s novináři, na rozdíl od podobně vyčerpávajících besed s občany v přímém televizním přenosu.

Odkaz

Putin se stal počtvrté ruským prezidentem. Na premiéra navrhl znovu Medvěděva

URL| <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2685215-putin-bude-tradicne-odpovidat-na-dotazy-novinaru-letos-se-jich-akreditoval-rekordni>

Stejná zpráva vyšla také v dalších 2 titulech:

[ceskatelevize.cz](https://www.ceskatelevize.cz), [ceskatelevize.cz](https://www.ceskatelevize.cz)

Rusnok: Možná jsme na začátku nové etapy, rozhodování bude obtížnější

20.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha, Hdp ČR

Tagy: ČNB, sazby, měnová politika, Rusnok, koruna, inflace, ČR, Brexit, HDP ČR

Bankovní rada České národní banka si dala v závěru roku pauzu a sazby dle očekávání nezvýšila. Pro ponechání sazeb na stávající úrovni hlasovalo pět ze sedmi bankéřů. Debata dnes byla poměrně dlouhá a nebyla tak jednoznačná, jak se čekalo, uvedl guvernér ČNB Jiří Rusnok. "Jsme možná na začátku nové etapy, kdy bude rozhodování o dalších krocích obtížnější. Zatím jsme měli jistý komfort, věděli jsme, že ekonomika potřebuje větší sazby," dodal.

Rusnok na tiskové konferenci upřesnil, že debata se vedla o tom, jestli si rada může s klidným svědomím dát se zvyšováním sazeb určitou pauzu. "Argumenty z reálné ekonomiky spíš hovoří pro to, počkat. Je to ve směru, který jsme očekávali a který vítáme," dodal.

Rozhodnutí bankovní rady se opírá o stávající makroekonomickou prognózu a o vyhodnocení informací získaných od jejího zpracování. Podle prognózy se inflace na začátku příštího roku zvýší. V dalším období se však inflační tlaky zmírní, a to v návaznosti na obnovené posilování kurzu a postupné zvolňování dynamiky mezd.

Na horizontu měnové politiky, tedy na přelomu let 2019 a 2020, se inflace shora přiblíží k dvouprocentnímu cíli ČNB. S touto prognózou je konzistentní přibližná stabilita úrokových sazeb v příštím roce a poté jejich pokračující zvyšování směrem k dlouhodobě neutrální úrovni. Bankovní rada na svém dnešním jednání vyhodnotila rizika prognózy inflace na horizontu měnové politiky jako zhruba vyrovnaná.

Kurz koruny vůči euru byl v průběhu 4. čtvrtletí oproti prognóze slabší o necelé procento. Kurz v listopadu krátkodobě oslabil až k 26 korunám za euro, poté zkorigoval lehce pod tuto hladinu. Přetrvává přitom riziko déletrvajících negativního sentimentu vůči rozvíjejícím se trhům, které by mohlo vést ke slabšímu kurzu koruny oproti prognóze i na začátku roku 2019.

Bankovní rada vyhodnotila rizika stávající prognózy inflace na horizontu měnové politiky jako zhruba vyrovnaná. Protiinflačními riziky jsou nižší pozorovaná inflace a aktuální výhled zahraničního vývoje včetně výrazného poklesu cen ropy. Proinflačním rizikem je naopak aktuální i budoucí vývoj kurzu koruny. Nadále přetrvává nejistota plynoucí z nárůstu protekcionistických opatření ve světovém obchodě a ze způsobu odchodu Spojeného království z Evropské unie.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL <https://roklent24.cz/a/Sf47w/rusnok-mozna-jsme-na-zacatku-nove-etapy-rozhodovani-bude-obtiznejsi>

Letos pětkrát a dost. ČNB v novém složení sazby nezvýší

20.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, USDCZK, EURUSD, Fed, ČNB

Týden centrálních bank dnes zažije své finále. Už včera večer rozhodl o zvýšení sazeb americký Fed. O něco později ponechala sazby beze změny japonská centrální banka, a to na minus 0,1 procenta. Změna se dnes nečeká ani v Británii a ani na domácí scéně.

Éra zpříšňování měnové politiky se v USA chýlí ke konci. Fed letos počtvrté zvýšil sazby a zároveň naznačil, že v příštím roce s tempem navyšování zpomalí. Základní sazba se zvýšila o čtvrt procentního bodu do pásma 2,25 až 2,50 procenta.

V příštím roce Fed počítá s dvojnásobným zvýšením sazeb, ještě v září to mělo být trojnásobné. Rovnovážná úroková míra je nyní dle Fedu na úrovni 2,8 procenta.

Fed snížil předpověď růstu americké ekonomiky v roce 2019 na 2,3 procenta, v září přitom počítal s růstem o 2,5 procenta. A čeká další pokles i v budoucnu. V roce 2020 se tempo ekonomiky má dále snížit na dvě procenta. Předpovědi jsou hluboko pod prognózou Trumpovy administrativy. Ten trvá na tom, že díky "jeho" daňovým škrtnutím bude růst HDP v příštích letech činit tři procenta.

Ve 13:00 zveřejní rozhodnutí o sazbách Bank of England. Změna se nečeká, hlavní sazba by měla zůstat na 0,75 procenta. "Vzhledem k současné nejistotě ohledně brexitu se zdá vyloučené, že by Bank of England dnes zvyšovala sazby. Banka dala jasně najevo svou opatrnost, když v poslední době vytvořila několik stresových scénářů krizového vývoje brexitu. Další směřování měnové politiky ve Velké Británii bude záležet na tom, jakým způsobem ostrovní království opustí EU," uvedl Viktor Zeisel z Komerční banky.

Dolar po rozhodnutí Fedu o sazbách začal posilovat pod 1,1400 EURUSD. Dnes zatím oslabuje, aktuálně se v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1420 EURUSD. Dolarový index se nachází na hodnotě 96,69 bodu. Během dne by se kurz EURUSD měl pohybovat v rozmezí od 1,1356 do 1,1463 EURUSD.*

Bankovní rada ČNB bude dnes poprvé v novém složení jednat o sazbách. A bude to premiéra pro dva nové členy Tomáše Holuba a Aleše Michla. Před Vánoci by zvýšení sazeb bylo překvapením. Bude se čekat, co během tiskové konference naznačí guvernér ČNB Jiří Rusnok.

ČNB letos zvýšila sazby celkem pětkrát, v listopadu to bylo počtvrté v řadě. Základní úroková sazba, od níž se odvíjí úročení komerčních úvěrů, stoupla o 25 bazických bodů na 1,75 procenta.

Česká měna včera posilovala a přiblížila se k úrovni 25,70 EURCZK, později ale o své zisky přišla. Podobný vývoj byl i proti dolaru, koruna se dostala pod 22,55 USDCZK, ale středu končila na 22,60 USDCZK.

Dnes ráno se koruna v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,76 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,70 až 25,82 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,48 až 22,71 USDCZK.*

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společnosti Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/SNrRU/letos-petkrat-a-dost-cnb-v-novem-slozeni-sazby-nezvysi>

Spoluzakladatel fintechu InspiPay: Placení bude jednou zážitek

20.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: InspiPay, e-commerce, platební karty, FinTech, Technologie, Banky, Kryptoměna, firmy, ČR

InspiPay chce smazat rozdíl mezi e-shopem a platební bránou a integrovat vše do jednoho systému. Serveru Roklen24 to v rozhovoru řekl spoluzakladatel InspiPay Jiří Moos. Obchodníci se podle něj v budoucnu budou soustředit na další využití dat o transakcích, zejména pro marketingové účely. Můžeme tak být svědky velmi personalizovaných zážitků, například v restauracích nebo nákupních centrech.

Jaká je historie InspiPay? Kdo s nápadem přišel?

V rámci naší mateřské společnosti Inspirum Technologies stavíme pro firmy e-shopy na míru. Firmy prodávající na internetu téměř vždy potřebují online platební bránu a ptají se nás: Který poskytovatel je pro mě nejlepší? Kolik je obvyklý poplatek pro můj trh a obrát? Neplatím teď u mé banky zbytečně moc?

Na jejich dotazy ohledně poplatků a technologií jsme ještě před dvěma lety neuměli dobře odpovědět. Tou dobou jsme se bavili s Williamem Jalloulem, který řešil podobný problém, měl zkušenosti s bankami a hledal technologického partnera. Rozhodli jsme se proto společně zafinancovat start a rozšířit působnost také na fyzické platební terminály.

Čím se zabývá společnost Inspirum?

Inspirum je technologická firma se specializací na e-commerce. Buduje vlastní platformu InspiShop, na které staví e-shopy na míru pro firmy prodávající na internetu. Jako jediná v ČR poskytuje komplexní technologii pro rychlý a udržitelný růst v rámci online prodeje. Zákazníci e-shopů na platformě vytvoří ročně objednávky za čtvrt miliardy korun.

Výhodou této synergie je fakt, že všichni klienti mají díky InspiPay samotné napojení na platební brány v rámci e-shopů zdarma.

Jak velký je nyní tým InspiPay?

InspiPay tým má nyní šest členů, využívá také část z patnáctičlenného týmu Inspirum.

Co máte na starost Vy?

Starám se o technologie, automatizaci procesů a přispívám k celkové strategii.

Můžete popsat produkt InspiPay?

Typicky se na nás dnes obrátí firma, která řeší poplatek za fyzický terminál, ať už v rámci rozšiřování prodejního místa, nebo chce jenom ušetřit peníze. Na základě jednoduchého dotazníku provedeme nezávislý audit aktuálního stavu poplatků, poptáme několik subjektů a předložíme nabídku.

Důležitý je právě ten nezávislý audit. Existuje konkurence, která porovnává poplatky pouze u jednoho poskytovatele. My jsme schopní porovnat možnosti napříč celým trhem a doporučit tak skutečně nejvýhodnější podmínky.

Jak postupujete při jednání s potenciálním klientem? Co všechno od něj potřebujete?

U menších klientů většinou stačí vyplnit dotazník, u větších firem podepisujeme NDA (smlouvu o mlčenlivosti) a často se i osobně scházíme.

Pro vytvoření nabídky pro standardní českou firmu potřebujeme IČ firmy, měsíční obrat na kartách a výši průměrné objednávky. Pokud firma prodává zboží, které může během posuzování riskem banky zvednout červený praporek, měli bychom o tom ideálně také vědět dopředu.

Co je pro Vás při jednání s klientem nejsložitější?

Někdy se nám stává, že firma vezme naši nabídku do své stávající banky, kde si nechá na jejím základě snížit poplatky. Poskytovatele nemění, tím pádem nedostáváme žádné provize. To je ale logické riziko, které nás motivuje vylepšovat naše služby.

I když šetříme klientům v průměru 28 procent z poplatku za každou transakci, je to někdy pro majitele českých firem malá motivace něco zásadně měnit. Proto se snažíme proces přechodu k jinému poskytovateli co nejvíce zrychlit a zjednodušit.

Můžete našim čtenářům přiblížit, co všechno umí platební terminály? Na co všechno se dají využít?

Dá se očekávat, že terminály budou stále chytřejší, jak to dokazuje například novinka AXIUM D7 od firmy Ingenico. Jedná se vlastně o chytrý tablet, na kterém běží Android a speciální systém Telium TETRA. Toto řešení umožňuje vývojářům stavět personalizované aplikace přímo na platebním terminálu.

Tento přístup rozšíří marketingové využití terminálů, které ale existuje již dnes. Obchodníci mohou využívat základní data o platebních kartách (např. země vydání) v rámci portálů většiny acquirerů.

Můžete jmenovat hlavní klienty? Čím se liší?

Bránu jsme zajišťovali například pro Český červený kříž, projekty Vysoké školy ekonomické a pro pořadatele mezinárodních kongresů Luxatia. Platební terminály jsou v pekárnách Markol nebo ve Volcano complex.

Klienti se liší zejména v průměrných transakcích, kdy pekárna nebo pizzerie operuje s průměrnými transakcemi v desítkách, maximálně nižších stovkách korun. Na druhou stranu vstupenky na kongres placené online stojí tisíce euro.

Jaké je podle Vás v budoucnu využití platebních karet?

Do budoucna nebudete potřebovat kartičku na MHD nebo permanentku na fotbal, bude vám stačit platební karta. V současné době jednáme s fotbalovými kluby o využití platebních karet jako identifikátorů. Současně budou fungovat jako karta s nahraným peněžním kreditem.

Fanoušek klubu tak bude moci platit v restauraci před kamarády kartou s logem svého týmu. Ostatně kupón na MHD v Praze si již teď můžete jednoduše nahrát do vaší platební karty.

Nejdůležitější na kartě je čip, který se dá zabudovat víceméně kamkoliv, třeba do nálepky na telefon nebo do kůže člověka. Pro platbu kartou do budoucna nebudete potřebovat peněženku.

V čem se karty liší? Jaký je rozdíl mezi regulovanou a neregulovanou kartou?

Platební karty mají mnoho rozlišení, základní je rozdělení na debetní a kreditní.

Zmíněné regulované karty jsou spotřebitelské debetní a kreditní karty vydané v evropském hospodářském prostoru značkami VISA, VISA Electron, V Pay, MasterCard a Maestro. Na tyto karty se vztahuje nařízení EU, které stanovuje maximální výši mezibankovního poplatku a také poplatku karetní společnosti.

Na ostatní karty se toto nařízení nevztahuje, proto se jim říká neregulované a celkový poplatek je u nich vyšší.

I proto má smysl analyzovat informace o kartách, kterými u mě jako u obchodníka zákazníci platí, a podle toho upravit strukturu poplatků. Jinou strukturu má obchodník na Václavském náměstí a jinou obchodník na místě bez turistů.

A platební brány?

Pokud neřešíme poplatky, tak brány se liší jak designem pro zákazníka e-shopu, tak funkcemi pro obchodníky. Nejmodernější brány jsou perfektně připravené pro mobilní platby včetně automatického pohybu kurzoru v rámci formuláře, vyplnění vám pak zabere pár vteřin.

Obchodníci zase mohou benefitovat z rekurentních plateb, případně z bankovních tlačítek. Řada bran umožňuje také částečnou personalizaci například pomocí loga firmy obchodníka. Liší se také přívětivost rozhraní pro zobrazení realizovaných plateb.

Je něco speciálního tady v Česku?

Česko je zemí bezkontaktních plateb, 91 procent plateb kartou je bezkontaktních. V tom jsme dokonce druzí na světě, hned po Austrálii. Nicméně poměr plateb kartou oproti hotovosti tak skvělý není, pouze zhruba jedna třetina plateb je provedena kartou, čímž zaostáváme za západní Evropou (tam je cca 60 procent plateb kartou).

Co všechno nás čeká v době „cashless“?

Čeká nás svět čipů a kryptoměn. Půjde o to, kdo bude peníze ovládat, proto je tak populární myšlenka decentralizace měny.

Nicméně s vyšším poměrem plateb kartou se obchodníci soustředí na další využití dat o transakcích, zejména pro marketingové účely. Můžeme tak být svědky velmi personalizovaných zážitků například v restauracích nebo nákupních centrech.

Jaké jsou Vaše plány v nadcházejícím roce?

Chceme, dosáhnout dvou miliard korun v transakcích u obchodníků přes naše smlouvy, což je náš klíčový indikátor. Chceme také rozšířit síť distribučních partnerů, hodně zajímavé jsou pro nás finančně poradenské struktury, kteří znají své zákazníky a obchodně umí pracovat s finančními produkty.

Moje role bude opět zejména systémová, to znamená zrychlovat a zjednodušovat proces acquiringu, automatizovat práci v interních systémech a také lépe integrovat InspiPay do procesů e-shopů na míru v rámci Inspirum Technologies.

Dále máme rozpracovaný koncept showroomu, kde si zákazník bude moci prohlédnout moderní terminály a vyzkoušet online platební brány. Už teď máme v našich kancelářích v Holešovicích k dispozici testovací terminály.

Můžete načrtnout dlouhodobé cíle InspiPay?

Po stránce technologické i po stránce zákaznického přístupu má oblast acquiringu obrovské nedostatky. Chceme proto vybudovat platformu, která poskytne perfektní službu obchodníkům v rámci akceptace platebních karet.

Jak roste e-commerce trh, chceme smazat rozdíl mezi e-shopem a platební bránou a integrovat vše do jednoho systému. Za jeden poplatek budete mít e-shop i bránu, což je pro obchodníka ten nejflexibilnější přístup.

Již teď máme několik mezinárodních acquirerů a co se týče potenciálních klientů, zajímá nás celá Evropa.

Jaké jsou Vaše hospodářské výsledky? Můžete uvést tržby a zisk za rok 2017?

Máme tržby v nižších jednotkách milionů korun, rok 2018 bude pro InspiPay ziskový stejně jako 2017.

Pomohl by Vám v podnikání větší investor?

Určitě by nám pomohl investor, který sdílí náš přístup k byznysu a nepřináší pouze peníze.

Během našeho rozhovoru jste říkal, že chodíte rádi do restaurací, kde jsou vaše terminály. Jaký je to pocit?

Užijete si pak jídlo, nebo myslíte zase na byznys?

Možná to bude vypadat zvláště, ale opravdu to má velký vliv na celkový zážitek z jídla. Je to možná podobný princip, jako kdybyste zainvestoval do řetězce restaurací na vašem Fundliftu. Máte najednou k té firmě vztah a navíc z každého jídla něco máte, byť malé procento. Takže je to ideální spojení příjemného s užitečným :)

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/Sx6WH/spoluzakladatel-fintechu-inspipay-placeni-bude-jednou-zazitek>

Jak to vidí - rektor Tomáš Zima

20.12.2018 ČRo Dvojka str. 01 08:30 Jak to vidí

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Dobrý den přeje Zita Senková, vítějte u poslechu pořadu Jak to vidí. Hostem dnešního pořadu je profesor Tomáš Zima, rektor Univerzity Karlovy. Dobrý den, vítějte.

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Dobré ráno vám i posluchačům.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Hovořit chceme mimo jiné o vztahu mezi vývojem univerzitního prostředí a dějinami československého státu i o významu symbolů. Inspirativní poslech. Každý desátý Čech balancuje na hraně závislosti na alkoholu. Kolem 600 tisíc lidí pije denně a asi sto tisíc si od rána nalije sklenku více než pětkrát. To ukazuje nejnovější výroční zpráva Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti. Jeho koordinátorka Jarmila Vedralová chystá několik opatření, která by měla spotřebu alkoholu snížit, například plánuje zvýšit daň zejména u tvrdého alkoholu. U piva chce vláda naopak snížit daň z přidané hodnoty. Co vy jako lékaři, pane profesore, vůbec říkáte tomu, jak je u nás alkohol levný a dostupný?

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Tak samozřejmě bavit se o alkoholu týden před Vánoci a teď to budu počítat, asi deset dní do Silvestra, je velmi složité, protože zrovna to období vánoční a vstup do nového roku je právě spojen s oslavami a řada lidí si tu oslavu má spojenou někdy jenom s přípitkem a někdy bohužel i s větším množstvím konzumovaného alkoholu, takže to, co je třeba říci, že Česká republika bohužel patří mezi přední země na světě v množství konzumovaného alkoholu. A to i ve srovnání s takovými zeměmi, jako je Francie, Itálie, kdy máme tyto země spojené s pitím vína, ale tam to pití vína a spotřeba alkoholu v těchto zemích je zhruba o 30 až 40 procent nižší než v České republice. Česká republika je velmi tolerantní ke konzumaci alkoholu, zákony, které zde platí, se flagrantně porušují a to zejména u pití mladistvých, kde bohužel zase jsme mezi předními zeměmi, můžete se jít podívat do většiny různých barů a podniků v Praze, kdy policisté tak jako lehce chodí okolo, včetně městské, a naleznete tam mládež ve věku 13, 16 let, Praha je destinace, kam jezdí teenageři se opíjet a jsou tady jasné postihy. Pokuta a zavření podniku. A toto když udělá se párkrát preventivně, tak aspoň odložíme jaksí tu konzumaci do vyšších, jaksí do vyššího věku a nebo tomu účinně bránit, takže důsledné dodržování zákonů, do kterého se evidentně policii České republiky, ale i městské policii nechce a nechci předjímat, jestli jsou tam nějaké, jak bych řekl, nadstandardní vazby mezi některými lidmi.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Ale policie nemůže ovlivnit ten samotný vztah přece, ta může kontrolovat, ale...

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Podívejte se, jestliže půjdete do nějakého podniku, kde sedmdesát procent osazenstva jsou lidé pod 18 let, tak ten podnik zkrachuje, že jo. Je to o dostupnosti, vždycky je to o dostupnosti. A toleranci.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

A co ten vztah, pane profesore?

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Pak je ta otázka ta cena, v České republice, a tomu se usmívá řada lidí, je alkoholický nápoj levnější v řadě případech než třeba minerální voda v restauracích. Já vím, že jsme země piva a já piji pivo, dám si rád sklenku vína, občas samozřejmě i nějaký přípitek tvrdým alkoholem, ale je to otázka toho množství. A v České republice alkohol je velmi dostupný, levný, proto sem také řada zahraničních turistů jezdí, zejména z té mladší generace a ta opatření, která ten svět má jsou jednoduchá. Cenová regulace, ta funguje u řady komodit a funguje u alkoholu, pak samozřejmě i převod částí těch prostředků na léčbu těch zdravotních důsledků a je třeba říci, že konzumace alkoholu má významné socioekonomické dopady, je to otázka vyšší nemocnosti, pak narušení prostě chodu rodin a úrazovost. Je třeba říci, že každé čtvrté úmrtí člověka do třiceti let je v zemích Evropské unie spojeno s konzumací alkoholu a to buď samozřejmě nějaký úraz, neštěstí, ale také i chorob.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Co se právě těch nákladů týče a dopadů vůbec vysoké konzumace alkoholu v Česku, tak podle studie pro úřad vlády vyjdou zdravotní náklady, předčasná úmrtí, kriminalita, ztráta produktivity, dopravní nehody a další důsledky konzumace různě upraveného etanolu v Česku na padesát devět miliard korun.

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Tak já jsem to nepočítal, ale ty částky jsou určitě a Evropská unie je také vyčísluje v řádech jaksi miliard, nebo stovek miliard euro a jestli počítat neschopnost, náklady, které jsou s tím spojené a ta částka je adekvátní. Když se podíváte, kolik se třeba dává do školství nebo do zdravotnictví obecně, tak jestliže v tom systému zdravotního pojištění, já teď nevím, možná dvě stě miliard plus minus, tak víte, 60 miliard jenom je spojeno, a to nemluvíme o zdravotním pojištění, z té částky, jenom ta proporce, třetina z toho, co se vydává ve zdravotním pojištění na zdravotnictví, jsou věci spojené s negativními věcmi, spojené s alkoholem, úrazy, pracovní neschopnost a dopady, které neměříme. Rozpad rodin, domácí násilí a další.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Kde se ale, ráda bych znala váš názor, pane profesore, bere ten pozitivní vztah. Protože to, že je něco levné a dostupné, ještě neznamená, že to všichni budeme konzumovat.

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Počkejte, pozitivní vztah se bere v tom, že v Čechách je normální pít, v Čechách je absolutně normální se opít a v Čechách je enormní reklama spojovaná v řadě případů i se sportem. Sportovci pijí pivo. Dobrého výsledku dostane, po staletí, já nechci jmenovat konkrétní jaksi producenty alkoholických nápojů, kteří toto dělají, za další výrobce alkoholu dělají ty nízkoalkoholické nápoje, které jaksi vlastně navazují a lákají tu mládež k tomu alkoholu a je tady, jak říkám, velmi vysoká tolerance, zejména jak ve společnosti, tak u mládeže a v zahraničí aby se mládež napila, je nemožné a když - a některé restaurace nenalévají mládeži nebo neumožní třeba večer, aby tam byla mládež pod určitý věk, pokud se tam nalévá alkohol a je to Anglie, jsou to Spojené státy, takže bych řekl kolébky demokracie a naše vzory pro demokracii.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Pojďme k dalšímu tématu, co říkáte návrhům vlády, co se týče bezplatného stravování předškoláků a školáků?

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Já s tím mám určitý vnitřní problém. Na jedné straně jsem plně proto, aby děti měly kvalitní stravu v poledne, protože je to důležité pro rozvoj toho dítěte a stát by měl podpořit jaksi sociálně slabé rodiny, matky samoživitelky a prostě ty potřebné a tam by ta dotace na to jídlo měla jít a nejspíše asi cíleně do té školy nebo do té školní jídelny. Ale plošná dotace, že každé dítě bude jaksi mít zadarmo oběd, mě vede k tomu, že řada lidí jaksi je soběstačných, aby ten oběd dítěti zaplatilo, takže to považuji za nevhodné a trošku se cítím jako, tak moje děti jsou už odrostlé, ale že by třeba mě nebo řadě kolegům stát platil dítěti na jídlo, když jsem schopen tomu dítěti ten oběd zaplatit. Takže jsem proto, aby tady ta regulace byla pro ty sociálně potřebné, na základě třeba nějakého jednoduchého jaksi výkazu, prostě někdo bere sociální dávky, tak se tam přidá, ano, kdo má sociální dávku, jeho dítě dostane, nebo mu stát bude prostřednictvím školy a zdůrazňuji školy, protože řada lidí by mohla s tou dávkou jaksi naložit ne pro ten oběd, ale by to dítě dostalo, takže určitě ne plošně, plošná opatření v této oblasti nejsou úplně dobrá, ale cílená podpora, aby všechny děti školou povinné jaksi měly, mohly dostupný oběd, je určitě správná věc, ale nikdy plošně.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Co se týče školství, tak letos padlo několik různých návrhů, nápadů, jako třeba, hovořili jsme o nich i v pořadu Jak to vidí - povinná školní docházka do osmnácti let, zavedení nepodkročitelného minima bodů pro přijetí na střední školu s maturitou, obědy zdarma, to jsme právě probrali, nebo více peněz pro učitele. Čecho chceme vlastně, pane profesore, těmi změnami docílit, dosáhnout - anebo co bychom měli chtít?

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Tak měli bysme chtít, aby vzdělání pro širokou veřejnost bylo dostupné. To je první věc - udržet ten trend, který zde je, aby to vzdělání bylo kvalitní a aby bylo určitým způsobem diverzifikované. A to samozřejmě má různá úskalí, o kterých zde padlo. Řada lidí má představu, že všechny děti ze základní školy musí jaksi vstoupit do, na gymnázia, střední školy s maturitou. Já říkám, že šikovný řemeslník je někdy cennější než jaksi průměrný či podprůměrný maturant. Takže - a ta diverzifikace je prostě vždycky v té společnosti dána a měla by být dělána na základě jednotlivých kritérií a pokud hovoříme o nějakých nepodkročitelných minimech, tak musí platit nikoliv

regionálně, ale musí platit celostátně, jinak by tam mohlo být takovéto cestování, někde ten (nesrozumitelné) je trochu nižší, ale musí být na to politici připraveni, aby to bylo efektivní, že řada těch tříd či škol se prostě zavře, jsme v populační depresi a ne všichni prostě mají tu schopnost třeba studovat gymnázium. Takže to je jedno opatření, které jistě je potřebné, aby se implementovalo, i s těmi negativními důsledky. A já říkám: dejme šanci všem, ať je to bezplatné, ať je to přístupné, ale musí tam být selekce na základě dovedností a znalostí. A pokud jste zmiňovala o růstu platů pro učitele, ten trend je velmi pozitivní a potřebný a je v něm třeba pokračovat, protože jestliže potřebujete mít kvalitního učitele, tak on musí být samozřejmě i ekonomicky nezávislý a možná - a to je dáno samozřejmě i v tom finančním ohodnocení, a musí být také tou společností motivován. A bohužel v současné době se stává, že řada rodičů na ty učitele útočí, říká, že jsou těžké úkoly pro ty děti, že po nich chtějí nesmysly, řada rodičů bývá někdy i velmi agresivních a prostě tady ten učitel musí mít oporu jaksí ve státě, v kraji, ve městě a musí mít jaksí přirozený respekt a tam kde, s podporou samozřejmě i těch dalších jaksí nástrojů, které toto je, protože někdy to není jenom o penězích, ale je to i o tom jaksí vztahu (nesrozumitelné).

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Co vy očekáváte ve školství konkrétně v roce 2019?

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Tak já očekávám, že některé ty kroky se zavedou, uvidíme, jak s těmi středními školami, vím, že by měla být se zavést rychleji ta povinná maturita z matematiky, což je klíč jaksí k rozvoji technických a průmyslových oborů a je to obor, který v uvozovkách nejde okecat, protože ta rovnice prostě platí a musíte ji znát a umět. A je to trénink logiky. Očekávám samozřejmě debaty o financování školství, o tom, že ty prostředky by měly jít právě do těch kvalitních škol a ten nárůst rozpočtu je také predikován jak do regionálního, tak do vysokého školství, kde stále, i když teď říkám poslední dva roky a i tedy pro rok 2019, když jsou ty prostředky navýšené, tak pořád samozřejmě zaostáváme, díky mnoha mnohaletému nedostatku těch prostředků nebo z minulosti.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Etická komise filozofické fakulty Univerzity Karlovy nevyloučila možnost, že se bývalý prorektor Martin Kovář dopustil plagiátorství ve svých pracích, po prostudování materiálu členové komise řekli, že existuje důvodné podezření, že tak učinil. Martin Kovář, který patnáct let vedl Ústav světových dějin na filozofické fakultě, obvinění odmítá, sám rezignoval na svou funkci ve vedení školy. A ke konci roku odejde i z filozofické fakulty. Celý případ je v řešení, nevím, jestli nyní můžete říct k případu svůj komentář.

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Já k tomu řeknu svůj komentář, který jsem řekl dá se říci neprodleně, když jsem byl dotázán médiem, za prvé je třeba říci, že pokud jsou vznesena obvinění a mně se líbí, jak někteří novináři a někteří kolegové umí dělat zkratkovitá rozhodnutí a říkat prostě padlo podezření a podezření musí být prošetřeno. Jestliže má být prošetřeno, já nevím, jak dlouho kolegové ty materiály studovali nebo připravovali, neumím to posoudit, na druhé straně kolega Kovář vystoupil i na akademickém senátu Univerzity Karlovy, kde třeba uvedl některé rozporů, které jsou v tom materiálu předložený těmi kolegy. A on k tomu měl svůj komentář. Takže je zde nějaký dokument, ke kterému ve slušné společnosti se musí vyjádřit jaksí ta protistrana, která k tomu už může rozporovat, nebo má na to, nebo musí mít na to právo. V civilizované společnosti, takže nečijme jaksí závěry dopředu, etická komise Univerzity Karlovy se sešla, projednala k tomu nějaký další postup, bude oslovovat nějaké experty, dá prostor k vyjádření panu profesoru Kovářovi. Ale jenom chci říci, na civilizovaných univerzitách, jako je třeba Heidelberg, (nesrozumitelné) a další, se takovýto delikt vyšetřuje měsíce, ale i rok a půl, takže já jsem jaksí, sleduji se zájmem, jak někdo je schopen a mně řekli, že na plagiát stačí umět číst, já číst umím, naučil jsem se to před mnoha a mnoha lety, tak to je velmi takový zkratkovitý přístup, nechci to přirovnávat jaksí k honům na čarodějnice, prostě takovému, že se vynese rozsudek, takový ten model některých asijských zemí, prostě je vzneseno obvinění, pak se vynese rozsudek a nejlépe okamžitě se vykoná poprava. Takže to je jedna věc, druhá věc samozřejmě žijeme v takovém světě, že média se mě dotazovala čtyř hodiny po oznámení daného, nebo už jsem obdržel ten podnět, jestli už jsem dotyčného vyhodil nebo co s tím budu dělat, takže svět je někdy trochu zvrácen, já jsem rád, že to vyšetří příslušné komise, které to mají a ty musí vynést nějaký verdikt a musí to kvalifikovaně bez emocí posoudit. Někdo to srovnával s tím, že jako je něco jiného pro studenty a něco jiného je to prorektora. Ten případ, kdy jsem odňal titul jednomu z našich studentů, tak ty první podněty přišly v únoru a rozhodnutí padlo v listopadu.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Myslíte ty dva magisterské diplomy studentovi husitské teologické fakulty.

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Přesně tak, tak jenom si spočítejte - únor až listopad. Tady ten podnět přišel někdy začátkem prosince a tady už se chystají rozsudky jako dopředu a taky se mi někdy líbí, že to vždycky všichni říkají, že jde o tu pravdu a že to není osobní a bez emocí. Tomu já nikdy nevěřím.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Bylo co se týče odebrání titulu, mimochodem poprvé v historii odebrala univerzita Karlova titul, signál pro ty, kteří by chtěli podvádět.

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Ale podvádět se nemá a teď je otázka také, co se kvalifikuje také jako podvádění, to je samozřejmě široký pojem, který musí být právnicky posouzen, ale jak říkám, nemá se lhát, bohužel někteří novináři lžou, a říkám to, a můžu říci konkrétně, a je třeba to bez emocí posoudit a jak jsem řekl: Padni, komu padni. A jenom uvádím, v tomto případě, který byl evidentní, tak to ten vlastní proces trval devět měsíců. Devět měsíců. Tady někdo to chce za ani ne měsíc rozhodovat.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Počkáme, jak dopadne vyjádření, etická komise se sejde počátkem ledna. Na Univerzitě Karlově jsou k vidění její insignie, jaký je zájem o tyto vzácné umělecké historické památky, ta výstava přibližuje jak starší dějiny univerzity, tak i třeba nové fakulty, některé univerzitní obory po roce 1918.

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Tak v pondělí jsme otevřeli výstavu insignií Univerzity Karlovy v císařském sále Karolina, ta výstava je otevřená do konce ledna příštího roku. Je to vlastně poslední projekt Univerzity Karlovy v roce, kterému jsme dali takový název Univerzita republice - republika univerzitě, neb jsme slavili sto let vzniku Československa, ale také 670 let založení Univerzity Karlovy. Návštěvník se může zde seznámit s insigniemi univerzity, které jsou jaksí zde vystaveny v celém spektru, protože při promociích jsou viděny jenom dvě insignie a to příslušné fakulty a rektorské žezlo. Jsou zde k vidění jaksí symboly úřadu, to znamená rektorský řetěz, řetězy prorektorů, děkanů. To, co je zde bych řekl unikátní a jaksí možná dnes, protože to je poslední možnost to vidět, je vitrína, které jsou založeny, bych řekl, to nejcennější, co univerzita má a ještě dnešní den, jsou tam originály. Jsou tam dvě listiny, které univerzita získala v červnu letošního roku, to znamená souhlas se založením univerzity z roku 1347 papeže Klimenta VII., s jeho notářským opisem, zároveň je zde staré pečetidlo z poloviny čtrnáctého století. Tyto dokumenty jsou v majetku Univerzity Karlovy a ty listiny byly poprvé jaksí ukázány veřejnosti právě na této výstavě a do dnešního večera jsou zde originály. To, co je ještě, bych řekl, možná unikátnější, je zakladací listina Karla IV. ze sedmého dubna 1348, kdy originál této listiny je v majetku pražského arcibiskupství a my jsme požádali pana kardinála Duku, který nám pro tyto první tři dny zapůjčil originál a když jsme se pátrali, tak není známo, kdy naposledy byl tento originál veřejnosti ukázán, takže je to možná před více než sto lety. Takže ještě dnes mají návštěvníci možnost vidět originál, ti ostatní od zítřka uvidí faksimilie těchto listin.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Ta výstava vlastně ukazuje ten vztah mezi vývojem univerzitního prostředí a dějinami našeho státu. Letos jsme si připomněli sto let založení Československa.

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Tak jsou zde právě ty insignie, ukazují vlastně, bych řekl, zručnost, jaksí řemeslníků, medailérů, zlatníků, jak tedy z konce 19. století, tak je zde vlastně poslední vyrobené žezlo **fakulty sociálních věd** i nové fakulty, nebo

jedné z nejmladších fakult univerzity. Ona už je také bych řekl v mladistvém věku. Které bylo vytvořeno mistrem Olivou a vlastně bylo představeno v loňském, v letošním roce, takže to je ukázka vlastně i toho vývoje, i toho umění a samozřejmě jsou zde popisy významů a symboliky, která je a třeba na té pečetí, té originální, je vlastně znak Univerzity Karlovy, který i absolventi mají vytlačen na svých diplomech. Kdy vlastně klečící Karel IV. dává pod ochranu Univerzitu Karlovu, patronu českého království, svatému Václavu, a je zde vlastně i popsáno vývoj těch dalších insignií, které jsou a co symbolizují.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Vy jste před pár dny otevřel i jinou výstavu, ve švýcarském Curychu, druhý život, příběhy lidí, jejichž novým domovem se po roce 1968 stalo Švýcarsko, tuším sedmnáct tisíc Čechů a Slováků získalo novou domovinu po roce 1968 v konfederaci.

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Ano, bylo to velmi milé setkání, které se vlastně uskutečnilo v rámci dne Univerzity Karlovy na curyšské univerzitě, curyšská univerzita je naším strategickým partnerem, kdy vlastně tam byla nejen ta výstava, ale univerzita odhalila pamětní desku, kterou připravili vlastně čeští emigranti, studenti, na curyšské univerzitě, když jsme tu desku odhalili a je vlastně vyjádřením díky těch studentů v univerzitě v Curychu, protože zhruba kolem roku 1968, 1969 sedm set studentů českých univerzit, zejména tedy Univerzity Karlovy, vlastně začlo studovat nebo pokračovat na univerzitě v Curychu, která je jaksi přijala do svého svazku a umožnila jim tam vystudovat a pak následovalo vlastně setkání a se zástupci jak tedy, účastnil se velvyslanec Švýcarské konfederace v Praze, který tam přijel, tak naše charge d affaires ve Švýcarské konfederaci, kdy jsme (nesrozumitelné) občanů v Curychu a byly tam právě zobrazeny ty příběhy ve vestibulu curyšské univerzity a ta výstava je putovní, vyšly k tomu i další materiály a ukazuje životy lidí před i po emigraci.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Jaký možná i konkrétní příběh vás zaujal, když jste se seznámil s těmi nejrůznějšími osudy, nebo to, co na vás nejvíce zapůsobilo?

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Já bych řekl, že mě zaujal příběh, který myslím není ani v těch jednom z těch příběhů zobrazen, ale setkal jsem se tam s paní Šárkovou, dcerou pana profesora Šárky, který byl přítelem Jana Opletala, který strávil část války v koncentračním táboře, který i se účastnil protestů studentů v roce 1948 a také promluvil na shromáždění v listopadu 1989. A to je to hezčí, paní profesorka, paní Šárková má rukopis od něj, který chystáme jako vydání v příštím roce sedmáctého listopadu, takže budou si moci naši obyvatelé přečíst, jak to viděl a jak to prožíval.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Tomáš Zima a jeho názory. Děkuji vám za ně. Naslyšenou.

Tomáš ZIMA, rektor Univerzity Karlovy

Na slyšenou a krásné vánoční svátky a vše dobré do nového roku.

Zita SENKOVÁ, moderátorka

Zita Senková se těší na slyšenou zítra. Mým hostem bude Tomáš Kraus. Dobrý den.

Nový mluvčí Thomayerovy nemocnice v Praze

21.12.2018 Zdravotnictví medicína str. 47 Personálie

Tiskovým mluvčím Thomayerovy nemocnice se 5. listopadu stal Mgr. et Bc. Petr Sulek, který dosud pracoval na Úřadu vlády ČR. Před tím řadu let působil na pozici vedoucího tiskového oddělení a zástupce tiskového mluvčího na Ministerstvu práce a sociálních věcí (MPSV).

Na MPSV působil Petr Sulek téměř 12 let a měl na starosti mediální komunikaci, ediční a publikační činnost, internetové stránky úřadu a celkové organizační zajištění chodu oddělení. Poslední tři roky také zastával pozici zástupce ředitele odboru komunikace a zároveň vedl tiskové oddělení na MPSV.

Je absolventem **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze a rovněž Vysoké školy Karlovy Vary. V tiskovém oddělení MPSV působil až do února 2018. Do října 2018 pracoval v odboru komunikace Úřadu vlády ČR.

Foto autor | Zdroj a foto: Thomayerova nemocnice v Praze

Rezignace amerického ministra obrany

21.12.2018 ČRo Plus str. 02 17:10 Den podle...

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Právě v reakci na Trumpovy plány se stažením amerických vojáků jak ze Sýrie, tak z Afghánistánu rezignoval americký ministr obrany James Mattis. V rezignačním dvoustránkovém dopise zdůraznil, že nemůže a nechce sloužit ve vládě, která nedbá svých spojeneckých závazků. Kryštof Kozák, vedoucí Katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, je teď naším hostem, dobrý den přejou.

Kryštof KOZÁK, vedoucí Katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Dobré odpoledne.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Co tahle rezignace ministra obrany znamená pro Trumpovu vládu? A hlavně co znamená pro Spojené státy?

Kryštof KOZÁK, vedoucí Katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Tak, myslím si, že v tomto jako adventním čase jako nerad bych působil příliš alarmistický, ale co jsem četl reakce od kolegů ve Spojených státech, tak to vůbec není dobrá zpráva, protože James Mattis, i když si o něm můžeme myslet svoje, tak přece jenom v tom Trumpově týmu jako sehrával dlouhodobě tu jako roli, jak bych to řekl, prostě rozumnějšího člověka. A v těch debatách v tom vnitřním kruhu, on byl součástí toho Trumpova vnitřního kruhu a často vlastně vystupoval proti těm jako nejhorším výstřelkům a jako nejbláznivějším nápadům Donalda Trumpa. A ta jeho rezignace bohužel znamená, že jako ten vnitřní kruh Donalda Trumpa, ti lidé, jako ti dva lidé, kterým Donald Trump ještě pořád v zahraničně-politických otázkách naslouchá, jsou bohužel jako John Bolton a bohužel Mike Pompeo, a to jsou, než bude jmenovaný nový ministr obrany, to znamená, že jako já z tohoto vývoje opravdu jako nemám příliš velkou radost.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Vy jste to sám řekl, Mike Pompeo, ten vyměnil dalšího tehdy blízkého spolupracovníka Donalda Trumpa Tillersona v dubnu 2018, jak tohle střídání stráží na ministerstvu zahraničí a taky na ministerstvu obrany ovlivní nebo může ovlivnit americkou zahraniční politiku?

Kryštof KOZÁK, vedoucí Katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Je to tak, že vlastně pokud se podíváme na všechny ty změny, které proběhly v Trumpově administrativě, tak postupně jsou nahrazováni jako lidé, kteří vlastně měli takové jako, nechci říkat úplně disidentské, ale jako, jako disentní názory vůči, vůči prezidentovi. A Rex Tillerson zejména a byl vyměněn. James Mattis, také se vyhrazoval vůči prezidentovi a byl vyměněn. To znamená, že jako ty důsledky pro zahraniční politiku jsou takové, že ono zase jako z mého pohledu bohužel ta zahraniční politika je teď v podstatě jako plně pod

kontrolou Donalda Trumpa a lidí, kteří mu v podstatě jako nepokrytě přikyvuají. A to není jako úplně dobrá situace. Je užitečné v tom Bílém domě, aby tam seděli lidé, kteří se nebojí zvednout ruku a říct, pardon, pane prezidente, ale opravdu si myslíte, že posílat jako americkou armádu jako na hranice s Mexikem je dobrý nápad? James Mattis to přesně udělal, že měl vlastně tu jako morální integritu a nebál se proti prezidentovi, pokud byl přesvědčen o tom, že prezident dělá chybu, a tato situace jako už bohužel tam bude nastávat mnohem méně často.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Na jedné straně Jiří Schneider říkal, že vlastně něco podobného, když se vrátíme zpátky ke stahování amerických vojáků ze Sýrie a Afghánistánu, udělal i Barack Obama, když stáhl vojáky z Iráku a že to je pragmatický postup amerických prezidentů. Na straně druhé ministr obrany James Mattis v tom rezignačním dopise varuje, že Spojené státy nedodrží své závazky vůči, vůči svým spojencům. Je to tak vážné, že Donald Trump a jeho politika prostě kašle na to, co bylo podepsáno a uzavřeno dřív, ať už se jedná o klimatickou dohodu z Paříže, anebo spojenecké závazky v Afghánistánu či Sýrii, je mu to jedno?

Kryštof KOZÁK, vedoucí Katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

No, já jsem jako v poslední době trochu Donalda Trumpa rehabilitoval. Jako on to nemyslí úplně špatně, jo, jako nicméně on není vzdělaný člověk. On nečetl jakoby knihy o holocaustu, on nechápe, jako spoustu věcí nero..., spouště věcem nerozumí, ale neznamená to, že on si přeje nějaké jakoby apokalypsu nebo úpadek Spojených států, nicméně jako ta je..., jako ta jeho představa opravdu bohužel je America first. On je ten typ člověka, který si přeje, opravdu jako na určité úrovni on je to, on je developer a bohužel to jeho jako developerské jakoby myšlení se přenáší i do jiných jako aspektů politiky. A je zajímavou otázkou, jestli vlastně profesionální developer je jakoby ideální zahraničně-politický státník. Já, já si myslím, že jako nakonec úplně ne. A přesto jako kdybych to měl jako vyjádřit nějakým způsobem jakoby repregnantně, pregnantně jednou, jednou větou, tak je potřeba s Donaldem jako v této situaci, která si myslím, že je velmi závažná, je potřeba nějakým způsobem pozitivně pracovat s Donaldem Trumpem a s tím, co on si opravdu přeje.

Petr ŠIMŮNEK, moderátor

Říká Kryštof Kozák, vedoucí Katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, a mluvili jsme o tom, co se bude dít teď po rezignaci ministra obrany Jima Mattise a jak se bude chovat Donald Trump. Děkujeme pěkně.

Kryštof KOZÁK, vedoucí Katedry severoamerických studií na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy

Díky moc za pozvání, hezký večer.

Colliers International v České republice posiluje oddělení průmyslových nemovitostí a Design & Build

21.12.2018 hypindex.cz str. 00

Společnost Colliers International v České republice oznamuje další dvě nové posily ve vedení oddělení průmyslových nemovitostí a obchodní linie Design & Build. Rozšíření týmů je součástí strategického plánu firmy Colliers pokračovat v růstu na českém trhu a upevnit svou pozici ve všech tuzemských nemovitostních segmentech.

Společnost Colliers International v České republice oznamuje další dvě nové posily ve vedení oddělení průmyslových nemovitostí a obchodní linie Design & Build. Rozšíření týmů je součástí strategického plánu firmy Colliers pokračovat v růstu na českém trhu a upevnit svou pozici ve všech tuzemských nemovitostních segmentech.

Prvním z nově příchozích je Miroslav Kotek, který zastává pozici ředitele v oddělení průmyslových nemovitostí. Se současnou rostoucí poptávkou po prostorách ze strany e-commerce, 3PL a výrobních společností, kdy se z České republiky stává důležitým regionálním centrem průmyslu, má tato divize klíčovou úlohu.

Během svého téměř dvacetiletého působení v oblasti průmyslových nemovitostí jak v České republice, tak na Slovensku, si Miroslav vytvořil silné obchodní vztahy s nejvýznamnějšími hráči na trhu, jako jsou CTP, Prologis, P3, VGP, Panattoni, ILD, Segro, Redstone a další. Miroslav dříve působil jako ředitel oddělení propagace podnikatelských nemovitostí agentury CzechInvest, později jako Associate Director průmyslové divize v Jones Lang LaSalle. Během svého dlouholetého působení v oblasti nemovitostí, uzavřel jako zástupce svých klientů celou řadu významných dohod a transakcí na celkové ploše přesahující 200 000 metrů čtverečních. Zastupoval společnosti jako MD Logistika, JUSDA, Damco, Foxconn, Flex, NIKA Logistics nebo Caterpillar.

Miroslav získal magisterský titul v oboru mezinárodních vztahů na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, bakalářský titul pak ze studií veřejné ekonomiky a správy na Univerzitě Pardubice.

Harry Bannatyne, regionální ředitel průmyslového oddělení a partner Colliers International v České republice, řekl: „Spolu s technologií a průzkumem trhu, které máme k dispozici, jsme skvělý tým a těšíme se, až našim klientům budeme společně pomáhat dosahovat jejich cílů.“

Manuel Pérez Cascajares do české kanceláře Colliers International nastoupil jako seniorní projektový manažer divize Design & Build. Ta byla založena za účelem úzké spolupráce s oddělením Workplace Solutions consultancy a Office Agency a nabízí klientům služby v oblasti plánování, designu a vybavování prostor.

Založení Design & Build reagovalo na zvýšený zájem pronajímatelů i nájemců nemovitostí o redesign jejich stávajícího zázemí. S využitím nejnovějších technologií a trendů svým klientům pomáhá zlepšovat produktivitu a míru udržení zaměstnanců, pro něž vytváří inspirující a motivující pracovní prostředí.

Manuel přichází do Colliers s více než 20 letou praxí z mezinárodních společností v České republice a Mexiku. Poslední čtyři roky strávil na pozici senior manažera oddělení Design & Build společnosti Tetris, v níž byl zodpovědný za koordinaci projekčních a realizačních týmů s klientem. Jeho hlavním úkolem bylo dohlížet na profesionální, včasnou a transparentní realizaci i dokončení projektů, včetně plnění všech technických předpisů a bezpečnostních standardů. Manuel zastřešil realizaci a kompletní vybavení více než 21 000 metrů čtverečních prostor v celkové hodnotě přesahující v obratu 22 000 000 EUR.

Dříve Manuel v České republice působil také na pozici výkonného ředitele společnosti Keraben group, architekta ve společnosti KRR Architektur a projektového manažera pro HIC & Services.

„Je mi potěšením přivítat takto zkušené profesionály, jako jsou Miroslav Kotek a Manuel Peréz Cascajares, v našem expandujícím českém týmu. Je zcela zásadní, abychom získali a udrželi ty nejlepší experty, se kterými můžeme úspěšně čelit výzvám, jež přináší měnící se poptávka a trendy na současném realitním trhu, stejně jako očekávání našich klientů,“ uvedl výkonný ředitel Colliers International pro Českou republiku Tewfik Sabongui.

„Expertní znalosti a zkušenosti, jež s sebou Miroslav Kotek a Manuel Pérez Cascajares do Colliers přinášejí, významně přispívají k našemu cíli: vytvořit nejlepší portfolio služeb v oblasti nemovitostí a investičního managementu ve všech sektorech. Navázání spolupráce s Miroslavem a Manuelem je dalším krokem tohoto pokračujícího procesu,“ doplnil Luke Dawson, regionální ředitel Colliers International a vedoucí kapitálových trhů pro oblast CEE.

Tisková zpráva Colliers International

URL| <https://www.hypindex.cz/tiskove-zpravy/colliers-international-v-ceske-republice-posiluje-oddeleni-prumyslovych-nemovitosti-a-design-build/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

21. prosince 2018

21.12.2018 systemylogistiky.cz str. 00

Společnost Colliers International v Česku získala dvě nové posily do vedení oddělení průmyslových nemovitostí a obchodní linie Design & Build. Rozšíření týmů je součástí strategického plánu firmy Colliers pokračovat v růstu na českém trhu a upevnit svou pozici ve všech tuzemských nemovitostních segmentech.

Prvním z nově příchozích je Miroslav Kotek (na horním snímku), který zastává pozici ředitele v oddělení průmyslových nemovitostí. Se současnou rostoucí poptávkou po prostorách ze strany e-commerce, 3PL a výrobních společností, kdy se z České republiky stává důležitým regionálním centrem průmyslu, má tato divize klíčovou úlohu.

Během svého téměř dvacetiletého působení v oblasti průmyslových nemovitostí jak v České republice, tak na Slovensku, si Miroslav vytvořil silné obchodní vztahy s nejvýznamnějšími hráči na trhu, jako jsou CTP, Prologis, P3, VGP, Panattoni, ILD, Segro, Redstone a další. Miroslav dříve působil jako ředitel oddělení propagace podnikatelských nemovitostí agentury CzechInvest, později jako associate director průmyslové divize v Jones Lang LaSalle. Během svého dlouholetého působení v oblasti nemovitostí, uzavřel jako zástupce svých klientů celou řadu významných dohod a transakcí na celkové ploše přesahující 200.000 metrů čtverečních. Zastupoval společnosti jako MD Logistika, JUSDA, Damco, Foxconn, Flex, NIKA Logistics nebo Caterpillar.

Miroslav získal magisterský titul v oboru mezinárodních vztahů na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, bakalářský titul pak ze studií veřejné ekonomiky a správy na Univerzitě Pardubice.

Harry Bannatyne, regionální ředitel průmyslového oddělení a partner Colliers International v České republice, řekl: „Spolu s technologií a průzkumem trhu, které máme k dispozici, jsme skvělý tým a těšíme se, až našim klientům budeme společně pomáhat dosahovat jejich cílů.“

Manuel Pérez Cascajares do české kanceláře Colliers International nastoupil jako seniorní projektový manažer divize Design & Build. Ta byla založena za účelem úzké spolupráce s oddělením Workplace Solutions consultancy a Office Agency a nabízí klientům služby v oblasti plánování, designu a vybavování prostor.

Založení Design & Build reagovalo na zvýšený zájem pronajímatelů i nájemců nemovitostí o redesign jejich stávajícího zázemí. S využitím nejnovějších technologií a trendů svým klientům pomáhá zlepšovat produktivitu a míru udržení zaměstnanců, pro něž vytváří inspirující a motivující pracovní prostředí.

Manuel přichází do Colliers s více než 20letou praxí z mezinárodních společností v České republice a Mexiku. Poslední čtyři roky strávil na pozici senior manažera oddělení

Design & Build společnosti Tetris, v níž byl zodpovědný za koordinaci projekčních a realizačních týmů s klientem. Jeho hlavním úkolem bylo dohlížet na profesionální, včasnou a transparentní realizaci i dokončení projektů, včetně plnění všech technických předpisů a bezpečnostních standardů. Manuel zastřešil realizaci a kompletní vybavení více než 21.000 metrů čtverečních prostor v celkové hodnotě přesahující v obratu 22 milionů eur.

Dříve Manuel v České republice působil také na pozici výkonného ředitele společnosti Keraben group, architekta ve společnosti KRR Architektur a projektového manažera pro HIC & Services.

„Je mi potěšením přivítat takto zkušené profesionály, jako jsou Miroslav Kotek a Manuel Pérez Cascajares, v našem expandujícím českém týmu. Je zcela zásadní, abychom získali a udrželi ty nejlepší experty, se kterými můžeme úspěšně čelit výzvám, jež přináší měnící se poptávka a trendy na současném realitním trhu, stejně jako očekávání našich klientů,“ uvedl výkonný ředitel Colliers International pro Českou republiku Tewfik Sabongui.

„Expertní znalosti a zkušenosti, jež s sebou Miroslav Kotek a Manuel Pérez Cascajares do Colliers přinášejí, významně přispívají k našemu cíli: vytvořit nejlepší portfolio služeb v oblasti nemovitostí a investičního managementu ve všech sektorech. Navázání spolupráce s Miroslavem a Manuelem je dalším krokem tohoto pokračujícího procesu,“ doplnil Luke Dawson, regionální ředitel Colliers International a vedoucí kapitálových trhů pro oblast CEE.

ČNB před Vánoci Čechům „hike“ nenadělila

21.12.2018 roklen24.cz str. 00

Dominik Stroukal

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, EURUSD, USDCZK, ČNB, Fed

Americký dolar už od včerejšího rána klesal po středním zvýšení úrokových sazeb. A to přestože i tentokrát analytici správně předvídali, že Fed sazby zvedne. Vliv na oslabení dolaru tak pravděpodobně měla zejména následující tisková konference šéfa Fedu Jeroma Powella, která potvrdila strach z budoucího vývoje nejen americké ekonomiky.

Fed si prohlášením připravil cestu k dalším zvýšením sazeb v následujícím roce a na začátku roku 2020. To se podepsalo nejen na měnovém trhu, ale i na dluhopisech a pochopitelně i na akcích. Index Dow Jones spadl na více než roční minimum a propady pokračovaly i na dalších burzách.

Slova guvernéra Fedu Jeroma Powella se během celého čtvrtka podepsala na kurzu dolaru, který oslabil proti euru z otevíracích pozic kolem 1,138 EURUSD až téměř k 1,148 EURUSD, na konci dne ale s korekcí k hodnotám kolem 1,146 EURUSD. Dolar tak oslabil o 0,7 procenta.

Aktuálně se v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1459 EURUSD. Dolarový index se nachází na hodnotě 96,69 bodu. Během dne by se kurz EURUSD měl pohybovat v rozmezí od 1,1401 do 1,1509 EURUSD.*

Také čtvrtek byl ve znamení oznamování dalších rozhodnutí o úrokových sazbách po celém světě. První přišla Bank of Japan, která sazby podle očekávání ponechala beze změny na záporných -0,1 procenta. V záporu zůstala také švédská Riksbank, která se ale vyšplhala na minus 0,25 procenta oproti očekávaným minus 0,5 procenta. Bank of England sazby ponechala na 0,75 procenta a přidala se také Česká národní banka.

ČNB dle očekávání ponechala sazby na stejné úrovni 1,75 procenta. Podle guvernéra ČNB Jiřího Rusnoka si mohla bankovní rada české centrální banky dovolit určitý komfort a sazby zvyšovat, když je ekonomika potřebovala, nicméně nyní dle něj „argumenty z reálné ekonomiky spíše hovoří pro to, počkat.“

Dva nováčci v bankovní radě, Tomáš Holub a Aleš Michal, tak na svém prvním zasedání nezažili krok proti očekávání trhu. Dle Rusnoka prognóza stále počítá s posilováním koruny, jakkoliv to pro ČNB není zásadní ukazatel.

Koruna i přes nezvyšování sazeb během čtvrtka ztrácela. Proti euru po zasedání bankovní rady oslabila o 0,1 procenta na 25,8 EURCZK. Proti padajícímu dolaru dokázala koruna snadno zpevnit o půl procenta na 22,51 USDCZK.

Dnes ráno se koruna v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,78 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,70 až 25,81 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,40 až 22,58 USDCZK.*

V závěru pracovního týdne nás už taková smršť dat nečeká a do konce roku se na tom příliš nezmění. Přesto bude pátek na data bohatý. Dnes budeme zejména sledovat Spojené státy, kde se zveřejní data o hrubém domácím produktu a jeho jednotlivých složkách, zejména o spotřebě. Michiganská univerzita navíc zveřejní zajímavý a sledovaný index nálady na trhu. U žádného ze sledovaných ukazatelů se ale nečekají zásadní změny, s výjimkou objednávek zboží dlouhodobé spotřeby, kde se očekává listopadový růst o 1,7 procenta, což je velký skok oproti předcházejícímu měsíci, kdy nákupy dokonce klesaly o 4,3 procenta.

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společností Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Dominik Stroukal je držitelem doktorátu z ekonomie z Vysoké školy ekonomické v Praze. Vedle studia ekonomie absolvoval **Fakultu sociálních věd** UK, kde se věnoval sociologii médií. Tři roky byl předsedou Ludwig von

Mises Institutu pro Českou a Slovenskou republiku, dva roky místopředsedou pro publikace. Přednáší na PPE programu VŠ CEVRO Institut, ekonomické předměty na Vysoké škole finanční a správní a na gymnáziu PORG.

URL| <https://roklen24.cz/a/SsRV5/cnb-pred-vanoci--cechum-hike-nenadelila>

Co čekat od ČNB v roce 2019 pohledem ekonomů

21.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, USDCZK, EURUSD, ČNB, Rusnok

Zvýšení úrokových sazeb bude zřejmě příští rok nezbytné, ale bude to pozvolnější než v letošním roce. Řekl to včera guvernér České národní banky Jiří Rusnok poté, co se s kolegy rozhodl ponechat úrokové sazby v závěru roku beze změny. Debata ale nebyla tak jednoznačná, jak se očekávalo. ČNB je podle guvernéra možná na začátku nějaké nové etapy, kdy rozhodování o dalších případných krocích utahování měnové politiky bude do jisté míry obtížnější. Půjdou sazby v roce 2019 nahoru dvakrát, třikrát, nebo jen jednou? Jak to vidí ekonomové? ČNB v novém složení ke zvyšování sazeb nepřistoupila, a ukončila tak období pravidelného zvyšování sazeb na každé měnověpolitickém zasedání. Letos jsme tak byli svědky pěti „hiků“, více než lze čekat příští rok, domnívá se ekonom Roklen Michal Šoltés. "Výhled slabšího ekonomického růstu, značný úrokový diferenciál a očekávání, že koruna začne posilovat vedou diskuzi k jednomu až třem zvyšováním v roce 2019. Největší nejistotou je zahalen především vývoj kurzu. Pokud by koruna neposilovala, tak se bude bankovní rada přiklánět k až třem zvýšením sazeb. V opačném případě lze mluvit klidně i pouze o jednom zvýšení," říká Šoltés.

Podle hlavního ekonoma ING Bank pro ČR Jakuba Seidlera bude další zvyšování sazeb do velké míry záviset na nadcházejícím vývoji v zahraničí. Pokud to však jen trochu bude možné, bankovní rada bude preferovat postupně sazby dále zvyšovat, leč určitě pomaleji než v letošním roce.

"Stále tak považujeme dvojí zvýšení sazeb v příštím roce za velmi pravděpodobné, a trojí za možné. Trh naopak začíná předpokládat konec cyklu zvyšování sazeb, a pro konec příštího roku a v roce 2020 pak již dokonce snižování sazeb. To však v tuto chvíli považujeme za předčasné, ačkoli je zřejmé, že globální prostředí je stále více komplikované a pokud by se dále zhoršovalo, pravděpodobnost dalšího utahování měnové politiky ze strany ČNB se bude snižovat," uvedl Seidler.

Hlavní ekonomka Raiffeisenbank Helena Horská se domnívá, že ČNB si dává pauzu před dalším zvyšováním sazeb, které přijde hned z kraje příštího roku. "Koruna, která podle našeho názoru nebude tak rychle a zběsile posilovat, jak prognóza ČNB předpokládá, otevře bankovní radě ČNB prostor pro další růst sazeb a to na konečných 2,5 procenta. Česká ekonomika si zpříšňování měnové politiky zaslouží a bez problémů jej také absorbuje," míní Horská.

"Ačkoliv koruna v posledních týdnech nečekaně posílila, domníváme se, že v 1. čtvrtletí zůstane za prognózou ČNB. Působit podle nás bude efekt vysoké bilanční sumy centrální banky. Navíc inflace na začátku roku výrazně zrychlí s tím, jak se projeví zdražení cen regulovaných cen v čele s elektřinou," uvedl ekonom Komerční banky Viktor Zeisel. Bankovní rada tak podle nás po krátké pauze znovu přikročí ke zvýšení sazeb již na svém únorovém zasedání. Celkově se domníváme, že bude příští rok zvyšovat sazby celkem třikrát. Na konci roku 2019 by tak repo sazba měla dosáhnout 2,5 procenta.

Prognóza předpokládá pro konec roku 2019 tržní sazby (3M Pribor) v blízkosti dvou procent, což při spreadu kolem 0,2 procentního bodu značí, že ČNB už by do konce roku 2019 zvyšovat sazby neměla. To by se ovšem zejména kurz koruny musel umoudřit, tedy posílit do blízkosti prognózy ČNB pro tuto veličinu. Pro 1. čtvrtletí roku 2019 prognóza ČNB čeká kurz k euru na průměrné hladině 25,10 EURCZK, uvedl analytik České spořitelny Michal Skořepa.

"Pokud by kurz měl skutečně dosáhnout tohoto průměru, značilo by to z nynějších hodnot kolem 25,70 EURCZK docela slušný posilovací hukot. Ten nejspíš v plném rozsahu nepřijde (ČNB vidí za slabou korunou nadále především negativní sentiment vůči rozvíjejícím se ekonomikám), a proto roste pravděpodobnost, že centrální banka přece jen svou nynější prognózu opustí – tím, že příští rok zvýší sazby," uvedl Skořepa.

"Ačkoli ČNB v příští prognóze připravované pro únorové jednání velmi pravděpodobně přehodnotí růst tuzemské ekonomiky a inflační výhled směrem dolů, nebude to natolik výrazné, aby měnové podmínky již nebylo potřebné utahovat. Utahování však nebude probíhat patrně přes kurz koruny, proto nadále

předpokládáme, že ČNB přistoupí k dalšímu růstu sazeb již na svém nadcházejícím měnovém jednání 7. února," poznamenal Seidler.

Kurz byl téma, které guvernér na tiskové konferenci zmínil dokonce několikrát. Mohl by se totiž stát jedním z důvodů, který povede ke zvýšení sazeb na únorovém zasedání, upozornil Zeisel. "Nejistota, která i nadále trápí rozvíjející se měny, pravděpodobně přetrvává i na začátku příštího roku a koruna nebude posilovat tak, jak předpokládá hlavní scénář. I guvernér připustil, že vývoj do jisté míry připomíná alternativní scénář, který předpokládá mnohem více zvyšování sazeb," uvedl Zeisel. Přestože tedy hlavní prognóza ČNB předpokládá příští rok stabilitu sazeb, ČNB bude sledovat vývoj ekonomiky i finančních trhů a podle toho přizpůsobí své kroky, dodal.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/SmUq2/co-cekat-od-cnb-v-roce-2019-pohledem-ekonomu>

Čtyřicet pět let s Popelkou. Může nejoblíbenější štědrovečerní pohádku nahradit jiný příběh?

21.12.2018 lidovky.cz str. 00

Libuše Šafránková jako Popelka / foto: Národní filmový archiv

Letos uplynulo 45 let od premiéry filmu, bez kterého si Češi už nedokážou představit Vánoce. Jak se za tu dobu z Tří oříšků pro Popelku stal neoddiskutovatelný vánoční kult a může je na postu nejoblíbenější štědrovečerní pohádky něco nahradit?

Na selském dvoře panuje nervózní mumraj podkreslený živě rytmičkou a zároveň hebcí romantickou hudbou. Korpulentní paní domu z pavlače všechno zamračeně pozoruje, když tu se jeden z čeledínů ve dveřích stavení srazí s dívkou nesoucí džber popela. Ten jí vypadne z rukou, dívka se pro něj rychle skloní a skrz vzdušný oblak černého prachu provinile vzhledne směrem k pavlači. „Samozřejmě Popelka,“ pronese pohrdlivě nafintěná dcera statkářky.

Scéna uvádějící první sekundy vánočního kultu Tří oříšky pro Popelku rok co rok bliká z televizních obrazovek v přítomnosti českých obyváků, zatímco z kuchyně se line vůně smaženého kapra, bramborového salátu a dohasínající purpury, vedle gauče stojí nazdobený a blikající stromeček, pod jeho větve už rozbalené dárky.

Skoro by se zdálo, že to nikdy nebylo jinak a že bez Popelky prostě není Štědrý večer možný. Navzdory zařazení představě je však pohádkový film režiséra Václava Vorlíčka pevnou součástí štědrovečerního televizního programu teprve čtrnáct let. Ke svému statusu nejoblíbenější vánoční pohádky se od své kinopremiéry v listopadu 1973 propracovával pomalu a postupně. Někdy jej stanice uváděly o zbylých vánočních svátcích nebo až na Nový rok, jindy jej nevysílaly vůbec.

Na svou dobu velmi moderně pojatý snímek a jeho místo ve skladbě televizního programu odrážejí obrovský posun, jakým v někdejší Československu a posléze České republice prošlo televizní vysílání. Ale ukazuje i převratné změny na trhu a razantní nástup komerčních stanic v první polovině 90. let a především postupně sílící a mezinárodně ojedinělý trend – na Vánoce u nás běží hlavně domácí, české filmy a pohádky, moře pohádek. Z pěny těchto převratných změn se začal rodit kult filmu Tří oříšky pro Popelku.

„Popelka spojuje generace, žádná nová pohádka tento fenomén nenahradí,“ říká Petr Bednařík z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Studoval desítky let staré televizní programy a svá zjištění před dvěma lety publikoval v eseji v knize Tří oříšky pro Popelku. Jejím editorem byl Pavel Skopal a vydal ji Národní filmový archiv, současný majitel práv na uvádění filmu.

Sporadické počátky Začalo to slibně. Po premiéře se film těšil vysoké návštěvnosti, a tak si jej tehdejší vedení Československé televize hned následujícího roku vybralo na osmou večer jako hlavní štědrovečerní pořad. A to byla velká událost. V Československu působila jen jediná televizní společnost, jež byla pod bedlivou kontrolou totalitního státu i komunistické strany, a nabízela pouhé dva programy – jeden s působností na celém území federace, druhý na její zhruba polovině. Divácky atraktivní tituly tak bylo třeba nasadit na prvním programu.

„Z dnešního pohledu je na vánočním programu roku 1974 zajímavé to, že v průběhu celého dne televize vysílala pouze dvě filmové pohádky, vedle Tří oříšků pro Popelku ještě Pyšnou princeznu v 10.20 hod., vlastní studiovou pohádku neuvadla žádnou,“ píše ve své práci Bednařík. „Při pohledu na další vánoční svátky se potvrzuje, že počet filmových pohádek byl ve srovnání se současnou dramaturgií vánočního programu velmi skromný. Dne 25. prosince 1974 mohli diváci vidět dopoledne sovětského Mrazíka a 26. prosince dopoledne východoněmeckou Šípkovou Růženku, tím byla ovšem nabídka filmových pohádek vyčerpána. Za celé Vánoce tedy televize nabídla jen čtyři pohádky filmové a k nim 25. prosince přidala jednu televizní: Princ Chocholouš.“

Takovou konkurenci Popelka s přehledem převálcovala a se sledovaností 94 procent se stala nejen jedničkou Vánoc, ale i celého roku a tří následujících let. Ani takový úspěch však pohádce nezaručil stálé místo na obrazovce. Televize ji sice zařadila do vysílání znovu hned v březnu 1975, ale poté film běžel až na Boží hod 1976 (navíc na druhém programu). Poté na něj přišla řada až 1. ledna 1979. Za šest let tedy tři a půl reprízy.

„Navzdory tomu, že už existovaly dva televizní programy, jsou 70. léta zvláštní,“ komentuje to Bednařík. „Všechno bylo jaksi skromné. Vysílaly se pořady ze současnosti, literární adaptace, hudební pořady a hodně folklor.“

Nová podoba Vánoc Teprve v 90. letech se pomalu začíná upevňovat postavení Popelky jako zásadní součásti 24. prosince. Na Štědrý den roku 1991 se vysílala ráno a po rozpadu československé federace ji už samostatná Česká televize v letech 1993 a 1994 zařadila do svého dopoledního programu.

Ale to už český televizní trh zažíval změn, jaké od té doby nepamatuje. Zatím menší otřes v červnu 1993 přinesla první soukromá televize Premiéra (dnes Prima), jež však neobsáhla celé území republiky. Poklidně uhlazenou televizní krajinu narušil v únoru 1994 nástup televize Nova, jež svým nově pojatým programem přitáhla velkou část diváků. Soukromé televize totiž neměly po ruce rozsáhlý archiv vlastních pořadů jako do té doby dominantní Česká televize, a tak se musely z valné většiny spolehnout na nákup děl ze zahraničí a ze Státního fondu kinematografie, jemuž patří filmy natočené v letech 1964 až 1991. A ty servírovaly dychtivým divákům jako na běžícím pásu.

V nově nastalém pořádku se Tři oříšky pro Popelku po letech opět dostávají na štědrovečerní výsluní. Televize Nova film odvysílala 24. prosince 1995 ve 20.00. A české Vánoce začaly nabírat novou podobu.

„V roce 1995 se změnilo pojetí Vánoc,“ říká Petr Bednařík s tím, že teprve od tohoto data se může mluvit o Popelce jako o čistě vánočním fenoménu. Komerční televize sázely na to, že divák bude chtít české věci – pohádky, komedie –, což v 70. letech vůbec nebylo. A fungovalo to.“

URL| https://www.lidovky.cz/kultura/ctyricet-pet-let-s-popelkou-muze-nejoblibenejsi-stedrovecerni-pohadku-nahradit-jiny-pribeh.A181220_160219_ln_kultura_krku

Čtyřicet pět let s Popelkou. Může nejoblíbenější štědrovečerní pohádku nahradit jiný příběh?

21.12.2018 lidovky.cz str. 00 Zprávy / Kultura
Lidové noviny, Vladan Šír

Letos uplynulo 45 let od premiéry filmu, bez kterého si Češi už nedokážou představit Vánoce. Jak se za tu dobu z Tří oříšků pro Popelku stal neoddiskutovatelný vánoční kult a může je na postu nejoblíbenější štědrovečerní pohádky něco nahradit?

Na selském dvoře panuje nervózní mumraj podkreslený živě rytmickou a zároveň hebcí romantickou hudbou. Korpulentní paní domu z pavlače všechno zamračeně pozoruje, když tu se jeden z čeledínů ve dveřích stavení srazí s dívkou nesoucí džber popela. Ten jí vypadne z rukou, dívka se pro něj rychle skloní a skrz vzedmutý oblak černého prachu provinile vzhledne směrem k pavlači. „Samozřejmě Popelka,“ pronese pohrdlivě nafintěná dcera statkářky.

Scéna uvádějící první sekundy vánočního kultu Tři oříšky pro Popelku rok co rok bliká z televizních obrazovek v přítomnosti českých obyváků, zatímco z kuchyně se line vůně smaženého kapra, bramborového salátu a dohasínající purpury, vedle gauče stojí nazdobený a blikající stromeček, pod jeho větvemi už rozbalené dárky.

Skoro by se zdálo, že to nikdy nebylo jinak a že bez Popelky prostě není Štědrý večer možný. Navzdory zažité představě je však pohádkový film režiséra Václava Vorlíčka pevnou součástí štědrovečerního televizního programu teprve čtrnáct let. Ke svému statusu nejoblíbenější vánoční pohádky se od své kinopremiéry v listopadu 1973 propracovával pomalu a postupně. Někdy jej stanice uváděly o zbylých vánočních svátcích nebo až na Nový rok, jindy jej nevysílaly vůbec.

Na svou dobu velmi moderně pojatý snímek a jeho místo ve skladbě televizního programu odrážejí obrovský posun, jakým v někdejším Československu a posléze České republice prošlo televizní vysílání. Ale ukazuje i převratné změny na trhu a razantní nástup komerčních stanic v první polovině 90. let a především postupně sílící a mezinárodně ojedinělý trend – na Vánoce u nás běží hlavně domácí, české filmy a pohádky, moře pohádek. Z pěny těchto převratných změn se začal rodit kult filmu Tři oříšky pro Popelku.

„Popelka spojuje generace, žádná nová pohádka tento fenomén nenahradí,“ říká Petr Bednařík z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Studoval desítky let staré televizní programy a svá zjištění před dvěma lety publikoval v esejích v knize Tři oříšky pro Popelku. Jejím editorem byl Pavel Skopal a vydal ji Národní filmový archiv, současný majitel práv na uvádění filmu. Sporadické počátky

Začalo to slibně. Po premiéře se film těšil vysoké návštěvnosti, a tak si jej tehdejší vedení Československé televize hned následujícího roku vybralo na osmou večer jako hlavní štědrovečerní pořad. A to byla velká událost. V Československu působila jen jediná televizní společnost, jež byla pod bedlivou kontrolou totalitního státu i komunistické strany, a nabízela pouhé dva programy – jeden s působností na celém území federace, druhý na její zhruba polovině. Divácky atraktivní tituly tak bylo třeba nasadit na prvním programu.

„Z dnešního pohledu je na vánočním programu roku 1974 zajímavé to, že v průběhu celého dne televize vysílala pouze dvě filmové pohádky, vedle Tří oříšků pro Popelku ještě Pyšnou princeznu v 10.20 hod., vlastní studiovou pohádku neuvedla žádnou,“ píše ve své práci Bednařík. „Při pohledu na další vánoční svátky se potvrzuje, že počet filmových pohádek byl ve srovnání se současnou dramaturgií vánočního programu velmi skromný. Dne 25. prosince 1974 mohli diváci vidět dopoledne sovětského Mrazíka a 26. prosince dopoledne východoněmeckou Šípkovou Růženku, tím byla ovšem nabídka filmových pohádek vyčerpána. Za celé Vánoce tedy televize nabídla jen čtyři pohádky filmové a k nim 25. prosince přidala jednu televizní: Princ Chocholeuš.“

Takovou konkurenci Popelka s přehledem převládala a se sledovaností 94 procent se stala nejen jedničkou Vánoc, ale i celého roku a tří následujících let. Ani takový úspěch však pohádce nezaručil stálé místo na obrazovce. Televize ji sice zařadila do vysílání znovu hned v březnu 1975, ale poté film běžel až na Boží hod 1976 (navíc na druhém programu). Poté na něj přišla řada až 1. ledna 1979. Za šest let tedy tři a půl reprízy.

„Navzdory tomu, že už existovaly dva televizní programy, jsou 70. léta zvláštní,“ komentuje to Bednařík. „Všechno bylo jaksi skromné. Vysílaly se pořady ze současnosti, literární adaptace, hudební pořady a hodně folklor.“ Nová podoba Vánoc

Teprve v 90. letech se pomalu začíná upevňovat postavení Popelky jako zásadní součásti 24. prosince. Na Štědrý den roku 1991 se vysílala ráno a po rozpadu československé federace ji už samostatná Česká televize v letech 1993 a 1994 zařadila do svého dopoledního programu.

Ale to už český televizní trh zažíval zemětřesení, jaké od té doby nepamatuje. Zatím menší otřes v červnu 1993 přinesla první soukromá televize Premiéra (dnes Prima), jež však neobsáhla celé území republiky. Poklidně uhlazenou televizní krajinu narušil v únoru 1994 nástup televize Nova, jež svým nově pojatým programem přitáhla velkou část diváků. Soukromé televize totiž neměly po ruce rozsáhlý archiv vlastních pořadů jako do té doby dominantní Česká televize, a tak se musely z valné většiny spolehnout na nákup děl ze zahraničí a ze Státního fondu kinematografie, jemuž patří filmy natočené v letech 1964 až 1991. A ty servirovaly dychtivým divákům jako na běžícím pásu.

V nově nastalém pořádku se Tři oříšky pro Popelku po letech opět dostávají na štědrovečerní výsluní. Televize Nova film odvysílala 24. prosince 1995 ve 20.00. A české Vánoce začaly nabírat novou podobu.

„V roce 1995 se změnilo pojetí Vánoc,“ říká Petr Bednařík s tím, že teprve od tohoto data se může mluvit o Popelce jako o čistě vánočním fenoménu. Komerční televize sází na to, že divák bude chtít české věci – pohádky, komedie –, což v 70. letech vůbec nebylo. A fungovalo to.“

Celý příběh cesty pohádky Tři oříšky pro Popelku k vánočnímu televiznímu kultu si přečtete v magazínu Pátek LN, který vychází 21. prosince.

URL| https://www.lidovky.cz/ctyricet-pet-let-s-popelkou-muze-nejoblibenejsi-stedrovecerni-pohadku-nahradit-jiny-pribeh-g9q-/kultura.aspx?c=A181220_160219_In_kultura_krku

Samozřejmě PoPelka

21.12.2018 Pátek Lidových novin str. 12 Téma
Vladan Šír

letos uplynulo 45 let od premiéry filmu, bez kterého si Češi už nedokážou představit Vánoce. jak se za tu dobu z Tří oříšků pro Popelku stal neoddiskutovatelný vánoční kult a může je na postu nejoblíbenější štědrovečerní pohádky něco nahradit?

Na selském dvoře panuje nervózní mumraj podkreslený živě rytmickou a zároveň hebcie romantickou hudbou. Korpulentní paní domu z pavlače všechno zamračeně pozoruje, když tu se jeden z čeledínů ve dveřích stavení srazí s dívkou nesoucí džber popela. Ten jí vypadne z rukou, dívka se pro něj rychle skloní a skrz vzdušný oblak černého prachu provinile vzhledne směrem k pavlači. „Samozřejmě PoPelka,“ pronese pohrdlivě nafintěná dcera statkářky.

Scéna uvádějící první sekundy vánočního kultu Tři oříšky pro Popelku rok co rok bliká z televizních obrazovek v přítomnosti českých obyváků, zatímco z kuchyně se line vůně smaženého kapra, bramborového salátu a dohasínající purpury, vedle gauče stojí nazdobený a blikající stromeček, pod jeho větvemi už rozbalené dárky.

Skoro by se zdálo, že to nikdy nebylo jinak a že bez Popelky prostě není Štědrý večer možný. Navzdory zažitě představené je však pohádkový film režiséra Václava Vorlíčka pevnou součástí štědrovečerního televizního programu teprve čtrnáct let. Ke svému statusu nejoblíbenější vánoční pohádky se od své kinopremiéry v listopadu 1973 propracovával pomalu a postupně. Někdy jej stanice uváděly o zbylých vánočních svátcích nebo až na Nový rok, jindy jej nevysílaly vůbec.

Na svou dobu velmi moderně pojatý snímek a jeho místo ve skladbě televizního programu odrážejí obrovský posun, jakým v někdejší Československu a posléze České republice prošlo televizní vysílání. Ale ukazuje i převratné změny na trhu a razantní nástup komerčních stanic v první polovině 90. let a především postupně sílící a mezinárodně ojedinělý trend – na Vánoce u nás běží hlavně domácí, české filmy a pohádky, moře pohádek. Z pěny těchto převratných změn se začal rodit kult filmu Tři oříšky pro Popelku.

„Popelka spojuje generace, žádná nová pohádka tento fenomén nenahradí,“ říká Petr Bednařík z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy. Studoval desítky let staré televizní programy a svá zjištění před dvěma lety publikoval v esejích v knize Tři oříšky pro Popelku. Jejím editorem byl Pavel Skopal a vydal ji Národní filmový archiv, současný majitel práv na uvádění filmu. Sporadické počátky

Začalo to slibně. Po premiéře se film těšil vysoké návštěvnosti, a tak si jej tehdejší vedení Československé televize hned následujícího roku vybralo na osmou večer jako hlavní štědrovečerní pořad. A to byla velká událost. V Československu působila jen jediná televizní společnost, jež byla pod bedlivou kontrolou totalitního státu i komunistické strany, a nabízela pouhé dva programy – jeden s působností na celém území federace, druhý na její zhruba polovině. Divácky atraktivní tituly tak bylo třeba nasadit na prvním programu.

„Z dnešního pohledu je na vánočním programu roku 1974 zajímavé to, že v průběhu celého dne televize vysílala pouze dvě filmové pohádky, vedle Tří oříšků pro Popelku ještě Pyšnou princeznu v 10.20 hod., vlastní studiovou pohádku neuvedla žádnou,“ píše ve své práci Bednařík. „Při pohledu na další vánoční svátky se potvrzuje, že počet filmových pohádek byl ve srovnání se současnou dramaturgií vánočního programu velmi skromný. Dne 25. prosince 1974 mohli diváci vidět dopoledne sovětského Mrazíka a 26. prosince dopoledne východoněmeckou Šípkovou Růženku, tím byla ovšem nabídka filmových pohádek vyčerpána. Za celé Vánoce tedy televize nabídla jen čtyři pohádky filmové a k nim 25. prosince přidala jednu televizní: Princ Chocholouš.“

Takovou konkurenci PoPelka s přehledem převládala a se sledovaností 94 procent se stala nejen jedničkou Vánoc, ale i celého roku a tří následujících let. Ani takový úspěch však pohádce nezaručil stálé místo na obrazovce. Televize ji sice zařadila do vysílání znovu hned v březnu 1975, ale poté film běžel až na Boží hod 1976 (navíc na druhém programu). Poté na něj přišla řada až 1. ledna 1979. Za šest let tedy tři a půl reprízy.

„Navzdory tomu, že už existovaly dva televizní programy, jsou 70. léta zvláštní,“ komentuje to Bednařík. „Všechno bylo jaksi skromné. Vysílaly se pořady ze současnosti, literární adaptace, hudební pořady a hodně folklor.“

V typické vánoční nabídce tak oproti zbytku roku ubylo filmů a naopak došlo na umělecké pořady, koncerty vážné hudby a sváteční vydání legendárního pořadu Nedělní chvilka poezie, jichž na Štědrý den televize vysílala několik. O svátcích a na přelomu roku také vrcholily televizní seriály jako Žena za pultem nebo Nemocnice na kraji města, což prý divačky, zaneprázdněné vařením a obstaráváním rodiny, komentovaly slovy, že to mohl vymyslet jen chlap.

Pro dokreslení programové skladby v médiích té doby ve své esejí Bednařík cituje z Rámcových směrnic pro tvorbu vánočních, silvestrovských a novoročních programů Československého rozhlasu. Instrukce pro televizi však byly podobné. „Vánoce považovat za svátky pokoje a míru, odpočinku a regenerace fyzických a duševních sil pracujících. I v tomto období však ukazovat na agresivní síly imperialismu, na nepřátele pokroku a míru. Programy koncipovat ve smyslu prohlubování socialistické výchovy posluchačů, samozřejmě s respektováním specifiky svátečních dnů. K lidovým tradicím přistupovat z třídního hlediska v souladu s hlavními zásadami ideové výchovy občanů socialistického státu. [...] celkové vyznění programu nepřelyrizovat, nenavozovat laciné sentimentální nálady, [...] nezařazovat pořady oživující povědomí církevního chápání vánoc.“

Oproti 70. letům přinesla poslední komunistická dekáda v Československu do vánočního vysílání smršť pohádek a pořadů určených pro děti, a to jak natočených v Československé televizi, tak mimo její produkci. Částečně je to dáno tím, že ČST spustila oblíbený nedělní a sváteční pořad Studio Kamarád a uvedla dodnes populární seriály jako Arabela nebo Návštěvníci. Popelka se za celá 80. léta do vánočního programu dostala všehovšudy pětkrát a navíc ani jednou v hlavní večerní vysílací čas.

Měsíc po revoluci se otevřely trezory s komunistickým režimem zavrženými filmy a seriály a Československá televize nasadila snímky, které nesměla dlouhá léta vysílat. Naopak normalizační díla včetně Popelky byla upozaděna. Podle Bednaříka tak Vorlíčkovu pohádku nahradila černobílá verze z roku 1969 s Evou Hruškovou v hlavní roli. Inscenace dostala stopku poté, co jeden z herců, Jan Tříska, roku 1977 emigroval do Spojených států.

Nová podoba Vánoc

Teprve v 90. letech se pomalu začíná upevňovat postavení Popelky jako zásadní součásti 24. prosince. Na Štědrý den roku 1991 se vysílala ráno a po rozpadu československé federace ji už samostatná Česká televize v letech 1993 a 1994 zařadila do svého dopoledního programu. Ale to už český televizní trh zažíval zemětřesení, jaké od té doby nepamatuje. Zatím menší ořes v červnu 1993 přinesla první soukromá televize Premiéra (dnes Prima), jež však neobsáhla celé území republiky. Poklidně uhlazenou televizní krajinu narušil v únoru 1994 nástup televize Nova, jež svým nově pojatým programem přitáhla velkou část diváků. Soukromé televize totiž neměly po ruce rozsáhlý archiv vlastních pořadů jako do té doby dominantní Česká televize, a tak se musely z valné většiny spolehnout na nákup děl ze zahraničí a ze Státního fondu kinematografie, jemuž patří filmy natočené v letech 1964 až 1991. A ty servírovaly dychtivým divákům jako na běžícím pásu. V nově nastalém pořádku se Tři oříšky pro Popelku po letech opět dostávají na štědrovečerní výsluní. Televize Nova film odvysílala 24. prosince 1995 ve 20.00. A české Vánoce začaly nabírat novou podobu.

„V roce 1995 se změnilo pojetí Vánoc,“ říká Petr Bednařík s tím, že teprve od tohoto data se může mluvit o Popelce jako o čistě vánočním fenoménu. Komerční televize sázely na to, že divák bude chtít české věci – pohádky, komedie –, což v 70. letech vůbec nebylo. A fungovalo to.“

I vánoční program pojaly komerční televize po svém – zaplnily jej českými filmy. „Došlo to až do té podoby, že šel jeden film za druhým,“ říká Bednařík a upozorňuje, že takto pojatý program nebývá obvyklý ani u sousedů, například v Německu nebo Rakousku, kde na Vánoce vysílají romantické filmy nebo animované příběhy pro děti. Navíc v těchto zemích chybí i specificky český důraz na domácí původ filmů ve vánočním programu. „Vánoce jsou (pro televize) věc prestiže,“ dodává Bednařík.

Ve své esejí vypočítává, že Nova na Vánoce roku 1995 během tří vánočních dní odvysílala osm filmových pohádek a celkem 13 českých filmů, Premiéra měla v programu 11 českých filmů a Česká televize na obou programech desítku filmů.

„Pohádkový souboj probíhal i přímo na Štědrý večer, kdy si divák mohl vybrat, zda chce sledovat jako hlavní štědrovečerní film Tři oříšky pro Popelku na Nově, Nesmrtelnou tetu na ČT1 nebo Pannu a netvora na Premiéře,“ píše.

Poté následovala několik let trvající pauza, po níž se Tři oříšky pro Popelku staly pro televize horkým zbožím, o které se začaly přetahovat. Na obrazovky se film vrací 1. ledna 1998, kdy jej odvysílala Nova. Roku 2000 po snímku sáhla televize Prima, jež jej zařadila 25. prosince v 16.30. Na počátku tisíciletí jej 25. prosince

ve 20.00 nasadila Česká televize, následující Vánoce opět Nova na Štědrý večer. Poté přišla roční pauza, jako by se Popelka potřebovala nadechnout před už nikdy nekončícím maratonem – od roku 2004 už totiž ve svátečním programu některé z televizí nikdy nechyběla a začalo definitivně platit, že bez Popelky nejsou Vánoce. Po následujících dlouhých devět let pohádku o svátcích vysílala televize Nova, kterou roku 2014 vystřídala Prima – a většinou 24. prosince kolem osmé večer.

Losovačka o diváka Popelka byla dlouhá léta vysílána do první linie štědrovečerní bitvy o diváka, ale neměla to jednoduché. Narážela na tou dobou už etablovanou tradici, že Česká televize každoročně na Štědrý večer odvysílá novou pohádku, která sledovaností válcuje i veleoblíbený Vorlíčkův kultovní film. Například v roce 2013 měla podle ATO-Mediaresearch premiéra snímku Duch nad zlato sledovanost 2,214 milionu diváků, zatímco Popelka 1,634 milionu. Následující Vánoce zlákala Princezna a písař 2,046 milionu diváků, Popelka byla dvojkou večera s 1,368 milionu.

V roce 2014 status ikony českých Vánoc Popelce utvrdil Národní filmový archiv, který má na starosti prodej vysílacích práv k filmům natočeným v letech 1965 až 1991 a těch ve vlastnictví Státního fondu kinematografie.

V jeho očích mají Tři oříšky pro Popelku výjimečné postavení, a tak televizím klade podmínku: pohádku smějí vysílat jen jednou ročně. Žádný jiný z několika set snímků, které archiv zastupuje a mezi něž patří tituly jako S čerty nejsou žerty, Šíleně smutná princezna, Pyšná princezna, S tebou mě baví svět, Vesničko má středisková či Ostře sledované vlaky, tak přísné omezení nemá. A navíc to není zadarmo – archiv sice přesné sumy účtované televizím za právo filmy odvysílat nezveřejňuje, ale například za Popelku se podle Tomáše Žúrka, vedoucího obchodního oddělení Národního filmového archivu, „jedná o částku v řádech stovek tisíc korun za jedno uvedení filmu“.

To, která stanice bude Popelku vysílat, závisí na losování, jež archiv pořádá každý rok na podzim. Sezve zástupce televizí a ti si vylosují, v jakém pořadí si budou z kinematografické klenotnice vybírat. Ten, kdo si vylosuje číslo 1, si může zabrat ty největší trháky české kinematografie. „Je na rozhodnutí televize, která si vylosovala číslo 1, jestli zvolí Tři oříšky pro Popelku, nebo jiný film,“ říká Tomáš Žůrek. Od prvního losování na podzim 2014 v první volbě po Popelce každoročně sáhla Česká televize – a možná překvapivě nenaráží na velký odpor svých konkurentů. „Ne vždy měla ČT jedničku, což znamená, že daná televize, která vybírala jako první, nemusela mít jako prioritu Tři oříšky pro Popelku,“ říká Žůrek.

To potvrzuje i programový ředitel ČT Milan Fridrich. „Komerční televize se o Popelku neperou. Mají asi jiné priority, v jiných sezonách. Na Štědrý večer ČT1 dlouhodobě dominuje,“ říká s odkazem na letos už pětadvaceti letou tradici premiérové vánoční pohádky. „V naší skladbě dává Popelka větší logiku, proto o ni máme zájem.“

S výjimkou loňského roku tak ČT na 24. prosince nasazuje neporazitelnou štědrovečerní trojkombinaci: vlastní premiérovou pohádku, Popelku a Pelíšky režiséra Jana Hřebejka.

„Pohádka navazující na pohádku je to, co diváci o Vánocích chtějí,“ říká Fridrich. „Čekají, že uvidí pohádky, české filmy, nejlepší herce... O Vánocích tak zařazujeme pohádky a filmy, které jsou kultovní a plné známých hlášek – to je kód, přes který si diváci utvrzují pocit společenství. To je ta rodinná pohoda. To je ten národní poklad, ty nejikoničtější, nejtipnější a nejzajímavější tituly, které si zároveň drží kvalitu.“

Letos Popelka opět poběží 24. prosince večer po premiérové pohádce na ČT1. A po ní budou opět následovat neméně kultovní Pelíšky. Po říjnovém losování je už teď jasné, že příští rok opět ji v programu bude mít Česká televize. A také je zřejmé, že to bude na Vánoce. Samozřejmě.

JAK SE O VÁNOCÍCH VYSÍLALY TŘI OŘÍŠKY PRO POPELKU

24. 12. 1974 ČST
25. 12. 1976 ČST
01. 01. 1979 ČST
26. 12. 1980 ČST
24. 12. 1982 ČST
1985 (mimo sváteční dny) ČST
01. 01. 1987 ČST
26. 12. 1988 ČST
25. 12. 1991 ČST

24. 12. 1993 ČT
24. 12. 1994 ČT
24. 12. 1995 Nova
01. 01. 1998 Nova
25. 12. 2000 Prima
25. 12. 2001 ČT
24. 12. 2002 Nova
24. 12. 2004 Nova
24. 12. 2005 Nova
24. 12. 2006 Nova
24. 12. 2007 Nova
24. 12. 2008 Nova
24. 12. 2009 Nova
24. 12. 2010 Nova
24. 12. 2011 Nova
24. 12. 2012 Nova
24. 12. 2013 Nova
24. 12. 2014 Nova
24. 12. 2015 ČT
24. 12. 2016 ČT
26. 12. 2017 ČT
24. 12. 2018 ČT

Pramen: Petr Bednařík, Jsou možné Vánoce bez Popelky? Televizní uvádění filmové pohádky Tři oříšky pro Popelku, in: Tři oříšky pro Popelku, Národní filmový archiv, 2016 (ed. Pavel Skopal).

V roce 1995 se změnilo pojetí Vánoc. Komerční televize sázely na to, že divák bude chtít české věci – pohádky, komedie –, což v 70. letech vůbec nebylo. A fungovalo to.

Foto autor| Archiv Jaromír Komárek, přetištěno se svolením

Foto autor| Archiv Jaromír Komárek, přetištěno se svolením

Foto autor| Foto Karel Pešek

Foto popis| Libuše Šafránková a Pavel Trávniček jako Popelka a Jeho Výsost v pohádkovém filmu Tři oříšky pro Popelku, který do kin vstoupil v listopadu 1973.

Foto popis| Šafránkové Popelka divákům v 70. letech nabídla zcela novou představu pohádkové princezny: samostatnou drzou holku, co umí kuší střílet líp než kdejaké princátko.

Foto popis| Tři oříšky pro Popelku se mimo jiné natáčely na zámku Moritzburg, jen pár kilometrů severozápadně od saských Drážďan. Film totiž vznikl jako československo-německá koprodukcce a tato skutečnost mimo jiné stojí za tím, že se z něj stal vánoční kult. Původně se mělo natáčet v létě, ale německá strana potřebovala kvůli obsazenosti ateliéru natáčení posunout na zimu. A dál už to všichni známe.

Bosna připomíná válečný skanzen, do zaminované země se lidé nevrací

22.12.2018 zpravy.iDNES.cz str. 00 Zprávy / Zahraniční

MF DNES, Ivana Faryová

Ani 23 let po skončení války to není v Bosně a Hercegovině v pořádku. Brutální konflikt připomínají hřbitovy rozšířené o více než sto tisíc obětí i opuštěné rozpadlé domy. Smír příliš nefunguje a země má nakročeno k tomu, aby se stala skanzenem.

Mohutný tok modrozelené Neretvy si razí cestu skrz šedobílý masiv, řeku kopíruje úzká silnice. Posádka v autě ani nedutá. Scenérie, které divoká příroda začne v půli cesty ze Sarajeva do Mostaru předvádět a s každou další zatáčkou je proměňuje, jsou dechberoucí.

Příroda na Bosně nešetřila ani trochu a turisté už to začínají zjišťovat. I my chceme poznat ty nádherné hory a divoké řeky, i když jen v oblastech, které jsou už prověřené a odminované. Pohled z okénka ale není jen hezký. Napříč celou zemí míváme spoustu opuštěných rozstřílených domů. Co to znamená? Vždyť válka dávno skončila. Proč se majitelé nestarají?

Více než milion Bosňanů, kteří uprchli před nejhorším konfliktem v Evropě od druhé světové války do zahraničí, se domů nevrátilo. Další se stěhovali v rámci své země, když si jednotlivé národy po válce rozdělily území, na němž dřív vedle sebe v klidu žily. Lidé tehdy neřešili, k jakému etniku patří, přátelili se a dokonce vytvářeli rodinné svazky. Válka všechno změnila.

„Oproti počtu obyvatel před válkou je to dnes poloprázdná země, a to i proto, že její rekonstrukce a budování mírového prostředí se úplně nedaří,“ říká historik a expert na oblast Balkánu František Šístek z Katedry ruských a východoevropských studií při Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** UK.

„Lidé hromadně opouštěli domovy jen s tím, co unesli v ruce. Šli do neznáma, jen aby si zachránili holý život. Měl jsem obrovské příbuzenstvo. Všichni odešli stejně jako já a nikdo se po válce nevrátil,“ popisuje tehdejší situaci Bruno Kelava, bosenský Chorvat, který před 25 lety přišel do Česka. Opustil rodnou Banja Luku poté, co ho Srbové málem umučili, protože za ně odmítl bojovat.

V různých fázích války se dala do pohybu více než polovina obyvatelstva tehdy více než čtyřmilionové Bosny a Hercegoviny. Po válce se ze zahraničí vrátilo jen přes milion uprchlíků. Problém je to zejména na venkově, kde se infrastruktura po válce zhroutila úplně. Kdo zůstal v Bosně, žije spíš ve městech, protože tam se snáz uживí.

Vesnice vymírají, protože ti, kteří se tam vrátili, stárnou a mladí nezůstávají. Úbytek populace je problém celého Balkánu. Ale Bosnu opouštějí i ti, kteří v době Daytonské mírové dohody ještě nebyli na světě. V zemi totiž nemají uplatnění.

Zjistit přesný počet opuštěných polorozpadlých domů, které zarůstají houštím zvenčí i zevnitř, je obtížné. Bosna má dnes jiné starosti než je počítat. Nicméně Úřad Vysokého komisaře pro uprchlíky při OSN udělal před lety odhad, že válčící strany poničily nebo zcela zničily až 60 procent domovní zástavby, aby se tam uprchlé obyvatelstvo nemohlo vrátit. Za války tak bylo zdemolováno 1,1 milionu domů.

Některé zůstaly opuštěné, protože jejich majitelé se nevrátili ze zahraničí. Jiní se stěhovali v rámci Bosny – na nová území, jak je jednotlivým národům přisoudila Daytonská dohoda. A někteří by se možná i vrátili, jenomže kam? Jak opravit dům, který nepřítel rovnou vyhodil do povětří. Někde jsou nápadně vidět celé souvislé oblasti, které byly takto zničeny.

Kvůli tomu, co se v mnohých domech za války dělo, v návratu často brání i psychologické důvody. Lidé se nechtějí k ruinám ani přiblížit. Nikdo totiž neví, co v křoví je – možná i nášlapné miny, které se k domům kladly, aby se v nich nepřítel nemohl ukrýt. Bosna jich stále není zbavená, i když s tím pomáhají i mezinárodní expertní týmy.

„Miny u těchto opuštěných domů určitě stále být mohou. Když chce někdo stavět, může požádat úřady o kontrolu daného pozemku, jestli tam nejsou, a teprve pak začne,“ říká policejní potápěč Martin Kučera. S týmem policejních pyrotechniků jako jediní na světě pátrají v bosenských řekách po výbušninách a likvidují je. „V některých domech se děly nepěkné věci, lidé se vraždili mezi sebou. Válka nebyla jen o armádě, byla to válka i mezi sousedy,“ říká Martin Kučera.

„Nemůžeme se divit, že někteří lidé po tom, co prožili, se do těch míst nevrátí. Někteří z nich po válce už tu linii nepřekročili a tam, kde žili, se nešli ani podívat. Nebo šli a zjistili, že už se tam žít nedá. Možná i proto, že by to znamenalo mít za souseda někoho, o kom vědí, že se patrně dopustil něčeho proti jejich blízkým,“ dodává Šístek. Skanzen bez lidí

Podle Bruna Kelavy má Bosna nakročeno k tomu, aby se za dvacet let stala skanzenem. „Lidé ze Západu tam budou jezdit a říkat: Krásná země, ale kde jsou lidé? Odpověď: Dělalí tu nejhorší práci v Německu a jinde na Západě, protože doma se neuživili.“

Historik Šístek v zásadě souhlasí. „Bosna nefunguje celkově a důvodů je mnoho. V době podpisu Daytonské dohody šlo hlavně o to, aby nastal klid zbraní a byl mír. Na to, jak to bude vypadat o dvacet a více let později, v tu chvíli nikdo nemyslel. Je to mírová dohoda, ale není moc efektivní z hlediska politického fungování, struktura země je velice složitá a byrokracie těžkopádná.“

Podle něj je v Bosně problém i to, že půdu tam mohou nakupovat cizinci, a existují obavy z arabských a jiných investorů.

„Jak se Bosna vylidňuje, je možné, že místní budou prodávat pozemky komukoli. Ale snad to nebude tak černobílé, stále v lidech vidím potenciál. To, že jich hodně odešlo do zahraničí, přece neznamená, že odešli trvale. Vazby stále existují, návrat je jednodušší než dřív a například bosenská diaspora funguje a je provázaná napříč kontinenty,“ říká František Šístek. Jsou i případy, kdy se vrátili mladí lidé na vesnici, aby si tam třeba založili ekofarmu nebo prostě jen proto, že odtud pocházejí jejich předkové. Školství – nebezpečný problém

Bosna je Daytonskou smlouvou „přeorganizovaná“ už téměř čtvrt století. Dokonce i haagský trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii už ukončil svou činnost poté, co loni v listopadu odsoudil na doživotí posledního válečného zločince Ratka Mladiče, strůjce masakru ve Srebrenici.

Svými rozsudky vlastně potvrdil, že všechny známé hrůzy se v Bosně opravdu staly. Pro tři národy na jednom území by to mohlo být varováním do budoucna, přesto tam nacionalismus zůstává silný na všech úrovních. „Je výhodnou kartou pro politiky, protože když je potřeba, dokážou jím homogenizovat své voliče,“ soudí historik.

Podle Bruna Kelavy, který do své rodné země pravidelně jezdí, problém začíná už na základních školách. Srbové se nedávnou historii učí po svém, totéž muslimové i Chorvaté.

„V srbské škole se učí, jak Srbové bojovali v občanské válce za svou republiku a práva a oslavují své neexistující vítězství. Muslimové to samé,“ říká. „A až se děti ze srbské školy a děti z chorvatské školy setkají jako dospělí, bude tam stejný problém jako v 90. letech,“ dodává jeho manželka Romana. Infrastruktura postdaytonské Bosny totiž podle Františka Šístka nacionalismus stále dokola reprodukuje, i když je těžké říct, zda se to v roce 1995 dalo udělat jinak.

„Nový systém ale zabudoval a vyzdvihl etnicitu jako základní kámen budování spravedlivé společnosti a to, že dal jednotlivým národům do rukou i školství, a to už na úrovni kantonů, je katastrofa i z mého pohledu historika. Rakousko-Uhersko tam kdysi poměrně pracně zavedlo školy, kam chodili všichni bez ohledu na národnost, a toto integrované školství fungovalo i v dobách Jugoslávie. Ovšem kam se to vyvíjí teď, je úplně proti duchu celé moderní historie Bosny a Hercegoviny a sekularizace,“ varuje historik. Pandořina skříňka

Bosňané trpí nespokojeností s vládou, nedostatkem pracovních příležitostí či problémy s korupcí a nepotismem, kdy je k sehnání pracovní pozice nutností mít známého, a pokud nikdo takový není, je lepší odejít do zahraničí. Navíc se tu stejně jako celá Evropa potýkají s uprchlickou krizí, takže se všechno ještě víc komplikuje.

„Neexistuje snad nikdo, kdo by byl spokojen s tím, jak Bosna podle Daytonské mírové smlouvy funguje, ta je ale zárukou jakési stability,“ říká František Šístek na otázku, co by balkánské zemi pomohlo. „Mezinárodní klima dnes nenasvědčuje tomu, že by se velmocí shodly na nějaké výrazné pomoci nebo že by se měla nějak přenastavit pravidla, která by mocnosti garantovaly jako v roce 1995.“

Změna uspořádání by teoreticky Bosně pomohla, ale jak to udělat. Otevřelo by to Pandořinu skříňku separatistických požadavků na překreslení vnitřních hranic a byla by z toho jen patová situace,“ uzavírá.

Větší zájem Západu by Bosně pomohl. Alespoň v podobě rozvinutějšího turismu, který by dal práci více místním lidem. Země s nádhernými horami a řekami totiž má co nabídnout a nebezpečí min z navštěvovaných oblastí postupně mizí.

URL| https://zpravy.idnes.cz/bosna-a-hercegovina-skanzen-opustene-domy-valka-fff-zahranicni.aspx?c=A181215_445578_zahranicni_kha

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

Proč byl umlčen generál Lorenc? ? Mgr. Bc. Jan Kopal

23.12.2018 i-sn.cz str. 00

Nebývá zvykem, aby se kolem akademických debat vyvolala hysterie a spustila se široká celospolečenská diskuse. Přesto se tak stalo, neboť do veřejné debaty se na půdě **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy zapojil také generál Alojz Lorenc, předlistopadový šéf Státní bezpečnosti a první náměstek federálního ministra vnitra Československé socialistické republiky. Kde jinde mají mít lidé různých názorových směrů, včetně těch kontroverzních,

možnost hájit své pozice a pravdy, nežli právě na akademické půdě. Někdy se o ní hovoří jako o jistém ekvivalentu posvátné, nedotknutelné půdy, a to i jako výsady z hlediska práva.

Zajímavé je, že nejvíce účast generála Lorence vadí těm, kteří se sami zaklínají slovy: svoboda a demokracie. Jenže se svobodou a demokracií se to má následovně: Buďto zde jsou a vztahují se na všechny, nebo zde nejsou a jejich výhod nepožívá nikdo. Takže: jak je to s těmi samozvanými ochránci demokracie, kteří si libují v zákazech a příkazech?

Zastíraným faktem bude, že se mnohý havlistům nelíbí názory generála Lorence, odhalující pravdu o falešné ikoně jménem Václav Havel. Např. v roce 2014 na adresu velkého lžihumanisty prohlásil v deníku Aha následující:

„V srpnu 1989 jsme vyvinuli obrovské vlivové působení na Václava Havla, že se sám aktivně zapojil do utlumení akce 21. srpna. Přispěl k tomu, že akce skončila prakticky fiaskem. Všechny vznikající skupiny byly výrazně infiltrované. StB byla úplně informovaná o vývoji těchto hnutí.“

Z výše uvedeného je jasné, že pokřik kolem generála Lorence je motivován zcela pragmatickou obavou, aby generál Lorenc nevyjevil další skutečnosti, které by demaskovaly vybájenou legendu a revoluční aureolu Václava Havla. Jenže: soud historie je neúprosný a pravda většinou nakonec vypluje veřejně napovrch. A onen okamžik se nezdážitelně blíží.

Mgr. Bc. Jan Kopal

Poznámka redakce SN:O úloze gen. Alojze Lorence v událostech, jež předcházely politické změně na konci roku 1989, nemůže být žádného sporu. To ostatně nezpochybnil nikdy ani jediný skutečně seriózní historik. Nemyslím ovšem ty desítky nejrůznějších propagandistů z té či oné strany politické „barikády“ z roku 1989. Že byly události ze 17. 11. 1989 na Národní třídě plně v režii StB, je zřejmé, stejně jako role V. Havla ? jako komunisty a estébáky předem vyhlédnuté „ikony“ tzv. sametové revoluce 1989.

Potvrdilo to ostatně chování naprosté většiny chartistů v době, kdy byla během předvolební kampaně před parlamentními volbami 2017 zveřejněna tajně pořizená nahrávka, na níž A. Babiš hovoří o V. Havlovi jako o agentu StB (případně i KGB). Následovalo okázalé mlčení, které stále trvá. Dokonce ani jinak odvážný P. Pithart dosud ještě „nekápl božskou“, i když tu krutou „pravdu“ musí dobře znát.

Konstatoval jsem to již v jiném svém článku o letošních oslavách 17. 11. 1989: stále chybí odvaha podívat se pravdě do očí a začít si říkat nezpochybnitelná fakta o našich dějinách. I celou pravdu o V. Havlovi a tzv. sametové revoluci z roku 1989. Neexistují totiž bývalí agenti StB dvou kategorií: ti „oficiální“ a pak ti ostatní, o nichž se musí povinně mlčet. Kam patří V. Havel a jiní prominentní „disidenti“, je zřejmé. Po L. Zifčákovi to nahlas říká i gen. A. Lorenc a nesměle naznačuje rovněž komunistický poslanec Z. Ondráček (v souvislosti se žalobou M. Horáčka na jeho osobu). Opravdu nejsme ještě 29 let po Listopadu 1989 připraveni na to, abychom se dozvěděli celou pravdu o tehdejších událostech, které změnilý život nás všech? Kdo se bojí, nesmí do lesa!

URL| <http://www.i-sn.cz/clanky/sn-c.-12-2018/proc-byl-umlcen-general-lorenc-----mgr.-bc.-jan-kopal.html>

Trutnov si v zadávání zakázek vede dobře

25.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

Počet nabídek, koncentraci dodavatelů, chyby ve zveřejňování a další ukazatele při zadávání veřejných zakázek měřil projekt zIndex. Dle něho je Trutnov mezi velkými městy na 19. místě. V řadě kategorií je nadprůměrný, a to například v kvalitě zveřejňovaných dat.

Sdružení Econlab, z. s., při **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, zveřejnilo výsledky projektu zIndex, ve kterém měřilo, zda zadavatel veřejných zakázek postupuje transparentně, hospodárně a zda mu nevznikají ekonomická rizika. Mezi porovnávanými subjekty bylo i město Trutnov, které se umístilo na 19. příčce mezi velkými městy České republiky. „Je moc dobře, že podobné projekty vznikají. Mohou poukázat na to, v čem chybujeme, čeho se máme vyvarovat a naopak, co se nám daří. Díky zpětné vazbě se můžeme zlepšovat, a to platí i pro oblast zadávání veřejných zakázek,“ říká Ivan Adamec, starosta města Trutnova.

Přestože se tvůrci projektu snažili být objektivní, sami připouštějí, že jimi nastavené parametry výpočtů jednotlivých ukazatelů mohou některé zadavatele znevýhodňovat. Například zadavatelé poptávající zboží nebo služby na menších trzích jsou znevýhodněni při výpočtu ukazatele Počet nabídek. I v rámci jednoho odvětví totiž může být v různých lokalitách nebo na různých trzích konkurence odlišně široká. „Není divu, že například v této kategorii měl Trutnov pouhých 33 %. Jsme příhraniční město, kde konkurence není tak silná,“ vysvětluje trutnovský starosta. V případě ukazatele Koncentrace dodavatelů mohou být znevýhodněni zadavatelé, kteří například soutěžili velký investiční projekt, který svým finančním rozsahem přesahuje 50 % objemu všech veřejných zakázek zadavatele (v případě města Trutnova se jedná o zakázku na rekonstrukci a dostavbu Střediska volného času, která byla vysoutěžena za částku 162.520.000 Kč bez DPH). Výpočet tohoto ukazatele může být rovněž nespravedlivý vůči zadavateli, kterému v zakázkách opakovaně vítězí jeden dodavatel díky svým bezkonkurenčně kvalitním produktům.

Naopak v ukazatelích jako jsou Kvalita dat ve Věstníku či Soutěžní řízení, které sleduje transparentnost a otevřenost zakázek, je Trutnov vysoce nad průměrem. V indexu měřícím pochybení dle Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže je Trutnov dokonce 100%.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

Foto: virtualczech.cz Popisek: Náměstí v Trutnově.

URL| <https://www.parlamentnilisty.cz/politika/obce-volicum/Trutnov-si-v-zadavani-zakazek-vede-dobre-564632>

Trutnov si v zadávání zakázek vede dobře

25.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

PV

Počet nabídek, koncentraci dodavatelů, chyby ve zveřejňování a další ukazatele při zadávání veřejných zakázek měřil projekt zIndex. Dle něho je Trutnov mezi velkými městy na 19. místě. V řadě kategorií je nadprůměrný, a to například v kvalitě zveřejňovaných dat.

Sdružení Econlab, z. s., při **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, zveřejnilo výsledky projektu zIndex, ve kterém měřilo, zda zadavatel veřejných zakázek postupuje transparentně, hospodárně a zda mu nevznikají ekonomická rizika. Mezi porovnávanými subjekty bylo i město Trutnov, které se umístilo na 19. příčce mezi velkými městy České republiky. „Je moc dobře, že podobné projekty vznikají. Mohou poukázat na to, v čem chybujeme, čeho se máme vyvarovat a naopak, co se nám daří. Díky zpětné vazbě se můžeme zlepšovat, a to platí i pro oblast zadávání veřejných zakázek,“ říká Ivan Adamec, starosta města Trutnova. Přestože se tvůrci projektu snažili být objektivní, sami připouštějí, že jimi nastavené parametry výpočtů jednotlivých ukazatelů mohou některé zadavatele znevýhodňovat. Například zadavatelé poptávající zboží nebo služby na menších trzích jsou znevýhodněni při výpočtu ukazatele Počet nabídek. I v rámci jednoho odvětví totiž může být v různých lokalitách nebo na různých trzích konkurence odlišně široká. „Není divu, že například v této kategorii měl Trutnov pouhých 33 %. Jsme příhraniční město, kde konkurence není tak silná,“ vysvětluje trutnovský starosta. V případě ukazatele Koncentrace dodavatelů mohou být znevýhodněni zadavatelé, kteří například soutěžili velký investiční projekt, který svým finančním rozsahem přesahuje 50 % objemu všech veřejných zakázek zadavatele (v případě města Trutnova se jedná o zakázku na rekonstrukci a dostavbu Střediska volného času, která byla vysoutěžena za částku 162.520.000 Kč bez DPH). Výpočet tohoto ukazatele může být rovněž nespravedlivý vůči zadavateli, kterému v zakázkách opakovaně vítězí jeden dodavatel díky svým

bezkonkurenčně kvalitním produktům. Naopak v ukazatelích jako jsou Kvalita dat ve Věstníku či Soutěžní řízení, které sleduje transparentnost a otevřenost zakázek, je Trutnov vysoce nad průměrem. V indexu měřícím pochybení dle Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže je Trutnov dokonce 100%.

URL| http://www.parlamentnilisty.cz/politika/obce-volicum/Trutnov-si-v-zadavani-zakazek-vede-dobre-564632?utm_source=nm&utm_medium=xml

Facebook politologa, jakého jste neviděli: Barbari bez vzdělání zdobí stromy kýčovitými ozdobami, já si raději dám kebab. A teď něco pro voliče hradní

26.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00
Budova Fakulty

Facebook poskytuje prostor mnoha názorům v politickém spektru. Jeden z těch kurióznějších přispěvatelů je Marek Hollar, dle profilu odborný politolog. Na profilu zveřejnil třeba svůj odpor k vánočním svátkům, konflikt s křesťanskou výzdobou stromečku, či obdiv k pohádce Kouzelník Žito, kterou ČT vysílala na Štědrý den. Až si čtenář říká, zda je to vůbec myšleno vážně...

„Je 24. prosinec – hodně Čechů dnes slaví Štědrý den,“ uvádí své vánoční extempore Hollar. „Dovolím si poznámku. Napadlo vás někdy, jak se dnes cítí několik milionů nových Evropanů z různých částí světa, kteří tento svátek neslaví? Moji rodiče mě na dnešek zvali k společnému trávení času – ODMÍTL JSEM,“ říká demonstrativně a dodává: „Nehodlám podporovat tento náboženský akt a urážku nekřesťanů. Místo toho jdu s kamarády z fakulty do kavárny na Malé straně na čaj a na oběd – tak trochu symbolicky – na kebab.“ Shodli se prý na tom, že do 30 let budou Vánoce zapomenuty. „Pro nevzdělané lidi je to možná teď trochu nepředstavitelné, ale myslím, že to ani nikomu chybět nebude...“ píše Hollar a argumentuje, že to pomůže HDP a ubude rizikových půjček na dárky.

A o pohádce Kouzelník Žito má Hollar také jiné mínění než většina jejích kritiků: „Důkaz pro všechny rýpaly do České televize, že produkuje špatné filmy, jak moc se mýlí. Kdyby navíc koncesionářské poplatky byly vyšší, je i takovýto děl více,“ píše politolog a věnuje se i kritické reakci: „Bohužel hodnocení na CSFD.cz není vysoké – nechápu, proč hodnocení není zpřístupněno jen profesionálním kritikům nebo lidem s vystudovanou uměleckou školou.“

A u mediální tvorby ještě zůstal, když nabízel zaměstnání: „S radostí oznamuji, že na základě výsledků mého výzkumu mi byl přidělen další dlouhodobý univerzitní grant na výzkum, tentokrát zaměřený na stereotypy české filmové populární tvorby. Jako vedoucí výzkumu nabízím tři pracovní místa, předpokládaná doba kontraktu: 2–3 roky. Poloviční pracovní úvazek (4 hod. pracovní doba). Nutné humanitní vzdělání (Bc. a výše). Plat 38 tis. hrubého, možnost osobního ohodnocení. Zázemí stabilní instituce, dobrý kolektiv, zasluzná činnost v neziskovém sektoru. Více podrobností přes e-mail. Nabídka je zveřejněna na univerzitním intranetu a na nástěnce + v univerzitní kavárně, ale dávám sem na FB – pro ty, co studují dálkově a mohli by to minout. Těším se na případnou spolupráci,“ vzkazuje odborný politolog Hollar. V dřívějších přívěvcích se věnoval i migrantům a prezidentu Zemanovi. Jaké názory k nim pojal, je z jeho příspěvků zřejmé.

Nicméně, jedná se zřejmě o velice zdařilou fabulaci a parodii na typicky liberální, „kavárenské“ názory. Podle internetového hledání není žádný „odborný“ politolog Marek Hollar k nalezení, mimo již zmíněný profil. Hollar se však jmenuje budova **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, kde pracuje několik akademických politologů. Autor tedy zřejmě žertovně reprezentuje do extrémů vyhraněné názory rezidentů této instituce...

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

Foto: Fsv.cuni Popisek: Budova **Fakulty sociálních věd**.

URL| <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Facebook-politologa-jakeho-jste-nevideli-Barbari-bez-vzdelani-zdobi-stromy-kycovitými-ozdobami-ja-si-radeji-dam-kebab-A-ted-neco-pro-volice-hradniho-ozraly-564667>

Facebook politologa, jakého jste neviděli: Barbari bez vzdělání zdobí stromy kýčovými ozdobami, já si raději dám kebab. A teď něco pro voliče hradní

26.12.2018 [politicke-listy.cz](http://www.politicke-listy.cz) str. 00
Budova Fakulty

Facebook poskytuje prostor mnoha názorům v politickém spektru. Jeden z těch kurióznějších přispěvatelů je Marek Hollar, dle profilu odborný politolog.

Na profilu zveřejnil třeba svůj odpor k vánočním svátkům, konflikt s křesťanskou výzdobou stromečku, či obdiv k pohádce Kouzelník Žito, kterou ČT vysílala na Štědrý den. Až si čtenář říká, zda je to vůbec myšleno vážně...

„Je 24. prosinec – hodně Čechů dnes slaví Štědrý den,“ uvádí své vánoční extempore Hollar. „Dovolím si poznámku. Napadlo vás někdy, jak se dnes cítí několik milionů nových Evropanů z různých částí světa, kteří tento svátek neslaví? Moji rodiče mě na dnešek zvali k společnému trávení času – ODMÍTL JSEM,“ říká demonstrativně a dodává: „Nehodlám podporovat tento náboženský akt a urážku nekřesťanů. Místo toho jdu s kamarády z fakulty do kavárny na Malé straně na čaj a na oběd – tak trochu symbolicky – na kebab.“ Shodli se prý na tom, že do 30 let budou Vánoce zapomenuty. „Pro nevzdělané lidi je to možná teď trochu nepředstavitelné, ale myslím, že to ani nikomu chybět nebude...“ píše Hollar a argumentuje, že to pomůže HDP a ubude rizikových půjček na dárky.

Anketa

Myslíte, že se v roce 2019 budeme mít lépe než v tomto končícím roce?

Budeme

22%

Nebudeme

78% hlasovalo: 7444 lidí

Pokračoval dalším antivánočním statusem: „Moje babička měla nazdobený stromeček těmito trapně kýčovými křesťanskými ozdobami,“ přidal fotku politolog. „Popsal jsem jí důvody mého bojkotu Vánoc... Bohužel se starší generací nejde hnout... Některé ozdoby jsem potají sundal a rozbil. Jako symbolický konec jedné éry. Vzkaz mladé generaci: nenechte se ovlivnit a jděte vlastní cestou!“ vzkazuje svým souputníkům.

A o pohádce Kouzelník Žito má Hollar také jiné mínění než většina jejích kritiků: „Důkaz pro všechny rýpaly do České televize, že produkuje špatné filmy, jak moc se mýlí. Kdyby navíc koncesionářské poplatky byly vyšší, je i takovýchto děl více,“ píše politolog a věnuje se i kritické reakci: „Bohužel hodnocení na CSFD.cz není vysoké – nechápu, proč hodnocení není zpřístupněno jen profesionálním kritikům nebo lidem s vystudovanou uměleckou školou.“

A u mediální tvorby ještě zůstal, když nabízel zaměstnání: „S radostí oznamuji, že na základě výsledků mého výzkumu mi byl přidělen další dlouhodobý univerzitní grant na výzkum, tentokrát zaměřený na stereotypy české filmové populární tvorby. Jako vedoucí výzkumu nabízím tři pracovní místa, předpokládaná doba kontraktu: 2–3 roky. Poloviční pracovní úvazek (4 hod. pracovní doba). Nutné humanitní vzdělání (Bc. a výše). Plat 38 tis. hrubého, možnost osobního ohodnocení. Zázemí stabilní instituce, dobrý kolektiv, zaslužitelná činnost v neziskovém sektoru. Více podrobností přes e-mail. Nabídka je zveřejněna na univerzitním intranetu a na nástěnce + v univerzitní kavárně, ale dávám sem na FB – pro ty, co studují dálkově a mohli by to minout. Těším se na případnou spolupráci,“ vzkazuje odborný politolog Hollar. V dřívějších přívěscích se věnoval i migrantům a prezidentu Zemanovi. Jaké názory k nim pojal, je z jeho příspěvků zřejmé.

Nicméně, jedná se zřejmě o velice zdařilou fabulaci a parodii na typicky liberální, „kavárenské“ názory. Podle internetového hledání není žádný „odborný“ politolog Marek Hollar k nalezení, mimo již zmíněný profil. Hollar se však nazývá budova **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, kde pracuje několik akademických politologů. Autor tedy zřejmě žertovně reprezentuje do extrémů vyhraněné názory rezidentů této instituce...

Fotogalerie: - Vánoční benefiční večírek pro Helpes

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se [ZDE](#).

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se [ZDE](#).

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?goto=184955-facebook-politologa--jakeho-jste-nevideli--barbari-bez-vzdelani-zdobi-stromy-kycovitými-ozdobami--ja-si-radeji-dam-kebab.-a-ted-neco-pro-volice-hradniho-ozrally....html>

Facebook politologa, jakého jste neviděli: Barbaři bez vzdělání zdobí stromy kýčovými ozdobami, já si raději dám kebab. A teď něco pro voliče hradní

26.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

kas

Facebook poskytuje prostor mnoha názorům v politickém spektru. Jeden z těch kurióznějších přispěvatelů je Marek Hollar, dle profilu odborný politolog. Na profilu zveřejnil třeba svůj odpor k vánočním svátkům, konflikt s křesťanskou výzdobou stromečku, či obdiv k pohádce Kouzelník Žito, kterou ČT vysílala na Štědrý den. Až si čtenář říká, zda je to vůbec myšleno vážně...

Normal 0 21 false false false CS X-NONE X-NONE
MicrosoftInternetExplorer4 /* Style Definitions */ table.MsoNormalTable „Je 24.
prosinec – hodně Čechů dnes slaví Štědrý den,“ uvádí své vánoční extempore Hollar. „Dovolím si poznámku. Napadlo vás někdy, jak se dnes cítí několik milionů nových Evropanů z různých částí světa, kteří tento svátek neslaví? Moji rodiče mě na dnešek zvali k společnému trávení času – ODMÍTL JSEM,“ říká demonstrativně a dodává: „Nehodlám podporovat tento náboženský akt a urážku nekřesťanů. Místo toho jdu s kamarády z fakulty do kavárny na Malé straně na čaj a na oběd – tak trochu symbolicky – na kebab.“ Shodli se prý na tom, že do 30 let budou Vánoce zapomenuty. „Pro nevzdělané lidi je to možná teď trochu nepředstavitelné, ale myslím, že to ani nikomu chybět nebude...“ píše Hollar a argumentuje, že to pomůže HDP a ubude rizikových půjček na dárky. Pokračoval dalším antivánočním statutem: „Moje babička měla nazdobený stromeček těmito trapně kýčovými křesťanskými ozdobami,“ přidal fotku politolog. „Popsal jsem jí důvody mého bojkotu Vánoc... Bohužel se starší generací nejde hnout... Některé ozdoby jsem potají sundal a rozbil. Jako symbolický konec jedné éry. Vzkaz mladé generaci: nenechte se ovlivnit a jděte vlastní cestou!“ vzkazuje svým soupeřům. A o pohádce Kouzelník Žito má Hollar také jiné mínění než většina jejích kritiků: „Důkaz pro všechny rýpaly do České televize, že produkuje špatné filmy, jak moc se mýlí. Kdyby navíc koncesionářské poplatky byly vyšší, je i takovýchto děl více,“ píše politolog a věnuje se i kritické reakci: „Bohužel hodnocení na CSFD.cz není vysoké – nechápu, proč hodnocení není zpřístupněno jen profesionálním kritikům nebo lidem s vystudovanou uměleckou školou.“ A u mediální tvorby ještě zůstal, když nabízel zaměstnání: „S radostí oznamuji, že na základě výsledků mého výzkumu mi byl přidělen další dlouhodobý univerzitní grant na výzkum, tentokrát zaměřený na stereotypy české filmové populární tvorby. Jako vedoucí výzkumu nabízím tři pracovní místa, předpokládaná doba kontraktu: 2–3 roky. Poloviční pracovní úvazek (4 hod. pracovní doba). Nutné humanitní vzdělání (Bc. a výše). Plat 38 tis. hrubého, možnost osobního ohodnocení. Zázemí stabilní instituce, dobrý kolektiv, zasluhovaná činnost v neziskovém sektoru. Více podrobností přes e-mail. Nabídka je zveřejněna na univerzitním intranetu a na nástěnce + v univerzitní kavárně, ale dávám sem na FB – pro ty, co studují dálkově a mohli by to minout. Těším se na případnou spolupráci,“ vzkazuje odborný politolog Hollar. V dřívějších přívěscích se věnoval i migrantům a prezidentu Zemanovi. Jaké názory k nim pojal, je z jeho příspěvků zřejmé. Nicméně, jedná se zřejmě o velice zdařilou fabulaci a parodii na typicky liberální, „kavárenské“ názory. Podle internetového hledání není žádný „odborný“ politolog Marek Hollar k nalezení, mimo již zmíněný profil. Hollar se však nazývá budova **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy, kde pracuje několik akademických politologů. Autor tedy zřejmě žertovně reprezentuje do extrémů vyhraněné názory rezidentů této instituce...

URL| http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Facebook-politologa-jakeho-jste-nevideli-Barbari-bez-vzdelani-zdobi-stromy-kycovitými-ozdobami-ja-si-radeji-dam-kebab-A-ted-neco-pro-volice-hradniho-ozraly-564667?utm_source=nm&utm_medium=xml

Čím dál více Rusů lituje rozpadu Sovětského svazu. A Putin dělá, co může, aby jim ho vrátil

26.12.2018 denikn.cz str. 00

Michael Romancov

Komentář Michaela Romancova: Na 26. prosince připadá sedmadvacáté výročí rozpadu Sovětského svazu, události, o níž dvě třetiny Rusů v průzkumu veřejného mínění prohlásily, že jí litují. Přitom se většině vede výrazně lépe než tehdy. Proč tedy?

Od roku 2012, kdy lítost nad koncem SSSR vyjádřilo pouhých 49 procent Rusů, toto číslo stále roste a současná úroveň se blíží hodnotám z přelomu století, kdy Rusko zažívalo bezprecedentní hospodářský úpadek a období socio-ekonomické a politické nestability.

Vladimir Putin, jak známo, rozpad SSSR označil za „největší geopolitickou katastrofu 20. století“. Za její nejvážnější projev kupodivu nepovažuje ústup Ruska ze supervelmocenských pozic, ale skutečnost, že se za hranicemi Ruska ocitly miliony spoluobčanů a zpřetrhaly se staleté kulturní i hospodářské vazby.

Za osmnáct let u moci se však Putinovi podařilo zemi „zvednout z kolen“, ve srovnání se sovětskými standardy se podle něj většině Rusů daří výrazně lépe a Rusko je zejména díky razantnímu postupu na Ukrajině a v Sýrii v mezinárodní aréně opět vážené. Nejlepším potvrzením úspěchů, které Rusko zažívá, jsou západní sankce, které jsou uvalovány proto, že se Západ Ruska bojí. Ano, stejně jako v sovětských dobách se Západ bojí. A jakmile se dostaví slibovaný technologický průlom a Rusko se stane jednou z pěti největších ekonomik na světě, bude se muset bát ještě víc!

Proč tedy roste nostalgie po něčem, co se rozpadlo a co bylo horší než současné Rusko? Teskní snad Rusové po zemi, kde platilo, že „vláda předstírá, že nás platí, a my předstíráme, že pracujeme“? Stýská se jim, že veřejnému prostoru již nedominují hesla o boji za mír či o zrno nebo po rituálním vzývání Lenina? Postrádají permanentní fronty na maso, na toaletní papír, na boty či punčocháče, zkrátka na všechno?

Předurčení k vládnutí mladším bratrům

Možným vysvětlením je, že nejsilnějším zdrojem sovětské nostalgie jsou faktory, které nemají materiální povahu. Řada Rusů trpí intenzivním pocitem ztráty sociálních jistot, které sice v sovětském provedení byly spíš imaginární než reálné, ale zato se jim „těšila“ absolutní většina společnosti. Všichni například měli právo na práci (i když se ve skutečnosti jednalo o povinnost pracovat), nárok na mizerné, ale bezplatné školství i zdravotnictví nebo na levné, ale vysoce nekvalitní bydlení.

Ruku v ruce s tím pak jde i hluboce zakořeněná a široce sdílená představa, usilovně podporovaná současným politickým vedením země, že Rusové ve „svazku národů“ tehdejšího Sovětského svazu působili v roli staršího a moudřejšího „bratra“. Tato role jim po právu patřila zejména po vítězství ve Velké vlastenecké válce. Mladší sourozenci ji přirozeně a oddaně respektovali a ctili. Z tohoto mentálního podhoubí roste představa o přirozeném ruském právu na vedení, kdy každý Rus pro ne-Rusy zároveň zosobňuje roli obránce, strážce tradic, učitele i průkopníka odhalujícího nové obzory.

Na mezistátní úrovni pak tato role přirozeně patří ruskému prezidentovi, Vladimíru Putinovi. V 90. letech minulého století americký politolog Joseph Nye, profesor mezinárodních vztahů z Harvardovy univerzity, zavedl pojem tzv. měkké moci (soft power), spočívající na schopnosti států dosahovat žádoucích výsledků nikoli využitím síly a donucování, ale prostřednictvím přitažlivosti svého politického či socio-ekonomického modelu. Moskva se evidentně domnívá, že minimálně v postsovětském prostoru měkkou mocí disponuje, a snaží se jí uplatňovat. Výsledky jsou však tristní. Důvod? Zejména to, že Rusko jinak než silově jednat neumí a všichni sousedi vidí, že se na tom nic nezměnilo. Ostatně, posuďte sami.

V polovině prosince se vůči ruským „integračním návrhům“ nebyvale ostře ohradil běloruský prezident Alexandr Lukašenko. Reagoval na výrok premiéra Dmitrije Medveděva, který na jednání rady ministrů Svazového státu Rusko-Bělorusko navrhl, že Moskva je připravena nabídnout Minsku, aby se v zemi začalo platit ruským rublem. Zatímco podle Medveděva takový krok plně koresponduje s integrační logikou Svazového státu – dnes již spíše formálního útvaru vzniklého na konci 90. let s cílem dosáhnout hlubší politické, ekonomické a sociální integrace – podle Lukašenka se jednalo o jasnou výhrůžku a snahu zlikvidovat běloruskou suverenitu.

Lukašenko prý dokonce svolal uzavřené jednání, na němž měli běloruští experti řešit otázku obrany proti ruskému nátlaku, ale na přímý dotaz ruských médií jeho tisková mluvčí prohlásila, že „otázka suverenity naší země je již dávno vyřešena, a proto se tímto problémem nemusíme zabývat“.

Nedorozumění a drobné krize se na lince Minsk–Moskva vyskytují nepřetržitě od rozpadu SSSR, ale tak ostrá slova, jaká Lukašenko použil tentokrát, ještě nezazněla. Slova, respektive dialog, který by jejich prostřednictvím měl být veden, však v postsovětském prostoru nikdy nehrála důležitou roli, neboť dialog a hledání kompromisu představují politické a společenské techniky, které jsou zdejšími protagonistům naprosto cizí.

Výjimkou byly od počátku Estonsko, Lotyšsko a Litva, které okamžitě daly najevo, že s někdejšími Sovětským svazem nechtějí mít nic společného, a odhodlaně se pustily do politické a ekonomické transformace. Zbylých dvanáct republik někdejšího SSSR sice takový úmysl rovněž deklarovalo, ale ve skutečnosti se vydaly zcela jinou cestou. Jejím průkopníkem je právě Alexandr Lukašenko, který si v 90. letech vysloužil přezdívku „poslední evropský diktátor“. Na konci třetí dekády budování „demokracie“ v postsovětském prostoru lze konstatovat, že

Lukašenko nezůstal osamocen, ale naopak se z průkopníka stal „doyenem“ sboru autoritářských vládců, jemuž již osmnáct let vévodí Vladimir Putin.

Vzhledem ke vzdálenosti, která nás dělí, si dovolíme ponechat stranou Střední Asii, kde se postsovětský způsob vládnutí začal nebezpečně podobat modelům, které jsme až dosud primárně znali hlavně z afrického kontinentu, a zaměříme se na šest postsovětských zemí ležících ve východní Evropě. V jistém ohledu, jak si například povšiml Ian Bond, expert na zahraniční politiku think-tanku Centre for European Reform, se jedná o státy, které jsou chyceny v jakési pomyslné pasti. Na rozdíl od Pobaltí nejsou přirozeně ztotožňovány s Evropou, ale přitom je zřejmé, že zcela nepatří ani do Asie a zároveň (ještě?) nejsou Ruskem. Vlastně se jedná o nejviditelnější reprezentanty fenoménu „postsovětskosti“ a „blízkého“ zahraničí, v němž se Moskva domnívá, že má právo, respektive povinnost uplatňovat ku prospěchu místních svou měkkou moc. Jak moc se jí to (ne)daří?

Když v prosinci 1991 Boris Jelcin, Leonid Kučma a Stanislav Šuškevič, kteří tehdy stáli v čele Ruské sovětské federativní socialistické republiky, Ukrajinské sovětské socialistické republiky a Běloruské sovětské socialistické republiky, rozpustili SSSR, oznámili to politické reprezentaci zbývajících svazových republik jako fakt. Jejich dohoda stačila, ostatních se nikdo na nic ani nezeptal.

K technickému zvládnutí rozpadu SSSR vznikla struktura známá jako Společenství nezávislých států (SNS), která sice existuje dodnes, ale navzdory přijetí řady deklarací a podpisu desítek mezivládních smluv se jí nikdy nepodařilo vyřešit žádný podstatný problém. Nejlépe je to viditelné na naprostém nezvládnutí etnicko-politických a teritoriálních konfliktů, které se postupně ze „zamrzlých“ změnily v horké.

Arménie a Ázerbájdžán spolu začaly válčit ještě před rozpadem SSSR, v Gruzii se bojovalo v 90. letech a roku 2008 navíc propukla válka rusko-gruzínská. Na území Moldavska se v Podněstří vedly boje v 90. letech, na Ukrajinu Rusko zaútočilo roku 2014. Jedinou zemí z této skupiny, kterou dosud válka nezasáhla, je Bělorusko. Jedinou zemí, kde momentálně není ruská armáda, ať na už základě smlouvy, či jako okupant, je Ázerbájdžán (radarová základna v Gabale byla uzavřena roku 2013).

Zatímco Arménie, Gruzie, Moldavsko i Ukrajina již zažily „revoluce“, protesty nebo alespoň politické krize v podobě sporů v parlamentu, zůstávají Bělorusko, v čele s Lukašenkem, a Ázerbájdžán, který se stal diktaturou rodiny Alijevových (čímž se blíží středoasijským standardům vládnutí), reprezentanty postsovětské „stability“, která je ve skutečnosti projevem totální společenské a politické zmrtvělosti.

Moskva násilí aktivně používala jak doma – nejviditelněji v případě obou čečenských válek –, tak u sousedů. Násilí v Čečně vyneslo Kremlu značnou kritiku, ale vynucování či udržování míru v postsovětském prostoru jí procházelo bez zásadních problémů.

Po útocích z 11. září však Putin učinil asi jediný politický krok, který lze označit jako geniální: jeden telefonát americkému prezidentovi rázem učinil z čečenského vraždění součástí globální války proti terorismu. Moskva se díky tomu ocitla po boku Washingtonu jako plnohodnotný partner, začal intenzivní dialog se Severoatlantickou aliancí a o rok později vznikla Rada NATO-Rusko.

Zároveň začaly stoupat ceny ropy a zemního plynu a Rusko zaplavila zdánlivě nevysychající řeka petrodolarů. Vypadalo to, že nejenom získalo úctu USA a Západu, ale když Moskva dala rázně najevo, že další rozšiřování NATO odmítá, odešli ze summitu v Bukurešti Ukrajina a Gruzie s nepořízenou.

Pak přišla v srpnu 2008 válka s Gruzii, která postsovětskému prostoru i Západu ukázala, že Rusko je tím, kým byl Sovětský svaz například v srpnu 1968. S jedinou podstatnou změnou: místo povinnosti chránit socialismus v každé zemi, která se vydala cestou jeho budování, se teď jednalo o povinnost chránit Rusy před hrozbou genocidy. To se pak ostatně stane i oficiálním zdůvodněním pro rozpoutání války proti Ukrajině a anexi Krymu v zimě a na jaře 2014.

Stojí za zmínku, že ruská akce v Gruzii – vedle toho, že vyvolala rozporuplné reakce ve světě – nerezonovala unisono ani v postsovětském prostoru. Většina států vyzvala k zastavení bojů, k hledání politického východiska a podpořila teritoriální integritu Gruzie. Když Moskva koncem měsíce uznala nezávislost Jižní Osetie a Abcházie, žádný další postsovětský stát se nepřidal a Moskvě nezbylo, než „zakoupit“ jejich uznání u vlád Nikaraguy, Venezuely, Nauru a Sýrie.

Po vítězství v srpnové válce se v Rusku začala objevovat teze, že na jihu (v Čečně) se podařilo zabránit rozpadu Ruska, na jihu (v Gruzii) Moskva zastavila expanzi NATO a konečně na jihu (v Soči) celému světu ukáže, jak moderní, bohatou, přívětivou a úspěšnou zemí Rusko je.

Sočské olympiáde předcházely další velké mezinárodní politické, ekonomické a sportovní podniky, které Rusko hostilo. Zejména je třeba zmínit summit APEC ve Vladivostoku (2012), summit G 20 v Petrohradu (2013) a letní univerziádu v Kazani (2013). To vše pak měl korunovat fotbalový šampionát 2018. Rusům se podařilo vybudovat novou a moderní sportovní infrastrukturu, postavit či opravit letiště i nádraží, žádnou akci nenarušil teroristický útok.

Zimní olympiádu však záhy zastínila anexe Krymu a následně její pozitivní ohlas pohřbil obludný dopingový skandál ruských sportovců. Jakmile klesly ceny ropy a zimního plynu, Rusko přestalo být bohaté; jakmile z Ruska odjeli nadšení sportovní fanoušci, přestal se režim pokoušet předstírat, že jedná přívětivě.

Je fascinující, že i když se Rusko v zahraniční i domácí politice stále zřetelněji vrací do sovětského módu chování, stoupá počet Rusů, kteří nostalgicky litují, že se SSSR rozpadl. Jak je možné, že to nevidí? Vždyť například našim komunistům to neuniklo a většina z nich se nepokrytě raduje.

Autor je politický geograf, působí na **Fakultě sociálních věd** UK a Metropolitní univerzitě Praha.

Tento text jste si mohli přečíst díky tomu, že si předplácíte Deník N. Pokud máte připomínku nebo jste našli chybu, napište na editori@denikn.cz.

Vážíme si Vaší podpory.

URL| <https://denikn.cz/44175/cim-dal-vice-rusu-lituje-rozpadu-sovetskeho-svazu-a-putin-dela-co-muze-aby-jim-ho-vratil/>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:

denikn.cz

Miroslav Kotek a Manuel Pérez Cascajares posílili oddělení průmyslových nemovitostí Design & Build Colliers International v České republice

27.12.2018 Kariera.iHNed.cz str. 00

-rkp

Společnost Colliers International v České republice oznámila nové posily ve vedení oddělení průmyslových nemovitostí a obchodní linie Design & Build Miroslava Kotka a Manuela Péreze Cascajarese. Rozšíření týmů je součástí strategického plánu firmy Colliers pokračovat v růstu na českém trhu a upevnit svou pozici ve všech tuzemských nemovitostních segmentech.

Miroslav Kotek zastává pozici ředitele v oddělení průmyslových nemovitostí. Se současnou rostoucí poptávkou po prostorách ze strany e-commerce, 3PL a výrobních společností, kdy se z České republiky stává důležitým regionálním centrem průmyslu, má tato divize klíčovou úlohu.

Během svého téměř dvacetiletého působení v oblasti průmyslových nemovitostí jak v České republice, tak na Slovensku, si Miroslav vytvořil silné obchodní vztahy s nejvýznamnějšími hráči na trhu, jako jsou CTP, Prologis, P3, VGP, Panattoni, ILD, Segro, Redstone a další. Miroslav dříve působil jako ředitel oddělení propagace podnikatelských nemovitostí agentury CzechInvest, později jako Associate Director průmyslové divize v Jones Lang LaSalle. Během svého dlouholetého působení v oblasti nemovitostí, uzavřel jako zástupce svých klientů celou řadu významných dohod a transakcí na celkové ploše přesahující 200 000 metrů čtverečních. Zastupoval společnosti jako MD Logistika, JUSDA, Damco, Foxconn, Flex, NIKA Logistics nebo Caterpillar.

Získal magisterský titul v oboru mezinárodních vztahů na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, bakalářský titul pak ze studií veřejné ekonomiky a správy na Univerzitě Pardubice.

Harry Bannatyne, regionální ředitel průmyslového oddělení a partner Colliers International v České republice, řekl: „Spolu s technologií a průzkumem trhu, které máme k dispozici, jsme skvělý tým a těšíme se, až našim klientům budeme společně pomáhat dosahovat jejich cílů.“

Manuel Pérez Cascajares do české kanceláře Colliers International nastoupil jako seniorní projektový manažer divize Design & Build. Ta byla založena za účelem úzké spolupráce s oddělením Workplace Solutions consultancy a Office Agency a nabízí klientům služby v oblasti plánování, designu a vybavování prostor.

Založení Design & Build reagovalo na zvýšený zájem pronajímatelů i nájemců nemovitostí o redesign jejich stávajícího zázemí. S využitím nejnovějších technologií a trendů svým klientům pomáhá zlepšovat produktivitu a míru udržení zaměstnanců, pro něž vytváří inspirující a motivující pracovní prostředí.

Manuel přichází do Colliers s více než 20-letou praxí z mezinárodních společností v České republice a Mexiku. Poslední čtyři roky strávil na pozici senior manažera oddělení Design & Build společnosti Tetris, v níž byl zodpovědný za koordinaci projekčních a realizačních týmů s klientem. Jeho hlavním úkolem bylo dohlížet na profesionální, včasnou a transparentní realizaci i dokončení projektů, včetně plnění všech technických předpisů a bezpečnostních standardů. Manuel zastřešil realizaci a kompletní vybavení více než 21 000 metrů čtverečních prostor v celkové hodnotě přesahující v obratu 22 000 000 EUR.

Dříve působil v České republice také na pozici výkonného ředitele společnosti Keraben group, architekta ve společnosti KRR Architektur a projektového manažera pro HIC & Services.

„Je mi potěšením přivítat takto zkušené profesionály, jako jsou Miroslav Kotek a Manuel Peréz Cascajares, v našem expandujícím českém týmu. Je zcela zásadní, abychom získali a udrželi ty nejlepší experty, se kterými

můžeme úspěšně čelit výzvam, jež přináší měnící se poptávka a trendy na současném realitním trhu, stejně jako očekávání našich klientů,” uvedl výkonný ředitel Colliers International pro Českou republiku Tewfik Sabongui.

„Expertní znalosti a zkušenosti, jež s sebou Miroslav Kotek a Manuel Pérez Cascajares do Colliers přinášejí, významně přispívají k našemu cíli: vytvořit nejlepší portfolio služeb v oblasti nemovitostí a investičního managementu ve všech sektorech. Navázání spolupráce s Miroslavem a Manuelem je dalším krokem tohoto pokračujícího procesu,” doplnil Luke Dawson, regionální ředitel Colliers International a vedoucí kapitálových trhů pro oblast CEE.

URL| <http://kariera.ihned.cz/pro-hr-manazery/c1-66406370-miroslav-kotek-a-manuel-perez-cascajares-posilili-oddeleni-prumyslovych-nemovitosti-design-build-colliers-international-v-ceske-republice>

27. 12. 2018 / poslední aktualizace: 27. 12. 2018 09:49
27.12.2018 ihned.cz str. 00

Společnost Colliers International v České republice oznámila nové posily ve vedení oddělení průmyslových nemovitostí a obchodní linie Design & Build Miroslava Kotka a Manuela Péreze Cascajarese. Rozšíření týmů je součástí strategického plánu firmy Colliers pokračovat v růstu na českém trhu a upevnit svou pozici ve všech tuzemských nemovitostních segmentech.

Miroslav Kotek zastává pozici ředitele v oddělení průmyslových nemovitostí. Se současnou rostoucí poptávkou po prostorách ze strany e-commerce, 3PL a výrobních společností, kdy se z České republiky stává důležitým regionálním centrem průmyslu, má tato divize klíčovou úlohu.

Během svého téměř dvacetiletého působení v oblasti průmyslových nemovitostí jak v České republice, tak na Slovensku, si Miroslav vytvořil silné obchodní vztahy s nejnáměnitelnějšími hráči na trhu, jako jsou CTP, Prologis, P3, VGP, Panattoni, ILD, Segro, Redstone a další. Miroslav dříve působil jako ředitel oddělení propagace podnikatelských nemovitostí agentury CzechInvest, později jako Associate Director průmyslové divize v Jones Lang LaSalle. Během svého dlouholetého působení v oblasti nemovitostí, uzavřel jako zástupce svých klientů celou řadu významných dohod a transakcí na celkové ploše přesahující 200 000 metrů čtverečních. Zastupoval společnosti jako MD Logistika, JUSDA, Damco, Foxconn, Flex, NIKA Logistics nebo Caterpillar.

Získal magisterský titul v oboru mezinárodních vztahů na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, bakalářský titul pak ze studií veřejné ekonomiky a správy na Univerzitě Pardubice.

Harry Bannatyne, regionální ředitel průmyslového oddělení a partner

Colliers International v České republice, řekl: „Spolu s technologií a průzkumem trhu, které máme k dispozici, jsme skvělý tým a těšíme se, až našim klientům budeme společně pomáhat dosahovat jejich cílů.“

Manuel Pérez Cascajares do české kanceláře Colliers International nastoupil jako seniorní projektový manažer divize Design & Build. Ta byla založena za účelem úzké spolupráce s oddělením Workplace Solutions consultancy a Office Agency a nabízí klientům služby v oblasti plánování, designu a vybavování prostor.

Založení Design & Build reagovalo na zvýšený zájem pronajímatelů i nájemců nemovitostí o redesign jejich stávajícího zázemí. S využitím nejnovějších technologií a trendů svým klientům pomáhá zlepšovat produktivitu a míru udržení zaměstnanců, pro něž vytváří inspirující a motivující pracovní prostředí.

Manuel přichází do Colliers s více než 20-letou praxí z mezinárodních společností v České republice a Mexiku. Poslední čtyři roky strávil na pozici senior manažera oddělení Design & Build společnosti Tetris, v níž byl zodpovědný za koordinaci projekčních a realizačních týmů s klientem. Jeho hlavním úkolem bylo dohlížet na profesionální, včasnou a transparentní realizaci i dokončení projektů, včetně plnění všech technických předpisů a bezpečnostních standardů. Manuel zastřešil realizaci a kompletní vybavení více než 21 000 metrů čtverečních prostor v celkové hodnotě přesahující v obratu 22 000 000 EUR.

Dříve působil v České republice také na pozici výkonného ředitele společnosti Keraben group, architektka ve společnosti KRR Architektura a projektového manažera pro HIC & Services.

„Je mi potěšením přivítat takto zkušené profesionály, jako jsou Miroslav Kotek a Manuel Pérez Cascajares, v našem expandujícím českém týmu. Je zcela zásadní, abychom získali a udrželi ty nejlepší experty, se kterými můžeme úspěšně čelit výzvam, jež přináší měnící se poptávka a trendy na současném realitním trhu, stejně jako očekávání našich klientů,” uvedl výkonný ředitel Colliers International pro Českou republiku Tewfik Sabongui.

„Expertní znalosti a zkušenosti, jež s sebou Miroslav Kotek a Manuel Pérez Cascajares do Colliers přinášejí, významně přispívají k našemu cíli: vytvořit nejlepší portfolio služeb v oblasti nemovitostí a investičního managementu ve všech sektorech. Navázání spolupráce s Miroslavem a Manuelem je dalším krokem tohoto pokračujícího procesu,“ doplnil Luke Dawson, regionální ředitel Colliers International a vedoucí kapitálových trhů pro oblast CEE.

URL| <https://kariera.ihned.cz/c1-66406370-miroslav-kotek-a-manuel-perez-cascajares-posilili-oddeleni-prumyslovych-nemovitosti-design-build-colliers-international-v-ceske-republice>

Škodí Česku politická nedůvěra?

27.12.2018 e15.cz str. 00

Tomáš Valenta

Každý z nás má svého neoblíbeného politika, někoho, koho stačí vidět na televizní obrazovce nebo slyšet v rádiu a už se nám vaří krev. Společenská antipatie však nesměřuje vůči jednomu zosobnění všeho zla na tomto světě, ba naopak, nedůvěřujeme jak jednotlivým politikům, tak politickým institucím.

Co je to politická důvěra?

Předtím, než začneme uvažovat, v jakém stavu je u nás politická důvěra a jaké jsou její zdroje, je nutné nejdříve zodpovědět na první pohled jednoduchou, ve skutečnosti však velmi složitou otázku: co to politická důvěra je?

Obecně se politickou důvěrou rozumí vztah mezi subjektem (tím, kdo důvěřuje, tedy občanem) a objektem (tím, komu je důvěřováno, tedy politikem nebo politické institucí). Tom van der Meer, autor článku Politická důvěra a „krize demokracie“, ji blíže popisuje jako důvěru občana ve schopnost politika nebo instituce jednat v jeho zájmu a důvěru, že politik jedná s dobrými úmysly.

Věříme těm, kdo nám vládnou?

A v jakém stavu je tedy politická důvěra u nás? Podle říjnového průzkumu Centra pro výzkum veřejného mínění se nadpoloviční důvěře obyvatelstva netěší žádný z vrcholných politiků. Nejlépe si mezi nimi stojí Miloš Zeman, kterému důvěřovalo 45 % dotázaných, nicméně zhruba stejný počet v něj důvěru neměl. Miloš Zeman byl také jediným politikem, u kterého nedůvěra nepřevažuje nad důvěrou. Zbytku politické reprezentace více lidí nevěří, než věří.

S nízkou mírou důvěry se podle průzkumu CVVM z října nepotýkají pouze jednotliví politici, ale i politické instituce jako takové. Například Poslanecké sněmovně důvěřovalo pouhých 31 % populace.

Slabá důvěra k politikům samozřejmě není jen českým jevem, můžeme ji pozorovat i v zahraničí. Například za posledních deset let souhlasilo s tím, jakým způsobem odvádí Kongres USA svoji práci, průměrně necelých 20 % obyvatelstva.

Podle Tomáše Váni, politologa působícího na **fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, to vyplývá už ze samotné povahy mocenských vztahů. „Ambivalence ovládaných vůči ovládajícím je stará jak lidstvo samo. Historie revolucí, převratů, systémových přechodů, apod. jsou dokladem dočasnosti všech politických zřízení. Existují jistě okamžiky, kdy se společnost semkne pod vedením určité skupiny či jedince a svěří mu svou důvěru, jedná se však většinou o velmi krátké periody, obvykle právě v momentech přechodů. Situace v České republice však podle něj není nijak vybočující, což ovšem neznamená, že se jedná o něco pozitivního.

Není nedůvěra jako nedůvěra

Navzdory tomu, že se většina politických aktérů potýká s nedůvěrou a politickým institucím veřejnost příliš nedůvěřuje, demokracii podle únorového průzkumu CVVM v České republice považuje za nejlepší systém správy věcí veřejných více než polovina obyvatel.

Na první pohled se možná tato situace může zdát vnitřně rozporná, nicméně je potřeba si uvědomit, že absenci politické důvěry nelze automaticky vykládat jako nedůvěru v demokratické principy.

Podle výše zmíněného článku van der Meera lze tu část populace, která politikům a institucím nedůvěřuje, rozdělit na zastánce tzv. politického skepticismu a politického cynismu.

Politickým cynismem se rozumí nedůvěra a odpor k politice, který můžeme jednoduše vystihnout větou, jakou jsme už patrně všichni v nějaké podobě slyšeli: „Vždyť to jsou všechno stejně jenom zloději a tam nahoře si všechno rozkradou, slušný člověk do politiky nejde.“

Oproti tomu politický skepticismus je zdravě nedůvěřivý postoj občanů k politickým aktérům a institucím, který nejen nemusí demokracii škodit, ale je podle některých autorů demokracii prospěšný, ba je pro její fungování dokonce žádoucí.

Problémem samozřejmě je, že při průzkumech veřejného mínění se těžko spolehlivě rozlišuje, kdo je politickým skeptikem a kdo je politickým cynikem. Nepřímo bychom snad mohli odhadnout poměr skeptiků a cyniků průzkumem veřejného mínění, podle kterého je s fungováním demokracie v České republice spokojeno 60 % procent obyvatel. Tomu, že skeptici nad cyniky převažují, by mohl napovídat i fakt, že co se týče nedůvěry v politické instituce, tak odpověď „spíše nedůvěřuje“ ve všech kategoriích výrazně převažuje nebo je alespoň stejně častá jako odpověď „rozhodně nedůvěřuje.“

Nárůstu počtu politických skeptiků také nasvědčuje fakt, že ačkoliv v posledních desetiletích klesala míra důvěry v politické instituce, míra důvěry v demokratické principy nadále zůstala stejně silná nebo ještě stoupla.

Zdroje důvěry

V literatuře zabývající se politickou důvěrou jsou její zdroje nejdiskutovanějším tématem. Ačkoliv u velké části faktorů se ještě nepodařilo vyřešit, jaký vliv na ni mají, existuje několik, na kterých se odborná veřejnost shodne, a to korupce, ekonomický výkon a dojem „procesní férovosti“, které jsou spolu navzájem provázané.

Korupci jako zdroj nedůvěry ve věci veřejné by intuitivně uvedl asi každý z nás už jen z toho důvodu, že je zjevně nemorální. Korupce mimo to napadá hlavní složky politické důvěry a tedy oslabuje efektivitu politického systému, naznačuje, že politici a instituce ve skutečnosti nejednají v našem zájmu a v dobré víře, ale pro vlastní prospěch, a je příznakem institucionalizovaného nedostatku odpovědnosti.

S korupcí je úzce provázaný pocit „procesní férovosti“, tedy možnosti občanů interagovat s politiky a kvalita těchto interakcí, jejich vlivu na politiku a transparentnost. Transparentnost a procesní férovost ve vztahu občan – státní moc činí v očích občana správu věcí veřejných kvalitnější a přispívá tak k politické důvěře...

Dalším zdrojem politické důvěry jsou výsledky, kterých politici dosahují. Nejdůležitějším z nich se zdá být ekonomická situace, ovšem ne makroekonomická situace na celonárodní úrovni, ale subjektivní pocit spokojenosti se stavem ekonomiky. Tento jev můžeme pozorovat například ve výše citovaných průzkumech CVVM, podle kterých vyšší míru nespokojenosti s politickou situací, popř. nižší důvěru v politiky a politické instituce pociťují především lidé z nižších příjmových skupin.

Nabízí se otázka, jaký vliv mají na důvěru v politiky zásadní politické kauzy. V českém kontextu nelze podle Tomáše Váni připsat nedůvěru v politiku jen jednomu faktoru nebo nějaké zlomové kauze, nýbrž je něčím, co se dlouhodobě vyvíjí a co je utvářeno každodenní realitou. „V zemi, kde by byla funkční infrastruktura, rychlá a nechybující státní správa, nízké daně a malá byrokratická zátěž, (lepší a rychlejší) vymahatelnost práva, stabilita zákonů, apod., by dopady zmíněných a jim podobných kauz na důvěru k politikům byly menší.“

Důvěřuj, ale prověřuj

Nabízí se samozřejmě otázka, proč si společnost nechává vládnout lidmi, kterým nedůvěřuje? Svěřili bychom svůj dům nebo své auto někomu, v koho nemáme plnou důvěru? Tato otázka je podle mě scestná a spíš bychom se měli ptát: proč by společnost lidem, kteří jí vládnou, neměla nedůvěřovat?

Nedůvěra vede k obezřetnosti a bdělosti, které jsou pro demokracii nesmírně důležité. Nízká důvěra v politiky a ústavní instituce tak nemusí být varovným signálem před blížící se katastrofou. Důvěra v demokracii a spokojenost v její fungování je u nás stále dosti silná a nedůvěra tak nemusí být projevem odporu a rezignovanosti, ale zdravé podezřívavosti a nárůstu počtu politických skeptiků.

URL| <https://www.e15.cz/the-student-times/skodi-cesku-politicka-neduvera-1354038>

Škodí Česku politická nedůvěra?

27.12.2018 e15.cz str. 00 The Student Times
Tomáš Valenta

Každý z nás má svého neoblíbeného politika, někoho, koho stačí vidět na televizní obrazovce nebo slyšet v rádiu a už se nám vaří krev. Společenská antipatie však nesměřuje vůči jednomu zosobnění všeho zla na tomto světě, ba naopak, nedůvěřujeme jak jednotlivým politikům, tak politickým institucím.

Co je to politická důvěra?

Předtím, než začneme uvažovat, v jakém stavu je u nás politická důvěra a jaké jsou její zdroje, je nutné nejdříve zodpovědět na první pohled jednoduchou, ve skutečnosti však velmi složitou otázku: co to politická důvěra je?

Obecně se politickou důvěrou rozumí vztah mezi subjektem (tím, kdo důvěřuje, tedy občanem) a objektem (tím, komu je důvěřováno, tedy politikem nebo politické institucí). Tom van der Meer, autor článku Politická důvěra a „krize demokracie“, ji blíže popisuje jako důvěru občana ve schopnost politika nebo instituce jednat v jeho zájmu a důvěru, že politik jedná s dobrými úmysly.

Věříme těm, kdo nám vládnou?

A v jakém stavu je tedy politická důvěra u nás? Podle říjnového průzkumu Centra pro výzkum veřejného mínění se nadpoloviční důvěře obyvatelstva netěší žádný z vrcholných politiků. Nejlépe si mezi nimi stojí Miloš Zeman, kterému důvěřovalo 45 % dotázaných, nicméně zhruba stejný počet v něj důvěru neměl. Miloš Zeman byl také jediným politikem, u kterého nedůvěra nepřevažuje nad důvěrou. Zbytku politické reprezentace více lidí nevěří, než věří.

S nízkou mírou důvěry se podle průzkumu CVVM z října nepotýkají pouze jednotliví politici, ale i politické instituce jako takové. Například Poslanecké sněmovně důvěřovalo pouhých 31 % populace.

Slabá důvěra k politikům samozřejmě není jen českým jevem, můžeme ji pozorovat i v zahraničí. Například za posledních deset let souhlasilo s tím, jakým způsobem odvádí Kongres USA svoji práci, průměrně necelých 20 % obyvatelstva.

Podle Tomáše Váni, politologa působícího na **fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy, to vyplývá už ze samotné povahy mocenských vztahů. „Ambivalence ovládaných vůči ovládajícím je stará jak lidstvo samo. Historie revolucí, převratů, systémových přechodů, apod. jsou dokladem dočasnosti všech politických zřízení. Existují jistě okamžiky, kdy se společnost semkne pod vedením určité skupiny či jedince a svěří mu svou důvěru, jedná se však většinou o velmi krátké periody, obvykle právě v momentech přechodů. Situace v České republice však podle něj není nijak vybočující, což ovšem neznamená, že se jedná o něco pozitivního.

Není nedůvěra jako nedůvěra

Navzdory tomu, že se většina politických aktérů potýká s nedůvěrou a politickým institucím veřejnost příliš nedůvěřuje, demokracii podle únorového průzkumu CVVM v České republice považuje za nejlepší systém správy věcí veřejných více než polovina obyvatel.

Na první pohled se možná tato situace může zdát vnitřně rozporná, nicméně je potřeba si uvědomit, že absenci politické důvěry nelze automaticky vykládat jako nedůvěru v demokratické principy.

Podle výše zmíněného článku van der Meera lze tu část populace, která politikům a institucím nedůvěřuje, rozdělit na zastánce tzv. politického skepticismu a politického cynismu.

Politickým cynismem se rozumí nedůvěra a odpor k politice, který můžeme jednoduše vystihnout větou, jakou jsme už patrně všichni v nějaké podobě slyšeli: „Vždyť to jsou všechno stejně jenom zloději a tam nahoře si všechno rozkradou, slušný člověk do politiky nejde.“

Oproti tomu politický skepticismus je zdravě nedůvěřivý postoj občanů k politickým aktérům a institucím, který nejen nemusí demokracii škodit, ale je podle některých autorů demokracii prospěšný, ba je pro její fungování dokonce žádoucí.

Problémem samozřejmě je, že při průzkumech veřejného mínění se těžko spolehlivě rozlišuje, kdo je politickým skeptikem a kdo je politickým cynikem. Nepřímo bychom snad mohli odhadnout poměr skeptiků a cyniků průzkum veřejného mínění, podle kterého je s fungováním demokracie v České republice spokojeno 60 % procent obyvatel. Tomu, že skeptici nad cyniky převažují, by mohl napovídat i fakt, že co se týče nedůvěry v politické instituce, tak odpověď „spíše nedůvěřuje“ ve všech kategoriích výrazně převažuje nebo je alespoň stejně častá jako odpověď „rozhodně nedůvěřuje.“

Nárůstu počtu politických skeptiků také nasvědčuje fakt, že ačkoliv v posledních desetiletích klesala míra důvěry v politické instituce, míra důvěry v demokratické principy nadále zůstala stejně silná nebo ještě stoupla.

Zdroje důvěry

V literatuře zabývající se politickou důvěrou jsou její zdroje nejdiskutovanějším tématem. Ačkoliv u velké části faktorů se ještě nepodařilo vyřešit, jaký vliv na ni mají, existuje několik, na kterých se odborná veřejnost shodne, a to korupce, ekonomický výkon a dojem „procesní férovosti“, které jsou spolu navzájem provázané.

Korupci jako zdroj nedůvěry ve věci veřejné by intuitivně uvedl asi každý z nás už jen z toho důvodu, že je zjevně nemorální. Korupce mimo to napadá hlavní složky politické důvěry a tedy oslabuje efektivitu politického systému, naznačuje, že politici a instituce ve skutečnosti nejednají v našem zájmu a v dobré víře, ale pro vlastní prospěch, a je příznakem institucionalizovaného nedostatku odpovědnosti.

S korupcí je úzce provázaný pocit „procesní férovosti“, tedy možnosti občanů interagovat s politiky a kvalita těchto interakcí, jejich vlivu na politiku a transparentnost. Transparentnost a procesní férovost ve vztahu občan – státní moc činí v očích občana správu věcí veřejných kvalitnější a přispívá tak k politické důvěře...

Dalším zdrojem politické důvěry jsou výsledky, kterých politici dosahují. Nejdůležitějším z nich se zdá být ekonomická situace, ovšem ne makroekonomická situace na celonárodní úrovni, ale subjektivní pocit spokojenosti se stavem ekonomiky. Tento jev můžeme pozorovat například ve výše citovaných průzkumech CVVM, podle kterých vyšší míru nespokojenosti s politickou situací, popř. nižší důvěru v politiky a politické instituce pociťují především lidé z nižších příjmových skupin.

Nabízí se otázka, jaký vliv mají na důvěru v politiky zásadní politické kauzy. V českém kontextu nelze podle Tomáše Váni připsat nedůvěru v politiku jen jednomu faktoru nebo nějaké zlomové kauze, nýbrž je něčím, co se dlouhodobě vyvíjí a co je utvářeno každodenní realitou. „V zemi, kde by byla funkční infrastruktura, rychlá a nechybující státní správa, nízké daně a malá byrokratická zátěž, (lepší a rychlejší) vymahatelnost práva, stabilita zákonů, apod., by dopady zmíněných a jim podobných kauz na důvěru k politikům byly menší.“

Důvěřuj, ale prověřuj

Nabízí se samozřejmě otázka, proč si společnost nechává vládnout lidmi, kterým nedůvěřuje? Svěřili bychom svůj dům nebo své auto někomu, v koho nemáme plnou důvěru? Tato otázka je podle mě scestná a spíš bychom se měli ptát: proč by společnost lidem, kteří jí vládnou, neměla nedůvěřovat?

Nedůvěra vede k obezřetnosti a bdělosti, které jsou pro demokracii nesmírně důležité. Nízká důvěra v politiky a ústavní instituce tak nemusí být varovným signálem před blížící se katastrofou. Důvěra v demokracii a spokojenost v její fungování je u nás stále dosti silná a nedůvěra tak nemusí být projevem odporu a rezignovanosti, ale zdravé podezřívavosti a nárůstu počtu politických skeptiků.

URL| <https://www.e15.cz/clanek/1354038/skodi-cesku-politicka-neduvera>

Komunikaci ČSOB vede od ledna Hašlarová 28.12.2018 autologistika.cz str. 00

Vedení útvaru Komunikace, event marketingu a sponzoringu ČSOB přebírá od ledna 2019 Anna Hašlarová. Nahradí Kateřinu Dudášovou (Krásovou), která pozici zastávala od roku 2017 a teď odchází na mateřskou.

Hašlarová dělá v ČSOB od roku 2017, kdy nastoupila jako vedoucí týmu interní komunikace. Nově bude mít na starost komunikační strategii banky a koordinaci komunikace ve skupině ČSOB.

Anna Hašlarová

Předtím pracovala pro Plzeňský Prazdroj, od roku 2014 tam působila jako specialistka a později jako manažerka udržitelného rozvoje. Tématu udržitelnosti a společenské odpovědnosti se předtím věnovala jako konzultantka a novinářka. Je absolventkou **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

URL| <https://www.autologistika.cz/komunikaci-csob-vede-od-ledna-haslarova/>

Dolar ztrácí. Investoři hledají bezpečné přístavy

28.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, EURUSD, USDCZK

Dolaru se včera nedařilo a vůči euru oslaboval nad úroveň 1,1400 EURUSD. K ztrátám zelených bankovek přispěla také špatná čísla o spotřebitelské důvěře v USA za prosinec. Dařilo se naopak měnám, jež jsou v době nejistoty označovány jako bezpečné - japonskému jenu a švýcarskému franku. Zisky si včera připsala také Wall Street. Naopak evropské akcie se dostaly nejnižší za více než dva roky.

Čísla skupiny Conference Board včera ukázala, že spotřebitelská důvěra se v USA v prosinci snížila. Byl to nejvýraznější propad od července 2015. Důvodem jsou obavy ze zpomalování hospodářského růstu největší světové ekonomiky. I tak ale nadále důvěra zůstává na poměrně vysoké úrovni.

Investoři nadále sledují složitý vývoj obchodních vztahů mezi Čínou a USA. Obě velmoci plánují na leden jednání, které by mělo vyřešit měsíce trvající obchodní válku. Rozhovory obou stran pokračují, vánočním svátkům v USA navzdory. Od 1. prosince se Peking s Washingtonem dohodl na příměří, které má trvat 90 dní.

A jsou tu další věci ve Spojených státech, které trh sleduje. Jde o státní rozpočet a spor prezidenta Donalda Trumpa a Kongresu o financování stavby zdi na hranicích s Mexikem. Republikáni mají v Senátu většinu, ke schválení vládních financí ale potřebují také hlasy demokratů. Část amerických úřadů je nadále uzavřena a obnovení jejich činnosti se zatím nečeká. Trump na stavbě zdi trvá, po Kongresu chce pět miliard dolarů.

Evropská centrální banka (ECB) včera publikovala pravidelný hospodářský bulletin, z něhož vyplývá, že růst globální ekonomiky v roce 2019 zpomalí. Globální inflační tlaky by měly pomalu růst, sníží se totiž volná kapacita.

Z makrodat se dnes dozvíme inflaci v Německu. Index spotřebitelských cen by měl v prosinci zpomalit meziroční růst na 1,9 procenta z listopadových 2,3 procenta. Na druhé straně oceánu bude odpoledne zveřejněn chicagský index nákupních manažerů a také probíhající prodeje domů.

Dolar se aktuálně vůči euru v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1455 EURUSD, dolarový index se pak nachází na hodnotě 96,32 bodu.

Český statistický úřad včera zveřejnil výsledky konjunkturálního průzkumu za prosinec. Podle statistiků se celková důvěra v ekonomiku mírně snížila. Ve srovnání s loňským prosincem jsou souhrnný indikátor důvěry, indikátor důvěry podnikatelů a indikátor důvěry spotřebitelů nižší. Nálada v českém průmyslu byla naposledy horší v roce 2013. Naopak v případě stavebnictví je nejlepší za více než dekádu.

Prezident Miloš Zeman včera podepsal zákon o směnářské činnosti. Podle něj budou moci zákazníci směnárů od transakce do tří hodin odstoupit a budou moci požadovat vrácení peněz. V případě směnářských automatů bude lhůta až tři pracovní dny. Aby se předešlo kurzovním spekulacím, bude odstoupení možné jen u částek do výše 1000 euro.

Koruna včera posilovala vůči oběma hlavním světovým měnám. Dnes ráno se v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,84 EURCZK a 22,56 USDCZK.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společností Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/SEvkn/dolar-ztraci-investori-hledaji-bezpecne-pristavy>

Rok 2018 končí, dvojka Babiš a Zeman nekončí, ale my taky ne

28.12.2018 Xantypa str. 12 Názor

MARTIN FENDRYCH (KOMENTÁTOR AKTUÁLNĚ. CZ), PSÁNO 10. PROSINCE 2018,

Vypadáme jako oáza klídku a žijeme na sudu s prachem

Zase jeden rok zahučel v minulosti, máte pocit, že „trval vteřinu“, ale zároveň byl nabitý událostmi jak hlaveň obřího kanonu. Typickým se stává, že se těch dvanáct měsíců zrcadlí v každém jednotlivém dni, týdnu, měsíci.

I posledních několik týdnů překypovalo událostmi, „hrnečku vař“ naší historie. Zažili jsme neúspěšný pokus sněmovní opozice svrhnout vládu, zbavit se trestně stíhaného premiéra Babiše (a třeba nechat pokračovat dál současnou koalici, leč bez něj), na Univerzitě Karlově se studenty debatoval bývalý šéf komunistické tajné policie (StB) Alojz Lorenc, jako by se nechumelilo, a ruské i čínské tajné služby se u nás činily na dvě stě procent, jak to činí už více let.

Česko se stalo zemí hlubokého rozporu. Nemyslím teď onu věčně skloňovanou „rozdělenou společnost“, ale napětí mezi povrchem a pod povrchem, obsahem. Jsme zemí žijící ve zdánlivém klídku na sudu s prachem, na bombě, jež může kdykoli explodovat.

Rozklad pod povrchem

Je opravdu fascinující, jak málo pozornosti nejen politici, ale i běžní občané věnují skutečným českým malérům. Kdybyste se na nás dívali odněkud z výšky, nabudete dojem, že „uvnitř dobrý, riziko číhá venku“ a jmenuje se „migrant“. Ta hloupost jde tak daleko, že by si u nás Mikuláš 5. prosince klidně mohl vodit muslima místo čerta. Naším vůdcům se za léta podařilo velkou část lidu zblbnout a zastřít skutečné problémy.

Jaké? Třeba fakt, že milion českých občanů vězí v exekuci, z toho 120 tisíc důchodců, po republice napočítáme více než šest set ghatt a jejich počty neklesají, jsme euromontovnou, které došli dělníci a není dost pružná, aby rychle sehnala nové (migranty...), zemi sužuje zhoubné sucho, občas o tom ministr pro životní prostředí promluví, ale nevidíte, že by se s tím něco skutečně ve velkém dělalo, usychají lesy – a stát to umí evidovat. Pro mnoho lidí se jedinou hodnotou stává mít, nikoli být, konzumovat a o nic se nestarat; profesionálně nás rozkládají ruské tajné služby vedoucí hybridní válku, sekundují jim šikovní čínští špioni.

Jejich cílem je, jak řekl ředitel Bezpečnostní informační služby (BIS) Michal Koudelka na mezinárodní konferenci nazvané Aktuální bezpečnostní hrozby, „zničit EU a NATO“. Ano, ten Koudelka, kterého proruský Miloš Zeman již dvakrát za sebou za trest odmítl povýšit do hodnosti generála. A jak jinak, prezident jej napadl znovu po vydání výroční zprávy BIS, opět varující před ruskými a čínskými agenty. O BIS Zeman řekl, že jsou „čučkaři“. Napadá českou kontrarozvědku, neuvěřitelné, Kreml plesá.

Viděno z letadla vysoko na Česku, jsme šťastná, bezpečná, nepřiliš moderní zemička, kde by bylo fajn žít. Povrchní pohled, který nám špičkoví politici (Babiš) neustále strkají před nos s výkladem, co všechno udělali a jak nám pomáhají.

Reál? České dálnice jsou na mnoha místech brzdou provozu, lépe se jim vyhnout. Resort dopravy mají už pět let na starosti ministři ANO, tedy Babiš, a za těch pět let rozestavěli pouhých 28 kilometrů dálnic. Asi tak.

Rusko proti nám válčí

Vraťme se k bezpečnosti. Ředitel BIS Koudelka řekl: „Zásadním problémem jsou špioni ze zpravodajských služeb SVR a GRU, jsou velmi aktivní a agresivní.“ (SVR je Služba vnější rozvědky, hlavní tajná služba Ruska zaměřená na zahraničí; GRU je Hlavní správa rozvědky Generálního štábu Ozbrojených sil Ruské federace, vojenská zpravodajská služba.)

A 3. prosince (velmi, velmi opožděně) kontrarozvědka BIS zveřejnila neutajenou výroční zprávu (najdete ji na stránkách služby), v níž se dočteme, že nás Putinovi zpravodajci rozkládají, vyhánějí ven z EU a NATO, zneužívají politiky i nepolitiky, spolupracují se zločineckými strukturami a ve velkém využívají proruské dezinformační weby. BIS mluví o „ruských vlivových operacích proti ČR a jejím zájmům“. To není běžná špionáž, ale válka potvrzená státní tajnou službou, vládou i sněmovnou. Amen.

Tohle je vážné, není to vidět, ale důsledky hybridní války zažíváme dnes a denně. Co bylo ještě před pár lety zcela nemyslitelné, to se dnes stává normálním, dokonce snad už i jakousi normou. Na pohled se zdáme zdraví, jenže uvnitř těla řádí zhoubná nemoc, jež má mnoho projevů. Vyjmenujme ty hlavní: nedůvěra ve stát, útoky na občanskou společnost, jež podniká nejen Miloš Zeman, ten už dlouho, ale i premiér Babiš a další politici, útoky na nezávislé (pro Zemana a Rusko a Babiše nepracující), kriticky uvažující novináře. Útoky na neziskové organizace (zjevně po vzoru Maďarska).

Nezapomínejme, na čem stojí každá fungující demokracie: nezávislá justice (pohledme, jak obří roli hraje nyní, za Donalda Trumpa, ve Spojených státech), občanská společnost (tedy aktivity občanů, kteří mají zájem o věci veřejné) a nezávislá, politiky nekoupená, opravdu „hlídací“ média. Vidíme dnes, jak významná je novinářská investigace, jak závažné zprávy třeba o premiérovi a jeho rodině, které jsme se dozvěděli, vedly až k

pokusu demokraticky svrhnout jeho vládu. Ale „díky“ závislým médiím a fake news a nedůvěře ve svobodná média Babiš v průzkumech posiluje. Absurdní, riskantní. Mladí bojovníci stíhají staré vlky

Krátce po výročí 17. listopadu vystoupil před studenty na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy bývalý šéf StB Alojz Lorenc. S ním se v panelu sešli i další diskutující (zásadně proti němu vystoupil novinář Marek Wollner, díky mu za to), ale podstatné je, že bývalý generál StB neřekl: Byli jsme zvířata, zabíjeli jsme, ničili lidem životy. Kdepak. Maximálně tak uzná svoji odpovědnost za onu pekelnou funkci a honem dodá, že přece každý stát má tajné služby.

Uběhlo skoro třicet let od revoluce, je čas zvat Lorence na debaty? Pokud by mluvil pravdu o tom, co řídil a dělal, pak ano. Ale nic takového se nestalo, ten člověk jen rehabilituje zvířecí režim i jeho bič a dýku. Pozvat ho je hloupé a k Česku zcela lhostejné.

Není však jen Babiš, Lorenc, Zeman a ruští agenti. Ten rok nebyl ztracený. Ano, česká společnost si zřejmě potřebuje projít ještě jedním zklamáním, které se díky konjunktuře, klapající německé ekonomice a českému štěstí odkládá (vláda může při ekonomickém růstu vesele utrácet, a tím si získávat důvěru lidí). Ale vidíme i pozitivní jevy.

S úctou zmiňuji aktivity nikoli „nespokojených“, ale o demokracii se obávajících občanů. Najdeme jich mnoho, nejvýraznější je nyní spolek Milion chviliek pro demokracii, který je s to organizovat desetitisícové demonstrace (17. listopadu i v den hlasování o nedůvěře Babišově vládě). Zní to banálně, ale v mladých lidech se skrývá naděje, disidenti a opozičníci z dob komunismu jsou už unaveni a potřebují na hřišti při dnešním tempu hry střídat.

„Pronaťácký“ a proevropský Petříček

Nejen nepokojná, bránící se občanská společnost stojí za zmínku. Babiše u vesla podržel šéf ČSSD Jan Hamáček, jeho poslanci se neúčastnili hlasování o nedůvěře. Zjevně nechtěl, aby ČSSD ve vládě vystřídali okamurovci, SPD. Nebo aby si Zeman postavil svoji úřednickou, proruskou vládu.

Ano, Hamáček Babiše podržel, ale zároveň udělal i dobrý krok, vnutil premiérovi i prezidentovi nového ministra zahraničí Tomáše Petříčka (ČSSD). Zeman, jak známo, neústavně odmítl do této role jmenovat europoslance Pocheho, Hamáček tedy nabídl dalšího, celkem neznámého muže, u něhož se obecně předpokládalo, že bude „poslušný“ (Zemanovi).

Není poslušný, z Petříčka se rychle vyklubal ryze prozápadní, proevropský, „pronaťácký“ politik. Těsně poté, co byl jmenován českým šéfdiplomatem, odjel na návštěvu do Německa. Před hlasováním o nedůvěře vládě pravil, že má sociální demokracie trvat na Babišově odchodu z vlády až do vyšetření kauzy Čapí hnízdo. Neprosadil to, ale ukázal, že Babišovi nehodlá podlézat, což je v dnešní vládě vzácnost.

Jeho názory: „Česká zahraniční politika se musí opírat o hodnoty, ke kterým se hlásíme, tedy svoboda, demokracie, lidská práva, právní stát, ale i rovnost příležitostí, solidarita a odpovědnost.“ Ó, že by se vracelo Havlovo téma lidských práv? A ještě: „Naše budoucnost spočívá především v silné, sebevědomé a prosperující Evropské unii. K našemu členství neexistuje reálná alternativa.“ Zeman si nejspíš musel dát několik panáků, že tohoto pána jmenoval.

Ne, není vše ztraceno, Česko žije, brání se Rusku i Číně, brání se ukrádání demokracie a má to těžké, když jsou zas estébáci a jejich agenti na koni. Velmi, velmi důležité je, aby lidé v exekucích a ghettech nezůstali opuštěni (vláda pro ně zatím dělá strašně málo). Nesmírně důležité dnes taky je, aby se český stát konečně začal účinně bránit ruské válce, rozkládání sebe sama. Se Zemanem v čele to jde těžko, ale jít to musí.

Foto autor| FOTO ARCHIV

Foto popis| Ředitel BIS Michal Koudelka

SNAŽÍM SE O HUMOR

28.12.2018 Pátek Lidových novin str. 22 Rozhovor:

Petra Smítalová

Kreativec a scenárista ONDŘEJ HÜBL o svém povídkovém debutu Hod mrtvou labutí, spolupráci s režisérem Miroslavem Krobotem na seriálu Zkáza Dejvického divadla i o tom, jak získat hereckou hvězdu pro natáčení reklamy.

Víc než jeho tvář znají lidé jeho televizní reklamy. Hláska jako „asi jinej gang“ ze spotu Motorkáři nebo I výzva česko-slovenského trenéra Zadara „pojd' mi hop“ zlidověly. Kampaně mobilního operátora s Ivanem Trojanem v hlavní roli, na jejichž vzniku se podílel, několikrát získaly ocenění reklamní kreativity Zlatá pecka. Sám říká, že dobrá reklama by se neměla tvářit smrtelně vážně, a stejně přistupuje i ke psaní literatury.

Do Prahy se z Trutnova, odkud pochází, přestěhoval krátce po maturitě a od roku 1996 se žije jako textař a kreativec. Ondřej Hübl postupně prošel několika reklamními agenturami a dnes je kreativním ředitelem Saatchi & Saatchi, kde působí už osm let. Letos společně s režisérem Miroslavem Krobotem dokončil scénář k chystanému komediálnímu seriálu Zkáza Dejvického divadla, jehož základem se stala povídka Divotvorné hrnce z jeho debutové knihy Hod mrtvou labutí. Nekorektní, satirické, černohumorné a lehce z řetězu puštěné povídky se vyžívají v absurdních scénách, ale umějí i velmi přesně vyhmátnout chorobné projevy současné společnosti.

* Co stálo za vznikem vašeho knižního debutu Hod mrtvou labutí?

Asi před osmi lety jsem napsal rozhlasovou hru Konkurenti o operních pěvcích, ale nakonec se neodvysílala. Před dvěma lety jsem se k ní vrátil a přepracoval ji jako povídku s názvem Hlas barvy lesního jedu. Procházel jsem si tehdy osobní krizi a psaní mě začalo hodně bavit. Mimo jiné i proto, že mě tak trochu přenášelo do jiného světa, pryč od reality. A pak jsem dostal nápad na další povídku a na další... Psal jsem si hlavně pro sebe, pro zábavu, většinou uprostřed příliš hlučné samoty pražské kavárny U zavěšeného kafe. Původně jsem na knihu nepomýšlel, ale když jsem dal povídky přečíst svým kamarádům, spisovateli Petru Stančíkovi a básníku a vinaři Bogdanu Trojakovi, podpořili mě, a tak je knížka na světě.

* S čím jste se po literární stránce nejvíc potýkal?

Učil jsem se za chodu, například jsem zjistil, že nejdřív musím vymyslet dobrý závěr a teprve potom kolem toho nabalovat další děj. Někdy jsem se nechal unést a pak nevěděl, jak skončit. Takhle jsem se třeba ztratil v jedné fantasy povídce, která v knize nakonec nevyšla. Vyprávěla o tom, že co si člověk vymyslí ve své hlavě, někde v alternativním světě začne existovat. Měl jsem tam spoustu prolínání časových rovin i různé snové obrazy a čtenář by se v tom určitě ztratil. Dřív jsem si myslel, že nejobtížnější je nápad samotný, ale námětů mám spoustu. Větší problém mi dělá text opravdu kvalitně napsat, dát tomu ten správný tvar.

* Když o nápady nemáte nouzi, kam na ně chodíte?

Většinou se objeví, když si z něčeho dělám legraci. Mám už takovou povahu, že neberu sebe ani svět okolo příliš vážně. Nebaví mě ani vymýšlet seriózní nebo usazené reklamy, snažím se o humor. Ale samozřejmě bych byl rád, kdyby čtenáře u mých povídek občas zamrazilo, kdyby se mi podařilo dotknout se i vážnějších věcí. Můj styl je do absurdna domýšlet nějaký prvotní nápad. Třeba právě k té povídce Hlas barvy lesního jedu mě inspirovala četba černé kroniky v novinách, která informovala o tom, že jakýsi tenorista se pokusil zavraždit kolegu barytonistu, protože ho skrytě nenáviděl. Představa, jak někde na odpočívadle u dálnice škrtí jeden hudebník druhého mi přišla morbidně vtipná, tak jsem ji rozvinul do povídky. Ten dotyčný tenorista si ale skutečně odseděl deset let za pokus o vraždu.

* Hledáte inspiraci i v knihách jiných autorů? Čtete rád?

Čtu a nejráději ve vaně, takže když louskám nějakou bustou knihu a spadne mi do vody, je pak ještě tlustší. Moc rád mám Petra Stančíka, Michala Ajvaze nebo Václava Kahudu, ale taky Hrabala nebo Kunderu. Rád čtu poezii Ivana Wernische, ale i sci-fi. Ze zahraničních autorů se mi líbí Michel Houellebecq, Ian McEwan nebo Umberto Eco. Vlastně vůbec nečtu ženské autorky. Nevím proč, není v tom předsudek, mužští autoři mě prostě baví... A nesmím zapomenout na svého oblíbence Itala Calvina, který napsal třeba knihu Když jedné zimní noci cestující. Je těžké o ní vyprávět, protože obsahuje úryvky asi patnácti různých knih, které si hlavní hrdina - Čtenář - buď kupuje, anebo půjčuje v knihovně, od špionážních románů až po japonskou erotickou literaturu, a vždycky je tam špatně vytištěná jedna stránka. Příběh najednou nepokračuje dál a to vzbuzuje zvědavost. Je to fascinující kniha o procesu psaní knih i o tom, kdo ji čte. Vždycky, když na ni narazím v antikvariátu, okamžitě ji kupuju a pak ji dávám jako dárek, protože je to jedna z mých nejoblíbenějších knížek.

* Přestože jste reklamní kreativec, ve vaší knize se téma reklamy téměř vůbec neobjevuje. To byl záměr?

Vlastně ano. Já jsem nechtěl psát o reklamě. Až na postavu jedné produkční jsem se tomu úspěšně vyhnul. Ještě bych si v branži našel spoustu lidí, to nejde. A taky jsem si psáním chtěl od reklamy odpočinout.

* Která z povídek Hodu mrtvou labutí je vaší srdcovou záležitostí?

Špacířlinta. Vypráví o řidiči tramvaje, který na to špatné, co se mu v životě děje, reaguje lovem zvěře a také vraždou. Já to úplně vidím jako surrealistický film z noční Prahy, v nokovém ladění. Vidím ty jeleny, jak se v mlze procházejí po Malé Straně a jde jim pára od nozder. Chtěl bych téhle povídce dát filmovou podobu, což možná nebude až taková práce, protože povídky píšu skoro jako scénáře. Je v nich hodně dialogů, pak stříh a změna prostředí. Já jsem třeba zkoušel psát divadelní hru, kde se děj musí dlouho odehrávat na jednom místě, a to mi vůbec nejde.

* Kniha obsahuje i mystifikační povídku Divotvorné hrnce, v níž vystupují pod svými jmény herci Dejvického divadla, kteří finanční krizi souboru řeší prodejem hrnců ve stylu šmejdivských metod. Četli ji herci, kterých se týká?

Oni ji vlastně museli číst, i když až jako scénář, protože se stala základem čtvrtého dílu seriálu Zkáza Dejvického divadla, v němž má ale trochu jiný konec než v knize. Povídka se totiž nejprve dostala do ruky Miroslavu Krobotovi, režisérovi Dejvického divadla, kterému se zalíbila a udělal z ní první verzi scénáře. Na té druhé verzi už jsme pracovali spolu a tu také četli i herci, kteří v seriálu budou hrát sami sebe. Společně s Mirkem jsme pak napsali scénáře dalších pěti dílů seriálu. Česká televize by ho měla odvysílat někdy na jaře příštího roku.

* Naznačíte, o čem jsou další díly?

V prvním divadlo nedostane grant a svou bezvýchodnou finanční situaci se snaží řešit tím, že angažuje avantgardního finského režiséra. Druhý díl je intimní a vypráví o tom, jak kostymérka zavleče do souboru AIDS, takže se začne zjišťovat, kdo s kým od července něco měl. Ve třetím díle inscenují hru Spejbla a Hurvínka, ovšem nikoli s loutkami, ale s živými herci. Ve čtvrtém už dojde na prodej hrnců, v pátém na vraždu a poprvé se na scéně objeví duch Dejvického divadla, o jehož obnovu se všichni společně snaží v šestém díle. Tenhle poslední díl je z celého seriálu asi nejvíc sci-fi.

* Jak se hercům hrály mnohdy nelichotivé karikatury jich samotných?

Všichni byli skvělí. Šli ve Zkáze s kůží na trh, samozřejmě hlavně kvůli Mirkovi Krobotovi, kterému jako režisérovi věří, že z nich neudělá úplně bláznů. Mnohdy tam vystupují jako cholericí nebo neurotici, vznikají mezi nimi různé animozity, které možná někteří diváci budou brát vážně, ale je jasné, že jde o zábavnou mystifikaci.

* Přišlo to některým z nich už přes čáru?

Vůbec, naopak. Někteří říkali, že je to ještě málo. Třeba Simona Babčáková se chtěla ještě víc dehonestovat, nevdala jí ani značně ošemetná scéna se štětkou na záchod.

* Jak se vám psalo s Miroslavem Krobotem?

Já jsem se toho nejdřív dost bál, měl jsem ostych spolupracovat s takovou legendou. Řešil jsem, jak mu řeknu, když se mi třeba nebude něco zdát. Nevěděl jsem, jak bude přístupný, ale nakonec to bylo výborné. On je otevřený a píše moc dobře. Mailem jsme si posílali různé verze scénáře, jednou jsem uhlazoval text já po něm, jindy on po mně. Ale u páté verze jednoho dílu jsem ztratil trpělivost a řekl, že už nevím, co na tom ještě vylepšit, že mi to přijde dokonalý. A on to vzal, neúnavně znovu přepsal a bylo to ještě lepší.

* Přináší vám zkušenost s tvorbou reklam jako literátovi nějaké výhody či nevýhody?

Člověk se vypíše, to je výhoda, ale srdce mu poněkud okorá. V tomhle nemilosrdném reklamním byznysu je to skoro nevyhnutelné. Možná proto jsou ty moje povídky trochu cynické, což asi není moc pěkné, ale nedokážu se toho zbavit. Musím říct, že v devadesátých letech byla v reklamě větší sranda, dnes otěže přebírají kreativci z Instagramu, s nimiž si příliš nerozumím, je to jiná generace. Zdá se mi, že jsou precitlivější, přechytralí a nesnesou kritiku. Ale jsou mezi nimi i tací, se kterými si mám co říct, třeba grafička Bára Klimeszová, která stojí za grafickou podobou mojí knížky Hod mrtvou labutí.

* Je pro vás profese kreativce i tréninkem ve vymýšlení různých dějových zápletek?

Reklama je určitě dobrá líheň prvotních nápadů, ale rozvinout je do literární podoby už je trochu jiná práce. Dám příklad. Napsal jsem nedávno novou povídku Z hereckého nebíčka, vycházející z asi třicetivteřinové reklamy, kterou jsme kdysi dávno s mým kolegou Jaroslavem Schovancem, výborným textařem, napsali pro rozhlas. Byl to bezva nápad a já ho teď rozepsal do povídky. Musel jsem vymyslet celý ekosystém planety, kde žijí zesnulí herci, pohrál jsem si s tím.

* Kdy jste napsal svůj první literární text?

Asi na gymplu. Coby mladý, brýlatý, hubený, ošklivý chlapec jsem psal holkám básničky. Ale pak už jsem nemusel, protože jsem ve třetáku vyhrál konkurz na moderátora Rádia Černá Hora, začal jsem vysílat a moje popularita mezi děvčaty tím stoupla. Po maturitě jsem odešel do Prahy, kde jsem začal pracovat v reklamě. Své první reklamní texty jsem psal pro českou agenturu Studio Lukas. Odtamtud mě ale po třech měsících vyhodili poté, co jsem jim předložil scénář spotu na džusy odehrávající se v romském ghettu Chánov, kde se Romové divili, kolik pomerančů se vejde do jedné krabice.

* O studiu na vysoké škole jste neuvažoval?

Ne, jen asi půl roku jsem studoval sociologii. Napsal jsem seminární práci, kterou jsem pojal zcela nevázně, ale nebyl jsem pochopen. Její téma znělo Vliv konzumace alkoholu na tvorbu politických názorů v hospodě U vystřeleného oka. Když jsem ji předložil asistentovi na fakultě, se zcela vážnou tváří pravil, že je to zajímavé. Přitom můj závěr v podstatě tvrdil, že čím jsou lidi v hospodě víc ožrali, tím jsou jejich názory radikálnější. Tak jsem si řekl, že studium není pro mě. Nebavilo mě to. V té době už jsem si navíc vydělával peníze reklamou, bydlel v malém bytečku v Ostrovní ulici, kolem bary a hospody... to bylo lákavější.

* Asi nejvíc reklam jste vytvořil pro mobilní operátory. Je tvorba spotu na telekomunikační služby něčím specifická?

Je to trochu oříšek, protože tenhle produkt nemá tak konkrétní specifika jako třeba alkohol. Dříve to ještě šlo napasovat třeba na některé služby zdarma, ale dnes už má volání nebo esemesky zadarmo skoro každý, takže se jednotliví operátoři liší maximálně tím, kdo nabízí větší množství dat, a na tom se reklama staví obtížněji. Tak se jim alespoň vtipným spotem snažíme pomáhat, aby byli pro lidi sympatičtější. Snad se nám to třeba sérií reklam s Ivanem Trojanem podařilo. Já osobně ji považuju za to nejlepší, co jsem v reklamě zatím udělal. Ale aby bylo jasno, ty reklamy nevymýšlím jen já, je nás víc: musím zmínit Yara Pružince, Viktora Říhu, kolegy Vápeníka, Šmída a Šimáka, dříve Adama Roučku a Adama Rovného. Bez nich by to nešlo.

* Je těžké získat pro roli v reklamě herce, jako je Ivan Trojan?

Původně s nápadem ztřeštěného tělocvikáře Radima přišli Adam Rovný a Matuš Němčík. Jako prvního jsme pro tu roli oslovili Ondřeje Vetchého. Tomu se to docela líbilo, ale měl jiné závazky. Tak jsme přemýšleli dál a napadl nás Ivan Trojan, protože v Okresním přeboru hrál výtečně fotbalového trenéra, což byl podobný typ, jaký jsme hledali. Nejdřív byl ostražitý, ale pak jsme si ujasnili, jak by to celé mělo vypadat, a sedli jsme si. Taky nám myslím pomohlo, že Ivan už znal naši předcházející práci - reklamy s Jakubem Kohákem jako Zadarem nebo motorkáře s Vojtou Kotkem a Lukášem Pavláskem, které fungovaly jako vtipné příběhy. Navíc si vymínil, že když se mu něco nebude opravdu líbit, nebude se točit. To se ale naštěstí nikdy nestalo. Bylo hezké pro něj psát scénáře, vyjma tělocvikáře si zahrál agenta, doktora i pilota. Spolupracovali jsme čtyři roky, ale letos jsme skončili, protože operátor chtěl začít komunikovat něco úplně jiného a to vždycky vyžaduje radikální řez, aby si divák vůbec všiml, že jde o změnu.

* Pomůže reklamnímu spotu, když se v něm objeví někdo z první herecké ligy?

Určitě. Minimálně je taková reklama víc vidět.

* Tušil jste předem, nakolik kontroverzní reakci vyvolá spot T-Mobilu z roku 2014, v němž hrál Jakub Žáček polského obchodníka-podvodníka převlečeného za smrček a na jehož neetičnost si stěžovala polská ambasáda?

Ne, vždyť to byl vtip a nadsázka. T-Mobile tu reklamu raději po třech dnech stáhnul ze svého webu a pak i z televize, ale stačilo to: za tři dny ji viděly miliony lidí, a jak už to bývá, stala se následně virálním magnetem i pro ty, kteří by šijí normálně třeba nevšimli. Víím, že i spouště samotných Poláků, kteří pochopili, že jde o humor, se líbila.

* Jak natočit reklamu, která lidem skutečně uvízne v hlavě?

Měl bych jednoduchý recept: nebát se, zakázat se to může vždycky, a taky nebrat reklamu smrtelně vážně. Stejně si při reklamním bloku jde většina lidí udělat kafe nebo si odskočit na záchod. Dobrá reklama by měla být odvážná, vtipná a originální. Nemám rád spoty, které jsou natočeny se záměrem vyvolat laciné dojetí.

* Na jaký produkt byste si opravdu s chutí napsal reklamu?

Já jsem měl vždycky rád zahraniční reklamy na piva, zejména ty vtipné americké z devadesátých let, ale u nás v současné době o žádné skutečně povedené nevím. Možná dřív měla Plzeň hezké velkolepé spoty, ale to už je minulost. Já mám pivo moc rád, takže točit na něj reklamu by mě určitě bavilo, ale chce to osvětleného klienta.

Literárním debutem Ondřeje Hübla, který vyšel v říjnu 2018, je kniha povídek Hod mrtvou labutí. Jedna z nich posloužila také jako základ scénáře seriálu Zkáza Dejvického divadla, který uvede Česká televize. Reklamní kreativec, scenárista a autor povídek se narodil v roce 1976 a pochází z Trutnova, kde také vystudoval gymnázium. Ještě během střední školy pracoval jako moderátor Rádia Černá Hora. Poté odešel do Prahy, kde se začal věnovat reklamě. Krátce studoval sociologii na pražské **Fakultě sociálních věd** UK. Působil jako kreativec a textař v reklamních agenturách Studio Lukas, Dorland nebo Young & Rubicam. V současné době je kreativním ředitelem agentury Saatchi & Saatchi. Je autorem a spoluautorem mnoha úspěšných reklam, mimo jiné na mobilní síť Oskar (Zmýlená neplatí), Fernet Stock (nafukovací panna na Lipně), Vodafone či T-Mobile. Podílel se také na vzniku reklamy pro katarského mobilního operátora Ooredoo (Simply Do Wonders) s Lionelem Messim. Napsal povídkovou knihu Hod mrtvou labutí a je spoluscenáristou šestidílného seriálu Zkáza Dejvického divadla. Má tři syny a žije v Praze.

Foto autor| Foto: David Neff

Foto popis| Ondřej Hübl je podepsán pod řadou vysoce hodnocených reklamních kampaní. Točil mimo jiné s Ivanem Trojanem (vlevo nahoře), s Jakubem Kohákem alias Zadarem s jeho „pojď mi hop“ (vpravo nahoře), s Lukášem Pavláskem (vlevo dole) či Petrou Kvitovou (vpravo dole).

Foto popis| Textař se podílel i na kampani pro katarské klienty, kteří do reklamy natáčené v Barceloně obsadili světovou fotbalovou megastar Lionela Messiho - na snímku nahoře, dole s týmem.

Foto popis| Začátkem příštího roku uvede Česká televize seriál Zkáza Dejvického divadla, k němuž Ondřej Hübl spolu s Miroslavem Krobotem napsal scénář.

Francouzi vynikají v teatrálních protestech. Kdysi to bylo „šarivari“, teď mávají žlutými vestami

28.12.2018 ct24.cz str. 00 Věda

kozlik

Prosinec je ve Francii tradičním obdobím pouličních protestů. Ani tento rok není výjimkou – letos se nese ve znamení „gilets jaunes“, neboli žlutých vest. Proč právě ve Francii jsou pouliční protesty tak rozšířené a proč právě tam je lidé pokládají za něco tak normálního?

„Francouzi mají dlouhou tradici vycházení do ulic, patří to k francouzské kultuře a společnosti. Lze také říci, že stávky a demonstrace se staly součástí francouzské značky, vnímáme je tedy jako pevnou součást francouzské tradice,“ říká Eliška Tomalová z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy.

Moderní francouzské dějiny ostatně revoltou v ulicích začaly – a pouliční výměny názorů lidu s vládní garniturou už zůstaly pevně ukotvené v mentalitě i politické kultuře. Politický analytik Eddy Fougier upozornil časopis Time na jedno francouzské specifikum: „Debatujeme o věcech ve velmi vyhrocené formě. Jako bychom vedli trvalou a

mírnou občanskou válku o to, jakou by naše země měla být.“ Všechno přitom začalo startem jednoho balonu. Kohout v balonu

Davy shromážděné v ulicích byly všude ve středověké Evropě něčím běžným, ale ne už pouliční bouře ani shluky lidu, které by nebyly nijak strukturované. Většinu opravdu masových akcí v evropských dějinách až do revolučního roku 1789 organizovaly církve. Takové akce měly svou jasnou strukturu, jasná pravidla a jednoznačnou hierarchii, která odrážela jak biblické, tak i církevní motivy.

Podle konzervativního historika Simona Schamy nebyl svět příliš zvyklý na organická shromáždění davů. Díky pevnému řádu středověké společnosti zažívali lidé podobná hromadná setkávání v rámci náboženského roku.

Jednou z prvních příležitostí, kdy se shromáždil ve Francii obrovský dav, se stal start balonu. Devatenáctého září 1783 kolem jedné odpoledne se za víření bubnů začal do nebe nad královským palácem ve Versailles váhavě šplhat ohromný taftový sféroid. Na výšku měřil osmáct metrů, byl pomalován azurovou modří a vyzdoben zlatými liliiemi. V koši, který pod ním visel, se nacházela ovce Montauciel (vystup k nebi), kačer a kohout.

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Pařížský lid pozoruje start balonu

Zdroj: Wikimedia Commons

Autor: Isidore Stanislas Helman

Všichni přečkali osmiminutový let bez větší újmy. „Mělo se za to, že netrpěli,“ hlásal jeden z komentářů v tisku, nicméně – mírně řečeno – byli velmi udiveni. Údiv se ale neomezoval na pasažéry. Události přihlíželo přes 130 tisíc diváků. „Globes aérostatiques“, jak se balonům Etienne Montgolfiera říkalo, změnily nejen budoucnost technologií a vědy, ale především změnilly povahu veřejné podívané ve Francii, čímž podle Schamy otevřely cestu k budoucím masovým protestům.

Například hladové průvody z Paříže do Versailles, které vedly ke vzniku revoluce v roce 1789, byly přímým důsledkem pochodů za divy moderní fyziky. Byly podobně spontánní a neorganizované, dav podle Schamy fungoval velmi podobně a měl podobně ne-třídní složení. Šarivari

Švédský historik Johaness Lindvall, expert na masová hnutí z univerzity v Lundu, vidí příčinu obliby pouličních protestů ve Francii v lidových setkáních, jimž se říkalo šarivari.

Byly nejoblíbenější právě těsně před francouzskou revolucí a šlo o jakousi lidovou reakci na morální poklesky, které nebyly řešitelné jinak. Během těchto většinou spontánních akcí se shromáždil dav nejčastěji mladých mužů před domem nějakého hříšníka. Tedy člověka či rodiny, která se nějak morálně provinila – mnohdy šlo o porušení dobové sexuální morálky.

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Šarivari v ulicích Paříže

Zdroj: Wikimedia Commons

Autor: Honoré Daumier - Online Collection of Brooklyn Museum

Dav pak před tímto sídlem hlasitě vyjadřoval svou nenávist a odpor. Tyto akce byly většinou značně hlučné, spočívaly v mlácení na pánve, třískání do dveří a hlasitém křiku i zpěvu. Dav se těmito způsoby domáhal mimosoudní spravedlnosti, a nutil tak provinilce například k tomu, aby opustil město.

Šarivari mělo řadu prvků lidové veselice, ať už to byl zpěv, pestré oblečení nebo třeba rytmické mlácení – mnoho těchto veselých a až divadelních prvků zůstalo součástí francouzských protestů do současnosti.

Postupně se šarivari ale zpolitizovala. Podobně jako dříve dav útočil na morální selhání jednotlivců, naučil se podobné způsoby protestu využívat i proti mocným – během dob revolučních hnutí se skupinky protestujících shromažďovaly velice často před domy neoblíbených funkcionářů. Je zakázáno zakazovat

Protesty od té doby mají vždy velkou podporu ve společnosti. „Ve Francii se dokonce protestní nálada šíří mezi různými společenskými sférami,“ upozorňuje politický historik na Pařížském institutu politických věd Gerd-Rainer Horn pro list Time. Studenti, farmáři, dělníci i mnohé další skupiny dokážou často najít společnou řeč a spojit síly.

To se stalo i během nejsilnější vlny protestů ve 20. století, která se Francií prohnala na jaře 1968. V pařížské Latinské čtvrti tehdy vyrostly barikády, demonstranti obsadili školy a vystavili slogany jako „pod dlážděním je pláž“ nebo „je zakázáno zakazovat“.

Všechno začalo odporem studentů proti pravidlům zakazujícím spolubydlení dívek a chlapců na kolejích. Mladá generace narozená už po druhé světové válce to považovala za symbol konzervativního a paternalistického společenského řádu, který vnímala jako přežitý.

Odkaz

I Paříž měla své jaro 1968, které nakonec řeklo „Adieu, de Gaulle!“

Už 22. března skupina studentů, básníků a hudebníků obsadila budovu univerzity v Nanterre a uspořádala tam schůzku o třídní diskriminaci ve francouzské společnosti a o politické byrokracii, která ovládá školní finance. Následovalo období střetů mezi studenty a úřady, na jehož základě vláda 2. května univerzitu zavřela.

O den později proti tomu protestovali studenti na Sorbonně. Policie budovu evakuovala a následná manifestace 6. května se postupně zvrhla v tvrdé pouliční bitky s policií. Tehdejší francouzský prezident Charles de Gaulle i ministři trvali na tvrdém postupu. Když bylo 9. května rozhodnuto, že Sorbonna zůstane zavřená, rozpoutala se další vlna nepokojů.

Bitva ve dnech 10. na 11. května vstoupila do historie jako „noc barikád“. Latinská čtvrť se proměnila v bojiště s barikádami a hořícími automobily, několik desítek lidí bylo těžce zraněno.

Do té doby spíše konzervativní veřejnost se nakonec postavila za studentské požadavky a odsoudila postup policie. Premiér Georges Pompidou 11. května nařídil otevřít Sorbonnu a přistoupil na řadu studentských požadavků.

Galerie: Studentský protest v Paříži v květnu 1968

zdroj: ČTK/ZUMA/Keystone Pictures USA">

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Dalších 7 fotek

Zavřít
Galerie

Studentský protest v Paříži v květnu 1968

Zdroj: ČTK/ZUMA/Keystone Pictures USA

zdroj: ČTK/ZUMA/Keystone Pictures USA">

Zvětšit obrázek
Zmenšit obrázek
Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Protestující studenti v ulicích Paříže v květnu 1968

Autor:
Zdroj: ČTK/ZUMA/Keystone Pictures USA

zdroj: ČTK/ZUMA/Keystone Pictures USA">

Zvětšit obrázek
Zmenšit obrázek
Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Studentský protest v Paříži v květnu 1968

Autor:
Zdroj: ČTK/ZUMA/Keystone Pictures USA

Autor: GUY KOPELOWICZdroj: ČTK/AP">

Zvětšit obrázek
Zmenšit obrázek
Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Studentská revolta v květnu 1968 v Paříži

Autor: GUY KOPELOWICZ

Zdroj: ČTK/AP

zdroj: ČTK/AP">

Zvětšit obrázek
Zmenšit obrázek
Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Studentské barikády v Paříži v květnu 1968

Autor:

Zdroj: ČTK/AP

zdroj: ČTK/AP">

Zvětšit obrázek
Zmenšit obrázek
Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Studentské nepokoje ve Francii v květnu 1968

Autor:

Zdroj: ČTK/AP

zdroj: ČTK/AP/Anonymous">

Zvětšit obrázek
Zmenšit obrázek
Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Protesty v Paříži v květnu 1968

Autor:

Zdroj: ČTK/AP/Anonymous

Autor: Keystone Pictures USA zdroj: ČTK/ZUMA">

Zvětšit obrázek
Zmenšit obrázek
Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Protesty v Paříži v květnu 1968

Autor: Keystone Pictures USA

Zdroj: ČTK/ZUMA

Zavřít

Nepokoje však pokračovaly. Spolu se studenty vystoupily i odbory požadující zvýšení mezd. Největší generální stávkou ve francouzské historii paralyzovala hospodářství. Vláda 27. května podepsala s odbory dohody o mzdách a pracovních podmínkách.

To však rozvášněné davy neuklidnilo a ještě 30. května pochodovalo ulicemi Paříže téměř půl milionu Francouzů a skandovalo směrem k prezidentovi „Adieu, de Gaulle!“ Následujícího dne generál de Gaulle vystoupil v rozhlase (televize byla ve stávce), oznámil rozpuštění parlamentu a vypsání voleb na 23. června. Nařídil také všem vrátit se do práce pod pohrůzkou vyhlášení výjimečného stavu.

Odkaz

Erupce sopky Laki přinesla před 235 lety hladomory i revoluce. Islandské vulkány dokážou ohrozit Česko i nyní

Od té chvíle nepokoje pomalu slábly. V polovině června studenti vyklidili po pětitydenním obsazení Sorbonnu. A z voleb nakonec vyšla vládní pravice ještě posílená. Změny ve vnímání fungování společnosti a přeházený hodnotový žebříček většiny Francouzů však hluboce zakořenily.

Pozice prezidenta de Gaulla už byla nezvratně podlomena. V dubnu 1969 se konalo referendum o regionální a senátní reformě a prezident ho spojil s otázkou svého setrvání v úřadu, i když mu mandát končil až v roce 1973. Těsně prohrál a den nato opustil Elysejský palác. To není revolta, to je revoluce

Že moderní francouzské protesty dvacátého a jednadvacátého století přímo vycházejí z tradice francouzské revoluce, potvrzuje v kontextu hnutí žlutých vest na webu stanice ABC News i Catherine Fieschiová z výzkumné organizace Counterpoint sídlící v Londýně. „Využívá se sada nástrojů, které už existují. Ve Francii je hluboká tradice revolučních hnutí, takže po této zkušenosti Francouzi sahají, když se rozzlobí. Viděli jsme to v letech 1789, 1871, v květnu roku 1968. A vidíme to i nyní.“

Velmi často se jejich symbolem stává nějaký kus oblečení, který spojí do té doby anonymní masu v něco víc. Za revolučních let na konci osmnáctého století to byly frygické čapky, později trikolora, dnes jsou to ony typické žluté vesty. Protesty jsou si celá ta staletí podobné nejen vnějškově, ale také svými cíli.

„Tato populistická hnutí cílí vždy na elity – kulturní, finanční, politické,“ vysvětluje Fieschiová. „Začínají sice jako revolty, ale mnohdy se změny v hnutí, která chtějí změnit a následně i převzít celý vládnoucí systém v zemi.“

Aspirace na změnu systému mají i žluté vesty. „První a nejviditelnější kategorií jsou požadavky ekonomické povahy spojené s klesající kupní silou obyvatelstva a s tím spojenou nižší životní úrovní. Druhá kategorie je spojena s kritikou současného politického systému, s touhou po změně a s vůlí více se podílet na rozhodování, se zaváděním prvků participativní demokracie,“ popisuje Tomalová.

Francouze k protestům vede i další faktor: během tří staletí protestování se přesvědčili, že tento způsob odporu v jejich zemi často funguje. Už během revolučních let si totiž politici ověřili, že pouliční dav dokáže být nesmírně nebezpečným protivníkem nejen společenské stability, ale také životům volených představitelů. Francouzský historik Francois Furret v dějinách revoluce popisuje, jak časté byly podobné případy.

Davy podle něj tvořily velice často ženy, klíčové byly podle něj vdovy. Tedy ženy, které měly hmotnou nouzi a značné potřeby k zajištění rodiny – právě ony patřily k těm nejradikálnějším účastnicím pouličních protestů. A právě ony také nejčastěji volaly po krvi pod okny svých nepřátel. Politické pozadí

Vzniku revolt a pouličních řešení nahrává i francouzský politický systém. Už od revoluce roku 1789, která zemi de facto sjednotila, je Francie vysoce centralizovaná a má velmi polarizovanou politickou strukturou. V takovém systému, na rozdíl od volnějšího anglosaského, je vláda velmi snadno identifikovatelným cílem lidového hněvu. „Vláda se podílí na takřka všech politických procesech v zemi, dá se tedy označit za viníka všech problémů,“ popisuje politolog James Sloam z Royal Holloway Univerzity.

„Ve Francii hraje stát velkou roli v každodenním životě,“ vysvětluje politolog. „Takže když se objeví problémy spojené s nerovností nebo zdánlivou nerovností, automatickou reakcí je obvinít stát. Ve Francii ale, na rozdíl od jiných zemí, když ulice promluví, věci se začnou opravdu měnit.“

Přímým protikladem vůči Francii je v tomto ohledu Německo. To má jednak silnou federální tradici a navíc tam historicky fungovaly vlády složené z mnoha stran s mnohdy protikladnými názory – zodpovědnost je tedy více rozložená, a není tak snadné najít si jednoduchý a dobře identifikovatelný cíl lidového hněvu; mimo jiné také proto, že důležitá politická rozhodnutí v Německu vznikají mnohem více na základě hlubšího politického i společenského konsensu než ve Francii.

Musí se tomu přizpůsobovat i chování politiků v Paříži. „Je zřejmé, že tradice demonstrací francouzskou politiku dynamizuje i paralyzuje zároveň. Ve Francii je hlasitě slyšet veřejné mínění, francouzská vládní garnitura to nemůže přehlížet a musí počítat se silnější reakcí, s konfliktním řešením situací,“ upozorňuje Tomalová. Je to nakažlivé

Způsob živé a někdy i násilné komunikace mezi občany a státem přijali za svůj i mnozí lidé, kteří do Francie přišli odjinud nebo se tam narodili imigrantům. V červenci 1981 vypukly nepokoje v lyonské čtvrti Les Minguettes, obývané především lidmi původem ze severní Afriky, kteří těžko hledali společenské uplatnění. Mladí, často nezaměstnaní obyvatelé tam provozovali takzvaná rodea, při nichž kradli automobily, poté s nimi závodili a následně je zapalovali.

Nepokoje se rozšířily také do dalších lyonských čtvrtí Vénissieux a Vaulx-en-Verin a přerostly ve vykrádání a vypalování obchodů a také ve střety s policií. Pro násilnosti se vžil termín „horké léto v Les Minguettes“ a byla to jedna z prvních větších rebelií lidí s přistěhovaleckými kořeny na francouzských předměstích.

Výbuch v prostředí imigrantů se odehrál také na podzim 2005, kdy se s plnou silou projevil problém spojený s tím, že vláda nastěhovala přistěhovalce do paneláků na předměstí, čímž vytvořila oddělená ghetta a nijak zvlášť se nestarala o jejich integraci.

Zvětšit obrázek

Zmenšit obrázek

Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Zapálené auto po protestech v listopadu 2005 ve Štrasburku

Zdroj: Reuters

Autor: Vincent Kessler

Rozsáhlou sérii nepokojů s projevy vandalismu a žhářství a střety s policejními jednotkami rozpoutala 27. října 2005 smrt dvou mladíků z přistěhovaleckých rodin, které zabil proud v elektrickém rozvaděči. Úřady odmítly tezi, že by je předtím pronásledovala policie.

Nepokoje se z pařížského předměstí Clichy rychle rozšířily i do dalších měst – Lille, Rouenu, Rennes, Dijonu, Toulouse či Marseille. Na části území byl 8. listopadu vyhlášen výjimečný stav, který nakonec trval tři týdny. Bouří se celkem zúčastnilo na 25 tisíc lidí, z nichž bylo přes 2800 zatčeno. Dva lidé při protestech zemřeli a zraněno bylo 126 policistů. Francie se však tématu integrace začala věnovat víc a stát si konečně uvědomil, že přistěhovaleckou politiku musí změnit. Mýtus o francouzských protestech?

O tom, že Francie je zemí protestů, se sice hodně mluví, při pohledu do statistik to ale zase tak jednoznačné není. Podle francouzského historika Stéphana Sirota je Francie zemí, kde se během posledních 100 let odehrálo jen průměrné množství protestů – mnohem více jich bylo například v Dánsku nebo na Islandu, ale třeba také v Kanadě či Španělsku.

Francouzské protesty ale bývají výjimečné právě svou výše popsanou teatralností, hlasitostí a také mnohdy násilím. Jsou i velmi rozsáhlé, co se týká počtu demonstrujících a délky protestů, takže se k nim přitahuje značná mediální pozornost. Francouzi se také umísťují na předních příčkách statistik v počtu pracovních dní zameškaných v důsledku stávek.

Demonstrace neuspějí vždy. Nedokázaly zastavit například reformy trhu práce navržené vládou prezidenta Françoise Hollanda v roce 2016 nebo zvýšení důchodového věku na 62 let prosazené vládou prezidenta Nicolase Sarkozyho v roce 2010.

Odkaz

Francie stále vře. Proti vládním reformám protestovali studenti i řidiči sanitek

Přesto se jim často podaří navrhovaná vládní opatření zastavit nebo alespoň změkčit a oddálit. Francie si i díky tomu vede podle hodnocení OECD nadprůměrně ve vyvážení pracovního a osobního života nebo ve kvalitě zdravotnictví. Francouzi přesto ve srovnání s ostatními státy OECD pociťují menší subjektivní kvalitu života. Určitá trvalá míra latentní nespokojenosti je ostatně možná dalším důvodem, proč naštvanost tak silně vyplouvá na povrch.

Tradice častých a hlasitých demonstrací však podle Tomalové nevytrhla Francii z jejího geopolitického kontextu: „Francouzská společnost má jistě svá specifika, ale nevykazuje žádné výrazné odchylky od trendů jiných západoevropských společností. Jsou tam tedy stále patrné (demonstrace nedemonstrace) stejné ekonomické a identitární zdroje nespokojenosti až frustrací jako v jiných zemích západní Evropy.“

URL| <https://ct24.ceskatelevize.cz/veda/2684258-francouzi-vynikaji-v-teatralnich-protestech-kdysi-bylo-sarivari-ted-mavaji-zlutymi>

Stejná zpráva vyšla také v tomto titulu:
[ceskatelevize.cz](https://www.ceskatelevize.cz)

KSČM zkritizovali kvůli novoročence na Facebooku. Vsadili na symboliky spojené se SSSR

29.12.2018 pravdive.eu str. 00

Sputnik Cz

Analytik České televize a politolog z **Fakulty sociálních věd** UK Kamil Švec zkritizoval novoročenku kladenských komunistů. Nazdobili ji totiž zkříženým srpem a kladivem.

URL| <http://pravdive.eu/news/87854/kscm-zkritizovali-kvuli-novorocence-na-facebooku-vsadili-na-symboliky-spojene-se-sssr>

KSČM zkritizovali kvůli novoročence na Facebooku. Vsadili na symboliky spojené se SSSR

29.12.2018 almanach.cz str. 00

Analytik České televize a politolog z **Fakulty sociálních věd** UK Kamil Švec zkritizoval novoročenku kladenských komunistů. Nazdobili ji totiž zkříženým srpem a kladivem.

Analytik sdílel na svém twitterovém účtu snímek, na kterém je vidět novoročenka s komunistickými symboly místo slunce.

„Zastupitelé KSČM Kladno zveřejnili na facebookové stránce své PF pro rok 2019. A vsadili na jistotu symboliky spojené s totalitním režimem a Sovětským svazem. Rolnický a dělnický lid na Kladensku jistě zajásá. Gratulujeme!“ přidal Švec ke snímku.

URL| <http://almanach.cz/2018/12/kscm-zkritizovali-kvuli-novorocence-na-facebooku-vsadili-na-symboliky-spojene-se-sssr/>

KSČM zkritizovali kvůli novoročence na Facebooku. Vsadili na symboliky spojené se SSSR

29.12.2018 cz.sputniknews.com str. 00

Analytik České televize a politolog z **Fakulty sociálních věd** UK Kamil Švec zkritizoval novoročenku kladenských komunistů. Nazdobili ji totiž zkříženým srpem a kladivem.

Analytik sdílel na svém twitterovém účtu snímek, na kterém je vidět novoročenka s komunistickými symboly místo slunce.

„Zastupitelé KSČM Kladno zveřejnili na facebookové stránce své PF pro rok 2019. A vsadili na jistotu symboliky spojené s totalitním režimem a

Sovětským svazem. Rolnický a dělnický lid na Kladensku jistě zajásá. Gratulujeme!“ přidal Švec ke snímku.

Uživatelé si v komentářích kladou otázku, jestli nejde o porušení trestního zákoníku o zákazu zobrazování symbolů komunismu a nacismu. Novela tohoto zákona však nikdy nebyla přijata.

Senátoři Martin Mejstřík, Richard Sequens, Josef Novotný, Jan Horník a Jaromír Štětina předložili 27. července 2007 návrh novely trestního zákona, která má výslovně zakázat propagaci komunistického hnutí i komunistických symbolů, ale návrh byl senátem zamítnut.

Nález zakládací listiny Univerzity Karlovy je skoro zázrak

29.12.2018 Pardubický deník str. 12

Kateřina PERKNEROVÁ

JAN ROYT:

Končí rok, v němž jsme si připomněli 100. výročí založení Československa. O významu 28. října 1918 hovořil v prvním letošním rozhovoru Deníku děkan Právnické fakulty Univerzity Karlovy Jan Kuklík. Symbolicky ho uzavíráme dialogem s prorektorem tohoto nejstaršího vysokého učení ve středoevropském prostoru profesorem Janem Roytem. Povídáme si nejen o výjimečné postavě Karla IV., významu vzdělanosti tehdy i nyní, ale především o mimořádném nález, jímž je univerzitní zakládací listina papeže Klimenta VI. Tu Karlova univerzita získala letos v létě a koncem roku na tři dny v Karolinu vystavila její originál. Do konce ledna si návštěvníci mohou prohlédnout její kopii a další univerzitní insignie.

* V Císařském sále Karolina měli lidé tři dny unikátní možnost vidět originální zakládací listiny Univerzity Karlovy, papežskou i Karlovu. Souhlasná odpověď papeže Klimenta VI. na žádost Karla IV. byla pokládána za ztracenou až do letošního léta, kdy se objevila a univerzita ji odkoupila. Jak významný je to objev?

Je to bezesporu velice významný objev. Jeho důležitost stoupá s tím, že druhý originál papežské listiny z 26. ledna 1347 se ztratil na konci 2. světové války. V té době jsme přišli i o jednu ze dvou zakládacích listin Karla IV. ze 7. dubna 1348. O to je cennější nedávno objevený dekret opatřený papežskou bulou, v němž Kliment VI. vyjadřuje souhlas se založením univerzity. Listinu vydal Karlův vychovatel, Pierre de Rosieres, opat z Fécamp a pozdější papež Kliment VI. Byl to velmi vzdělaný muž, který přivedl Karla na pařížskou Sorbonnu, kde s největší pravděpodobností absolvoval část septem artes liberales, tzv. sedm svobodných umění. Jak víme z pohřební řeči Vojtěcha Raňkův, Karel plyně hovořil a psal latinsky, což znamená, že musel mít dobrý základ. Pobýval také v severní Itálii, kde mohl poznat italské univerzity. Proto se v zakládací listině pražské univerzity hovoří o tom, že ji zakládá po vzoru pařížské Sorbonny a boloňské univerzity.

* Dokonce víme, že pozdější statut Univerzity Karlovy se víc blíží boloňské univerzitě, která vynikala především v právnické vědě. Sorbonna byla spíše volnějším uskupením studentů a učitelů.

Je to tak. Svoji roli v tom určitě sehrál Arnošt z Pardubic, který studoval v italské Padově a pobýval v Bologni. Odtud pochází funkce velkého kancléře univerzity, kterou zastával právě pražský arcibiskup. Papežská i královská listina byly vyhotoveny ve dvou exemplářích. Jeden byl určen pro univerzitu a druhý pro pražského arcibiskupa.

* Co konkrétně originál listiny papeže Klimenta VI. obsahuje?

V listině se hovoří o tom, že česká země oplývá bohatstvím. To je důležitá zmínka, neboť univerzita mohla být založena jen tam, kde pro to byly materiální a další předpoklady. Hlavní je příslib, že grady (diplomy) absolventů vysokého učení v Praze budou platit po celé Evropě. Stejně zásadní je ustanovení o akademických svobodách.

* Jaké je zpracování 670 let starého dekretu?

Exemplář, který se ztratil na konci války, byl méně slavnostní. Chyběla mu olovená bula s vyobrazením Petra a Pavla a signem Klimenta VI. V úvodu listiny je titulatura, tedy označení, komu ji vydává.

* Komu?

Vydává souhlas k založení univerzity přímo Karlovi IV., který o to žádal.

* Hrál v tom zásadnější roli Arnošt z Pardubic?

Univerzity byly ze své povahy spjaty s církví. Vyučovali tam klerici. Kdo ji absolvoval, musel mít souhlas arcibiskupa.

* Takže kdyby v roce 1344 nebylo pražské biskupství povýšeno na arcibiskupství, univerzita by vzniknout nemohla?

To ne, univerzity vznikaly i v biskupských městech. Arcibiskupova úloha byla nepostradatelná při vzniku katedrál, neboť jen arcibiskup směl položit její základy.

* V jakém stavu je listina?

Ve velice dobrém, protože k právním účelům nebyl používán originál, ale notářský instrument. Jako každá historická listina potřebuje ochranu, takže jsme ji prezentovali jen po tři dny, nyní návštěvníci mohou vidět až do konce ledna její kopii. Byla k vidění v rozložené podobě, neboť tři dny pergamentu neublíží.

* Zároveň jste odhalili i originál notářského instrumentu, který se též letos našel. Jde jen o opis listiny?

Kromě přesného opisu obsahuje i podpisy svědků a také pečeť kapituly svatovítské. Vydal ho veřejný notář Petr Michalův a instrument je opatřen jeho signem. Používal se k běžnému jednání, a proto je v horším stavu.

* Lze vůbec hovořit o ceně nalezených dokumentů, neboť jejich význam pro Českou republiku je obrovský?

Když jsme je kupovali – a cenu nesmíme prozradit – tak to bylo v relacích podobných nákupu bývalého středočeského hejtmana Davida Ratha (vzácnou knižní miniaturu z 15. století zachycující dolování stříbra v Kutné Hoře koupil na aukci v Londýně za 17,5 milionu korun – pozn. red.). Dlužno podotknout, že to nepořídil draze.

* Kdo je zaplatil?

Koupili jsme je z univerzitních zdrojů, ale neochudili jsme přitom fakulty ani studenty. Máme sponzory. Koupili jsme vnímali jako povinnost vůči našim předkům i následovníkům. Nyní, po jejím vystavení, ji uložíme do univerzitního archivu, který je výborně vybaven a zabezpečen. Jde o trezorovou místnost, kde je potřebná teplota a vlhkost. Listina je uložena v dřevěné schránce. Nejprve ji ale prohlédne restaurátor, který ji prozkoumá, postupně narovná a zase složí.

* Víte, jak se listina k prodejci, jehož totožnost též nelze prozradit, dostala?

Ano, víme. Původně jsme měli trošku jiné informace, ale teď už víme přesně, odkud pochází. Vlastníka známe.

* Přejde někdy doba, kdy to bude odtajněno?

Mohu prozradit, že k nákupu došlo přes prostředníka, banku J&T. Jednou z podmínek transakce však je utajení prodávajícího.

* Můžete alespoň prozradit, zda i tento druhý originál byl uloupen za nacistů?

Myslíme si, že nebyl. Existují dvě teorie. Jedna říká, že listina byla kdysi zapůjčena z archivu a už se do něj nevrátila. Druhá tvrdí, že ji v minulosti získala šlechtická rodina.

* Když si uvědomíme, že po vydání listiny tu byly husitské války, třicetiletá válka, první a druhá světová válka, tak je skoro neuvěřitelné, že listina nakonec skončila tam, kam patří, že?

To je skoro zázrak, nemluvě o tom, že k nálezu došlo v roce 100. výročí založení republiky a 670. narozenin Univerzity Karlovy. Na výstavě jsme proto kladli důraz i na zajímavý kontext, totiž vystavení obou

církevních originálů, jak papežského souhlasu, tak zakládací listiny. Karlův originál zmizel, máme k dispozici jen arcibiskupský. Zároveň je vystaven i pečetní typář, tedy razidlo.

* Zvláštní pozornost zajisté přitahují i univerzitní žezla, byť ta původní se též za 2. světové války ztratila.

Historická žezla skutečně nemáme. V roce 1882 se oddělila česká a německá univerzita. Německá si ponechala historická žezla a česká si nechala vyrobit nová. Ta jsou nyní vystavena. Vedle rektorského a čtyř fakultních tam jsou i další, která vznikala postupně. Poslední žezlo je z minulého roku a patří **Fakultě sociálních věd** UK a je dílem výtvarníka Otmara Olivy. Nádherným artefaktem je také žezlo Matematicko-fyzikální fakulty UK. Na výstavě návštěvníci uvidí ale i další zajímavosti, například rektorský řetěz.

* Co se stalo s těmi původními žezly, která připadla německé univerzitě?

To je zajímavá historie. V roce 1882 je získala německá c.k. univerzita Karlo-Ferdinandova. Pak v roce 1920 byl přijat tzv. lex Mareš. Profesor Mareš prosadil, že se vrátí české univerzitě. To se v roce 1936 stalo. Němci si udělali žezla nová, ale po roce 1939 získali znovu ta původní. Na univerzitě tak byly tři sady žezel. V roce 1945 si Němci odvezli původní žezla, svoje novodobá, ale hlavně zakládací listiny, tedy papežskou i Karlovu.

* Existují ta původní žezla?

Ne. Pravděpodobně byla zničena na nádraží v Plzni, kde vybuchl muniční vlak a zničil i vedlejší vagon, který žezla vezl. Vyskytla se ovšem teorie, že byla odvezena auty a pak ukryta v jednom z německých či rakouských jezer. Je tedy naděje, že se někdy objeví.

* Univerzita Karlova byla významná nejen proto, že byla ve středoevropském prostoru první, ale také z toho důvodu, že se zde otevřela teologická fakulta, což nebylo běžné.

Byla založena pro čtyři fakulty. Přípravnou byla artistická fakulta. Zde se učilo sedm svobodných umění, která tvořila všeobecné vzdělání. V triviu studenti absolvovali latinskou gramatiku, rétoriku a dialektiku. Pak postoupili do tzv. quadria, kde měli aritmetiku, geometrii, astronomii a muziku v pythagorovském slova smyslu. Po jejich absolvování mohli studovat medicínu, právo nebo teologii.

* Kolik jich v tom 14. století bylo?

Stovky. Učitelů bylo třicet až čtyřicet. Je třeba vědět, že historickou budovu Karolina věnoval univerzitě až Václav IV. v letech 1383 až 1386. Do té doby se vyučovalo v různých budovách, u dominikánů, u Klimenta, v domě jistého Žida nedaleko Staroměstského náměstí. V okolí byly i koleje, platil je panovník, šlo o jakousi obdobu britské King's College.

* Učili na univerzitě nějací laici?

Ne, pouze klerici. Ti byli členy kapituly u Všech svatých, kterou založil Karel IV., aby mohli dostávat plat. Z jeho zakládací listiny vyplývá, že se postará i o materiální chod univerzity.

* Dá se říct, že ve středověkém světě založení univerzity povyšovalo dané město mezi elitu?

Založení univerzity bylo zajisté prestižní záležitostí. Znamenalo i ekonomický rozvoj města, neboť stovky studentů něco spotřebovaly, takže z toho profitovali také řemeslníci.

* Dnes si většina lidí představuje Karlovu dobu prostřednictvím uměleckých děl a také filmů. Máme možná pocit, že studenti byli chudí, potulní a nezbední – jako ten Štěpánkův bakalář. Jak to tedy bylo?

Postavení studentů bylo poměrně vysoké. Karel IV. zakládal univerzitu i proto, aby Praze dodal lesk. Ve Zlaté bule se píše, že římský císař bude volen ve Frankfurtu, korunován v Cáchách, říšskému sněmu bude předsedat v Norimberku, ale sídlo bude mít v Praze. Potřeboval tudíž lidi vzdělané, schopné zvládnout správu říše. Ti, kteří dosáhli na titul magistra, patřili mezi elitu a byli velice vážení.

* I z toho důvodu, že požívali privilegium univerzitních svobod?

Nepochybně. Byli vyňati z pravomoci městských úřadů a světského práva, požívali zvláštního akademického privilegia. A to včetně represe, neboť tady v Karolinu se nacházelo i vězení pro studenty. Také postavení rektora bylo výjimečné. Ve středověku se dokonce hovořilo o třech mocích – církevní, císařské a univerzitní.

* Kdo byl vlastně prvním rektorem?

To je trošku složité. Matriky z té doby nejsou dochovány. Byl to někdo z církevního světa. Víme ale, že Arnošt z Pardubic byl první velký kancléř, který bděl nad chodem univerzity.

* Cesta Karlovy žádosti trvala několik měsíců, putovala z Německa do Avignonu za papežem a pak zpátky. Je to tak, že papežská kancelář fungovala jako jakési celoevropské ministerstvo?

Dalo by se to tak říci. My zakládací listinu známe i z papežských záznamů. Papežská kancelář používala určitý formulář, takže v něm je zaneseno, že Kliment VI. souhlas vydal. Když jsme listinu kupovali, přizvali jsme k tomu jednoho z největších odborníků, jímž je profesor Ivan Hlaváček z pomocných věd historických. Takových listin viděl stovky, a když si sáhl na ten pergamen, okamžitě ho identifikoval jako papežský originál.

* Fascinuje mě, jak jsou Klimentova slova aktuální i dnes. Vlastně souhlasil s vysokým učením, jehož dosah byl celoevropský. Nyní se Univerzita Karlova zapojila do projektu 4EU, v němž se spojuje šest vynikajících univerzit včetně Sorbonny, aby vzdělávaly studenty na nejvyšší možné úrovni. Vidíte tam spojující linii?

U založení středověkých univerzit stálo ono biblické „Moudrost postavila sobě chrám“. Studenti jsou lapides vivi, živé kameny té moudrosti. Univerzity byly otevřeny celé Evropě, protože vyučovacím jazykem byla tehdejší lingua franca – latina. Bylo tudíž jedno, zda je student v Bologni, Padově, Praze nebo Paříži. Karel zakládal univerzitu pro čtyři národy, saský, polský, český a bavorský. Nešlo ale o jazykové národy, pod polský se mohli hlásit studenti z Litvy nebo Ukrajiny, pod bavorský uchazeči z Francie či Nizozemska.

* Takže dnes i díky angličtině a unijnímu projektu vlastně navazujeme na Karla IV.?

Tu spojnicí vidím především v internacionalizaci studia. Univerzita ve 14. století se neuzavírala, ale naopak byla záměrně otevřena všem studentům z celé Evropy. Jako dnes.

* Historikové nemají rádi podmiňovací způsob, neboť v dějinách žádné kdyby neexistuje. Přesto se zeptám, zda vy osobně si myslíte, že kdyby Karel IV. na chvíli přišel mezi nás, byl by spokojen s tím, jak jeho univerzita prosperuje?

Myslím, že by měl radost. Karel IV. byl mimořádně schopný člověk. Byl také velmi vzdělaný, psal a hovořil čtyřmi jazyky, což bylo unikátní i ve srovnání s panovníky svaté říše římské. Kupříkladu Karel Veliký se stěžl naučil latinsky a základy řečtiny. Karel IV. si uměl vybírat spolupracovníky, obklopoval se nejvzdělanějšími lidmi té doby, arcibiskupem Arnoštem z Pardubic, tajemníkem Janem ze Středy, lékařem Angelem z Florencie. Také měl cit pro lidi, kteří jeho záměry realizovali, působil tu Petr Parléř nebo mistr Theodorik. Myslím, že Karla IV. by potěšilo, jak se jeho odkazu univerzita zhostila.

„Univerzita ve 14. století se neuzavírala, ale naopak byla záměrně otevřena všem studentům z celé Evropy. Jako dnes.“

„Existují dvě teorie. Jedna říká, že listina byla kdysi zapůjčena z archivu a už se do něj nevrátila. Druhá tvrdí, že ji v minulosti získala šlechtická rodina.“

KDO JE PROF. JAN ROYT, DrSc.

Narodil se 20. dubna 1955 v Roudnici nad Labem. V letech 1979–1984 studoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, kde obhájil rigorózní práci. Poté pracoval v nakladatelství Odeon jako redaktor literatury o výtvarném umění. Po revoluci v roce 1989 nastoupil na Ústavu pro dějiny umění FF UK, kde byl v roce 2006 jmenován ředitelem. V roce 2004 získal profesuru. Je prorektorem Univerzity Karlovy pro tvůrčí a ediční činnost, rytířem papežského řádu svatého Řehoře Velikého a řádu sv. Lazara. Hlavní oblastí jeho zájmu je křesťanská ikonografie a středověké malířství. Je autorem mnoha monografií.

O autorovi| Kateřina PERKNEROVÁ, redaktorka centrální redakce Deníku

Foto autor| Foto Deník/Dimír Šťastný (3x) a UK/René Volfík a Vladimír Šigut (2x)

Foto popis| POKLADY. Univerzita Karlova představila originály svých zakládacích listin. Souhlas papeže Klimenta VI. a notářský instrument (snímek nahoře a dole) byly objeveny a zakoupeny letos. Uprostřed je rektorské žezlo. Výstava v Karolinu je otevřena do konce ledna.

Region| Východní Čechy

Stejná zpráva vyšla také v dalších 19 titulech:

Benešovský deník (str. 12), Berounský deník (str. 12), Boleslavský deník (str. 12), Hradecký deník (str. 12), Chrudimský deník (str. 12), Jičínský deník (str. 12), Kladenský deník (str. 12), Kolínský deník (str. 12), Krkonošský deník (str. 12), Kutnohorský deník (str. 12), Mělnický deník (str. 12), Náchodský deník (str. 12), Nymburský deník (str. 12), Orlický deník (str. 12), Pražský deník (str. 12), Příbramský deník (str. 12), Rakovnický deník (str. 12), Rychnovský deník (str. 12), Svitavský deník (str. 12)

JAN ROYT: Nález zakládací listiny Univerzity Karlovy je skoro zázrak

29.12.2018 Českolipský deník str. 12

Kateřina PERKNEROVÁ

Končí rok, v němž jsme si připomněli 100. výročí založení Československa. O významu 28. října 1918 hovořil v prvním letošním rozhovoru Deníku děkan Právnické fakulty Univerzity Karlovy Jan Kuklík. Symbolicky ho uzavíráme dialogem s prorektorem tohoto nejstaršího vysokého učení ve středoevropském prostoru profesorem Janem Roytem. Povídáme si nejen o výjimečné postavě Karla IV., významu vzdělanosti tehdy i nyní, ale především o mimořádném nález, jímž je univerzitní zakládací listina papeže Klimenta VI. Tu Karlova univerzita získala letos v létě a koncem roku na tři dny v Karolinu vystavila její originál. Do konce ledna si návštěvníci mohou prohlédnout její kopii a další univerzitní insignie.

* V Císařském sále Karolina měli lidé tři dny unikátní možnost vidět originální zakládací listiny Univerzity Karlovy, papežskou i Karlovu. Souhlasná odpověď papeže Klimenta VI. na žádost Karla IV. byla pokládána za ztracenou až do letošního léta, kdy se objevila a univerzita ji odkoupila. Jak významný je to objev?

Je to bezesporu velice významný objev. Jeho důležitost stoupá s tím, že druhý originál papežské listiny z 26. ledna 1347 se ztratil na konci 2. světové války. V té době jsme přišli i o jednu ze dvou zakládacích listin Karla IV. ze 7. dubna 1348. O to je cennější nedávno objevený dekret opatřený papežskou bulou, v němž Kliment VI. vyjadřuje souhlas se založením univerzity. Listinu vydal Karlov vychovatel, Pierre de Rosieres, opat z Fécamp a pozdější papež Kliment VI. Byl to velmi vzdělaný muž, který přivedl Karla na pařížskou Sorbonnu, kde s největší pravděpodobností absolvoval část septem artes liberales, tzv. sedm svobodných umění. Jak víme z pohřební řeči Vojtěcha Raňkův, Karel plyně hovořil a psal latinsky, což znamená, že musel mít dobrý základ. Pobýval také v severní Itálii, kde mohl poznat italské univerzity. Proto se v zakládací listině pražské univerzity hovoří o tom, že ji zakládá po vzoru pařížské Sorbonny a boloňské univerzity.

* Dokonce víme, že pozdější statut Univerzity Karlovy se víc blíží boloňské univerzitě, která vynikala především v právnické vědě. Sorbonna byla spíše volnějším uskupením studentů a učitelů.

Je to tak. Svoji roli v tom určitě sehrál Arnošt z Pardubic, který studoval v italské Padově a pobýval v Bologni. Odtud pochází funkce velkého kancléře univerzity, kterou zastával právě pražský arcibiskup. Papežská i královská listina byly vyhotoveny ve dvou exemplářích. Jeden byl určen pro univerzitu a druhý pro pražského arcibiskupa.

* Co konkrétně originál listiny papeže Klimenta VI. obsahuje?

V listině se hovoří o tom, že česká země oplývá bohatstvím. To je důležitá zmínka, neboť univerzita mohla být založena jen tam, kde pro to byly materiální a další předpoklady. Hlavní je příslib, že grady (diplomy) absolventů vysokého učení v Praze budou platit po celé Evropě. Stejně zásadní je ustanovení o akademických svobodách.

* Jaké je zpracování 670 let starého dekretu?

Exemplář, který se ztratil na konci války, byl méně slavnostní. Chyběla mu olovená bula s vyobrazením Petra a Pavla a signem Klimenta VI. V úvodu listiny je titulatura, tedy označení, komu ji vydává.

* Komu?

Vydává souhlas k založení univerzity přímo Karlovi IV., který o to žádal.

* Hrál v tom zásadnější roli Arnošt z Pardubic?

Univerzity byly ze své povahy spjaty s církví. Vyučovali tam klerici. Kdo ji absolvoval, musel mít souhlas arcibiskupa.

* Takže kdyby v roce 1344 nebylo pražské biskupství povýšeno na arcibiskupství, univerzita by vzniknout nemohla?

To ne, univerzity vznikaly i v biskupských městech. Arcibiskupova úloha byla nepostradatelná při vzniku katedrály, neboť jen arcibiskup směl položit její základy.

* V jakém stavu je listina?

Ve velice dobrém, protože k právním účelům nebyl používán originál, ale notářský instrument. Jako každá historická listina potřebuje ochranu, takže jsme ji prezentovali jen po tři dny, nyní návštěvníci mohou vidět až do konce ledna její kopii. Byla k vidění v rozložené podobě, neboť tři dny pergamentu neublíží.

* Zároveň jste odhalili i originál notářského instrumentu, který se též letos našel. Jde jen o opis listiny?

Kromě přesného opisu obsahuje i podpisy svědků a také pečeť kapituly svatovítské. Vydal ho veřejný notář Petr Michalův a instrument je opatřen jeho signem. Používal se k běžnému jednání, a proto je v horším stavu.

* Lze vůbec hovořit o ceně nalezených dokumentů, neboť jejich význam pro Českou republiku je obrovský?

Když jsme je kupovali – a cenu nesmíme prozradit – tak to bylo v relacích podobných nákupu bývalého středočeského hejtmana Davida Ratha (vzácnou knižní miniaturu z 15. století zachycující dolování stříbra v Kutné Hoře koupil na aukci v Londýně za 17,5 milionu korun – pozn. red.). Dlužno podotknout, že to nepořídil draze.

* Kdo je zaplatil?

Koupili jsme je z univerzitních zdrojů, ale nechudili jsme přitom fakulty ani studenty. Máme sponzory. Koupí jsme vnímali jako povinnost vůči našim předkům i následovníkům. Nyní, po jejím vystavení, ji uložíme do univerzitního archivu, který je výborně vybaven a zabezpečen. Jde o trezorovou místnost, kde je potřebná teplota a vlhkost. Listina je uložena v dřevěné schránce. Nejprve ji ale prohlédne restaurátor, který ji prozkoumá, postupně narovná a zase složí.

* Víte, jak se listina k prodejci, jehož totožnost též nelze prozradit, dostala?

Ano, víme. Původně jsme měli trošku jiné informace, ale teď už víme přesně, odkud pochází. Vlastníka známe.

* Přejde někdy doba, kdy to bude odtajněno?

Mohu prozradit, že k nákupu došlo přes prostředníka, banku J&T. Jednou z podmínek transakce však je utajení prodávajícího.

* Můžete alespoň prozradit, zda i tento druhý originál byl uloupen za nacistů?

Myslíme si, že nebyl. Existují dvě teorie. Jedna říká, že listina byla kdysi zapůjčena z archivu a už se do něj nevrátila. Druhá tvrdí, že ji v minulosti získala šlechtická rodina.

* Když si uvědomíme, že po vydání listiny tu byly husitské války, třicetiletá válka, první a druhá světová válka, tak je skoro neuvěřitelné, že listina nakonec skončila tam, kam patří, že?

To je skoro zázrak, nemluvě o tom, že k nálezu došlo v roce 100. výročí založení republiky a 670. narozenin Univerzity Karlovy. Na výstavě jsme proto kladli důraz i na zajímavý kontext, totiž vystavení obou církevních originálů, jak papežského souhlasu, tak zakládací listiny. Karlův originál zmizel, máme k dispozici jen arcibiskupský. Zároveň je vystaven i pečetní typář, tedy razidlo.

* Zvláštní pozornost zajisté přitahují i univerzitní žezla, byť ta původní se též za 2. světové války ztratila.

Historická žezla skutečně nemáme. V roce 1882 se oddělila česká a německá univerzita. Německá si ponechala historická žezla a česká si nechala vyrobit nová. Ta jsou nyní vystavena. Vedle rektorského a čtyř fakultních tam jsou i další, která vznikala postupně. Poslední žezlo je z minulého roku a patří **Fakultě sociálních věd** UK a je dílem výtvarníka Otmara Olivy. Nádherným artefaktem je také žezlo Matematicko-fyzikální fakulty UK. Na výstavě návštěvníci uvidí ale i další zajímavosti, například rektorský řetěz.

* Co se stalo s těmi původními žezly, která připadla německé univerzitě?

To je zajímavá historie. V roce 1882 je získala německá c.k. univerzita Karlo-Ferdinandova. Pak v roce 1920 byl přijat tzv. lex Mareš. Profesor Mareš prosadil, že se vrátí české univerzitě. To se v roce 1936 stalo. Němci si udělali žezla nová, ale po roce 1939 získali znovu ta původní. Na univerzitě tak byly tři sady žezel. V roce 1945 si Němci odvezli původní žezla, svoje novodobá, ale hlavně zakládací listiny, tedy papežskou i Karlovu.

* Existují ta původní žezla?

Ne. Pravděpodobně byla zničena na nádraží v Plzni, kde vybuchl muniční vlak a zničil i vedlejší vagon, který žezla vezl. Vyskytla se ovšem teorie, že byla odvezena auty a pak ukryta v jednom z německých či rakouských jezer. Je tedy naděje, že se někdy objeví.

* Univerzita Karlova byla významná nejen proto, že byla ve středoevropském prostoru první, ale také z toho důvodu, že se zde otevřela teologická fakulta, což nebylo běžné.

Byla založena pro čtyři fakulty. Přípravnou byla artistická fakulta. Zde se učilo sedm svobodných umění, která tvořila všeobecné vzdělání. V triviu studenti absolvovali latinskou gramatiku, rétoriku a dialektiku. Pak postoupili do tzv. quadria, kde měli aritmetiku, geometrii, astronomii a muziku v pythagorovském slova smyslu. Po jejich absolvování mohli studovat medicínu, právo nebo teologii.

* Kolik jich v tom 14. století bylo?

Stovky. Učitelů bylo třicet až čtyřicet. Je třeba vědět, že historickou budovu Karolina věnoval univerzitě až Václav IV. v letech 1383 až 1386. Do té doby se vyučovalo v různých budovách, u dominikánů, u Klimenta, v domě jistého Žida nedaleko Staroměstského náměstí. V okolí byly i koleje, platil je panovník, šlo o jakousi obdobu britské King's College.

* Učili na univerzitě nějakí laici?

Ne, pouze klerici. Ti byli členy kapituly u Všech svatých, kterou založil Karel IV., aby mohli dostávat plat. Z jeho zakládací listiny vyplývá, že se postará i o materiální chod univerzity.

* Dá se říct, že ve středověkém světě založení univerzity povyšovalo dané město mezi elitu?

Založení univerzity bylo zajisté prestižní záležitostí. Znamenalo i ekonomický rozvoj města, neboť stovky studentů něco spotřebovaly, takže z toho profitovali také řemeslníci.

* Dnes si většina lidí představuje Karlovu dobu prostřednictvím uměleckých děl a také filmů. Máme možná pocit, že studenti byli chudí, potulní a nezbední – jako ten Štěpánkův bakalář. Jak to tedy bylo?

Postavení studentů bylo poměrně vysoké. Karel IV. zakládal univerzitu i proto, aby Praze dodal lesk. Ve Zlaté bule se píše, že římský císař bude volen ve Frankfurtu, korunován v Cáchách, říšskému sněmu bude předsedat v Norimberku, ale sídlo bude mít v Praze. Potřeboval tudíž lidi vzdělané, schopné zvládnout správu říše. Ti, kteří dosáhli na titul magistra, patřili mezi elitu a byli velice vážení.

* I z toho důvodu, že požívali privilegium univerzitních svobod?

Nepochybně. Byli vyňati z pravomoci městských úřadů a světského práva, požívali zvláštního akademického privilegia. A to včetně represe, neboť tady v Karolinu se nacházelo i vězení pro studenty. Také postavení rektora bylo výjimečné. Ve středověku se dokonce hovořilo o třech mocích – církevní, císařské a univerzitní.

* Kdo byl vlastně prvním rektorem?

To je trochu složité. Matriky z té doby nejsou dochovány. Byl to někdo z církevního světa. Víme ale, že Arnošt z Pardubic byl první velký kancléř, který bděl nad chodem univerzity.

* Cesta Karlovy žádosti trvala několik měsíců, putovala z Německa do Avignonu za papežem a pak zpátky. Je to tak, že papežská kancelář fungovala jako jakési celoevropské ministerstvo?

Dalo by se to tak říci. My zakládací listinu známe i z papežských záznamů. Papežská kancelář používala určitý formulář, takže v něm je zaneseno, že Kliment VI. souhlas vydal. Když jsme listinu kupovali, přizvali jsme k tomu jednoho z největších odborníků, jímž je profesor Ivan Hlaváček z pomocných věd historických. Takových listin viděl stovky, a když si sáhl na ten pergamen, okamžitě ho identifikoval jako papežský originál.

* Fascinuje mě, jak jsou Klimentova slova aktuální i dnes. Vlastně souhlasil s vysokým učením, jehož dosah byl celoevropský. Nyní se Univerzita Karlova zapojila do projektu 4EU, v němž se spojuje šest vynikajících univerzit včetně Sorbonny, aby vzdělávaly studenty na nejvyšší možné úrovni. Vidíte tam spojující linky?

U založení středověkých univerzit stálo ono biblické „Moudrost postavila sobě chrám“. Studenti jsou lapides vivi, živé kameny té moudrosti. Univerzity byly otevřeny celé Evropě, protože vyučovacím jazykem byla tehdejší lingua franca – latina. Bylo tudíž jedno, zda je student v Bologni, Padově, Praze nebo Paříži. Karel zakládal univerzitu pro čtyři národy, saský, polský, český a bavorský. Nešlo ale o jazykové národy, pod polský se mohli hlásit studenti z Litvy nebo Ukrajiny, pod bavorský uchazeči z Francie či Nizozemska.

* Takže dnes i díky angličtině a unijnímu projektu vlastně navazujeme na Karla IV.?

Tu spojnicí vidím především v internacionalizaci studia. Univerzita ve 14. století se neuzavírala, ale naopak byla záměrně otevřena všem studentům z celé Evropy. Jako dnes.

* Historikové nemají rádi podmiňovací způsob, neboť v dějinách žádné kdyby neexistuje. Přesto se zeptám, zda vy osobně si myslíte, že kdyby Karel IV. na chvíli přišel mezi nás, byl by spokojen s tím, jak jeho univerzita prosperuje?

Myslím, že by měl radost. Karel IV. byl mimořádně schopný člověk. Byl také velmi vzdělaný, psal a hovořil čtyřmi jazyky, což bylo unikátní i ve srovnání s panovníky svaté říše římské. Kupříkladu Karel Veliký se

stěží naučil latinsky a základy řečtiny. Karel IV. si uměl vybírat spolupracovníky, obklopoval se nejvzdělanějšími lidmi té doby, arcibiskupem Arnoštem z Pardubic, tajemníkem Janem ze Středy, lékařem Angelem z Florencie. Také měl cit pro lidi, kteří jeho záměry realizovali, působil tu Petr Parléř nebo mistr Theodorik. Myslím, že Karla IV. by potěšilo, jak se jeho odkazu univerzita zhostila.

KDO JE PROF. JAN ROYT, DrSc.

Narodil se 20. dubna 1955 v Roudnici nad Labem. V letech 1979–1984 studoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, kde obhájil rigorózní práci. Poté pracoval v nakladatelství Odeon jako redaktor literatury o výtvarném umění. Po revoluci v roce 1989 nastoupil na Ústavu pro dějiny umění FF UK, kde byl v roce 2006 jmenován ředitelem. V roce 2004 získal profesuru. Je prorektorem Univerzity Karlovy pro tvůrčí a ediční činnost, rytířem papežského řádu svatého Řehoře Velikého a řádu sv. Lazara. Hlavní oblastí jeho zájmu je křesťanská ikonografie a středověké malířství. Je autorem mnoha monografií.

„Univerzita ve 14. století se neuzavírala, ale naopak byla záměrně otevřena všem studentům z celé Evropy. Jako dnes.“

„Existují dvě teorie. Jedna říká, že listina byla kdysi zapůjčena z archivu a už se do něj nevrátila. Druhá tvrdí, že ji v minulosti získala šlechtická rodina.“

O autorovi| Kateřina PERKNEROVÁ, redaktorka centrální redakce Deníku

Foto autor| Foto Deník/Dimír Šťastný (3x) a UK/René Volfík a Vladimír Šigut (2x)

Foto popis| POKLADY. Univerzita Karlova představila originály svých zakládacích listin. Souhlas papeže Klimenta VI. a notářský instrument (snímek nahoře a dole) byly objeveny a zakoupeny letos. Uprostřed je rektorské žezlo. Výstava v Karolinu je otevřena do konce ledna.

Region| Severní Čechy

Stejná zpráva vyšla také v dalších 24 titulech:

Českobudějovický deník (*Deník*, str. 12), Českokrumlovský deník (*Deník*, str. 12), Děčinský deník (str. 12), Domažlický deník (str. 12), Chebský deník (str. 12), Chomutovský deník (str. 12), Jablonecký deník (str. 12), Jindřichohradecký deník (*Deník*, str. 12), Karlovarský deník (str. 12), Klatovský deník (str. 12), Liberecký deník (str. 12), Litoměřický deník (str. 12), Mostecký deník (str. 12), Písecký deník (*Deník*, str. 12), Plzeňský deník (str. 12), Prachatický deník (*Deník*, str. 12), Rokycanský deník (str. 12), Sokolovský deník (str. 12), Strakonický deník (*Deník*, str. 12), Tábořský deník (*Deník*, str. 12), Tachovský deník (str. 12), Teplický deník (str. 12), Ústecký deník (str. 12), Žatecký a lounský deník (str. 12)

JAN ROYT: Nález zakládacích listiny Univerzity Karlovy je skoro zázrak

29.12.2018 Vyškovský deník str. 12

Kateřina PERKNEROVÁ

Končí rok, v němž jsme si připomněli 100. výročí založení Československa. O významu 28. října 1918 hovořil v prvním letošním rozhovoru Deníku děkan Právnické fakulty Univerzity Karlovy Jan Kuklík. Symbolicky ho uzavíráme dialogem s prorektorem tohoto nejstaršího vysokého učení ve středoevropském prostoru profesorem Janem Roytem. Povídáme si nejen o výjimečné postavě Karla IV., významu vzdělanosti tehdy i nyní, ale především o mimořádném nález, jímž je univerzitní zakládací listina papeže Klimenta VI. Tu Karlova univerzita získala letos v létě a koncem roku na tři dny v Karolinu vystavila její originál. Do konce ledna si návštěvníci mohou prohlédnout její kopii a další univerzitní insignie.

* V Císařském sále Karolina měli lidé tři dny unikátní možnost vidět originální zakládací listiny Univerzity Karlovy, papežskou i Karlovu. Souhlasná odpověď papeže Klimenta VI. na žádost Karla IV. byla pokládána za ztracenou až do letošního léta, kdy se objevila a univerzita ji odkoupila. Jak významný je to objev?

Je to bezesporu velice významný objev. Jeho důležitost stoupá s tím, že druhý originál papežské listiny z 26. ledna 1347 se ztratil na konci 2. světové války. V té době jsme přišli i o jednu ze dvou zakládacích listin

Kar-la IV. ze 7. dubna 1348. O to je cennější nedávno objevený dekret opatřený papežskou bulou, v němž Kliment VI. vyjadřuje souhlas se založením univerzity. Listinu vydal Karlův vychovatel, Pierre de Rosieres, opat z Fécamp a pozdější papež Kliment VI. Byl to velmi vzdělaný muž, který přivedl Karla na pařížskou Sorbonnu, kde s největší pravděpodobností absolvoval část septem artes liberales, tzv. sedm svobodných umění. Jak víme z pohřební řeči Vojtěcha Raňkův, Karel plyně hovořil a psal latinsky, což znamená, že musel mít dobrý základ. Pobýval také v severní Itálii, kde mohl poznat italské univerzity. Proto se v zakládací listině pražské univerzity hovoří o tom, že ji zakládá po vzoru pařížské Sorbonny a boloňské univerzity.

* Dokonce víme, že pozdější statut Univerzity Karlovy se víc blíží boloňské univerzitě, která vynikala především v právní vědě. Sorbonna byla spíše volnějším uskupením studentů a učitelů.

Je to tak. Svoji roli v tom určitě sehrál Arnošt z Pardubic, který studoval v italské Padově a pobýval v Bologni. Odtud pochází funkce velkého kancléře univerzity, kterou zastával právě pražský arcibiskup. Papežská i královská listina byly vyhotoveny ve dvou exemplářích. Jeden byl určen pro univerzitu a druhý pro pražského arcibiskupa.

* Co konkrétně originál listiny papeže Klementa VI. obsahuje?

V listině se hovoří o tom, že česká země oplývá bohatstvím. To je důležitá zmínka, neboť univerzita mohla být založena jen tam, kde pro to byly materiální a další předpoklady. Hlavní je příslib, že grady (diplomy) absolventů vysokého učení v Praze budou platit po celé Evropě. Stejně zásadní je ustanovení o akademických svobodách.

* Jaké je zpracování 670 let starého dekretu?

Exemplář, který se ztratil na konci války, byl méně slavnostní. Chyběla mu olovená bula s vyobrazením Petra a Pavla a signem Klimenta VI. V úvodu listiny je titulatura, tedy označení, komu ji vydává.

* Komu?

Vydává souhlas k založení univerzity přímo Karlovi IV., který o to žádal.

* Hrál v tom zásadnější roli Arnošt z Pardubic?

Univerzity byly ze své povahy spjaty s církví. Vyučovali tam klerici. Kdo ji absolvoval, musel mít souhlas arcibiskupa.

* Takže kdyby v roce 1344 nebylo pražské biskupství povýšeno na arcibiskupství, univerzita by vzniknout nemohla?

To ne, univerzity vznikaly i v biskupských městech. Arcibiskupova úloha byla nepostradatelná při vzniku katedrál, neboť jen arcibiskup směl položit její základy.

* V jakém stavu je listina?

Ve velice dobrém, protože k právním účelům nebyl používán originál, ale notářský instrument. Jako každá historická listina potřebuje ochranu, takže jsme ji prezentovali jen po tři dny, nyní návštěvníci mohou vidět až do konce ledna její kopii. Byla k vidění v rozložené podobě, neboť tři dny pergamenu neublíží.

* Zároveň jste odhalili i originál notářského instrumentu, který se též letos našel. Jde jen o opis listiny?

Kromě přesného opisu obsahuje i podpisy svědků a také pečeť kapituly svatovítské. Vydal ho veřejný notář Petr Michalův a instrument je opatřen jeho signem. Používal se k běžnému jednání, a proto je v horším stavu.

* Lze vůbec hovořit o ceně nalezených dokumentů, neboť jejich význam pro Českou republiku je obrovský?

Když jsme je kupovali – a cenu nesmíme prozradit – tak to bylo v relacích podobných nákupu bývalého středočeského hejtmana Davida Ratha (vzácnou knižní miniaturu z 15. století zachycující dolování stříbra v Kutné Hoře koupil na aukci v Londýně za 17,5 milionu korun – pozn. red.). Dlužno podotknout, že to nepořídil draze.

* Kdo je zaplatil?

Koupili jsme je z univerzitních zdrojů, ale neochudili jsme přitom fakulty ani studenty. Máme sponzory. Koupí jsme vnímali jako povinnost vůči našim předkům i následovníkům. Nyní, po jejím vystavení, ji uložíme do univerzitního archivu, který je výborně vybaven a zabezpečen. Jde o trezorovou místnost, kde je potřebná teplota a vlhkost. Listina je uložena v dřevěné schránce. Nejprve ji ale prohlédne restaurátor, který ji prozkoumá, postupně narovná a zase složí.

* Víte, jak se listina k prodejci, jehož totožnost též nelze prozradit, dostala?

Ano, víme. Původně jsme měli trošku jiné informace, ale teď už víme přesně, odkud pochází. Vlastníka známe.

* Přejde někdy doba, kdy to bude odtajněno?

Mohu prozradit, že k nákupu došlo přes prostředníka, banku J&T. Jednou z podmínek transakce však je utajení prodávajícího.

* Můžete alespoň prozradit, zda i tento druhý originál byl uloupen za nacistů?

Myslíme si, že nebyl. Existují dvě teorie. Jedna říká, že listina byla kdysi zapůjčena z archivu a už se do něj nevrátila. Druhá tvrdí, že ji v minulosti získala šlechtická rodina.

* Když si uvědomíme, že po vydání listiny tu byly husitské války, třicetiletá válka, první a druhá světová válka, tak je skoro neuvěřitelné, že listina nakonec skončila tam, kam patří, že?

To je skoro zázrak, nemluvě o tom, že k nálezu došlo v roce 100. výročí založení republiky a 670. narozenin Univerzity Karlovy. Na výstavě jsme proto kladli důraz i na zajímavý kontext, totiž vystavení obou církevních originálů, jak papežského souhlasu, tak zakládací listiny. Karlův originál zmizel, máme k dispozici jen arcibiskupský. Zároveň je vystaven i pečeti typář, tedy razidlo.

* Zvláštní pozornost zajisté přitahují i univerzitní žezla, byť ta původní se též za 2. světové války ztratila.

Historická žezla skutečně nemáme. V roce 1882 se oddělila česká a německá univerzita. Německá si ponechala historická žezla a česká si nechala vyrobit nová. Ta jsou nyní vystavena. Vedle rektorského a čtyř fakultních tam jsou i další, která vznikala postupně. Poslední žezlo je z minulého roku a patří **Fakultě sociálních věd** UK a je dílem výtvarníka Otmara Olivy. Nádherným artefaktem je také žezlo Matematicko-fyzikální fakulty UK. Na výstavě návštěvníci uvidí ale i další zajímavosti, například rektorský řetěz.

* Co se stalo s těmi původními žezly, která připadla německé univerzitě?

To je zajímavá historie. V roce 1882 je získala německá c.k. univerzita Karlo-Ferdinandova. Pak v roce 1920 byl přijat tzv. lex Mareš. Profesor Mareš prosadil, že se vrátí české univerzitě. To se v roce 1936 stalo. Němci si udělali žezla nová, ale po roce 1939 získali znovu ta původní. Na univerzitě tak byly tři sady žezel. V roce 1945 si Němci odvezli původní žezla, svoje novodobá, ale hlavně zakládací listiny, tedy papežskou i Karlovu.

* Existují ta původní žezla?

Ne. Pravděpodobně byla zničena na nádraží v Plzni, kde vybuchl muniční vlak a zničil i vedlejší vagon, který žezla vezl. Vyskytla se ovšem teorie, že byla odvezena auty a pak ukryta v jednom z německých či rakouských jezer. Je tedy naděje, že se někdy objeví.

* Univerzita Karlova byla významná nejen proto, že byla ve středoevropském prostoru první, ale také z toho důvodu, že se zde otevřela teologická fakulta, což nebylo běžné.

Byla založena pro čtyři fakulty. Přípravnou byla artistická fakulta. Zde se učilo sedm svobodných umění, která tvořila všeobecné vzdělání. V triviu studenti absolvovali latinskou gramatiku, rétoriku a dialektiku. Pak postoupili do tzv. quadria, kde měli aritmetiku, geometrii, astronomii a muziku v pythagorovském slova smyslu. Po jejich absolvování mohli studovat medicínu, právo nebo teologii.

* Kolik jich v tom 14. století bylo?

Stovky. Učitelů bylo třicet až čtyřicet. Je třeba vědět, že historickou budovu Karolina věnoval univerzitě až Václav IV. v letech 1383 až 1386. Do té doby se vyučovalo v různých budovách, u dominikánů, u Klimenta, v domě jistého Žida nedaleko Staroměstského náměstí. V okolí byly i koleje, platil je panovník, šlo o jakousi obdobu britské King's College.

* Učili na univerzitě nějací laici?

Ne, pouze klerici. Ti byli členy kapituly u Všech svatých, kterou založil Karel IV., aby mohli dostávat plat. Z jeho zakládací listiny vyplývá, že se postará i o materiální chod univerzity.

* Dá se říct, že ve středověkém světě založení univerzity povyšovalo dané město mezi elitu?

Založení univerzity bylo jistě prestižní záležitostí. Znamenalo i ekonomický rozvoj města, neboť stovky studentů něco spotřebovaly, takže z toho profitovali také řemeslníci.

* Dnes si většina lidí představuje Karlovu dobu prostřednictvím uměleckých děl a také filmů. Máme možná pocit, že studenti byli chudí, potulní a nezbední – jako ten Štěpánkův bakalář. Jak to tedy bylo?

Postavení studentů bylo poměrně vysoké. Karel IV. zakládal univerzitu i proto, aby Praze dodal lesk. Ve Zlaté bule se píše, že římský císař bude volen ve Frankfurtu, korunován v Cáchách, říšskému sněmu bude předsedat v Norimberku, ale sídlo bude mít v Praze. Potřeboval tudíž lidi vzdělané, schopné zvládnout správu říše. Ti, kteří dosáhli na titul magistra, patřili mezi elitu a byli velice vážení.

* I z toho důvodu, že požívali privilegium univerzitních svobod?

Nepochybně. Byli vyňati z pravomoci městských úřadů a světského práva, požívali zvláštního akademického privilegia. A to včetně represe, neboť tady v Karolinu se nacházelo i vězení pro studenty. Také postavení rektora bylo výjimečné. Ve středověku se dokonce hovořilo o třech mocích – církevní, císařské a univerzitní.

* Kdo byl vlastně prvním rektorem?

To je trochu složité. Matriky z té doby nejsou dochovány. Byl to někdo z církevního světa. Víme ale, že Arnošt z Pardubic byl první velký kancléř, který bděl nad chodem univerzity.

* Cesta Karlovy žádosti trvala několik měsíců, putovala z Německa do Avignonu za papežem a pak zpátky. Je to tak, že papežská kancelář fungovala jako jakési celoevropské ministerstvo?

Dalo by se to tak říci. My zakládací listinu známe i z papežských záznamů. Papežská kancelář používala určitý formulář, takže v něm je zaneseno, že Kliment VI. souhlas vydal. Když jsme listinu kupovali, přizvali jsme k tomu jednoho z největších odborníků, jímž je profesor Ivan Hlaváček z pomocných věd historických. Takových listin viděl stovky, a když si sáhl na ten pergamen, okamžitě ho identifikoval jako papežský originál.

* Fascinuje mě, jak jsou Klimentova slova aktuální i dnes. Vlastně souhlasil s vysokým učením, jehož dosah byl celoevropský. Nyní se Univerzita Karlova zapojila do projektu 4EU, v němž se spojuje šest vynikajících univerzit včetně Sorbonny, aby vzdělávaly studenty na nejvyšší možné úrovni. Vidíte tam spojovací linii?

U založení středověkých univerzit stálo ono biblické „Moudrost postavila sobě chrám“. Studenti jsou lapides vivi, živé kameny té moudrosti. Univerzity byly otevřeny celé Evropě, protože vyučovacím jazykem byla tehdejší lingua franca – latina. Bylo tudíž jedno, zda je student v Bologni, Padově, Praze nebo Paříži. Karel zakládal univerzitu pro čtyři národy, saský, polský, český a bavorský. Nešlo ale o jazykové národy, pod polský se mohli hlásit studenti z Litvy nebo Ukrajiny, pod bavorský uchazeči z Francie či Nizozemska.

* Takže dnes i díky angličtině a unijnímu projektu vlastně navazujeme na Karla IV.?

Tu spojnicí vidím především v internacionalizaci studia. Univerzita ve 14. století se neuzavírala, ale naopak byla záměrně otevřena všem studentům z celé Evropy. Jako dnes.

* Historikové nemají rádi podmiňovací způsob, neboť v dějinách žádné kdyby neexistuje. Přesto se zeptám, zda vy osobně si myslíte, že kdyby Karel IV. na chvíli přišel mezi nás, byl by spokojen s tím, jak jeho univerzita prosperuje?

Myslím, že by měl radost. Karel IV. byl mimořádně schopný člověk. Byl také velmi vzdělaný, psal a hovořil čtyřmi jazyky, což bylo unikátní i ve srovnání s panovníky svaté říše římské. Kupříkladu Karel Veliký se stěžil naučil latinsky a základy řečtiny. Karel IV. si uměl vybírat spolupracovníky, obklopoval se nejvzdělanějšími lidmi té doby, arcibiskupem Arnoštem z Pardubic, tajemníkem Janem ze Středy, lékařem Angelem z Florencie. Také měl cit pro lidi, kteří jeho záměry realizovali, působil tu Petr Parléř nebo mistr Theodorik. Myslím, že Karla IV. by potěšilo, jak se jeho odkazu univerzita zhostila.

„Univerzita ve 14. století se neuzavírala, ale naopak byla záměrně otevřena všem studentům z celé Evropy. Jako dnes.“

„Existují dvě teorie. Jedna říká, že listina byla kdysi zapůjčena z archivu a už se do něj nevrátila. Druhá tvrdí, že ji v minulosti získala šlechtická rodina.“

KDO JE PROF. JAN ROYT, DrSc.

Narodil se 20. dubna 1955 v Roudnici nad Labem. V letech 1979–1984 studoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, kde obhájil rigorózní práci. Poté pracoval v nakladatelství Odeon jako redaktor literatury o výtvarném umění. Po revoluci v roce 1989 nastoupil na Ústavu pro dějiny umění FF UK, kde byl v roce 2006 jmenován ředitelem. V roce 2004 získal profesuru. Je prorektorem Univerzity Karlovy pro tvůrčí a ediční činnost, rytířem papežského řádu svatého Řehoře Velikého a řádu sv. Lazara. Hlavní oblastí jeho zájmu je křesťanská ikonografie a středověké malířství. Je autorem mnoha monografií.

O autorovi | Kateřina PERKNEROVÁ, redaktorka centrální redakce Deníku

Foto autor | Foto Deník/Dimír Šťastný (3x) a UK/René Volfík a Vladimír Šigut (2x)

Foto popis | POKLADY. Univerzita Karlova představila originály svých zakládacích listin. Souhlas papeže Klimenta VI. a notářský instrument (snímek nahore a dole) byly objeveny a zakoupeny letos. Uprostřed je rektorské žezlo. Výstava v Karolinu je otevřena do konce ledna.

Region | Jižní Morava

Stejná zpráva vyšla také v dalších 24 titulech:

Blanenský deník (str. 12), Brněnský deník (str. 12), Bruntálský a krnovský deník (Deník, str. 12), Břeclavský deník (str. 12), Frýdecko-místecký a třinecký deník (Deník, str. 12), Havlíčkobrodský deník (str. 12), Hodonínský deník (str. 12), Jihlavský deník (str. 12), Karvinský a havířovský deník (Deník, str. 12), Kroměřížský deník (Deník, str. 12), Moravskoslezský deník (Deník, str. 12), Novojičínský deník (Deník, str. 12), Olomoucký deník (Deník, str. 12), Opavský a hluchýnský deník (Deník, str. 12), Pelhřimovský deník (str. 12), Prostějovský deník (Deník, str. 12), Přerovský a hranický deník (Deník, str. 12), Slovácký deník (Deník, str. 12), Šumperský a jesenický deník (Deník, str. 12), Třebíčský deník (str. 12), Valašský deník (Deník, str. 12), Zlínský deník (Deník, str. 12), Znojmský deník (str. 12), Žďárský deník (str. 12)

Johana Hovorková a Pavel Šafr: Obrana před Babišem

30.12.2018 mistikultura.cz str. 00

OSTRAVA: O složité cestě českých médií a politiky za svobodou si budeme vyprávět s Johanou Hovorkovou a Pavlem Šafrem Pavel Šafr je český novinář a komentátor.

Byl šéfredaktorem Lidových novin, Mladé fronty DNES, ředitelem skupiny Blesk, Reflexu a vlastního deníku Forum 24. Johana Hovorková je hlavní editorkou tohoto deníku. Zabývá se především politickými komentáři.

17.01.2019

16:00 - 17:00

Johana Hovorková

Vystudovala žurnalistiku na **Fakultě sociálních věd** UK, do Svobodného fóra nastoupila v říjnu 2015. Kniha Obrana před Babišem, rozhovor s Pavlem Šafrem, vznikla, aby ukázala nejen na nebezpečí, které představuje vlastnictví médií politiky a oligarchy, ale také jako zmapování vývoje českých médií po sametové revoluci.

Pavel Šafr od roku 1993 řídil řadu vlivných novin a časopisů, byl u důležitých změn, které se od sametové revoluce odehrály, a to nejen na celospolečenské úrovni – důsledky odchodu západních vydavatelství pocítil i sám na sobě. Od zlomového roku 2013, kdy Andrej Babiš koupil vydavatelství Mafra, se nyní majitel MF DNES a Lidových novin navíc stal předsedou vlády.

Proti této nestandardní situaci je třeba českou společnost bránit. Kniha Obrana před Babišem tak vypráví o složité cestě českých médií a politiky od snahy vybudovat demokratickou a svobodnou společnost až po období, v němž se zdá, že všechno, co se po pádu komunismu podařilo, zase ztrácíme.

URL| <http://mistnikultura.cz/johana-hovorkova-a-pavel-safr-obrana-pred-babisem>

KSČM zkritizovali kvůli novoročence na Facebooku. Vsadili na symboliky spojené se SSSR

30.12.2018 zpravyextra.cz str. 00

Česko / Rusko – Analytik České televize a politolog z **Fakulty sociálních věd** UK Kamil Švec zkritizoval novoročenku kladenských komunistů. Nazdobili ji totiž zkříženým srpem a kladivem.

Analytik sdílel na svém twitterovém účtu snímek, na kterém je vidět novoročenka s komunistickými symboly místo slunce.

Zastupitelé KSČM Kladno zveřejnili na facebookové stránce své PF pro rok 2019. A vsadili na jistotu symboliky spojené s totalitním režimem a Sovětským svazem. Rolnický a dělnický lid na Kladensku jistě zajásá. Gratulujeme!"

Uživatelé si v komentářích kladou otázku, jestli nejde o porušení trestního zákoníku o zákazu zobrazování symbolů komunismu a nacismu. Novela tohoto zákona však nikdy nebyla přijata.

Senátoři Martin Mejstřík, Richard Sequens, Josef Novotný, Jan Horník a Jaromír Štětina předložili 27. července 2007 návrh novely trestního zákona, která má výslovně zakázat propagaci komunistického hnutí i komunistických symbolů, ale návrh byl senátem zamítnut.

Copyright © 2013-2018 ZpravyExtra.cz všechna práva trvala vyhrazena. Publikování nebo další šíření jakéhokoliv obsahu serveru ZpravyExtra.cz a to včetně RSS kanálů serveru, je bez písemného souhlasu správce webu BJ-ExtraMedia - Jiří Berec nebo přímo provozovatele výslovně zakázáno.

RSS kanály serveru ZpravyExtra.cz jsou určeny pouze pro osobní užití, nikoliv užití komerční, včetně sociálních sítí!

Internetové stránky # ZpravyExtra.cz nepřebírají odpovědnost za komentáře našich čtenářů a návštěvníků uvedených na našich www stránkách. Také nepřebírají odpovědnost za autorská díla (fotografie a texty) třetích stran, které jsou na serveru #zpravyextra.cz publikovány prostřednictvím naší redakce.

Šířitelem reklamy na serveru ZpravyExtra.cz, je správce serveru Mediální agentura BJ-ExtraMedia – Jiří Berec, IČO: 648 55 791, která zajišťuje i samotnou správu webových stránek. Internetové zpravodajské weby, které provozuje či spravuje mediální agentura BJ-ExtraMedia-Jiří Berec, shromažďují osobní údaje čtenářů –

návštěvníků našich internetových stránek v souladu s nařízením o ochraně osobních údajů angl. General Data Protection

URL| <http://zpravyextra.cz/politika/kscm-zkritizovali-kvuli-novorocence-na-facebooku-vsadili-na-symboliky-spojene-se-sss/37422>

Václavu Klausovi prý zvoní v uších. Daniela Drtinová mluvila o multikulturalismu

30.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

Markéta Zezulková z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy má za to, že by se měly multikulturně vzdělávat už malé děti na školách. Jedním dechem dodává, že se u dětí nesmí zanedbat ani mediální výchova, protože děti na základních školách také vnímají zprávy proudící k nim skrze média.

V rozhovoru pro internetovou televizi DVTV Zezulková konstatovala, že se zajímá především o to, jak se na svět dívají děti. I k dětem na školách přece proudí z médií zprávy, takže i děti by měly umět o těchto zprávách kriticky přemýšlet a vyjadřovat své názory. Dáma má za to, že dětem nelze vštěpovat, co si mají myslet, ale učit je myslet, to je podle ní naprosto v pořádku. Učit je, co si mají myslet, to ne, ale učit je, jak mají přemýšlet, to určitě ano,“ konstatovala.

„Každý žák, každé dítě, stejně jako každý občan by měl mít schopnost kriticky smýšlet, vyhledávat si zdroje, vyjadřovat svůj názor a tak dále. Ale jestli je to v oblasti multikulturní, environmentální nebo jinde, to už si myslím, že je na každém,“ dodala.

Moderátorka Daniela Drtinová, která se Zezulkovou vedla rozhovor, často citovala odlišné názory poslance Václava Klause mladšího (ODS), který má za to, že multikulturní výchova je v podstatě to poslední, co je třeba v českém školství řešit. Jako dlouholetý ředitel prestižního gymnázia Klaus tvrdí, že české školství musí řešit mnohem naléhavější problémy.

Zezulková to vidí jinak. Domnívá se, že mediální výchova je problém, kterému je třeba věnovat pozornost, i když je samozřejmě třeba diskusi přizpůsobit věku dítěte. Prý se tímto tématem zabývá už sedm let a za tu dobu stačila zjistit, že zprávám věnují pozornost už předškolní děti nebo děti, které čerstvě přišly do školy. Ukázal to např. průzkum z roku 2016, kde děti tvrdily, že zprávy, které slyší, jsou příliš negativní.

„Ještě jednou navážu na Václava Klause mladšího, tomu dnes zvoní v uších z nás. ‚Aktivní politika do škol nepatří. A ještě více tam nepatří hrnout dětem do hlav jednoznačné pravdy v tématech, kde si jedna polovina národa myslí přesný opak, než druhá polovina národa‘. Nebudou takové snahy skutečně potom narážet v rodinách?“ zeptala se Drtinová.

Zezulková zopakovala, že jejím cílem není naučit děti, co si mají myslet, nýbrž jen to, že mají myslet. Děti by se podle ní měly zamýšlet nad tím, že ve světě existují nespravedlnosti a vést je k tomu, aby uvažovaly o tom, jak tyto nespravedlnosti napravit, jak porozumět druhým lidem.

Dáma nepochybuje o tom, že projekt, kterému se věnuje, vzbudí ve společnosti rozporuplné reakce. Ale věří, že nakonec vše dopadne dobře. „Pořád mám pozitivní víru v národ, v jednotlivce, v učitele, v média,“ zdůraznila.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

Foto: kr-stredocesky.cz Popisek: Prázdná učebna.

URL| <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Vaclavu-Klausovi-pry-zvoni-v-usich-Daniela-Drtinova-mluvila-o-multikulturalismu-565052>

Václavu Klausovi prý zvoní v uších. Daniela Drtinová mluvila o multikulturalismu

30.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

mp

Markéta Zezulková z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy má za to, že by se měly multikulturně vzdělávat už malé děti na školách. Jedním dechem dodává, že se u dětí nesmí zanedbat ani mediální výchova, protože děti na základních školách také vnímají zprávy proudící k nim skrze média.

V rozhovoru pro internetovou televizi DVTV Zezulková konstatovala, že se zajímá především o to, jak se na svět dívají děti. I k dětem na školách přece proudí z médií zprávy, takže i děti by měly umět o těchto zprávách kriticky přemýšlet a vyjadřovat své názory. Dáma má za to, že dětem nelze vštěpovat, co si mají myslet, ale učit je myslet, to je podle ní naprosto v pořádku. Učit je, co si mají myslet, to ne, ale učit je, jak mají přemýšlet, to určitě ano," konstatovala. Celý rozhovor naleznete zde „Každý žák, každé dítě, stejně jako každý občan by měl mít schopnost kriticky smýšlet, vyhledávat si zdroje, vyjadřovat svůj názor a tak dále. Ale jestli je to v oblasti multikulturní, environmentální nebo jiné, to už si myslím, že je na každém," dodala. Moderátorka Daniela Drtinová, která se Zezulkovou vedla rozhovor, často citovala odlišné názory poslance Václava Klause mladšího (ODS), který má za to, že multikulturní výchova je v podstatě to poslední, co je třeba v českém školství řešit. Jako dlouholetý ředitel prestižního gymnázia Klaus tvrdí, že české školství musí řešit mnohem naléhavější problémy. Zezulková to vidí jinak. Domnívá se, že mediální výchova je problém, kterému je třeba věnovat pozornost, i když je samozřejmě třeba diskusi přizpůsobit věku dítěte. Prý se tímto tématem zabývá už sedm let a za tu dobu stačila zjistit, že zprávám věnují pozornost už předškolní děti nebo děti, které čerstvě přišly do školy. Ukázal to např. průzkum z roku 2016, kde děti tvrdily, že zprávy, které slyší, jsou příliš negativní. „Ještě jednou navážu na Václava Klause mladšího, tomu dnes zvoní v uších z nás. ‚Aktivní politika do škol nepatří. A ještě více tam nepatří hrnout dětem do hlav jednoznačné pravdy v tématech, kde si jedna polovina národa myslí přesný opak, než druhá polovina národa‘. Nebudou takové snahy skutečně potom narážet v rodinách?“ zeptala se Drtinová. Zezulková zopakovala, že jejím cílem není naučit děti, co si mají myslet, nýbrž jen to, že mají myslet. Děti by se podle ní měly zamýšlet nad tím, že ve světě existují nespravedlnosti a vést je k tomu, aby uvažovaly o tom, jak tyto nespravedlnosti napravit, jak porozumět druhým lidem. Dáma nepochybuje o tom, že projekt, kterému se věnuje, vzbudí ve společnosti rozporuplné reakce. Ale věří, že nakonec vše dopadne dobře. „Pořád mám pozitivní víru v národ, v jednotlivce, v učitele, v média,“ zdůraznila.

URL| http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Vaclavu-Klausovi-pry-zvoni-v-usich-Daniela-Drtinova-mluvila-o-multikulturalismu-565052?utm_source=nm&utm_medium=xml

Václavu Klausovi prý zvoní v uších. Daniela Drtinová mluvila o multikulturalismu

31.12.2018 politicke-listy.cz str. 00

Markéta Zezulková z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy má za to, že by se měly multikulturně vzdělávat už malé děti na školách. Jedním dechem dodává, že se u dětí nesmí zanedbat ani mediální výchova, protože děti na základních školách také vnímají zprávy proudící k nim skrze média. zdroj: parlamentnilisty.cz, přidáno v 05:35, přečteno: 0x

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?clanek=185291-vaclavu-klausovi-pry-zvoni-v-usich.-daniela-drtinova-mluvila-o-multikulturalismu.html>

Armáda by mohla mít pět tisíc záložníků už v roce 2021, za dva roky se jejich počet zdvojnásobil

31.12.2018 ceskatelevize.cz str. 00

Nejvíce přibýlo záložníků, kterým je mezi 26 a 30 lety a čtyřicátníků. Nejčastěji to jsou živnostníci, řidiči z povolání, záchranáři a strážníci městské policie.

Podle tiskové mluvčí generálního štábu Vlastimily Cyprisové je hlavní motivací pro vstup do aktivních záloh vlastenectví, sympatie k vojenství jako takovému, připravenost k ochraně a obraně vlasti, ale i zvýhodněné finanční podmínky.

Ty se změnilly s novou brannou legislativou před dvěma lety. Novela navýšila roční odměnu za službu v aktivních zálohách z 6 na 18 tisíc korun. Místo náhrady mzdy pak dostávají vojáci v aktivní záloze služné podle své hodnosti, a to podle odcvičených dnů. Například u svobodníka to je 828 korun za den.

Zaměstnavatelé pak dostávají dvě třetiny průměrné měsíční mzdy jako náhradu za to, že se jejich zaměstnanec účastní například povinného cvičení. Letos zatím celkové náklady na tyto náhrady přesáhly 18 milionů korun.

Vysokoškoláci, kterých se letos zapsalo 55, pak navíc dostanou 6 tisíc korun jako náborový příspěvek. Jedním z nich je i student práv Jonathan-Antonín Machander, který do aktivních záloh vstoupil v lednu společně s dalšími kolegy z fakulty.

„Důvodů, proč jsem se k zálohám přidal, je spousta, mezi hlavními je určitě chuť pomáhat jiným lidem, jistá mladická touha po dobrodružství, sebepřekonání a samozřejmě vlastenectví. Do armády nikdo nejde s očekáváním pouhé akce a zábavy,“ řekl. Podle něj peníze v motivaci až takovou roli nehrají.

Stejného názoru je i Jan Kofroň, politický geograf a odborník na vojenství působící na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. „Mnohem podstatnější může být lepší výstroj a výzbroj oproti dřívějšímu a právě možnost využívat techniku profesionálního útvaru a s profesionálními útvary též cvičit,“ sdělil ČT.

Záložníci se několik týdnů v roce věnují vojenskému výcviku a zbylý čas se věnují svému zaměstnání. Vláda je může povolát například k obraně hranic, při povodních nebo i k operačnímu nasazení na území ČR. Se svým souhlasem mohou pak být nasazeni i do zahraničí.

URL| <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2693432-armada-mohla-mit-pet-tisic-zalozniku-uz-v-roce-2021-za-dva-roky-se-jejich-pocet>

Čtyřiačtyřicet procent dotázaných lidí věří, že bude příští rok lepší než ten letošní

31.12.2018 ČRo Sever str. 03 17:00 Události regionu - Ústecký kraj

František JANAČÍK, moderátor

Čtyřiačtyřicet procent dotázaných lidí věří, že bude příští rok lepší než ten letošní. Zhoršení očekává 13 % respondentů. Vyplývá to z průzkumu společnosti Median pro Český rozhlas. Na otázku odpovídala počátkem prosince tisícovka lidí. Podle průzkumů mají pozitivnější očekávání lidé z větších měst než ti z menších obcí, a pozitivněji se do budoucna dívají i pracovní aktivní lidé s vyšším vzděláním.

Jana ČERMÁKOVÁ, redaktorka

Očekávání lidí souvisí podle průzkumu i s věkem. Mezi lidmi do 45 let víc než polovina věří, že příští rok bude lepší než ten letošní. Z lidí nad 60 let očekává pozitivní změny jen 29 %.

Daniel PROKOP, sociolog, agentura Median, **Fakulta sociálních věd** Univerzity Karlovy

Což je dáno jednak tím, že v tom osobním životě můžou častěji přijít nějaké problémy zdravotní a podobně, ale i tím, že oni obecně hodnotí hůře tu globální ekonomiku, vývoj společnosti a podobně.

Jana ČERMÁKOVÁ, redaktorka

Podle hlavního ekonoma České spořitelny Davida Navrátila je česká ekonomika v dobré kondici. Mzdy by podle něj měly růst i příští rok.

David NAVRÁTIL

Sílí i česká koruna. To její posílení by mělo zlevnit zahraniční dovozené a samozřejmě i výrobky dovážené ze zahraničí, což je další pozitivní zpráva.

Jana ČERMÁKOVÁ, redaktorka

Ubývat by podle Navrátila mělo příští rok i domácností, které teď nejsou schopné naspořit si rezervu na pokrytí nenadálých výdajů.

Václavu Klausovi prý zvoní v uších. Daniela Drtinová mluvila o multikulturalismu

31.12.2018 politicke-listy.cz str. 00

Markéta Zezulková z **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy má za to, že by se měly multikulturně vzdělávat už malé děti na školách. Jedním dechem dodává, že se u dětí nesmí zanedbat ani mediální výchova, protože děti na základních školách také vnímají zprávy proudící k nim skrze média.

V rozhovoru pro internetovou televizi DVTV Zezulková konstatovala, že se zajímá především o to, jak se na svět dívají děti. I k dětem na školách přece proudí z médií zprávy, takže i děti by měly umět o těchto zprávách kriticky přemýšlet a vyjadřovat své názory. Dáma má za to, že dětem nelze vštěpovat, co si mají myslet, ale učit je myslet, to je podle ní naprosto v pořádku. Učit je, co si mají myslet, to ne, ale učit je, jak mají přemýšlet, to určitě ano,“ konstatovala.

Celý rozhovor naleznete [zde](#)

„Každý žák, každé dítě, stejně jako každý občan by měl mít schopnost kriticky smýšlet, vyhledávat si zdroje, vyjadřovat svůj názor a tak dále. Ale jestli je to v oblasti multikulturní, environmentální nebo jinde, to už si myslím, že je na každém,“ dodala.

Moderátorka Daniela Drtinová, která se Zezulkovou vedla rozhovor, často citovala odlišné názory poslance Václava Klause mladšího (ODS), který má za to, že multikulturní výchova je v podstatě to poslední, co je třeba v českém školství řešit. Jako dlouholetý ředitel prestižního gymnázia Klaus tvrdí, že české školství musí řešit mnohem naléhavější problémy.

Mgr. Václav Klaus

ODS poslanec

[Sympatizovat](#) [Profil](#)

[Položit dotaz](#) [Odpovědi](#)

[Hodnotit](#) [Štítky](#)

Zezulková to vidí jinak. Domnívá se, že mediální výchova je problém, kterému je třeba věnovat pozornost, i když je samozřejmě třeba diskusi přizpůsobit věku dítěte. Prý se tímto tématem zabývá už sedm let a za tu dobu stačila zjistit, že zprávám věnují pozornost už předškolní děti nebo děti, které čerstvě přišly do školy. Ukázal to např. průzkum z roku 2016, kde děti tvrdily, že zprávy, které slyší, jsou příliš negativní.

„Ještě jednou navážu na Václava Klause mladšího, tomu dnes zvoní v uších z nás. ‚Aktivní politika do škol nepatří. A ještě více tam nepatří hrnout dětem do hlav jednoznačné pravdy v tématech, kde si jedna polovina národa myslí přesný opak, než druhá polovina národa‘. Nebudou takové snahy skutečně potom narážet v rodinách?“ zeptala se Drtinová.

Zeulková zopakovala, že jejím cílem není naučit děti, co si mají myslet, nýbrž jen to, že mají myslet. Děti by se podle ní měly zamýšlet nad tím, že ve světě existují nespravedlnosti a vést je k tomu, aby uvažovaly o tom, jak tyto nespravedlnosti napravit, jak porozumět druhým lidem.

Dáma nepochybuje o tom, že projekt, kterému se věnuje, vzbudí ve společnosti rozporuplné reakce. Ale věří, že nakonec vše dopadne dobře. „Pořád mám pozitivní víru v národ, v jednotlivce, v učitele, v média,“ zdůraznila.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?goto=185291-vaclavu-klausovi-pry-zvoni-v-usich.-daniela-drtinova-mluvila-o-multikulturalismu.html>

Armáda by mohla mít pět tisíc záložníků už v roce 2021, za dva roky se jejich počet zdvojnásobil

31.12.2018 ct24.cz str.00 Domáci

spicakovak

Během letošního roku přibylo Armádě ČR přes 800 aktivních záložníků, celkem jich už slouží 2788. Oproti roku 2016 se tak jejich stav zdvojnásobil. Pokud by podobný zájem veřejnosti vydržel i v dalších letech, podařilo by se armádě dosáhnout plánovaného počtu 5 tisíc aktivních záložníků už v roce 2021 – tedy o čtyři roky dříve, než byl plán.

Nejvíce přibylo záložníků, kterým je mezi 26 a 30 lety a čtyřicátníků. Nejčastěji to jsou živnostníci, řidiči z povolání, záchranáři a strážníci městské policie. Podle tiskové mluvčí generálního štábu Vlastimily Cyprisové je hlavní motivací pro vstup do aktivních záloh vlastenectví, sympatie k vojenství jako takovému, připravenost k ochraně a obraně vlasti, ale i zvýhodněné finanční podmínky.

Odkaz

Armáda doplňovala řady, převis zájemců byl více než trojnásobný

Ty se změnilы s novou brannou legislativou před dvěma lety. Novela navýšila roční odměnu za službu v aktivních zálohách z 6 na 18 tisíc korun. Místo náhrady mzdy pak dostávají vojáci v aktivní záloze služné podle své hodnoty, a to podle odcvičených dnů. Například u svobodníka to je 828 korun za den.

Zaměstnavatelé pak dostávají dvě třetiny průměrné měsíční mzdy jako náhradu za to, že se jejich zaměstnanec účastní například povinného cvičení. Letos zatím celkové náklady na tyto náhrady přesáhly 18 milionů korun.

Odkaz

Změny ve vedení armády. Zástupce náčelníka generálního štábu Baloun končí, nahradí ho Zůna

Vysokoškoláci, kterých se letos zapsalo 55, pak navíc dostanou 6 tisíc korun jako náborový příspěvek. Jedním z nich je i student práv Jonathan-Antonín Machander, který do aktivních záloh vstoupil v lednu společně s dalšími kolegy z fakulty.

„Důvodů, proč jsem se k zálohám přidal, je spousta, mezi hlavními je určitě chuť pomáhat jiným lidem, jistá mladická touha po dobrodružství, sebezpěkonání a samozřejmě vlastenectví. Do armády nikdo nejde s očekáváním pouhé akce a zábavy,“ řekl. Podle něj peníze v motivaci až takovou roli nehrají.

Zvětšit obrázek
Zmenšit obrázek
Zvětšit obrázek na celou obrazovku

Cvičení příslušníků aktivních záloh Hradba 2018

Zdroj: ČTK

Autor: Vít Šimánek

Stejného názoru je i Jan Kofroň, politický geograf a odborník na vojenství působící na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. „Mnohem podstatnější může být lepší výstroj a výzbroj oproti dřívějšímu a právě možnost využívat techniku profesionálního útvaru a s profesionálními útvary též cvičit,“ sdělil ČT.

Odkaz

Články o armádě na webu ČT24.cz

Záložníci se několik týdnů v roce věnují vojenskému výcviku a zbylý čas se věnují svému zaměstnání. Vláda je může povolát například k obraně hranic, při povodních nebo i k operačnímu nasazení na území ČR. Se svým souhlasem mohou pak být nasazeni i do zahraničí.

URL| <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2693432-armada-mohla-mit-pet-tisic-zalozniku-uz-v-roce-2021-za-dva-roky-se-jejich-pocet>

Silvestr? Na forexovém trhu klid

31.12.2018 roklen24.cz str. 00

Jaroslav Průcha

Tagy: RoklenFx, forex, fx, koruna, euro, dolar, EURCZK, EURUSD, USDCZK

Pokrok jednání mezi USA a Čínou. Konec problémů s italským státním rozpočtem a další střípky do nekonečné skládačky kolem brexitu. To je jen několik událostí z posledních dní roku, jež mohou ovlivnit dění na devizových trzích. Dolar v závěru minulého týdne vůči euru oslaboval. Aktuálně se v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 1,1432 EURUSD a podle naší predikce by se kurz měl dnes pohybovat v rozmezí od 1,1403 do 1,1512 EURUSD.*. Dolarový index se nachází na hodnotě 96,47 bodu.

Obchodní válka mezi dvěma největšími světovými ekonomikami doléhala na zbytek svět téměř celý rok. Nyní se rýsuje naděje na posun ve vztazích. Donald Trump na twitteru v sobotu napsal, že se podařilo dosáhnout velkého pokroku v jednáních s Čínou. A dodal, že měl "dlouhý a velmi dobrý rozhovor" se svým čínským protějškem Si Ťin-pchingem. Dohoda se dle Trumpa vyvíjí velmi dobře. "Dosahujeme velkého pokroku," konstatoval.

Doslova několik vteřin před dvanáctou vyřešila Itálie problém se státním rozpočtem. Poslanci schválili státní rozpočet na rok 2019, který senátoři posvětili už minulou neděli. Rozpočet kritizovala Evropská komise. Původní návrh rozpočtu na příští rok z října počítal se schodkem 2,4 procenta HDP. Výsledkem je nakonec kompromis sjednaný s Evropskou komisí, a to schodek ve výši 2,04 procenta HDP.

Na společnou evropskou měnu, která minulý týden oslavila dvacáté narozeniny, mohou dál doléhat také zprávy z Británie. Ministr obchodu Liam Fox pro list The Sunday Times uvedl, že pokud parlament příští měsíc odmítne dohodu o podmínkách odchodu země z EU, mohla by existovat poloviční pravděpodobnost, že k brexitu

nedojde. Pokud poslanci dohodu odmítnou, skupina konzervativních a labouristických poslanců chce prosadit odklad brexitu. Země by se tak vyhnula opuštění evropského bloku bez dohody, napsal The Observer.

Poslední den týdne je bez dat z Evropy. Ve Spojených státech dnes bude oznámen index dallaského Fedu. Hlavní číslo týdne se dozvíme až v pátek. Americké ministerstvo práce oznámí, kolik pracovních míst mimo zemědělství vytvořila ekonomika. Trh čeká, že v prosinci to bude 180 tisíc míst, v listopadu to bylo 155 tisíc míst.

Koruna zakončí letošní rok vůči euru slabší, než byla loni. Kolem přelomu roku se kurz pohyboval blízko úrovně 25,50 EURCZK. Nejslabší byla česká měna k euru na počátku července, to se propadla až na 26,11 EURCZK.

Podobné bylo proti americkému dolaru. Na počátku loňského ledna stála koruna kolem 21,20 dolaru, během roku oslabovala a od října se už nepodívala pod psychologickou hranici 22 korun za dolar.

Aktuálně se koruna v online směnárně RoklenFx obchoduje za středový kurz 25,74 EURCZK. Dle naší predikce by se kurz vůči euru měl držet v rozmezí 25,70 až 25,85 EURCZK, ve dvojici s dolarem zase od 22,40 až 22,61 USDCZK.*

*Průměrný nominální kurz, zveřejňovaný ECB, bude dle použitých modelů s vysokou pravděpodobností ve zmíněném intervalu. Predikce měnových kurzů jsou založeny na modelu časových řad, který zohledňuje předchozí hodnotu kurzu i jeho minulou volatilitu. K přesnějšímu určení budoucí volatility je do modelu navíc zakomponován faktor zveřejňování makroekonomických dat. Model je tak schopen určit, kdy lze očekávat zvýšenou či sníženou volatilitu směnného kurzu.

Disclaimer: Tento článek má pouze informativní charakter a neslouží jako investiční doporučení dle zákona č. 256/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu. Při zpracování tohoto článku autor vycházel z veřejně dostupných zdrojů. Za případné chyby v textu nebo v datech nenesou společnosti Roklen Holding a.s. ani Roklen360 a.s. zodpovědnost.

Vystudoval mediální studia na **Fakultě sociálních věd** Univerzity Karlovy. Pracoval v ekonomické a centrální redakci ČTK jako subeditor, později jako zpravodaj se zaměřením na energetiku. Jako šéfredaktor vedl zpravodajský server iUHLI.cz, který se zaměřoval na hnědouhelný sektor a energetiku. Je šéfredaktorem ekonomického a investičního portálu Roklen24.cz.

URL| <https://roklen24.cz/a/SphcG/silvestr-na-forexovem-trhu-klid>

Koncert neonacistických skupin věnovaný padesátému výročí úmrtí Jana Palacha, který se má 19. ledna odehrát pod záštitou místních úřadů v italské Vero

31.12.2018 ČRo Radiožurnál str. 01 12:08 Ozvěny dne - publicistika

Vladimír KROC, moderátor

Koncert neonacistických skupin věnovaný padesátému výročí úmrtí Jana Palacha, který se má 19. ledna odehrát pod záštitou místních úřadů v italské Veroně, vyvolal polemiku v Itálii a včera se proti němu ohradil i předseda TOP 09, Jiří Pospíšil. Na koncert a skutečnost, že některé části italské krajní pravice se pokoušejí kulturně a politicky si přivlastnit Palacha, upozornil list Le Republica. Andreas Pieralli je italský novinář, žijící v Česku, dnes mu ale voláme do Itálie, konkrétně do Florencie, dobrý den.

Andreas PIERALLI, italský novinář

Dobrý den, zdravím vás.

Vladimír KROC, moderátor

Z jakého důvodu si italské neonacisty chtějí přivlastnit Jana Palacha?

Andreas PIERALLI, italský novinář

Já v tom vidím dvojí dimenzi, ta první je taková tradičnější, když dovolíte ten termín, protože Itálie je první země mimo České republiky nebo Československa, kde byl vztyčen Palachův pomník a to už rok /nesrozumitelné/, takže to znamená, že u nás ten čin byl tak nějak kritický už zajímavý nebo soužití v době studené války, ovšem tehdy to nebyly, to nebyla radikální pravice, byly křesťanské, demokratické síly, které upozornily na tento čin v tom větším boji proti komunismu, takže dá se říct, že to je jedna dimenze a já v tom vidím i druhou dimenzi ve smyslu té invaze, protože samozřejmě Jan Palach je spojen s protesty proti invazi ze Sovětského svazu a zemí Varšavského paktu a v tom jakoby tyto síly chtěly říct, že je to paralel s domnělou invazí /nesrozumitelné/ migrantů a nebo obecněji Evropské unie, čili norem pravidel Bruselu, takže já bych to vysvětlil asi takto.

Vladimír KROC, moderátor

Koncert pro Jana Palacha se bude konat pod názvem Půda a svoboda, co je tím myšleno, jak vy tomu rozumíte?

Andreas PIERALLI, italský novinář

Právě tady bych navázal na to, o jsem říkal, /nesrozumitelné/ to naše místo, ta naše země, takže Palach tady není tak /nesrozumitelné/ ani ne tolik jako bojovník proti totalitě, což je ta jediná správná interpretace, ale spíše jako člověk, který brání tu svojí zemi, což také bylo, ale chápete, že dneska tyto síly používají úplně v jiném světle, takže ta svoboda by byla, si vybrat to samé u nás, koho chceme, nechceme a země by byla tento prostor, který tu chráníme, stejně tak jak Palach chtěl chránit Československo proti /nesrozumitelné/, takže to je to zjednodušení, tento kus si přivlastňujete Jana Palacha aspoň podle mého názoru.

Vladimír KROC, moderátor

Jak široký ohlas mají ty kapely, které mají ve Veroně 19. ledna vystoupit, jak jsou v Itálii populární?

Andreas PIERALLI, italský novinář

No, pokud mluvíme o národní nebo celostátní úrovni, tak populární nejsou a kdo se nezabývá politikou a těmito extrémně pravicovými věcmi, o nich neví. Ovšem teď, jak tohle vypuklo, tak mnoho lidí si začala vyhledávat, kdo to jsou a našli informaci o tom, že všichni tři tyto kapely jsou spojeny s fašistickými hnutími, jedna je spojena se /nesrozumitelné/ a další dva mají přímé vazby /nesrozumitelné/, což byl následovník v podstatě fašistického hnutí po skončení druhé světové války, takže ta vazba neofašistická tam naprosto je. I když ten žánr muzikální, pokud se tomu tak dá říct, se mu říká nacirock, ale tady ta vazba u nás je spíše z neofašismu než nacismu.

Vladimír KROC, moderátor

A proč se má koncert odehrát právě ve Veroně?

Andreas PIERALLI, italský novinář

To je další zajímavá otázka, důležitý bod. Verona je už delší dobou takovou se stává v posledních desetiletích takovou baštou pro extrémní pravici, kde nachází silného spojence i v radikální katolické pravici, takže závažnost tady toho, co se děje, o čem mluvíme, je právě to, že není to nějaký koncert, který se nebo nějaká akce, která se koná někde v nějakém sklepě, kam přijdou pár neofašounů, ale je to akce, která má záštitu okresních úřadů, čili v podstatě má záštitu kus italského státu a to je naprosto nepřijatelné, proto také vítám všechny /nesrozumitelné/ jak Itálie, ale já bych řekl, že naopak začíná to mít větší ohlas v České republice, než u nás, když jsem si vyhledával informace, tak vidím, že česká média o tom hodně mluví, někteří tady, Pospíšil se proti tomu vyhradil a vím také o nějakém protestu z českého centra, který mířil na české ambasádě v Římě, tak uvidíme, co z toho bude.

Vladimír KROC, moderátor

To byl italský novinář Andreas Pieralli, děkuju, na shledanou.

Andreas PIERALLI, italský novinář

Já vám také děkuji, na shledanou.

Vladimír KROC, moderátor

Teď je s námi ve vysílání politolog, Martin Mejstřík, z Katedry evropských studií institutu mezinárodních studií **Fakulty sociální věd** Univerzity Karlovy, dobrý den.

Martin MEJSTŘÍK, politolog

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor

Jak vy tomu rozumíte, proč si italská nenacistická scéna chce přivlastnit právě Jana Palacha?

Martin MEJSTŘÍK, politolog

Tak on, jak už to tak vlastně pan Pieralli řekl, je pro Italy už to bylo, kteří hodně prožívali ten rok 68 a okupaci Československa ty události následné, tak pro ně prostě je to známé jméno, je to člověk, který vlastně přinesl velkou osobní oběť v nějakém svém boji, no a oni prostě, když ho neznají samozřejmě do hloubky ten historický kontext, to znamená, pro ty řekněme neofašisty, kteří si ho teď takhle přivlastnili, pro ně je to prostě jenom nějaké jméno, nějaký symbol minulosti, kterého se teď oni snaží využít, takže vlastně tam to vůbec nemá tu souvislost, bych řekl, nějakým potom skutečně českým kontextem vlastně historickým celého, celé té události.

Vladimír KROC, moderátor

A jak je na tom italská ultrapravicová scéna, posiluje?

Martin MEJSTŘÍK, politolog

Neřekl bych, jako záleží, jak se na to budeme koukat, pokud se na to podíváme ze strany skutečně těch, co poslouchají tyto kapely nebo všechny tam samozřejmě neexistují, nevznikly dnes nebo loni, ale to je, ty tam existují vlastně už desítky let nebo roky, ale ty bych řekl, že tolik neposilují, ty jsou skutečně velmi, jak už tu bylo řečeno, velmi okrajovou záležitostí, v Itálii to zase ani vlastně ani není téma, to téma teď mnohem více teď skutečně rezonuje u nás než tam, je to vyloženě pro velmi, velmi malý okruh posluchačů. Na druhou stranu takový ten příklon té mainstreamové politiky směrem, řekněme, ne extrémní pravici, ale části té /nesrozumitelné/ je tam vlastně patrný, takže oni dá se říci, že ti politici často vlastně přejímají některé z těch témat nebo myšlenek toho, co dříve bylo označováno za extrémní pravici.

Vladimír KROC, moderátor

Jsou strany a hnutí extrémní pravice pro Evropu nějak propojeny, nebo chci říct po Evropě, ne pro Evropu. Spojuje je třeba právě ta hudba?

Martin MEJSTŘÍK, politolog

To může být, ale skutečně jako ta řekněme neofašistická, neonacistická scéna, ta která se schází právě na těchto koncertech, to je relativně úzká, izolovaná skupina lidí, které bychom počítali na desítky, možná stovky po celé Evropě maximálně. To, co je mnohem více varovnější a v Itálii se skutečně ukazuje, že se to, co bylo dříve skutečně bráno jako něco prostě, co nepatří do té společnosti, něco, co je prostě nepřijatelné pro drtivou většinu lidí, tak ti jak k tomu se najednou třeba staví ty úřady v té Veroně, můžeme vidět, že se ty myšlenky více a více dostávají i do té řekněme více mainstreamové politiky.

Vladimír KROC, moderátor

A má podle vás smysl, aby tedy čeští politici protestovali u italských úřadů?

Martin MEJSTŘÍK, politolog

Ono to smysl úplně moc nemá, protože skutečně je to takové to, že skutečně ten problém u nás je mnohem větší než v Itálii, Itálie řeší úplně jiné, mnohem podstatnější věci, tohle je takový ten klasický problém, který, protože to je symbol nějaké cizí země, pro které navíc velmi citlivý, budeme mít teď výročí, takže pro nás a pro naši vnitřní debatu vůbec, jak se k tomu Palachovi postavit, což tady také nemáme úplně dořešené, je to mnohem důležitější než pro ty Italy, protože pro ně to skutečně není nějaký historický symbol, pro ně je to prostě jenom jméno, které oni znají z historie a nějakým způsobem se ho snaží využít.

Vladimír KROC, moderátor

To byl politolog Martin Mejstřík z Katedry evropských studií Institutu mezinárodních studií **Fakulty sociálních věd** Univerzity Karlovy v Praze, děkuji, na shledanou.

Martin MEJSTŘÍK, politolog

Na slyšenou.

Evropský obranný fond je výtah do vyšších pater byznysu

31.12.2018 businessinfo.cz str. 00

Evropský obranný fond (EDF), který zřídila Evropská komise, zve střední a menší státy a jejich firmy do společných obranných projektů. „Mohou se dostat k důležitým hráčům v oboru, k nimž by jinak nikdy neměli přístup,“ zdůrazňuje ředitel Odboru průmyslové spolupráce ministerstva obrany Tomáš Kopečný v rozhovoru pro speciální magazín se stejným názvem: Evropský obranný fond.

Evropská komise zřídila loni v červnu Evropský obranný fond (EDF) pro členské státy a v tuto chvíli dopracovala detaily příslušné legislativy. Co vede unii k tomu, že chce vydávat 1,5 miliardy eur ročně na posílení své obranyschopnosti, když existuje NATO?

EDF přináší zcela novou, ekonomickou perspektivu. Zatímco NATO je primárně vojenské uskupení, unie se primárně drží svého původního ekonomického poslání ve smyslu Evropského společenství uhlí o oceli. Naplňuje svůj hospodářský rozměr, k němuž se postupně přidávají další pilíře, jako je právě bezpečnost. EDF na tuto tradici navazuje. Vychází ze záměru, který byl poprvé zveřejněn v listopadu 2016. Snaží se o ekonomickou konsolidaci evropského trhu na oblasti obranného průmyslu, o zamezení nešetného vynakládání veřejných prostředků na vývoj, výzkum a pořízování vojenských technologií, které už vyrábí soused.

Je tedy cílem vybudování jednotného trhu pro obranný průmysl?

Ne, protože obranný průmysl nemůže nikdy fungovat jako stoprocentně jednotný. Ekonomická racionalita však velí, aby přestaly na tomto trhu duplicity, aby se prostředky investovaly pokud možno jednotně do konkrétních technologických sektorů. Do bojových vozidel pěchoty, do stíhacích letounů, do dělostřelectva a podobně. Když se povede dát dohromady a vydávat společně evropské peníze, bude možné dávat více na důležité a finančně náročné projekty. EDF přichází s byznysovým uvažováním, do jakých technologií tyto peníze dávat. Vymezuje se vůči neevropským dodavatelům a usiluje o vyšší technologickou úroveň vojenských výrobků v EU.

Dá se tedy říci, že prioritou je zvýšení konkurenceschopnosti toho byznysu v členských státech, které by se mělo odrazit v lepší obranyschopnosti celé unie?

Všechny velké státy západní Evropy mají vlastní obranný průmysl, který se snaží rozvíjet. Každý stát ví, že si musí co nejlépe zajistit zbrojní dodávky pro případ krize. Proto chtějí maximalizovat své zapojení do domácích obranných zakázek. Jenže současně existuje určitý evropský rámec, o tom je ta snaha o konsolidaci ze strany Evropské komise. Ta připomíná, že když si každý hraje na vlastním písku, ztrácíme jako celek dech, protože vyvíjíme zároveň desítky až stovky systémů, kdežto v USA je ten výrobce dejme tomu jen jeden.

Jaký má EDF fungovat?

Na rozdíl od evropských strukturálních fondů nebudou vytvořeny žádné národní centrály pro výběr a distribuci společných projektů. O to větší bude administrativní zátěž na Evropskou komisi. Projektů ale nemá být mnoho. V prvním období na léta 2019 až 2020, na něž je vyčleněno 500 milionů eur, se počítá asi s deseti většími záměry.

Nebude tedy platit rovnice „co stát to projekt“?

Ne. Do každého z projektů musí být zapojeny minimálně tři země. Musí být vytvořeno konsorcium, které bude mít svého lídra v závislosti na tom, jak se účastníci mezi sebou dohodnou. Takto je klidně možné, že osm z deseti záměrů bude mít německou účast nebo francouzskou účast. Nebudou žádné národní kvóty, výběr se bude provádět podle nabízených technologií.

Vybírat uchazeč bude kdo?

Projekty budou předkládat národní ministerstva obrany daného lídra, a to do Evropské komise. Návrhy nejprve posoudí členské státy, poté je předají expertnímu výboru, kde zasednou experti posuzující technologickou úroveň návrhů. Na závěr dojde k hlasování o finálním přijetí návrhů opět ze strany zástupců členských států a Komise. Vybraná konsorcia podle podrobně popsanych pravidel začnou čerpat dotace a plnit závazky.

Je šance, že se to povede?

Jistě. Ve vzájemných jednáních s Evropskou komisí je to právě národní postoj, který jí udává směr, a u obranného fondu to nebude jinak. Je to proces interakce, ne komunikace z protilehlých břehů. Je nutné počítat s tím, že úředníci Evropské komise, kteří se aktuálně problematikou obrany zabývají, převážně předtím pracovali v jiných oborech. Znájí procedury, ne nutně problematiku obrany. Proto běží už nyní národní diskuse jak s domácími firmami, aby byly na tento proces připraveny, tak s úředníky Komise, aby se podařilo zformovat společná pravidla pro EDF.

Lidé z Komise navíc objíždějí jednotlivé země, takže mají zpětnou vazbu – my jsme na schůzky s nimi vždy brali naše firmy, aby byla debata skutečně profesionální a sloužila k oboustrannému prospěchu.

Pokud je výběr založen na posouzení technologické přidané hodnoty, znamená to, že se státy a jejich firmy takřkajíc trefují do něčeho, co je předem dáno a známé?

Jak se to vezme. Ministerstva obrany musí být s Komisí v kontaktu, aby věděla, co se chystá a o čem se uvažuje. S těmito informacemi mají poté oslovovat a povzbuzovat národní firmy.

Už teď víme, že se musíme trefovat do schopnostních oblastí, jako jsou například protivzdušná obrana, nové pohonné jednotky pro rakety, radioelektronika, pasivní sledovací zařízení.

Není to o tom, že Komise vypíše konkrétní poptávku. Místo toho sdělí, na základě toho, na čem se v EU pracuje či nikoli, že se hodlá soustředit na uvedené či jiné oblasti. Je pak pouze na nás, jak se k těmto pobídkám postavíme.

Jaká role připadne Odboru průmyslové spolupráce českého ministerstva obrany?

Přibude nám nová velká agenda, na kterou nedostaneme nové lidi. Němci a Francouzi mají v Bruselu na zbrojní aktivity EU desítky lidí, my jednoho člověka a v Praze tři. Jenže to nás nesmí odradit, protože byznysový impuls, který vnáší do obrany Komise, je naprosto zásadní a může rozhybat spoustu věcí.

V Česku platí, že navzdory nízkým státním investicím do vojenského výzkumu a vývoje ve výši necelé půl miliardy korun se export vojenských dodávek a technologií zvedl za posledních pět let o 460 procent oproti předchozí pětiletce a vyšplhal až na předloňských 19 miliard korun.

Jestliže chceme tento trend udržet, musíme se do EDF zapojit a hledat si spojence. Viděl bych českou přítomnost ve dvou až čtyřech velkých evropských projektech, v dalších by mohly figurovat české firmy jako subdodavatelé.

To ve výsledku umožní, aby se i malé podniky dostaly do kontaktu s někým, s kým by jinak neměly šanci přijít do styku. A ať už zakázku dostanou nebo ne, mohou se stát součástí dodavatelských řetězců, čili evropským hráčem. Z tohoto pohledu se mohou nabízené peníze stát až druhořadými, protože EDF nás může posunout v mnoha oblastech ze stavu montovny do evropské vývojové ligy.

Kde vidíte největší české naděje na úspěch, v jakých specializacích?

Měli bychom těžit ze specializací, které se u nás budují desítky let a díky nimž má naše republika ve světě výborný zvuk. Vojenské produkty a armádní schopnosti máme na světové špičce v oblastech elektronického boje a radioelektroniky (např. pasivní sledovací systém VĚRA), ochrany proti chemickým a dalším zbraním hromadného ničení, podvozků a celých souprav nákladních vozů TATRA, palných zbraní České zbrojovky či cvičných letouny Aera Vodochody i dalších firem.

Vedle toho také můžeme využít naši excelenci i ve zcela nových doménách, které mají z různých důvodů v ČR pevné ukotvení, jako jsou laserové či vesmírné technologie. Se zástupci všech vyjmenovaných oblastí komunikujeme a věřím, že máme na to, aby v českých barvách vznikaly vynikající a výjimečné projekty.

Tomáš Kopečný

Vystudoval Karlovu univerzitu, **Fakultu sociálních věd** a Filozofickou fakultu. Působil v projektu Pameňt národa, Post Bellum. Byl poradcem prvního náměťka ministra obrany pro Afriku, po stáži v NATO se stal poradcem náměťka pro zahraniční spolupráci obranného průmyslu a vědy. Následně zastával pozici vedoucího oddělení mezinárodní obranně-průmyslové spolupráce. Od listopadu 2016 řídí odbor průmyslové spolupráce.

Hovoří anglicky, francouzsky a rusky.

Další informace:

Magazín Evropský obranný fond

Magazín The European Defence Fund (v angličtině)
Převzato z podkladů PR servisu ČTK PROTEXT.

URL| <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/evropsky-obranny-fond-je-vytah-do-vyssich-pater-byznysu-117152.html>

Procházíme systémovou krizí. Okolnosti, které nás přinutí spolupracovat, budou zdrcující, spisovatel Kahuda bilancuje

31.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

Jonáš Kříž

CO NÁM DAL ROK 2018 „Nynější stav je důsledek dlouhodobých procesů, které jdou až někam do času převratů v zemích socialistického tábora koncem osmdesátých let,“ líčí v bilančním rozhovoru pro server ParlamentníListy.cz svůj úhel pohledu spisovatel a bývalý předseda Asociace spisovatelů Václav Kahuda. Podhoubím současného stavu společnosti jsou podle Kahudy technokrati, bývalí ideologové, veksláci a kriminální struktury propojené se zkorumpovanou mocenskou vrstvou konce 80. let. Kahuda je ovšem pesimista i v globálním rámci. Ani tam podle jeho názoru situace nevypadá příliš růžově. „Koalice technologicky vyspělých zemí prochází prohlubující se systémovou krizí,“ říká Kahuda, podle nějž těmito zeměmi sociální bouře rezonují stále častěji. Stejný stav panoval i před první světovou válkou, poznamenává spisovatel.

Jak hodnotíte rok 2018 z politického a sociálního hlediska? Co nového nám přinesl?

Tento rok je v mnoha ohledech stejný, jako byl rok 2018 před naším letopočtem. Na planetě proběhly nějaké lokální války, umírali lidé po tisících, hladomor a infekční nemoci si vzaly svou daň.

No ale jako lidstvo jsme se přece jenom trochu posunuli, nebo ne?

Ano – dnes létáme na oběžné dráze Země a vysíláme sondy na planety naší soustavy. Vesmírné projekty jsou zřejmě jedinou oblastí, kde lidstvo dokáže efektivně spolupracovat. Ovšem „Atlantida“ – koalice technologicky vyspělých zemí – prochází prohlubující se systémovou krizí, sociální bouře v stále kratších periodách rezonují jejím celým organismem. Silová uskupení uvnitř supervelmoci mají tendenci se osamostatnit a vytvářet obří nadnárodní korporace. Zbrojní a ropný průmysl, armádní a státní byrokracie často jednájí ve shodě; potřeba udržet si svá dominantní postavení a „optimalizovat“ své zdroje z nich činí spojence proti zájmům lidstva. Stejný stav před první světovou válkou popisuje velice přesně ve svém románu Muž bez vlastností rakouský spisovatel Robert Musil.

A z hlediska kulturního?

Česká kultura je v dobré kondici. Vznikají zajímavá díla ve všech oborech umělecké činnosti. A to přesto, že podpora uměleckých projektů má mnoho co dohánět za evropskými standardy. Ale celkový trend má správný směr, a zejména práce mladší střední generace v různých profesních organizacích umělců zakládá důvod k mírnému optimizmu.

Jsou zde ovšem dlouhodobé projekty, jejichž realizace bude potřebovat podporu od nastupující generace politiků, jedná se zejména o zákonodárnou iniciativu ve prospěch vzniku tzv. Fondu literatury (analogicky k již existujícímu Fondu kinematografie).

A v obecné rovině za uplynulý rok: dalo by se říct, že Češi v posledním roce zkulturněli, nebo podléháme konzumu stále více?

Odpovím na obě otázky zároveň. Ano, obavy jsou namístě. Zároveň zde našťastí není přítomen fakt, který hrál rozhodující roli v tzv. normalizaci v sedmdesátých letech minulého století. Tehdejší stav společenské pasivity byl důsledkem emigrace celé jedné generace odborníků, byrokratizace všech státních i ekonomických struktur a byl vyvolaný vojenskou intervencí států tzv. Varšavské smlouvy v čele se Sovětským svazem. Tento masivní atak (opakovaně probíhající v nedávných dějinách naší země, jehož důsledkem byla znovu a znovu přerušena kontinuita vývoje naší země) – doufám již nebude mít stejně drastické opakování.

Mohl byste tuto myšlenku trochu rozvést?

Nynější stav je důsledek dlouhodobých procesů, které jdou až někam do času převratů v zemích socialistického tábora koncem osmdesátých let (a tedy se ve svých příčinách dotýkají té původní normalizace). Tehdejší střední generace kádrů a mladí lidé vstupující do profesního života měli prakticky pouze jeden směr jak realizovat svou kariéru – vstup do komunistické strany, nebo do řad tzv. Socialistického svazu mládeže. Listopad 1989 je zastihl

na stranických aktivech a konferencích žvákající řezanku tupých frází tehdejších mocných gerontů (ti důvtipnější již cítili v povětrí svěží vítr, který k nám kupodivu proudil z projevů sovětského lídra Gorbačova a tzv. „perestrojky“). To bla generace ambiciózních mladých úředníků, podnikových referentů a náměstků, středního a nižšího stranického managementu. Technokrati a bývalí ideologové, vedle nich veksláci, taxikáři a kriminální subkultura propojená se zkorumpovanou mocenskou vrstvou – to je podhoubí a příčina dnešního stavu. První generace divoké privatizace devadesátých let se již požrala navzájem a ti nejsilnější predátoři již legalizovali své majetky v nadnárodních investičních fondech. Potomci a „podržtaškové“ tehdejších mocných putují dnes nahoru v již klidnějším, konsolidovaném korporátním prostředí. Zde se již nepracuje „mokrymi metodami“, pod firemní pseudokulturou a „štábním“ pořádkem a korektním vystupováním lze nerušeně budovat vzájemně výhodné klientské vazby a „penězovody“.

Vždy je třeba mít na paměti – všichni jsou to lidé, kteří nic nevybudovali. Nic tvůrčího, nic prospěšného pro lidstvo. Neumějí žádné řemeslo, neovládají jiné dovednosti než hromadit vliv a s ním spojené funkce a peníze. Vše nahlížejí prizmatem svého sobeckého zájmu. Nevím, jak by je definoval a zařadil evoluční biolog, já (a to je můj hřích, z kterého se v tomto slunovratem posvěceném čase vyznávám) v nich vidím prvky, nižší formu života.

Stále více slyšíme o dezinformacích, fake news a roli médií. Hovoří se o kontrole sociálních sítí a boji proti fake news právě tam. Jakou roli v roce 2018 hrála média?

Rozdělenost, diverzifikace společnosti na fragmenty, na celé shluky a bubliny navzájem neslučitelných zájmů je společná v celé naší civilizaci, nejvíce v tzv. nejvyspělejších státech. To je vedle datových sítí a technologických inovací zřejmě jediný opravdový globální projev nastávající planetární civilizace.

Média, naše i zahraniční, se snaží udržet svou prodejnost, hájí svůj díl na názorovém koláči. Jedni jsou prázdně pohodlně korektní (např. když je výročí atentátu na JFK, tak uvedou pouze oficiální zprávu a ani slovem nezmíní problematičnost některých důkazů), jiní zas, na opačném poli mediálního spektra, s vášní pro detail problematizují a dělají událost z každé názorové třenice (vulgarizující výkřiky politických loutek jsou ovšem někdy proloženy kvalitními analytickými pracemi kompetentních publicistů).

Emocionálně nejsme ochotni akceptovat skutečnosti, které jsou objektivně prokázané, pokud je nám tato informace podávána nám nesympatickou, s námi nekonvenující osobou. Krásným a dojemným příkladem je památníček na Národní třídě, kde si před lety lehl na zem mladý důstojník StB Ludvík Zifčák a zahrál roli mrtvého studenta. Lež (z kontextu geopolitických procesů vytržená jedna kapitola) o 17. listopadu je jedním ze základních kamenů, na které stojí budova našeho „Národního divadla“. Tabu čerpá svou sílu z našich emocí a z podvědomé potřeby delegovat „posvátnost“, vytvořit nedotknutelnou autoritu, zn. zbavit se zodpovědnosti za své osobní poklesky a selhání.

To zní velmi obsáhle. Zkusme konkrétněji. Co vás v poslední době v médiích zaujalo?

V této souvislosti mi dovoďte malou vzpomínku na nedávnou diskuzi, která proběhla na **Fakultě sociálních věd UK**, na katedře žurnalistiky. Studenti a starší pamětníci v obecenstvu, moderátor diskuze, profesionální historik a hlavní host generál Alojz Lorenc (bývalý náčelník StB) – všichni se kultivovaně snažili definovat hlavní důvody a příčiny strukturální změny systému, která se odehrála v roce 1989. Jediný, kdo se choval agresivně, byl jeden televizní novinář, absolvent této fakulty. Dramaticky líčil své osudy z tehdejšího zásahu ozbrojených složek proti demonstrantům (ležel s dívkou zamčený kdesi v domovním dvoře a bál se). Ano, rozumím mu – na pískovišti se nic neodpouští. Vedoucí pedagožka – pomalu přezvykující a neustále pochybovačně pokyvující hlavou, dožadující se, aby si diskuze nebrala do úst Václava Havla – vzpomněla, jak v tehdejším hektickém čase převratu pomáhala na fakultě se studentskou stávkou, prý měli všichni strach ze zásahu tanků, tak neváhala a: „Zavolala jsem na ÚV (rozuměj – na Ústřední výbor komunistické strany). Ptala jsem se na možný zásah armády. Řekli mi: tanky nepřijedou.“

Ano, teprve teď mi to došlo, katedra žurnalistiky byla za minulého režimu pod nomenklaturním dohledem ÚV KSČ. Studovat zde, nebo dokonce zde učit znamenalo být s tehdejším režimem velice zadobře. Nestačilo „jít štěstíčku naproti“, musel jsi být ambiciózní krysa. Někteří tehdejší absolventi na to dnes rádi zapomínají. Ano – někdy je minulost čekající past.

Zavzpomínal jste na minulost?

Ano, v této souvislosti jsem vzpomněl, jak kdysi v mládí, za normalizace, chodili po školách šediví důchodci a vykládali mládeži svá osobní svědectví o druhé světové válce. Instinktivně jsme tehdy cítili, kdo lže a říká nám prázdné naučené fráze – a kdo tu hrůzu skutečně prožil. Ředitel odborného učiliště uměleckých řemesel v Podkovářské ulici nám tichým hlasem vyprávěl o kobercovém náletu Drážďan, který prožil jako totálně nasazený mladík – nejprve dopadly fosforové pumy které celé město rozparcelovaly na sektory, do nich pak stovky a stovky letadel shazovaly tisíce tun trhaviny. Celé město, lidi pohltil oheň a sutiny. Inferno – záměrně provedené na samém konci války – je dnes vykládáno jako nezáměrná, čirá náhoda a omyl navigátorů. Celá třída pubertálních uličníků a slečen jsme snad poprvé procítili význam slova válka.

Probral jsem se ze vzpomínek uprostřed vzrušené debaty přednášejících, mezi mladými studenty, a byl jsem rád, že žijí dnes, a ne uprostřed čtyřicátých let minulého století. (Kdo chce, může si přečíst k uvedenému tématu knihy Ladislava Mňačka.) Od moderátora debaty byl oznámen prostor k dotazům, studenti vznesli své otázky, přihlásil jsem se, a když jsem dostal slovo, vznesl jsem dotaz směrem ke generálovi: „Jako mladý člověk jste zajisté vstupoval do pracovních pozic s jistými ideály. Dnes po zkušenostech, které máte, ať už na odborné pozici vedoucího kryptologa, nebo ve vysokých funkcích jako náčelník Krajské zprávy SNB Bratislava, kde jste dokázal přetnout vazby mezi kriminálním podsvětím a mocenskými kádry, a nakonec v pozici prvního náměstka ministra vnitra, kdy jste byl zodpovědný za kontrarozvědné útvary, a v důsledku toho na vás padla hlavní tíha za klidnou změnu státního systému... Jaké je tedy dnes, po takřka třiceti letech od té velké „objektivní redukce“, vaše resumé? S tím, co dnes víte o lidech, můžete říct, jestli jako civilizace máme šanci? Zůstalo něco z těch původních ideálů?“ Generál se usmál a řekl, že by na odpověď na tyto otázky bylo potřeba uspořádat jinou, další diskuzi. Pak zvažněl a řekl, co dnes považuje za naprosto nejdůležitější: „Předpokladem k přežití je důvěra mezi státy a solidarita mezi lidmi navzájem.“ Poděkoval jsem.

Zdá se, že na starém kontinentě probíhají určité změny. Jak je vidíte?

Slovenská kapela Živé kvety má v jedné písničce tento verš: „ To, čo nás spája, je viacej ako to, čo nás rozdeľuje.“

Pokud lidé najdou důvody ke kooperaci napříč celou planetou, kontinenty a zeměmi. Pokud budou mít všichni lidé rovný přístup k hmotnému a duševnímu vlastnictví, které bylo získáno předešlými generacemi za cenu nesmírných obětí. Pokud se vytvoří podmínky, které umožní vzájemnou důvěru mezi státy a solidaritu mezi lidmi, tehdy překročíme práh komplexity a vstoupíme do budoucnosti. Jedině v planetární společnosti, ve vzájemné důvěře a lidskosti mezi sebou a přírodou dokáže člověk plně realizovat svůj potenciál. Neexistují meze tohoto vývoje.

Důvodně se obávám, že okolnosti, příčiny, které naší civilizaci donutí k vzájemné spolupráci, budou drtivé. Pořád je tady možnost, že to lidstvo nezvládne a jako slepá větev vývoje pomalu uschne a přenechá planetu jinému živočišnému druhu.

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

Foto: Jonáš Kříž Popisek: Václav Kahuda.

URL| <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Prochazime-systemovou-krizi-Okolnosti-ktere-nas-prinuti-spolupracovat-budou-zdrcujici-spisovatel-Kahuda-bilancuje-564640>

Procházíme systémovou krizí. Okolnosti, které nás přinutí spolupracovat, budou zdrcující, spisovatel Kahuda bilancuje

31.12.2018 parlamentnilisty.cz str. 00

Jonáš Kříž

CO NÁM DAL ROK 2018 „Nynější stav je důsledek dlouhodobých procesů, které jdou až někam do času převratů v zemích socialistického tábora koncem osmdesátých let,“ líčí v bilančním rozhovoru pro server ParlamentníListy.cz svůj úhel pohledu spisovatel a bývalý předseda Asociace spisovatelů Václav Kahuda. Podhoubím současného stavu společnosti jsou podle Kahudy technokrati, bývalí ideologové, veksláci a kriminální struktury propojené se zkorumpovanou mocenskou vrstvou konce 80. let. Kahuda je ovšem pesimista i v globálním rámci. Ani tam podle jeho názoru situace nevypadá příliš růžově. „Koalice technologicky vyspělých zemí prochází prohlubující se systémovou krizí,“ říká Kahuda, podle nějž těmito zeměmi sociální bouře rezonují stále častěji. Stejný stav panoval i před první světovou válkou, poznamenává spisovatel.

Jak hodnotíte rok 2018 z politického a sociálního hlediska? Co nového nám přinesl? Tento rok je v mnoha ohledech stejný, jako byl rok 2018 před naším letopočtem. Na planetě proběhly nějaké lokální války, umírali lidé po tisících, hladomor a infekční nemoci si vzaly svou daň. No ale jako lidstvo jsme se přece jenom trochu posunuli, nebo ne? Ano – dnes létáme na oběžné dráze Země a vysíláme sondy na planety naší soustavy. Vesmírné projekty jsou zřejmě jedinou oblastí, kde lidstvo dokáže efektivně spolupracovat. Ovšem „Atlantida“ – koalice technologicky vyspělých zemí – prochází prohlubující se systémovou krizí, sociální bouře v stále kratších periodách rezonují jejím celým organismem. Silová uskupení uvnitř supervelmoci mají tendenci se

osamostatnit a vytvářet obří nadnárodní korporace. Zbrojní a ropný průmysl, armádní a státní byrokracie často jednají ve shodě; potřeba udržet si svá dominantní postavení a „optimalizovat“ své zdroje z nich činí spojení proti zájmům lidstva. Stejný stav před první světovou válkou popisuje velice přesně ve svém románu Muž bez vlastností rakouský spisovatel Robert Musil. A z hlediska kulturního? Česká kultura je v dobré kondici. Vznikají zajímavá díla ve všech oborech umělecké činnosti. A to přesto, že podpora uměleckých projektů má mnoho co dohánět za evropskými standardy. Ale celkový trend má správný směr, a zejména práce mladší střední generace v různých profesních organizacích umělců zakládá důvod k mírnému optimismu. Jsou zde ovšem dlouhodobé projekty, jejichž realizace bude potřebovat podporu od nastupující generace politiků, jedná se zejména o zákonodárnou iniciativu ve prospěch vzniku tzv. Fondu literatury (analogicky k již existujícímu Fondu kinematografie). A v obecné rovině za uplynulý rok: dalo by se říct, že Češi v posledním roce zkulturněli, nebo podléháme konzumu stále více? Odpovím na obě otázky zároveň. Ano, obavy jsou namístě. Zároveň zde naštěstí není přítomen fakt, který hrál rozhodující roli v tzv. normalizaci v sedmdesátých letech minulého století. Tehdejší stav společenské pasivity byl důsledkem emigrace celé jedné generace odborníků, byrokratizace všech státních i ekonomických struktur a byl vyvolán vojenskou intervencí států tzv. Varšavské smlouvy v čele se Sovětským svazem. Tento masivní útok (opakovaně probíhající v nedávných dějinách naší země, jehož důsledkem byla znovu a znovu přerušena kontinuita vývoje naší země) – doufám již nebude mít stejně drastické opakování. Mohl byste tuto myšlenku trochu rozvést? Nynější stav je důsledek dlouhodobých procesů, které jdou až někam do času převratů v zemích socialistického tábora koncem osmdesátých let (a tedy se ve svých příčinách dotýkají té původní normalizace). Tehdejší střední generace kádrů a mladí lidé vstupující do profesního života měli prakticky pouze jeden směr jak realizovat svou kariéru – vstup do komunistické strany, nebo do řad tzv. Socialistického svazu mládeže. Listopad 1989 je zastihl na stranických aktivech a konferencích žvýkající řezanku tupých frází tehdejších mocných gerontů (ti důvtipnější již cítili v povětří svěží vítr, který k nám kupodivu proudil z projevů sovětského lídra Gorbačova a tzv. „perestrojky“). To byla generace ambiciózních mladých úředníků, podnikových referentů a náměstků, středního a nižšího stranického managementu. Technokrati a bývalí ideologové, vedle nich veksláci, taxikáři a kriminální subkultura propojená se zkorumpovanou mocenskou vrstvou – to je podhoubí a příčina dnešního stavu. První generace divoké privatizace devadesátých let se již požrala navzájem a ti nejsilnější predátoři již legalizovali své majetky v nadnárodních investičních fondech. Potomci a „podržtaškové“ tehdejších mocných putují dnes nahoru v již klidnějším, konsolidovaném korporátním prostředí. Zde se již nepracuje „mokrymi metodami“, pod firemní pseudokulturou a „štábním“ pořádkem a korektním vystupováním lze nerušeně budovat vzájemně výhodné klientské vazby a „penězovody“. Vždy je třeba mít na paměti – všichni jsou to lidé, kteří nic nevybudovali. Nic tvůrčího, nic prospěšného pro lidstvo. Neumějí žádné řemeslo, neovládají jiné dovednosti než hromadit vliv a s ním spojené funkce a peníze. Vše nahlížejí prizmatem svého sobeckého zájmu. Nevím, jak by je definoval a zařadil evoluční biolog, já (a to je můj hřích, z kterého se v tomto slunovratem posvěceném čase vyznávám) v nich vidím prvky, nižší formu života. Stále více slyšíme o dezinformacích, fake news a roli médií. Hovoří se o kontrole sociálních sítí a boji proti fake news právě tam. Jakou roli v roce 2018 hrála média? Rozdělenost, diverzifikace společnosti na fragmenty, na celé shluky a bubliny navzájem neslučitelných zájmů je společná v celé naší civilizaci, nejvíce v tzv. nejvyspělejších státech. To je vedle datových sítí a technologických inovací zřejmě jediný opravdový globální projev nastávající planetární civilizace. Média, naše i zahraniční, se snaží udržet svou prodejnost, hájí svůj díl na názorovém koláči. Jedni jsou prázdně pohodlně korektní (např. když je výročí atentátu na JFK, tak uvedou pouze oficiální zprávu a ani slovem nezmíní problematičnost některých důkazů), jiní zas, na opačném poli mediálního spektra, s vášní pro detail problematizují a dělají událost z každé názorové třenice (vulgárizující výkřiky politických loutek jsou ovšem někdy proloženy kvalitními analytickými pracemi kompetentních publicistů). Emocionálně nejsme ochotni akceptovat skutečnosti, které jsou objektivně prokázány, pokud je nám tato informace podávána nám nesympatickou, s námi nekonvenující osobou. Krásným a dojemným příkladem je památníček na Národní třídě, kde si před lety lehl na zem mladý důstojník StB Ludvík Zifčák a zahrál roli mrtvého studenta. Lež (z kontextu geopolitických procesů vytržená jedna kapitola) o 17. listopadu je jedním ze základních kamenů, na které stojí budova našeho „Národního divadla“. Tabu čerpá svou sílu z našich emocí a z podvědomé potřeby delegovat „posvátnost“, vytvořit nedotknutelnou autoritu, zn. zbavit se zodpovědnosti za své osobní poklesky a selhání. To zní velmi obsáhle. Zkusme konkrétněji. Co vás v poslední době v médiích zaujalo? V této souvislosti mi dovoluňte malou vzpomínku na nedávnou diskuzi, která proběhla na **Fakultě sociálních věd** UK, na katedře žurnalistiky. Studenti a starší pamětníci v obecnostu, moderátor diskuze, profesionální historik a hlavní host generál Alojz Lorenc (bývalý náčelník StB) – všichni se kultivovaně snažili definovat hlavní důvody a příčiny strukturální změny systému, která se odehrála v roce 1989. Jediný, kdo se choval agresivně, byl jeden televizní novinář, absolvent této fakulty. Dramaticky líčil své osudy z tehdejšího zásahu ozbrojených složek proti demonstrantům (ležel s dívkou zamčený kdesi v domovním dvoře a bál se). Ano, rozumím mu – na pískovišti se nic neodpouští. Vedoucí pedagožka – pomalu přežvykující a neustále pochybovačně pokyvující hlavou, dožadující se, aby si diskuze nebrala do úst Václava Havla –

vzpomněla, jak v tehdejší hektickém čase převratu pomáhala na fakultě se studentskou stávkou, prý měli všichni strach ze zásahu tanků, tak neváhala a: „Zavolala jsem na ÚV (rozuměj – na Ústřední výbor komunistické strany). Ptala jsem se na možný zásah armády. Řekli mi: tanky nepřijedou.“ Ano, teprve teď mi to došlo, katedra žurnalistiky byla za minulého režimu pod nomenklaturním dohledem ÚV KSČ. Studovat zde, nebo dokonce zde učit znamenalo být s tehdejší režimem velice zadobře. Nestačilo „jít štěstíčku naproti“, musel jsi být ambiciózní krysa. Někteří tehdejší absolventi na to dnes rádi zapomínají. Ano – někdy je minulost čekající past. Zavzpomínal jste na minulost? Ano, v této souvislosti jsem vzpomněl, jak kdysi v mládí, za normalizace, chodili po školách šediví důchodci a vykládali mládeži svá osobní svědectví o druhé světové válce. Instinktivně jsme tehdy cítili, kdo lže a říká nám prázdné naučené fráze – a kdo tu hrůzu skutečně prožil. Ředitel odborného učiliště uměleckých řemesel v Podkovářské ulici nám tichým hlasem vyprávěl o kobercovém náletu Drážďan, který prožil jako totálně nasazený mladík – nejprve dopadly fosforové pumy které celé město rozparcelovaly na sektory, do nich pak stovky a stovky letadel shazovaly tisíce tun trhaviny. Celé město, lidi pohltil oheň a sutiny. Inferno – záměrně provedené na samém konci války – je dnes vykládáno jako nezáměrná, čirá náhoda a omyl navigátorů. Celá třída pubertálních uličníků a slečen jsme snad poprvé pocítili význam slova válka. Probral jsem se ze vzpomínek uprostřed vzrušené debaty přednášejících, mezi mladými studenty, a byl jsem rád, že žiji dnes, a ne uprostřed čtyřicátých let minulého století. (Kdo chce, může si přečíst k uvedenému tématu knihy Ladislava Mňačka.) Od moderátora debaty byl oznámen prostor k dotazům, studenti vznesli své otázky, přihlásil jsem se, a když jsem dostal slovo, vznesl jsem dotaz směrem ke generálovi: „Jako mladý člověk jste jistě vstupoval do pracovních pozic s jistými ideály. Dnes po zkušenostech, které máte, ať už na odborné pozici vedoucího kryptologa, nebo ve vysokých funkcích jako náčelník Krajské zprávy SNB Bratislava, kde jste dokázal přetnout vazby mezi kriminálním podsvětím a mocenskými kádry, a nakonec v pozici prvního náměstka ministra vnitra, kdy jste byl zodpovědný za kontrarozvědné útvary, a v důsledku toho na vás padla hlavní tíha za klidnou změnu státního systému... Jaké je tedy dnes, po takřka třiceti letech od té velké „objektivní redukce“, vaše resumé? S tím, co dnes víte o lidech, můžete říct, jestli jako civilizace máme šanci? Zůstalo něco z těch původních ideálů?“ Generál se usmál a řekl, že by na odpověď na tyto otázky bylo potřeba uspořádat jinou, další diskuzi. Pak zvažněl a řekl, co dnes považuje za naprosto nejdůležitější: „Předpokladem k přežití je důvěra mezi státy a solidarita mezi lidmi navzájem.“ Poděkoval jsem. Zdá se, že na starém kontinentě probíhají určité změny. Jak je vidíte? Slovenská kapela Živé kvety má v jedné písničce tento verš: „To, čo nás spája, je viacej ako to, čo nás rozdeľuje.“ Pokud lidé najdou důvody ke kooperaci napříč celou planetou, kontinenty a zeměmi. Pokud budou mít všichni lidé rovný přístup k hmotnému a duševnímu vlastnictví, které bylo získáno předešlými generacemi za cenu nesmírných obětí. Pokud se vytvoří podmínky, které umožní vzájemnou důvěru mezi státy a solidaritu mezi lidmi, tehdy překročíme práh komplexity a vstoupíme do budoucnosti. Jedině v planetární společnosti, ve vzájemné důvěře a lidskosti mezi sebou a přírodou dokáže člověk plně realizovat svůj potenciál. Neexistují meze tohoto vývoje. Důvodně se obávám, že okolnosti, příčiny, které naší civilizaci donutí k vzájemné spolupráci, budou drtivé. Pořád je tady možnost, že to lidstvo nezvládne a jako slepá větev vývoje pomalu uschne a přenechá planetu jinému živočišnému druhu.

URL| http://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Prochazime-systemovou-krizi-Okolnosti-ktere-nas-prinuti-spolupracovat-budou-zdrcujici-spisovatel-Kahuda-bilancuje-564640?utm_source=nm&utm_medium=xml

Procházíme systémovou krizí. Okolnosti, které nás přinutí spolupracovat, budou zdrcující, spisovatel Kahuda bilancuje

31.12.2018 politicke-listy.cz str. 00

Jonáš Kříž

CO NÁM DAL ROK 2018 „Nynější stav je důsledek dlouhodobých procesů, které jdou až někam do času převratů v zemích socialistického tábora koncem

osmdesátých let.“ Líčí v bilančním rozhovoru pro server ParlamentníListy.cz svůj úhel pohledu spisovatel a bývalý předseda Asociace spisovatelů Václav Kahuda. Podhoubím současného stavu společnosti jsou podle Kahudy technokrati, bývalí ideologové, veksláci a kriminální struktury propojené se zkorumpovanou mocenskou vrstvou konce 80. let. Kahuda je ovšem pesimista i v globálním rámci. Ani tam podle jeho názoru situace nevypadá příliš růžově. „Koalice technologicky vyspělých zemí prochází prohlubující se systémovou krizí,“ říká

Kahuda, podle nějž těmito zeměmi sociální bouře rezonují stále častěji. Stejný stav panoval i před první světovou válkou, poznamenává spisovatel.

Jak hodnotíte rok 2018 z politického a sociálního hlediska? Co nového nám přinesl?

Tento rok je v mnoha ohledech stejný, jako byl rok 2018 před naším letopočtem. Na planetě proběhly nějaké lokální války, umírali lidé po tisících, hladomor a infekční nemoci si vzaly svou daň.

Anketa

Myslíte, že se v roce 2019 budeme mít lépe než v tomto končícím roce?

Budeme

23%

Nebudeme

77% hlasovalo: 13907 lidí

No ale jako lidstvo jsme se přece jenom trochu posunuli, nebo ne?

Ano – dnes létáme na oběžné dráze Země a vysíláme sondy na planety naší soustavy. Vesmírné projekty jsou zřejmě jedinou oblastí, kde lidstvo dokáže efektivně spolupracovat. Ovšem „Atlantida“ – koalice technologicky vyspělých zemí – prochází prohlubující se systémovou krizí, sociální bouře v stále kratších periodách rezonují jejím celým organismem. Silová uskupení uvnitř supervelmoci mají tendenci se osamostatnit a vytvářet obří nadnárodní korporace. Zbrojní a ropný průmysl, armádní a státní byrokracie často jednají ve shodě; potřeba udržet si svá dominantní postavení a „optimalizovat“ své zdroje z nich činí spojení proti zájmům lidstva. Stejný stav před první světovou válkou popisuje velice přesně ve svém románu Muž bez vlastností rakouský spisovatel Robert Musil.

A z hlediska kulturního?

Česká kultura je v dobré kondici. Vznikají zajímavá díla ve všech oborech umělecké činnosti. A to přesto, že podpora uměleckých projektů má mnoho co dohánět za evropskými standardy. Ale celkový trend má správný směr, a zejména práce mladší střední generace v různých profesních organizacích umělců zakládá důvod k mírnému optimizmu.

Jsou zde ovšem dlouhodobé projekty, jejichž realizace bude potřebovat podporu od nastupující generace politiků, jedná se zejména o zákonodárnou iniciativu ve prospěch vzniku tzv. Fondu literatury (analogicky k již existujícímu Fondu kinematografie).

Fotogalerie: - "Kam kráčíš Česko?"

A v obecné rovině za uplynulý rok: dalo by se říct, že Češi v posledním roce zkulturněli, nebo podléháme konzumu stále více?

Odpovím na obě otázky zároveň. Ano, obavy jsou namístě. Zároveň zde naštěstí není přítomen fakt, který hrál rozhodující roli v tzv. normalizaci v sedmdesátých letech minulého století. Tehdejší stav společenské pasivity byl důsledkem emigrace celé jedné generace odborníků, byrokratizace všech státních i ekonomických struktur a byl vyvolán vojenskou intervencí států tzv. Varšavské smlouvy v čele se Sovětským svazem. Tento masivní atak (opakovaně probíhající v nedávných dějinách naší země, jehož důsledkem byla znovu a znovu přerušena kontinuita vývoje naší země) – doufám již nebude mít stejně drastické opakování.

Mohl byste tuto myšlenku trochu rozvést?

Nynější stav je důsledek dlouhodobých procesů, které jdou až někam do času převratů v zemích socialistického tábora koncem osmdesátých let (a tedy se ve svých příčinách dotýkají té původní normalizace). Tehdejší střední generace kádrů a mladí lidé vstupující do profesního života měli prakticky pouze jeden směr jak realizovat svou kariéru – vstup do komunistické strany, nebo do řad tzv. Socialistického svazu mládeže. Listopad 1989 je zastihl na stranických aktivech a konferencích žvýkající řezanku tupých frází tehdejších mocných gerontů (ti důvtipnější již cítili v povětrí svěží vítr, který k nám kupodivu proudil z projevů sovětského lídra Gorbačova a tzv. „perestrojky“). To bla generace ambiciózních mladých úředníků, podnikových referentů a náměstků, středního a nižšího stranického managementu. Technokrati a bývalí ideologové, vedle nich veksláci, taxikáři a kriminální subkultura propojená se zkorumpovanou mocenskou vrstvou – to je podhoubí a příčina dnešního stavu. První generace divoké privatizace devadesátých let se již požrala navzájem a ti nejsilnější predátoři již legalizovali své majetky v nadnárodních investičních fondech. Potomci a „podržtaškové“ tehdejších mocných putují dnes nahoru v již klidnějším, konsolidovaném korporátním prostředí. Zde se již nepracuje „mokřými metodami“, pod firemní pseudokulturou a „štábním“ pořádkem a korektním vystupováním lze nerušeně budovat vzájemně výhodné klientské vazby a „penězovody“.

Anketa

Měl by Tomáš Petříček i nadále být ministrem zahraničí?

Ano

3%

Ne

97% hlasovalo: 16267 lidí

Vždy je třeba mít na paměti – všichni jsou to lidé, kteří nic nevybudovali. Nic tvůrčího, nic prospěšného pro lidstvo. Neumějí žádné řemeslo, neovládají jiné dovednosti než hromadit vliv a s ním spojené funkce a peníze. Vše nahlížíjí prizmatem svého sobeckého zájmu. Nevím, jak by je definoval a zařadil evoluční biolog, já (a to je můj hřích, z kterého se v tomto slunovratem posvěceném čase vyznávám) v nich vidím prvky, nižší formu života.

Stále více slyšíme o dezinformacích, fake news a roli médií. Hovoří se o kontrole sociálních sítí a boji proti fake news právě tam. Jakou roli v roce 2018 hrála média?

Rozdělenost, diverzifikace společnosti na fragmenty, na celé shluky a bubliny navzájem neslučitelných zájmů je společná v celé naší civilizaci, nejvíce v tzv. nejvyspělejších státech. To je vedle datových sítí a technologických inovací zřejmě jediný opravdový globální projev nastávající planetární civilizace.

Média, naše i zahraniční, se snaží udržet svou prodejnost, hájí svůj díl na názorovém koláči. Jedni jsou prázdně pohodlně korektní (např. když je výročí atentátu na JFK, tak uvedou pouze oficiální zprávu a ani slovem nezmíní problematičnost některých důkazů), jiní zas, na opačném poli mediálního spektra, s vášní pro detail problematizují a dělají událost z každé názorové třenice (vulgarizující výkřiky politických loutek jsou ovšem někdy proloženy kvalitními analytickými pracemi kompetentních publicistů).

Emocionálně nejsme ochotni akceptovat skutečnosti, které jsou objektivně prokázané, pokud je nám tato informace podávána nám nesympatickou, s námi nekonvenující osobou. Krásným a dojemným příkladem je památníček na Národní třídě, kde si před lety lehl na zem mladý důstojník StB Ludvík Zifčák a zahrál roli mrtvého studenta. Lež (z kontextu geopolitických procesů vytržená jedna kapitola) o 17. listopadu je jedním ze základních kamenů, na které stojí budova našeho „Národního divadla“. Tabu čerpá svou sílu z našich emocí a z podvědomé potřeby delegovat „posvátnost“, vytvořit nedotknutelnou autoritu, zn. zbavit se zodpovědnosti za své osobní poklesky a selhání.

Fotogalerie: - Letadla v poušti

To zní velmi obsáhle. Zkusme konkrétněji. Co vás v poslední době v médiích zaujalo?

V této souvislosti mi dovoluňte malou vzpomínku na nedávnou diskuzi, která proběhla na **Fakultě sociálních věd** UK, na katedře žurnalistiky. Studenti a starší pamětníci v obecnostvu, moderátor diskuze, profesionální historik a hlavní host generál Alojz Lorenc (bývalý náčelník StB) – všichni se kultivovaně snažili definovat hlavní důvody a příčiny strukturální změny systému, která se odehrála v roce 1989. Jediný, kdo se choval agresivně, byl jeden televizní novinář, absolvent této fakulty. Dramaticky líčil své osudy z tehdejšího zásahu ozbrojených složek proti demonstrantům (ležel s dívkou zamčený kdesi v domovním dvoře a bál se). Ano, rozumím mu – na pískovišti se nic neodpouští. Vedoucí pedagožka – pomalu přežvykující a neustále pochybovačně pokyvující hlavou, dožadující se, aby si diskuze nebrala do úst Václava Havla – vzpomněla, jak v tehdejší hektickém čase převratu pomáhala na fakultě se studentskou stávkou, prý měli všichni strach ze zásahu tanků, tak neváhala a: „Zavolala jsem na ÚV (rozuměj – na Ústřední výbor komunistické strany). Ptala jsem se na možný zásah armády. Řekli mi: tanky nepřijedou.“

Anketa

Jakou školní známkou hodnotíte letošní práci premiéra Andreje Babiše?

1

81%

2

3%

3

1%

4

4%

5

11% hlasovalo: 17109 lidí

Ano, teprve teď mi to došlo, katedra žurnalistiky byla za minulého režimu pod nomenklaturním dohledem ÚV KSČ. Studovat zde, nebo dokonce zde učit znamenalo být s tehdejší režimem velice zadobře. Nestačilo „jít štěstíčku naproti“, musel jsi být ambiciózní krysa. Někteří tehdejší absolventi na to dnes rádi zapominají. Ano – někdy je minulost čekající past.

Zavzpomínal jste na minulost?

Ano, v této souvislosti jsem vzpomněl, jak kdysi v mládí, za normalizace, chodili po školách šediví důchodci a vykládali mládeži svá osobní svědectví o druhé světové válce. Instinktivně jsme tehdy cítili, kdo lže a říká nám prázdné naučené fráze – a kdo tu hrůzu skutečně prožil. Ředitel odborného učiliště uměleckých řemesel v Podkovářské ulici nám tichým hlasem vyprávěl o kobercovém náletu Drážďan, který prožil jako totálně nasazený mladík – nejprve dopadly fosforové pumy které celé město rozparcelovaly na sektory, do nich pak stovky a

stovky letadel shazovaly tisíce tun trhaviny. Celé město, lidi pohltil oheň a sutiny. Inferno – záměrně provedené na samém konci války – je dnes vykládáno jako nezáměrná, čirá náhoda a omyl navigátorů. Celá třída pubertálních uličníků a slečen jsme snad poprvé procítili význam slova válka.

Probral jsem se ze vzpomínek uprostřed vzrušené debaty přednášejících, mezi mladými studenty, a byl jsem rád, že žiji dnes, a ne uprostřed čtyřicátých let minulého století. (Kdo chce, může si přečíst k uvedenému tématu knihy Ladislava Mňačka.) Od moderátora debaty byl oznámen prostor k dotazům, studenti vznesli své otázky, přihlásil jsem se, a když jsem dostal slovo, vznesl jsem dotaz směrem ke generálovi: „Jako mladý člověk jste zajisté vstupoval do pracovních pozic s jistými ideály. Dnes po zkušenostech, které máte, ať už na odborné pozici vedoucího kryptologa, nebo ve vysokých funkcích jako náčelník Krajské zprávy SNB Bratislava, kde jste dokázal přetnout vazby mezi kriminálním podsvětím a mocenskými kádry, a nakonec v pozici prvního náměstka ministra vnitra, kdy jste byl zodpovědný za kontrarozvědné útvary, a v důsledku toho na vás padla hlavní tíha za klidnou změnu státního systému... Jaké je tedy dnes, po takřka třiceti letech od té velké „objektivní redukce“, vaše resumé? S tím, co dnes víte o lidech, můžete říct, jestli jako civilizace máme šanci? Zůstalo něco z těch původních ideálů?“ Generál se usmál a řekl, že by na odpověď na tyto otázky bylo potřeba uspořádat jinou, další diskuzi. Pak zvažněl a řekl, co dnes považuje za naprosto nejdůležitější: „Předpokladem k přežití je důvěra mezi státy a solidarita mezi lidmi navzájem.“ Poděkoval jsem.

Fotogalerie: - I Evropa má své dny

Zdá se, že na starém kontinentě probíhají určité změny. Jak je vidíte?

Slovenská kapela Živé kvety má v jedné písničce tento verš: „ To, čo nás spája, je viacej ako to, čo nás rozdeľuje.“

Pokud lidé najdou důvody ke kooperaci napříč celou planetou, kontinenty a zeměmi. Pokud budou mít všichni lidé rovný přístup k hmotnému a duševnímu vlastnictví, které bylo získáno předešlými generacemi za cenu nesmírných obětí. Pokud se vytvoří podmínky, které umožní vzájemnou důvěru mezi státy a solidaritu mezi lidmi, tehdy překročíme práh komplexity a vstoupíme do budoucnosti. Jedině v planetární společnosti, ve vzájemné důvěře a lidskosti mezi sebou a přírodou dokáže člověk plně realizovat svůj potenciál. Neexistují meze tohoto vývoje.

Důvodně se obávám, že okolnosti, příčiny, které naší civilizaci donutí k vzájemné spolupráci, budou drtivé. Pořád je tady možnost, že to lidstvo nezvládne a jako slepá větev vývoje pomalu uschne a přenechá planetu jinému živočišnému druhu.

Čtete další rozhovory s Václavem Kahudou

Spisovatel: Televize a mediální mainstream jsou vždy propojené s mocí. Opustí ji, až to bude zcela bezpečné. Přesně jako v roce 1989

Sedíme na krabici s dynamitem. Až se Afrika opravdu zvedne, nic už nebude jako dřív, varuje spisovatel Kahuda. Ale je tu naděje...

Čeští politici? Loutky, co žerou z jednoho žlabu. USA jsou obrem na hliněných nohou. Je v zájmu planety, aby jejich pád proběhl v klidu, promlouvá neortodoxní spisovatel Kahuda

Jste politik? Zveřejněte bez redakčních úprav vše, co chcete. Zaregistrujte se ZDE.

Jste čtenář a chcete komunikovat se svými zastupiteli? Zaregistrujte se ZDE.

URL| <http://www.politicke-listy.cz/?goto=185323-prochazime-systemovou-krizi.-okolnosti--ktere-nas-prinuti-spolupracovat--budou-zdrucujici--spisovatel-kahuda-bilancuje.html>

Když Indiana Jonese honili po Praze příslušníci VB

31.12.2018 [respekt.cz](http://www.respekt.cz) str. 00

Petr Horký

S Jaroslavem Švelchem o jeho nové knize: Za železnou oponou vznikaly originální počítačové hry

Komunističtí pohlaváři, kteří Československu vládli před rokem 1989, počítačové hry nepodporovali. Malé osobní počítače, na kterých se daly hrát, tehdejší plánovače nezajímaly, protože se příliš nedaly využít k rozvoji zdejšího těžkého průmyslu. Obyvatelům Československa, kteří měli o hry zájem, tedy nezbylo, než si je pokoutně dovážet z kapitalistického Západu. Rozdíl v rozšíření počítačů na obou stranách železné opony byl obrovský: zatímco ve Velké Británii vlastnilo v 80. letech počítač asi 18 procent obyvatelstva, v Československu to bylo jen 1,8 procenta, tedy desetkrát méně. Navzdory této disproporcii však byli majitelé počítačů v

Československu velmi aktivní. Tito nadšení amatéři se scházeli v mládežnických klubech, kde se učili programovat, a také počítačové hry hráli. V 80. letech tak vznikla komunita programátorů, kteří pro svoji zábavu nezištně vytvořili mnoho originálních počítačových her. Vhled do fascinujícího světa těchto amatérů a počítačových her nabízí nová kniha, jejímž autorem je český vědecký Jaroslav Švelch.

„Československo bylo jakousi alternativní realitou vůči světu počítačových her na Západě - a tedy jakýmsi zrcadlem. Pohled do něj nabízí odpověď na otázku, co by se stalo, kdyby se počítačové hry vyvíjely v jiném kontextu, zejména mimo tržní ekonomiku,“ říká Švelch svému díle, jež nabízí nový pohled na období 80. let. Kniha je také velkým úspěchem pro českou vědu – anglicky ji vydává ji MIT Press, tedy jedno z nejprestižnějších akademických vydavatelství na světě, pod názvem *Gaming the Iron Curtain: How Teenagers and Amateurs in Communist Czechoslovakia Claimed the Medium of Computer Games* (Obehrát železnou oponu: jak si teenageři a amatéři v komunistickém Československu přivlastnili médium počítačových her).

V úvodu knihy se světujete, že jste se tématem počítačů a her začal zabývat už v dětství, když jste v kanceláři svého otce v továrně Solo Sušice poprvé vyzkoušel počítač. Byla to důležitá zkušenost, bez níž by kniha nevznikla?

Určitě, svět počítačů mě odmala fascinoval. První vlastní počítač jsem dostal, když mi bylo devět, tedy v roce 1990. Nebyl moc výkonný, a tak jsem na něm hrál staré hry z 80. let a už tehdy mě začala zajímat jejich historie. Vývoj her mě fascinoval, chtěl jsem vědět, odkud přicházejí a kdo je dělá. Ale informací bylo málo a většinu věcí jsem se dozvěděl až s velkým zpožděním.

Jaroslav Švelch • Autor: Matěj Stránský

Na univerzitě jste si nejdříve vybral obor mediální studia a pracoval jako novinář v hudebních časopisech. Kdy nastala chvíle, kdy jste se začal zabývat počítačovými hrami jako svým hlavním tématem a oborem?

Po magistrovi v oboru mediální studia na **Fakultě sociálních věd** UK jsem se přihlásil na doktorské studium, učitelé mě v tm poporovali, ale nevěděl jsem úplně, co se sebou. Věděl jsem jenom to, že chci studovat téma, které mě osobně bude zajímat. A došel jsem k tomu, že jsou to počítačové hry. Nejen proto, že jsem je sám hrál, ale přišly mi zajímavé i jako svébytné médium. Už během magisterského studia jsem napsal seminární práci o jazyce v počítačových hrách. V té době na podobné téma už vzniklo pár knih, ale o těch jsem tehdy nevěděl. Pak jsem měl to štěstí, že jsem se v rámci doktorského studia dostal na rok a půl na stáž na MIT (Massachusettský technologický institut – pozn. red.). Tam jsem se seznámil s lidmi, kteří to dělají jako profesi – akademicky studují hry. Bylo úžasné zjistit, že to jde, že taková lidé existují, jsou zajímaví a inteligentní. Teprve tam mi začalo být jasné, že tohle bude moje práce.

V Praze to bylo jiné?

V Praze na doktorátu to téma nikdo nebral moc vážně. Říkali si asi: Ať si studuje počítačové hry, nikomu tím neublíží. Já to bral jako něco, co dělám po večerech. Na MIT jsem ale zjistil, že to může být regulérní obživa.

Pro člověka, který vyrůstal v komunistickém Československu, je téma zdejší historie počítačových her v 80. letech ohromně zajímavé, ale v čem je lákavé pro Američany? Jsme poměrně nevýznamná země ve střední Evropě, navíc 80. léta jsou už celkem vzdálená minulost...

Psal jsem na tohle téma disertační práci a objížděl různé konference, kde jsem ho prezentoval. Původně jsem si také myslel, že taková knížka v angličtině nikoho nebude zajímat. Ale na konferencích jsem zjistil, že to lidi na Západě zajímá enormně. První přednášku jsem měl na MIT někdy v roce 2011 a lidé tam byli tématem fascinovaní.

Co je zajímalo?

O životě za železnou oponou se toho celkově ví málo. Lidé si buďto myslí, že tady v rámci počítačových her nebylo vůbec nic, nebo že se tu hrály jenom západní hry. Když jim to někdo realisticky popíše, přijde jim to překvapivé. Československo bylo jakousi alternativní realitou vůči světu počítačových her na Západě, tedy jakýmsi zrcadlem. Pohled do něj nabízí odpověď na otázku, co by se stalo, kdyby se počítačové hry vyvíjely v jiném kontextu, zejména mimo tržní ekonomiku. Veškeré zdejší počítačové hry byly dílem nadšených amatérů, kteří vše dělali zadarmo, což na Západě neplatilo. Nadšení amatérští tvůrci sice byli na Západě taky, ale byli zastíněni komerčním průmyslem. O amatérské tvorbě obecně se proto ví velmi málo. A zájem je dán možná taky tím, že dneska lidi celkově láká období 80. let, protože je to retro. Estetika starých počítačových her je populární.

Na MIT vám tedy nabídli, abyste napsal na tohle téma knihu?

Proces, jak taková akademická knížka vznikne, je složitý. Editoři Henry Lowood a Raiford Guins v MIT Press založili ediční řadu o historii her. Poté vyzvali autory po celém světě, aby navrhli, čím by mohli přispět. Mě znali, viděli mé přednášky - tušil jsem, že by je mé téma zajímalo, a sepsal jsem synopsi budoucí knihy. Editorům se líbila, ale měli připomínky. Napsal jsem tedy další, podstatně rozvinutější synopsi, která už prošla recenzním řízením, z něhož jsem dostal připomínky a posudky. Tři další detailní posudky jsem pak dostal na celý rukopis. Trvalo to několik let - a výsledkem je tahle kniha.

Ta práce je vidět, kniha je psaná vybroušenou angličtinou a čtivým stylem, přitom je nabitá fakty.

V tom mi částečně pomohla novinářská průprava. Kniha navíc dostala skvělou editorskou péči. MIT Press je jedním z nejlepších akademických vydavatelství na světě. Měl jsem třeba chybu v jednom českém názvu, ale anglický editor ji přesto našel a opravil ji. Nejspíš si kvůli tomu musel otevřít česko-anglický slovník.

Západ tedy zajímá, co se v Československu dělo za komunismu v oblasti počítačových her. Z čeho ale mohli vycházet ti, kteří se chtěli něco bližšího dozvědět ještě před vaší knihou? Existovaly nějaké informace?

Víceméně jen pár roztroušených kapitol. Polský kolega Patryk Wasiak psal o tom, jaká situace byla u nich, byly to ale jen útržky. Obecně se vědělo, že Tetris byla sovětská hra, mimo jiné proto, že její tvůrce Alexej Pažitnov emigroval do USA a jeho příběh se tam popularizoval. Co se týče her v Československu, lidé si mohli v různých internetových seznamech her zjistit, že některé vznikly tady, ale to věděli jen nadšenci, kteří zase neznali historický kontext.

Jak je vůbec historie počítačových her ve světě zmapovaná?

Moc ne. Je hodně knih, které popisují genezi slavných firem nebo titulů, například existuje kniha o Nintendu nebo o zmíněném Tetrisu. Často jsou to ale publicistické knihy od novinářů, nikoli důsledný výzkum. Pro vědce zabývající se moderní historií počítačové hry často nejsou dost významné téma. Ale právě edice Game Histories se to snaží napravit. Příspěvek mé knihy je také v tom, že ukazuje, jak se taková historie dá psát. Je poměrně obsáhlá, přitom se většinou odehrává v Československu v letech 1982 až 1989, což je dost úzce vymezený kontext a doba. Na takovém malém úseku se dá ukázat, jakými metodami je možné postupovat. Věřím, že podobně můžou vzniknout podobné knihy o jiných zemích.

V knize píšete, že tu vzniklo společenství lidí vytvářejících a hrajících počítačové hry navzdory tomu, že komunistická strana a československá vláda nepodporovaly šíření osobních počítačů mezi lidmi, natož hraní počítačových her. Proč komunisté počítače nepodporovali? Vždyť to byl symbol techniky a pokroku.

Technologická politika státu byla zaměřená na těžký průmysl, jemuž měly počítače pomáhat. Malé počítače ale nebyly dost výkonné, aby se jimi dala řídit fabrika, takže komunisty nezajímaly. Programy pro vývoj velkých sálových a skříňových počítačů tu přitom byly poměrně propracované. Ale domácí mikropočítače nezapadaly do státní technologické politiky. Byly trochu podporované ve školství v tom smyslu, že se děti naučí programovat na malých strojích a v dospělosti pak přejdou na sálové počítače, ale nebyla to prioritou. Že by se tu třeba mělo rozvíjet odvětví malých počítačů jako spotřební elektroniky nebo digitální zábavy, to nikomu nepřišlo na mysl.

Lidé si osobní počítače opatřovali hlavně tak, že je pašovali ze Západu, ale postupně se přidala i tuzemská výroba: objevil se Didaktik Gama alias kopie anglického počítače ZX Spectrum, dále tu vznikly ryze domácí produkty jako PMD 85, Ondra a IQ 151. Zdejší výrobci se tedy počítače časem naučili vyrábět, ale pořád jich byl zoufalý nedostatek a stály se na ně fronty. Proč jich nevyráběli víc, když poptávka byla obrovská?

Vyrobít počítač bylo technologicky náročné a drahé - a zdejší výroba nebyla oproti té západní nebo asijské optimalizovaná. Zdejší výrobky byly ve výsledku dražší než ty na Západě, ačkoli byly horší. Ale oficiálně a ve velkém dovážet počítače ze Západu také nešlo, protože koruna nebyla volně směnitelná se západními měnami a rezervy zahraniční měny na to neexistovaly, navíc na dovoz počítačů byla různá embarga. Když třeba škola chtěla počítač, nemohla si ho koupit ze Západu. Místo toho dostala stroj PMD či IQ, které se draze vyráběly tady ze zdejší součástkové základny. Didaktik byl trochu jiný příběh. Jeho výrobcům se podařilo koupit čipy ze Západu. Používali součástky vyrobené mimo RVHP, což se dalo, ale nebylo to běžné. Měli výhodu, že byli družstvo, ne státní podnik, takže nebyli pod tak přísným dohledem.

Tesla PMD85 • Autor: Wikimedia Commons – Lommes (CC BY-SA 4.0)

Stát o malé počítače ani počítačové hry nestál, důsledkem čehož bylo, že se tyto aktivity rozvíjely v soukromí, ve volném čase, v hobby klubech a polovojenských organizacích. Jedním z neznámějších klubů byla „šestsetdvojka“. Co to bylo za spolky?

Velká část aktivity kolem počítačů se rozvíjela ve Svazarmu - Svazu pro spolupráci s armádou. To byla organizace, která měla sloužit pro jakýsi trénink záložních vojáků a podporovat koníčky, které pomáhají armádě, třeba radioamatéry, kynology nebo motoristy. Armádní duch se ze Svazarmu ale časem vytratil a v 80. letech už tam nebyl skoro vůbec. Legálně se za komunistů nedalo scházet jinak než v rámci podobných oficiálních, státem uznaných organizací, jinak člověku hrozil trest za nelegální spolčování. Kluby ve Svazarmu se označovaly číslem podle toho, v jakém pořadí byly založené jejich místní buňky, takzvané základní organizace. Tak vznikla i 602. základní organizace se slavným počítačovým klubem. V něm mimochodem vznikl i známý textový editor T602, který je podle klubu pojmenovaný.

Jak ty počítačové kluby fungovaly? Někdo přivezl počítač ze západního Německa, přinesl ho do klubu a lidé tam pak chodili zkoušet, co to dokáže?

Ze začátku to tak určitě bylo. Lidé do klubů své počítače nosili nebo jim je někdy darovali. Klub si počítač nemohl koupit přímo ze Západu. Existovala praxe, že někdo přivezl počítač ze Západu, prodal ho do socialistického bazaru Klenoty a odtud ho už klub mohl odkoupit, to už bylo legální. Někdy si kluby kupovaly počítače zdejší výroby, různá ta péemděčka. V klubech se pak lidé scházeli, vyměňovali počítačové hry,

programy i rady, co se dá s nimi dělat. Učilo se tam programování. Hodně se tam pájelo, lidé si vyráběli vlastní joysticky nebo myši. Bylo to zajímavé prostředí.

Většinu počítačů ale lidé měli doma...

To se v průběhu 80. let postupně vyvíjelo. Když se učilo programování ve Stanici mladých techniků v Praze 6, což byl jeden z nejslavnějších mládežnických klubů v Československu, ze začátku tam neměli vůbec žádný počítač a programovali jen na papíře. Pak tam měli obskurní americký mikropočítač Ohio Challenger, který možná sehnali z nějakého výzkumáku. Potom se v klubu postupně objevovaly první anglické počítače Sinclair. Ze začátku se tam o počítač dělilo třeba patnáct dětí. Postupem času ale nastala situace, že kdo počítač opravdu chtěl, mohl si ho nějak opatřit.

Jaké byly první počítačové hry, které v Československu vznikly?

To je složitá otázka. Je zdokumentované, že se tu hry vyvíjely už na sálových počítačích v 60. a 70. letech, ty se ale nedochovaly. Dochovaly se až hry pro domácí počítače z 80. let. Asi nejstarší hra, kterou můžeme spolehlivě datovat a známe jejího autora, je česká verze hry Manic Miner, což byla britská plošinovka pro Sinclair ZX Spectrum, kterou jeden student z Brna v létě 1984 předělal na jiný počítač. Pak už jich přišla celá řada.

V jaké míře majitelé používali počítače ke hraní a v jaké k programování?

Tehdy se mezi tím nedělal zas takový rozdíl. Lidé byli fascinováni hrami, ale tehdejší počítače vybízely k tomu, aby na nich člověk sám programoval. Když zapnete ZX Spectrum, tak se objeví příkazová řádka jazyku BASIC a můžete rovnou programovat. Lidé to často dělali, bylo to naprosto běžné. Čistě uživatelský přístup, kdy člověk jenom hraje hry, které udělal někdo jiný, byl spíše kritizovaný. Celá komunita stála na aktivitě uživatelů, na sdílení nápadů. Očekávalo se, že každý bude aktivní. Díky tomu byla scéna tak živá.

Kdo tedy byli ti první hráči a programátoři?

Byly tu dvě hlavní skupiny. První tvořili techničtí kutilové, kteří začínali jako radioamatéři, byli starší a často vedli ty kroužky. Pak tu byli děti a mládež, hlavně kluci.

Zdejší hráči tedy byli zároveň programátory. Bylo to tak i na Západě?

Lidé na Západě také programovali a počítače tam byly mnohem více podporované vzdělávacími institucemi. Ale zároveň tam fungoval komerční trh a herní průmysl, takže lidé v mnohem větší míře vnímali počítačové hry jako něco, co vytváří někdo jiný. Bylo přirozené jít do obchodu, koupit si počítačovou hru na kazetě v originálním obalu jako produkt zábavního průmyslu, který si doma pustí. Tady to tak nebylo, každý si musel vše tak trochu udělat sám. Představa hráče jako konzumenta tu nebyla tak zakořeněná.

Možná to bylo dané také tím, že v Česku vlastnilo počítač jen asi 1,8 procenta obyvatel, zatímco v Británii 18 procent. Takže tady se k počítači dostali jen největší nadšenci, kteří ho opravdu chtěli, takže se dalo očekávat, že na něm budou i programovat.

Určitě. Byla tu snaha vyzkoušet co nejvíc. Když jsem dostal první počítač, tak jsem hry hrál, ale také jsem je vytvářel. Bylo to běžné, proč to nezkusit? Tehdejší hry byly navíc poměrně jednoduché – rozdíl mezi tím, co vyráběly firmy, a co si člověk mohl udělat doma sám, nebyl tak velký. To už dnes neplatí.

V úvodu knihy píšete, že jste všechny v ní popisované hry vyzkoušel, celkem asi dvě stovky.

Ano. Ale neříkám, že jsem je všechny dohrál až do konce. Existuje ale blogger, který si říká Herní archeolog - snaží se dohrát do konce všechny československé hry, které kdy byly vyrobené. Teď je někde u roku 1986. Je to šílený objem práce. Ke každé hře napíše své dojmy. Není sice akademik, ale je to bohatý a zajímavý zdroj.

Které hry vás bavily nejvíc?

Je rozdíl mezi tím, které hry se hrají dobře, protože mají dobrý design, a tím, jestli jsou historicky zajímavé z hlediska obsahu. Z hlediska designu je jednou z nejzajímavějších her, které tu vznikly, Tetris 2 od Františka Fuky. Je sice až z roku 1990, ale stále patří do té rané osmibitové doby. Je to variace na klasický Tetris, kde ale hrají dva hráči proti sobě. Pak tu byly různé střílečky, také docela pěkné, třeba Galactic Gunners nebo Jet-Story od Miroslava Fídlera. Ale nejvíc ze všeho mě fascinovaly tehdejší textové hry.

Čím?

Lidé při jejich psaní používali jako inspiraci kulisy vlastního života. Člověk ve hře třeba prochází bytovkou ve středních Čechách a hledá tam bombu. Některé textovky dokonce zpracovávají téma protirežimních demonstrací, což je strašně zajímavé, protože tam člověk vidí bezprostřední zážitky těch lidí a zprostředkovávají mu atmosféru tehdejší doby.

Jaký podíl vznikajících her tvořily textovky?

Zhruba polovinu.

Proč lidé měli potřebu psát textovky, když už existovaly vyspělejší animované hry?

I na Západě vycházely textovky ještě i na konci 80. let. Měly třeba více ilustrací a část se pak překloupila v různé klikací adventury - jako třeba The Secret of Monkey Island. Textové hry byly specifickým žánrem pro specifické publikum. Snadněji se programovaly a zároveň poskytovaly velkou svobodu. Člověk mohl napsat textovku o

lecčems, třeba o zmíněné protirežimní demonstraci na Václavském náměstí, a nemusel přitom složitě kreslit grafiku. Bylo to prostě flexibilní médium pro sebevyjádření.

V kolika hrách se objevily politické obsahy?

Explicitně politické hry byly v menšině, ale o to jsou zajímavější. Řekl bych, že před rokem 1989 jich tu vzniklo třeba šest - a bez výjimky to byly textovky. Asi nejoblíbenější byl Šatochin. Je to parodie na hrdinské akční filmy, v níž hrdinný major Šatochin musí zabít amerického Johna Ramba. Je zjevné, že je to parodie. Na začátku je přes celou obrazovku srp a kladivo a major Šatochin ve hře může zahynout různými druhy potupné smrti, ačkoli je to hlavní hrdina. Pak tu byla hra Přestavba, v níž bylo cílem strhnout dynamitem sochu Lenina - a na konci se objevila pozvánka, že má člověk přijít na demonstraci k 20. výročí okupace. Nejvíce fascinující mi ale přijde hra Indiana Jones na Václavském náměstí, která se odehrává během Palachova týdne. Hráč ovládá Indiana Jonese a musí se dostat z Václavského náměstí na letiště, přičemž mu usilují o život různí milicionáři a příslušníci VB.

Kdo ji napsal?

To dodnes nevíme a rád bych to zjistil. Ty hry byly z pochopitelných důvodů publikovány anonymně. Jen v případě Přestavby se po Listopadu ukázalo, že ji napsal zmíněný renomovaný pražský programátor Miroslav Fídlér.

Přestavba • Autor: herniarcheolog.blogspot.com

Z toho, co popisujete, se zdá, že zdejší herní scéna nebyla jen opožděnou kopií Západu, ale existovala tu skupina lidí, kteří byli originálními tvůrci. Byly hry vznikající třeba v Polsku podobné těm českým?

Scény byly hodně oddělené a národní. Díky tomu se vyvinuly různé subžánry a designové konvence, z nichž některé byly specificky československé. Jedním takovým typicky zdejším druhem byly takzvané hackovací hry. Člověk si v nich hraje na to, že je hacker. Jednou z nich byla třeba hra Podraz 3 od Františka Fuky. Člověk se v ní připojuje přes fiktivní modem k nějaké fiktivní síti, kde může třeba vybírat peníze z banky nebo odhalovat tajná přístupová hesla do nějakých šifrovaných účtů. Pár takových her vzniklo i jinde, ale v Československu to byl široce rozšířený fenomén. Také zdejší textovky byly jiné než ty britské či americké. Byly kratší, humorné, parodické, lidé v nich často vyprávěli o sobě.

Co se se zdejší tvůrčí scénou stalo po roce 1989?

Část pokračovala v amatérském duchu, část se profesionalizovala. Někteří tvůrci začali své hry prodávat na nově vzniklém trhu. Už na začátku 90. let tu vzniklo několik komerčních vydavatelství, které vyráběly hry pro osmibitové počítače. Část lidí odešla do jiných profesí. Kdo tehdy uměl s počítači a anglicky, měl na trhu práce velkou konkurenční výhodu. Lidé si zakládali si firmy na prodej počítačů nebo různá grafická studia, která tu doposud nebyla, a dalo se v nich dobře vydělat. Někteří lidé šli do zahraničí. Jeden z tvůrců zmíněné hry Šatochin vystudoval MIT, dnes pracuje v Microsoftu a žije v Seattlu. Roman Kišš, který navrhl počítač PMD 85, také žije v Americe a pracuje v Microsoftu.

V Česku dnes stále vznikají originální počítačové hry, známé jsou tituly Kingdom Come, Samorost nebo Arma. Je v těchto hrách něco, co by navazovalo na ty vzniklé před rokem 1989, nebo tam už není pojitko?

Snažím se to zdokumentovat v závěru knihy. Personální návaznost je tam malá, většina lidí přešla od her do jiných oblastí. Ale v českých hrách je podle mě dodnes přítomný určitý duch kutilství. Třeba hry jako je Arma nebo Factorio jsou velmi kutilské. Arma sice na první pohled vypadá jako klasická vojenská střílečka, je ale proslulá hlavně tím, že je všechno se tam dá nastavit. A Factorio, to je kutilství ad absurdum, člověk staví tovární linku a snaží se ji co nejvíce optimalizovat. Kdyby to viděli socialističtí plánovači z 80. let, asi by byli překvapení, co dokáže počítačová hra, a možná by litovali, že je víc nepodporovali.

Je vaše kniha míněná i pro laického čtenáře, nebo hlavně pro akademiky?

Usiloval jsem o to, aby byla otevřená širšímu publiku. Úvod je akademický, ale kapitoly o historii jsou přístupné pro laické publikum. MIT Press je akademické vydavatelství, jehož prvotním posláním je šířit vědu, ale logicky chtějí své knížky prodávat.

Vyjde v češtině?

Ano, i když nevím, jestli v roce 2019 nebo až 2020.

Dnešní počítače už tolik nevybízejí k tomu, aby na nich člověk sám programoval...

Počítače jsou čím dál složitější, je těžké pochopit, jak fungují. V 80. letech měl člověk pocit, že to celé může nějak pojmout, věděl kam sáhnout, aby se něco stalo. Dnes je technologie složitá. Vše je virtuální, něco je v cloudu... Celý svět počítačů je navíc hodně komercionalizovaný.

Ale touha po tvoření tu je, což dokazuje třeba popularita her typu Minecraft. Někteří odborníci říkají, že vytvářet vlastní svět v této hře se podobá psaní počítačového kódu.

Touha tu určitě pořád je. Lidé, kteří chtějí něco tvořit s počítači, se často přesunuli do jiných oblastí, které s počítači souvisí, třeba ke 3D tiskárnám nebo k programovatelným robotům. Člověk tam má pocit, že si na to může sáhnout. Ale běžné počítače už jsou nepřístupné black boxy.

Objevuje se v dnešních hrách politika, jako to bylo v 80. letech?

Politických her existuje celkem dost, ale většinou jsou nekomerční. Český příklad by mohl být třeba hra Pussy Walk, která vznikla před prezidentskými volbami a dělá si legraci z Miloše Zemana. Mimo Česko existuje třeba skupina Molleindustria, která soustavně dělá hry na politická témata. Nejslavnější je hra Phone Story, která upozorňuje na temné stránky výroby mobilních telefonů. V jednom levelu člověk hraje jako voják, který nutí africké dělníky pracovat v dolech těžících kov používaný k výrobě mobilního telefonů. V jiném zase musí hráč chytat sebevražedné dělníky skákající z oken továrny Foxconn v Číně.

Co se v počítačových hrách chystáte zkoumat dál?

Teď pracuji na projektu, který se zabývá monstry v počítačových hrách. Zajímá mě figura nepřátelské obludy, která je pro počítačové hry typická a kterou hráč musí likvidovat. Chci zkoumat, odkud ten stereotyp přichází a proč je tak rozšířený. V budoucnu bych se chtěl vrátit k historické práci a napsat pokračování aktuální knihy, které by se zabývalo porevoluční dobou 90. let 20. století. Ukázat, jak vypadala doba, kdy se sem začaly dovážet originální hry ze Západu, jak vznikaly herní časopisy typu Excalibur a Score. Ty časopisy vydávaly přes padesát tisíc výtisků. Bylo to období obrovské exploze hráčské kultury, které by stálo za to zmapovat.

URL| <https://www.respekt.cz/kultura/kdyz-indiana-jonese-honili-po-praze-prislusnici-vb>

Když Indiana Jonese honili po Praze příslušníci VB

31.12.2018 [respekt.cz](https://www.respekt.cz) str. 00 [respekt.cz](https://www.respekt.cz)

Petr Horký

S Jaroslavem Švelchem o jeho nové knize: Za železnou oponou vznikaly originální počítačové hry

Komunističtí pohlaváři, kteří Československu vládli před rokem 1989, počítačové hry nepodporovali. Malé osobní počítače, na kterých se daly hrát, tehdejší plánovače nezajímaly, protože se příliš nedaly využít k rozvoji zdejšího těžkého průmyslu. Obyvatelům Československa, kteří měli o hry zájem, tedy nezbylo, než si počítače pokoutně dovážet z kapitalistického Západu. Rozdíl v rozšíření počítačů na obou stranách železné opony byl obrovský: zatímco ve Velké Británii vlastnilo v 80. letech počítač asi 18 procent obyvatelstva, v Československu to bylo jen 1,8 procenta, tedy desetkrát méně. Navzdory této disproporci však byli majitelé počítačů v Československu velmi aktivní. Tito nadšení amatéři se scházeli v mládežnických klubech, kde se učili programovat, a také počítačové hry hráli. V 80. letech tak vznikla komunita programátorů, kteří pro svoji zábavu nezištně vytvořili mnoho originálních počítačových her. Vhled do fascinujícího světa těchto amatérů a počítačových her nabízí nová kniha, jejímž autorem je český výzkumník Jaroslav Švelch.

„Československo bylo jakousi alternativní realitou vůči světu počítačových her na Západě - a tedy jakýmsi zrcadlem. Pohled do něj nabízí odpověď na otázku, co by se stalo, kdyby se počítačové hry vyvíjely v jiném kontextu, zejména mimo tržní ekonomiku,“ říká Švelch svému díle, jež nabízí nový pohled na období 80. let. Kniha je také velkým úspěchem pro českou vědu – anglicky ji vydává MIT Press, tedy jedno z nejprestižnějších akademických vydavatelství na světě, pod názvem Gaming the Iron Curtain: How Teenagers and Amateurs in Communist Czechoslovakia Claimed the Medium of Computer Games (Obehrát železnou oponu: jak si teenageři a amatéři v komunistickém Československu přivlastnili médium počítačových her). V úvodu knihy se svěřujete, že jste se tématem počítačů a her začal zabývat už v dětství, když jste v kanceláři svého otce v továrně Solo Sušice poprvé vyzkoušel počítač. Byla to důležitá zkušenost, bez níž by kniha nevznikla?

Určitě, svět počítačů mě odmala fascinoval. První vlastní počítač jsem dostal, když mi bylo devět, tedy v roce 1990. Nebyl moc výkonný, a tak jsem na něm hrál staré hry z 80. let a už tehdy mě začala zajímat jejich historie. Vývoj her mě fascinoval, chtěl jsem vědět, odkud přicházejí a kdo je dělá. Ale informací bylo málo a většinu věcí jsem se dozvěděl až s velkým zpožděním.

Jaroslav Švelch • Autor: Matěj Stránský Na univerzitě jste si nejdříve vybral obor mediální studia a pracoval jako novinář v hudebních časopisech. Kdy nastala chvíle, kdy jste se začal zabývat počítačovými hrami jako svým hlavním tématem a oborem?

Po magistrovi v oboru mediální studia na **Fakultě sociálních věd** UK jsem se přihlásil na doktorské studium, učitelé mě v tm poporovali, ale nevěděl jsem úplně, co se sebou. Věděl jsem jenom to, že chci studovat téma, které mě osobně bude zajímat. A došel jsem k tomu, že jsou to počítačové hry. Nejen proto, že jsem je sám hrál, ale přišly mi zajímavé i jako svébytné médium. Už během magisterského studia jsem napsal seminární práci o jazyce v počítačových hrách. V té době na podobné téma už vzniklo pár knih, ale o těch jsem tehdy nevěděl. Pak jsem měl to štěstí, že jsem se v rámci doktorského studia dostal na rok a půl na stáž na MIT (Massachusettský technologický institut – pozn. red.). Tam jsem se seznámil s lidmi, kteří to dělají jako profesi – akademicky studují hry. Bylo úžasné zjistit, že to jde, že takoví lidé existují, jsou zajímaví a inteligentní. Teprve tam mi začalo být jasné, že tohle bude moje práce. V Praze to bylo jiné?

V Praze na doktorátu to téma nikdo nebral moc vážně. Říkali si asi: Ať si studuje počítačové hry, nikomu tím neublíží. I já to bral jako něco, co dělám po večerech. Na MIT jsem ale zjistil, že to může být regulární obživa. Pro člověka, který vyrůstal v komunistickém Československu, je téma zdejší historie počítačových her v 80. letech ohromně zajímavé, ale v čem je lákavé pro Američany? Jsme poměrně nevýznamná země ve střední Evropě, navíc 80. léta jsou už celkem vzdálená minulost...

Psal jsem na tohle téma disertační práci a objížděl různé konference, kde jsem ho prezentoval. Původně jsem si také myslel, že taková knížka v angličtině nikoho nebude zajímat. Ale na konferencích jsem zjistil, že to lidi na Západě zajímá enormně. První přednášku jsem měl na MIT někdy v roce 2011 a lidé tam byli tématem fascinovaní.

Co je zajímalo?

O životě za železnou oponou se toho celkově ví málo. Lidé si buďto myslí, že tady v rámci počítačových her nebylo vůbec nic, nebo že se tu hrály jenom západní hry. Když jim to někdo realisticky popíše, přijde jim to překvapivé. Československo bylo jakousi alternativní realitou vůči světu počítačových her na Západě, tedy jakýmsi zrcadlem. Pohled do něj nabízí odpověď na otázku, co by se stalo, kdyby se počítačové hry vyvíjely v jiném kontextu, zejména mimo tržní ekonomiku. Veškeré zdejší počítačové hry byly dílem nadšených amatérů, kteří vše dělali zadarmo, což na Západě neplatilo. Nadšení amatérští tvůrci sice byli na Západě taky, ale byli zastíněni komerčním průmyslem. O amatérské tvorbě obecně se proto ví velmi málo. A zájem je dán možná taky tím, že dneska lidi celkově láká období 80. let, protože je to retro. Estetika starých počítačových her je populární. Na MIT vám tedy nabídli, abyste napsal na tohle téma knihu?

Proces, jak taková akademická knížka vznikne, je složitý. Editoři Henry Lowood a Raiford Guins v MIT Press založili ediční řadu o historii her. Poté vyzvali autory po celém světě, aby navrhli, čím by mohli přispět. Mě znali, viděli mé přednášky - tušil jsem, že by je mé téma zajímalo, a sepsal jsem synopsi budoucí knihy. Editorům se líbila, ale měli připomínky. Napsal jsem tedy další, podstatně rozvinutější synopsi, která už prošla recenzním řízením, z něhož jsem dostal připomínky a posudky. Tři další detailní posudky jsem pak dostal na celý rukopis. Trvalo to několik let - a výsledkem je tahle kniha. Ta práce je vidět, kniha je psaná vybroušenou angličtinou a čtivým stylem, přitom je nabitá fakty.

V tom mi částečně pomohla novinářská průprava. Kniha navíc dostala skvělou editorskou péči. MIT Press je jedním z nejlepších akademických vydavatelství na světě. Měl jsem třeba chybu v jednom českém názvu, ale anglický editor ji přesto našel a opravil ji. Nejspíš si kvůli tomu musel otevřít česko-anglický slovník. Západ tedy zajímá, co se v Československu dělo za komunismu v oblasti počítačových her. Z čeho ale mohli vycházet ti, kteří se chtěli něco bližšího dozvědět ještě před vaší knihou? Existovaly nějaké informace?

Víceméně jen pár roztroušených kapitol. Polský kolega Patryk Wasiak psal o tom, jaká situace byla u nich, byly to ale jen útržky. Obecně se vědělo, že Tetris byla sovětská hra, mimo jiné proto, že její tvůrce Alexej Pažitnov emigroval do USA a jeho příběh se tam popularizoval. Co se týče her v Československu, lidé si mohli v různých internetových seznamech her zjistit, že některé vznikly tady, ale to věděli jen nadšenci, kteří zase neznali historický kontext.

<https://www.youtube.com/watch?v=XJxMetIKkEw> Jak je vůbec historie počítačových her ve světě zmapovaná?

Moc ne. Je hodně knih, které popisují genezi slavných firem nebo titulů, například existuje kniha o Nintendu nebo o zmíněném Tetrisu. Často jsou to ale publicistické knihy od novinářů, nikoli důsledný výzkum. Pro vědce zabývající se moderní historií počítačové hry často nejsou dost významné téma. Ale právě edice Game

Histories se to snaží napravit. Příspěvek mé knihy je také v tom, že ukazuje, jak se taková historie dá psát. Je poměrně obsáhlá, přitom se většinou odehrává v Československu v letech 1982 až 1989, což je dost úzce vymezený kontext a doba. Na takovém malém úseku se dá ukázat, jakými metodami je možné postupovat. Věřím, že podobně můžou vzniknout podobné knihy o jiných zemích. V knize píšete, že tu vzniklo společenství lidí vytvářejících a hrajících počítačové hry navzdory tomu, že komunistická strana a československá vláda nepodporovaly šíření osobních počítačů mezi lidmi, natož hraní počítačových her. Proč komunisté počítače nepodporovali? Vždyť to byl symbol techniky a pokroku.

Technologická politika státu byla zaměřená na těžký průmysl, jemuž měly počítače pomáhat. Malé počítače ale nebyly dost výkonné, aby se jimi dala řídit fabrika, takže komunisty nezajímaly. Programy pro vývoj velkých sálových a skříňových počítačů tu přitom byly poměrně propracované. Ale domácí mikropočítače nezapadaly do státní technologické politiky. Byly trochu podporované ve školství v tom smyslu, že se děti naučí programovat na malých strojích a v dospělosti pak přejdou na sálové počítače, ale nebyla to prioritou. Že by se tu třeba mělo rozvíjet odvětví malých počítačů jako spotřební elektroniky nebo digitální zábavy, to nikomu nepřišlo na mysl. Lidé si osobní počítače opatřovali hlavně tak, že je pašovali ze Západu, ale postupně se přidala i tuzemská výroba: objevil se Didaktik Gama alias kopie anglického počítače ZX Spectrum, dále tu vznikly ryze domácí produkty jako PMD 85, Ondra a IQ 151. Zdejší výrobci se tedy počítače časem naučili vyrábět, ale pořád jich byl zoufalý nedostatek a stály se na ně fronty. Proč jich nevyráběli víc, když poptávka byla obrovská?

Vyrobít počítač bylo technologicky náročné a drahé - a zdejší výroba nebyla oproti té západní nebo asijské optimalizovaná. Zdejší výrobky byly ve výsledku dražší než ty na Západě, ačkoli byly horší. Ale oficiálně a ve velkém dovážet počítače ze Západu také nešlo, protože koruna nebyla volně směnitelná se západními měnami a rezervy zahraniční měny na to neexistovaly, navíc na dovoz počítačů byla různá embarga. Když třeba škola chtěla počítač, nemohla si ho koupit ze Západu. Místo toho dostala stroj PMD či IQ, které se draze vyráběly tady ze zdejší součástkové základny. Didaktik byl trochu jiný příběh. Jeho výrobcům se podařilo koupit čipy ze Západu. Používali součástky vyrobené mimo RVHP, což se dalo, ale nebylo to běžné. Měli výhodu, že byli družstvo, ne státní podnik, takže nebyli pod tak přísným dohledem.

Tesla PMD85 • Autor: Wikimedia Commons – Lommes (CC BY-SA 4.0) Stát o malé počítače ani počítačové hry nestál, důsledkem čehož bylo, že se tyto aktivity rozvíjely v soukromí, ve volném čase, v hobby klubech a polovojenských organizacích. Jedním z nejznámějších klubů byla „šestsetdvójka“. Co to bylo za spolky?

Velká část aktivity kolem počítačů se rozvíjela ve Svazarmu - Svazu pro spolupráci s armádou. To byla organizace, která měla sloužit pro jakýsi trénink záložních vojáků a podporovat koníčky, které pomáhají armádě, třeba radioamatéry, kynology nebo motoristy. Armádní duch se ze Svazarmu ale časem vytratil a v 80. letech už tam nebyl skoro vůbec. Legálně se za komunistů nedalo scházet jinak než v rámci podobných oficiálních, státem uznaných organizací, jinak člověku hrozil trest za nelegální spolčování. Kluby ve Svazarmu se označovaly číslem podle toho, v jakém pořadí byly založené jejich místní buňky, takzvané základní organizace. Tak vznikla i 602. základní organizace se slavným počítačovým klubem. V něm mimochodem vznikl i známý textový editor T602, který je podle klubu pojmenovaný. Jak ty počítačové kluby fungovaly? Někdo přivezl počítač ze západního Německa, přinesl ho do klubu a lidé tam pak chodili zkoušet, co to dokáže?

Ze začátku to tak určitě bylo. Lidé do klubů své počítače nosili nebo jim je někdy darovali. Klub si počítač nemohl koupit přímo ze Západu. Existovala praxe, že někdo přivezl počítač ze Západu, prodal ho do socialistického bazaru Klenoty a odtud ho už klub mohl odkoupit, to už bylo legální. Někdy si kluby kupovaly počítače zdejší výroby, různá ta péemděčka. V klubech se pak lidé scházeli, vyměňovali počítačové hry, programy i rady, co se dá s nimi dělat. Učilo se tam programování. Hodně se tam pájelo, lidé si vyráběli vlastní joysticky nebo myši. Bylo to zajímavé prostředí. Většinu počítačů ale lidé měli doma...

To se v průběhu 80. let postupně vyvíjelo. Když se učilo programování ve Stanici mladých techniků v Praze 6, což byl jeden z nejslavnějších mládežnických klubů v Československu, ze začátku tam neměli vůbec žádný počítač a programovali jen na papíře. Pak tam měli obskurní americký mikropočítač Ohio Challenger, který možná sehnali z nějakého výzkumáku. Potom se v klubu postupně objevovaly první anglické počítače Sinclair. Ze začátku se tam o počítač dělilo třeba patnáct dětí. Postupem času ale nastala situace, že kdo počítač opravdu chtěl, mohl si ho nějak opatřit. Jaké byly první počítačové hry, které v Československu vznikly?

To je složitá otázka. Je zdokumentované, že se tu hry vyvíjely už na sálových počítačích v 60. a 70. letech, ty se ale nedochovaly. Dochovaly se až hry pro domácí počítače z 80. let. Asi nejstarší hra, kterou můžeme

spolehlivě datovat a známe jejího autora, je česká verze hry Manic Miner, což byla britská plošinovka pro Sinclair ZX Spectrum, kterou jeden student z Brna v létě 1984 předělal na jiný počítač. Pak už jich přišla celá řada.

<https://www.youtube.com/watch?v=BaVH9DkssB8V> jaké míře majitelé používali počítače ke hraní a v jaké k programování?

Tehdy se mezi tím nedělal zas takový rozdíl. Lidé byli fascinováni hrami, ale tehdejší počítače vybízely k tomu, aby na nich člověk sám programoval. Když zapnete ZX Spectrum, tak se objeví příkazová řádka jazyku BASIC a můžete rovnou programovat. Lidé to často dělali, bylo to naprosto běžné. Čistě uživatelský přístup, kdy člověk jenom hraje hry, které udělal někdo jiný, byl spíše kritizovaný. Celá komunita stála na aktivitě uživatelů, na sdílení nápadů. Očekávalo se, že každý bude aktivní. Díky tomu byla scéna tak živá. Kdo tedy byli ti první hráči a programátoři?

Byly tu dvě hlavní skupiny. První tvořili techničtí kutilové, kteří začínali jako radioamatéři, byli starší a často vedli ty kroužky. Pak tu byli děti a mládež, hlavně kluci. Zdejší hráči tedy byli zároveň programátory. Bylo to tak i na Západě?

Lidé na Západě také programovali a počítače tam byly mnohem více podporované vzdělávacími institucemi. Ale zároveň tam fungoval komerční trh a herní průmysl, takže lidé v mnohem větší míře vnímali počítačové hry jako něco, co vytváří někdo jiný. Bylo přirozené jít do obchodu, koupit si počítačovou hru na kazetě v originálním obalu jako produkt zábavního průmyslu, který si doma pustí. Tady to tak nebylo, každý si musel vše tak trochu udělat sám. Představa hráče jako konzumenta tu nebyla tak zakořeněná.

Možná to bylo dané také tím, že v Česku vlastnilo počítač jen asi 1,8 procenta obyvatel, zatímco v Británii 18 procent. Takže tady se k počítači dostali jen největší nadšenci, kteří ho opravdu chtěli, takže se dalo očekávat, že na něm budou i programovat.

Určitě. Byla tu snaha vyzkoušet co nejvíc. Když jsem dostal první počítač, tak jsem hry hrál, ale také jsem je vytvářel. Bylo to běžné, proč to nezkusit? Tehdejší hry byly navíc poměrně jednoduché – rozdíl mezi tím, co vyráběly firmy, a co si člověk mohl udělat doma sám, nebyl tak velký. To už dnes neplatí. V úvodu knihy píšete, že jste všechny v ní popisované hry vyzkoušel, celkem asi dvě stovky.

Ano. Ale neříkám, že jsem je všechny dohrál až do konce. Existuje ale blogger, který si říká Herní archeolog - snaží se dohrát do konce všechny československé hry, které kdy byly vyrobené. Teď je někde u roku 1986. Je to šilný objem práce. Ke každé hře napíše své dojmy. Není sice akademik, ale je to bohatý a zajímavý zdroj. Které hry vás bavily nejvíc?

Je rozdíl mezi tím, které hry se hrají dobře, protože mají dobrý design, a tím, jestli jsou historicky zajímavé z hlediska obsahu. Z hlediska designu je jednou z nejzajímavějších her, které tu vznikly, Tetris 2 od Františka Fuky. Je sice až z roku 1990, ale stále patří do té rané osmibitové doby. Je to variace na klasický Tetris, kde ale hrají dva hráči proti sobě. Pak tu byly různé střílečky, také docela pěkné, třeba Galactic Gunners nebo Jet-Story od Miroslava Fídlera. Ale nejvíc ze všeho mě fascinovaly tehdejší textové hry.

<https://www.youtube.com/watch?v=K4n3TVabGD8Čím?>

Lidé při jejich psaní používali jako inspiraci kulisy vlastního života. Člověk ve hře třeba prochází bytovkou ve středních Čechách a hledá tam bombu. Některé textovky dokonce zpracovávají téma protirežimních demonstrací, což je strašně zajímavé, protože tam člověk vidí bezprostřední zážitky těch lidí a zprostředkovávají mu atmosféru tehdejší doby. Jaký podíl vznikajících her tvořily textovky?

Zhruba polovinu. Proč lidé měli potřebu psát textovky, když už existovaly vyspělejší animované hry?

I na Západě vycházely textovky ještě i na konci 80. let. Měly třeba více ilustrací a část se pak překloupila v různé klikací adventury - jako třeba The Secret of Monkey Island. Textové hry byly specifickým žánrem pro specifické publikum. Snadněji se programovaly a zároveň poskytovaly velkou svobodu. Člověk mohl napsat textovku o leččems, třeba o zmíněné protirežimní demonstraci na Václavském náměstí, a nemusel přitom složitě kreslit grafiku. Bylo to prostě flexibilní médium pro sebevyjádření. V kolika hrách se objevily politické obsahy?

Explicitně politické hry byly v menšině, ale o to jsou zajímavější. Řekl bych, že před rokem 1989 jich tu vzniklo třeba šest - a bez výjimky to byly textovky. Asi nejpůvodnější byl Šatochin. Je to parodie na hrdinské akční filmy, v níž hrdinný major Šatochin musí zabít amerického Johna Ramba. Je zjevné, že je to parodie. Na začátku je přes celou obrazovku srp a kladivo a major Šatochin ve hře může zahynout různými druhy potupné smrti, ačkoli je to hlavní hrdina. Pak tu byla hra Přestavba, v níž bylo cílem strhnout dynamitem sochu Lenina - a na konci se objevila pozvánka, že má člověk přijít na demonstraci k 20. výročí okupace. Nejvíce fascinující mi ale přijde hra Indiana Jones na Václavském náměstí, která se odehrává během Palachova týdne. Hráč ovládá Indiana Jonese a musí se dostat z Václavského náměstí na letiště, přičemž mu usilují o život různí milicionáři a příslušníci VB. Kdo ji napsal?

To dodnes nevíme a rád bych to zjistil. Ty hry byly z pochopitelných důvodů publikovány anonymně. Jen v případě Přestavby se po Listopadu ukázalo, že ji napsal zmíněný renomovaný pražský programátor Miroslav Fídl.

Přestavba • Autor: herniarcheolog.blogspot.com Z toho, co popisujete, se zdá, že zdejší herní scéna nebyla jen opožděnou kopií Západu, ale existovala tu skupina lidí, kteří byli originálními tvůrci. Byly hry vznikající třeba v Polsku podobné těm českým?

Scény byly hodně oddělené a národní. Díky tomu se vyvinuly různé subžánry a designové konvence, z nichž některé byly specificky československé. Jedním takovým typicky zdejším druhem byly takzvané hackovací hry. Člověk si v nich hraje na to, že je hacker. Jednou z nich byla třeba hra Podraz 3 od Františka Fuky. Člověk se v ní připojuje přes fiktivní modem k nějaké fiktivní síti, kde může třeba vybírat peníze z banky nebo odhalovat tajná přístupová hesla do nějakých šifrovaných účtů. Pár takových her vzniklo i jinde, ale v Československu to byl široce rozšířený fenomén. Také zdejší textovky byly jiné než ty britské či americké. Byly kratší, humorné, parodické, lidé v nich často vyprávěli o sobě. Co se se zdejší tvůrčí scénou stalo po roce 1989?

Část pokračovala v amatérském duchu, část se profesionalizovala. Někteří tvůrci začali své hry prodávat na nově vzniklém trhu. Už na začátku 90. let tu vzniklo několik komerčních vydavatelství, které vyráběly hry pro osmibitové počítače. Část lidí odešla do jiných profesí. Kdo tehdy uměl s počítači a anglicky, měl na trhu práce velkou konkurenční výhodu. Lidé si zakládali si firmy na prodej počítačů nebo různá grafická studia, která tu doposud nebyla, a dalo se v nich dobře vydělat. Někteří lidé šli do zahraničí. Jeden z tvůrců zmíněné hry Šatochin vystudoval MIT, dnes pracuje v Microsoftu a žije v Seattlu. Roman Kišš, který navrhl počítač PMD 85, také žije v Americe a pracuje v Microsoftu. V Česku dnes stále vznikají originální počítačové hry, známé jsou tituly Kingdom Come, Samorost nebo Arma. Je v těchto hrách něco, co by navazovalo na ty vzniklé před rokem 1989, nebo tam už není pojitko?

Snažím se to zdokumentovat v závěru knihy. Personální návaznost je tam malá, většina lidí přešla od her do jiných oblastí. Ale v českých hrách je podle mě dodnes přítomný určitý duch kutilství. Třeba hry jako je Arma nebo Factorio jsou velmi kutilské. Arma sice na první pohled vypadá jako klasická vojenská střílečka, je ale proslulá hlavně tím, že je všechno se tam dá nastavit. A Factorio, to je kutilství ad absurdum, člověk staví tovární linku a snaží se ji co nejvíce optimalizovat. Kdyby to viděli socialističtí plánovači z 80. let, asi by byli překvapení, co dokáže počítačová hra, a možná by litovali, že je víc nepodporovali.

<https://www.youtube.com/watch?v=oCEDfeKJ90w> Je vaše kniha míněná i pro laického čtenáře, nebo hlavně pro akademiky?

Usiloval jsem o to, aby byla otevřená širšímu publiku. Úvod je akademický, ale kapitoly o historii jsou přístupné pro laické publikum. MIT Press je akademické vydavatelství, jehož prvotním posláním je šířit vědu, ale logicky chtějí své knížky prodávat. Vyjde v češtině?

Ano, i když nevím, jestli v roce 2019 nebo až 2020. Dnešní počítače už tolik nevybízejí k tomu, aby na nich člověk sám programoval...

Počítače jsou čím dál složitější, je těžké pochopit, jak fungují. V 80. letech měl člověk pocit, že to celé může nějak pojmout, věděl kam sáhnout, aby se něco stalo. Dnes je technologie složitá. Vše je virtuální, něco je v cloudu... Celý svět počítačů je navíc hodně komercializovaný. Ale touha po tvoření tu je, což dokazuje třeba

popularita her typu Minecraft. Někteří odborníci říkají, že vytvářet vlastní svět v této hře se podobá psaní počítačového kódu.

Touha tu určitě pořád je. Lidé, kteří chtějí něco tvořit s počítači, se často přesunuli do jiných oblastí, které s počítači souvisí, třeba ke 3D tiskárnám nebo k programovatelným robotům. Člověk tam má pocit, že si na to může sáhnout. Ale běžné počítače už jsou nepřístupné black boxy.

Objevuje se v dnešních v hrách politika, jako to bylo v 80. letech?

Politických her existuje celkem dost, ale většinou jsou nekomerční. Český příklad by mohl být třeba hra Pussy Walk, která vznikla před prezidentskými volbami a dělá si legraci z Miloše Zemana. Mimo Česko existuje třeba skupina Molleindustria, která soustavně dělá hry na politická témata. Nejslavnější je hra Phone Story, která upozorňuje na temné stránky výroby mobilních telefonů. V jednom levelu člověk hraje jako voják, který nutí africké dělníky pracovat v dolech těžících kov používaný k výrobě mobilního telefonů. V jiném zase musí hráč chytat sebevražedné dělníky skákající z oken továrny Foxconn v Číně. Co se v počítačových hrách chystáte zkoumat dál?

Ted' pracuji na projektu, který se zabývá monstry v počítačových hrách. Zajímá mě figura nepřátelské obludy, která je pro počítačové hry typická a kterou hráč musí likvidovat. Chci zkoumat, odkud ten stereotyp přichází a proč je tak rozšířený. V budoucnu bych se chtěl vrátit k historické práci a napsat pokračování aktuální knihy, které by se zabývalo porevoluční dobou 90. let 20. století. Ukázat, jak vypadala doba, kdy se sem začaly dovážet originální hry ze Západu, jak vznikaly herní časopisy typu Excalibur a Score. Ty časopisy vydávaly přes padesát tisíc výtisků. Bylo to období obrovské exploze hráčské kultury, které by stálo za to zmapovat.

URL| <https://www.respekt.cz/kultura/kdyz-indiana-jonese-honili-po-praze-prislusnici-vb>